

רשומות

הצעות חוק

ה מ מ ש ל ה

19 במרס 2007

292

כ"ט באדר התשס"ז

עמוד

הצעת חוק העיריות, התשס"ז-2007 360

מבוא

הצעת חוק העיריות, התשס"ז-2007, המתפרסמת בזה, מגבשת רפורמה בנושא הרשויות המקומיות. רפורמה מוצעת זו תעניק ביזור סמכויות לרשויות המקומיות, המנהלות את עניניהן ביעילות, מתוך הכרה בחשיבותן של הרשויות המקומיות במדרג הדמוקרטי והמינהלי, מצד אחד, ומצד שני, תביא לפיתוח מכשירי בקרה והתערבות כדי למנוע מבעוד מועד את קריסתן הכלכלית והארגונית של רשויות מקומיות.

הצעת החוק מביאה לידי ביטוי את החשיבה על הצורך ועל הכיוון ברפורמה ברשויות המקומיות שנערכה במשרד הפנים במשותף עם משרדי ממשלה אחרים בשנים האחרונות. הליך חשיבה זה התבסס ובא לידי ביטוי בעבודה שהוכנה על ידי עו"ד שלום זינגר בעבור משרד הפנים והוגשה בראשית שנת 2003. במסגרת אותה עבודה נבחנו יחסי שלטון מקומי ושלטון מרכזי, כמו גם מארג הכוחות והיחסים התוך-ארגוניים ברשויות המקומיות עצמן, ברחבי העולם.

הצעת החוק יוצרת מדרג כפול של מנגנוני בקרה על פעולות הרשויות המקומיות, שיקראו עיריות.

הראשון, נותן דגש על חיזוק מרכיבי הבקרה התוך-רשותיים. חיזוקה של המועצה בכל הנוגע למידע שיוצג לפניה וליכולתה לקבל החלטות מושכלות ולפקח על ביצוען, וכן חיזוק, או ליתר דיוק, הגדרת גבולות אחריות וסמכות של נושאי המשרה בעיריה, כדוגמת מנהל כללי (להלן – מנכ"ל), גזבר, מהנדס, יועץ משפטי ומבקר. במסגרת זאת, הוגדרה האחריות הניהולית, באופן אשר על פיו, בראש הפירמידה הניהולית, להבדיל מהפוליטית וההיררכית, יעמוד המנכ"ל. תפקידו יהיה משרת אמון כלפי ראש העיריה והוא יפעל במסגרת הדין על פי הנחיות ראש העיריה. ראש העיריה ימנה את המנכ"ל ויוכל להביא לסיום כהונתו בכל עת שירצה. מודל זה, המקובל בווריאציות שונות בארצות רבות, מעניק לראש העיריה את החופש הדרוש להתפנות מטרדות הניהול השוטפות, כשלצד זאת מובטח כי מדיניותו של ראש העיריה תיושם באמצעות המנכ"ל הכפוף לו במסגרת משרת האמון. במידה רבה יש בכך העתקת המודל הנהוג בשלטון המרכזי במשרדי ממשלה בחלוקת הסמכויות שבין מנכ"ל לשר. תפיסה זו נעשתה תוך הצורך בחלוקה בין הדרג הפוליטי הנבחר לבין הדרג המקצועי ותוך אבחנה בין קביעת מדיניות וסדרי עדיפויות וערכים המסורים לדרג הפוליטי לבין יישומם המסור לדרג המינהלי והניהולי.

האחריות המקצועית, לרבות אחריות אישית, שמוצע להטיל על נושאי המשרה בעיריה מטילה עליהם נטל חדש, ומחייבת יכולות אישיות וניסיון של ממש. בהתאם לכך נקבעו כישורי סף לתפקידים אלה, פורום בחירה שידאג לבחירה מיטבית ומנגנון הגנה מפני פיתורים שאינם מוצדקים.

לצד מנגנון בקרה פנימי זה, האמור לשאת בעיקר נטל האחריות לתפקודן התקין של העיריות, מציע החוק מגוון מדורג של אמצעים לבקרה ולהתערבות על ידי השלטון המרכזי. אמצעי הבקרה כוללים קבלת דוחות כספיים רבעוניים, חצי-שנתיים ושנתיים, ניתוחם ועיבודם באמצעות יחידה בקרה ייעודית שתוקם לשם כך במשרד הפנים. זו אמורה לשקף, מתוך המידע המצוי בידיה, את מצבה של העיריה ולהמליץ בדבר אמצעים שיש וניתן לנקוט כדי לשפר את מצבה, אם ראתה צורך בכך.

ההצעה גם מגוונת ומדרגת את אמצעי ההתערבות לשיפור מצבה של העיריה. אמצעי ההתערבות הם כאמור מדורגים, החל מהגדרת עיריה כעיריה בהתייעלות דרך חשב מלווה ותכנית הבראה, וכלה, כאמצעי אחרון, בפיזור נבחרי מועצת העיריה ומינוי מועצה ממונה

או מנהל ממונה תחתם. אמצעי זה המסכל את בחירת התושבים המקומיים אינו רצוי ויעיל רק במקרים קיצוניים. מטרת אמצעי הפיקוח והבקרה המדורגים למנוע במידת האפשר את המשך ההיתדרדרות במצבה של העיריה, החל מהשלבים הראשונים.

הצעת החוק מבקשת להבדיל בין עיריות עצמאיות המאופיינות בניהול תקין ויעיל לבין אלה שאינן עומדות בתנאי זה ולבצע חלוקה במדרג הסמכויות ביניהן. המגמה הרצויה היא העברת כל העיריות למשטר של עיריות עצמאיות. עם זאת, המציאות העכשווית מחייבת להניח כי תקווה זו יכולה להתממש רק בעתיד. הצעת החוק יוצרת לפיכך ארבע קבוצות של עיריות: עצמאיות, רגילות, עיריות בהתייעלות ועיריות בהבראה.

עיריות עצמאיות לא יודקו למעשה כמעט לקבלת אישור ממשרד הפנים לצורך פעילותן השוטפת. התקציב, האשראי, עסקאות שונות ועניניהן השוטפים ינוהלו על ידן בלא צורך באישור כאמור. מערכות הבקרה הפנימיות אמורות להבטיח את תפקודם הנאות. מערכת הבקרה המבוססת בין השאר על קבלת דוחות שוטפים, תאפשר לגורמי השלטון המרכזי לוודא כי עיריה עצמאית ממשיכה לעמוד בקריטריונים הנדרשים לכך וכי עניניה מתנהלים כשורה.

עיריה רגילה תודק עדיין לאישורים לתקציבה ולמסגרת האשראי שלה. אך אלו יינתנו במרוכז ובלא צורך באישור פרטני לכל עסקה או לכל נטילת אשראי. איחודם של תקציב הפיתוח והתקציב השוטף למסגרת אחת, זאת לצד הרשאה להתחייב כמה שנים, יביאו להקלה של ממש במהלך התנהלותן של עיריות אלה למול משרד הפנים.

עיריה בהתייעלות היא עיריה שביצועיה הכספיים אינם מספקים, אם משום שיעור הגירעון הגדול שלה ואם משום שיעורי גביה נמוכים. עיריה זו תהא צריכה להכין לעצמה תכנית התייעלות הטעונה את אישורו של מנכ"ל משרד הפנים. תפקודה השוטף של עיריה בהתייעלות לא ייפגע בכל הנוגע למערך היחסים בינה לבין משרד הפנים, אך הפיקוח על ביצוע תכנית ההתייעלות וביצועי העיריה יהודק.

עיריה בהבראה היא עיריה שמצבה הכספי וביצועיה הכספיים גרועים במידה כזו שתכנית התייעלות גרידא אין די בה. לעיריה זו ימונה חשב מלווה והיא תצטרך להכין תוכנית הבראה מחייבת. אי-מילוי אחר תכנית ההבראה במלואה עשוי להביא לנקיטה של מכלול צעדים כדוגמת פיזור של המועצה או מינוי מנהל ממונה שינהל למעשה את עניני העיריה.

מדרג זה של ארבעה סוגי עיריות בכל הנוגע להתנהלותן מול גופי השלטון המרכזי משקף את הצורך להעניק עצמאות מרבית לעיריות המנהלות את עניניהן כראוי ואך גם להדק את הפיקוח על אלה הכושלות במשימה זו.

הצעת חוק זו מבקשת להחליף את פקודת העיריות ופקודת המועצות המקומיות ושורה של חיקוקים נלווים. כלל הרשויות המקומיות יהפכו לעיריות, אך מוצע כי המשטר הדו-רובדי הנוהג במועצות אזוריות יישאר על כנו; הפקודות והחוקים כנוסחים ערב פרסומה של הצעת חוק זו, ושמוצע לבטלם מובאים בנספח להצעת חוק זו.

הצעת חוק העיריות, התשס"ז-2007

פרק ראשון – הגדרות

הגדרות

1. "אדמה חקלאית" – כל קרקע שבתחום העיריה שאינה בנין, המשמשת מטע או משתלה או משק בעלי חיים או לגידול תוצרת חקלאית או לגידול יער או פרחים; אלא שקרקע כזאת, אם היא נמצאת באזור מגורים או באזור מסחרי ואינה עולה בשטחה על חמישה דונם, רשאית המועצה לראותה שלא כאדמה חקלאית, בשים לב לדרגת התפתחותו של אותו אזור;

"אדמת בנין" – כל קרקע שבתחום העיריה שאינה בנין, אדמה חקלאית או קרקע תפוסה;

"בנין" – כל מבנה שבתחום העיריה, או חלק ממנו, לרבות שטח הקרקע שעיקר שימושו עם המבנה כחצר או כגינה או לכל צורך אחר של אותו מבנה, אך לא יותר מהשטח שקבעה לכך המועצה למעט קרקע שהמבנה שעליה לא היה תפוס מעולם כולו או בחלקו;

"גירעון מצטבר" – עודף התחייבויות על נכסים, כפי שהופיע בדוח השנתי המבוקר האחרון;

"גירעון שוטף" – עודף הוצאות על הכנסות בתקציב השוטף, כפי שהופיע בדוח השנתי המבוקר האחרון;

"דוחות כספיים" – דוחות כספיים שנתיים, חצי שנתיים ורבעוניים שעורכת העיריה; "דוחות מבוקרים" – דוחות כספיים שנתיים מבוקרים ודוחות כספיים חצי שנתיים סקורים;

"דייר משנה" – אדם הגר בחדר, או בחלק מחדר של בנין שאחר מחזיק בו והמשלם למחזיק דמי שכירות בעדו;

"היום הקובע" – כמשמעותו בסעיף 16(א) בחוק הרשויות המקומיות (בחירות);

"הלוואה" – לרבות איגרת חוב;

"השר" – שר הפנים;

"השרים" – שר הפנים ושר האוצר;

"ועדה מקומית" – כמשמעותה בסעיף 18 לחוק התכנון והבניה;

"ועדה מרחבית" – ועדה מקומית כמשמעותה בסעיף 19 לחוק התכנון והבניה;

"ועדת בדיקה" – כמשמעותה בסימן א לפרק שלישי;

"ועדת חקירה" – כמשמעותה בסימן ג' לפרק תשעה עשר;

ד ב ר י ה ס ב ר

פרק ראשון: הגדרות

הרשויות המקומיות הקיימת וזאת בשים לב לפרשנות המשפטית שניתנה להם לאורך השנים. עם זאת, לצד הגדרות אלו וככל שנדרש, מוגדרים מונחים שחוק זה עושה בהם שימוש לראשונה.

פרק ההגדרות מבוסס בחלקו הגדול על הגדרות מונחים רווחים שנעשה בהם שימוש בחקיקת

סעיף 1

"חברה עירונית" – חברה שבה לפחות חלק מכוח ההצבעה באסיפותיה הכלליות או מהזכות למנות בה דירקטורים הם בידי עיריה אחת או יותר או בידי עיריה או יותר יחד עם חברה עירונית או חברת בת עירונית, אחת או יותר;

"חברה עירונית בבעלות מלאה" – חברה עירונית שבה כל מניותיה הן בבעלות של עיריה אחת או יותר או עיריה אחת או יותר יחד עם חברה עירונית או חברת בת עירונית, אחת או יותר, וכל כוח ההצבעה באסיפותיה הכלליות והזכות למנות בה דירקטורים בן בידי האמורים לעיל;

"חברה עירונית מיוחדת" – חברה עירונית שבה מחצית או יותר מכוח ההצבעה באסיפותיה הכלליות או מהזכות למנות בה דירקטורים הם בידי עיריה אחת או יותר או בידי עיריה אחת או יותר יחד עם חברה עירונית או חברת בת עירונית, אחת או יותר;

"חברת בת עירונית" – חברה שבה לפחות חלק מכוח ההצבעה באסיפותיה הכלליות או מהזכות למנות בה דירקטורים הם בידי חברה עירונית מיוחדת או בידי חברת בת עירונית שהעיריה מחזיקה בה בשיעור האמור לגבי חברה עירונית מיוחדת, או בידי חברה עירונית מיוחדת יחד עם חברת בת כאמור;

"חוק איגודי ערים" – חוק איגודי ערים, התשט"ו-1956¹;

"חוק החוזים (חלק כללי)" – חוק החוזים (חלק כללי), התשל"ג-1973²;

"חוק המקרקעין" – חוק המקרקעין, התשכ"ט-1973³;

"חוק העונשין" – חוק העונשין, התשל"ז-1977⁴;

"חוק הרשויות המקומיות (בחירות)" – חוק הרשויות המקומיות (בחירות), התשכ"ה-1965⁵;

"חוק הרשויות המקומיות (בחירת ראש הרשות וסגניו וכהונתם)" – חוק הרשויות המקומיות (בחירת ראש רשות וסגניו וכהונתם), התשל"ה-1975⁶;

"חוק הרשויות המקומיות (ביוב)" – חוק הרשויות המקומיות (ביוב), התשכ"ב-1962⁷;

"חוק התכנון והבניה" – חוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965⁸;

"חוק יסודות התקציב" – חוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985⁹;

"חוק תאגידי מים וביוב" – חוק תאגידי מים וביוב, התשס"א-2001¹⁰;

"חוב אישי" – כמשמעותו בסעיף 336;

"יחידת הבקרה" – יחידת הבקרה על עיריות כמשמעותה בסימן א' בפרק שמונה עשר;

¹ ס"ח התשט"ו, עמ' 48; התשס"ד, עמ' 125.

² ס"ח התשל"ג, עמ' 118; התשמ"א, עמ' 306.

³ ס"ח התשכ"ט, עמ' 259; התשס"ו, עמ' 247.

⁴ ס"ח התשל"ד, עמ' 226; התשס"ז, עמ' 84.

⁵ ס"ח התשכ"ה, עמ' 248; התשס"ג, עמ' 548.

⁶ ס"ח התשל"ה, עמ' 211; התשס"ד, עמ' 125.

⁷ ס"ח התשכ"ב, עמ' 96; התשס"ו, עמ' 353.

⁸ ס"ח התשכ"ה, עמ' 307; התשס"ז, עמ' 82.

⁹ ס"ח התשמ"ה, עמ' 60; התשס"ה, עמ' 914.

¹⁰ ס"ח התשס"א, עמ' 454; התשס"ז, עמ' 77.

"יושוב" – כפי שיקבע השר בצו כינון של עיריה אזורית;

"יעסוק", לענין עיסוק נוסף – בין בעצמו ובין בשיתוף עם אחר, לרבות כעובד או כשלוח;

"מבנה ציבור" – מבנה לצורכי חינוך, תרבות, דת, רווחה, ספורט או לצרכים דומים אחרים;

"מדד" – מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה;

"מדד השכר הציבורי" – מדד השכר החודשי הממוצע למשרת שכיר, לפי ענפים כלכליים ראשיים נבחרים, לענין עובדים ישראלים, בענף סך כל השירותים הציבוריים כפי שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה בירחון הסטטיסטי לישראל;

"הממונה על הבקרה" – הממונה על יחידת הבקרה לפי סעיף 278(ב);

"ממונה על מחוז" – ממונה על מחוז במשרד הפנים;

"מחזיק" – אדם המחזיק למעשה בנכס כבעלים, כשוכר או בכל אופן אחר, למעט דייר משנה, ולמעט אדם הגר במלון או בפנסיון;

"מחוז" – מחוז כפי שנקבע בהודעה על חלוקת שטח המדינה למחוזות ונפות ותאורי גבולותיהם, התשי"ז-1957¹¹;

"מרחב תכנון מקומי" – כמשמעותו בסעיפים 13 ו-14 לחוק התכנון והבניה;

"נכס" – בנין או קרקע שבתחום העיריה, תפוס או פנוי, ציבורי או פרטי;

"עבירה שיש עמה קלון" – עבירה שמחמת חומרתה, אופייה או נסיבותיה, מי שהורשע בה או מי שבית המשפט קבע לגביו שהוא עבר אותה, אינו ראוי לכהן או למלא תפקיד ציבורי שנקבע לגביו, בחוק זה, כי לא יכהן בו מי שעבר עבירה כאמור;

"עובד העיריה" – עובד קבוע, עובד ארעי, עובד זמני, עובד על פי חוזה מיוחד ונושא משרה;

"עובד קבלן" – עובד המועסק באמצעות קבלן כוח אדם, כהגדרתו בחוק העסקת עובדים, על ידי קבלני כוח אדם, התשנ"ו-1996¹²;

"עיסוק נוסף" – עיסוק נוסף על עיסוקו כנבחר או כעובד, לרבות עיסוק חד-פעמי, ייצוג של אדם אחר, מתן ייעוץ או קיום פעילות שתדלנית למענו;

"עיריה עצמאית" – עיריה שהשר הכריז עליה כעיריה עצמאית על פי סעיף 285;

"עסקה במקרקעין" – מכירה, קניה, שעבוד, החלפה, השכרה לתקופה העולה על עשר שנים או הקצאה לצורכי ציבור, של מקרקעין;

"פקודת מסילות הברזל" – פקודת מסילות ברזל [נוסח חדש], התשל"ב-1972¹³;

"פרסום בעיתון" – פרסום בשני עיתונים מקומיים בעלי תפוצה רחבה בתחום העיריה, היוצאים לאור בתחום העיריה אחת לשבוע לפחות;

¹¹ י"פ מס' 153, עמ' 761; מס' 627, עמ' 139.

¹² ס"ח התשנ"ו, עמ' 201; התשס"ה, עמ' 364.

¹³ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 23, עמ' 485; ס"ח התשס"ו, עמ' 318.

"קרקע תפוסה" – כל קרקע שבתחום העיריה שאינה אדמה חקלאית, שמשתמשים בה ומחזיקים אותה לא יחד עם בנין;

"רבעון" – תקופה של שלושה חודשים שתחילתה ב־1 בינואר, ב־1 באפריל, ב־1 ביולי, וב־1 באוקטובר, של כל שנה;

"רחוב" – לרבות כביש, שדרה, סמטה, שביל להולכי רגל, טיילת, משעול לרוכבים או לרגלים, ככר, חצר, טיילת, מבוי, מפלש – שהציבור נכנס אליו או רשאי להיכנס אליו, ולרבות – כביש שהנסיעה בו כרוכה בתשלום, אגרה, היטל או תשלום אחר כיוצא באלה, וכן דרך כהגדרתה בחוק התכנון והבניה, שבה עובר הכביש, שטחי השיקום הנופי בכביש ובדרך שבה הוא עובר, וכל מתקן בתחום הכביש והדרך, למעט בנין, הדרוש במישורין לגביית האגרה, ההיטל או תשלום אחר כיוצא באלה, וכן מסילת ברזל כמשמעותה בסעיף 2 רישא ופסקאות (1) ו־(2) לפקודת מסילות הברזל, וכן מתקנים לצורך מסילת הברזל או בקשר אליה המהווים חלק בלתי נפרד ממנה;

"ריבית החשב הכללי" – כמשמעותה בהודעה בדבר שיעורי ריבית החשב הכללי המתפרסמים מעת לעת ברשומות;

"שטח גלילי" – שטח שאינו כלול בתחום שיפוטה של עיריה;

"שטחים לצורכי ציבור" – שטחים ציבוריים פתוחים, גנים ציבוריים, פארקים ושטחים בלתי מובנים אחרים המיועדים לשימוש ציבורי;

"שיעור גביה" – לענין ארנונה או אספקת מים ושירותי ביוב – היחס שבין סך כל התקבולים מארנונה או מאספקת מים ושירותי ביוב שגבתה העיריה בשנת כספים, לבין הסכומים המגיעים לעיריה בעד ארנונה או בעד אספקת מים ושירותי ביוב, לפי הענין, באותה שנת כספים, על סמך הודעות תשלום שהמציאה העיריה לחייבים;

"שיעור גירעון מצטבר" – היחס שבין הגירעון המצטבר לבין הכנסות העיריה בתקציב השוטף המפורטות בדוח השנתי המבוקר האחרון של העיריה, למעט הכנסות כאמור לכיסוי הגירעון המצטבר;

"שיעור גירעון שוטף" – היחס שבין הגירעון השוטף לבין הכנסות העיריה בתקציב השוטף, המפורטות בדוח השנתי המבוקר האחרון של העיריה;

"שיעור העדכון" – עדכון בשיעור של שמונים אחוזים מהסכום המתקבל מחיבור של מחצית שיעור עדכון המדד ומחצית שיעור עדכון מדד השכר הציבורי;

"שיעור עדכון המדד" – שיעור השינוי במדד שהיה ידוע ב־20 באוקטובר של שנת הכספים הקודמת לעומת המדד שהיה ידוע ב־20 באוקטובר של שנת הכספים שלפניה;

"שיעור עדכון מדד השכר הציבורי" – שיעור השינוי במדד השכר הציבורי שהיה ידוע ב־20 באוקטובר של שנת הכספים הקודמת לעומת מדד השכר הציבורי שהיה ידוע ב־20 באוקטובר של שנת הכספים שלפניה;

"תואר אקדמי" – תואר מוכר כמשמעותו בחוק המועצה להשכלה גבוהה, התשי"ח-1958¹⁴;

"תושב העיריה" – מי שמרכז חייו בתחום שיפוטה של אותה עיריה;

¹⁴ ס"ח התשי"ח, עמ' 191; התשס"ו, עמ' 322.

"תכנית מתאר", "תכנית מתאר ארצית", "תכנית מתאר מחוזית", "תכנית מתאר מקומית", "תכנית מפורטת" – כמשמעותן בחוק התכנון והבניה;
 "תשתית" – דרך כהגדרתה בחוק התכנון והבניה, מתקני ביוב כהגדרתם בחוק הרשויות המקומיות (ביוב), וכן מתקני מים, מתקני חשמל וכיוצא באלה.

פרק שני: העיריה

סימן א': מהותה של עיריה

2. השר רשאי להכריז בצו על כינונה של עיריה (בחוק זה – צו כינון).
3. מעמדה של עיריה
4. מועצת העיריה
5. ראש העיריה

סימן ב': עיריה אזורית

6. עיריה אזורית
  7. הוראות החלות על עיריה אזורית וועד מקומי
- (1) מועצת העיריה האזורית תהיה מורכבת מנציגי היישובים שייבחרו על פי הוראות שקבע השר, ויכול השר לקבוע שהמועצה האמורה תהיה מורכבת גם מנציגי האזורים הכלולים בתחום המועצה שאינם יישוב;
- (2) לכל יישוב יהיה ועד שייבחר על פי הוראות שקבע השר (בחוק זה – ועד מקומי);

ד ב ר י ה ס ב ר

פרק שלישי

הפרק השלישי עוסק בשינויים השונים העשויים להתרחש בתחום שיפוטה של עיריה, החל מהקמתה, דרך שינוי תחום שיפוטה וכלה באיחודה או בביטולה, ובדבר הדרכים לקבלת החלטה בנוגע לאותם שינויים.

מוצע שלצורך כינון עיריות, איחודן, ביטולן וקביעת תחומי שיפוטן ימנה השר ועדת בדיקה קבועה, שתגיש לו את המלצותיה בטרם מתן החלטתו. בהתאם לכך, מוצע כי הוועדה תורכב מאנשים בעלי ניסיון וידע מקצועי ואקדמי. הרכב הוועדה יאפשר לה לקיים בחינה ושקלול של מכלול הסוגיות המקצועיות הנוגעות לנושאים אלו כגון: היבטים כלכליים, דמוגרפיים ותכנוניים.

מטרת הקמתה של ועדת הבדיקה הקבועה, היא ליצור אחידות בטיב השיקולים וההחלטות, וקבלת ראייה כוללת.

פרק שני

החידוש העיקרי בפרק זה נעוץ בביטול מכבלא של מוסד המועצה המקומית. על פי ההצעה, מכניסת החוק לתוקפו ואילך, יהיה רק סוג אחד של רשויות מקומיות – עיריות.

סעיפים מוצע לקבוע כי עיריה נוצרת בצו כינון של **2 עד 7** השר (סעיף 2), היא תאגיד כשר לכל זכות, חובה, או פעולה משפטית (סעיף 3) וכי האורגנים שלה מורכבים ממועצה וראש עיריה (סעיפים 4 ו-5).

מוצע לקבוע משטר מיוחד למועצות אזוריות שיהיו עיריות דו-רובדיות: עיריה אזורית וועד מקומי. ההצעה מסמיכה את השר לקבוע הסדרים דומים לאלו הקיימים כיום בכל הנוגע לבחירות לעיריות האזוריות ולוועדים המקומיים, כמו גם למערכת היחסים בין גופים אלו (סעיפים 6 ו-7).

- (3) תפקידי הוועד המקומי וסמכויותיו יהיו כפי שקבע השר בדרך כלל או לעירייה אזורית מסוימת או לוועד מקומי מסוים, ויכול השר לכלול גם סמכות להטיל ארנונה, או תשלום חובה לוועד מקומי;
- (4) על הטלת ארנונה על ידי ועד מקומי, יחולו ההוראות החלות על פי חוק זה בכל הנוגע לשיעור מרבי של הארנונה שאותה ניתן להטיל ועל העלאתה או הפחתתה, לרבות הטלה ראשונה של ארנונה;
- (5) הוועד המקומי יפעל על פי הוראות שקבע השר;
- (6) תקציב הוועד המקומי ייערך על פי כללים שקבע השר והוא טעון אישור מועצת העירייה האזורית;
- (7) לעירייה אזורית יוקנו ביחס לוועד המקומי סמכויות כפי שקבע השר, דרך כלל, או כפי שקבע לעירייה אזורית מסוימת או לוועד מקומי מסוים;

פרק שלישי: כינון עיריות ותחומי שיפוטן

סימן א': ועדת בדיקה

8. (א) השר ימנה ועדה קבועה לבדיקת כינון עיריות, איחודן, ביטולן ותחומי שיפוטן ועדת בדיקה (בחוק זה – ועדת בדיקה) וזה הרכבה:
- (1) בעל תואר אקדמי בתחום האדריכלות, תכנון הערים או הגיאוגרפיה, שיש לו ניסיון מוכח של חמש שנים לפחות בתחום התכנון העירוני או בתחום השלטון המקומי;
- (2) בעל תואר אקדמי בכלכלה, בחשבונאות או במינהל עסקים או רואה חשבון מוסמך שיש לו ניסיון מוכח של חמש שנים לפחות בתחום השלטון המקומי;
- (3) בעל ניסיון מוכח של שבע שנים לפחות בתפקיד בכיר בעירייה, כגון מנהל כללי, גזבר או יועץ משפטי;
- (4) בעל תואר אקדמי במינהל ציבורי או במשפטים, שהוא בעל ניסיון מוכח של חמש שנים לפחות בתחום המינהל הציבורי;
- (5) עובד משרד הפנים.
- (ב) השר ימנה את אחד מחברי הוועדה להיות היושב ראש שלה.
- (ג) תקופת כהונתה של הוועדה תהיה שלוש שנים ורשאי השר להאריך את כהונתה לתקופת כהונה נוספת בלבד.
- (ד) השר רשאי למנות ועדות בדיקה קבועות נוספות, למחוז אחד או יותר, אם נוכח כי יש צורך בכך.

ד ב ר י ה ס ב ר

עם זאת, נוכח האפשרויות שוועדת בדיקה אחת לא תוכל לשאת בעומס שיוטל עליה, מוצע לאפשר לשר להקים יותר מוועדת בדיקה אחת. ובלבד שתחום סמכותה לא יפחת מתחום מחוז.

סעיפים מוצע שהרכב חברי ועדת הבדיקה יביא לידי ביטוי מכלול רחב של דיסציפלינות הרלבנטיות לקבלת החלטות בתחום שבו אמורה הוועדה לעסוק כדוגמת תכנון ערים, כלכלת שלטון מקומי ומינהל ציבורי. עוד מוצע לקבוע תנאי כשירות וסייגים למינוי חברי ועדת הבדיקה.

(ה) השר רשאי להפסיק את כהונתה של הוועדה או מי מבין חבריה במהלך תקופת כהונתה, אם נוכח כי הוועדה או חבר הוועדה אינם ממלאים את תפקידם כנדרש, וזאת לאחר שנתן להם הזדמנות להשמיע את טענותיהם לפניו.

סייגים למינוי חבר 9. אלה אינם כשירים להיות חברי ועדת בדיקה – ועדת בדיקה

(1) אדם שעבר עבירה שיש עמה קלון וטרם חלפו חמש שנים מיום שנגזר דינו, ואם נגזר עליו מאסר בפועל, מיום שסיים לשאת את עונשו, לפי המאוחר;

(2) אדם שהוגש נגדו כתב אישום בעבירה שיש עמה קלון;

(3) אדם שיש לו זיקה כלכלית לעיריה אחת או יותר;

(4) אדם שיש לו קשר אישי לראש עיריה, לסגן ראש עיריה או לחבר מועצת עיריה או למנהל הכללי של עיריה; בפסקה זו –

"קשר אישי" – בין השאר באדם שהוא קרוב של ראש עיריה, סגן ראש עיריה, חבר מועצה או מנכ"ל עיריה;

"קרוב" – כהגדרתו בסעיף 55(ג);

(5) אדם אשר עלול להימצא במצב של ניגוד ענינים עם תפקידו בוועדת הבדיקה;

(6) עובד עיריה, עובד איגוד ערים או עובד חברה עירונית או מי שמועסק בשירותו של כל אחד מאלה; בפסקה זו, "עובד" – כהגדרת "עובד עיריה" בסעיף 1.

תפקידי ועדת הבדיקה 10. ועדת הבדיקה תבדוק ותמליץ –

(1) על כינון עיריה, תחום שיפוט וסמכויותיה;

(2) על ביטול עיריה או על איחוד שתי עיריות או יותר לעיריה אחת;

(3) על שינוי תחומי השיפוט של עיריות;

(4) על צירופם של שטחים גליליים לתחומן של עיריות;

(5) על הכרזה על אזורים משותפים;

(6) על שינוי מרחבי תכנון מקומיים כאמור בסעיף 16 לחוק התכנון והבניה.

סדרי עבודת ועדת הבדיקה 11. (א) ועדת הבדיקה תאפשר לכל המעוניין בכך להביא לפניו בכתב את עמדתו בנושאים הנבדקים על ידה.

ד ב ר י ה ס ב ר

לעיריה החדשה ותחום השיפוט שיוכל לספק את צרכיה. בחינת מכלול הנושאים האמורים יאפשרו לשר קבלת החלטה מושכלת.

סעיף 11 מוצע להסדיר את סדרי עבודת ועדת הבדיקה ובכלל זאת לקבוע במפורש שעל הוועדה לתת זכות טיעון בכתב לכל המעוניין בכך, וזכות טיעון בכתב ובעל פה לכל עיריה המעורבת בהליך, לממונה על המחוז, למשרד ממשלתי הנוגע בדבר, ובכל הנוגע לגיבוש המלצה בדבר שינוי מרחבי תכנון גם למוסדות התכנון הרלבנטיים.

סעיף 10 מוצע שתפקיד ועדת הבדיקה יהיה לבחון את הסוגיות המפורטות בסעיף, ולהביא בפני השר את המלצותיה ואת הדוח. הוועדה הונחתה להתייחס לשורה שלמה של מרכיבים שאותם יש לקחת בחשבון בעת הדיון וההחלטה. ביניהם היבטים כלכליים, דמוגרפיים ותכנוניים. שינוי תחומי שיפוט, כמו גם הקמת עיריה חדשה או ביטולה ואיחודה עם אחרת, אמור להישען על מגוון שלם של שיקולים שיבחנו את הרציונלים הקרקעיים והכלכליים של העיריות השונות. עוד נדרשת ועדת הבדיקה מעבר לשאלת הצדקת הכינון, ליתן דעתה גם לשאלת היקף הסמכויות שיש להקנות

(ב) טרם גיבוש המלצותיה תפנה הוועדה לכל עיריה שעניינה נבדק על ידה, לממונה על המחוז, ולכל משרד ממשלתי הנוגע בדבר ותאפשר להם להעיר את הערותיהם בתוך תקופה שתקבע, בעל פה ובכתב.

(ג) הוועדה, לצורך גיבוש המלצתה בכל הנוגע לשינוי מרחבי התכנון, תפנה לוועדה המחוזית לתכנון ולבניה, ולוועדות המקומיות הנוגעות בדבר ותאפשר להן להביא בפניה את עמדתן.

(ד) הוועדה תקבע את סדרי עבודתה ובכלל זה את דרכי איסוף המידע הדרוש לה לצורך גיבוש המלצותיה ואת מתכונת הדוחות שיוגשו על ידה והכל בכפוף להנחיות שר הפנים.

סימן ב': כינון עיריה

12. (א) לא יכריז השר על כנון עיריה אלא אם כן בתחום השיפוט שקבע לה מתגוררים תנאים לכינון עיריה ביום כינונה 20,000 תושבים לפחות.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א) רשאי השר להכריז על כנון עיריה אף אם לא מתקיים התנאי האמור בו אם נסיבות מיוחדות מצדיקות זאת, ובלבד שביום כינונה מתגוררים בה 5,000 תושבים לפחות.

13. (א) לא יכריז השר על כינון עיריה אלא לאחר שהוגש לו דוח של ועדת הבדיקה, ורוב דוח על כינון עיריה חברי הוועדה המליצו על כינון עיריה.

(ב) דוח ועדת הבדיקה יתייחס, בין השאר, לנושאים אלה:

(1) הצורך בכינונה של עיריה, אפשרות הכללת האזור בתחום שיפוט של עיריה קיימת, ההיבטים הכלכליים, התכנוניים, הדמוגרפיים והמינהליים הכרוכים בכינון עיריה באותו אזור לרבות יכולתה של העיריה לספק שירותים תוך ניהול תקציב מאוזן;

(2) תחום השפוט המוצע לעיריה בהתייחס בין השאר להיבטים המפורטים בפסקה (1);

(3) הסמכויות שיוקנו לעיריה, בהתייחס בין השאר לגודלה בעת הקמתה, לגודלה הצפוי וליכולותיה הכלכליות והניהוליות הצפויות.

14. (א) בצו הכינון יקבע השר את תחום שיפוט של העיריה, תפקידיה וסמכויותיה. צו הכינון

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 13 מוצע לקבוע כי תנאי מוקדם לכינון עיריה הוא קיומה של בדיקה יסודית ומקיפה בדבר הצורך בכינונה, לעומת חלופות אחרות, וזאת בידי ועדת הבדיקה.

סעיף 14 עיריה תכונן בצו כינון שיקבע את תחומה, סמכויותיה ותפקידיה והוראות שונות בדבר זיקתה לגוף שאותו היא מחליפה. במסגרת זאת, מוצע ליצור שונות בין עיריות, גם בנושא סמכויותיהם. במצב הנוכחי סמכויות העיריות הן אחידות על פי חוק, ואילו בכל הנוגע למועצות מקומיות שייקראו עיריה אזורית

סעיף 12 הסעיף משקף את הוראת סעיף 3(ב) לפקודת העיריות. מוצע גם להשאיר את המספר הקבוע באותו סעיף קטן על כנו, מתוך הבנה כי לצורך התנהלות תקינה ויעילה של רשות מקומית, יש צורך במסה קריטית של תושבים שההכנסות מהם יוכלו לספק את צרכי העיריה ולאפשר לה לספק שירותים איכותיים ומגוונים. הסעיף מאפשר לסטות מכלל זה בנסיבות מיוחדות המצדיקות זאת, אם מספר התושבים ביום הכינון אינו נופל מ־5000.

(ב) כוננה עיריה בשטח שהיו קיימים בו קודם לכן עיריה או ועד מקומי יכלול צו הכינון הוראות בדבר מעמדה של העיריה ביחס לנכסיה, חובותיה, התחייבויותיה וזכויותיה של אותה עיריה או של אותו ועד מקומי ולגבי כל ענין אחר הדרוש לדעת השר כדי להבטיח רציפות השלטון המקומי באותו אזור.

מועצה ראשונה 15. (א) כוננה עיריה, ימנה לה השר מועצה ראשונה, וימנה מבין חבריה את ראש המועצה הראשונה.

(ב) המועצה הראשונה וראש המועצה הראשונה יכהנו עד לקיום הבחירות הראשונות לעיריה.

(ג) המועצה הראשונה תהיה בת שבעה חברים וזה הרכבה:

(1) ראש המועצה שימנה השר;

(2) נציג אחד של כל אחד מאלה מבין עובדי משרדו: שר הפנים, שר הבינוי והשיכון, שר החינוך והתרבות, שר הרווחה;

(3) שני בעלי תואר אקדמי, כאמור בסעיף קטן (ה)1, שהם בעלי ניסיון מוכח של חמש שנים לפחות בתפקידים כאמור בפסקה (ה)2.

(ד) לא ימנה השר למועצה הראשונה מי שהורשע בעבירה או שבית המשפט קבע כי עבר עבירה או שהוגש נגדו כתב אישום בעבירה שיש עמה קלון.

(ה) כשיר לכהן כראש המועצה הראשונה מי שנתקיימו בו כל אלה:

(1) הוא בעל תואר אקדמי באחד ממקצועות אלה: כלכלה, מינהל עסקים, משפטים, חשבונאות, מינהל ציבורי, תכנון ערים, אדריכלות או גאוגרפיה או שהוא רואה חשבון;

(2) הוא בעל ניסיון מוכח של שבע שנים לפחות בתפקיד בכיר בתחום ניהול השלטון המקומי או בתפקיד בכיר בשירות הציבורי בנושאים הקשורים במישרין לשלטון המקומי;

(3) לא הורשע בעבירה ובית המשפט לא קבע כי עבר עבירה או לא הוגש נגדו כתב אישום בעבירה, שיש עמה קלון.

(ו) לא יכהן כראש המועצה הראשונה או כחבר המועצה הראשונה מי שהוא תושב העיריה; נהיה ראש מועצה או חבר מועצה ראשונה תושב העיריה יחדל לכהן בתפקיד.

ד ב ר י ה ס ב ר

מעורבות פוליטית מוכיח את עצמו. כדי להבטיח ניהול מקצועי מהסוג הנדרש להקמת מסד ניהולי לעיריה החדשה, מוצע לקבוע כשירויות עודפות למי שימונה לעמוד בראש המועצה. כאשר לצידו יכהנו נציגי משרדי ממשלה הנוגעים לענין ונציגים נוספים. מנגד, כדי למנוע עדיפות בלתי הוגנת בבחירות הראשונות שיערכו, מוצע שלא לאפשר לתושב המקום, היכול להתמודד בבחירות האמורות, לכהן כחבר או כראש מועצה. עוד מוצע לאסור על מי שכהן כחבר מועצה ראשונה או כראש עיריה ראשונה להגיש את מועמדותו בבחירות הראשונות שיערכו לאחר תום תקופת כהונתה של המועצה.

ניתן ליצור שונות. פוטנציאל שבעצם לא מומש בעשורים האחרונים. האפשרויות ליצירת שונות בהיקף הסמכויות והתפקידים שיוטלו על עיריות בעלות גודל שונה ועוצמה כלכלית וארגונית שונה יכולה לסייע בשמירה על עצמאותן של הקטנות יותר, האוטונומיה שלהן ויחודן, זאת לצד הגבלת פעילותן באופן שיכולתן הכלכלית לא תעמוד בסכנה.

סעיף 15 מוצע להשאיר על כנו את הנוהג הקיים שלפיו מועצת העיריה הראשונה היא ממונה ולא נבחרת. הניסיון מוכיח כי נוהג זה, המבוסס על תפישה שלפיה שלב ההקמה הראשוני מחייב ניהול מקצועי בלא

(ז) מי שכהן כראש מועצה ראשונה או כחבר המועצה הראשונה לא יהיה מועמד בבחירות הראשונות למועצה או לראשות העיריה שייערכו לאותה עיריה.

16. (א) למועצה הראשונה ולראש המועצה הראשונה יוקנו כל הסמכויות הנתונות על פי כל דין למועצת עיריה ולראש עיריה; על ניהול העיריה בתקופת כהונתה של המועצה הראשונה יחולו הוראות חוק זה.

(ב) ראש המועצה הראשונה יהיה זכאי לשכר מקופת העיריה כפי שקבע השר; חברי המועצה הראשונה יהיו זכאים לגמול השתתפות בשיבות, כפי שקבע השר.

(ג) לא ימונו סגנים לראש המועצה הראשונה.

סימן ג': שינוי תחום שיפוט של עיריה

17. השר רשאי לשנות את תחום שיפוט של עיריה; לא יחליט השר על שינוי תחום שיפוט אלא לאחר שהוגש לו דוח של ועדת הבדיקה בענין זה.

18. (א) ועדת הבדיקה תבדוק ותבחן את הסוגיות הנוגעות לשינוי תחומי השיפוט בהתאם להנחיות השר.

(ב) השר רשאי לקבוע כי הוועדה תבדוק ותבחן את הסוגיות כאמור בסעיף קטן (א), בבדיקה תקופתית כוללת של מחוז שלם או חלקו, או בבדיקה סוגיות הנוגעות לרשות אחת או יותר.

(ג) דוח הוועדה יתייחס בין השאר לנושאים אלה:

(1) היבטים כלכליים ובכלל זה הכנסותיה הקיימות והצפויות של כל עיריה ועלות אספקת השירותים על ידה, בהתחשב במאפייניהם;

(2) היבטים דמוגרפים ובכלל זה הרכב האוכלוסיה מבחינת גילה וקצב גידולה;

(3) היבטים תכנוניים ובכלל זה תכניות המתאר המקומיות והתוכניות המפורטות המאושרות והיקף מימושן, וכן ההתפתחות האפשרית של העיר על פי תכניות המתאר הארציות והמחוזיות;

(4) היבטים סביבתיים לרבות קיום מערכות תשתית וקווי תשתית;

(5) העניינים המפורטים בסעיף 20;

(6) המלצות בנוגע לשינוי מרחבי התכנון המקומיים.

19. (א) הוגש לשר דוח ועדת הבדיקה יועבר העתק ממנו לעיריות הנוגעות בדבר ותינתן להן ההזדמנות להעלות את טענותיהן בפניו בתוך תקופה, שלא תעלה על 60 ימים.

ד ב ר י ה ס ב ר

בדוח שיוגש על ידה להיבטים שונים הנוגעים לנושא זה ובכלל זאת, לצורך בשינוי מרחבי התכנון המקומיים.

סעיף 19 מוצע ליצור מנגנון שיבטיח כי המלצות הוועדה יידונו בידי השר, תוך מתן אפשרות לעיריות להעלות את השגותיהן בפניו, בתוך תקופה שלא תעלה על 60 ימים. השר יכול לאמץ את החלטת הוועדה או לסרב לאמץ, ובלבד שאם יסרב – ינמק את החלטתו.

סעיף 16 מוצע להעניק למועצה הראשונה ולראש המועצה הראשונה את הסמכויות המוקנות על פי ההצעה לראש העיריה ולמועצת העיריה; מוצע שראש המועצה בלבד יהיה זכאי לשכר, ושלא יהיו לו סגנים וכן שחברי המועצה יהיו זכאים לגמול השתתפות.

סעיפים 17 ו-18 מוצע כי השר יהיה רשאי לשנות את תחום שיפוט של עיריה וזאת לאחר שהוגש לו דוח של ועדת הבדיקה. ועדת הבדיקה תתייחס

(ב) בתוך 60 ימים מתום התקופה כאמור בסעיף קטן (א), יחליט השר בדבר תחומי שיפוטן של כל העיריות שאליהן מתייחס הדוח; החליט השר שלא לאמץ את המלצות הוועדה ביחס לעיריה מסוימת כולן או חלקן, ינמק את החלטתו.

(ג) החליט השר על שינוי תחום שיפוט של עיריה יתקן את צו הכינון על פי החלטתו.

20. (א) החליט השר על שינוי תחום שיפוט של עיריה רשאי הוא ליתן הוראות בעניינים אלה, כולם או חלקם:

הוראות בנוגע לשינוי תחום שיפוט

(1) חלוקת הכנסות מארנונה, מאגרות, מהיטלים ומתשלומי חובה אחרים בשל נכסים קיימים או עתידיים בשטח המועבר מהעיריה שממנה נגרע השטח (בחוק זה – עיריה מעבירה) לעיריה שאליה מועבר השטח (בחוק זה – עיריה מקבלת);

(2) חיוב העיריה המקבלת בתשלום לעיריה המעבירה בהתייחס בין השאר להכנסות האפשריות מהשטח המועבר;

(3) שיעורי הארנונה הכללית בשטח המועבר במשך תקופה שיקבע וזאת בכפוף להוראות חוק זה לענין הטלת ארנונה;

(4) שיטת מדידת השטחים לצורך חיוב בארנונה כללית בשטח המועבר;

(5) מעמדה של העיריה המקבלת ביחס לנכסיה, חובותיה, התחייבויותיה וזכויותיה של העיריה המעבירה בהתייחס לשטח המועבר;

(6) מעמדם של חוקי עזר וצווי ארנונה שהותקנו בידי הרשות המעבירה והחלים בשטח המועבר;

(7) הוועדה המקומית אשר תשא בתשלום פיצויים על הפקעת מקרקעין ופיצויים על פי סעיף 197 לחוק התכנון והבניה, והוועדה אשר תהיה זכאית לגבות היטלי השבחה על פי התוספת השלישית לחוק התכנון והבניה, על פי תכניות המתאר החלות על אותו שטח ואשר אושרו טרם העברתו.

(ב) שונה תחום שיפוט של עיריה יוקנו זכויות העיריה המעבירה במבני הציבור, ובשטחים המיועדים למבני ציבור ובשטחים לצורכי ציבור לעיריה המקבלת, אלא אם כן קבע השר אחרת.

סימן ד': איחוד עיריות

21. השר רשאי להורות על איחודן של שתי עיריות או יותר לעיריה אחת.

22. (א) לא יחליט השר על איחוד עיריות אלא לאחר שהוגש דוח של ועדת הבדיקה בענין זה שבו ועדת הבדיקה חיוותה דעתה שהעיריה המאוחדת תוכל למלא את התפקידים המוטלים על עיריה.

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיפים מוצע לאמץ את המגנון לאיחוד רשויות
21 עד 32 מקומיות שנקבע בחוק התכנית להבראת כלכלת ישראל (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב והמדיניות הכלכלית לשנות הכספים 2003 ו-2004) (מספר 2), התשס"ג-2003 (פורסם ב"ח התשס"ג עמ' 516).

סעיף 20 מוצע להסמיך את השר בסמכות נלווית להחלטתו על שינוי תחום שיפוט של עיריה, להחליט גם החלטות נוספות ככל שהן נדרשות בהקשר להחלטה זו, כגון חלוקת הכנסות בין העיריה מקבלת השטח, לבין זו שממנה נגרע השטח, קביעת הוועדה המקומית שתשא בחבות הפיצויים על פי סעיף 197 לחוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965, או שתהיה זכאית לגבות היטלי השבחה.

(ב) על דוח ועדת הבדיקה יחולו הוראות סעיפים 13(ב) ו-18(ג) בשינויים המחויבים.

(ג) הוראות סעיף 12 לא יחולו לענין איחודן של שתי עיריות או יותר לעיריה אחת.

23. (א) הוגש דוח ועדת הבדיקה יועבר העתק ממנו לעיריות הנוגעות בדבר ותינתן להן האפשרות להעיר את הערותיהן בתוך תקופה שלא תעלה על 60 ימים.

(ב) הורה השר על איחוד עיריות יתוקנו צווי הכינון של העיריות המתאחדות והשר יקבע את מועד הבחירות לעיריה המאוחדת (בסימן זה – יום הבחירות לעיריה המאוחדת).

(ג) האיחוד יכנס לתוקפו ביום פרסום תוצאות הבחירות הראשונות לעיריה המאוחדת.

24. (א) כל אחת מהעיריות שאוחדו לעיריה המאוחדת תמשיך להיות אישיות משפטית כשרה לכל חובה, זכות ופעולה משפטית, וזאת לתקופה שיקבע השר, ובלבד שלא תעלה על 24 חודשים מיום הבחירות לעיריה המאוחדת; לא קבע השר כאמור תהיה תקופת המעבר 12 חודשים מיום הבחירות לעיריה המאוחדת (בסימן זה – תקופת המעבר).

(ב) מועצת העיריה המאוחדת רשאית, באישור השר, במהלך תקופת המעבר, להעביר סמכויות ותחומי פעולה מעיריה אחת לאחרת שאוחדו לאותה עיריה מאוחדת, וכן להעביר סמכויות ותחומי פעולה מעובד עיריה או מנושא משרה בעיריה אחת לעובד עיריה או לנושא משרה בעיריה אחרת, ובלבד שלא יועברו סמכויות מנושא משרה אלא לנושא אותה משרה, בעיריה אחרת.

(ג) עם מינויו של נושא משרה לעיריה המאוחדת, יהיו בידיו בלבד הסמכויות הנתונות על פי כל דין לאותו נושא משרה ביחס לכל פעולה של העיריה המאוחדת ושל העיריות שאוחדו לעיריה המאוחדת.

(ד) עובד עיריה שאוחדה ימשיך להיות עובד אותה עיריה עד תום תקופת המעבר.

25. (א) בתוך ארבעה חודשים מיום הבחירות לעיריה המאוחדת תכין העיריה המאוחדת תכנית לאיחודן של העיריות לעיריה המאוחדת בתום תקופת המעבר (בחוק זה – תכנית האיחוד). תכנית האיחוד תתייחס בין השאר לפעולות שאותן תנקוט העיריה המאוחדת כדי לבצע את האיחוד כאמור, ובכלל זה איחוד יחידות ומערכות, נכסים, זכויות והתחייבויות, פיטורי עובדים, ופירוק חברות עירוניות שאינם נחוצים למילוי תפקידיה של העיריה המאוחדת, וכן למועדים לביצוע הפעולות כאמור; השר רשאי לקבוע הוראות לענין אופן הכנת תכנית האיחוד לפי סעיף זה ופרטים נוספים שייכללו בה.

(ב) תכנית האיחוד תוגש לשר וליחידת הבקרה מיד לאחר הכנתה.

26. (א) לא הכינה העיריה המאוחדת תכנית איחוד, רשאי השר למנות אדם שיופקד על הכנתה; הכנתה של תכנית איחוד בידי אדם כאמור תיעשה בהתייעצות עם הממונה על המחוז; הוכנה תכנית איחוד בידי מי שהשר מינה כאמור, תפעל העיריה המאוחדת על פי תכנית זו.

(ב) נוכח השר שאין בתכנית האיחוד שהוכנה בידי העיריה המאוחדת כדי להביא לאיחוד העיריות כנדרש, או שאין בה כדי לאפשר את תפקודה התקין והיעיל של העיריה המאוחדת, רשאי הוא להורות לעיריה המאוחדת להכניס בתוכנית שינויים כפי שיקבע ובתקופה שיקבע, ובכלל זה לענין פיטורי עובדים ופירוק חברות עירוניות מיוחדות או מכירת אחזקותיה של העיריה בתאגידים; לא מילאה העיריה המאוחדת אחר הוראות השר ובתקופה שקבע, רשאי הוא למנות אדם שיופקד על הכנת תכנית איחוד מתוקנת, שתיעשה בהתייעצות עם הממונה על המחוז; הוכנה תכנית איחוד מתוקנת כאמור, תפעל העיריה המאוחדת על פיה.

(ג) חיוותה יחידת הבקרה את דעתה שהעיריה המאוחדת אינה מבצעת את הוראות תכנית האיחוד, תמליץ לפני השר על העברת ענינה של העיריה לבדיקתה של ועדת החקירה על פי סעיף 322.

(ד) בלי לגרוע מהוראות סעיף קטן (ג), חיוותה יחידת הבקרה את דעתה כאמור, רשאי השר למנות אדם שיופקד על ביצועה של תכנית האיחוד ויהיו נתונות לו הסמכויות הדרושות לשם ביצועה.

(ה) על אף הוראות חוק איגודי ערים, רשאי השר להורות על צירופה של עיריה מאוחדת לאיגוד ערים, או להורות על הוצאתה של עיריה שאוחדה בעיריה מאוחדת מאיגוד ערים, לאחר שנתן לראש העיריה המאוחדת ולראשי העיריות האחרות החברות באותו איגוד ערים הזדמנות להעלות את טענותיהם.

בתום תקופת המעבר תחדל כל אחת מהעיריות שאוחדו לעיריה המאוחדת להיות אישיות משפטית כאמור בסעיף 24(א), והחל באותו מועד יחולו הוראות אלה:

(1) הנכסים, החובות, הזכויות וההתחייבויות, שערב תום תקופת המעבר היו של העיריות שאוחדו לעיריה המאוחדת, יהיו לקניין העיריה המאוחדת;

(2) כל הליך משפטי שהיה תלוי ועומד ערב תום תקופת המעבר, מטעם העיריות שאוחדו לעיריה המאוחדת או נגדן, וכן כל עילה להליך משפטי כאמור שהיתה קיימת באותה עת, יוסיפו לעמוד בתוקפם ויראו אותם כאילו היו של העיריה המאוחדת או נגדה, לפי הענין;

(3) (א) מי שהיה עובד אחת העיריות שאוחדו לעיריה המאוחדת, ערב תום תקופת המעבר, יהיה לעובד העיריה המאוחדת;

(ב) על אף האמור בכל דין ובכפוף להוראות פסקת משנה (ג), לא יהיה עובד אחת העיריות שאוחדו לעיריה המאוחדת, שנהיה לעובד העיריה המאוחדת, זכאי להטבת פרישה בשל המעבר לעיריה המאוחדת;

(ג) הזכויות שהיו לעובד אחת העיריות שאוחדו לעיריה המאוחדת כדין ובהתאם להוראות סעיף 29 לחוק יסודות שהתקציב, ערב תום תקופת המעבר, ושנהיה לעובד העיריה המאוחדת, יישמרו לו ויראו אותן כזכויות הנובעות מעבודתו בעיריה המאוחדת.

(א) צווי ארנונה, חוקי עזר, צווים, רישיונות והיתרים, שחלו לפני יום הבחירות לעיריה המאוחדת בשטח מסוים בתחום שיפוט של עיריה שאוחדה בעיריה המאוחדת, יעמדו בתוקפם וימשיכו לחול באותו שטח, כאילו הותקנו או ניתנו, לפי הענין, על ידי העיריה המאוחדת, עד שיפקעו על פי האמור בהם או על פי החיקוק שמכוחם ניתנו או עד להחלטת מועצת העיריה המאוחדת לבטלם או לשנותם לפי דין.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א) רשאי השר ליתן הוראות בענין שיעורי הארנונה הכללית, שתוטל בתחום שיפוטה של העיריה המאוחדת, כולה או חלקה ובענין שיטת מדידת השטחים לצורך חיוב בארנונה כללית; הוראה כאמור בענין הדורש על פי דין החלטת השר ושר האוצר תינתן על ידי שני השרים.

(ג) על אף האמור בסעיף קטן (א) רשאית מועצת העיריה המאוחדת להחליט על החלת חוק עזר של אחת העיריות המתאחדות על שטח העיריה המאוחדת כולה; החליטה מועצת העיריה כאמור, תפרסם הודעה על החלת חוק העזר בדרך שבה מתפרסם חוק עזר, על פי חוק זה, ויראו את חוק העזר כחל על כל תחום העיריה ממועד פרסום ההודעה או מן המועד הנקוב בה לתחילתו.

הוראות מעבר
לענין נכסים,
תביעות ועובדים

28. ארנונה וחוקי עזר
בעיריה המאוחדת

29. (א) מהיום שבו נתן השר הוראה על פי סעיף 21 לחוק ועד ליום הבחירות לעירייה המאוחדת, לא תתקשר כל אחת מהעיריות שאוחדו לעירייה המאוחדת בהתקשרות אשר התקופה למימוש הזכויות או לביצוע החיובים על פיה, היא יותר משישה חודשים מיום הבחירות לעירייה המאוחדת, אלא באישור מראש של השר.

(ב) החל ביום החלטת השר על איחוד עיריות ועד תום תקופת המעבר, התחייבות של כל אחת מהעיריות שאוחדו לעירייה המאוחדת, לעשיית עסקה לרכישת מקרקעין או למכירתם, טעונה אישור מראש של השר; אין בהוראות סעיף קטן זה כדי לגרוע מהוראות כל דין לענין עסקאות במקרקעין החלות על עיריה.

(ג) לא יאשר השר עסקה כאמור בסעיף קטן (ב) אלא לאחר שהונחה לפניו חוות דעת של יחידת הבקרה, האם יש בעסקה כדי ליצור גירעון בתקציב העיריה או לפגוע באיחוד הרשויות.

30. (א) בתקופת המעבר לא תקבל כל אחת מהעיריות שאוחדו לעירייה המאוחדת או העירייה המאוחדת, עובד לעיריה או לעירייה המאוחדת, לפי הענין, אלא באישור מראש של השר.

(ב) בתקופה שמתום תקופת המעבר עד תום שנים עשר חודשים לאחר מכן לא תקבל העירייה המאוחדת עובד לעיריה, אלא באישור מראש של השר.

(ג) בסעיף זה, "עובד" – לרבות עובד קבלן.

31. השר רשאי לקבוע הוראות לביצוע איחוד עיריות ובין השאר בעניינים אלה:

(1) הוראות לענין ניהולן של עיריות שאוחדו לעירייה מאוחדת, מיום ההחלטה על איחודן עד תום תקופת המעבר, ובכלל זה לענין ההתחייבויות וההתקשרויות של עיריות כאמור, ההליכים לביצוען ולהארכת תוקפן, ולענין ביצוע פעולות על פי התקציב שאושר להן לפני יום הבחירות;

(2) הוראות להכנת תכנית האיחוד וביצועה לרבות פרטים שייכללו בה ומועדי ביצועה;

(3) הוראות להבטחת רציפות השלטון המקומי בתחום שיפוטה של העיריה המאוחדת;

(4) המועד האחרון למינויים של נושאי משרה בעיריה המאוחדת;

(5) הוראות לענין ניהול העיריה בתקופת המעבר, ובכלל זה בדבר הרכב ועדות העיריה המאוחדת, התנאים והדרכים למינויים של עובדים לעיריה המאוחדת, הכללים והמועדים להכנת תקציב העיריה המאוחדת ואישורו, ואופן קבלת תשלומים המשולמים על ידי המדינה לעיריות שאוחדו לעיריה המאוחדת ולעיריה המאוחדת;

(6) סדרי הבחירות לעיריה המאוחדת;

(7) תקנות לפי פסקה זו שעניינן הרכב ועדת הבחירות, הרכב ועדת הקלפי והזכויות לכינויים ולאזויות של סיעות, יכול שיסטו מהוראות חוק הרשויות המקומיות (בחירות), חוק הרשויות המקומיות (בחירת ראש הרשות וסגניו וכהונתם), וחוק המועצות האזוריות (בחירת ראש המועצה), התשמ"ח-1988.¹⁵

¹⁵ ס"ח התשמ"ח, עמ' 213; התשס"ה, עמ' 756.

32. (א) על אף האמור בסעיף 23, הורה השר על איחוד עיריות שמספר התושבים באחת מהן הוא 80% לפחות מכלל תושבי העיריה המאוחדת (בסעיף זה – העיריה הגדולה) רשאי הוא להורות על כניסת האיחוד לתוקפו טרם עריכת בחירות לעיריה המאוחדת.

(ב) הורה השר כאמור יקבע את מועד הבחירות לעיריה המאוחדת, לא יאוחר מהמועד לקיום הבחירות הקרובות בעיריה הגדולה.

(ג) עד למועד הבחירות לעיריה המאוחדת תורכב מועצת העיריה המאוחדת ממועצת העיריה הגדולה בתוספת נציגים של העיריות האחרות שאוחדו לעיריה המאוחדת על פי השיעור היחסי של תושבי כל עיריה מכלל תושבי העיריה המאוחדת שמינה השר.

(ד) כנציגי העיריות שאינן העיריה הגדולה יכהנו ראשי אותן העיריות וסגניהם לפי הענין.

(ה) ראש עיריה או סגן ראש עיריה המבקש שלא לכהן במועצת העיריה המאוחדת או שהוא מבקש לחדול מכהונתו יודיע על כך לשר, והשר ימנה סגן ראש עיריה אחר לכהן במועצת העיריה המאוחדת ואם אין סגן כאמור, מי שיהיה כחבר מועצת העיריה ערב האיחוד.

(ו) השר רשאי לקבוע שהוראות פרק זה כולן או חלקן, בענין תקופת מעבר והכנת תכנית איחוד, לא יחולו על איחוד כאמור בסעיף קטן (א) אם שוכנע שהן אינן דרושות לשם ביצוע האיחוד וזאת לאחר שהונחה בפניו חוות דעתה של יחידת הבקרה לענין זה.

סימן ה' – ביטול עיריה

ביטול עיריה

33. (א) השר רשאי להורות על ביטולה של עיריה.

(ב) לא יחליט השר על ביטולה של עיריה כאמור, אלא לאחר שיוגש לו דוח של ועדת הבדיקה.

(ג) הורה השר על ביטול עיריה יקבע הוראות בדבר העובדים, הנכסים, החובות, הזכויות וההתחייבויות של העיריה המתבטלת.

פרק רביעי – שטחים גליליים

ארנונה בשטח
גלילי

34. (א) השר, בהסכמת שר האוצר ובכפוף להוראות חוק זה לענין הטלת ארנונה, רשאי להטיל בכל שנת כספים ארנונה כללית על נכסים המצויים בשטח גלילי, בשיעור שיקבע.

ד ב ר י ה ס ב ר

על כן, מחד, אין אפשרות להעניק באותם שטחים גליליים שירותים מוניציפליים. מאידך, גם לא ניתן לקיים סמכות בקרה ופיקוח על התנהלות באותם שטחים. לפיכך, מוצע להסדיר נושא זה.

סעיף 34 מוצע להסמיך את שר הפנים, בהסכמת שר האוצר, להטיל ארנונה על שטחים המצויים בשטח גלילי. הארנונה שתוטל אמורה לממן את אספקת השירותים המוניציפליים שניתן יהיה לפי ההצעה לספק בשטח גלילי, הן במישרין והן באמצעות עיריה אחרת.

סעיף 33 מוצע להסמיך את שר הפנים להורות על ביטולה של עיריה, לאחר שיוגש לו דוח של ועדת הבדיקה. החליט השר על ביטול עיריה, יקבע הוראות בדבר העובדים, הנכסים, החובות והזכויות וההתחייבויות של העיריה המתבטלת.

פרק רביעי

ענינו של הפרק בשטחים גליליים. שטחים אלו הם שטחים שאינם מצויים בתחומה של עיריה כלשהי ולפיכך לא חלים עליהם דיני הרשויות המקומיות. אשר

(ב) לא תוטל ארנונה בהתאם לסעיף קטן (א) על נכסי המדינה.

(ג) הארנונה הכללית תחושב לפי יחידת שטח בהתאם לסוג הנכס, לשימושו ולמיקומו, ותשולם בידי המחזיק בנכס לקופת המדינה; על ארנונה כאמור יחולו הוראות כל דין החלות על ארנונה, הטלתה וגבייתה בשינויים המחויבים.

(ד) על אף האמור בסעיף קטן (ג) רשאי השר, בהסכמת שר האוצר, לקבוע שהארנונה הכללית תשולם, כולה או חלקה, לאחת או יותר מהעיריות הסמוכות לשטח הגלילי.

35. השר רשאי להתקין לשטח גלילי חוקי עזר בכל ענין המצוי בתחום תפקידיה של עיריה
על פי חוק זה ולקבוע בו הוראות בדבר תשלום אגרות, היטלים ותשלומי חובה. חוקי עזר בשטח גלילי

36. (א) השר רשאי לקבוע הוראות בדבר השירותים שיסופקו למבנים או לשימושים
הנעשים כדין בשטח גלילי. שירותים בשטח גלילי

(ב) שירותים כאמור יכול שיסופקו בידי עיריה שהשר הסמיכה לכך; הוסמכה עיריה כאמור, יקבע השר את הסכום שישולם לה בשל אותם שירותים ורשאי הוא להסמיך אותה לגבות לקופתה את הארנונה, האגרות, ההיטלים ותשלומי החובה המוטלים באותו אזור, על פי סעיפים 34 ו-35 כולם או חלקם.

(ג) הוסמכה עיריה כאמור יהיו לה כל הסמכויות המוקנות על פי דין לעיריה גם ביחס לשטח הגלילי, ככל שהדבר דרוש לאספקת השירותים, וככל שלא נקבע אחרת בידי השר.

37. (א) השר רשאי לקבוע בצו שהשטחים הגליליים בתחום מחוז אחד, כולם או חלקם, מינהלה מרחבית
ינוהלו בידי מינהלה מרחבית (בסעיף זה – הצו).

(ב) בצו יקנה השר למינהלה המרחבית את הסמכויות והתפקידים המוקנים לעיריה על פי חוק זה, כולם או חלקם.

(ג) המינהלה המרחבית תהיה בת חמישה חברים, וזה הרכבה:

(1) ראש המינהלה, שמינה השר ובלבד שנתקיימו בו תנאי הכשירות המפורטים בסעיף 15(ה);

ד ב ר י ה ס ב ר

אלו וזאת בניגוד למצב כיום ולפיו אין מכשיר חוקי המאפשר להעניק להם שירותים מוניציפליים. הסעיף מסמיך את השר להטיל את חובת אספקת השירותים בשטח גלילי על עיריה שהוסמכה לכך בידי השר. הסמיך השר כאמור, יקבע את הסכום שישולם לה בעד אותם שירותים ורשאי הוא להסמיך אותה לגבות לקופתה את הארנונה, האגרות ההיטלים ותשלומי החובה המוטלים באותו אזור, כולם או חלקם.

סעיף 37 מוצע להסמיך את השר להקים מינהלה מרחבית לשטחים גליליים בתחום מחוז אחד. השר יקנה בצו למינהלה את הסמכויות והתפקידים המוקנים לעיריה על פי חוק זה, כולם או חלקם. מוצע כי הרכב המינהלה יהיה דומה להרכב מועצה ראשונה, זאת כדי להבטיח רמה ניהולית נדרשת. משהוקמה מינהלה כאמור, לא יהיו עוד לשר הסמכויות המפורטות בסעיפים 34 עד 36.

הנחת העבודה היא כי קיימים שטחים שיש הצדקה שלא לצרפם לתחום שיפוט של עיריה כלשהי. עם זאת, יש מקום להטיל על אותם נכסים בשטחים אלו, חלק מהכללים החלים בתחומי עיריות ובד בבד, להטיל עליהם נטל מיסוי חלקי לאספקת השירותים בתחומים אלו. הארנונה תשולם לקופת המדינה, אלא אם כן השר, בהסכמת שר האוצר, קבע כי זו תועבר כולה או חלקה לאחת או יותר מהרשויות הגובלות.

סעיף 35 הסעיף מסמיך את השר להתקין חוק עזר לשטח גלילי כדי להסדיר את הפעילות המתקיימת בו באותו אופן שהדברים מוסדרים דרך כלל בעיריות. חוקי עזר אלו יכול ויקבעו גם הוראות בדבר תשלום אגרות, היטלים ותשלומי חובה אחרים.

סעיף 36 הסעיף מסמיך את השר לקבוע הוראות בדבר השירותים שיינתנו למבנים או לשימושים הנעשים כדין בשטח הגלילי תוך מתן מענה לצרכי שטחים

(2) ארבעה חברים נוספים שמינה השר, שניים מהם לפחות מקרב עובדי המדינה; חברים שימונו שלא מקרב עובדי המדינה יתקיימו בהם תנאי הכשירות מפורטים בסעיף 15 (ג) (3).

(ד) מעמדה של מינהלה יהיה כשל עיריה לצורך ביצוע הסמכויות והתפקידים שהוקנו לה בצו כאמור בסעיף קטן (ב).

(ה) היקנה השר למינהלה מרחבית סמכויות כאמור בסעיף קטן (ב) לא ישתמש השר בסמכויות האמורות בסעיפים 34 ו-35 כל עוד לא ביטל את הצו.

פרק חמישי – אזורי משותפים

38. הכרזה על אזור משותף השר, בכפוף להוראות פרק זה, רשאי להכריז בצו כינון כי אזור המצוי בתחום עיריה אחת או יותר, אזור המצוי בשטח גלילי או אזור המצוי גם בתחום עיריה אחת או יותר וגם בשטח גלילי, שלא נכלל בו שטח המיועד בתכנית מתאר מקומית או בתכנית מפורטת, בעיקרו למגורים, יהיה אזור משותף לשתי עיריות או יותר (בחוק זה – העיריות החברות באזור המשותף).

39. דוח בדבר אזור משותף (א) לא יכריז השר בצו על כינונו של אזור משותף אלא לאחר שהוגש לו, בהתאם להנחיותיו, דוח של ועדת הבדיקה בענין זה.

(ב) על דוח ועדת הבדיקה יחולו הוראות סעיפים 10(ב) ו-18(ג), בשינויים המחויבים.

(ג) הוגש דוח ועדת הבדיקה יועבר העתק ממנו לעיריות הנוגעות בדבר ותינתן להן ההזדמנות להעלות את טענותיהן בתוך תקופה שלא תעלה על 60 ימים.

40. תחום האזור המשותף ייקבע תחום האזור המשותף, והשר יתקן את צווי הכינון של העיריות הנוגעות בדבר בהתאם.

41. ניהול אזור משותף (א) על אף הוראות חוק איגודי ערים, רשאי השר להורות שבאזור משותף הכולל יותר משטח עיריה אחת, יוקם איגוד ערים לניהול האזור המשותף; השר יהיה רשאי להורות על הקמת איגוד ערים כאמור, גם כאשר האזור המשותף נכלל בתחום עיריה אחת וזאת אם נוכח שאותה עיריה לא תוכל לנהל כראוי; הוקם איגוד ערים באזור הכולל שטח גלילי, יקבע השר את הרשויות המקומיות שיהיו כלולות באיגוד הערים.

ד ב ר י ה ס ב ר

פרק חמישי

אחת ולה בלבד, והן מכך שהנימוק העיקרי העומד בבסיס אזור משותף – קרי, חלוקת הכנסות, אינו רלבנטי לאזור מגורים, משום שאזורים אלו אינם יצרני ארנונה העודפת על עלות אספקת השירותים שהם צורכים, להבדיל משטחי מסחר, תעשייה ותעסוקה.

סעיף 41 מוצע לקבוע כי ניהול האזור המשותף יהיה בידי עיריה אחת שתהיה אחראית לניהולו ותתחלק בהכנסותיו עם עיריות אחרות או בידי הענקת סמכויות לאיגוד ערים משותף. במקרה של הפקדת הניהול בידי עיריה אחת יוסמך השר לקבוע סוג של החלטות שקבלתן תצריך את החלטת שאר העיריות החברות באזור המשותף.

מוצע להסמיך את השר ליצור אזורי משותפים לשתי עיריות או יותר או לאזור הכולל שטח עיריה אחת ושטח גלילי או שטח גלילי. מבשר זה יאפשר יצירת איזון חלוקתי בין עיריות המבקשות אותו שטח, תוך יצירת מערך ניהולי אחד בין בידי אחת העיריות השותפות בו ובין באמצעות איגוד ערים משותף.

סעיפים מוצע להסמיך את השר, לאחר שהוגש לו **38 עד 40** דוח של ועדת הבדיקה, לקבוע אזור שלא נכלל בו שטח המיועד בתכנית בעיקרו למגורים, כאזור משותף. סייג זה הנוגע לאזורי מגורים, נובע מכך שתושבי אזור מסוים אמורים להיות שייכים לעיריה

(ב) נכלל האזור המשותף בתחום איגוד ערים, יוקנו לאיגוד כל הסמכויות והתפקידים המסוריים לעירייה לפי כל דין, ובכלל זה הסמכות להטיל ארנונה, ככל שלא נקבע אחרת בצו הכינון של האזור המשותף, ולעירייה לא יהיו נתונים עוד הסמכויות והתפקידים כאמור אלא אם כן נקבע במפורש אחרת בצו הכינון.

(ג) היה האזור המשותף שטח הכלול בתחום שיפוטה של עירייה אחת, ולא הורה השר על הכללתו בתחום איגוד ערים רשאי הוא ליתן הוראות בדבר הסמכויות שלא תוכל אותה עירייה להפעיל ובדבר הפעולות שלא תוכל אותה עירייה לעשות אלא אם כן קיבלה לכך את הסכמת העיריות האחרות החברות באזור המשותף.

חלוקת הכנסות
והוצאות

42. בצו כינון האזור המשותף יקבע השר הוראות בין השאר בענינים אלה:

(1) חלוקת ההוצאות הדרושות להקמתו, לאחזוקתו ולניהולו של האזור משותף בין העיריות החברות בו;

(2) חלוקת ההכנסות מארנונה, אגרות, היטלים, ותשלומי חובה אחרים המוטלים על הנכסים באזור המשותף לפי כל דין, והמשתלמים לקופת העירייה אשר יוותרו, לאחר תשלום ההוצאות הדרושות להקמתו, לאחזוקתו ולניהולו של האזור, בין העיריות החברות באזור המשותף, בהתחשב בין השאר בהוצאות שהוצאו בידי העירייה לפיתוח השטח, טרם הכרזתו כאזור משותף;

(3) שיעור הארנונה באזור המשותף.

פרק שישי – רובע עירוני

43. (א) בעירייה שמספר תושביה הוא 100,000 לפחות רשאית מועצת העירייה לקבוע שאזור פלוני הכלול בתחומה יהיה רובע עירוני, ובלבד שאזור זה הוא שטח קרקע רצוף שמתגוררים בו 10,000 תושבים לפחות.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א) רשאית מועצת עירייה לקבוע שאזור בתחומה יהיה רובע עירוני אף אם לא מתקיימים בעירייה או באזור התנאים המפורטים באותו סעיף קטן כולם או חלקם, אם העירייה היא עירייה מאוחדת.

44. (א) לא תכריז מועצת העירייה על רובע עירוני אלא לאחר שהובאו לפניו המלצות ועדה ציבורית שמונתה על ידי לשם כך.

הכרזה על רובע
עירוני

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 43 מוצע כי הכרזה על רובע עירוני תיעשה בידי מועצת העירייה. ההצעה קובעת ככלל תנאי סף מינימליים של מספר תושבים הן של העירייה והן של הרובע. לכלל זה נקבע חריג המתייחס לעירייה מאוחדת, זאת כדי לאפשר לרשות קטנה המתאחדת עם גדולה ממנה לשמור על זהות נפרדת.

סעיף 44 מוצע כי הכרזה על רובע עירוני תיעשה רק לאחר בחינת הענין בידי ועדה ציבורית שהרכב חבריה וכישוריהם קבועים בחוק. זאת בהמשך למגמה בהצעת חוק זו, להבטיח בחינה מקצועית ומושכלת בטרם קבלת ההכרעה הפוליטית. היוזמה להקמת הוועדה הציבורית יכול שתבוא ביוזמת העירייה או ביוזמת אחוז מוגדר מתושבי אזור המבקש להפוך לרובע עירוני.

סעיף 42 מוצע להסמיך את השר לקבוע בצו הכינון את ההיבטים השונים הנוגעים לחלוקת הוצאות והכנסות הנוצרות באזור המשותף ואת שיעור הארנונה.

פרק שישי

מוצע לפתח את הרובע העירוני, כמודל ליצירת מבשר דמוקרטי נוסף ברשויות מקומיות גדולות. ישות שהיתה קיימת גם בדין הישן (הפרק השלישי בפקודת העיריות). הרובע העירוני אמור, בעיקרו של דבר, להביא את דבר תושבי הרובע כגורם מייצג בפני העירייה עם יכולת מוגבלת לקדם העדפות מקומיות ברמת הרובע במישור התקציב, ואין בו כדי להחליף את מוסדות העירייה.

(ב) הוגשה לעיריה בקשה לקבוע רובע עירוני החתומה בידי 20% לפחות מתושבי אזור שמתקיימים בו התנאים המפורטים בסעיף 43, שהם בעלי זכות בחירה לעיריה, תמנה המועצה ועדה ציבורית לבחינת הבקשה.

(ג) הוועדה הציבורית תהיה בת חמישה חברים, וזה הרכבה:

(1) בעל תואר אקדמי בתכנון ערים או באדריכלות שיש לו ניסיון מוכח של חמש שנים לפחות בתחום זה;

(2) בעל תואר אקדמי בתחום הסוציולוגיה שיש לו ניסיון מוכח של חמש שנים לפחות בתחום זה;

(3) בעל ניסיון מוכח של חמש שנים לפחות בתפקיד בכיר בתחום השלטון המקומי;

(4) שני חברים נוספים שתמנה המועצה אשר אחד מהם לפחות הוא תושב האזור המיועד להיות רובע.

(ד) המועצה תמנה את יושב ראש הוועדה מבין חבריה.

(ה) הוועדה הציבורית תגיש את המלצותיה למועצת העיריה, אשר תדון בהן בתוך 60 ימים מיום הגשתן; המלצות הוועדה יתייחסו בין השאר ליכולתה של העיריה לאפשר את פעילותו של הרובע העירוני.

45. (א) הוכרז רובע עירוני לפי הוראות חוק זה, יהיה לו ועד שייקרא ועד הרובע.

(ב) ועד הרובע ימנה שבעה חברים אשר יבחרו באופן שקבע השר; חברי ועד הרובע לא יהיו זכאים לשכר, לגמול השתתפות בישיבות או להחזר הוצאות בעד פעילותם.

46. לוועד הרובע יהיו סמכויות אלה:

(1) תינתן לו הזדמנות להעיר את הערותיו לכל הצעת חוק עזר שמבקשת העיריה להתקין;

(2) הוא יהיה רשאי להציע לעיריה להתקין חוקי עזר שיחולו בתחום הרובע;

(3) תינתן לו הזדמנות להעיר את הערותיו לכל בקשה להקצאת קרקע לצורכי ציבור בתחום הרובע;

(4) הוא יהיה רשאי להגיש התנגדות על פי סעיף 100 לחוק התכנון והבניה לכל תכנית בתחום הרובע.

47. (א) במסגרת התקציב השנתי של העיריה, תקבע מועצת העיריה את תקציבו של כל רובע שהכריזה עליו לפי סעיף 44, ואת הפעולות שרשאי ועד הרובע לבצע במסגרת תקציב הרובע.

ד ב ר י ה ס ב ר

זאת, מוצע ליתן לוועד הרובע את האפשרות להעיר את הערותיו לחוקי עזר שמבקשת העיריה להתקין או להקצאת צרכי ציבור בתחום הרובע. עוד מוצע להעניק לוועד הרובע את הסמכות להגיש התנגדות לפי סעיף 100 לחוק התכנון והבניה, בנוגע לתכנית בתחום הרובע.

סעיף 47 מוצע כי מועצת העיריה, במסגרת תקציבה המאושר, תקבע לפי שיקול דעתה את תקציבו

סעיף 45 מוצע כי ועד הרובע ימנה שבעה חברים אשר ייבחרו באופן שיקבע השר בתקנות. חברי ועד הרובע, לא יהיו זכאים לשכר, לגמול השתתפות בישיבות או להחזר הוצאות בשל פעילותם.

סעיף 46 מוצע לקבוע את סמכויות הרובע העירוני באופן שאלו יהיו בעיקרו של דבר תפקידי ייצוג הרובע ותושביו בפני מועצת העיריה. במסגרת

(ב) ועד הרובע יודיע לעיריה אילו מהפעולות שנקבעו בידי המועצה הוא מבקש שיבוצעו עברו במהלך שנת הכספים.

(ג) הפעולות שאותן ביקש ועד הרובע לבצע כאמור בסעיף קטן (ב) יבוצעו בידי העיריה על פי כל דין, מתוך תקציב ועד הרובע ויחולו עליהן הוראות כל דין החלות על פעולה של העיריה.

(ד) על חבר ועד רובע יחולו הוראות סעיף 61 לענין מסמכים של העיריה הנוגעים לרובע העירוני, ובכלל זה מסמכים שענינם ביצוע פעולות כאמור בסעיף קטן (ב) בידי העיריה.

48. (א) מועצת עיריה רשאית להחליט, ברוב חבריה, על ביטול רובע עירוני אם ראתה כיטול רובע שאין עוד הצדקה לקיומו.

(ב) לא תחליט המועצה על ביטול רובע אלא לאחר שהובאו בפניה המלצות ועדה ציבורית כאמור בסעיף 44 לענין זה, ולאחר שנתנה לוועד הרובע הזדמנות להשמיע את טענותיו לפניה.

פרק שביעי – ארגון המועצה ודרך פעולתה

סימן א – מועצת העיריה

49. (א) מספר חברי מועצת העיריה ייקבע בידי השר, בהתאם למספר התושבים הרשומים במספר חברי המועצה ביום הקובע בפנקס הבוחרים, לפי הטבלה להלן:

מספר תושבים	מספר חברי מועצה
(1) עד 10,000	9
(2) מ־10,001 עד 50,000	9 עד 13
(3) מ־50,001 עד 200,000	13 עד 17
(4) מ־200,001 עד 500,000	17 עד 21
(5) מעל 500,001	21 עד 25

ד ב ר י ה ס ב ר

לרבות חוק הרשויות המקומיות (בחירת ראש רשות, סגניו וכהונתם), התשל"ה-1975. ההצעה חוזרת על עיקרי ההסדרים הקיימים בחקיקה הקיימת תוך שינויים נקודתיים הנובעים מהתפתחויות בחקיקה ובפסיקה, כמו גם מעקרונות הרפורמה המוצעת.

סימן א'

סעיף 49 מוצע להסמיך את שר הפנים לקבוע את מספר חברי מועצת העיריה בהתאם לחלוקה על פי מספר תושבים לחמש קטגוריות של רשויות מקומיות ולטווח של מספר חברי המועצה שנקבע לכל קטגוריה.

מוצע לשמר קטגוריה נפרדת לחברות במועצת עיריה אזורית המורכבת מנציגי הוועדים המקומיים בתחומה.

של כל רובע ואת הפעולות שלשמן מוקצב התקציב. ועד הרובע יודיע לעיריה על הפעולות שהוא מבקש שיבוצעו עברו, ואילו יבוצעו באמצעות מנגנוני העיריה מתוך תקציב הרובע.

סעיף 48 מוצע לאפשר לעיריה להביא לביטול של רובע אם אין עוד הצדקה לקיומו. ביטול של רובע ייעשה רק לאחר קבלת המלצות ועדה ציבורית בדרך זוהי לזו הנדרשת להקמתו ולאחר מתן זכות טיעון לוועד הרובע.

פרק שביעי

בפרק זה קובצו ההוראות המתייחסות לארגון המועצה, דרכי פעולתה, ועדות המועצה וראש הרשות וסגניו.

ההצעה אינה עוסקת בחוקי הבחירות לעיריות ולפיכך מותירה על כנם את החוקים העוסקים בכך,

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א) מספר חברי המועצה במועצת עירייה אזורית יהיה כפי שיקבע השר כאמור בסעיף 7(1).

50. (א) מועצה תתחיל בתפקידה ביום פרסום תוצאות הבחירות על פי כל דין ותמשיך לכהן עד שתיכנס לתפקידה מועצה חדשה.

תחילת כהונה וסיומה של מועצה

(ב) המועצה תקיים את ישיבתה הראשונה בתוך 21 ימים מיום שהתחילה בתפקידה, לפי הוראות סעיף קטן (א).

51. ואלה פסולים לכהן כחברי מועצה:

פסלות לכהונה

(1) מי שאינו תושב העירייה;

(2) מי שהוכרז פסול דין לפי סעיף 8 לחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות, התשכ"ב-1962¹⁶;

(3) עובד המדינה, שעבודתו עלולה להעמידו במצב של ניגוד עניינים בין תפקידו בשרות המדינה לבין חברותו במועצה; לענין זה, "עובד המדינה", לרבות שוטר, סוהר או חייל כהגדרתו בפסקה (1) להגדרה חייל בסעיף (1) בחוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955¹⁷;

(4) עובד העירייה או עובד קבלן באותה עירייה, וכן עובד במועצה הדתית שבתחום אותה עירייה, בוועדה המרחבית שהעירייה כלולה במרחב התכנון המקומי שלה, באגוד ערים שהעירייה חברה בו, בוועד המקומי בכל הנוגע לעירייה אזורית, או בתאגיד שהעירייה משתתפת ברבע או יותר מתקציבו או בחברה עירונית שרבע או יותר מכוח ההצבעה בו או הזכות למנות יותר מרבע ממספר הדיקטורים בו הם בידי העירייה או בידי העירייה יחד עם חברה עירונית;

(5) מי שהוכרז פושט רגל וטרם הופטר;

(6) מי שהורשע בעבירה או שבית המשפט קבע לגביו שעבר עבירה, לאחר שהחל לכהן כחבר מועצה ובית המשפט קבע שהעבירה היא עבירה שיש עמה קלון, וטרם חלפו חמש שנים מיום מתן גזר הדין, ואם נדון אדם לעונש מאסר בפועל לתקופה העולה על שישה חודשים מהיום שגמר לשאת את עונש המאסר בפועל, לפי המאוחר;

ד ב ר י ה ס ב ר

טכניים כמו מי הוא "עובד בשכר" ומהי "עבודה הקשורה בענייני המינהל המחוזי או השלטון המקומי", מונחים המשמשים בחקיקה עכשווית כבסיס לעילת הפסילה. בסעיף קטן (ד) הורחבה עילת הפסלות מ"עובד בשכר באותה עירייה" כפי שהיא קבועה כיום בחוק, לכוז הכוללת שורה שלמה של גופים שבהם מצידיקה אף היא פסלות מכהונה מקבילה בעירייה. הרחבה זו היא מתן גושפנקא חוקית לפיתוח פסיקתי שנעשה זה מכבר. בסעיף קטן (ו), בעילת הפסלות בשל עבירה, נעשה שימוש במונח "עבירה שיש עמה קלון" תוך הפנייה להגדרה באמצעות המונח הרווח בחקיקה החדשה: עבירה שמחמת אופייה או נסיבותיה היא פוסלת מכהונה. השימוש במונח המוצע, המקובל כאמור בחקיקה המודרנית, מחליף את מרכז הכובד בשיקולי הפסלות משיקול הקלון האבסטרקטי לשיקולים הספציפיים של המעשה שנעשה והשלכות

סעיף 51 הסעיף המוצע חוזר על עילות הפסלות לכהונה הקבועות היום בסעיף 102 לפקודת העיריות, תוך הכנסת שינויים נקודתיים. בסעיף קטן (א) הוחלף המונח "מקום מגורים קבוע" במונח "תושב" שהוגדר בסעיף 1 כמתייחס ל"מרכז חיים". מונח אחרון זה נדון רבות בפסיקה בהקשרים רבים אחרים וימנע את הדיונים שהתפתחו סביב המונח "מקום מגורים קבוע". בסעיף קטן (ג) שונתה הגדרת הפסלות לכוז המשקפת טוב יותר את הרציונל העומד מאחוריה. קרי עובד המדינה שעבודתו עלולה להעמידו במצב של ניגוד עניינים בין תפקידו בשירות המדינה לבין חברותו במועצה. שינוי זה עשוי אף הוא למנוע דיונים מיותרים במונחים

¹⁶ ס"ח התשכ"ב, עמ' 120; התשס"ה, עמ' 274.

¹⁷ ס"ח התשט"ו, עמ' 171; התשס"ו, עמ' 243.

(ד) מי שלא היה זכאי להיכלל ברשימת מועמדים ולהיבחר לחבר מועצה לפי כל דין.

52. (א) מי שנתקיים בו תנאי מהתנאים המפורטים בסעיף 51 יחדל לכהן במועד שנתקיים בו התנאי.

הודעה בדבר
חדילה מכהונה

(ב) ראה היועץ המשפטי לעיריה כי חבר המועצה פסול לכהן כאמור בסעיף 51 יודיע על כך ללא דיחוי לחבר המועצה ולמועצה, ואולם לא יהיה באי הודעה כאמור כדי לגרוע מתוקפו של סעיף קטן (א).

53. (א) גזר בית המשפט את דינו של חבר מועצה או של מי שכלול ברשימת מועמדים למועצה (בחוק זה – מועמד) בשל עבירה פלילית, בין אם העבירה נעברה או ההרשעה או קביעת בית המשפט שנעברה עבירה, הייתה בזמן שכיחן כחבר מועצה ובין אם לפני שהחל לכהן כאמור, יקבע בית המשפט בגזר הדין אם יש בעבירה קלון; החלטת בית המשפט לענין הפסילה מכהונה ניתנת לערעור כאילו היתה חלק מגזר הדין.

קביעת פסלות על
ידי בית המשפט

(ב) לא קבע בית המשפט כאמור בסעיף קטן (א), רשאי היועץ המשפטי לממשלה או נציגו, לפנות לבית המשפט ולבקשו לקבוע האם יש עם העבירה קלון; הבקשה תוגש לבית המשפט שנתן את גזר הדין ואם הוגש ערעור, לבית המשפט שלערעור.

(ג) זוכה חבר המועצה לאחר שחדל לכהן וטרם הסתיימה תקופת כהונתה של המועצה שאליה נבחר, יחזור חבר המועצה לכהן ויחולו הוראות סעיף 54(ד).

54. (א) הוגש כתב אישום נגד חבר מועצה בעבירה מסוג פשע הקשורה בתפקידו כחבר מועצה או בתפקיד שהוא ממלא או שמילא בגוף ציבורי אחר, רשאי בית המשפט שאליו הוגש כתב אישום, לבקשת היועץ המשפטי לממשלה, להורות על השעיית חבר המועצה מתפקידו ולקבוע את תקופת ההשעיה.

השעיה

(ב) בקשה כאמור יכול שתוגש בידי היועץ המשפטי לממשלה בכל שלב של המשפט שלאחר הקראת כתב האישום.

(ג) הושעה חבר מועצה יחולו הוראות סעיף 59.

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 53 מוצע לשנות את תוכנו של ההסדר הקיים כיום בנושא זה, תוך הפנייה להגדרה המוצעת בסעיף 1 לעבירה שיש עמה קלון, כך שעילת הפסלות תהא כאמור עבירה שמבחינת חומרתה, אופייה ונסיבותיה יש בה כדי לפסול חבר מועצה מלכהן. בנוסף על כך, הנוסח המוצע מבהיר שקביעת בית המשפט כאמור על עילת הפסלות בשל עבירה יכולה להיעשות החל מהשלב שבו שמו של המורשע בדין כלול ברשימת המועמדים.

סעיף 54 מוצע להסמיך את בית המשפט להשעות חבר מועצה מכהונתו לאחר שלב הגשת כתב אישום בשל עבירה מסוג פשע הקשורה בתפקידו כחבר מועצה או בתפקיד שהוא ממלא או שמילא בגוף ציבורי אחר. סמכות ההשעיה נתונה לבית המשפט בלבד וזאת רק על פי בקשת היועץ המשפטי לממשלה.

על כשירות לכהונה ספציפית (הקלון הפונקציונלי). בסעיף קטן (ז), קביעת פסלות לכהונה למי שלא היה זכאי להיכלל ברשימת המועמדים למועצה. מטרת תוספת זו היא ליצור זיקה ישירה בין עילות הפסלות למועמדות לחברות במועצה הקבועות בחוק הרשויות המקומיות (בחירות), התשכ"ה-1965. כיום קיים ספק אם מי שנבחר למרות פסלותו יכול לכהן כחבר מועצה. מוצע להסיר את חוסר הבהירות בשאלה זו.

סעיף 52 מוצע לקבוע כי הודעה על פסלות מלכהן לא תהיה תנאי לחדלות הכהונה וכי ההודעה על אותה פסלות תישלח בידי היועץ המשפטי ולא בידי ראש העיריה ולא יהיה באי הודעה כאמור, לגרוע מחדלות הכהונה.

(ד) חזר חבר המועצה לכהן יחדל האחרון שנהיה לחבר מועצה מתוך רשימת המועמדים של חבר המועצה או האחרון אשר נבחר על ידי מי שהיו מועמדים ברשימת המועמדים של חבר המועצה, לפי הענין, לכהן כחבר מועצה ולא תיפגע בשל כך בלבד זכותו של האחרון לשוב ולכהן כחבר מועצה מכוח הוראות סעיף 59.

חבר מועצה בעל ענין אישי או כלכלי 55. (א) חבר מועצה שיש לו או לקרובו, במישרין או בעקיפין, ענין אישי או כלכלי בכל ענין העומד לדיון במועצה או בוועדותיה –

(1) יודע על כך בכתב ליושב ראש המועצה או ליושב ראש הוועדה, לפי הענין, וליועץ המשפטי של העיריה לפני הישיבה הראשונה באותו נושא; הודעה כאמור, תצורף לפרוטוקול של אותה ישיבה;

(2) לא יהיה נוכח בדיוני המועצה או הוועדה באותו ענין ולא יצביע בהחלטה בקשר אליו;

(3) לא יטפל במסגרת תפקידו כחבר המועצה או הוועדה באותו ענין;

(4) לא תוקנה לו זכות עיון במסמכים כאמור בסעיף 61 לענין אותו נושא.

(ב) נודע לחבר המועצה על ענין אישי או כלכלי כאמור בסעיף קטן (א) רק לאחר שהתקיים דיון או התקבלה החלטה בענין זה במועצה או בוועדה, יודיע על כך ליושב ראש המועצה או הוועדה, לפי הענין, וליועץ המשפטי של העיריה; הודעה כאמור תצורף לפרוטוקול ישיבת המועצה או הוועדה הקרובה.

(ג) בסעיף זה, "קרוב" –

(1) בן זוג, הורה של בן זוג, אח, הורה, הורי הורה, צאצא וצאצא של בן זוג, גיס או גיסה, וצאצא ובן הזוג של כל אחד מאלה;

(2) תאגיד שחבר המועצה או אחד מהמנויים בפסקה (1) הוא מנהלו, או עובד אחראי בו, או שיש לאחד מהם חלק בהונו או ברווחיו העולה על 5%.

(ד) חוות דעת בענין אישי או כלכלי כאמור בסעיף קטן (א) תינתן על ידי היועץ המשפטי לעיריה.

איסור התקשרות 56. (א) חבר מועצה או קרובו לא יהיה צד להתקשרות עם העיריה. בחוויים

(ב) הוראת סעיף קטן (א) לא תחול –

(1) על קבלת שרות מהשירותים שהעיריה מספקת לתושביה;

ד ב ר י ה ס ב ר

בדיונים ולהימנע משימוש במונח העמום הנוהג כיום של מגבלה על "השתתפות".

מוצע גם להסדיר מצבים שבהם נודע לחבר המועצה רק בדיעבד על ענין אישי שהיה לקרובו בהחלטה מסוימת. על פי המוצע, במקרים אלו תחול חובת ההודעה גם בדיעבד על אותו חבר מועצה. הסדר זה יביא, לצד הגברת השקיפות, גם להסרת לזות שפתיים מחבר המועצה שמידע מסוג זה הגיע אליו בדיעבד.

סעיף 56 מוצע לשוב ולעגן את המגבלות על התקשרות בין חבר מועצה וקרובו לעיריה. גם כאן מוצעים מספר שינויים. במסגרת זאת, מוצע בין היתר,

סעיף 55 מוצע לשמור על ההסדר החוקי הקיים המטיל מגבלות על השתתפות בדיונים ובהצבעות של חבר מועצה בנושאים שבהם יש לו ענין אישי. הנוסח המוצע מגלם בתוכו את הניסיון שנצבר בנושאים אלו בחקיקה ובפסיקה. ההגבלות הוחלו על ענין אישי, בשונה מהמינוח המעורפל בסעיף 122 הנוכחי בפקודת העיריות.

מוצע כי ההודעה על ענין אישי כאמור תימסר בכתב לדרג הפוליטי וליועץ המשפטי ותצורף לפרוטוקול. הצעה זו באה למנוע את ההתדיינות המתעוררות לעתים האם נמסרה הודעה, אם לאו. כמו כן, מוצע להבהיר את היקף ההגבלה באופן שתחול על נוכחות

(2) על הסכם שעניינו תשלום המגיע לאחד מהמנויים בסעיף קטן (א) מהעיריה או המגיע לעיריה מאחד מהם, בין במסגרת הליכים משפטיים ובין שלא במסגרת הליכים כאמור, ובלבד שהיועץ המשפטי של העיריה חיווה דעתו בכתב שתנאיו של ההסכם סבירים ואין מניעה להתקשר בו;

(3) על התקשרות שהמועצה ברוב של שני שלישים מחבריה החליטה לאשר לאחר שנוכחה שההתקשרות חיונית לעיריה וכי לא ניתן להשיג אותה מטרם באמצעות התקשרות עם אחר; לא תחליט המועצה כאמור, אלא לאחר שהיועץ המשפטי של העיריה חיווה דעתו בכתב שתנאיו של ההסכם סבירים ואין מניעה להתקשר בו, ושמתיקיימים התנאים הנדרשים בסעיף זה.

(ג) התקשרות כאמור בסעיף קטן (ב)(3) טעונה אישור השר.

(ד) לענין סעיף זה דין התקשרות עם חברה עירונית מיוחדת כדין התקשרות עם העיריה.

(ה) הוראות סעיף זה יחולו עד תום 18 חודשים לאחר סיום כהונתו של חבר המועצה.

(ו) התקשרות שבוצעה בניגוד להוראות סעיף זה בטלה, ויחולו בענין זה הוראות סעיף 31 לחוק החוזים (חלק כללי).

57.

(א) חבר מועצה שנעדר משלוש ישיבות רצופות של המועצה כאשר חלפו חודשים לפחות ממועד קיום הישיבה הראשונה ועד מועד קיום הישיבה השלישית, או משלוש לפחות מישיבות המועצה שנערכו במשך שנה קלנדרית, יחדל להיות חבר המועצה, לבד אם נעדר מחמת מחלה או מחמת שרות בצבא הגנה לישראל.

(ב) חבר מועצה שנעדר מישיבה מחמת אחת העילות המפורטות בסעיף קטן (א) יודיע על כך ליושב ראש המועצה בהקדם האפשרי, ולא יאוחר משבעה ימים מיום שהתקיימה הישיבה.

(ג) חבר מועצה שהוא חבר ועדה שנעדר משלוש ישיבות רצופות של הוועדה כאשר חלפו חודשיים לפחות ממועד קיום הישיבה הראשונה ועד מועד קיום הישיבה השלישית, או משלוש לפחות מישיבות הוועדה שנערכו במשך שנה קלנדרית, יחדל להיות חבר ועדה, לבד אם נעדר מחמת מחלה או מחמת שרות בצבא הגנה לישראל.

(ד) חבר מועצה שנעדר מישיבת ועדה מחמת אחת העילות המפורטות בסעיף קטן (ג) יודיע על כך ליושב ראש הוועדה בהקדם האפשרי.

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 57 הסעיף מוצע בהמשך להסדר הקיים כיום בסעיף 123 לפקודת העיריות, הקובע כי ההיעדרות מישיבות מועצה או ועדה מועדונית היא עילה לחדילה מכהונה במועצה או בוועדה וזאת למעט אם נעדר מחמת מחלה או שירות בצבא הגנה לישראל. עם זאת, מוצעים מספר שינויים. בין שינויים אלו, נקבע כי היעדרות מישיבות בלא עילה מותרת מביאה להפסקת הכהונה בלא תלות בהודעה שתישלח לחבר המועצה. כמון כן, מוצע כדי ליצור וודאות בנושא זה, לקבוע חובת ניהול רישום נוכחות מוסדר וכן לקבוע כי נוכחות בישיבה תיחשב רק אם היא במרבית הישיבה.

לאפשר לעיריה להתקשר עם חבר מועצה או קרובו בהסכם שהוא הסכם פשרה בעילה שיש לעיריה כנגד אלו או לאלו נגדה. זאת בתנאי שהיועץ המשפטי של הרשות חיווה דעתו בכתב שההסכם כאמור אינו חורג בתנאיו מהמקובל ואין מניעה להתקשר בו. בד בבד, מוצע גם להשאיר על כנו את ההסדר הקיים ולפיו ניתן לאשר התקשרות עם חבר מועצה בתנאי של אישור ההסכם ברוב של שני שלישי מחברי המועצה והשר. עם זאת, מוצע לסייג זאת לנסיבות מיוחדות המצדיקות זאת.

(ה) חבר מועצה שחדל לכהן כחבר ועדה כאמור בסעיף קטן (ג) לא ימונה לחבר באותה ועדה במשך שנה לפחות.

(ו) יושב ראש המועצה או יושב ראש הוועדה או מי שמינו לכך, לפי הענין, ינהלו רישום בדבר נוכחותם של חברי המועצה וחברי הוועדה בישיבות, וידווחו לראש העיריה ולמועצה אחת לרבעון לפחות על נוכחותם של חברי המועצה והוועדה בישיבות.

(ז) נוכח יושב ראש המועצה שחבר המועצה נעדר מישיבות המועצה או הוועדה, כאמור בסעיף זה, שלא מחמת העילות המפורטות בו, יודיע לו על חדילה מכהונה במועצה או בוועדה לפי הענין, ואולם לא יהיה באי מתן הודעה כאמור כדי לגרוע מתוקפה של החדילה מכהונה.

(ח) הודעה על חדילה מכהונה במועצה או בוועדה תימסר על ידי יושב ראש המועצה למועצה בישיבה הראשונה שלאחר החדילה כאמור.

(ט) בסעיף זה, "נעדר" – לרבות נעדר ממרבית הישיבה.

58. התפטרות חבר מועצה

חבר מועצה רשאי, בהודעה בכתב לראש העיריה החתומה בידו, להתפטר מכהונתו; חברותו במועצה תיפסק כעבור 48 שעות לאחר שההודעה נמסרה במשרדו של ראש העיריה, אלא אם כן חזר בו מהתפטרותו לפני כן, בהודעה בכתב כאמור.

59. מילוי מקומו של חבר מועצה שחדל

(א) חבר מועצה שחדל מכהונתו יבוא במקומו המועמד ששמו בא ברשימת המועמדים של אותו חבר אחרי שמות המועמדים שנבחרו מתוכה בבחירות האחרונות למועצה, ואם המועמד הזה כבר נכנס למועצה קודם לכן או שהוא פסול או שאינו יכול להיות חבר מועצה מכל סיבה אחרת, או שהודיע בכתב ליושב ראש המועצה שאין ברצונו להיות חבר מועצה, יבוא במקומו המועמד ששמו בא אחריו ברשימת המועמדים האמורה וכן הלאה.

(ב) אם אין ברשימה מי שימלא את המקום הפנוי ימנה השר ללא דיחוי, חבר חדש אשר ייבחר בידי מי שהיו מועמדים ברשימת המועמדים של חבר המועצה שחדל מכהונתו או בהעדר מועמדים כאמור, בהתייעצות עם ארגון הציבור שמטעמו נבחר החבר שמקומו נתפנה, ואם לדעת השר אין ארגון כזה – בהתחשב עם רצונם של אותם האנשים שהשר רואה אותם כנציגיו של אותו ציבור.

60. חדר ושרותי משרד

(א) העיריה תעמיד משרד ושירותי משרד לחברי המועצה לצורך מילוי תפקידם (בחוק זה – משרד חברי המועצה).

(ב) לא ישתמש חבר המועצה במשרד חברי המועצה ובשירותי המשרד אלא לצורך מילוי תפקידו כחבר המועצה או כחבר ועדות המועצה.

61. זכות עיון לחברי מועצה

(א) חבר המועצה רשאי לעיין בכל מסמך של העיריה ולקבל העתק ממנו ככל שהדבר דרוש למילוי תפקידו כחבר המועצה.

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיפים מוצע לקבוע את התנאים שיועמדו לרשות **60 עד 63** חברי מועצה, כדי שיוכלו למלא את תפקידם כנדרש.

במסגרת זאת, מוצע להעניק להם שירותי משרד, גמול השתתפות בישיבות ואת האפשרויות לקבל השתתפות בהוצאות שהוציא חבר מועצה על השתלמות הדרושה לו לצורך מילוי תפקידו.

סעיף 58 מוצע כי הודעת התפטרות של חבר מועצה תיעשה באמצעות הודעה בכתב שתימסר במשרדו של ראש העיר. נוסח מוצע זה, נועד ליתן מענה לאי הבהירות בהתאם לדין התקף, בכל הנוגע למצבים שונים של משלוח הודעות התפטרות בידי חברי מועצה.

סעיף 59 מוצע לקבוע מנגנון למילוי מקומו של חבר מועצה שחדל מכהונתו.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), לא תאפשר העיריה לחבר המועצה לעיין במסמך של העיריה ולקבל העתק ממנו אם כלול במסמך מידע שגילוייו מהווה פגיעה בפרטיות, כמשמעותה בחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981¹⁸, וזאת למעט אם העיון במסמך כאמור, דרוש לצורך דיון במועצה או בוועדה שחבר המועצה חבר בה.

(ג) מסירת מסמך הכולל מידע שגילוייו מהווה פגיעה בפרטיות, תיעשה באופן שיקטין ככל אפשר את הפגיעה בפרטיות.

62. (א) חבר מועצה, למעט ראש עיריה וסגן ראש עיריה המקבל שכר מהעיריה, יהיה זכאי לגמול בעד השתתפות בישיבות המועצה, בישיבות אשר חלה על העיריה חובה להקימן לפי חוק זה, ובעיריה שהיא ועדה מקומית לפי סעיף 18 לחוק התכנון והבניה, בישיבות הוועדה המקומית וועדות המשנה שלה.

(ב) גמול כאמור בסעיף קטן (א) ישולם על פי החלטת המועצה ובמסגרת הכללים שקבע השר לענין מספר הישיבות המרבי שבעדן זכאי חבר המועצה לגמול, ולענין סכום הגמול המרבי בעד כל ישיבה; השר רשאי לקבוע שסכום הגמול שישולם ליושב ראש המועצה יהיה גבוה מהגמול המשתלם לחבר מועצה.

(ג) הוראות סעיף זה לא יחולו על מועצת עיריה אזורית שמספר החברים בה עולה על 20.

63. העיריה רשאית להשתתף בהוצאות שהוציאו ראש עיריה, סגן ראש עיריה או חבר מועצה בעבור השתלמות הדרושה לו במישרין לצורך מילוי תפקידו בעיריה; ואולם לא תשתתף עיריה בהוצאות כאמור, אלא אם כן ההשתלמות מקיימת אחר תנאים שקבע השר ובסכומים שלא יעלו על הסכומים שקבע.

64. לא ייפגע תוקפה של החלטה של המועצה או של ועדה מוועדותיה רק משום שנתפנה מקום במועצה.

סימן ב' – ראש העיריה וסגניו

65. ראש העיריה אחראי לכך שתפקידי העיריה ופעולותיה יבוצעו כראוי, ושהחלטות אחריות ראש העיריה המועצה, בכל ענין הנתון לאחריותה לפי חוק זה, יקוימו.

ד ב ר י ה ס ב ר

ההצעה מבקשת לנתקו מהאחריות הניהולית היומיומית ולאפשר לו להתפנות לקידום החזון והפיתוח ולעבודה הדרושה כדרג פוליטי מול גורמים בעיריה ומחוצה לה. מוצע גם כי סגני ראש העיריה יהיו זרועו הארוכה של ראש העיריה ומינויים יעשה על ידו בלא צורך באישור המועצה. מוצע גם כי כל אחד מהסגנים יהיה מופקד על פי החלטת ראש העיריה על אחד מתחומי העיסוק העיקריים של העיריה.

סעיף 65 מוצע להגדיר את אחריותו של ראש העיריה כאחריות כוללת, הן כלפי הרובד המינהלי המצוי תחתיו והן כלפי העיריה המשמשת כזרוע מחוקקת ומפקחת.

בכל הנוגע לזכות העיון של חבר מועצה במסמכי העיריה מוצע (סעיף 63) לאפשר לחבר מועצה גישה לכל מסמכי העיריה בכפוף למגבלות הקבועות בחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981. מגבלות אלו לא יחולו על מסמך הנדרש לצורך דיון במועצה או באחת הוועדות.

סעיף 64 מוצע לקבוע, בהמשך להוראות בדבר חדלות כהונה של חבר מועצה, כי לא תיפגע תוקפה של החלטה של המועצה או של ועדה מוועדותיה רק משום שנתפנה מקום במועצה.

סימן ב': ראש העיריה וסגניו

הצעת החוק אינה משנה את מעמדו של ראש עיריה כנבחר בבחירות אישיות העומד בראש העיריה. עם זאת,

¹⁸ ס"ח התשמ"א, עמ' 128; התשס"ו, עמ' 54.

66. ראש העיריה זכאי לשכר מקופת העיריה בשיעור שקבע השר.

67. (א) ראש העיריה לא יעסוק בכל עסק או בכל עיסוק נוסף למעט עיסוק כאמור בהתנדבות ובלא תמורה.

(ב) ראש העיריה לא יעסוק בכל עסק או בכל עיסוק נוסף אף בהתנדבות וללא תמורה אם יש בעסק או בעיסוק כאמור אחד מאלה:

(1) פגיעה בכבוד העיריה או במעמדו או בקיום חובותיו כראש עיריה, או שהוא כרוך בהקדשת זמן ניכר;

(2) אפשרות של ניגוד ענינים בין העיסוק בעסק או העיסוק הנוסף לבין תפקידיו כראש עיריה;

(3) העיסוק נעשה בעבור גוף או במסגרת גוף שראש העיריה או קרובו הוא בעל ענין בו.

(4) חשש של ניצול לרעה או השגת כל יתרון או העדפה אישיים בשל היותו ראש רשות;

(ג) ראש עיריה העוסק בעיסוק נוסף ימסור על כך הודעה בכתב למועצה ביום תחילת כהונתו או ביום תחילת העיסוק, לפי הענין; ההודעה תכלול את פירוט העיסוק הנוסף.

(ד) בסעיף זה –

"תמורה" – תמורה כספית או תמורה חומרית אחרת לרבות העמדת משרד ושירותי משרד לצרכים פרטיים או העמדת רכב לרשותו;

"קרוב" – כהגדרתו בסעיף 55(ג).

68. (א) ראש העיריה רשאי למנות לו סגנים; מספר הסגנים שראש עיריה רשאי למנות ייקבע על פי מספר התושבים הרשומים ביום הקובע בפנקס הבוחרים, לפי הטבלה להלן:

מספר סגנים מרבי	מספר תושבים
1	מ־10,000 ועד 20,000
2	מ־20,001 ועד 100,000
3	מ־100,001 ועד 200,000
4	מ־200,001 עד 400,000
5	מ־400,001 עד 500,000
6	מ־500,001 ומעלה

ד ב ר י ה ס ב ר

(בחירת ראש רשות וסגניו וכהונתם). התשל"ה-1975 (להלן – חוק הבחירה הישירה).

סעיף 68 מוצע לקבוע מפתח מוגדר למספר הסגנים. ההצעה מבקשת להפוך את משרת הסגן למשרה בעלת תוכן של ממש. כפעל יוצא מכך, מספר

סעיף 66 מוצע לקבוע ולעגן בחוק, את זכותו של ראש העיריה לשכר.

סעיף 67 מוצע לקבוע מגבלות על עיסוק נוסף של ראש העיריה וזאת בהמשך לעקרונות ההסדר הקבוע ביום בסעיף 15(ב) לחוק הרשויות המקומיות

(ב) המועצה רשאית, לפי הצעת ראש העיריה, מבין מספר הסגנים המרבי שניתן למנות כאמור בסעיף קטן (א), לקבוע את מספר הסגנים שיהיו זכאים לשכר ואת השכר שישולם להם, ובלבד שהשכר לא יעלה על השיעור שקבע השר; קבעה מועצה כאמור, יחליט ראש העיריה מי מהסגנים שמינה יהיו זכאים לשכר ואיזה מהם.

(ג) על סגן ראש העיריה הזכאי לשכר יחולו הוראות סעיף 67 בשינויים המחויבים.

(ד) ראש העיריה רשאי לקבוע שסגן ראש עיריה שקיבל שכר לא יהיה זכאי עוד לשכר; החליט ראש עיריה כאמור יודיע על כך לסגן ראש העיריה ולמועצה, והסגן יחדל לקבל שכר בתום 30 ימים מיום ההודעה.

(ה) (1) השר יקבע את שיעור השכר המרבי של סגן ראש עיריה שבמסגרתו רשאית המועצה לקבוע את שכרו, לפי הוראות סעיף קטן (ב);

(2) השר רשאי לקבוע תנאים שבהתקיימם לא תוכל העיריה לשלם שכר לסגני ראש עיריה או תנאים שבהתקיימם רשאית העיריה לשלם שכר רק לחלק מהסגנים שהמועצה קבעה כי יהיו זכאים לשכר לפי הוראות סעיף קטן (ב); תנאים כאמור יתייחסו למצבה הכספי של העיריה.

69. (א) ראש העיריה ימנה את אחד מסגניו להיות ממלא מקומו של ראש העיריה (בחוק סגן ממלא מקום זה – הסגן ממלא המקום).

(ב) נעדר ראש העיריה מן הארץ או נבצר ממנו למלא את תפקידו או חדל לכהן בטרם התחיל לכהן ראש עיריה חדש –

(1) ימלא הסגן ממלא המקום את מקומו, ובמידה ונבצר ממנו למלא את תפקידו, אחד מסגני ראש העיריה שמינה ראש העיריה לשם כך;

(2) לא מונו סגנים לראש העיריה רשאי ראש העיריה למנות אחד מחברי המועצה להיות ממלא מקומו של ראש העיריה;

(3) לא מינה ראש העיריה סגן כאמור בסעיף קטן (א) ולא מינה אחד מחברי המועצה להיות ממלא מקומו כאמור בפסקה (2), תמנה המועצה אחד מחברי המועצה להיות ממלא מקומו של ראש העיריה.

(ג) הסגן ממלא המקום או ממלא מקום ראש העיריה על פי סעיף קטן (ב)(2) ו־(ב)(3) לא יהיה זכאי, בשל כהונתו זו, לשכר, לגמול או להחזר הוצאות מקופת העיריה.

70. (א) הוראות סעיפים 51, 53, 55 ו־56 יחולו בשינויים המחויבים על ראש עיריה. החלת הוראות על ראש עיריה

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 69 מוצע כי בחירת ממלא מקום תיעשה בידי ראש העיריה, בלא צורך באישור המועצה וזאת מבין סגניו, אם נבחרו כאלה, או מקרב חברי המועצה אם לא נבחר אף סגן. ממלא המקום הוא על פי ההגדרה איש אמונו וזורעו הארוכה של ראש העיריה. זאת לצד היותו פונקציה נדרשת.

סעיף 70 מוצע להמשיך בהסדר הקיים, לפיו לא יוכל לכהן כראש עיריה מי שפסול מלכהן כחבר מועצה ולהחיל על ראש עיריה את כללי ניגוד העניינים החלים על חבר מועצה.

הסגנים הוא פונקציה של מספר תושבים בעיריה, בהנחה שמורכבותה והיקף פעולתה גדל עם הגידול במספר תושביה. במסגרת זאת, מוצע כי ראש העיריה הוא זה שימנה את סגניו האמורים להיות ידו הארוכה והוא אף יקבע מי מהם יקבל שכר או יפסיק לקבלו. סמכות המועצה בענין זה מתמצית בסמכות לקבוע את מספר הסגנים בשכר ואת היקף השכר שישולם להם, בכפוף לכללים שיקבע השר. על פי ההצעה תוגבל סמכות השר לשלול שכר מהסגנים או מחלקם רק לשיקולים שעניינים מצבה הכספי של העיריה.

(ב) נתקיים בראש העיריה תנאי מהתנאים המפורטים בסעיף 51 יחדל לכהן במועד שבו נתקיים בו התנאי.

71. (א) ראש העיריה רשאי, בהודעה בכתב לשר, החתומה בידו, להתפטר מכהונתו.

(ב) כהונתו כראש העיריה תיפסק בתום 48 שעות מהמועד שבו נמסרה ההודעה במשרדו של השר, אלא אם כן חזר בו מהתפטרותו, בהודעה בכתב לפני תום 48 השעות, כאמור.

(ג) ראש עיריה שחדל לכהן או שהושעה מתפקידו, וראה השר, על פי המלצת יחידת הבקרה, שיש מקום לערוך חקירה בענינה של העיריה או לבדוק את איחודה עם עיריה אחרת, יורה השר לוועדת החקירה או לוועדת הבדיקה, לפי הענין, לפעול בהתאם לסמכותה לפי הענין.

(ד) על אף האמור בסעיף 24א לחוק הרשויות המקומיות (בחירת ראש רשות וסגניו וכהונתם), הורה השר על בדיקה או על חקירה כאמור בסעיף קטן (ג), יקבע השר מועד לבחירות מיוחדות שיהיה לא מאוחר מיום ג' האחרון לפני תום 120 ימים מיום שחדל ראש העיריה לכהן.

(ה) הבחירות יתקיימו במועד שקבע השר לפי סעיף קטן (ד), אלא אם כן החליט השר, עד ערב קיום הבחירות, על איחודה של העיריה עם עיריה אחרת או על מינוי ועדה קרואה.

72.

(א) הוגש כתב אישום כנגד ראש עיריה, בעבירה הדורשת מחשבה פלילית הקשורה בתפקידו כראש העיריה או בתפקיד שמילא בגוף ציבורי אחר, או בעבירה שיש עימה קלון, רשאי בית המשפט אליו הוגש כתב האישום, לבקשת היועץ המשפטי לממשלה, להורות על השעיית ראש העיריה מתפקידו ולקבוע את תקופת ההשעיה.

(ב) בקשה כאמור בסעיף קטן (א) יכול שתוגש בידי היועץ המשפטי לממשלה בכל שלב של המשפט שלאחר הקראת כתב האישום.

(ג) הושעה ראש העיריה מתפקידו וראה השר שההשעיה צפויה להימשך יותר משישה חדשים יורה על עריכת בחירות מיוחדות לראש העיריה.

(ד) הורה השר על חקירה או בדיקה כאמור בסעיף 71(ג) יחולו הוראות סעיף 71(ד) ו-71(ה).

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 72 מוצע להסמיך את בית המשפט להשעות ראש עיריה שהוגש כנגדו כתב אישום בשל עבירה מסוג פשע. הן כזו הנוגעת לתפקידו בעיריה ובגוף ציבורי אחר והן כזו שמחמת אופייה, חומרתה או נסיבותיה מצדיקה השעייתו של ראש עיריה כאמור. עילת ההשעיה החלה כלפי ראש העיריה רחבה מזו המוצעת בנוגע לחבר מועצה (סעיף 54 להצעה). זאת בשל התפקיד הביצועי שממלא ראש עיריה ומרכזיותו הציבורית. עילת ההשעיה המוצעת רחבה מזו הקיימת כיום בסעיף 20 לחוק הבחירה הישירה, בכך שהיא חלה כבר בשלב כתב האישום ולא רק לאחר שלב ההרשעה ובטרם נעשה פסק הדין חלוט.

סעיף 71 מוצע לקבוע מתכונת ברורה למסירת הודעת התפטרות בידי ראש העיריה. זאת כדי למנוע את אי הוודאות ואי הבהירות הנלוות כיום לנוסח החוק הקיים. על פי החוק הקיים, תוצאת התפטרות ראש עיריה היא קיום בחירות מיוחדות לראש עיריה. לעיתים התפטרות זו מקורה בהכרתו של ראש העיריה כי אין סיכוי סביר לנהל את עניני העיריה בשל סיבות אובייקטיביות. מוצע, לפיכך, כי בנסיבות מעין אלו, מקום בו קיימת סבירות שיש לבדוק לעומק את מצב העיריה, ידחו הבחירות המיוחדות לתקופה קצובה לשם ביצוע הבדיקה ובחינת תוצאותיה.

סימן ג' – יושב ראש המועצה והנוהל בישיבותיה

73. (א) המועצה תבחר מבין חבריה, יושב ראש המועצה וממלא מקום ליושב ראש המועצה; ראש העיריה וסגניו לא יכהנו כיושב ראש המועצה.

(ב) יושב ראש המועצה וממלא מקומו לא יהיו רשאים לקבל שכר מקופת העיריה למעט גמול השתתפות בישיבות כאמור בסעיף 62 וההשתתפות בהוצאות השתלמות כאמור בסעיף 63 שהם זכאים לקבל כחברי מועצה.

(ג) בהעדר יושב ראש המועצה וממלא מקומו יפתח ראש העיריה או אחד מסגניו את ישיבת המועצה ובהעדר ראש העיריה או אחד מסגניו – זקן חברי המועצה הנוכחים בישיבה, וחברי המועצה יבחרו ביושב ראש לאותה ישיבה, ובלבד שלא יבחרו את ראש העיריה או אחד מסגניו.

74. (א) המועצה תקיים ישיבות מן המניין ורשאית היא לקיים ישיבות שלא מן המניין. ישיבות המועצה

(ב) המועצה תקיים ישיבה מן המניין אחת לחודש לפחות ורשאית היא להחליט שלא לקיימה בשני חודשים של השנה.

(ג) בתוך חודשיים מיום כניסתה לתפקיד תחליט המועצה על המועד הקבוע לישיבותיה מן המניין.

75. (א) יושב ראש המועצה יכנס את המועצה לישיבה שלא מן המניין לפי דרישת ראש העיריה. ישיבה לפי דרישת ראש העיריה

(ב) לא כינס יושב ראש המועצה את הישיבה בתוך עשרה ימים מקבלת הדרישה כאמור, רשאי ראש העיריה לכנס את הישיבה.

ד ב ר י ה ס ב ר

סימן ג': יושב ראש המועצה והנוהל בישיבותיה

סעיף 73 מוצע, כאמור, להפריד בין המועצה כגוף מחוקק ומפקח לבין הזרוע הביצועית של העיריה, בין השאר באמצעות הפרדת תפקיד יושב ראש המועצה מתפקיד ראש העיריה. על בסיס אותה הנמקה מוצע כי גם סגני ראש העיריה לא יוכלו להיבחר כיושב ראש המועצה. ההסדר המוצע למצב בו לא נבחר יושב ראש מועצה הוא, כי ראש העיריה או סגניו יפתחו את הישיבה. לאחר מכן, ייבחר יושב ראש לאותה ישיבה בלבד. גם במקרה זה לא יוכלו ראש העיריה או מי מסגניו לכהן כיושב ראש הישיבה.

סעיף 74 מוצע לקבוע בחוק את מעמדה של ישיבות מן המניין ושלא מן המניין. כיום מוסדר עניין זה בתוספת השניה הניתנת לשינוי וביטול בידי השר. ההסדר הקבוע בסעיף משקף את המצב הנוהג כיום.

סעיף 75 בעקבות הפרדה בין תפקידי יושב ראש המועצה לראש העיריה מוצע לחייב בחוק את יושב ראש המועצה לכנס את המועצה לפי דרישת ראש העיריה לא יאוחר מ־10 ימים מיום קבלת הדרישה. במקרה והיושב ראש נמנע מכינוס כאמור, מוקנית לראש העיריה הסמכות לכנס את הישיבה בעצמו.

מוצע לאמץ את המלצות דוח ועדת זנבר על פיהן חוקק חוק הבחירה הישירה ולפיהן יש להפריד בין תפקידי המועצה לבין תפקידי ראש העיריה. למועצה מסורים תפקידי חקיקה ובקרה ואילו לראש העיריה, על אף היותו חבר מועצה, אחריות כוללת לתפקידי הביצוע. משום כך הציעה ועדת זנבר כי כראש מועצה יכהן חבר מועצה שאינו ראש רשות ואיננו בעל תפקידי ביצוע. לא למותר לציין כי כזה הוא גם המצב בכנסת ולפיו יושב ראש הכנסת לעולם איננו חבר ממשלה וודאי שלא ראש ממשלה.

הפרדת תפקיד ראש העיריה מזה של יושב ראש המועצה מחייבת מתן אפשרות לראש העיריה לזמן את המועצה לדיון בנושאים הנראים לו חיוניים, כמו גם להשפיע על סדר יומה. כוונת התיקון אינה לחבל ביכולתו של ראש העיריה לנהל את עניני העיריה אלא ליצור הפרדה נדרשת בין המועצה כגוף מבקר לבין הזרוע הביצועית.

ההיענות לצרכים אלו מוצאת ביטוי בחלקה בהצעה זו וחלקה ימצא את ביטוי בתקנון ישיבות המועצה שיקבע השר בהתאם להוראת סעיף 78.

76. (א) יושב ראש המועצה יכנס את המועצה לישיבה שלא מן המניין לפי דרישת שליש לפחות מחברי המועצה.

(ב) לא כינס יושב ראש המועצה את הישיבה בתוך עשרה ימים מקבלת הדרישה כאמור, רשאים חברי המועצה החתומים על הדרישה לכנס את הישיבה.

77. (א) ישיבות המועצה יהיו פומביות אלא אם כן החליטה המועצה, מטעמים של בטחון המדינה או בטחון הציבור או מטעמים של הגנה על הפרטיות לקיים ישיבה או חלק ממנה בדלתיים סגורות (בחוק זה – ישיבה בדלתיים סגורות).

(ב) התקיימה ישיבת מועצה בדלתיים סגורות לא יגלה איש מהנוכחים בישיבה דבר מהישיבה למי שאינו חבר מועצה, אלא אם כן הדבר דרוש לצורך ביצוע החלטת המועצה.

78. המועצה תקבע את סדרי עבודתה, הנוהל בישיבותיה ואופן זימון, ככל שלא נקבעו בידי השר.

79. יושב ראש המועצה רשאי להורות על הוצאת אדם מישיבת מועצה, אם הוא מפריע לניהולה התקין של הישיבה, על פי כללים שקבע השר.
לענין זה, "אדם" – לרבות חבר מועצה, נושא משרה ועובד עיריה.

סימן ד' – ועדות המועצה

80. (א) המועצה רשאית, לפי הצעת ראש העיריה, לבחור מבין חבריה ועדת הנהלה, ולקבוע את תפקידיה, ככל שלא הוקנו בחוק זה לוועדה אחרת של המועצה.

(ב) חברי ועדת ההנהלה יהיו ראש העיריה והוא יהיה יושב ראש הוועדה, סגניו וחברי מועצה אחרים שתבחר המועצה, על פי הצעת ראש העיריה.

81. (א) המועצה תבחר מבין חבריה ועדת כספים.

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 79 מוצע לאפשר ליושב ראש המועצה או ליושב ראש באותה ישיבת מועצה להורות על הוצאת אדם מישיבת המועצה אם הוא מפריע לניהולה התקין של הישיבה.

סימן ד': ועדות המועצה

מועצת עיריה מורכבת ממספר חברים רב יחסית, בין 9 ל-25 חברים. פורום רחב זה אינו מאפשר דיון פרטני מושכל בנושאים מורכבים ומתאים יותר לדיונים עקרוניים בנושאים שעובדו קודם לכן כדי שיתאימו לדיון והחלטה במועצה. עבודת אורגן באמצעות ועדות משנה שלו נועדה לאפשר עבודה על נושאים מורכבים בקבוצות קטנות לשם עיבודן לרמה המאפשרת דיון והחלטה בפורום רחב.

ריביון של ועדות חובה והצורך של חברי המועצה להתרוצץ בוועדות שונות שחשיבותן "כוועדות" מוטלת בספק, עשוי להסיט את חברי המועצה מהתרכזות בעיקר

סעיף 76 מוצע לאפשר גם לשליש מחברי המועצה לדרוש כינוסה של ישיבה שלא מן המניין. גם במקרה זה, הימנעותו של יושב ראש המועצה מכינוס המועצה על פי הדרישה תקנה לחברי המועצה, דורשי הכינוס, סמכות לכנס את המועצה בעצמם. זאת גם כן בלא צורך בהפעלת סמכות של גורם חיצוני.

סעיף 77 מוצע לקבוע בחוק את פומביותן של ישיבות המועצה. זאת לצד פירוט הנסיבות החריגות בהן תוסמך המועצה לקבוע ישיבה בדלתיים סגורות.

סעיף 78 מוצע להסמיך את העיריה לקבוע את סדר עבודתה, נוהל ישיבותיה ואופן זימון. זאת מתוך הנחה שהשונות בין העיריות השונות עשויה להצדיק הסדרים שונים. עם זאת, נשמרה סמכות השר לקבוע כללים שיחולו על כל העיריות. מטרתם של כללים אלו למנוע עושק מיעוט ולאפשר תיפקודה היעיל של העיריה.

(ב) לוועדת הכספים יהיו התפקידים והסמכויות הקבועים לה בחוק זה ורשאית המועצה לקבוע לה תפקידים נוספים שלא הוטלו בחוק זה על ועדה אחרת של המועצה.

82. (א) המועצה תבחר מבין חבריה ועדה לעניני ביקורת; מספר חברי הוועדה לא יעלה ועדה לעניני ביקורת על שבעה.

(ב) לוועדה לעניני ביקורת יהיו התפקידים והסמכויות הקבועים לה בחוק זה, והיא תדון בכל דוח ביקורת על העיריה שהוגש על פי חוק ותעקוב אחר הטיפול בליקויים שהועלו בדוחות בהן היא דנה.

(ג) יושב ראש הוועדה לעניני ביקורת יהיה מהאופוזיציה ולא יכהן כדירקטור בגוף הנתון לביקורת של מבקר העיריה; לענין זה יראו את יושב ראש הוועדה לעניני ביקורת כשייך לאופוזיציה אם נתקיימו בסיעתו כל אלה:

(1) סיעתו שונה מסיעתו של ראש העיריה;

(2) לסיעתו אין ייצוג בוועדת הנהלה;

(3) אף אחד מסגני ראש העיריה או ממלא מקום ראש העיריה אינו מקרב חברי סיעתו;

(4) סיעתו אינה קשורה בהסכם המתייחס לכהונת ראש העיריה, סגניו או ממלא מקומם, או לניהול העיריה;

(5) בעיריה אזורית – חבר מועצה שהישוב שהוא נציגו במועצה אינו מיוצג בוועדת הנהלה.

(ד) לא היתה במועצה אף סיעה שמתקיימים בה התנאים הקבועים בסעיף קטן (ג) יהיה יושב ראש הוועדה לעניני ביקורת מי שנתקיימו בו לפחות כל אלה:

(1) הוא אינו חבר בוועדת הנהלה;

(2) הוא אינו מכהן כיושב ראש ועדת הכספים;

(3) הוא אינו מכהן כדירקטור בגוף הנתון לביקורתו של מבקר העיריה;

(4) אם יש במועצה יותר מסיעה אחת, סיעתו שונה מסיעתו של ראש העיריה ושל סגן ראש העיריה או מסיעה שראש העיריה או סגן ראש העיריה חבר בה.

ד ב ר י ה ס ב ר

שתפקידה של ועדת הנהלה לשמש גוף מייעץ לראש העיריה ולפיכך יש להעניק לו את ההזדמנות לעצבה לפי צרכיו.

סעיף 81 מוצע לכלול בין ועדות החובה את ועדת הכספים ולהעניק לה מעמד שיורי, באופן שהמועצה רשאית להטיל עליה כל תפקיד שלא הוטל בחוק או מכוחו על ועדה אחרת. הסעיף אינו כולל את התפקידים שהוטלו מכח חוק זה בסעיפים אחרים על ועדת הכספים.

סעיף 82 הסעיף המוצע חוזר על עיקרי ההסדר הקיים הנוגע לוועדת ביקורת ובכלל זאת, על העובדה כי יושב ראש הוועדה יהיה מהאופוזיציה, תוך קביעת הכללים להכרעה בסוגיה זו.

לכיוונים שאינם חשובים באותה מידה. כפועל יוצא מכך מוצע לצמצם את ועדות החובה לארבע – ועדת כספים, ביקורת, חינוך, מל"ח ובעירות אזוריות גם ועדה חקלאית. הקמתה של ועדת הנהלה כוועדה שתפקידה לסייע לראש העיריה לפי בחירתו מסורה לשיקול דעתו של ראש העיריה בהסכמת המועצה.

הקמתן של שאר הוועדות והנושאים שעליהן תופקדנה מסורה כסמכות רשות למועצה. זאת בהנחה כי כל מועצה תחליט בעצמה על סדרי העדיפות הנראים לה ראויים.

סעיף 80 מוצע לאפשר לראש העיריה ליזום הקמת ועדת הנהלה. לוועדה יהיו התפקידים שראש העיריה ימצא לנכון להטיל עליה. זאת מתוך הנחה

83. (א) המועצה תבחר מבין חבריה ועדה לענייני חינוך ורווחה.

(ב) מנהל אגף החינוך ומנהל אגף הרווחה יציגו לוועדה לענייני חינוך ורווחה, לפי הענין, את תכנית העבודה השנתית של האגף שבראשם הם עומדים, וימסרו לוועדה דין וחשבון שנתי על פעילות האגף.

(ג) נציג ועד ההורים העירוני יוזמן להשתתף בישיבות הוועדה לענייני חינוך ורווחה.

84. (א) המועצה תבחר מבין חבריה ועדה להכנת המשק לשעת חרום ולהפעלתו בשעת חרום (בחוק זה – ועדת מל"ח).

(ב) ראש העיריה יהיה יושב ראש ועדת מל"ח.

(ג) הוועדה תקיים את ישיבותיה בדלתיים סגורות.

(ד) החלטות הוועדה למעט החלטות בענייני תקציב, אינן טעונות אישור המועצה.

85. (א) מועצה של עיריה אזורית תבחר מבין חבריה ועדה חקלאית.

(ב) ועדה חקלאית תעסוק בענייני החקלאים של המועצה האזורית, כפי שתקבע מועצת העיריה האזורית.

86. (א) המועצה רשאית למנות ועדות נוספות, קבועות או ארעיות ולקבוע את הנושאים שבהן יעסקו (בחוק זה – ועדות רשות).

(ב) חברי ועדת רשות ייבחרו מקרב חברי המועצה ויכול שייבחרו גם מקרב הציבור, ובלבד שמספר החברים מקרב הציבור לא יעלה על שליש ממספר חברי הוועדה.

(ג) המועצה תבחר את חבר הוועדה מקרב הציבור; לא ייבחר אדם כחבר מקרב הציבור אלא אם כן הוא בעל זכות להיבחר למועצה ואינו פסול לכהן לפי סעיף 51.

סימן ה' – ועדות המועצה – הוראות שונות

87. (א) חברי המועצה החברים בוועדות המועצה יבחרו באופן התואם ככל שניתן את ההרכב הסיעתי של המועצה, ובלבד שבכל ועדה יהיה נציג אחת לפחות מהאופוזיציה; לענין זה, "אופוזיציה" – כמשמעותה בסעיף 82(ג).

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 86 מוצע להסמיך את המועצה למנות ועדות קבועות או ארעיות לכל נושא שהמועצה תבחר. במסגרת זאת, מוצע לאפשר למועצה להקים ועדה ארעית לטיפול בנושא מסוים שאינו מחייב הקמתה של ועדה קבועה. יש בהסדר זה כדי להקנות את הגמישות הנדרשת להתאמת עבודות הוועדות למציאות המשתנה. חברי ועדות הרשות יכולים להיות גם מקרב הציבור ולא דווקא מבין חברי המועצה. עם זאת, כדי לשמור על איזון נכון בין הייצוג הדמוקרטי המגולם בידי חברי המועצה לבין מגמת הדמוקרטיה הישירה, מוצע שמספר חברי הוועדה מטעם הציבור לא יעלה על שליש.

סעיף 87 מוצע לשמר את עיקרון הייצוג הסיעתי הקבוע כיום בסעיף 150(א) לפקודת העריות. עם זאת, הסעיף מבהיר מספר סוגיות שנדונו בערכאות שונות. ראשית, מוצע כי עקרון הייצוג הסיעתי יחול רק על חברי מועצה המכהנים בוועדות ולא על נציגי ציבור. לצד זאת,

סעיף 83 מוצע לקבוע את ועדת החינוך והרווחה כאחת מוועדות החובה. זאת הן משום חשיבותו של החינוך והרווחה והן בגלל חלקו הרב של תקציב החינוך והרווחה מכלל תקציב העיריה.

מוצע כי הרכב הוועדה לא יקבע בחוק, אך תקבע החובה להזמין את נציג ועד ההורים לישיבות הוועדה. תיקבע גם חובתו של מנהל אגף החינוך להציג את תכנית העבודה השנתית של האגף בראשותו לצד דוח שנתי על פעילות האגף.

סעיף 84 מוצע לקבוע חובה על הקמתה של ועדת מל"ח, בהתאם למתכונת הקבועה כיום בפקודת העריות.

סעיף 85 מוצע לקבוע חובה על הקמתה של ועדה חקלאית בעיריה אזורית וזאת בשים לב למאפיינים המיוחדים של עריות אזוריות.

(ב) סיעה הזכאית לייצוג בוועדה של המועצה, רשאית לקבוע את נציגיה לאותה ועדה בהודעה בכתב לראש העיריה; לא קבעה סיעה בתוך 14 ימים ממועד החלטת המועצה, את נציגיה בוועדה, תבחר המועצה את חברי הסיעה שיהיו חברים באותה ועדה.

(ג) הוראות סעיף קטן (א) לא יחולו על ועדת ההנהלה.

88. (א) ועדה תבחר יושב ראש מבין חבריה, שהם חברי מועצה, ואולם מועצת העיריה בחירת יושב ראש רשאית לקבוע שבחירת יושב ראש ועדה תהא טעונה אישורה.

(ב) הוראות סעיף 87(א) לא יחולו על מינוי יושבי ראש הוועדה.

89. (א) ועדת הנהלה, ועדת כספים, ועדה לעניני ביקורת, ועדת חינוך, ועדת מל"ח, ועדה תקופת כהונה חקלאית, וועדת רשות קבועה יכהנו בתפקידן כל תקופת כהונתה של המועצה.

(ב) ועדת רשות ארעית תכהן בתפקידה במשך התקופה שקבעה המועצה או עד המועד שבו סיימה הוועדה את התפקיד שהטילה עליה המועצה, לפי המוקדם מביניהם.

(ג) המועצה רשאית בכל עת לבטל ועדת רשות.

(ד) המועצה רשאית בכל עת, ובכפוף להוראות סעיף 87, לשנות את הרכבה של כל ועדה וכן להוסיף חברים לה או להחליפם; ואולם סיעה אשר קבעה את נציגיה לוועדה כאמור בסעיף 87(ג) רשאית להחליפם בהודעה בכתב לראש העיריה.

90. (א) ועדה של המועצה תקבע לעצמה את סדרי עבודתה, ככל שלא נקבעו בידי נוהל עבודת הוועדות השר.

(ב) הוראות סעיף 77 יחולו על דיוני הוועדות, בשינויים המחויבים.

(ג) ועדה תכונס בידי היושב ראש שלה, לפחות אחת לחודשיים; לא כונסה ועדה כאמור יחדל יושב ראש הוועדה מלכהן והמועצה תמנה, בישיבה הראשונה לאחר שחדל היושב ראש לכהן, יושב ראש אחר לוועדה.

(ד) יושב ראש ועדה שחדל לכהן כאמור בסעיף קטן (ג), לא יוכל לכהן כיושב ראש אותה ועדה במשך שנה מיום שחדל מכהונתו.

ד ב ר י ה ס ב ר

את העיקרון ולפיו הסמכות למנות כוללת בחובה גם את הסמכות להביא לסיום הכהונה. כפועל יוצא מכך הוסמכו המועצה ככלל, וכל סיעה בנפרד, להחליף את נציגיהן בוועדות המועצה.

סעיף 90 מוצע כי הוועדות תוסמכנה לקבוע לעצמן את סדרי עבודתן. כמו כן, מוצע כי הוועדות תוסמכנה להחליט לעצמן על פתיחת ישיבותיהן או סגירתן בפני הציבור. בנוסף, מוצע כי כל ועדה – רשות או חובה – תכונס לפחות פעם בחודשיים. אי כינוסה של ועדה לפחות בתדירות זו, תטיל סנקציה על היושב ראש של חדילה מכהונתו. מוצע גם לחייב ועדה לאפשר לנציגים מקרב הציבור או נציגי גופים ציבוריים להופיע לפנייה ולהציג עמדתם וזאת כדי להגביר את שיתוף הציבור בעבודת העיריה וועדותיה.

מורחבת חובת הייצוג הסיעתי גם על ועדות הרשות. מובהר גם כי עקרון הייצוג הסיעתי מעניק לכל סיעה אפשרות לבחור בעצמה את נציגיה. עם זאת, מוצע כי במקרה והסיעה לא מיצתה את זכותה לבחור את נציגיה, תוסמך המועצה לעשות זאת במקומה. הסדר מוצע זה מהווה איזון בין ההכרה בסיעה כיישות נבדלת מחבריה לבין מעמדם העצמאי של כל אחד מחברי הסיעה.

סעיף 88 מוצע כי יושבי ראש הוועדות יבחרו בידי חברי הוועדה ולא בידי המועצה, אלא אם כן החליטה מועצת העיריה אחרת. כמו כן, מוצע להבהיר כי עקרון הייצוג הסיעתי אינו חל על ראשות הוועדות.

סעיף 89 מוצע ליצור חפיפה בין תקופת כהונתן של ועדות החובה וועדות הרשות הקבועות לבין תקופת כהונתה של המועצה. עם זאת, מוצע לשמר

(ה) יושב ראש ועדה רשאי לקרוא בכל עת לישיבה של הוועדה והוא חייב לקרוא לישיבה כאמור על פי החלטת הוועדה, על פי בקשת שליש מחברי הוועדה, על פי בקשה של ראש העיריה או על פי בקשה של המועצה.

(ו) ועדה תאפשר לנציגי גופים ציבוריים או לנציגים מקרב הציבור להופיע בפניה ולהציג את עמדתם בנושאים העומדים על סדר יומה, על פי כללים שתקבע.

91. (א) חבר מועצה שהוא חבר ועדה, חברותו בוועדה נפסקת משנפסקה חברותו במועצה.

(ב) חבר ועדה מקרב הציבור שאין לו עוד זכות להיבחר למועצה או שהתקיים בו תנאי פסלות כאמור בסעיף 51, יחדל להיות חבר ועדה.

(ג) חבר ועדה רשאי להתפטר מחברותו בוועדה בהודעה ליושב ראש המועצה.

92. העיריה תאפשר לוועדות המועצה להשתמש בחדרים ולקבל שירותי משרד לצורך פעילותן.

93. (א) המועצה או ועדה מועדותיה רשאית לזמן נושא משרה או מי שאחראי על יחידה בעיריה או בעל תפקיד מקביל בחברה עירונית מיוחדת להופיע בפניה, בנושא הנדון על ידה במסגרת תפקידה.

(ב) מי שהוזמן כאמור חייב להתייצב לפני המועצה או הוועדה לפי הענין ולמסור לה את המידע שבידו הנוגע לנושא הדיון, בכפוף להוראות סעיף 61.

פרק שמיני – המנהל הכללי ונושאי משרה

סימן א' – המנהל הכללי

94. (א) ראש העיריה ימנה לעיריה מנהל כללי.

(ב) לא יתמנה אדם למנהל כללי לעיריה אלא אם כן מתקיימים בו כל אלה ואישרה וועדת המינויים למנהל כללי כאמור בסעיף 95 שמתקיימים בו כל אלה:

ד ב ר י ה ס ב ר

פרק שמיני: המנכ"ל ובעלי תפקידים

עיריה היא ישות המורכבת משני מרכיבים מרכזיים: פוליטי ומינהלי. תפקידה העיקרי של העיריה הוא לספק את צורכיהם העירוניים של תושביה העסקים המצויים בתחומה ושל אלה הבאים בשעריה. כל זאת תוך עמידה במסגרות תקציב וסדרי עדיפויות הנקבעים בידי הדין הקיים והגוף הנבחר לייצג את העדפותיהם של תושבי העיריה, אספקת צורכיהם של תושבי העיריה היא משימה מורכבת המצריכה יכולת ניהול ומסגרות ארגוניות וזאת על רקע ההיקף הגדול של תקציבי עיריות רבות. לפיכך מוצע להקים בעיריה, פירמידה ניהולית בהתאם לשיטות הניהול המקובלות בסקטור הפיטי.

אחד המרכיבים המרכזיים של גישות אלו הוא הסתמכות על ניהול מקצועי וקביעת תחומי אחריות ברורים. מרכיב נוסף הוא הפרדה ברורה יותר בין הדרג הנבחר לבין הדרג הביצועי.

סעיף 91 מוצע כי חברותו של חבר מועצה בוועדה, תחדל משנפסקה חברותו במועצה. חברותו של חבר ועדה מקרב הציבור שאין לו עוד זכות להיבחר למועצה או שמתקיים בו תנאי פסלות, יחדל להיות חבר ועדה.

סעיף 92 מוצע כי כהמשכה של החובה להעמיד לחברי המועצה שירותי משרד וכדי לאפשר לוועדות העיריה לבצע את תפקידן, כי המועצה תעמיד לוועדות שירותים משרדיים נאותים לצורך פעילותן.

סעיף 93 מוצע להקנות סמכות למועצה ולוועדותיה לזמן נושא משרה או עובד עיריה בכיר להופיע בפניה ולמסור לה מידע זאת בהיקף, לסמכות הרחבה אף יותר העומדת לרשות וועדות הכנסת. סמכות כאמור, נדרשת אף היא כדי לאפשר למועצה ולוועדותיה למלא כנדרש את תפקידם כגופים מפקחים ומבקרים.

- (1) הוא בעל תואר אקדמי באחד מן המקצועות הבאים: כלכלה, מינהל עסקים, משפטים, תעשייה וניהול, חשבונאות או מינהל ציבורי או שהוא רואה חשבון;
- (2) בעיריה שמספר תושביה אינו עולה על 100,000 הוא בעל ניסיון מוכח של שבע שנים לפחות ובעיריה שמספר תושביה עולה על 100,000 הוא בעל ניסיון מוכח של עשר שנים לפחות באחד או יותר מאלה:

- (א) תפקיד בכיר בתחום השלטון המקומי;
- (ב) תפקיד בכיר בתחום הניהול העסקי של תאגיד בעל סוג והיקף פעילות הולמים בהתחשב בהיקף פעילותה של העיריה;
- (ג) כהונה ציבורית בכירה או תפקיד בכיר בשרות הציבורי בנושאים ניהוליים או כלכליים.

(ג) על אף האמור בסעיף קטן (ב)(1) ניתן במקרים חריגים, למנות מי שלא מתקיים בו התנאי המפורט בסעיף זה אם הוא בעל ניסיון מוכח של עשר שנים לפחות בעיריה שמספר תושביה אינו עולה על 100,000 ושל שתיים עשרה שנים לפחות בעיריה שמספר תושביה עולה על 100,000 באחד או יותר מהתפקידים המפורטים בסעיף קטן (ב)(2).

(ד) הוראות סעיף 104(א)(1) ו-(2) יחולו גם על מינוי המנהל הכללי לעיריה.

(ה) ראש העיריה ימסור הודעה למועצה על מינויו של המנהל הכללי בישיבה הראשונה שלאחר המינוי.

ועדת מינויים
למנהל כללי

95. ואלה חברי ועדת המינויים למנהל הכללי לעיריה:

- (1) ראש העיריה או סגן ראש עיריה שימנה ראש העיריה לענין זה;
- (2) שני חברי מועצה שיבחרו על ידה, אשר לפחות אחד מהם נציג סיעה שאינה מיוצגת בוועדת ההנהלה, ואם כל הסיעות מיוצגות בוועדת ההנהלה, חבר המועצה שאינו חבר בוועדת ההנהלה;

ד ב ר י ה ס ב ר

בעלות סמכויות ביצוע. שנית, חברי מועצה שאינם מצויים בפרטים היום יומיים ואינם בקיאים בצרכים השוטפים של העיריה ואילווציה ובשים לב לכך, מקבלים החלטות שאינן תמיד מיטביות.

מוצע לקבוע ולעגן את סמכויות הדרג הניהולי בעיריה. בראש הפירמידה הניהולית יעמוד מנכ"ל שייבחר בידי ראש העיריה ויהיה כפוף לו. כמו כן, ההצעה מגדירה תחומי אחריות וסמכות לפקידות הבכירה: יועץ משפטי, מבקר גזר ועוד. כמו כן, מוצע להעביר את הטיפול בהחלטות הביצועיות והניהוליות להבדיל מהחלטות מדיניות לאחריותו של הדרג הניהולי.

סעיפים מוצע כי כל עיריה תנוהל בידי מנכ"ל שימונה 94 ו-95 בידי ראש העיריה, בלא צורך באישור מועצה לבחירה למינוי, ובלבד שהלה עומד בכישורי סף הקבועים בחוק. עמידתו בתנאים אלו תיבחן בידי ועדה שבראשה יעמוד ראש העיריה או סגן

הדרג הנבחר אינו יכול לפנות את הזמן הנדרש לניהול השוטף, חסר את ההיכרות עם פרטי היום-יום ולעיתים חסר אף את יכולות הניהול הנדרשות מעומד בראש ארגון רב עובדים ותקציב בהתאם.

צמיחתו של תפקיד המנכ"ל בעיריות הגדולות הוא מהסממנים המאפיינים את מגמות הניהול הציבורי המודרני. המנכ"ל עומד בראש הפירמידה הניהולית, כאשר הוא כפוף לראש העיריה ומאידך, הדרג הביצועי כפוף אליו.

על פי החקיקה הקיימת, הדרג הנבחר נושא היום בשלטון המקומי גם בתפקיד ביצוע. ועדות המכרזים בעיריות מאוישות בידי חברי מועצה. כך גם ועדות הקצאות וועדות הנחות. מצב דברים זה יוצר קושי כפול. ראשית, בעיריות לעומתיות שבהן אין לראש העיריה רוב במועצה עשויה המועצה לסבך את עבודת העיריה באמצעות שיתוק של הוועדות השונות (מכרזים ועוד)

(3) שני נציגים שימנה שר הפנים, אחד מהם יהיה יועץ משפטי של עיריה אחרת והשני מנהל כללי של עיריה בעלת מספר תושבים דומה;

(4) בפרק זה, "עיריה בעלת מספר תושבים דומה" – לפי מספר התושבים כאמור בפסקאות (1) עד (3) בטבלה שבסעיף 49(א) ובעיריה שבה יותר מ־100,000 תושבים, כל עיריה אחרת שגם בה יותר מ־100,000 תושבים.

96. המנהל הכללי לעיריה יהיה אחראי כלפי ראש העיריה והמועצה לביצוע החלטותיהם ולביצוע תפקידי העיריה, במסגרת סמכויותיו ותפקידיו.
97. (א) המנהל הכללי לעיריה אחראי לניהול השוטף של עניני העיריה במסגרת המדיניות, התכנית והתקציבים המאושרים של העיריה ובהתאם להנחיות ראש העיריה.
- (ב) בכפוף להוראות כל דין יהיו למנהל הכללי כל הסמכויות הדרושות לניהול העיריה ועובדיה ובכלל זה הסמכות לייצג את העיריה בכל תפקיד מתפקידיה, לחתום על כל הסכם או מסמך בשם העיריה, לקבל עובדים לעיריה ולקבוע את שכרם, בכפוף להוראות כל דין.
98. המנהל הכללי יוזמן לשיבות המועצה ולישיבה של כל ועדה מועדותיה, ותינתן לו ההזדמנות להשמיע את דעתו בעל פה או בכתב לפני קבלת כל החלטה של המועצה או הוועדה.
99. (א) ראש העיריה רשאי לסיים את כהונתו של המנהל הכללי, לאחר שנתן לו הזדמנות להעלות את טענותיו לפניו.
- (ב) ראש העיריה יודיע על סיום כהונתו של המנהל הכללי למועצה וכהונתו תיפסק 48 שעות ממועד מתן ההודעה למועצה, אלא אם כן חזר בו ראש העיריה קודם לכן מההחלטה להפסיק את כהונת המנהל הכללי.

סימן ב' – נושאי משרה

100. (א) המועצה תמנה לעיריה גזבר, יועץ משפטי, מהנדס ומבקר (בחוק זה – נושאי משרה). חובת מינוי נושאי משרה

ד ב ר י ה ס ב ר

המועצה ולוועדותיה ותינתן לו ההזדמנות להשמיע את דעתו לפני קבלת כל החלטה.

סעיף 99 מוצע להסמיך את ראש העיריה להפסיק את כהונתו של המנכ"ל בכל עת שימצא לנכון. הסדר מוצע זה מביא לידי ביטוי חוקתי את עובדת היותו של המנכ"ל זרועו הארוכה של ראש העיריה, לביצוע המדיניות הנקבעת על ידו.

סימן ב': נושאי תפקיד

סימן ב' ענינו בנושאי משרה בדרג הניהולי של העיריה. במסגרת זאת, מרוכזים דרכי מינויים של נושאי התפקיד, ההגבלות החלות עליהם ודרכי סיום כהונתם.

בשנים האחרונות נעשו שינויי חקיקה בתחום זה. ההסדר המוצע בסימן זה הוא המשכם הישיר של אותם תיקוני חקיקה והתאמתם לתפישה העומדת בבסיס הצעת חוק זו.

סעיף 100 מוצע לקבוע את רשימת נושאי המשרה שחובה למנות בכל עיריה שישמשו בתפקידים

שימונה על ידו ונציגים נוספים. הוועדה אינה מוסמכת להחליף את שיקול דעתו של ראש העיריה בבחירה, אלא סמכותה מתמצית בבחינת עמידתו של המנהל הכללי בכישורי הסף הקבועים בחוק. כישורים אלו נקבעו על סמך הניסיון הנצבר והם משקפים את הצורך באדם בעל השכלה וניסיון משמעותיים, כמי שאמור לנהל עיריה בעידן המודרני.

סעיף 96 מוצע שהמנכ"ל יעמוד בראש הזרוע המבצעת והוא יהיה אחראי, כלפי ראש העיריה וכלפי המועצה לביצוע החלטותיה.

סעיף 97 מוצע להגדיר את סמכויות ואחריות המנכ"ל כסמכויות לניהול השוטף של עניני העיריה, בכפוף להנחיות ראש העיריה ובמסגרת התכנית והתקציבים של עיריה. לכן גם מוצע להעניק לו את מכלול הסמכויות הנדרשות למימוש סמכויות ואחריות זו, לרבות סמכויות ייצוג וחתומה בשם העיריה.

סעיף 98 מוצע לקבוע כי המנכ"ל כמי שנושא באחריות הכוללת לניהול של העיריה, יוזמן לשיבות

(ב) מינוי נושא משרה טעון החלטת מועצה.

(ג) לא תמנה המועצה נושא משרה אלא אם כן נבחר בדרך של מכרז בידי ועדת מכרזים לנושאי משרה על פי חוק זה.

(ד) נושא משרה יועסק בעיריה במשרה מלאה, אלא אם כן קבע השר אחרת לסוגי עיריות או לעיריה מסוימת.

ועדת מכרזים
לנושאי משרה

101. בכל עיריה תוקם ועדת מכרזים לנושאי משרה, וזה הרכבה:

(1) המנהל הכללי והוא יהיה היושב ראש;

(2) שני נושאי אותה משרה בעיריות אחרות בעלות מספר תושבים דומה או עובדי המדינה בתפקידים דומים שהמנהל הכללי לעיריה ימנה מתוך רשימה שיפרסם השר.

102. (א) ועדת המכרזים לנושאי משרה תפעל על פי כללים שקבע השר, ועל פי סדרי עבודה שנקבעו על ידה בהתאם לכללים האמורים, ורשאית היא לקבוע הליך של מיון מוקדם של מועמדים.

(ב) המיון המוקדם ייעשה על פי כללים שקבעה הוועדה ובידי מי שנקבע על ידה לשם כך ורשאית היא לקבוע שהמיון ייעשה בידי בעל מקצוע שאינו מקרב עובדי העיריה.

(ג) הורתה הוועדה על מיון מוקדם תקבע את מספר המועמדים שיוזמנו להופיע לפניה לאחר שעברו בהצלחה המרבית את המיון המוקדם, שלא יפחת מחמישה.

103. (א) החליטה ועדת המכרזים לנושאי משרה לבחור באדם לנושא משרה, תובא אישור המועצה החלטתה לאישור המועצה.

(ב) ראש העיריה יגיש למועצה את פרוטוקול ועדת המכרזים; המועצה רשאית לבקש פרטים או מסמכים נוספים אשר הוגשו לוועדת המכרזים הדרושים לה לצורך קבלת ההחלטה.

(ג) מועמד אשר הופיע בפני הוועדה ולא נבחר לתפקיד, רשאי לבקש מהוועדה להסיר את שמו מהפרוטוקול שיוגש למועצה.

(ד) ביקש המועמד כאמור תערוך הוועדה פרוטוקול שבו יצוינו מספר המועמדים שהופיעו לפניה אך לא יצוין בו שמו של אותו מועמד.

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיפים מוצע שהשר יקבע כללים לפעולת ועדת 102 ו-103 המכרזים, יחד עם זאת, מוצע להסמיך את ועדת המינויים לקבוע במסגרת אותם כללים את סדרי עבודתה, לרבות קביעת הליך למיון מוקדם של מועמדים. כדי להגביר את השקיפות בעבודת הוועדה ולאפשר למועצה לקיים פיקוח אפקטיבי על תוצרי עבודתה, מוצע להטיל בחוק חובת רישום פרוטוקול עבודת הוועדה לרבות שמות מועמדים שהופיעו בפניה ולא נבחרו. עוד מוצע לאפשר למועמד בפני הוועדה ולא נבחר להסיר את שמו מהפרוטוקול כדי למנוע פגיעה בפרטיותו. מוצע שהמועצה תאשר את בחירת המועמד שבו בחרה הוועדה.

הבכירים בעיריה. לצד המנכ"ל שמינויו נעשה בידי ראש העיריה בעצמו. בחירתם של נושאי המשרה, תיעשה בדרך של מכרז בידי ועדת מכרזים מיוחדת לנושאי משרה. עם זאת נקבע כי מינויים יהיה טעון החלטת מועצה וזאת כדי להעניק למועצה כגוף המפקח על פעולת העיריה סמכות לבחון ולאשר את בחירתם של נושאי משרה אלו.

סעיף 101 מוצע להקים ועדת מכרזים לנושאי משרה שבראשה יעמוד המנכ"ל. לצידו של המנכ"ל יכהנו בוועדה שני חברים נוספים מבין עובדי עיריות דומות או עובדי מדינה, הנושאים בתפקידים דומים. בכך יימצא איזון בין הצורך להעניק למנהל הכללי את היכולת לבחור את מי שנראה בעיניו ראוי לבין הצורך בפיקוח ובקרה מקצועית על בחירה מיטבית.

(ה) ראש העיריה יגיש את הפרוטוקול למועצה, ולא יוגשו לה פרטים או מסמכים בקשר לאותו מועמד.

פסלות לכהונה
כנושא משרה

104. (א) לא יכהן אדם כנושא משרה בעיריה אם נתקיים בו אחד מאלה:

(1) הוא הורשע בעבירה או שבית המשפט קבע שעבר עבירה שיש עימה קלון וטרם חלפו חמש שנים מיום שנגזר דינו, או אם נגזר עליו מאסר בפועל, מיום שסיים לרצות את עונשו, לפי המאוחר;

(2) הוא הוכרז כפושט רגל וטרם הופטר;

(3) הוא כיהן כחבר מועצה או כראש עיריה וטרם חלפו שנתיים מיום שחדל לכהן או מיום שנסתיימה תקופת הכהונה של המועצה שבה כיהן, לפי המאוחר, ואם כיהן בתפקיד כאמור באותה עיריה, טרם חלפו חמש שנים מיום שחדל לכהן או מיום שנסתיימה תקופת הכהונה של המועצה כאמור.

(ב) בלי לגרוע מהאמור בסעיף קטן (א) לא יכהן אדם כנושא משרה בעיריה אם היה מועמד בבחירות לראשות אותה עיריה או למועצת אותה העיריה ולא הסתיימה תקופת כהונתה.

(ג) חוות דעת בדבר עבירה כאמור בסעיף קטן (א)(1) תינתן בידי היועץ המשפטי לעיריה ולגבי מינוי יועץ משפטי, בידי היועץ המשפטי של משרד הפנים.

פיטורי נושאי
משרה

105. (א) נושא משרה לא יפוטל אלא על פי הצעת ראש העיריה ובאישור המועצה ברוב של שני שלישים מחבריה, ולאחר שניתנה לו הזדמנות להעלות את טענותיו לפני המועצה.

(ב) החליטה המועצה לפטר נושא משרה וסבר נושא המשרה כי ההחלטה לפטר מבוססת על טעמים שאינם ענייניים, רשאי הוא לפנות לוועדה לבחינת פיטורי נושא משרה בבקשה לבחון את החלטת המועצה; נוכחה הוועדה, לאחר שנתנה הזדמנות לראש העיריה ולנושא המשרה להעלות את טענותיהם, שהחלטת המועצה אינה נובעת משיקולים ענייניים, או שאינה מוצדקת רשאית היא לבטלה.

ד ב ר י ה ס ב ר

שלא זכה להיבחר, ייבחר לנושא משרה בעיריה וזאת כדי למנוע טענות למתן "פיצוי" בדרך של מינוי כנושא משרה.

לשם כך מוצע להסמיך את המועצה, בטרם תאשר או תפסול את המועמד שנבחר בידי וועדת המינויים, לקבל פרטים נוספים, שייראו לה נחוצים לגיבוש החלטתה מוועדת המינויים.

סעיף 105 מוצע לקבוע כי פיטורי נושא משרה בעיריה בידי המועצה ייעשו רק על פי הצעת ראש העיריה וברוב של שני שלישים מחבריה. מוצע כי הרוב האמור יידרש לאישור פיטוריהם של כלל נושאי המשרה בעיריה. הצורך ברוב מיוחס, הקבוע גם כיום בפקודת העיריות, נובע מן העובדה שבעלי תפקידים אלו אמורים להיות בין שאר תפקידיהם גם "שומרי הסף" של העיריה מפני חריגות תקציביות, פעולות לא חוקיות ורצון לקדם אינטרסים שאינם עולים בקנה אחד עם שלטון תקין והאינטרסים הברורים של העיריה. כדי לאפשר להם לבצע את תפקידם נאמנה יש להעניק להם לפיכך את הגנת המועצה ברוב מיוחס מפני פיטורים.

לצד הגנת המועצה מוצע לאפשר לנושאי משרה לפנות לוועדה המוקמת בחוק לבחון האם פיטוריהם

סעיף 104 מוצע לקבוע תנאי פסלות לכהונת נושא משרה בעיריה. עילות הפסלות הן הרשעה בעבירה שמחמת אופייה, חומרתה או נסיבותיה, מבצעה אינו ראוי למלא תפקיד כאמור בעיריה דהיינו עבירה שיש עמה קלון. הכרזה כפושט רגל שטרם הופטר וכן כהונה כחבר מועצה או כראש עיריה גם ברשות מקומית אחרת, בטרם חלף פרק זמן של חמש שנים. הנחת העבודה היא כי בעל תפקיד בעיריה אמור להיות נקי מתווית פוליטית זו או אחרת. לפיכך, כהונה פוליטית, ולו אף בעיריה אחרת, עשויה לסמן אותו בעיני רבים כבעל זיקה פוליטית מובהקת. יצוין שכיום קיימת הגבלה דומה וחמורה יותר, על מבקר העיריה. מוצע להחיל מגבלה דומה על כל נושאי המשרה בעיריה. עוד מוצע להגביל את האפשרויות שמועמד למועצה או לראשות העיריה

(ג) החלטת מועצה על פיטורי נושא משרה תיכנס לתוקפה בתום 14 ימים מיום שנתקבלה, ואולם אם פנה נושא המשרה לוועדה לבחינת פיטורי נושא משרה בתוך תקופה זו תיכנס ההחלטה לתוקפה בתום 45 ימים מיום הפניה, אלא אם כן אישרה הוועדה לבחינת פיטורי נושא משרה את הפיטורים לפני המועד האמור.

(ד) הוועדה לבחינת פיטורי נושא משרה רשאית מיוזמתה היא, לבקשת השר או על פי בקשה מנומקת בכתב של ראש העיריה או של המועצה ברוב חבריה, לבדוק האם פעל נושא המשרה שלא בהתאם להוראות חוק זה או להוראות כל דין או שלא מילא את תפקידו כנושא משרה כראוי, ולאחר שנתנה לנושא המשרה הזדמנות להשמיע את טענותיו, להמליץ בפני מועצת העיריה לפטרו; המליצה הוועדה לפטר נושא משרה, יכנס יושב ראש המועצה ישיבת מועצה לענין זה בתוך 14 ימים מיום קבלת ההמלצה כאמור.

(ה) החלטת המועצה לפטר נושא משרה לפי סעיף קטן (ד) תתקבל ברוב של חברי המועצה הנוכחים באותה ישיבה; לא החליטה המועצה על פיטורי נושא המשרה רשאי השר להורות על פיטוריו, לאחר ששקל את החלטת המועצה.

(ו) וזה הרכב הוועדה לבחינת פיטורי נושא משרה:

(1) נציג מבין העובדים הבכירים במשרד הפנים שימנה השר והוא יהיה היושב ראש;

(2) נושא משרה בעיריה אחרת, המכהן באותה משרה שבה מכהן מי שענייניו נדון בפני הוועדה שימנה נציג השר;

(3) אחד מאלה לפי הענין:

(א) לענין גזבר עיריה – נציג שר האוצר מקרב עובדי משרדו;

(ב) לענין יועץ משפטי ומבקר – נציג שר המשפטים מקרב עובדי משרדו;

(ג) לענין מהנדס העיריה – מנהל מינהל התכנון במשרד הפנים או נציגו מקרב עובדי המשרד.

(ז) לענין זה, "פיטורין" – לרבות אי הארכת חוזה העסקתו של נושא המשרה.

106. (א) מנהל כללי ונושא משרה ימנה אחד מעובדי העיריה הכפופים לו להיות ממלא מילוי מקום של מקומו בעת העדרו.

(ב) ממלא מקום כאמור בסעיף קטן (א) לא ימלא את מקומו של המנהל הכללי או של נושא המשרה לתקופה רצופה העולה על 45 ימים, או לתקופה של חופשת לידה על פי חוק, לפי הענין.

ד ב ר י ה ס ב ר

כאיות, אף בלא הרוב הנדרש במועצה. הרכב הוועדה אמור להבטיח אובייקטיביות ומקצועיות נדרשת.

השר יוסמן להביא לפיטורי נושא משרה, אף בלא אישור המועצה, אם זו סירבה לאשר פטורים אלו למרות המלצת הוועדה.

סעיף 106 מוצע לקבוע הסדר מפורט למילוי מקומו של נושא משרה בהעדרו. על פי ההסדר המוצע, ממלא מקום לתקופת היעדרות שאינה עולה על 45 ימים

נובעים מטעמים שאינם ענייניים. יצוין שהסדר מעין זה נקבע לאחרונה בפקודת העיריות, לגבי פיטורי גזבר. מוצע להחיל הסדר זה, גם על שאר נושאי המשרה.

במקביל ובהתאם להסדר הקיים כיום לגבי גזבר, מוצע לאפשר לראש עיריה, למועצה או לשר לפנות מיוזמתם לאותה וועדה ולבקש פיטורים יזומים של נושא תפקיד כאמור. על פי אותו הסדר, המלצת הוועדה במקרים שתמצא לנכון, עשויה לאפשר לראש העיריה לסיים את כהונתו של נושא משרה שאינו ממלא תפקידו

(ג) מנהל כללי וכן נושא משרה רשאי למנות עובד עירייה הכפוף לו להיות ממלא מקומו בכל ועדה שהוא חבר בה על פי חוק זה, ולייצגו בכל ישיבה של המועצה או של ועדה מוועדותיה, בהתאם לכללים שקבע השר.

(ד) (1) מנהל כללי או נושא משרה הצפוי להעדר מתפקידו לתקופה העולה על התקופה הנקובה בסעיף קטן (א) ושאינה עולה על שנה, תמנה המועצה, על פי הצעת ראש העירייה, עובד עירייה למלא בפועל את התפקיד בתקופת היעדרותו (בחוק זה – מנהל כללי בפועל או נושא משרה בפועל);

(2) לא ימלא מנהל כללי בפועל או נושא משרה בפועל את התפקיד במשך תקופה רצופה העולה על שנה אחת;

(3) על מינוי מנהל כללי בפועל או נושא משרה בפועל כאמור בפסקה (1) לא יחולו הוראות סעיפים 97(ב) ו-100(ג) לפי הענין ואולם לא יתמנה אדם למנהל כללי או לנושא משרה בפועל אלא אם כן נתקיימו בו תנאי הכשירות לאותה משרה על פי חוק זה.

107. (א) חדל מנהל כללי או נושא משרה למלא דרך קבע את תפקידו, בין מחמת שסיים את כהונתו ובין מטעם אחר, תפעל העירייה ללא דיחוי למינוי מנהל כללי או נושא משרה חדש; אין בהוראה זו כדי למנוע מהמועצה לפעול לאיתור מנהל כללי או נושא משרה חדש עוד בטרם סיים את כהונתו, ובכפוף לכל דין.

(ב) עד למינוי מנהל כללי או נושא משרה כאמור בסעיף קטן (א) ימלא את התפקיד, לתקופה שאינה עולה על ארבעה חדשים, מי שנתמנה על פי סעיף 106.

(ג) לא מינתה העירייה מנהל כללי או נושא משרה בתוך ארבעה חדשים מיום שהמנהל הכללי או נושא המשרה חדל למלא את תפקידו יפרסם השר מכרז למילוי המשרה וימנה ועדת מכרזים מקרב עובדי המדינה; החליטה ועדת מכרזים שמונתה בידי השר לבחור אדם לנושא משרה, לא תהא עוד החלטתה טעונה אשור המועצה.

(ד) פרסמה העירייה מכרז למילוי המשרה ולא השלימה את הליך המינוי במועד האמור בסעיף קטן (ג), רשאי השר להמשיך את ההליכים למינוי המנהל הכללי או נושא המשרה מן השלב שאליו הגיעו ובלבד שהרכב ועדת המכרזים ואופן מינוי נושא משרה יהיו כאמור בסעיף קטן (ג).

ד ב ר י ה ס ב ר

אפשרי לחייב את נושא המשרה עצמו להיות נוכח בכל הישיבות שבהן הוא רשאי או חייב להיות נוכח.

סעיף 107 לנושאי המשרה בעירייה חלק מרכזי בתפקודה התקין והיעיל של העירייה. מסיבה זו אין מקום לאפשר את פעילותה של העירייה בלא מילוי משרתו של מי מבין נושאי המשרה. מוצע אפוא לחייב את העירייה למלא בלא דיחוי את משרתו של בעל תפקיד שפרש. לאור חשיבותו של מינוי כאמור, מוצע להקנות לשר את הסמכות לפעול למילוי המשרה, מקום בו לא בוצע הדבר בידי העירייה עצמה. וכאשר צפוי סיום תפקוד של נושא משרה מוצע להתחיל בהליכים למינוי נושא משרה זמן סביר לפי סיום כהונתו.

ימונה בידי נושא המשרה עצמו, בלא צורך בכישורים מיוחדים ואישור המועצה. מינוי ממלא מקום לתקופת היעדרות העולה על 45 ימים ועד לשנה תחייב אישור מועצה למינוי בפועל ואת הכישורים הנדרשים מאותו נושא משרה. לא יתאפשר מילוי מקום לתקופה העולה על שנה. היעדרותו הצפויה או היעדרות בפועל של נושא המשרה לתקופה העולה על שנה תחייב מינוי בעל תפקיד חדש.

מוצע גם לאפשר לנושא משרה למנות לעצמו ממלא מקום לייצוג בישיבות הן של המועצה והן של ועדותה שבהן הוא חייב או רשאי להיות נוכח. זאת על פי כללים שיקבע השר. חזקה על ממלא המקום שייצג את עמדת הממונה עליו מחד גיסא ומאידך גיסא, בלתי

108. (א) מנהל כללי ונושא משרה בעירייה לא יעסקו בכל עסק או בכל עיסוק נוסף למעט עיסוק כאמור בהתנדבות וללא תמורה.

(ב) מנהל כללי ונושא משרה לא יעסקו בכל עסק או בכל עיסוק נוסף אף בהתנדבות וללא תמורה אם התקיים בו אחד מאלה:

(1) העסק או העיסוק פוגע בכבוד העירייה או במעמדו או בקיום חובותיו כמנהל כללי או כנושא משרה או שהוא כרוך בהקדשת זמן ניכר;

(2) העסק או העיסוק עלול להעמיד אותו במצב של ניגוד ענינים בין תפקידיו בעיריה ובין העיסוק הנוסף;

(3) העסק או העיסוק הוא בעבור גוף או במסגרת גוף שהמנהל הכללי או נושא המשרה או קרובו הם בעלי ענין בו. לענין זה "קרוב" – כהגדרתו בסעיף 55(ג).

(ג) על אף האמור בסעיף קטן (א) רשאים מנהל כללי ונושא משרה לעסוק בעבודה אקדמית ובמתן הרצאות בהיקף שלא יעלה על 10 שעות חודשיות ובלבד שהתמורה לא תעלה על עשרים וחמישה אחוזים משכרו החודשי בעיריה; עיסוק כאמור של נושא משרה טעון אישור המנהל הכללי ועיסוק כאמור של מנהל כללי טעון אישור ראש העיריה.

(ד) לענין זה "תמורה" – כמשמעותה בסעיף 67(ד).

(ה) לא יראו בכהונה כנציג עירייה בחברה עירונית כעיסוק נוסף לענין סעיף זה.

109. (א) מנהל כללי של עירייה או נושא משרה שביהן בה 12 חודשים לפחות, לא יהיה הגבלה על כהונה מועמד בבחירות למועצת אותה עירייה או לראשות העירייה שייערכו לפני חלוף שנתיים מסיום כהונתו.

סימן ג' – גזבר העיריה

110. לא ימונה אדם כגובר לעיריה אלא אם כן נתקיים בו כל אלה: תנאי כשירות לגובר

(1) הוא בעל תואר אקדמי בתחומי הכלכלה, החשבונאות מינהל עסקים או שהוא רואה חשבון;

דבר י' הסבר

מוצע לקבוע כי מנכ"ל עיריה או נושא משרה שביהנו בה 12 חודשים לפחות, לא יהיה מועמד בבחירות לעיריה זו, לפני חלוף שנתיים מסיום כהונתו.

סימן ג': גזבר העיריה

ההסדר המוצע לגבי גזבר העירייה מצטרף לתפקידי הגזבר ולאחריות המוטלת עליו בשורה שלמה של הוראות הכלולות בהצעת חוק זו. בעיקרו של דבר, הסדרים אלו הנוגעים לגזבר חוזרים על המצב החוקי כפי שתוקן והוסדר בחקיקה במהלך השנים האחרונות. סימן זה מסדיר את כישורי הסף של הגזבר, האחריות המוטלת עליו וזיקתו לעבודת המועצה.

סעיף 110 מוצע להגדיר בחוק את תנאי הכשירות לגזבר, באופן התואם את האחריות המוטלת עליו ואת התפקידים שעליו למלא לפי הצעה זו.

סעיף 108 מוצע להמשיך בהסדר הקיים לפיו ככלל אין להתיר לנושא משרה בעיריה לעסוק בעבודה נוספת. בכל הנוגע לנושאי תפקידים, מוצע להרחיב את האיסור על עבודה נוספת ולאפשר חריג אך ורק לשם ביצוע עבודה אקדמית ומתן הרצאות וגם זאת בהיקף מוגבל.

הנימוק מאחורי מגבלה זו הוא הצורך שבעל תפקיד יקדיש את זמנו ותשומת ליבו לתפקיד שאותו הוא ממלא בעירייה ולמנוע חשש לניגוד ענינים בין העיסוק ובין תפקידיו כבעירייה. בכל מקרה, אישור לעבודה נוספת ראו לעיסוק נוסף של בעל תפקיד טעון אישורו של מנכ"ל העירייה כמי שעומד בראש הפירמידה הניהולית.

סעיף 109 כדי להבטיח את דרך עבודתם המקצועית של מנכ"ל העירייה ונושאי המשרה בעירייה,

(2) בעירייה שמספר תושביה אינו עולה על 100,000 הוא בעל ניסיון מוכח של חמש שנים, ובעירייה שמספר תושביה עולה על 100,000 הוא בעל ניסיון מוכח של שש שנים לפחות, בתפקיד בכיר בתחום הכספים בגוף ציבורי או בתאגיד עסקי בעל סוג היקף פעילות הולם בהתחשב בסוג פעילותה של העירייה ובהיקפה.

תפקידי הגזבר 111. (א) גזבר העירייה יהיה אחראי על ניהול ענייניה הכספיים של העירייה ובכלל זה על הכנת הצעת תקציב העירייה, על מערכת החשבונות של העירייה, על הכנת הדוחות הכספיים, על שמירת מסגרת התקציב ומניעת היווצרות גירעון שוטף בתקציב העירייה ועל גביית הכספים המגיעים לעירייה על פי כל דין.

(ב) בעירייה שמועצתה היא ועדה מקומית יהיה גזבר העירייה אחראי על ניהול ענייניה הכספיים של הוועדה המקומית.

הזמנת חובה של גזבר העירייה 112. (א) גזבר העירייה יוזמן לשיבות המועצה ולישיבות של כל ועדה מועדותיה ותינתן לו הזדמנות להשמיע את דעתו, בעל פה או בכתב, לפני קבלת כל החלטה של המועצה או ועדה מועדותיה שיש לה השלכה על תקציב העירייה, הכנסותיה או הוצאותיה.

(ב) גזבר העירייה יהיה נוכח בישיבות המועצה וועדת הכספים.

(ג) ביקש חבר מועצה בישיבת מועצה שגזבר העירייה יחווה את דעתו בנושא העומד על סדר היום, ייתן לו יושב ראש המועצה הזדמנות לחוות את דעתו.

113. לא תדון ועדה מקומית בתכנית מתאר או בתכנית מפורטת בתחומה של העירייה, אלא אם כן הועבר עותק ממנה לגזבר העירייה וניתנה לו הזדמנות לחוות את דעתו בנוגע להיבטיה הכספיים והתקציביים.

סימן ד' – היועץ המשפטי לעירייה

114. לא ימונה אדם כיועץ משפטי לעירייה אלא אם כן נתקיימו בו כל אלה: תנאי כשירות ליועץ המשפטי לעירייה

(1) בעירייה שמספר תושביה אינו עולה על 100,000 תושבים, הוא עורך דין בעל ניסיון מוכח של חמש שנים לפחות ובעירייה שמספר תושביה עולה על 100,000 הוא עורך דין בעל ניסיון מוכח של שש שנים לפחות;

ד ב ר י ה ס ב ר

והן על הוצאותיה. שיתוף זה, ייעשה על דרך מתן הזדמנות לגזבר העירייה לחוות את דעתו בנוגע להיבטיה הכספיים והתקציביים.

סימן ד': היועץ המשפטי לעירייה

ההסדר המוצע נועד להחליף את חוק הרשויות המקומיות (ייעוץ משפטי), התשל"ו-1976. מטרתו של ההסדר המוצע לעגן את מעמדו של היועץ המשפטי לעירייה ולהשוות את מעמדו, בשינויים המחויבים, ליועץ משפטי במשרדי הממשלה.

מוצע לעגן את מעמדו באופן שחוות דעתו תחייב את העירייה. ראש העירייה יוכל להשיג על חוות דעתו לפני היועץ המשפטי של משרד הפנים, הכפוף ליועץ המשפטי לממשלה המוסמך, מצידו, לבטל את החלטתו של זה. כמו כן, מוצע גם הסדר מפורט בשאלת הזכאים לקבלת חוות דעת וייעוץ משפטי מהיועץ המשפטי לעירייה.

סעיף 114 מוצע לקבוע כישורי סף ליועץ משפטי לעירייה, תוך הבחנה בין יועץ משפטי לעירייה גדולה,

סעיף 111 מוצע להגדיר את מסגרת אחריותו הכוללת של הגזבר ולכלול בה אחריות כוללת על ניהול ענייניה הכספיים של העירייה, הכנת הצעת התקציב, שמירה על מסגרתו, אחריות למערכת החשבונות של העירייה ולחובת הדיווח שלה.

סעיף 112 מוצע לקבוע חובת זימון של הגזבר לכל ישיבות המועצה וועדותיה, כל אימת שהנושאים הנידונים הם בעלי השלכה על תקציב העירייה, הכנסותיה או הוצאותיה ולעגן את יכולתו להשמיע את עמדתו, בטרם קבלת כל החלטה בנושאים אלו.

לצד חובת הזימון המוטלת על המועצה והוועדות, מוצע להטיל על הגזבר חובת נוכחות בישיבות המועצה וועדת הכספים. חובה שאותה הוא יכול למלא הן בעצמו והן באמצעות עובד הכפוף לו.

סעיף 113 מוצע לשתף את הגזבר גם בבחינת ההשלכות הכספיות של תוכניות על פי חוק התכנון והבניה הנדרגות בוועדה המקומית, אשר עשויות להיות להן השלכה ישירה על קופת העירייה, הן בצד הכנסותיה

(2) הוא בעל בקיאות וניסיון מוכח באחד או יותר מתחומי פעילותה העיקריים של העירייה או בתחום המשפט הציבורי.

115. (א) היועץ המשפטי לעירייה ייתן ייעוץ משפטי לעירייה, לראש העירייה, לנושאי המשורה בה ולעובדיה וכן למועצה ולוועדותיה בכל ענין הנוגע למילוי תפקידם, בין בעצמו ובין באמצעות עובדיו.

(ב) היועץ המשפטי לעירייה יהיה אחראי, בכפוף לכל דין, על התביעה העירונית ועל התובעים העירוניים והם יהיו כפופים לו.

(ג) העירייה תיוצג בכל הליך משפטי בידי היועץ המשפטי לעירייה; ייצוג כאמור יעשה בידי היועץ המשפטי בעצמו, באמצעות עובדי המחלקה המשפטית או באמצעות עורך דין שאינו עובד עירייה שמינה לשם כך.

(ד) בעירייה שהיא ועדה מקומית, היועץ המשפטי לעירייה יהיה היועץ המשפטי של הוועדה המקומית והוראות חוק זה ביחס ליועץ משפטי לעירייה יחולו בשינויים המחויבים גם על ייעוץ משפטי לוועדה המקומית ולוועדת המשנה שלה.

116. (א) העירייה תפעל בכל ענין משפטי על פי חוות דעתו של היועץ המשפטי לעירייה; חוות דעת היועץ לענין זה, "עירייה" – לרבות כל מי שהיועץ המשפטי לעירייה נותן לו ייעוץ משפטי לפי הוראות סעיף 115(א).

(ב) סבר ראש העירייה או המנהל הכללי שנפלה טעות בחוות דעתו של היועץ המשפטי לעירייה רשאים הם לפנות בפניה מנומקת בכתב ליועץ המשפטי של משרד הפנים; לפניה תצורף חוות דעתו בכתב של היועץ המשפטי לעירייה; חיווה היועץ המשפטי של משרד פנים את דעתו כי נפלה בחוות דעת היועץ המשפטי לעירייה טעות, תפעל העירייה לפי חוות דעתו של היועץ המשפטי של משרד הפנים.

117. (א) היועץ המשפטי לעירייה יגיש למועצה לפני כל ישיבה התייחסות בכתב לנושאים העומדים על סדר היום באותה ישיבה אשר יש בהם, לדעתו, היבטים משפטיים.

(ב) היועץ המשפטי לעירייה יוזמן לישיבות המועצה ולכל ועדה מוועדותיה, ותינתן לו ההזדמנות להשמיע את דעתו, בעל פה או בכתב, בכל ענין משפטי לפני קבלת כל החלטה של המועצה או הוועדה.

ד ב ר י ה ס ב ר

לחוות דעתו של היועץ המשפטי. לצד זה, קבוע מנגנון ערעור על עמדת היועץ המשפטי לעירייה. בהקשר זה חשוב לציין את המנגנון הקיים להדחת בעל תפקיד בעירייה, לרבות יועץ משפטי, מקום בו ראש העירייה סבור שהלה אינו ממלא תפקידו כראוי.

סעיפים מוצע לקבוע חובת זימונו של יועץ משפטי 117 118 לעירייה לישיבות מועצת העירייה וועדותיה. חובה זו ניתנת למילוי בידי היועץ המשפטי עצמו או מי מעובדיו (ראה ס' 115). החובה לזמן יועץ משפטי כאמור כוללת גם את החובה ליתן לו הזדמנות להשמיע את עמדתו בעל פה או בכתב. על היועץ המשפטי מוטלת החובה להתייחס מראש ובכתב לכל הנושאים העולים על סדר יומה של המועצה אשר הוא סבור שיש בהם היבטים משפטיים המחייבים התייחסות. דרך טיפול זו נעשית בהתאמה, בדרך הנהגת בידי היועץ המשפטי לממשלה

בעלת מספר תושבים העולה על 100,000 לבין קטנה יותר.

סעיף 115 מוצע לקבוע את רשימת האורגנים שלהם ייתן היועץ המשפטי ייעוץ משפטי. אלו כוללים את העירייה כאורגן, את ראשה, את המועצה וועדותיה ואת בעלי התפקיד בעירייה ואת עובדיה. מוצע גם להכפיף את התובעים העירוניים ליועץ המשפטי לעירייה. כמו כן, מוצע להכפיף את הייעוץ המשפטי של הוועדה המקומית ליועץ המשפטי לעירייה. זאת מתוך התפישה הרואה את הליכי התכנון כחלק אינטגרלי מפעולות העירייה. היועץ המשפטי ייצג את העירייה בכל הליך משפטי בעצמו או באמצעות מי שהוא ימנה לשם כך, בין מקרב עובדי לשכתו ובין מקרב מי שאינם עובדי העירייה.

סעיף 116 כאמור לעיל, מוצע, לקבוע במפורש את חובת העירייה לפעול בנושאים משפטיים בהתאם

(ג) בעיריה שהיא ועדה מקומית, היועץ המשפטי לעיריה יוזמן לכל ישיבה של הוועדה המקומית ושל ועדת המשנה שלה ותנתן לו הזדמנות להשמיע את דעתו, בעל פה או בכתב, בכל ענין משפטי לפני קבלת כל החלטה של הוועדה.

(ד) היועץ המשפטי לעיריה יהיה נוכח בישיבות המועצה ובישיבות ועדת הכספים, ובעיריה שהיא ועדה מקומית גם בישיבות הוועדה המקומית וועדת המשנה שלה.

(ה) ביקש חבר מועצה, בישיבת מועצה, שהיועץ המשפטי לעיריה יחווה את דעתו בנושא העומד על סדר היום, תינתן לו ההזדמנות לחוות את דעתו.

118. היועץ המשפטי לעיריה יחווה דעתו בכל ענין משפטי הנוגע לענין העומד על סדר יומה של ועדה מועדות המועצה, לפי בקשת יושב ראש הוועדה או לפי בקשת הוועדה. חוות דעת לפי בקשה

119. (א) לא תתקשר העיריה בחוזה אלא אם כן אישר היועץ המשפטי לעיריה בכתב שאין מניעה להתקשר באותו חוזה; השר רשאי לקבוע סוגי חוזים שלגביהם לא יידרש אישור כאמור. חובת קבלת חוות דעת

(ב) לא תאשר המועצה עסקה במקרקעין או חוק עזר ולא תחליט על הטלת ארנונה אלא אם כן הוגשה לה חוות דעת בכתב של היועץ המשפטי לעיריה המאשרת את חוקיותם.

(ג) לא תפרסם העיריה חוק עזר ולא תטיל ארנונה, אלא אם כן אישר היועץ המשפטי לעיריה את חוקיותם ואת תקינות ההליך שבו אושרו, לענין זה – "חוק עזר" – לרבות תיקון לחוק העזר; "הטלת ארנונה" – לרבות שינויים בה.

סימן ה' – מהנדס העיריה

120. לא ימונה אדם כמהנדס העיריה אלא אם כן נתקיימו בו כל אלה: תנאי כשירות

(1) הוא מהנדס רשוי או אדריכל רשוי לפי חוק המהנדסים והאדריכלים, התשי"ח-1958¹⁹;

(2) בעיריה שמספר תושביה אינו עולה על 100,000 – הוא בעל ניסיון מוכח של חמש שנים לפחות ובעיריה שמספר תושביה עולה על 100,000 הוא בעל ניסיון מוכח של שש שנים לפחות בתחומי הבניה ותכנון הערים.

ד ב ר י ה ס ב ר

אם כי בהיקף מצומצם קבוע כיום בחוק הרשויות המקומיות (יעוץ משפטי), התשל"ו-1976. במסגרת זאת, מוצע להרחיב חובה זו ולהבהיר מספר סוגיות אשר עלו בפסיקה אגב חובה זו.

סימן ה': מהנדס העיריה

ההסדר הקבוע בסעיף זה מחליף את חוק הרשויות המקומיות (מהנדס רשות מקומית), התשנ"ב-1991 (להלן – חוק המהנדס), תוך הוספת הגדרה מדויקת יותר לסמכויותיו של המהנדס ושלו בו במארג הניהול העירוני הבכיר.

סעיף 120. ההסדר המוצע חוזר על הקבוע בחוק המהנדס, תוך העלאת דרישות הסף של הנסיון הנדרש.

בכל הנוגע לישיבות הממשלה. על היועץ המשפטי חלה החובה להיות נוכח בישיבות המועצה וועדת הכספים והוועדה המקומית לתכנון ובניה.

מוצע לחייב את היועץ המשפטי לחוות את דעתו המשפטית במענה לשאלת חבר מועצה, כמו גם לחוות דעתו בענין הגדון בוועדה, לפי בקשת יושב ראש הוועדה או הוועדה.

סעיף 119 מוצע להתנות התקשירות עיריה בחוזה בכתב, בעסקה במקרקעין, בחקיקת חוקי עזר או בהחלטה על הטלת ארנונה, באישורו בכתב של היועץ המשפטי על תקינות ההליכים וחוקיותם. הסדר דומה

¹⁹ ס"ח התשי"ח, עמ' 108; התשס"ה, עמ' 333.

121. (א) מהנדס העיריה יהיה אחראי על תכנון העיר, על ביצוע התשתיות ומבני הציבור תפקידי מהנדס בידי העיריה ומטעמה, על הטיפול במבנים מסוכנים בתחום העיריה ועל ביצוע כל העיריה תפקיד המוטל עליו על פי דין.

(ב) בעיריה שמועצתה היא ועדה מקומית, יהיה מהנדס העיריה מהנדס הוועדה המקומית.

122. (א) מהנדס העיריה יוזמן לשיבות המועצה ולכל ועדה מועדונית העוסקת בנושאים שבאחריותו, ותינתן לו הזדמנות להשמיע את דעתו, בכתב או בעל פה, לפני קבלת החלטה בכל ענין בתחום תפקידו; בעיריה שמועצתה היא ועדה מקומית, מהנדס העיריה יוזמן לכל ישיבה של ועדה מקומית ושל ועדת משנה שלה ותינתן לו הזדמנות להשמיע את דעתו לפני קבלת כל החלטה.

(ב) בעיריה שמועצתה היא ועדה מקומית יגיש מהנדס העיריה לוועדה המקומית ולוועדת המשנה שלה, לפני כל ישיבה התייחסות בכתב לנושאים העומדים על סדר היום באותה ישיבה.

(ג) מהנדס העיריה יהיה נוכח בישיבות המועצה שבהן נדונים נושאים שבתחום אחריותו ובעיריה שמועצתה היא ועדה מקומית, גם בכל ישיבה של הוועדה המקומית וועדת המשנה שלה.

סימן ו' – מבקר העיריה

123. לא ימונה אדם כמבקר עיריה אלא אם כן נתקיימו בו כל אלה: תנאי כשירות

(1) הוא בעל תואר אקדמי בתחום הכלכלה, מינהל העסקים, תעשייה וניהול, חשבונאות, משפטים, מינהל ציבורי או ביקורת או שהוא רואה חשבון;

(2) הוא בעל ניסיון מוכח של חמש שנים לפחות בביקורת בגוף ציבורי או בתאגיד עסקי בעל היקף פעילות דומה להיקף פעילותה של העיריה; לענין זה, "ניסיון בביקורת" – עבודה כמבקר פנים או כעובד ביחידה לביקורת פנים, כעובד ביקורת במשרד מבקר המדינה או עבודה דומה אחרת.

124. (א) מבקר העיריה אחראי על הביקורת בעיריה ויבדוק – תפקידי מבקר העיריה

(1) אם פעולות העיריה, נושאי המשרה בה ועובדיה, תקינות מבחינת השמירה על החוק, על הניהול התקין, על טוהר המידות ועל החיסכון והיעילות, ואם הן מועילות להשגת היעדים שנקבעו להן;

ד ב ר י ה ס ב ר

סימן ו': מבקר העיריה

סעיף 123 מוצע להגדיר את תנאי הכשירות למבקר עיריה, לרבות הגדלת תקופת הנסיון הנדרש לעומת הדין התקף.

סעיף 124 סעיף זה מגדיר את תפקידי המבקר כפי שהופיעו בסעיף 170 (א) לפקודת העיריות, תוך הרחבת תפקידי המבקר בשים לב לאופיו המיוחד של תפקידו. לתפקידי המבקר נוסף תפקידו כאחראי על תלונות הציבור בעיריה.

סעיף 121 ההסדר המוצע בסעיף זה מהווה חזרה על עיקרי ההסדר המצויים בחוק המהנדס, אם כי בניסוח שונה במקצת, כאשר עיקרו הטלת אחריות כוללת וסמכות מקבילה בנושאים ההנדסיים השונים שבהם עוסקת העיריה.

סעיף 122 ההסדר המוצע מטיל על המועצה וועדותיה חובה לזמן את המהנדס לשיבות העוסקות בתחומי אחריותו ובנוסף, מטיל עליו חובה להשתתף בישיבות המועצה והוועדה לתכנון ובניה. הטלת החובה לזמן את המהנדס לשיבות שונות מלווה בהטלת החובה לאפשר לו להשמיע את דברו בכתב או בעל פה.

(2) אם מקוימות ההוראות המחייבות את העיריה;

(3) את ניהול הנכסים וההתחייבויות של העיריה לרבות הנהלת החשבונות שלה ושמירת הרכוש, החזקת הכספים והשקעתם;

(4) אם ההחלטות בעיריה נתקבלו כדין ועל פי נהלים תקינים;

(5) את תלונות הציבור על העיריה.

(ב) בסימן זה, "עיריה" – לרבות המועצה הדתית שבתחום העיריה, בעיריה שמועצתה היא ועדה מקומית – הוועדה המקומית וועדת המשנה שלה, וחברה עירונית מיוחדת.

תכנית הביקורת 125. (א) מבקר העיריה יקבע את תכנית עבודתו השנתית.

(ב) המבקר יכול ללכת בתכנית העבודה את נושאי הביקורת בשנה מסוימת ואת היקף הביקורת, על פי שיקול דעתו וכן בהתאם לנושאים שאותם דרשו ראש העיריה או המנהל הכללי לעיריה לבקר באותה שנה, וכן שני נושאים על פי החלטת הוועדה לענייני ביקורת של העיריה ובלבד שהחלטות ראש העיריה, המנהל הכללי, והוועדה לענייני ביקורת של העיריה לעניין נושאי ביקורת כאמור הועברו אל המבקר לא יאוחר מה-1 בפברואר של כל שנה.

(ג) לא יאוחר מתום חודש פברואר בכל שנה יציג המבקר את תכנית עבודתו השנתית לראש העיריה, למנהל הכללי ולוועדה לביקורת של העיריה.

(ד) ראש העיריה או המנהל הכללי לעיריה רשאים להטיל במהלך השנה על המבקר בדיקתו של נושא שלא נכלל בתכנית העבודה השנתית, אם ראו צורך בבדיקתו הדחופה.

(ה) על אף האמור בסעיף זה רשאי המבקר להחליט על עריכת בדיקה של נושא שלא נכלל בתכנית העבודה השנתית אם ראה צורך בבדיקתו הדחופה.

בירור תלונות 126. מבקר העיריה יקבע את סדרי בירור תלונות הציבור על העיריה והיו נתונות לו, לעניין זה, כל הסמכויות הנתונות לו כמבקר העיריה.

אופן עריכת הביקורת 127. הביקורת תערך על פי תקנים מקצועיים מקובלים.

המצאת מסמכים ומסירת מידע 128. (א) מבקר העיריה רשאי לדרוש ולקבל בתוך תקופה שיקבע כל מסמך וכל מידע שברשות העיריה, המנהל הכללי, נושא משרה, או אחד מעובדי העיריה, ראש העיריה או חבר מועצה, הנוגעים לתפקידם בעיריה, ואשר דרושים לדעת מבקר העיריה לצרכי הביקורת.

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 126 ההסדר המוצע מסמך את מבקר העיריה לקבוע סדרי בירור תלונות הציבור על העיריה.

סעיף 127 ההסדר המוצע כופף את הביקורת ואת אופן עריכתה לתקנים מקצועיים מקובלים ולהם בלבד.

סעיף 128 מוצע להמשיך בהסדר הקיים לפיו קיימת למבקר גישה לכל מסמכי העיריה, לרבות אלו

סעיף 125 על פי ההסדר המוצע, המבקר קובע את תכנית עבודתו השנתית. עם זאת, על המבקר לכלול בתכנית עבודתו נושאים שאותם ביקש ראש העיריה לבחון ושני נושאים, אם יהיו כאלו, על פי החלטת הוועדה לביקורת של העיריה.

כמו כן, הוסמכו ראש העיריה והמנכ"ל להטיל על המבקר במהלך שנת העבודה לבדוק נושא החורג מתכנית עבודתו השנתית, אם ראו צורך דחוף לכך.

(ב) למבקר העירייה ולעובד מטעמו תהיה גישה לצורך ביצוע תפקידיו לכל מאגר מידע של העירייה, לכל מאגר מידע המנוהל עבודה ולכל מאגר מידע של העירייה גישה אליו לפי כל דין או הסכם.

129. (א) מבקר העירייה ישמור בסוד כל מסמך או מידע שהגיעו אליו עקב מילוי תפקידו, חובת סודיות זולת אם הגילוי נחוץ לשם מילוי תפקידו על פי החוק או אם הגילוי נדרש על פי כל דין אחר.

(ב) לגבי מידע חסוי על פי דין יחולו על מבקר המגבלות הקבועות בדין.

(ג) בסעיף זה, "המבקר" – לרבות העובדים מטעמו.

קורת שנת 130. (א) מבקר העירייה יגיש לראש העירייה לא יאוחר מ־1 בפברואר בכל שנה דוח שנתי על הביקורת שביצע במהלך השנה הקלנדרית הקודמת ועל ממצאיה (בחוק זה – דוח ביקורת שנתי); דוח הביקורת השנתי יפרט את הליקויים שמצא המבקר.

(ב) בדוח הביקורת השנתי יכלול המבקר המלצות לתקון הליקויים ומניעת הישנותם בעתיד.

(ג) העלתה הביקורת חשש לעבירה פלילית או משמעתית, יביא המבקר את הענין לידיעת היועץ המשפטי לעירייה.

(ד) העלתה הביקורת חשש לעבירה פלילית של ראש העירייה או חבר המועצה או לעבירה פלילית או משמעתית של המנהל הכללי לעירייה או היועץ המשפטי לעירייה, יביא המבקר את הענין לידיעת היועץ המשפטי לממשלה.

(ה) דוח הביקורת השנתי יוגש בידי המבקר לוועדה לעניני ביקורת בתום 45 ימים ממועד מסירתו לראש העירייה עותק מדוח הביקורת יועבר בידי המבקר ליחידת הבקרה.

(ו) בתום 30 ימים מהמועד שנקבע להגשתו כאמור תפורסם תמצית הדוח באתר האינטרנט של העירייה או בעיתון והדוח יהיה פתוח לעיון הציבור.

(ז) הוגש דוח הביקורת השנתי לוועדה לעניני ביקורת יועבר העתק ממנו לחברי המועצה.

ד ב ר י ה ס ב ר

הביקורת המתייחס לשנה הקלנדרית הקודמת יוגש לראש העירייה ב־1 בפברואר ולא ב־1 לאפריל.

כמו כן, מוצע הסדר לטיפול בממצאי המבקר המעלים חשש לעבירה פלילית או משמעתית. ממצאים אלו יועברו ליועץ המשפטי של העירייה. מוצע שממצאים הנוגעים לראש העירייה או לחבר מועצה וכן למנהל הכללי או ליועץ המשפטי לעירייה יועברו ליועץ המשפטי לממשלה. על פי ההסדר הקיים במקרים מעין אלו היה החומר מועבר למבקר המדינה. כיון שלזה אין סמכויות לנקוט בהליכים הפליליים, מוצע להעביר ממצאים כאמור ישירות ליועץ המשפטי לממשלה.

המצויים בידי נבחרי העירייה, ולרבות גישה לכל מאגרי המידע של העירייה.

סעיף 129 מוצע להחיל על המבקר חובת סודיות כדי שניתן יהיה להעביר אליו כל חומר ומידע נדרש, בלא חשש שיעשה שימוש באותו חומר שלא לצרכי ביקורת. חובת הסודיות מסוייגת כמובן בכל הנוגע לגילוי הנחוץ למבקר לצורך מילוי תפקידו או על פי דין אחר.

סעיף 130 מוצע לחזור על ההסדר הקיים לפיו על המבקר להגיש אחת לשנה דוח ביקורת. מוצע כי דוח

131. מבקר העירייה יכין מדי שנה דוח שנתי על תלונות הציבור שבוררו על ידו; הדוח יפרט את היקף התלונות שהוגשו, היקף התלונות שבוררו, ותיאור הטיפול במבחר של תלונות שנמצאו מוצדקות; הדוח יוגש ויפורסם באופן שבו מוגש ומפורסם דוח הביקורת השנתי.

132. ערך מבקר העירייה ביקורת כאמור בסעיף 125(ד) ו-(ה) יגיש לראש העירייה דוח ביקורת בסמוך לאחר מועד סיום עריכתה. דוחות נוספים

133. (א) לא יגיש המבקר דוח ביקורת, אלא אם כן העביר את טיטוט דוח הביקורת למי שעלול להיפגע מממצאיו ונתן לו הזדמנות להעיר את הערותיו; העתק טיטוט דוח הביקורת יועבר ליועץ המשפטי לעירייה ותינתן לו הזדמנות להעיר את הערותיו. טיטוט דוח

(ב) הוגשו למבקר העירייה הערות של מי שעלול להפגע מממצאיו של הדוח ולא קיבל המבקר את ההערות, כולן או חלקן, יצרף העתק מהן לדוח המוגש על ידו לראש העירייה ולוועדה לעניני ביקורת.

134. (א) ראש העירייה יגיש לוועדה לעניני ביקורת התייחסות מפורטת לממצאי דוח הביקורת ולהמלצות המבקר בתוך 45 ימים מיום שהוגש לו הדוח; ההתייחסות תפרט את ההמלצות שאותן מאמץ ראש העירייה ואת הצעדים שיינקטו למימושן, וכן התייחסות מנומקת להמלצות שראש העירייה סבור שאין לאמץ. דיון בדוח הביקורת

(ב) הוועדה לעניני ביקורת תקיים דיון ראשון בדוח הביקורת בתוך 30 ימים מיום שהוגש לה הדוח ותביא את הדוח לדיון במועצה.

(ג) אחת לשישה חדשים ימסור המנהל הכללי לעירייה דיווח לוועדה לעניני ביקורת על יישום המלצות המבקר שלגביהן הודיע ראש העירייה שהוא מאמץ.

135. לא יפרסם אדם דוח ביקורת או חלק ממנו או את תוכנו לפני שהוגש לוועדה לעניני ביקורת, ולא יפרסם ממצא ביקורת של מבקר העירייה שאינו כלול בדוח ביקורת אלא באישורו של מבקר העירייה או של המנהל הכללי לעירייה. איסור פרסום

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 131 בהמשך להטלת תפקיד נציב תלונות הציבור על מבקר העירייה, מוצע להטיל עליו לפרסם דוח שנתי גם בתחום זה. הדוח אמור לכלול את היקף התלונות שהוגשו וטופלו, כמו גם מדגם של תלונות שבוררו ונמצאו מוצדקות.

כדי לתקן. ביחס לממצאים ולהמלצות שאינן מקובלות יהא עליו לנמק את הסיבות לכך.

לפני הוועדה לעניני ביקורת של העירייה יוצגו דוח המבקר והתייחסות ראש העירייה. זו תקיים דיון בדוח ובהתייחסות ראש העירייה והיא תביא את הדוח לדיון במועצה.

סעיף 135 מוצע לחזור על ההסדר הקיים כיום לפיו חל אסור פרסום של דוח ביקורת טרם העברתו לידי הוועדה לעניני ביקורת. איסור פרסום חל גם על פרסום ממצאי בקורת שלא נכללו בדוח בלא אישור המבקר או המנכ"ל.

סעיף 132 מוצע שעם סיום עריכת דוח הביקורת, מבקר העירייה יגיש אותו לראש העירייה.

סעיף 133 מוצע לקבוע כי טרם הגשת דוח הביקורת, יעביר המבקר למי שעלול להיפגע מממצאיו, הזדמנות להעיר את הערותיו. אם לא, יצרף המבקר את ההערות לדוח שיגיש.

סעיף 134 על ראש העירייה מוטלת החובה להתייחס לכל ממצאי הדוח והמלצותיו. עליו לפרט ביחס להמלצות המקובלות עליו אלו צעדים בכוונתו לנקוט

136. דוחות הביקורת, חוות דעת או כל מסמך אחר שהכין מבקר העיריה במילוי תפקידו חומר שאינו ראייה לא ישמשו ראייה בכל הליך משפטי, למעט הליך משמעתי המתנהל בפני בית דין למשמעת.

137. (א) מבקר העיריה יוזמן ויהיה נוכח בישיבות הוועדה לעניני ביקורת וישיבות המועצה שבה נדון דוח ביקורת על העיריה או דוח על תלונות ציבור בעיריה ותינתן לו הזדמנות להשמיע את דעתו, בעל פה או בכתב, לפני קבלת כל החלטה בענין הנוגע לתפקידו.

(ב) המבקר יהיה רשאי, לצורך ביצוע תפקידו, להיות מוזמן ולהיות נוכח בכל ישיבה מישיבות המועצה או ועדה מועדותיה.

פרק תשיעי – עובדי העיריה

סימן א': העסקת עובדים

138. (א) עיריה רשאית להעסיק עובדים הדרושים לה לצורך ביצוע תפקידיה. העסקת עובדים

(ב) העסקת אדם כעובד עיריה או כעובד קבלן טעונה אישור מראש של המנהל הכללי לעיריה וגובר העיריה או מי שהסמיכו לכך.

(ג) לא תעסיק העיריה עובדים או עובדי קבלן אלא בהתאם לתקן כוח האדם המאושר שלה או תקציבה המאושר, לפי הענין.

139. (א) בכל שנה יכין המנהל הכללי לעיריה, על פי הנחיות ראש העיריה, הצעת תקן כוח אדם לעיריה, אשר תתייחס להיקף העובדים שיועסק בידי העיריה בכל אחד מאגפיה ומחלקותיה בשנת התקציב הבאה לרבות כעובדי קבלן.

ד ב ר י ה ס ב ר

עיקרי ההסדר בפרק זה הם לפיכך הכפפת תהליך קבלת העובדים בעיריה למנכ"ל, תוך עמידה במסגרת התקציב ותקני כח האדם האמורים להוות חלק מהתקציב. ועדת המכרזים לעובדים תורכב משני עובדי עיריה ועובד עיריה אחרת בתפקיד רלבנטי שימונה בידי מנכ"ל העיריה.

בנושאי פיטורים חוזרת ההצעה על תיקון שנעשה לפי מספר שנים, לפיו ועדת הפיטורים תורכב מעובדי העיריה הבכירים, קרי מנכ"ל, הגזבר והיועץ המשפטי.

סעיף 138 מוצע להסמיך עיריה להעסיק עובדים הדרושים לה לצורך ביצוע תפקידיה. מינוי עובד כאמור יהיה טעון אישור המנכ"ל המהווה את ראש הפירמידה המינהלית וככזה אחראי על כל עובדי העיריה ואישור הגזבר. אישורו של האחרון נדרש בהיבט התקציבי. הגזבר אחראי על תקינות הניהול הכספי בעיריה ועליו לוודא כי קבלת עובד חדש מעוגנת בתקציב ובתקן כח האדם שאישרה המועצה בתקציב.

סעיף 139 מוצע להסמיך את העיריה לקבוע לעצמה ובעצמה את תקן כח האדם הנדרש לה. תקן כח האדם יוגש ויאושר עם תקציב העיריה. זאת כאמור משום מרכזיותו של סעיף הוצאה זה בתקציב הכללי. תהליך אישורו של תקן כח אדם במסגרת התקציב יאפשר למועצה ולראש העיריה לקיים דיון מושכל בשאלות כח

סעיף 136 מוצע לסייג את כוחם הראייתי של דוחות הביקורת כפי שקבוע כיום, אך לאפשר שימוש בהם בהליכים משמעתיים.

סעיף 137 מוצע להטיל חובת זימונו של המבקר לישיבות מועצה או ועדותיה, שבהן נדונים דוחותיו. באותן ישיבות תינתן לו הזדמנות להשמיע את עמדתו. כמו כן, מוצע כי המבקר יהיה רשאי, לצורך ביצוע תפקידיו, להיות מוזמן לכל ישיבה מישיבות המועצה או ועדה מועדותיה.

פרק תשיעי: עובדי העיריה

פרק זה ענינו עובדי העיריה שאינם נושאי משרה. מרכיב שכר עובדי העיריה בתקציב הכולל של העיריה גדול. מאידך, איכותם של עובדי העיריה; כשירותם לתפקידים אותם הם ממלאים; קידומם על פי כישוריהם; הגנה מפני פיטורים שרירותיים; כל אלו אמורים להבטיח שירות ציבורי יעיל ותקין. כזה המאפשר לעיריה לעמוד במטלות המוטלות עליה, לצד עמידה ביעדי חיסכון ויעילות.

כאמור, הצעת חוק זו מציבה את המנכ"ל בראש הפירמידה הניהולית ומבקשת ליצור הפרדה בין הניהול היומיומי לבין עיצוב וקביעת מדיניות. הצעת החוק מבקשת גם להעניק אוטונומיה רבה יותר לעיריות המנהלות את עניניהן בתקינות.

(ב) הצעת תקן כוח האדם תוגש יחד עם הצעת התקציב השנתי, של העירייה, תהיה תואמת להצעת התקציב השנתי ותאושר בדרך שבה מאושר התקציב.

(ג) לא תאשר המועצה תקן כוח אדם, אלא אם כן הוא תואם את תקציבה המאושר של העירייה.

חובת מכרו 140. (א) לא יתמנה אדם לעובד עירייה אלא על פי מכרו.

(ב) השר יקבע כללים בדבר דרכי המכרו ופרטיו, אם דרך כלל ואם לסוגי משרות, ורשאי הוא בתקנות כאמור לקבוע משרות וסוגי משרות שעליהן לא תחול, בתנאים שיקבע, חובת מכרו.

(ג) לא תפרסם העירייה מכרו לקבלת עובד, אלא אם כן אישרו המנהל הכללי לעירייה וגזבר העירייה או מי שהם הסמיכו לכך, שקבלת העובד תואמת את תקן כוח האדם המאושר של העירייה ושאיין בכך כדי לגרום לגירעון בתקציבה השוטף של העירייה.

פסלות לכהונה של עובד

141. לא יתמנה אדם לתפקיד בלשכה המשפטית או בלשכת מבקר העירייה, או לתפקיד של תובע עירוני, פקח או עובד עירייה בדרגות שיקבע השר אם התקיימו בו הוראות סעיף 104 (א)1; חוות דעת בדבר קיומה של עבירה כאמור תינתן בידי היועץ המשפטי לעירייה.

תנאי כשירות 142. השר רשאי לקבוע תנאי כשירות לכהונה לעובדי עירייה וכן לעובדים בחברות עירוניות מיוחדות ורשאי הוא לקבוע תנאים כאמור לסוגי משרות ותפקידים.

ועדת מכרזים לקבלת עובדים

143. (א) עירייה תמנה ועדת מכרזים לקבלת עובדים וזה הרכבה:

(1) המנהל הכללי לעירייה או מי שהוא מינה מבין עובדי העירייה, והוא יהיה יושב הראש;

(2) מנהל האגף הנוגע לענין ;

(3) עובד עירייה אחרת שהמשרה נושא המכרו מצויה בתחום תפקידיו באותה עירייה, אשר ימונה בידי המנהל הכללי לעירייה (בחק זה – נציג עירייה אחרת); מינוי נציג עירייה אחרת כאמור, יכול שיהיה למכרו מסוים או לתקופה ובלבד שנציג עירייה אחרת לא יהיה חבר ועדת מכרזים תקופה רצופה העולה על שלושה חודשים או יותר מ־5 מכרזים של אותה עירייה במשך שנה.

(ב) השר רשאי לקבוע סוגי משרות שלגביהן המנהל הכללי לעירייה ימנה נציג עירייה אחרת מתוך רשימה שקבע.

ד ב ר י ה ס ב ר

פסלות אותו מלמלא תפקיד מהסוג שאלי הוא מבקש להתמנות.

סעיף 142 מוצע להסמיך את השר לקבוע בתקנות תנאי כשירות לעובדי עירייה ועובדים בתאגידים עירוניים.

סעיף 143 מוצע כי ועדת המכרזים לקבלת עובדים, תורכב מנציגי העירייה ובראשם המנכ"ל,

מנהל האגף הנוגע בענין, ונציג נוסף של עירייה אחרת בעל תפקיד רלבנטי לבחינת איוש המשרה נושאת המכרו. הסדר זה נועד להבטיח מקצועיות בבחירה לצד שיתוף

האדם של העירייה בהקשר התקציבי. מטעם זה הצעת תקן כח אדם, על פי המוצע, לא תהיה כללית אלא תפרט את התקן המוצע לפי אגפים ומחלקות.

סעיף 140 מוצע לחזור על הקבוע בדיון כיום כי ככלל, לא יתמנה אדם לעובד עירייה אלא על פי מכרו. כללי המכרו, לרבות פטור ממכרו למשרות מסוימות ייקבעו בידי השר בתקנות.

סעיף 141 מוצע לקבוע פסלות למשרה הכרוכה בביקורת או ייעוץ משפטי אם המועמד לאותה משרה הורשע בעבירה פלילית שחומרתה, אופייה או נסיבותיה

(ג) השר רשאי לקבוע לגבי רשות בהתייעלות או בהבראה, וזאת לאחר שהונחה לפניו חוות הדעת של יחידת הבקרה, כי במקום אחד הנציגים על פי סעיף א(2) או (3), ימונה נציג השר לוועדת המכרזים לקבלת עובדים וזאת בין דרך כלל ובין לסוגי משרות.

(ד) נציגי העיריה האחרת בוועדת המכרזים לעובדי המחלקה המשפטית ולעובדי לשכת המבקר ימונו מתוך רשימה של עובדי עיריה, שקבע השר.

144. (א) ועדת המכרזים רשאית לקבוע הליך של מיון מוקדם של מועמדים במכרז שאליו מיון מוקדם ניגשו 10 מועמדים או יותר.

(ב) המיון המוקדם ייעשה על פי כללים שקבעה הוועדה ובידי מי שייקבע על ידי לשם כך, ורשאית היא לקבוע שהמיון ייעשה בידי בעל מקצוע, שאינו מקרב עובדי העיריה.

(ג) הורתה הוועדה על מיון מוקדם תקבע את מספר המועמדים שיבואו לפניו לאחר המיון המוקדם, אשר לא יפחת מחמישה.

145. ראה המנהל הכללי של העיריה, על פי הדוח שהכין גובר העיריה על פי סעיף 202 חריגה מתקן כח אדם שהועבדים המועסקים בידי העיריה כעובדי עיריה וכעובדי קבלן, אינם על פי תקן כוח האדם המאושר שלה, יפעל ככל הנדרש להתאמת העובדים המועסקים לתקן כנדרש בתוך שלושה חודשים.

146. לא יתחיל אדם לעבוד בעיריה כעובד עיריה או כעובד קבלן (בסימן זה – אדם) אלא אישור העסקה אם כן ניתן לו אישור העסקה חתום בידי המנהל הכללי לעיריה וגובר העיריה, או מי שכל אחד מהם מינה לכך.

147. (א) לא יחתמו המנהל הכללי לעיריה וגובר העיריה או מי שמינו לכך על אישור תנאים לחתימת העסקה כאמור בסעיף קטן (א) אלא אם כן נוכחו שהתקיימו כל אלה:

ד ב ר י ה ס ב ר

הקפדה דווקנית על עמידה בתקני כוח אדם שאושרו במסגרת תקציב העיריה. מתוך הנחה שהתאמה כאמור מחייבת זמן מה, ניתן למנכ"ל פרק זמן של שלושה חודשים לביצועה.

סעיפים מוצע לקבוע כי תחילת עבודתו של אדם 146 ו-147 בעיריה תותנה בקבלת אישור העסקה שייחתם בידי המנכ"ל והגובר. זאת כדי להבטיח שהמינוי עבר את ההליך הנדרש ואת הבקרה הנדרשת בידי שני גורמים אלו: המנכ"ל והגובר. אישור ההעסקה אמור לפרט את המשרה שאליה מונה נושא כתב המינוי ואת תנאי השכר הנלווים אליה. מטרת פירוט זה כפולה. מחד גיסא, למנוע אי בהירות מבעל התפקיד עצמו בדבר מהות עבודתו ותנאי משכרו. מאידך גיסא, לוודא כי המנכ"ל והגובר מודעים אכן לכל פרטי ההתקשירות. מוצע גם לקבוע במפורש כי תחילת עבודה בלא כתב מינוי כאמור לא תזכה את אותו עובד בשכר מן העיריה.

גורם חיצוני שייבחר אומנם בידי מנכ"ל העיריה, אך שאינו תלוי בו. בכל הנוגע למינוי נציג לוועדת מכרזים הבוחנת אישור משרה של עובד המחלקה המשפטית או עובד ביקורת, מוצע כי בחירת הנציג תיעשה מתוך רשימה שיקבע השר. כמו כן, מוצע לקבוע כי לגבי רשות בהתייעלות או בהבראה, יוכל השר לקבוע הוראות אחרות לגבי הרכב ועדת המכרזים.

סעיף 144 מוצע להסמיך את ועדת המכרזים לערוך מיון מוקדם. כמו כן, מוצע להסמיך את ועדת המכרזים לקבוע את כללי המיון המוקדם ולהסמיכה, בין השאר, להיעזר בבעל מקצוע שאינו מקרב עובדי העיריה לצורך ביצועם.

סעיף 145 מוצע להטיל על מנכ"ל העיריה את החובה להתאים את כוח האדם המועסק בפועל לתקן כוח האדם המאושר לעיריה במסגרת תקציבה, אם הדוח הרבעוני מצביע על חריגה מתקן זה. חלקו של מרכיב השכר בתקציב העיריה ניכר מאוד. עובדה זו מחייבת

- (1) התקיימו ההוראות והליכים הדרושים לפי כל דין למינוי עובדים ולתנאי השכר שמבקשים לקבוע לאותו אדם;
- (2) העסקת האדם תואמת את תקן כוח האדם המאושר של העיריה ואת תקציבה השוטף המאושר;
- (3) אין באישור העסקה כדי ליצור חריגה מסעיפי התקציב השוטף המתייחסים לשכר או כדי ליצור גירעון שוטף בתקציב העיריה.
- (ב) באישור ההעסקה תפורט המשרה שאליה התקבל האדם ותנאי השכר הצמודים לאותה המשרה.
- (ג) החל אדם לעבוד בעיריה כעובד עיריה או כעובד קבלן, בטרם ניתן לו אישור העסקה לא יהיה זכאי לשכר בעד התקופה שבה עבד בלא אישור העסקה כאמור.

סימן ב': סייגים לשרות ופיטורים

148. (א) עובד עיריה או עובד חברה עירונית של העיריה או קרוב של מי מהם לא יהיו, במישרין או בעקיפין, צד להתקשרות עם העיריה או עם חברה עירונית של העיריה, ולא יעסוק במסגרת תפקידו בכל ענין שיש לו או לקרובו זיקה אישית או כלכלית.
- (ב) הוראות סעיף קטן (א) לא יחולו על התקשרות כאמור בסעיף 55(ב).
- (ג) על התקשרות שבוצעה בניגוד להוראות סעיף זה יחולו הוראות סעיף 31 לחוק החוזים (חלק כללי).
- (ה) בסימן זה, "קרוב" – כהגדרה "קרוב" בסעיף 55(ג).
149. (א) אדם שהוא קרוב של ראש העיריה או של חבר מועצה לא יתקבל לעבודה בעיריה או בחברה העירונית של העיריה ולא יתמנה כעובד העיריה.
- (ב) אדם שקרובו ממונה על יחידה מיחידות העיריה, לא יתקבל לעבודה כעובד עיריה באותה יחידה.
- (ג) לא יתמנה אדם לממונה על יחידה שקרובו עובד בה כעובד עיריה, אלא אם כן המינוי אינו יוצר ביניהם יחסי כפיפות.

עובדי עיריה וחברה עירונית לא יהיו נוגעים בדבר

סייגים להעסקת קרוב משפחה

ד ב ר י ה ס ב ר

חוק החוזים בכל הנוגע לחוזה בלתי חוקי. מטרת קביעה זו למנוע תמריץ כלכלי להתקשרות בניגוד לדין.

חתימת המנכ"ל והגזבר כאמור, מותנית בקיומם של הליכי מינוי תקינים, מסגרת תקן כוח אדם ובמצבה הכספי של העיריה.

סעיף 149 מוצע לחזור על עיקרי ההסדר הקיים כיום (סעיף 174(א) לפקודת הערייות). בהתאם לכך, נקבע איסור על קבלה לעבודה כעובד עיריה של אדם שראש העיריה או חבר מועצה הם קרובי משפחתו הקרובה. כמו כן, על פי אותו הסדר קיים מוצע למנוע קבלה לעבודה של אדם למחלקה שהממונה עליה הוא קרובו ומינוי של ממונה למחלקה שקרוב משפחתו עובד בה. הוראות אלו, יחולו גם על חברה עירונית של העיריה.

מטרת ההסדר היא למנוע קבלה לעבודה מטעמים לא ענייניים ומניעת יחסי כפיפות בין קרובי משפחה. מוצע כי היועץ המשפטי והמבקר כאחד יוכלו לאפשר העסקה כאמור בנסיבות מיוחדות שיפורטו בכתב.

סימן ב': סייגים לשרות ופיטורים

סימן זה משלים את היבטי ההעסקה והקבלה לעבודה של עובדי עיריה ומבקש לקבוע כללים האוסרים על ניגוד ענינים. הגבלות על עיסוק נוסף והבטחת הליך פיטורים נאות המונע שרירות.

סעיף 148 ההסדר המוצע חוזר על הדין הקיים (סעיף 174 לפקודת הערייות) עם שינויי נוסח כדי למנוע אי בהירות הקיים בנוסח התקף. בהתאם לכך מוצע לאסור על עובד עיריה או קרובו להתקשר בחוזה עם העיריה או חברה עירונית של העיריה. מוצע גם כי על התקשרות שבוצעה בניגוד לקבוע בסעיף יחולו הוראות

(ד) על אף הוראות סעיף זה רשאים היועץ המשפטי לעיריה ומבקר העיריה כאחד, לאשר העסקת אדם כעובד העיריה בנסיבות מיוחדות שיפורטו בכתב.

(ה) בסעיף זה, "עובד עיריה" – לרבות עובדי קבלן.

150. (א) עובד עיריה לא יעסוק בכל עסק או עיסוק נוסף בתמורה, אלא באישור המנהל אסור עיסוק נוסף הכללי, והיועץ המשפטי לעיריה ובכפוף להוראות סעיף זה.

(ב) עובד עיריה לא יעסוק בכל עסק או עיסוק נוסף אף בהתנדבות ובלא תמורה אם התקיים בו אחד מאלה:

(1) העסק או העיסוק הנוסף פוגע בכבוד העיריה או במעמדו או בקיום חובותיו של עובד העיריה;

(2) העסק או העיסוק הנוסף עלולים להעמיד את העובד במצב של ניגוד ענינים בין העיסוק הנוסף ובין תפקידיו בעיריה.

(ג) עיסוק בהתנדבות ובלא תמורה במסגרת גוף שהעובד או קרובו בעלי ענין בו או בעבורו טעונים אישור כאמור בסעיף קטן (א).

(ד) לא יקבל עובד עיריה בעד עיסוק נוסף תמורה העולה על מחצית משכרו בעיריה, ואם הועסק בעיריה במשרה חלקית, מהשכר שהיה משולם לו אילו הועסק באותו תפקיד במשרה מלאה; לענין זה, "תמורה" – כהגדרתה בסעיף 67.

(ה) אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מזכות המוקנית כדין לעובד עיריה על פי הסכם קיבוצי שהיה בתוקף ערב תחילתו של חוק זה, ובלבד שאותו עובד מקיים אחר הוראות אותו הסכם.

(ו) אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מתוקפם של תנאי או איסור שנקבעו לגבי עובד על פי סעיף 29 לחוק יסודות התקציב.

(ז) בסעיף זה, "עובד עיריה" – לרבות עובד קבלן.

151. (א) עיריה תמנה ועדת פיתורים לעובדיה וזה הרכבה: המנהל הכללי של העיריה, פיתורים עובדים וגזר העיריה והיועץ המשפטי לעיריה.

(ב) ועדת הפיתורים רשאית להחליט על פיתוריו של עובד עיריה שלא מחמת עבירת משמעת כמשמעותה בחוק הרשויות המקומיות (משמעת), התשל"ח-1978, לאחר שנתנה לעובד הזדמנות להעלות את טענותיו לפניה.

ד ב ר י ה ס ב ר

כוללת על עבודת העיריה ועובדיה; הגזר כאחראי אחריות כוללת על קופת העיריה; והיועץ המשפטי, כאחראי אחריות כוללת על תפקוד התקין של העיריה על פי הדין ונורמות המינהל הציבורי התקין.

הרכב זה יבטיח דיון עניני, מתוך ראייה כוללת, וימנע לזות שפתיים. מוצע להסמיך הרכב זה לשלוח את נציגיהם במקומם לוועדות הפיתורים.

סעיף 150 מוצע שלא לאסור על עבודה נוספת של עובד עיריה אלא להכפיפה לאישור המנכ"ל על דעת היועץ המשפטי של העיריה. כמו כן, מוצע להטיל מגבלות מהותיות על עיסוק נוסף ומגבלות על היקף השתכרות מהעבודה הנוספת. יצויין כי הנימוק של ההגבלה על היקף ההשתכרות מבוסס על הצורך שעובד עיריה יקדיש את עיקר זמנו ומרצו לעבודה בעיריה.

סעיף 151 מוצע בהמשך לדין התקף לקבוע כי ועדת הפיתורים תורכב מהמנכ"ל, כאחראי אחריות

²⁰ ס"ח התשל"ח, עמ' 153; התשס"ה, עמ' 74.

פרק עשירי – פעולות העיריה ותקציב העיריה

סימן א' – תכנית עבודה, צורת התקציב ותוכנו

- שנת כספים 152. שנת הכספים בעיריה תתחיל באחד בינואר של כל שנה ותסתיים ב־31 בדצמבר של כל שנה.
- תקציב שנתי ותכנית עבודה שנתי 153. (א) לכל עיריה יהיה תקציב שנתי; התקציב השנתי טעון אישור מועצת העיריה.
- (ב) לכל עיריה תהיה תכנית עבודה שנתי ותכנית פיתוח שנתי ורב־שנתית (בחוק זה – תכנית פיתוח).
- תכנית עבודה 154. (א) המנהל הכללי לעיריה יכין בכל שנה הצעה לתכנית עבודה שנתי לעיריה לשנת הכספים הבאה והצעה לתכנית פיתוח לחמש שנות כספים, ויגישה לראש העיריה; תכניות העבודה יכללו את עיקרי הפעולות המתוכננות של העיריה לפי נושאים ותחומי פעולה, ובכלל זה הפעולות המתוכננות לפיתוח הכלכלי של העיריה.

ד ב ר י ה ס ב ר

אלו לקבל אישור אחד למכלול פעולות אלו ולשר לשקול בראייה מצרפית את מצבה הכספי של העיריה.

בין השינויים העיקריים של הצעת חוק זו בתחום התקציב, מצויים איחוד תקציב הפיתוח עם התקציב הרגיל, קביעת הוצאה מותנית בהכנסה כמרכיב בתקציב ומתן אפשרות להרשאה להתחייב כחלק מהתקציב. שינויים מרכזיים אלו יאפשרו לעיריות לתפקד במסגרות תקציב מודרניות בלא צורך להיזקק לתמרונים תקציביים שונים כפי שהדברים נעשים כיום.

סעיף 152 מוצע להשאיר את הדין הקיים על כנו ולקבוע כי שנת הכספים של העיריה, כזו של המדינה והסקטור העסקי, תחל באחד בינואר בכל שנה.

סעיף 153 מוצע לקבוע כי לכל עיריה יהיה תקציב שנתי הטעון את אישור המועצה. כאמור, תקציב שנתי כמסמך מחייב מהווה את מסגרת פעילות העסקית של העיריה. בקביעת מסגרת זו יכולים האורגנים השונים של העיריה להביא לידי ביטוי את העדפותיהם בדבר פעילות העיריה בשנה הקרובה. כן מוצע לקבוע את חובת הכנת תכנית עבודה שנתי ותכנית פתוח שנתי ורב שנתי.

סעיף 154 מוצע לעגן כחובה את הצורך של עיריה לעבוד על פי תכנית עבודה שנתי ותכנית פיתוח רב שנתי. תכניות אלו מאפשרות להגדיר יעדים ולבסס תכניות פעולה באופן המעניק לתקציב התומך בהן משמעות והכוונה. מוצע כי מנכ"ל העיריה, האחראי על מכלול פעילות הרובד המינהלי בעיריה, יכין תוכניות אלו. ראש העיריה לא יאשר תוכניות אלו אלא בהתאם לחוות דעתו של גזבר העיריה. ועל פי הנחיותיו תוכניות אלו. לאחר אישורן בידי ראש העיריה תוגשנה התוכניות למועצה יחד עם הצעת התקציב השנתי. לאחר אישור תקציב העיריה תוכן תכנית עבודה מתוקנת באופן זה

פרק עשירי: תקציב העיריה

תקציב גוף ציבורי נבחר ככלל ותקציב עיריה בפרט מהווים את המסגרת התקציבית המאושרת בידי מועצת הגוף הנבחר ומשקפת את העדפותיו בכל הנוגע להקצאות השונות למגוון המטרות והפעולות המצויות בתחום סמכותו של אותו גוף ובענייניו, העיריה.

הדיון בתקציב ואישורו הוא ההזדמנות העיקרית והמרכזית בה ניתן לנבחרי העיריה לעצב את פני העיריה באמצעות העדפות תקציביות. כמו כן, זוהי הזדמנות מרכזית לבחון את היעילות בפעילות העיריה ואת מצבה הכספי.

מועצת העיריה אמורה להביא לידי ביטוי במהלך אישור התקציב את סמכותה כגוף מחוקק המוסמך לקבוע סדרי עדיפויות, כמו גם את סמכותה כגוף מפקח על יעילות תפקודה של העיריה.

הצעת החוק כוללת לפיכך את הפרוט הנדרש כדי שהתקציב והדיון בו ישקפו אכן את מכלול הפעילות בעלת ההשלכה הכספית על קופת העיריה.

על פי הצעת החוק, עיריות עצמאיות לא יחויבו עוד בקבלת אישור השר לתקציבן. הפרוט הנדרש בהכנת התקציב והדין בוועדות ובמועצה, אמור להחליף את הפיקוח הביורוקרטי בפיקוח דמוקרטי של המועצה הנבחרת. אותו פרוט, בכל הנוגע לעיריות שאינן עצמאיות, אמור להשיג מטרה כפולה בנוגע לעיריות אלו. האחת, מתן אפשרות לנבחרי הרשות לקבל החלטה מושכלת בכל הנוגע להעדפות התקציביות והשלכותיהן הכספיות. השנייה, קבלת אישור שר הפנים למכלול הפעולות בעלות ההשלכות התקציביות בלא צורך להיזקק לאישורים שונים לכל אחת מהן. הכללת מסגרת אשראי בתקציב, תקציב פיתוח, מכירת נכסים וכדומה תאפשר לעיריות

(ב) תכנית העבודה השנתית ותכנית הפיתוח טעונות אישור ראש העיריה; לא יאשר ראש העיריה את תכנית העבודה השנתית ואת תכנית הפיתוח, אלא אם כן גובר העיריה חיווה את דעתו בכתב שתכנית העבודה השנתית תואמת את הצעת התקציב השנתית כפי שהוגשה למועצה ושתכנית הפיתוח אינה צפויה ליצור גירעון בתקציב העיריה בכל אחת מהשנים הבאות.

(ג) תכנית העבודה השנתית ותכנית הפיתוח הרב שנתית שאושרו על ידי ראש העיריה יוגשו למועצה ביחד עם הצעת התקציב השנתי.

(ד) אושר תקציב העיריה בשינויים, כאמור בסעיפים 165 או 167 יכין המנהל הכללי לעיריה, בתוך 30 ימים ממועד אישור התקציב תכנית עבודה מתוקנת, ויביאנה לאישור ראש העיריה; לא יאשר ראש העיריה את תכנית העבודה, אלא אם כן גובר העיריה חיווה דעתו בכתב, כאמור בסעיף קטן (ב), בשינויים המחויבים.

תוכן התקציב

155. (א) תקציב שנתי יכלול את אלה:

(1) תקציב רגיל;

(2) תקציב פיתוח;

(3) תקציב הרבעים העירוניים ככל שיש כאלה בעיריה.

(ב) בתקציב יצוינו סכומי הוצאה מותנית בהכנסה וסכומי הרשאה להתחייב; הסכומים יחולקו לסעיפי תקציב, תחומי פעולה ותכניות.

(ג) התקציב ונספחי התקציב ייערכו על פי כללים שקבע השר, דרך כלל או לסוגי עיריות.

156. העיריה רשאית להוציא בשנת כספים סכומים אלה ובלבד שלא יהיה בכך כדי ליצור תקציב ההוצאה גירעון שוטף בתקציבה:

(1) סכום שלא יעלה על הסכום הנקוב כהוצאה בתקציב השנתי של אותה שנה;

ד ב ר י ה ס ב ר

מוצע גם לאפשר לקבוע בתקציב לא רק סעיפי הוצאה שכנגדם הכנסות קבועות, אלא להכיר, כמו בתקציב המדינה, בהוצאה מותנית בהכנסה ובהרשאה להתחייב. שני מכשירים אלו, המהווים מרכיב בסיסי גם בתקציב המדינה, אמורים לאפשר תקצוב מושכל של התחייבויות מותנות והתחייבויות לטווח ארוך.

מוצע גם לקבוע בחוק כי על התקציב לכלול את אופן התקבולים מכל המקורות האפשריים לפי סוגיהם השונים. בנוסף מוצע כי, השר יקבע כללים ולפיהם ייערכו התקציב על נספחיו.

סעיף 156 הסעיף המוצע מהווה השלמה נורמטיבית לחובה בדבר קביעת תקציב לעיריה. מוצע לקבוע כי עיריה תוסמך לבצע הוצאה בשנת תקציב רק אם זאת מגובה בתקציב השנתי, אם בדרך של הוצאה ואם בדרך של הוצאה המותנית בהכנסה שבשלה נתקבלו התקבולים המאפשרים את אותה הוצאה. כמו כן, מוצע לקבוע כי סמכות העיריה להוציא הוצאה מתוקצבת

יתאפשר הן לראש העיריה והן למועצה לבחון את הצעת התקציב בהתאמה לתוכניות העבודה ולקבל החלטה מושכלת בהתייחס לשניהם.

יצוין עם זאת, כי תוכניות העבודה הן מסמך עבודה פנימי המשרת את ראש העיריה ומנכ"ל ולפיכך, להבדיל מהתקציב, אין הן מחייבות את אישור המועצה. זו תוכל להיעזר בהן לבחינת התקציב וסבירותו, אך התוכניות עצמן אינן מחייבות את אישורה.

סעיף 155 מוצע לקבוע כי התקציב השנתי יכלול את כל סוגי המרכיבים הדרושים לפעילות עיריה בעידן מודרני. ראשית, מוצע כי התקציב יכלול הן את התקציב הרגיל והן את תקציב הפיתוח ואת תקציב הרובעים העירוניים במידה וישנם. כיום, בחלק מהרשויות המקומיות כולל התקציב את התקציב הרגיל וחלק מתקציב הפיתוח. אך חלק ניכר מתקציבי הפיתוח נעשים במסגרת תקציבים בלתי רגילים (תבר"ם). לפיכך, מוצע לאחר את שני סוגי התקציבים למסגרת תקציבית אחת.

(2) סכום שלא יעלה על הסכום הנקוב בהוצאה מותנית בהכנסה בתקציב השנתי וזאת לאחר שהתקבלו אצלה תקבולים למימון ההוצאה.

הרשאה להתחייב 157. (א) לא תכלול העירייה בתקציבה השנתי הרשאה להתחייב אלא למימון הוצאה בסעיפי תקציב פיתוח או למימון התקשרויות שמעצם טיבן הינן לפרקי זמן העולים על שנת כספים אחת.

(ב) לא תכלול בתקציב הרשאה להתחייב, אלא אם כן גזבר העירייה חיווה את דעתו בכתב שהתחייבות במסגרת ההרשאה להתחייב אינה צפויה ליצור גירעון בתקציב העירייה בכל אחת מהשנים שבהן תבוצע ההוצאה על פי אותה התחייבות.

(ג) התקשרה העירייה במסגרת הרשאה להתחייב בשנים שקדמו לשנת הכספים, תכלול בתקציב השנתי את הסכום הנדרש לכיסוי אותן התחייבויות שפירעונן חל באותה שנה.

סעיפי ההכנסה 158. (א) התקציב יפרט את אומדן התקבולים ממקורות ההכנסה העיקריים של העירייה לפי חלוקה זו: ארנונה, העברות ממשלתיות לסוגיהן, הכנסות מעסקאות מקרקעין, היטלים לסוגיהם, אגרות, תשלומי חובה אחרים, הכנסות מחברות עירוניות והכנסה ממקורות אחרים; השר רשאי לקבוע כללים לענין פירוט הכנסות העירייה ממקורות אחרים.

(ב) אומדן התקבולים מאגרות, היטלים ותשלומי חובה יוצג בתקציב על פי סוג האגרה או ההיטל ובכלל זה היטל סלילה, היטל ביוב, אגרת ביוב, היטל מים, אגרת מים, היטל ניקוז, והיטלים נוספים כפי שקבע השר.

סעיף רזרבה 159. (א) תקציב העירייה יכלול סעיף רזרבה כללית, אשר ישמש לכיסוי הוצאות הכרחיות ובלתי צפויות במהלך שנת הכספים; שיעור הרזרבה הכללית לא יפחת מאחוז מתקציב ההוצאה השנתית של העירייה כפי שקבע השר דרך כלל, לסוגי עיריות או לעירייה מסוימת.

(ב) לא תוציא העירייה הוצאה מסעיף הרזרבה הכללית אלא אם כן העברת הסכום הנדרש לאותה הוצאה מסעיף הרזרבה לסעיף ההוצאה הנוגע לענין אושרה בהתאם להוראות סעיף 170.

ד ב ר י ה ס ב ר

למטרות מוגדרות, חשוב להראות בתקציב את מקורות ההכנסה השונים ולבחון את התאמתן להוצאות הצפויות. השר רשאי לקבוע כללים לענין הפרוט האמור.

סעיף 159 מוצע לקבוע הכללת סעיף רזרבה כללית שייועד אך ורק להוצאות בלתי צפויות. הניסיון מצביע על כך שהרשויות המקומיות נאלצות להתמודד עם הוצאות בלתי צפויות שלא תוקצבו מראש. עובדה זו מחייבת אותן לא אחת לחרוג מתקציבן ולהיכנס לתהליך גירעוני. מוצע לפיכך כי תקציב כל עירייה יכלול מראש סעיף רזרבה שיהיה ניתן לנצל אך ורק לאותן הוצאות בלתי צפויות. השר יקבע כללים לשיעור של האחוז מהתקציב הכולל שישמור לאותו סעיף רזרבה. על הגזבר יהיה לוודא כי ההוצאה מסעיף הרזרבה הוצאה אכן לכיסוי הוצאה בלתי צפויה ולדווח על הוצאות אלו למועצה בכל רבעון.

מוגבלת בכך שהוצאה זו לא תיצור גירעון שוטף בתקציבה.

סעיף 157 מוצע לקבוע כי הרשאה להתחייב, שמשמעותה התחייבות לפרק זמן העולה על שנת התקציב השוטפת תאפשר רק למטרות פיתוח או להתקשרויות שמעצם טיבן מחייבות התקשרויות לפרק זמן ארוך יותר. התקשרויות מעין אלו הן חוזי שירות שונים שהתקשרויות בהם לפרק זמן של שנה בלבד מייקרת את עלותן. הרשאה כאמור תהיה בהתאם לחוות דעתן של גזבר העירייה כי ההרשאה לא תגרום לגירעון.

סעיף 158 מוצע לקבוע בחוק את אופן הצגת התקבולים שאמורה העירייה להכניס לקופתה לפי סוגי המקורות השונים. לפילוח זה כמה מטרות. הראשונה, בהירות ושקיפות של ההכנסות הצפויות. שנית, נוכח ההוראות להלן המחייבות שמירת כספי היטלים ואגרות

(ג) לא תאושר ההעברה מסעיף הרורבה הכללית לסעיף הוצאה אחר, אלא אם כן אישר גזבר העיריה בכתב שההוצאה שבעדה מתבקשת ההעברה הינה הוצאה הכרחית ובלתי צפויה מראש.

(ד) הוראות סעיף קטן (ג) לא יחולו על החלטה כאמור שהתקבלה בחודשים נובמבר ודצמבר, ובלבד שהגזבר אישר בכתב שלמיטב ידיעתו לא צפויות לעיריה בחודשים אלה הוצאות הכרחיות ובלתי צפויות מראש שלא ניתן יהיה לכסותן, אלא מסעיף הרורבה ושאינן בתקציב העיריה ולא צפוי להיות גירעון שוטף באותה שנה או שחווה את דעתו שההעברה נועדה לצמצם את הגירעון השוטף כאמור.

(ה) בכל רבעון יגיש הגזבר לוועדת הכספים דוח על הוצאות שהוצאו מסעיף הרורבה הכללית ואשר הועברו לסעיפי ההוצאה האחרים.

160. לתקציב השנתי יצורפו המסמכים הבאים (בחוק זה – נספחי התקציב); – נספחי התקציב

(1) תקן כוח-אדם של העיריה;

(2) רשימת נכסי המקרקעין המיועדים להימכר בידי העיריה במהלך שנת הכספים והערכת שמאי בדבר התמורה הכוללת הצפויה להתקבל ממכירתם;

(3) היקף ההלוואות שטיטול העיריה במהלך שנת הכספים והמטרות שלשמן הוא מיועד;

(4) רשימת עבודות הפיתוח שצפויה העיריה לבצע במהלך שנת הכספים, הנכסים לצורכי ציבור שיירכשו על ידה, והערכת עלות העבודות והנכסים שיבוצעו ויירכשו במהלך השנה, לפי תחומי פיתוח;

(5) בעיריה אזורית – הצעת תקציב הוועדים המקומיים.

סימן ב' – הכנת התקציב ואישורו

161. (א) גזבר העיריה יכין לעיריה הצעת תקציב שנתי מאוּזן או בעודף הכנסות על הוצאות; ראש העיריה רשאי לתת לגזבר הנחיות לענין זה; נתן ראש העיריה הנחיות יכין הגזבר את התקציב בכפוף להנחיות אלו.

(ב) הצעת התקציב תלוּה בדברי הסבר לכל סעיף המתייחסים לסוגי הפעילות שמבצעת העיריה במסגרת סעיף זה, ובמסגרת התחייבויותיה ותכניות הפעולה בשנת התקציב, על פי תכנית העבודה השנתית ותכנית הפיתוח הרב השנתית ולמסמכים הבאים:

ד ב ר י ה ס ב ר

סימן ב'

סעיף 161 מוצע להמשיך בהסדר הקיים, לפיו הגזבר, כמי שאחראי אחריות כוללת על ניהולה הכספי של העיריה, יכין את הצעת התקציב. התקציב יוכן על פי הנחיות ראש העיריה, כמי שאחראי לתפקודה הכולל של העיריה.

חלוקת סמכויות זו, לפיה הגזבר מכין את התקציב, אך עושה זאת על פי הנחיות ראש העיריה, מבטאת את ההפרדה בין סמכות מקצועית ספציפית לסמכות ניהולית מינהלית כוללת.

סעיף 160 מוצע לקבוע את המסמכים שיצורפו כנספחים לתקציב. מטרתם של אלו לאפשר תמונה מלאה על ההכנסות, ההוצאות וההתחייבויות הצפויות לעיריה במהלך שנת התקציב. נספחים אלו עשויים אף לאפשר לעיריה לפעול על פיהם בלא צורך במנגנון אישור נוסף, מקום בו אושרו הנספחים כחלק מהתקציב. כך לגבי עסקאות מקרקעין וכך לגבי נטילת אשראי.

נספחים אחרים נועדו לאפשר למועצת העיריה לקיים בקרה מינהלית וקביעת סדרי עדיפויות בנושאים שונים. נספחי התקציב טעונים אישור המועצה כמו התקציב עצמו.

(1) דין וחשבון על קרן הפיתוח של העיריה על פי תחומי הפיתוח, אשר יתייחס ליתרות בקרן, לצפי ההכנסות וההוצאות במהלך שנת הכספים, ולהיקף התחייבויות העיריה שצפויות להשתלם מהקרן במהלך שנת הכספים ושתי שנות הכספים שלאחריה;

(2) אמדן התקבולים למשך תקופת ההרשאות להתחייב הכלולות בתקציב השנתי;

(3) דין וחשבון על התשלומים שצפויה העיריה לשלם במהלך חמש השנים שתחילתן בשנת הכספים שבה יחול התקציב, כהחזר הלוואות, ואומדן התשלומים בכל שנה, המחויבים מכוח הרשאות להתחייב שתקצבו בשנים קודמות;

(4) הדוחות הכספיים של הוועדים המקומיים בעיריה אזורית;

(5) הדוחות הכספיים של חברות עירוניות.

162. (א) ראש העיריה יגיש את הצעת התקציב ודברי ההסבר לה לוועדת הכספים, לא יאוחר מה-10 בנובמבר של כל שנה.

(ב) לא הגיש ראש העיריה לוועדת הכספים את הצעת התקציב במועד, רשאית המועצה להורות לגזבר העיריה להגיש לוועדה את הצעת התקציב שהכין.

(ג) ועדת הכספים תדון בהצעת התקציב, על פי פרקיו, ותזמן לכל דיון את נושאי המשרה ואת האחראים על היחידות בעיריה הנוגעים לענין.

(ד) ועדת הכספים תגיש לראש העיריה את המלצותיה בנוגע להצעת התקציב לא יאוחר מ-21 בנובמבר.

(ה) הגישה ועדת הכספים המלצות כאמור בסעיף קטן (ד) רשאי ראש העיריה, להורות לגזבר להכין הצעת תקציב שנתי מתוקן, ובלבד שהוא מאוזן ובר-ביצוע.

163. (א) לא יאוחר מ-1 בדצמבר יגיש ראש העיריה למועצה את הצעת התקציב השנתי שהוכנה בידי גזבר העיריה למועצה בצרף המלצות ועדת הכספים, ככל שהתקבלו כאלה; הוכנסו תיקונים בהצעת התקציב בעקבות המלצות ועדת הכספים יציין אותם ראש העיריה.

(ב) לא הגיש ראש העיריה את הצעת התקציב למועצה במועד רשאית המועצה להורות לגזבר להגיש לה את הצעת התקציב השנתי שהכין.

ד ב ר י ה ס ב ר

עד תאריך מוגדר את דיוניה ולהגיש לראש העיריה את המלצותיה. זה רשאי, בעקבות אותן המלצות, להורות לגזבר להכין הצעת תקציב חדשה, מאוזנת אף היא.

סעיף 163 מוצע לקבוע לוח זמנים לדיון המועצה בתקציב השנתי של העיריה. כמו כן, מוצע להסמיך את המועצה, מקום בו ראש העיריה מטעמיו שלו לא הגיש את הצעת התקציב במועד, להורות לגזבר להגיש לה את הצעת התקציב במישרין. הצעת התקציב תפורסם לציבור, אם בדרך של פרסום באינטרנט ואם בדרך של פרסום בעיתון מקומי. מטרת הפרסום לאפשר לציבור מעורבות בתהליך התקצוב באמצעות נציגיו בעיריה.

מוצע לכלול בהצעת התקציב דברי הסבר הנגזרים מתוכניות העבודה שיאפשרו הבנה טובה יותר של התקציב המוצע והשלכותיו ומסמכים נוספים וכן לקבוע במפורש כי על התקציב להיות מאוזן.

סעיף 162 מוצע לעגן בחוק באופן ברור יותר את מרכזיותה של ועדת הכספים בהליכי אישור התקציב. הוראות החוק כיום, אכן קובעות את הצורך להגיש תקציב לוועדת הכספים טרם הגשתו למועצה. אך אין בהוראה כיום דפוסי צורה ומהות לעבודת ועדת הכספים בנושא התקציב. הוועדה תזמן לדיון את נושאי המשרה שתמצא לנכון ואת האחראים על יחידות העיריה הנוגעים לענין. הדיון בתקציב בוועדה יהיה לפי פרקים ולא כדיון כוללני אחד. ועדת הכספים אמורה לסיים

(ג) עם הגשת הצעת התקציב למועצה תפרסם העיריה את עיקרי התקציב באתר האינטרנט של העיריה או בעתון מקומי והצעת התקציב ועיקריה יהיו פתוחים לעיון הציבור במשרדי העיריה.

(ד) המועצה תדון לא יאוחר מ־15 בדצמבר בהצעת התקציב על פי פרקיו, ורשאית היא לאשרה כפי שהוגשה, לאשרה בשנויים או שלא לאשרה.

164. (א) ראש העיריה רשאי, בטרם תקבל המועצה החלטה על התקציב, להורות על החזרת הדיון בהצעת התקציב או בחלק ממנה לוועדת הכספים.

החזרת הדיון
בוועדת כספים

(ב) הוחזרה הצעת התקציב לדיון בוועדת הכספים תקיים בה הוועדה דיון בתוך 7 ימים ותגיש את המלצותיה לראש העיריה ולמועצה.

165. (א) הועלתה בישיבת המועצה הצעה לאישור הצעת תקציב בשנויים יחוזה גזבר העיריה את דעתו האם התקציב, לאחר השינויים, יהיה מאוזן ובר ביצוע.

אישור תקציב
בשנויים

(ב) החליטה המועצה לאשר תקציב בשינויים מבלי שהגזבר חיווה דעתו כאמור בסעיף קטן (א) או שהחליטה לאשר תקציב שהגזבר חיווה דעתו לגביו שהוא אינו מאוזן ובר ביצוע, יראו את המועצה כאילו לא אישרה את התקציב.

166. נספחי התקציב טעונים אישור המועצה יחד עם התקציב השנתי בדרך שבה מתאשר התקציב.

אישור נספחי
התקציב

167. (א) תקציב עיריה, שאינה עיריה עצמאית, טעון אישור השר; השר רשאי, לאחר שנתן למועצה ולראש העיריה הזדמנות להעיר את הערותיהם, לאשר את תקציב העיריה בשינויים.

אישור השר

(ב) תקציב עיריה עצמאית יועבר ליחידת הבקרה עם אישורו בידי המועצה; קבעה יחידת הבקרה שהתקציב שהועבר אליה אינו מאוזן ובר ביצוע, יהיה התקציב טעון אישורו של השר; לא קבעה היחידה כאמור בתוך 30 ימים מיום שהתקציב הועבר אליה, לא יהיה התקציב טעון אישורו של השר.

ד ב ר י ה ס ב ר

אישור הגזבר, לא ייחשב הדבר כאישור התקציב על כל ההשלכות שיש לדבר.

סעיף 166 מוצע כי נספחי התקציב יאושרו עם התקציב. ההסדר נוגע לא רק לדיוני התקציב האמורים להתייחס לנספחי התקציב כאל חלק מהתקציב אלא גם מההיבט הנורמטיבי. נספחי התקציב הם חלק מהתקציב ובלא אישורם לא תוכל העיריה לפעול התחומי פעולה המחייבים עיגון סטטוטורי, כדוגמת תקן כוח האדם, מסגרת האשראי, רשימת עבודות הפיתוח ועסקאות המקרקעין.

סעיף 167 מוצע ליצור אבחנה בין תקציבי עיריות עצמאיות שלא יהיו טעונים אישור השר לבין תקציבי שאר העיריות שיצריכו אישור כאמור.

מוצע לקבוע כי תקציב עיריה שאינה עיריה עצמאית יהיה טעון אישור השר. השר יוכל לאשר את תקציב העיריה, לסרב לאשרו או בנסיבות מסוימות לאשר את תקציב העיריה בשינויים. החלטת השר תינתן

סעיף 164 מוצע לאפשר לראש העיריה "למשוך" את הצעת התקציב משולחן המועצה לאחר שזו החלה לדון בו, אם ראה צורך לתקנה. פעל ראש העיריה בדרך זו והגיש לוועדת כספים את התקציב לדיון חוזר תהיה ועדת כספים חייבת לדון בו בתוך פרק זמן של 7 ימים.

סעיף 165 מוצע כי הכנת תקציב העיריה תופקד בידי גזבר המועצה. והוא שאמור לוודא כי התקציב המוצע הוא מאוזן ובר ביצוע וכי ההכנסות וההוצאות הכוללות בו תואמות תחזית מציאותית. כאשר המועצה מחליטה לאשר תקציב השונה מזה שהוגש בידי ראש העיריה ואשר הוכן בידי הגזבר, נוצר הצורך לוודא כי אכן התקציב הוא מאוזן ובר ביצוע כאמור. מוצע לפיכך כי במקרה בו המועצה מבקשת לאשר תקציב השונה מזה שהוכן בידי הגזבר יחוזה הגזבר את דעתו אם התקציב המוצע לאישור בידי המועצה מאוזן ובר ביצוע. בלא חוות דעת כאמור לא תוכל המועצה לאשר את התקציב הנראה לה. אם למרות זאת אישרה המועצה תקציב בלא

(ג) לא יאשר השר תקציב לעיריה אלא לאחר שהונחה לפניו חוות דעתה של יחידת הבקרה בהתאם לסעיף 168(ג).

(ד) החלטת השר לענין אישור תקציב תינתן בתוך 15 ימים מיום שחוות דעתה של יחידת הבקרה בנוגע לתקציב כאמור בסעיף 168(ג). הוגשה לו.

(ה) הודיע השר על אישור התקציב בתוך תקופה זו, רואים אותו כאילו אימץ את המלצות יחידת הבקרה, לרבות שנויים שהמליצה לערוך בתקציב.

(ו) הורה השר על עריכת שינויים בתקציב תאשר המועצה תקציב מתוקן והוא יועבר ליחידת הבקרה בתוך 14 ימים מיום שהורה השר כאמור.

בדיקת תקציבים 168. (א) עיריה תעביר את התקציב אשר אושר בידי המועצה ליחידת הבקרה; לתקציב יצורפו נספחי התקציב, המסמכים המפורטים בסעיף 161(ב) חוות דעת גזבר העיריה על התקציב, המלצות ועדת הכספים כאמור בסעיף 162 וכן התקציבים המאושרים של החברות העירוניות המיוחדות ובעיריה אזורית, של הוועדים המקומיים.

(ב) יחידת הבקרה תבדוק את תקציב העיריה, בהתייחס בין השאר לכל אלה:

(1) היותו של התקציב מאוזן;

(2) היותו של התקציב בר-ביצוע, בהתחשב בהיקף ההכנסות הכלולות בו והיקף הכנסות העיריה בשנים שקדמו לאותה שנת תקציב;

(3) סבירות היקף ההוצאות הכלול בתקציב בהתחשב בהיקף ההכנסות כאמור בסעיף קטן (2) ובהיקף ההוצאות של העיריה בשנים שקדמו לאותה שנת תקציב ובהוצאות של עיריות דומות אחרות;

(4) היקף האשראי שמבקשת העיריה ליטול במהלך השנה, מטרותיו ועומס המלוות המוטל עליה;

(5) הגירעון המצטבר של העיריה והאמצעים שתנקוט העיריה לכיסוי;

(6) תכנית הפיתוח של העיריה לשנת התקציב ומקורות ההכנסה למימונה;

ד ב ר י ה ס ב ר

לידי הגזבר, כך בדיקת התקציב, שנועדה להבטיח שהוא אכן מאוזן ובר ביצוע, מחייבת מקצועיות ומומחיות. משכך יש למסור את הבדיקה לידי יחידת הבקרה ולהסמך את השר לאשר את תקציב העיריה רק לאחר שהוגשה לפניו חוות דעתה.

היחידה תקבל לידיה, לצד הצעת התקציב של כל עיריה שתקציבה טעון אישור גם את נספחי התקציב, את תקציבי התאגידים העירוניים המיוחדים וכן חוות דעת הגזבר על התקציב ובעיריה אזורית, את תקציבי הוועדה המקומיים. מסמכים אלה יאפשרו ליחידה לקבל תמונה מלאה על מצבה של העיריה ועל סבירות תקציבה המוצע.

בסעיף הוגדרו הפרמטרים אליהם צריכה יחידת הבקרה להתייחס בבדיקת התקציב. פרמטרים אלה נועדו למנוע מצבים, המוכרים לעוסקים בתחום השלטון המקומי, לפיהם התקציב של רשות מקומית נחזה אמנם

בתוך 15 יום מיום שהונחה לפניו חוות דעתה של יחידת הבקרה.

תקציבן של עיריות עצמאיות לא טעון אכן אישור השר. עם זאת, מוצע כי התקציב יועבר ליחידת הבקרה וזו תהא מוסמכת להמליץ לשר, אם נוכחה שהתקציב אינו מאוזן או אינו בר ביצוע, לדרוש את אישור התקציב. פרק הזמן המוקצב ליחידת הבקרה להחליט אם התקציב יהא טעון את אישור השר הוא 30 יום. לא קבעה יחידת הבקרה כאמור, לא יהיה התקציב טעון אישור השר. סמכות זו נתונה רק אם נקבע בידי יחידת הבקרה כי התקציב אינו מאוזן או אינו בר ביצוע ולא משום טעם אחר.

סעיף 168 הצורך לקבל את אישור השר לתקציב העיריות שאינן עצמאיות יישאר, כמכשיר שנועד להבטיח את איזון התקציבי של העיריות. כשם שהכנת תקציב עיריה דורשת בקיאות ומומחיות, ונמסרה לפיכך

(ג) יחידת הבקרה תגיש לשר בתוך 45 ימים מיום שהוגש לה תקציב עירייה, דוח המפרט את עיקרי התקציב המוצע של העירייה, את מצבה הכספי ואת המלצותיה ביחס לאישור התקציב, סירוב לאשרו או בדבר השינויים שיש להכניס בו, בהתייחס בין השאר לענינים המפורטים בסעיף קטן (ב); יחידת הבקרה תחווה את דעתה, האם תקציב העירייה מאוזן ובר-ביצוע ורשאית היא להמליץ לשר על השינויים שיש להכניס בו כדי שיעמוד בתנאים אלה.

(ד) כלל תקציב העירייה, הלוואות שהעירייה מבקשת ליטול במהלך שנת הכספים, תכלול המלצת יחידת הבקרה כאמור בסעיף קטן (ג), התייחסות גם להיקף ההלוואות ולהיקף פירעונן בתקציב השנתי.

169. ראש העירייה רשאי, באישור ועדת הכספים, להעביר כספים מסעיף הוצאה אחד העברה מסעיף בפרק תקציב למשנהו באותו פרק, ובלבד שגובר העירייה חיווה דעתו מראש ובכתב שלאחר ההעברה כאמור יהיה התקציב מאוזן ובר ביצוע, ושאין בהעברה כדי ליצור גירעון בסעיף ההוצאה שממנו הועברו הכספים.

170. (א) המועצה רשאית, על פי הצעת ראש העירייה, לאשר במהלך שנת הכספים שינוי תקציב לתקציב.

(ב) על הצעה לשינוי לתקציב ועל אישורה יחולו הוראות חוק זה בנוגע לאישור תקציב, בשינויים המחויבים.

171. (א) בהתקיים אחד מאלה, תסתיים באותו מועד כהונתם של ראש העירייה סיום כהונת ראש העירייה והמועצה עקב אי קיום הוראות מסויימות בדבר התקציב והמועצה:

(1) העירייה לא הגישה לשר עד ליום 31 במרס את תקציב העירייה לאותה שנה שאושר בידי המועצה;

(2) השר לא אישר את תקציב העירייה;

(3) השר הורה על עריכת שינויים בתקציב כאמור בסעיף 167(א), והעירייה לא הגישה לשר את התקציב המתוקן במועד הקבוע בסעיף 167(ה), או שהוגש תקציב והשר קבע, על בסיס חוות דעתה של יחידת הבקרה, כי התקציב לא שונה על פי הוראות השר והוא אינו מאוזן ובר-ביצוע.

ד ב ר י ה ס ב ר

המצב הקיים ומייתר את אישור השר והממונה על המחוז.

סעיף 170 מוצע לאפשר לראש העירייה להציע במהלך השנה שינוי לתקציב. שינוי תקציב יאושר בדרך בה מאושר תקציב ולקבוע את הדרך לביצועו.

סעיף 171 מוצע לקבוע כי בהעדר אישור לתקציב העירייה, שומה על נבחריה להתפזר. הסדר דומה קיים בכל הנגע לאישור תקציב המדינה. הרציונל העומד מאחורי קביעה זו הוא כי אישור תקציב בידי הגוף הנבחר מהווה מרכיב מרכזי ואולי החשוב ביותר בעיצובו של הדרג הנבחר את פעילות העירייה. בהעדר אישור כאמור לא תוכל העירייה לתפקד מחד והנבחרים לא יוכלו להמשיך בתפקידם מאידך גיסא.

על פניו להיות מאוזן אך מרכיביו, אם בצד ההוצאה ואם בצד ההכנסה אינם תואמים את מציאות החיים ואת צרכיה האמיתיים של הרשות. בהתייחס לתקציב הפיתוח הכולל בתקציב השנתי תבדוק היחידה את תכנית הפיתוח ואת סבירותה אל מול מקורות ההכנסה הצפויים המיועדים למימונה.

החוק קוצב ליחידה מועד להגשת המלצותיה וחוות דעתה לשר. קציבת המועדים נועדה למנוע ריקון מתוכן של סמכות האישור כתוצאה מדחייתו למועד הקרוב יותר לסיום השנה מאשר לתחילתה.

סעיף 169 מוצע להסמיך את ראש העירייה באישור ועדת הכספים להעביר כספים מסעיף הוצאה אחד למשנהו בתוך אותו פרק תקציבי. תנאי להעברה הוא אישור הגזבר על כך שהעברה זו לא תפגע בהיותו של התקציב מאוזן ובר ביצוע. ההסדר המוצע משנה את

(ב) לא חלפו ביום 31 במארס שישה חודשים מיום עריכת הבחירות לעיריה, יראו את המועדים הנקובים בפסקה א(1) כאילו נאמר בו – עד תום שישה חודשים מיום עריכת הבחירות לעיריה.

(ג) הסתיימה כהונתם של ראש העיריה והמועצה, ימנה השר בתום 14 ימים מיום סיום הכהונה כאמור, ועדה קרואה לעיריה.

(ד) החלה שנת הכספים והמועצה או השר לא אישרו תקציב לעיריה:

(1) תהא העיריה רשאית להוציא בכל חודש לא יותר מהסכום השווה לחלק החמישה עשר מן ההוצאה בתקציב השנתי הקודם בכל אחד מהסעיפים שפורטו בו, למעט סעיפי ההוצאות המותנות בהכנסה, או מהסכום השווה לחלק החמישה עשר מן ההוצאה באותו סעיף בתקציב המוצע לאותה שנה, לפי הנמוך מביניהם; השר רשאי לקבוע כללים לענין הוצאות כאמור;

(2) תקן כוח האדם המאושר בשנת הכספים הקודמת, יהיה התקן המחייב, ואולם, אם היה תקן כוח האדם המוצע לאותה שנה נמוך יותר, לא תקבל העיריה לעבודה עובדים מעבר לתקן כוח האדם המוצע;

(3) לא תתחייב עיריה במסגרת הרשאה להתחייב אלא אם כן חיווה גזבר העיריה את דעתו בכתב, שההתחייבות אינה צפויה ליצור גירעון בתקציבה של העיריה באותה שנה ובשנים שלאחריה ושההתחייבות אינה חורגת מההרשאה להתחייב הכלולה בתקציב המוצע לאותה שנה.

172. (א) ראה גזבר העיריה בהסתמך בין השאר על דוח שהכין על פי סעיף 202, כי המשך פעילות העיריה בהתאם לתקציבה המאושר יש בו כדי להביא ליצירת גירעון שוטף בתקציב העיריה או שהתקציב אינו בר-ביצוע, יכין, על פי הנחית ראש העיריה או המנהל הכללי לעיריה, ככל שניתנו לו הנחיות כאמור, בתוך ארבעה עשר ימים מיום שהגיש את הדוח, הצעה לתיקון תקציב העיריה באופן שיבטיח מניעת היווצרותו של גירעון שוטף או שיבטיח שהתקציב יהיה בר-ביצוע.

(ב) ראש העיריה יגיש את הצעת התקציב המתוקן לאישור המועצה בתוך שבעה ימים מיום שהוגשה לו בידי הגזבר; ההצעה תלווה בדברי הסבר המפרטים את השינויים המוצעים ואת האופן שבו ימנעו היווצרות גירעון שוטף בתקציב העיריה.

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 172 מוצע לחזור על ההסדר הקיים כיום, לפיו במקרה שעולה חשש, על סמך דוחות כספיים שהכינה העיריה, כי בלא תיקון התקציב עשויה העיריה לבוא לידי גירעון שוטף, שומה על העיריה לתקן את תקציבה. מוצע להטיל את חובת הכנת התקציב המתוקן על הגזבר לפי הנחית ראש העיריה או המנכ"ל. כמו כן, מוצע לקבוע לוח זמנים קצוב וקצר לדיון בהצעת התקציב המתוקן שנועד למנוע גירעון ולאפשר לראש העיריה להגישו לאישור השר אם סרבה המועצה לאשרו. כמו כן, מוצע להסמיק את המועצה במידה ולא הוגש תיקון לתקציב, להורות לגזבר להגישו לאישורה. במידה ולא הורה ראש העיריה והמועצה על הגשת התקציב, יגישו הגזבר ישירות לאישור השר. חריג זה המאפשר עקיפת המועצה נעוץ בעובדה כי מדובר על תיקון תקציבי שכל כולו לא נועד אלא להגן על העיריה מפני גלישה לגירעון

הניסיון שנצבר מאז תוקן סעיף 206 לפקודת העיריות מצביע על כך שהסנקציה הקיימת בחוק ולפיה תאלץ המועצה הנבחרת וראש העיריה לפנות מקומם לוועדה קרואה מביאה את הצדדים השונים, המועצה הלעומתית וראש העיריה, במרבית הרשויות המקומיות לכדי הבנה והסכמה.

עיקר ההסדר המוצע הוא מתן אפשרות להוצאה מוגבלת בכל חודש של 1/15 מן ההוצאה בתקציב הקודם. זאת למשך תקופה שברגיל – למעט בשנת בחירות – לא תעלה על שלושה חודשים. בהעדר תקציב מאושר, יישאר על כנו תקן כוח האדם שאושר בתקציב הקודם ותחול מגבלה על השימוש בהרשאה להתחייב. לאחר מכן, אם לא אושר תקציב העיריה, יסיימו ראש העיריה והמועצה את כהונתם ותמונה במקומם ועדה קרואה.

- (ג) המועצה תסיים את הדיון בהצעת התקציב המתוקן בתוך ארבעה עשר ימים מיום שהוגשה לה, ויחולו לענין זה הוראות סעיף 165, בשינויים המחויבים.
- (ד) לא הגיש ראש העיריה למועצה את ההצעה לתיקון התקציב, רשאית המועצה להורות לגזבר להגיש לה את ההצעה.
- (ה) לא אישרה המועצה את תיקון התקציב בתוך ארבעה עשר ימים כאמור בסעיף קטן (ג), לא תהיה עוד ההצעה טעונה אישור המועצה וראש העיריה יגיש את ההצעה לאישור השר.
- (ו) לא הגיש ראש העיריה למועצה את ההצעה לתיקון התקציב ולא הורתה המועצה לגזבר להגיש לה את ההצעה לתקציב מתוקן או שלא הגיש ראש העיריה את התקציב לאישור השר, בין אם אושר בידי המועצה ובין אם לא אושר, יעביר הגזבר את הצעת התקציב שהכין ליחידת הבקרה; הועברה הצעת תקציב ליחידת הבקרה כאמור, ואושרה בידי השר, לא תהיה עוד ההצעה טעונה אישור המועצה.
- (ז) החלטת השר לענין אישור תקציב תינתן בתוך 14 ימים מיום שהתקציב הועבר לו; על אישור השר לתקציב האמור יחולו הוראות סעיפים 167 ו-168 בשינויים המחויבים.

סימן ג': קרן פיתוח

173. (א) עיריה תנהל קרן פיתוח שתקבוליה הם כספי היטלים, תמורת מכירת מקרקעין, תקציבים כספי היטלי השבחה וכספי הקצבות לפיתוח כמשמעותם בחוק יסודות התקציב (בחוק ייעודיים זה – כספי הפיתוח).

(ב) כספי הפיתוח ישמשו אך ורק לביצוע או לרכישת תשתית, מבני ציבור או שטחים לצורכי ציבור, או להחזר הלוואה שנטלה העיריה למימון אחד מאלה או למטרות המפורטות בסעיף 13 לתוספת השלישית של חוק התכנון והבניה ויפקדו אך ורק בחשבון בנק כאמור בסעיף קטן (ד).

(ג) כספי היטל ישמשו אך ורק לביצוע או לרכישת התשתית, מבני ציבור או שטחים לצורכי ציבור מן הסוג שלמימנם הוטלו, או להחזר הלוואה שנטלה העיריה למימון כאמור.

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 173 מוצע להטיל על עיריה חובת ניהול קרן פיתוח נפרדת מכספי העיריה השוטפים. כספי העיריה ממקורות שונים המנויים בסעיף וביניהם היטלים ואגרות שונות תמורת מכירת מקרקעין לפי סעיף 187, כספי היטלי השבחה ועוד, יופקדו באופן בלעדי בקרן הפיתוח.

ההסדר המוצע מחייב גם הוצאת כספים מתוך הקרן רק בהתאם למקורותיהם ולמטרות שבעדן הוטלו. כך אם נגבו כספים לצורך הקמת תשתית מים, ביוב וכד' תותר הוצאת כספים אלו רק מאותם מקורות שנגבו לשם כך.

כספי קרן הפיתוח יוחזקו בחשבון אחד אך וטול חובת חישוב והתחשבות פנימית שתבטיח הוצאה לפי מקורות כאמור.

תקציבי. משום כך מוצע לאפשר לשר אישור תקציב מתקן על פי הצעת הגזבר גם מקום שבו ראש העיריה סירב להגישו לאישור המועצה.

סימן ג': קרן פיתוח

מוצע לקבוע קיומה של קרן פיתוח שאליה יועברו כל תקבולי העיריה למקורותיהם השונים שייעוד הוצאתם הוא פיתוח בלבד. מטרת ההסדר ליצור הבדלה חדה בין תקציבה השוטף של העיריה וההוצאות הדרושות לכך לבין תקציב הפיתוח והכספים המיועדים לכך. הסדר זה נועד למנוע יצירת גירעונות בקרנות המורכבות מכספים שייעודם פיתוח ספציפי – מים וביוב לדוגמה – ובמקביל תימנע הגדלת בסיס ההוצאות השוטפות הממומנות מכספי פיתוח.

(ד) קרן הפיתוח תנוהל בידי גזבר העיריה וכספי הפיתוח יוחזקו בחשבון בנק אחד או יותר, שיוחזקו בו אך ורק כספי קרן הפיתוח; קרן הפיתוח תנוהל באופן שיאפשר מעקב אחר תקבולי הקרן מכל מקור וההוצאות שהוצאו למטרות השונות.

שעבוד ועקול של קרן הפיתוח 174. (א) כספי קרן הפיתוח וזכותה של העיריה לקבלת כספים כאמור לא יהיו ניתנים לשעבוד, אלא אם כן השעבוד נעשה לטובת מי שהעיריה התקשרה עמו כדין בהסכם להקמה או לרכישה של תשתית, מבנה ציבור או שטח לצורכי ציבור או לביצוע עבודה מסוימת במסגרת תכנון, הקמה, רכישה או הרחבה של תשתית, מבנה ציבור או שטח לצורכי ציבור או למימון כל אחד מאלה; לענין זה, "שעבוד" – לרבות המחאה על דרך השעבוד וקיזוז ובלבד שלא ישועבדו כספי היטל אלא לטובת מי שהעיריה התקשרה עמו בהסכם כאמור בנוגע לתשתית, מבנה ציבור או שטחים לצורכי ציבור מן הסוג שלצורך מימונו הוטל אותו היטל.

(ב) הכספים שבקרן הפיתוח וזכותה של עיריה לקבל כספים כאמור לא יהיו ניתנים לעיקול, אלא אם כן העיקול הוטל בידי מי שהעיריה התקשרה עמו בהסכם כדין להקמה או לרכישה של תשתית, מבנה ציבור או שטח לצורכי ציבור או לביצוע עבודה מסוימת, במסגרת תכנון, הקמה, רכישה, או הרחבה של תשתית, מבנה ציבור או שטח לצורכי ציבור או למימון של אחד מאלה, בשל אי-תשלום כספים עבור הרכישה או ביצוע אותה עבודה או אי-החזרת ההלוואה כאמור; לא יעוקלו כספי היטל אלא על ידי מי שהעיריה התקשרה עמו בהסכם כאמור בנוגע לתשתית למבנה ציבור, או שטח לצורכי ציבור מן הסוג שלמימונו הוטל ההיטל.

(ג) הוראות סעיף זה בנוגע לקיזוז לא יחולו על קיזוז הנעשה על ידי המדינה.

פרק אחד עשר – כספי העיריה

כספי העיריה

175. (א) כל סכום המגיע לעיריה ישתלם במישרין לעיריה ויירשם בספריה.

(ב) סכום שהתקבל בעיריה או עבורה יופקד ביום קבלתו בחשבון העיריה בבנק ואם לא ניתן להפקידו ביום קבלתו יופקד ביום העסקים הראשון שלאחר קבלתו.

(ג) כל הוצאה של העיריה תשתלם במישרין מתוך חשבון העיריה בבנק ותרשם בספרי העיריה כאמור בסעיף 203.

(ד) תשלום של העיריה לא ייעשה במזומן, אלא אם כן אינו עולה על סכום שקבע השר.

(ה) לא תשלם העיריה שום תשלום אלא אם כן הוא מתקצב בסעיף המתאים בתקציב העיריה.

(ו) עיריה, רשאית להשקיע את כספי העיריה, בדרך שיקבע השר.

ד ב ר י ה ס ב ר

ההסדר נועד למנוע מצבים שארעו בפועל שבהם מטעמים שונים תקבולים שהגיעו לעיריה לא הועברו אליה במישרין אלא למי שהעיריה חבה לו. כמו כן וכדי למנוע השקעות מסוכנות ביתרות הכספיות של העיריה מוצע להמשיך בהסדר החוקי הקיים, ולפיו השר יקבע את דרכי ההשקעה המותרות.

סעיף 174 כדי למנוע שימוש בכספי קרן הפיתוח שלא למטרות לשמן יועדו מוצע להגביל את היכולת לשעבד את כספי הקרן או את הזכות לקבלם לטובת מטרות שניתן לממן מקרן הפיתוח.

פרק אחד עשר: כספי העיריה

סעיף 175 מוצע לקבוע במפורש בחוק את דרכי קבלת והוצאת כספים מקופת ולקופת העיריה.

176. (א) מבלי לגרוע מהוראות כל דין, לא יקוּזוּ סכום המגיע לעיריה כנגד סכום המגיע המחאת זכות מהעיריה ולא תמחה העיריה את זכותה לקבלת תשלום אלא בהסכם בכתב, באישורו של היועץ המשפטי לעיריה; קיזוז והמחאת זכות כאמור יירשמו בספרי העיריה.

(ב) בלי לגרוע מהוראות כל דין, המחאת זכות על דרך השעבוד ועל המחאות זכות הנעשית במסגרת הסכם הלוואה יחולו הוראות סעיף 195.

(ג) אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מהוראת סעיף 174.

177. (א) פקודת תשלום או שיק לחובת קופת העיריה וכן חוזה, כתב התחייבות, הסדר פשרה לרבות הסדר פשרה הטעון אישור בית המשפט, או מסמך אחר שיש בו התחייבות כספית מטעם העיריה (בחוק זה – התחייבות כספית) יעשו בכתב ויחתמו בידי המנהל הכללי וגזבר העיריה יחדיו ולא יחייבו את העיריה אלא אם כן נעשו ונחתמו כאמור.

(ב) המנהל הכללי והגזבר, רשאים, כל אחד מהם, להסמיך עובד עיריה הכפוף להם, לחתום במקומם על התחייבות כספית, אשר סכומה אינו עולה על סכום שיקבע השר; הסמכה כאמור אינה גורעת מאחריותו לפי כל דין של המנהל הכללי והגזבר למסמכים שנתחמו.

(ג) לא יחתמו המנהל הכללי והגזבר או מי שהוסמכו על ידם על התחייבות כספית אלא אם כן נוכחו שהתקיימו כל אלה:

(1) התקיימו ההוראות וההליכים הדרושים לפי כל דין לענין מתן ההתחייבות הכספית הכלולה במסמך;

(2) ההתחייבות הכספית מתוקצבת בתקציב העיריה לאותה שנת כספים;

(3) אין בהתחייבות כדי ליצור גירעון שוטף בתקציב העיריה.

178. (א) לכל עיריה תהיה ועדה לטיפול בחובות וזה הרכבה: המנהל הכללי, גזבר העיריה ועדה לטיפול בחובות היועץ המשפטי לעיריה.

(ב) הוועדה לטיפול בחובות תקבע כללים בדבר ההליכים והאמצעים שתנקוט העיריה לגביית כספים המגיעים לה, לפי כל דין.

ד ב ר י ה ס ב ר

מוצע להגדיר במפורש את התנאים המוקדמים לחתימת מורשי החתימה על אחד מהמסמכים הנזכרים. במסגרת זאת, עליהם לוודא כי ההליכים הדרושים על פי דין נעשו כראוי, כי להתחייבות יש כיוון תקציבי וכי בכל מקרה, התקשירות זו אינה עשויה ליצור גירעון שוטף בתקציב העיריה.

לצד הבדיקה הפרוצדורלית, מוטלת אפוא חובת בדיקה מהותית, שנועדה ליצור פיקוח הדוק של המנכ"ל והגזבר על מצבה הכספי של העיריה בכל עת.

סעיף 178 מוצע להקים ועדה לטיפול בחובות אשר תקבע כללים בדבר ההליכים והאמצעים שבהם תנקוט העיריה לגביית כספים המגיעים לה, הוועדה תורכב משלושת נושאי המשרה הבכירים הנוגעים לענין: המנכ"ל, הגזבר והיועץ המשפטי. עיקר עיסוקה של הוועדה, בהקשר זה, יהא בטיפול בחובות אבודים ובויתור על חובות. כפי שנראה להלן, עבודתה של ועדת ההנחות בנושאים אלו היא טכנית מקצועית בחלקה

סעיף 176 לעתים הדרך היחידה שבה יכולה עיריה לגבות חוב המגיע לה היא באמצעות המחאת זכות זו לצד ג' היכול מצדו הוא לגבות את החוב מהחייב בדרך של קיזוז או בכל דרך אחרת. עם זאת, בשל הבעיות בשימוש במכשיר זה, מוצע להכפיפו בכל מקרה לצורך בהסכם המאושר בידי היועץ המשפטי של עיריה ורישום ההמחאה בספרי העיריה.

סעיף 177 מוצע כי חתימת הגזבר והמנכ"ל תידרש על כל מסמך שיש בו התחייבות כספית מטעם העיריה, לרבות ויתור על כספים המגיעים לעיריה. קביעת המנכ"ל כבעל זכות חתימה שניה לצד הגזבר נובעת מהצבתו בראש הפירמידה הניהולית והמינהלית וכבעל אחריות כוללת לתקינותן.

הגזבר והמנכ"ל יורשו להסמיך מי מעובדיהם לחתום במקומם על מסמכים מסוימים בהתקיים התנאים הקבועים בסעיף. הסמכה כאמור לא תסיר את האחריות הכוללת מהגזבר והמנכ"ל.

179. (א) כל סכום המגיע לעיריה אשר לגביו קבעה הוועדה לטיפול בחובות, לאחר שננקטו לגביו כל ההליכים הדרושים, על פי הכללים שנקבעו כאמור בסעיף 178(ב) כי אין עוד סיכוי סביר לגבייתו, יירשם בספרי העיריה כחוב אבוד.

(ב) לא יירשם חוב כחוב אבוד אם החייב הינו בעל זכות בנכס אשר ניתן להטיל עליה עיקול או להיפרע ממנה בדרך אחרת.

(ג) נרשם בספרי העיריה חוב כחוב אבוד יכולה העיריה שלא לנקוט לגביו הליכי גביה נוספים, ואולם אין ברישומו בלבד כחוב אבוד כדי לפטור את החייב מחובו כלפי העיריה ולמנוע מהעיריה לפעול לגבייתו, אם יתברר שיש אפשרות לכך.

(ד) העיריה תנהל פנקס חובות אבודים, שבו יפורטו סכומי כל חוב אבוד, זהות החייב בו, מועד רישומו כחוב אבוד ופרוט האמצעים שנקטו לגבייתו טרם רישומו כחוב אבוד.

180. (א) עיריה רשאית, על פי החלטת ועדה לטיפול בחובות, לוותר לבקשת חייב על סכום המגיע לה, כולו או חלקו.

(ב) לא תחליט הוועדה לטיפול בחובות לוותר על חוב, אלא אם כן התקיים אחד מאלה, והשר נתן את אישורו לאחר שהונחה לפניו חוות דעתה של היחידה לבקרה – למעט בעיריה עצמאית:

(1) הויתור על החוב נעשה מפאת מצבו הכלכלי של החייב, לאחר שהונחה לפני הוועדה חוות דעתה של מחלקת הרווחה בעיריה; בפסקה זו "חייב" – למעט תאגיד;

(2) הויתור על החוב נעשה במסגרת הסכם פשרה של העיריה עם חייב אשר הוועדה שוכנעה לגביו שיש בו כדי להביא לעיריה את מירב התועלת האפשרית בנסיבות הענין ;

(3) הויתור על החוב נעשה במסגרת הסדר נושים שאישר בית המשפט; לא תתמוך העיריה בהסדר נושים אלא אם כן שוכנעה שיש בו כדי להביא לעיריה את מירב התועלת האפשרית בנסיבות הענין;

(4) החייב הוכרז פושט רגל והופטר, ואם היה החייב תאגיד – התאגיד פורק.

ד ב ר י ה ס ב ר

חוב כאבוד אינו ויתור עליו ביחסים עם החייב. כדי להגביר את שקיפות הליכי סיווגם של חובות כאבודים מוצע להטיל חובת ניהול חובות אבודים שבו יפורטו כל הפרטים הנחוצים להשגת שקיפות נאותה.

סעיף 180 מוצע להסמיך עיריה לוותר על חובות לעיריה בשל אחת משתי סיבות: מצבו הכלכלי של החייב או בשל הסדר פשרה אשר ועדת ההנחות שוכנעה כי הוא המרב והמיטב שיכולה העיריה להשיג בנסיבות הענין.

מוצע כי החלטת העיריה בדבר ויתור על חוב תהיה כפופה לאישור השר בהסתמך על חוות הדעת של היחידה לבקרה. הצורך באישור השר לא יחול על עיריה עצמאית.

ובחלקה האחר מונחית בידי כללים שתקבע המועצה. חלוקת עבודה נכונה מצדיקה איפוא הפקדת נושאים אלו בידי גוף מקצועי שיפעיל סמכותו בהתאם לדין ולכללים שתקבע המועצה, מקום שהוסמכה לעשות כן.

סעיף 179 מוצע להסמיך עיריה לרשום בספריה חוב כחוב אבוד אם אכן מוצו הליכי הגביה האפשריים לגביו ואין עוד סיכוי סביר לגבותו.

מטרת רישום החוב כאבוד היא גריעתו ממצבת נכסי העיריה תחת הרישום חייבים. איגריעת חובות אבודים מספרי העיריה מעוותת את תמונת מצבה של העיריה ומונעת ממנה ומהגופים המפקחים עליה טיפול נכון במצבה. עם זאת, מוצע לקבוע במפורש כי רישום חוב כאבוד לא ימנע את הסמכות לחזור ולגבותו אם תהיה אפשרות כזו בעתיד. במילים אחרות, רישום

(ג) הוועדה לטיפול בחובות תפעל על פי כללים שקבע השר ובהתאם לאמות מידה שתקבע המועצה.

(ד) העיריה תנהל פנקס בדבר חובות שויתרה עליהם, שבו יפורטו סכומי כל חוב שויתרה עליו, זהות החייב בו, מועד ההחלטה על הוויתור ונימוקיה.

181. החלטות הוועדה לטיפול בחובות על פי סעיפים 179 ו-180 יובאו לידיעת המועצה. דיווח על ויתור חובות ועל חובות אבודים

182. (א) החלטות הוועדה לטיפול בחובות על פי סעיפים 180 ו-181 הנוגעות לראש העיריה, לסגן ראש העיריה, לחבר מועצה, לנושא משרה, לעובד עיריה, לעובד מדינה שעבודתו קשורה בענייני העיריה או השלטון המקומי, ולקרוביהם טעונות אישור המועצה והשר; לענין זה "קרוב" – כהגדרתו בסעיף 55(ג).

(ב) החלטות הוועדה לטיפול בחובות על פי סעיפים 180 ו-181 הנוגעות ליושב ראש דירקטוריון של חברה עירונית או לחבר דירקטוריון של חברה עירונית או לבעל תפקיד בחברה עירונית ולקרוביהם טעונות אישור המועצה והשר; לענין זה, "קרוב" – כהגדרתו בסעיף 55(ג).

183. (א) עיריה רשאית, על פי החלטת הוועדה לטיפול בחובות, לתת הנחה מאגרה, הנחות מהיטל או מתשלום חובה המגיע לה.

(ב) החלטה על הנחה כאמור בסעיף קטן (א) תינתן לבקשת החייב בהתאם לכללים שקבע השר, על פי אמות מידה שתקבע המועצה ובכפוף להוראות כל דין

(ג) החלטה על הנחה כאמור בסעיף קטן (א) תהיה טעונה אישור השר לאחר שהונחה לפניו חוות דעתה של יחידת הבקרה, למעט בעיריה עצמאית.

(ד) בכללים כאמור בסעיף קטן (ב) רשאי השר לקבוע שלא תינתן הנחה לתאגידים או לסוגים של תאגידים.

184. (א) ראה גזר העיריה, שראש העיריה, סגן ראש העיריה, חבר מועצה או נושא משרה בעיריה אינו משלם סכום שהוא חייב לעיריה, ישלח לו התראה ויודיע שעליו לשלם את חובו בתוך 21 ימים; לא שולם החוב כאמור, יודיע על כך הגזר לממונה על יחידת הבקרה וינקוט לאלתר באמצעים לגביית החוב.

(ב) ראה הממונה על יחידת הבקרה, כי עיריה לא נקטה באמצעים הדרושים לגביית חוב לעיריה, של ראש עיריה, חבר מועצה או נושא משרה בעיריה, ימנה אדם מתאים לגביית חובה של העיריה ויהיו לו כל הסמכויות המוקנות לעיריה לפי כל דין לענין זה.

ד ב ר י ה ס ב ר

שיקבע השר ואמות מידה שתקבע המועצה. ההסמכה מוגבלת בכך שהחלטה בדבר ויתור על חוב כפופה לאישור השר בהסתמך על חוות הדעת של היחידה לבקרה. הצורך באישור השר לא יחול על עיריה עצמאית.

סעיף 184 מוצע כי במידה וראה גזר העיריה שראש העיריה, סגן ראש עיריה, חבר מועצה או נושא משרה בעיריה אינו משלם סכום שהוא חייב לעיריה, ישלח לו התראה ויודיע על כך לממונה על הבקרה. הממונה על הבקרה הוסמך למנות אדם מתאים לגביית חובות אלו, במידה וראה כי העיריה לא נקטה באמצעים הדרושים לגבייתם.

ההחלטה לתקבל בידי ועדת ההנחות שתפעל לפי ההנחיות שיקבע השר דרך כלל וכללים שתקבע כל מועצה לעצמה. כללים שתקבע מועצה כאמור יתווספו לכללי השר ולא יוכלו לגרוע מהם.

סעיפים מוצע כי בכלל, החלטות ועדות הנחות לא 181 ו-182 יחייבו אישור מועצה אלא יובאו לידיעתה. עם זאת, מקום שבו ההחלטה מתייחסת לחבר מועצה, עובד עיריה או קרוביהם, תובא זו לאישור המועצה ותחייב גם את אישור השר.

סעיף 183 מוצע להסמיך עיריה, לצד סמכותה לוותר על חוב, להעניק גם הנחות מחיובים שאינם ארנונה, זאת באמצעות ועדת ההנחות ועל פי כללים

פרק שנים עשר – חוזים והתקשרויות

חתימת חוזים
בשם העיריה

185. (א) המנהל הכללי לעיריה וגזבר העיריה, יחדיו, רשאים להתקשר בחוזה בשם העיריה ובלבד שלכל הוצאה כספית הכרוכה בחוזה קיימת הקצבה מתאימה בתקציבה המאושר והיא לא תגרום ליצירת גירעון שוטף בתקציב העיריה.

(ב) במסגרת ההרשאה להתחייב רשאית העיריה להתחייב להוצאה שתבוצע על-ידה, ובלבד שהתחייבות להוצאה שתבוצע במשך יותר מחמש שנות תקציב תהיה טעונה אישור השר; עיריה עצמאית לא תהיה נדרשת לאישור השר.

(ג) לא יאשר השר התקשרות להתחייבות הטעונה את אישורו לפי הוראות פרק זה, אלא אם כן יחידת הבקרה חיוותה את דעתה שהתחייבות אינה צפויה להביא ליצירת גירעון בתקציב העיריה.

(ד) על אף האמור בסעיף קטן (ב) רשאי השר לקבוע סוגי התחייבויות שאינן טעונות אישורו או תנאים שבהתקיימם לא תהיה התחייבות טעונה את אישורו, אם דרך כלל ואם בעיריות מסוימות.

(ה) הוצאה בשל התחייבות שנוצרה במסגרת הרשאה להתחייבות תבוצע במלואה מתוך הסכומים הנקובים בהוצאה או בהוצאה מותנית בהכנסה בשנת הכספים שבה מתבצעת ההוצאה.

חובת מכרזים

186. (א) לא תתקשר העיריה בחוזה לביצוע עסקה בטובין או במקרקעין, או לביצוע עבודה או לרכישת שירותים אלא על פי מכרז פומבי.

(ב) השר יקבע הוראות בדבר אופן עריכת המכרז וניהולו ורשאי הוא לקבוע סוגי עסקאות שבהן ניתן יהיה לערוך מכרז שאינו פומבי או שלא לערוך מכרז כלל, לרבות לענין התקשרות על פי מכרז שנערך בידי גוף ציבורי; לענין זה, "גוף ציבורי" – המדינה, גוף שהוקם בדין או על פי, או תאגיד בבעלות אחד או יותר מאלה אשר חלה על התקשרויותיו חובת מכרז על פי דין.

(ג) לא תתקשר עיריה בחוזה כאמור בסעיף קטן (א) אלא על פי החלטת ועדת המכרזים, אשר תקבע בין השאר האם ההתקשרות תיעשה במכרז פומבי או בדרך אחרת, בהתאם לתקנות שקבע השר לפי סעיף קטן (ב).

ד ב ר י ה ס ב ר

פרק שנים עשר: חוזים והתקשרויות

סעיף 185 ההסדר המוצע קובע כי ככלל, התקשרויות בחוזה בידי העיריה תחייב קיומה של הקצבה מתאימה בסעיף הוצאה בתקציב העיריה. עם זאת, כאמור מוצע לאפשר לעיריה להתחייב התחייבות ארוכת טווח (חמש שנים) החורגת משנת התקציב הנוכחית. טיבה של התחייבות זו שלא יכול להיות לה כיסוי תקציבי בשנה הנוכחית. הדרך להתמודד עם בעייתיות זו היא באמצעות המכשיר של הרשאה להתחייב. עיקרה של זו, הסמכת העיריה להתחייב התחייבות ארוכת טווח בלא כיסוי תקציבי בשנה השוטפת. סעיף 157 קבע את המטרות שלשמן ניתן לכלול בתקציב הרשאה להתחייב. סעיף זה מוסיף וקובע כי הרשאה להתחייב לתקופה העולה על

חמש שנים טעונה אישור השר, וזאת לאחר קבלת חוות דעת של היחידה לבקרה.

עם זאת, הוסמך השר לקבוע עסקאות מסוימות כפטורות מאישור זה, אם דרך כלל ואם לעיריות מסוימות.

סעיף 186 מוצע לקבוע, בהמשך לדין הקיים, כי ככלל, מוטלת על עיריה חובת עריכת מכרז פומבי לביצוע עסקאות או לרכישת טובין או שירותים. השר הוסמך לקבוע את כללי עריכת המכרז, לרבות כללי הפטור ממכרז פומבי או ממכרז בכלל.

187. (א) העיריה תמנה ועדת מכרזים וזה הרכבה: המנהל הכללי לעיריה והוא יהיה ועדת מכרזים היושב ראש, גזבר העיריה והיועץ המשפטי לעיריה.

(ב) עמדת היועץ המשפטי בוועדה תכריע בענינים משפטיים, ועמדת הגזבר תכריע בענינים תקציביים.

188. (א) שתי עיריות או יותר רשאיות להחליט להתקשר בחוזה הטעון מכרז, על פי מכרז מכרז משותף שיערכו במשותף (בחוק זה – מכרז משותף); החלטה כאמור של עיריה תתקבל על ידי ועדת המכרזים של העיריה.

(ב) החליטו עיריות על מכרז משותף ימנו המנהלים הכלליים של העיריות ועדת מכרזים משותפת אשר תורכב מהכשירים להתמנות כחברי ועדת מכרזים על פי סעיף 187 מקרב העיריות השותפות למכרז, ובלבד שמספרם של חברי הוועדה המשותפת לא יעלה על תשעה.

(ג) בוועדת המכרזים המשותפת יהיו חברים היועץ המשפטי והגזבר של העיריה שמספר תושביה הוא הגדול ביותר; ועל עמדתם בוועדה יחולו הוראות סעיף 187(ב).

189. (א) לא תפרסם עיריה מכרז ולא תתחיל בהליכים לביצוע עסקה במקרקעין אלא אם כן המקרקעין שלגביהן תבוצע העסקה כלולים בנספח לתקציב השנתי שאושר על ידי המקרקעין המועצה או אם התקבל אישור המועצה לביצוע העסקה במקרקעין.

(ב) עסקה במקרקעין, למעט בעיריה עצמאית, טעונה אישור השר, אלא אם כן המקרקעין שלגביהן מבוצעת העסקה כלולים בנספח לתקציב שנתי שאישר השר.

190. (א) עיריה רשאית להקצות, ללא תמורה או בתמורה חלקית, למוסד ציבורי הפועל בלא מטרת רווח מקרקעין, למטרות חינוך, רווחה, דת, תרבות, בריאות, איכות הסביבה, ספורט או מדע או למטרה ציבורית אחרת שקבע השר, ובלבד שהקרקע מיועדת בתכנית מתאר מקומית לייעוד למענו הוקצתה (בחוק זה – הקצאת מקרקעין לצורכי ציבור).

ד ב ר י ה ס ב ר

המנכ"לים של העיריות הנוטלות חלק במכרז המשותף אך מספרם לא יעלה על תשעה.

סעיף 189 מוצע לחזור על ההסדר הקבוע כיום ולפיו עסקה במקרקעין דורשת אישור מועצה ואישור השר. התכלית מאחורי דרישה זו, נעוצה בעובדה שנכסי מקרקעין הם פעמים רבות נכסים בעלי ערך כספי ניכר ומשמשים את העיריה, אם לצרכיה הכספיים שלה ואם לייצור הכנסות. החשש מפני הפיכת נכס קבוע לשוטף ואישור חפז של מכירת נכס שיחייב תחליף או שאין סיבה למוכרו מחייב משנה זהירות.

עם זאת, ההסדר הקיים שונה ומקל יותר. אם הנכסים העומדים לעסקה צורפו לרשימת הנכסים בנספח התקציב ואושרו עמו, די יהיה באישור התקציב בידי המועצה והשר כדי לאפשר את ביצוע העסקה. עיריות עצמאיות לא יזיקו כלל לאישור השר. אישור המועצה בכל מקרה יהיה ברוב רגיל ולא כבדין הקיים, רק על פי רוב חברי המועצה.

סעיף 190 מוצע לקבוע בחוק את נושא הקצאות הקרקע למטרות ציבוריות בידי העיריה. נושא שהוסדר עד כה בחוק מנכ"ל בעקבות בג"ץ 3638/99 בלומנטל נ'

סעיף 187 מוצע לקבוע את הרכבה של ועדת המכרזים בעיריה, בדומה להרכבה של ועדת המכרזים במשרדי הממשלה. הבחירה ביוכה במכרז, כמו גם הכנת המכרז עצמו, אמורה להיעשות באופן מקצועי שיעניק לגוף מוציא המכרז את מרב היתרונות העסקיים שניתן להפיק מתחרות מאורגנת לצד שמירה במקביל על שוויון הזדמנויות. לוועדה מקצועית יש יתרון מובנה על פני ועדה מורכבת מנבחר ציבור שאינם תמיד בעלי הכישורים המקצועיים הנדרשים ובדרך כלל גם אינם בקיאים בפרטי היום יום הנדרשים.

מוצע לפיכך כי הוועדה תורכב ממנכ"ל העיריה או נציגו, הגזבר או נציגו והיועץ המשפטי או נציגו. מוצע גם לאמץ את קביעת הדין בתקנות המכרזים הכלליות ולפיו עמדת היועץ המשפטי תכריע בענינים משפטיים ועמדת הגזבר בענינים תקציביים.

סעיף 188 מוצע לאמץ את עיקרי ההסדר הקיים כיום בחוק הרשויות המקומיות (מכרזים משותפים) התשל"ד-1972, המסמך עיריות לערוך מכרז משותף לשתייהן. מטרתו של מכרז מעין זה להשיג את היתרון לגודל בלי צורך לשתף פעולה בפרויקט עצמו, יהא טיבו אשר יהא. חברי ועדת המכרזים המשותפת ימונו בידי

(ב) הקצאת מקרקעין לצורכי ציבור לפי סעיף קטן (א). טעונה אישור המועצה ברוב חבריה, לאחר שהובאו לפניו המלצותיה של הוועדה המקצועית לעניני הקצאות, שחבריה הם המנהל הכללי לעיריה, מהנדס העיריה, היועץ המשפטי לעיריה, האחראי על נכסים בעיריה ומנהל אגף, ובאין מנהל אגף, עובד אחר שימנה המנהל הכללי.

(ג) לא תקצה עיריה מקרקעין לצורכי ציבור אלא על פי בקשה בכתב שהוגשה על ידי המוסד הציבורי ובהתאם לכללים שקבע השר.

(ד) הוראות סעיף קטן (א), לא יחולו על הקצאת מקרקעין לצורכי ציבור למועצה דתית, לאיגוד ערים, למדינה, לחברה ממשלתית או לחברה עירונית מיוחדת, ובלבד שהמקרקעין מיועדים במישרין לביצוע תפקידיו של הגוף שלו הוקצו.

(ה) הוראות סעיף 189 יחולו גם על הקצאת מקרקעין, לפי סעיף זה.

191. (א) הוועדה המקצועית לעניני הקצאות תבחן את הבקשות להקצאת מקרקעין שהוגשו לעיריה בהתאם לכללים שקבע השר ועל פי אמות מידה שקבעה המועצה.

הוועדה
המקצועית לעניני
הקצאות

(ב) מבקשת עיריה להקצות מקרקעין לצורכי ציבור או שהוגשה לה בקשה להקצאת מקרקעין כאמור תפרסם העיריה הודעה בעיתון בדבר הגשת הבקשה ותאפשר לכל המעוניין בהקצאת אותה קרקע או לכל המעוניין להתנגד להקצאתה להעיר את הערותיו.

(ג) הוועדה המקצועית לעניני הקצאות תביא לפני המועצה את הבקשות להקצאה התואמות את הכללים שקבע השר ואת אמות המידה שקבעה המועצה ותמליץ לפני המועצה אילו מהבקשות ראוי לדעתה לקבל.

פרק שלושה עשר: הלוואה, שעבוד, ערבות ותמיכות

192. (א) עיריה רשאית, באישור המועצה ובכפוף להוראות סעיף קטן (ב), ללוות כספים מתאגיד בנקאי, חברות ביטוח, קופות גמל, קרן השתלמות, וכן מכל תאגיד או אדם שהשר, בהתייעצות עם שר האוצר, אישר לענין סעיף זה.

סמכות ללוות

ד ב ר י ה ס ב ר

לפי כללים שקבע השר ואמות מידה שקבעה המועצה. בעת הגשת בקשה להקצאה תפרסם על כך העיריה מודעה בעיתון ותאפשר לכל מעוניין להתנגד להקצאה המבוקשת או לבקש שהנכס יוקצה לו במקום למבקש המקורי. הוועדה תבחן את הבקשות השונות ואת ההתנגדויות ותגיש למועצה דוח הכולל את הבקשות אותן ניתן לאמץ לפי כללי השר והמועצה, ואת הבקשות שניתן לקבל, המומלצות בידי הוועדה. המועצה תקבל את החלטתה כאמור לאחר בחינת המלצות הוועדה המקצועית.

פרק שלושה עשר: הלוואה שעבוד ערבות ותמיכות

סעיפים מוצע לקבוע כי עיריה רשאית לקבל הלוואות 192 ו-193 באישור המועצה, רק מרשימת הגופים שפורטו בסעיף 192. מוצע גם לכלול במונח הלוואה פעולות נוספות שמשמעותן הכלכלית דומה להלוואה. בין אלו הקדמת תשלום בידי חייב עתידית לעיריה שלא במסגרת עסקת ליסינג.

עיריית רחובות, פ"ד נד(4)220. באותו ענין נקבעה הלכה המחייבת לקבוע נוהל שעיקרו תחרות מאורגנת ומתן זכות טיעון לגורמים שונים בטרם יוחלט על הקצאת קרקע ציבורית בידי העיריה למטרה כלשהיא ולגוף כלשהוא. ההסדר המוצע בחקיקה זו מבקש לקבוע את העקרונות המרכזיים האמורים להנחות את פעולת העיריה בנושא ההקצאות.

ראשית, הקצאה למטרות ציבוריות תחייב החלטת מועצה ברוב חבריה. החלטת המועצה תתקבל רק לאחר שהונחו לפניו המלצות ועדה מקצועית מבין עובדי העיריה הרלבנטיים לנושא.

הקצאה תיעשה בהתאם לכללים שיקבע השר ורק לאחר שהוגשה בקשה בכתב בידי הגוף הציבורי המעוניין בהקצאה.

סעיף 191 מוצע לעגן בחוק, את דרכי עבודת הוועדה המקצועית לעניני הקצאות. הוועדה תפעל

(ב) עיריה רשאית ללוות כספים למטרות אלה בלבד:

(1) מימון של הקמה או רכישה של תשתית, מבני ציבור או שטחים לצורכי ציבור;

(2) כיסוי גירעון מצטבר;

(3) פירעון הלוואה אחרת שנטלה העיריה ובלבד שתנאי ההלוואה אותה נוטלת העיריה שווים או טובים יותר לעיריה מההלוואה שאותה תפרע;

(4) מטרה אחרת שאישר השר, על דעת שר האוצר, בנסיבות מיוחדות.

(ג) נטילת הלוואה בידי עיריה, למעט עיריה עצמאית, טעונה אישור השר.

(ד) נכללה מסגרת אשראי בתקציב השנתי של עיריה ואישר השר את התקציב ואת מסגרת האשראי רשאי השר לקבוע, על פי המלצת יחידת הבקרה, שנטילת הלוואה על ידי עיריה דרך כלל או בתנאים שיקבע לא תהיה טעונה אישורו של השר.

(ה) לא יאשר השר נטילת הלוואה, אלא לאחר שהונחה לפניו חוות דעתה של יחידת הבקרה בהתאם להוראות סעיף 193.

(ו) בסימן זה, "הלוואה" – לרבות קבלת תשלום, המגיע לעיריה או הצפוי להגיע לעיריה, המשתלם לעיריה וטרם הגיע המועד לתשלומי, ופריסת תשלום שבו חבה העיריה לתקופה העולה על 36 חודשים, אך למעט הלוואה זמנית כאמור בסעיף 194, ועסקאות ליסינג, על פי כללים שקבע השר.

(ז) אין בהוראות פרק זה כדי לגרוע מהוראות כל דין ביחס להלוואות שנוטלת עיריה.

193. בבדיקת בקשה לנטילת הלוואה, תתייחס חוות דעתה של יחידת הבקרה, בין השאר, בקשה לנטילת לכל אלה:

(1) המטרה שלשמה מיועדת ההלוואה והיותה אחת מן המטרות המפורטות בסעיף 192(ב);

(2) עומס המלוות המוטל על העיריה וכושר החזר של העיריה בהתחשב בתקציבה ובתנאים שנקבעו בהלוואה;

(3) שיעורי הריבית שצפויה העיריה לשלם בעבור ההלוואה;

(4) השלכות נטילת ההלוואה ועמידה בהחזר ההלוואה, על יכולתה של העיריה למלא את החובות והתפקידים המוטלים עליה.

(5) מידת פיזור מקורות האשראי של העיריה ומידת תלותה של העיריה בנותן ההלוואה.

ד ב ר י ה ס ב ר

נטילת אשראי בידי רשויות שאינן עצמאיות, תהיה טעונה אישור שר הפנים, שיינתן לאחר שתונח לפניו חוות דעתה של יחידת הבקרה.

הסמכות ללוות הלוואות שאינן הלוואות שעה (זמניות), הוגבלה למטרות שנקבעו של פיתוח תשתיות, כיסוי גירעון מצטבר או מטרה אחרת שאישר השר. הנימוק העומד בבסיס הגבלה זו נעוץ ברצון למנוע מימון פעילות שוטפת באמצעות אשראי לטווח ארוך. פעולה שיש בה ברגיל כדי לשעבר את העתיד למען ההווה.

194. עיריה רשאית ללוות כספים כהלוואה זמנית מתאגיד בנקאי ובלבד שסך כל ההלוואות הזמניות שיש לעיריה באותה עת לא יעלה על חמישה אחוזים מהכנסות העיריה בתקציב השנתי, והן ייפרעו מתוך ההכנסות השוטפות של העיריה בשנים עשר החדשים שמיום נטילתה.

195. (א) (1) עיריה רשאית, באישור המועצה, לשעבד את הכנסותיה מארנונה כללית, אגרות, היטלים, תשלומי חובה או הכנסה אחרת להבטחת הלוואה שנטלה; שעבוד כאמור, טעון אישור השר, למעט בעיריה עצמאית;

(2) לא ייתן השר את אישורו, אלא לאחר שהונחה לפניו חוות דעתה של יחידת הבקרה, בכל הנוגע להשלכות שעבוד כאמור, על יכולתה של הרשות למלא את תפקידיה;

(3) לא תשעבד עיריה, לרבות עיריה עצמאית, את ההכנסה מארנונה, אם סך הארנונה המשועבדת עולה על 30 אחוזים מתקבולי העיריה בשל ארנונה בשנה שקדמה ליצירת השעבוד; על אף האמור, רשאי השר לאשר שעבוד הכנסות בשיעור העולה על 30 אחוזים, לאחר שהונחה לפניו חוות דעתה של יחידת הבקרה כי לא יהיה בכך כדי לפגוע ביכולתה של העיריה למלא את חובותיה ותפקידיה;

(4) אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מהוראת סעיף 174 ומהוראות כל דין.

(ב) עיריה רשאית, באישור המועצה, למשכן את זכויותיה בנכס מנכסיה להבטחת הלוואה שנטלה ובלבד שלא תשעבד את זכויותיה בנכסים המשמשים או המיועדים לשמש בתי ספר עירוניים, מוסדות רווחה ובריאות עירוניים או נכסים אחרים המיועדים לצורכי ציבור כפי שקבע השר, אלא לטובת מי שהעיריה התקשרה עימו בהסכם לרכישת אותו הנכס, להקמתו, להרחבתו או לממון התקשרות כאמור; משכון לפי סעיף קטן זה יהיה טעון אישור השר, למעט בעיריה עצמאית.

(ג) זכויות העיריה בנכסים מסוגים המפורטים בסעיף קטן (ב) וכן נכסים המיועדים לצורכי ציבור כפי שקבע השר, לא יהיו ניתנות לעיקול אלא אם כן העיקול הוטל על ידי מי שהעיריה התקשרה עמו בהסכם לרכישת הנכס, להקמתו, להרחבתו או למימון התקשרות כאמור.

(ד) בפרק זה, "שעבוד" – כמשמעותו בסעיף 174.

ד ב ר י ה ס ב ר

ראשית, שעבוד זה, כמוהו כאשראי עצמו, טעון בעיריות שאינן עצמאיות, אישורו של שר הפנים בהתאם לחוות דעתה של יחידת הבקרה. שנית, מוטלת הגבלה על שיעורי ההכנסה מארנונה אותם ניתן לשעבד. הנימוק לכך נעוץ בצורך לשמור לעיריה הכנסה הפנויה משעבוד של חובות עבר לצורך תפקודה השוטף. כמו כן, לא ניתן לשעבד כספי פיתוח כאמור בסעיף 174 אלא למטרות המצוינות באותו סעיף. לבסוף, מוטלת מגבלה על שעבוד נכסים לצורכי ציבור דוגמת בתי ספר, בתי חולים, מרפאות, גנים ושטחים ציבוריים, אלא למטרות שהוכרו בסעיף 169.

סעיף 194 ההסדר המוצע מסמך עיריה ללוות הלוואות זמניות מתאגיד בנקאי בלבד, כאשר על הלוואות אלו מוטלת מגבלת היקף ומגבלה על מועד ומקור פירעון אותה הלוואה. הלוואה זמנית מהווה למעשה מסגרת אשראי שוטף הדרוש לעיריה לצורך איוון תזרימי. התנאים הקבועים בהסדר נועדו להבטיח כי לא יהא בהלוואות אלו משום סכנה והכבדה בלתי סבירה על תקציב העיריה.

סעיף 195 מוצע להסמך במפורש את העיריות לשעבד הכנסות עתידיות שלהן ממסים וזאת בכפוף למגבלות שונות.

196. (א) אין בשעבוד הכנסה מארנונה, אגרה, היטל או תשלום חובה כדי לגרוע מזכויותיו ממושעבוד של החייב בארנונה, אגרה, היטלים או תשלום חובה כאמור לפי כל דין ובכלל זה זכות לקבל הנחה.

(ב) אין בשעבוד ההכנסה כאמור בסעיף קטן (א) כדי למנוע מהעיריה להפעיל את סמכויותיה לפי כל דין כלפי החייב; סמכות כאמור תופעל על ידי העיריה על פי הכללים החלים על הפעלת סמכות מאתו סוג, כאילו לא הוטל השעבוד.

(ג) על אף האמור בכל דין לא יוכל בעל השעבוד לממש את השעבוד שהוטל על ידו אלא מתוך כספים שהתקבלו בחשבון העיריה.

(ד) לא יוטל על החייב בארנונה כללית, היטל, אגרה או תשלום חובה עיקול על זכותה של העיריה לקבלתם, ולא תבוצע כל פעולה אחרת שמטרתה מימוש השעבוד כלפי החייב כאמור.

197. (א) עיריה אינה רשאית להלוות כספים, אלא לחברה עירונית מיוחדת. סמכות להלוות לערוב

(ב) עיריה אינה רשאית לערוב אלא לחובה של חברה עירונית מיוחדת.

(ג) לא תינתן ערבות כאמור, אלא בתנאי ששך כל הערבויות לא יעלה בכל עת על 3% מתקציבה באותה שנת כספים.

(ד) החלטה על מתן הלוואה או ערבות לפי סעיף זה, טעונה אישור המועצה, וכן אישור השר, למעט בעיריה עצמאית; החלטת השר תינתן לאחר שתונח לפניו חוות הדעת של יחידת הבקרה.

198. (א) עיריה רשאית לתת למוסד ציבורי תמיכה למטרות חינוך, רווחה, דת, בריאות, תמיכות איכות הסביבה, תרבות, אמנות, ספורט או מדע (בחוק זה – תמיכות).

(ב) לא תיתן עיריה תמיכות אלא במסגרת תקציבה המאושר.

(ג) לא תיתן עיריה תמיכה אלא על פי בקשה בכתב שהגיש המוסד הציבורי, על פי כללים שקבע השר.

(ד) התמיכות יינתנו על פי אמות מידה שייקבעו על ידי המועצה ובהתאם לכללים שקבע השר.

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 198 מוצע לעגן בחוק, את דרך מתן תמיכות על ידי העיריה. מוצע לקבוע כי תמיכות ייכללו בתקציב העיריה. כי התמיכות יינתנו על פי אמות מידה שתקבע המועצה והנחיות שיקבע השר. החלטה על מתן תמיכות תינתן בידי המועצה, זאת לאחר קבלת המלצת ועדת תמיכות מקצועית המורכבת ממנכ"ל העיריה, הגזבר והיועץ המשפטי. המועצה תהיה רשאית למנות מבין חבריה ועדה לעניני תמיכות, אשר לפנייה יובאו המלצות ועדת התמיכות המקצועית, בטרם הדיון במועצה.

באופן זה תישמר זכות ההחלטה על מתן תמיכות ועל יעדיהן בידי המועצה. בשלב ראשון באמצעות קביעת אמות המידה ולאחר מכן בשלב ההחלטה על כל תמיכה ספציפית. ועדת התמיכות המקצועית תתרכז בבדיקת העמידה בכללים ואמות המידה ובגיבוש המלצותיה. בהתאם, למועצה.

סעיף 196 מוצע להסדיר את היחסים שבין החייב כלפי העיריה לבין בעל השעבוד באופן הבא. לחייב תעמוד כל זכות הקיימת לו כלפי העיריה, לרבות הזכות להנחה ולויתור על חוב. מאידך לעיריה יעמדו כל זכויותיה וסמכויותיה כלפי החייב, למרות שהחוב "עבר" כביכול לידי בעל המשכון. לבסוף, זכות המשכון תוגבל למסת הנכסים לאחר שהגיעה לחשבון העיריה. לבעל הזכות לא תקום זכות לגביה במישורין מאת החייב.

סעיף 197 מוצע להגביל את סמכות העיריה לערוב לחובו של אחר באופן שערבות זו תוכר רק לחובו של תאגיד עירוני מיוחד ואף ערבות זו תינתן בתנאים. בנוסף, יידרש אישורו של השר לאחר שהונחה לפניו חוות הדעת של יחידת הבקרה, למעט בעיריה עצמאית.

- (ה) החלטה על מתן תמיכות טעונה אישור המועצה לאחר שהובאו לפני המלצות ועדה מקצועית שחבריה הם: המנהל הכללי לעיריה, הגזבר והיועץ המשפטי לעיריה.
- (ו) מועצה רשאית למנות מבין חבריה ועדה לענייני תמיכות; מינתה המועצה ועדה כאמור, יובאו לפני המלצות הוועדה המקצועית; הוועדה לענייני תמיכות תביא את המלצותיה לפני המועצה.
- (ז) לא ישולם סכום כלשהו כתמיכה אלא אם כן נחתמה בענין זה פקודת תשלום, על פי הוראות סעיף 177.
- (ח) לענין זה, "תמיכה" – בין בכסף בין בשווה כסף, ולרבות באמצעות ערבות ובלבד שלא תינתן ערבות כאמור אלא אם כן סכום הערבות מתקצב במלואו בסעיף התמיכות בתקציב העיריה.

פרק ארבעה עשר – דינים וחשבונות

סימן א': רואה חשבון לעיריה

- מינוי רואה חשבון 199. (א) עיריה תמנה רואה חשבון (בחוק זה – רואה חשבון לעיריה); מינויו של רואה החשבון לעיריה והפסקת העסקתו לפני המועד שנקבע לכך טעונים אישור השר, ויעשו על פי כללים שקבע השר.
- (ב) השר יקבע כללים בדבר –
- (1) דרכי המינוי והפסקת העסקה של רואה חשבון לעיריה;
- (2) תנאי כשירות לרואה חשבון לעיריה;
- (3) משך הזמן שרואה חשבון ישמש כרואה חשבון לעיריה;
- (4) תנאי העסקת רואה החשבון.
- (ג) רואה החשבון לא יהיה עובד העיריה.
- (ד) רואה החשבון יהיה בלתי תלוי בעיריה, בין במישרין ובין בעקיפין וישמור על אי-תלות בעבודתו.
- (ה) השר רשאי להפסיק העסקתו של רואה חשבון לעיריה אם מצא, שהוא אינו ממלא את תפקידו כראוי או שלא מתקיימים בו תנאי הכשירות הנדרשים על פי הכללים שקבע השר.

ד ב ר י ה ס ב ר

פרק ארבעה עשר: דינים וחשבונות

החשיבות המוענקת בהסדר המוצע, כמו בהסדר שקדם לו, למינויו ולכישוריו של רואה החשבון נעוץ בעובדה שרואה החשבון אחראי על כלי הבקרה החיצוניים הקיים על פעילות העיריה ומשק הכספים שלה. המנגנונים שנוצרו בהצעת החוק, לקיום פיקוח אפקטיבי על פעילות העיריה נשענים בראש ובראשונה על דוחות חשבונאיים פרי עבודתו של רואה החשבון. מטעם זה מוצע להסדיר את מכלול הסוגיות הנוגעות לנושא זה, לרבות שאלת כישוריו, דרכי מינויו, תנאי העסקתו והפסקת עבודתו של רואה החשבון.

סעיף 199 עיקרו של ההסדר המוצע הוא יצירת אי-תלות רבה ככל שניתן בין רואה החשבון לבין העיריה המעסיקה אותו ומשלמת את שכרו. כדי להשיג יעד זה נקבעו בחוק תנאים מגבילים להעסקתו של רואה החשבון, ניתנה לשר הסמכות לקבוע כללי העסקת רואה חשבון, מינויים והפסקת כהונתם. בנוסף, מינוי רואה חשבון מחייב אישור שר. השר הוסמך גם להפסיק את כהונתו אם מצא שאינו ממלא תפקידו כראוי.

200. לא מינתה עירייה רואה חשבון, הפסיקה את העסקתו של רואה החשבון ולא מינתה סמכות השר אחר במקומו או שהשר הפסיק עסקתו לפי סעיף 199(ה), ימנה השר בתוך 30 ימים, לאחר שנתן לעירייה הזדמנות להעלות את טענותיה, רואה חשבון לעירייה ויקבע את שכרו, אשר ישולם מקופת העירייה; השר ימנה את רואה החשבון מתוך רשימה שתגיש לו יחידת הבקרה.

201. (א) העירייה תמציא לרואה החשבון כל מסמך ומידע הדרושים לו לצורך מילוי מסמכים לרואה חשבון תפקידיו.

(ב) רואה חשבון יוזמן לכל ישיבה של המועצה, ועדת הכספים וועדת הביקורת אשר בה ידונו הדוחות המבוקרים ותינתן לו הזדמנות להעיר את הערותיו.

סימן ב': ניהול ספרי חשבוניות ועריכת דוחות תקציב

202. (א) העירייה תנהל ספרי חשבוניות על פי כללים שקבע השר (בחוק זה – ספרי הניהול ספרים העירייה).

(ב) הגזבר יכין לכל רבעון דוח כספי לאותו רבעון אשר יתייחס בין השאר לביצוע התקציב באותו רבעון, לאומדן ביצוע התקציב ביחס לתקציב השנתי, להלוואות הזמניות ולאשראי שנטלה העירייה ולמספר העובדים המועסקים בידי העירייה בהתייחס לתקן כוח האדם המאושר שלה (בחוק זה – דוח רבעוני).

(ג) הגזבר יגיש את הדוח הרבעוני לראש העירייה, למנהל הכללי לעירייה, למועצה וליחידת הבקרה בתוך 30 ימים מתום כל רבעון.

203. (א) עירייה תערוך דוחות כספיים, דוחות כאמור ייחתמו בידי ראש העירייה, המנהל הכללי לעירייה וגזבר העירייה.

(ב) רואה החשבון לעירייה יבקר את הדוחות הכספיים השנתיים ויסקור את הדוחות הכספיים החצי שנתיים.

(ג) השר, בהתאם להמלצת הממונה על הבקרה, יקבע את הכללים להכנת דוח רואה החשבון ובכלל זה את מתכונת הדוחות הכספיים, הפרטים הכלולים בהם וכן את מתכונת תמצית הדוחות הכספיים.

ד ב ר י ה ס ב ר

כמו כן ובהמשך לדין התקף, מוצע להטיל חובה על גזבר העירייה להכין דוח רבעוני אשר יתייחס להיבטים השונים הנוגעים לתפקודה הכספי של העירייה באותו רבעון. הדוח יוגש לגורמים הניהוליים והמבקרים בעירייה. דהיינו, ראש העירייה, המנכ"ל, המועצה וליחידת הבקרה במשרד הפנים. תפקידו של הדוח הרבעוני לשמש כלי ניהולי מחד, המאפשר למקבלי החלטות בעירייה למקם את תפקודם על ציר התקינות ולשפר את הטעון שיפור, אם יהיה צורך בכך. במקביל, משמש הדוח הרבעוני כלי בקרה חיצוני למועצה ולמשרד הפנים.

סעיפים מוצע בהמשך לדין התקף, לקבוע חובה על 203 ו'204 הכנת דוחות הכספיים השנתיים והחצי שנתיים. על פי ההסדר המוצע, הדוחות ייחתמו בידי המנכ"ל והגזבר ויסקרו או יבוקרו בידי רואה החשבון. הדוחות יוגשו בידי ראש העירייה למועצה,

סעיף 200 מוצע כי במקרה שבו לא מינתה העירייה רואה חשבון מטעמה, ימנה השר את רואה החשבון. דין דומה מוחל גם במקרה של הפסקת כהונת רואה חשבון בלא שמונה אחר תחתיו. סמכות השר על פי סעיף זה היא סמכות חובה וזאת בשם לב למרכזיות עבודת רואה החשבון בפקוח ובקרה על תקינות עניניה הכספיים של העירייה.

סעיף 201 מוצע לאפשר לרואה החשבון לקבל כל מסמך או מידע הדרושים לו לצורך מילוי תפקידו. מוצע גם לחייב את זימונו של רואה החשבון לישיבות המועצה וועדותיה המתייחסות לדוחות החשבונאיים שערך.

סעיף 202 מוצע לקבוע חובת ניהול ספרי חשבוניות בהתאם לכללים שיקבע השר.

(ד) ראש העירייה יגיש את הדוחות המבוקרים למועצה, לוועדת הכספים וליחידת הבקרה בתוך 60 ימים מתום התקופה שאליה מתייחס הדוח; לדוח המבוקר יצורפו הערותיו של רואה החשבון והסתייגותיו ממנו.

(ה) לא הגיש ראש העירייה את הדוחות המבוקרים ליחידת הבקרה במועד הקבוע בסעיף קטן (ד), יורה הממונה על הבקרה לרואה החשבון להעביר אליו את העתק הדוחות הכספיים שהועברו אליו בידי העירייה בצירוף הערותיו והסתייגותיו.

(ו) לא ערכה העירייה דוחות כספיים במועדים שנקבעו לכך או שנערכו באופן שאינו מאפשר לבקרם או לסקור אותם, רשאי השר לאחר קבלת חוות דעת הממונה על הבקרה להעביר את ענינה של העירייה לבדיקתה של ועדת החקירה.

204. (א) גזר העירייה יגיש לוועדת הכספים ולמועצה את התייחסותו לדוחות המבוקרים בתוך שבעה ימים ממועד הגשתם כאמור בסעיף 203(ד).

(ב) ועדת הכספים תקיים דיון בדוחות המבוקרים לא יאוחר מ־14 ימים ממועד הגשתם לוועדה ותעביר את הערותיה למועצה.

(ג) המועצה תקיים דיון בדוחות המבוקרים בתוך חודש ממועד הגשתם למועצה.

205. (א) תמצית הדוחות המבוקרים והדוחות הרבעוניים יפורסמו באתר האינטרנט של העירייה או בפרסום בעיתון במועד הגשתם למועצה.

(ב) הדוחות הרבעוניים והדוחות הכספיים יהיו פתוחים לעיון הציבור.

סימן ג': דוח פעילות שנתי

206. (א) המנהל לעירייה יערוך בכל שנה דוח מפורט על פעילות העירייה במשך שנת הכספים שקדמה להגשת הדוח האמור (בחק זה – דוח פעילות שנתי) ויגיש אותו לראש העירייה.

(ב) דוח הפעילות השנתי יתייחס לביצוע התקציב לפי פרקיו, לפעולות שביצעה העירייה, לביצוע תכנית העבודה השנתית באותה שנה, להיקף כוח האדם שהועסק בידי העירייה באותה שנה, לפעולות הפיתוח והעסקאות במקרקעין שבוצעו על ידה, ולפעולות אכיפת החוק שביצעה העירייה, ובעירייה שמועצתה היא ועדה מקומית, יתייחס דוח הפעילות השנתי גם לפעילות הוועדה המקומית.

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 205 מוצע לקבוע חובת פרסום של תמצית הדוחות הכספיים באתר האינטרנט של העירייה או בעיתון מקומי בעל תפוצה. חשיבותו של פרסום כאמור בהיותו אמצעי נוסף לשיתוף הציבור ולידועו.

סעיף 206 מוצע לקבוע חובה על הכנה ופרסום דוח שנתי על פעילות העירייה. הדוח השנתי משתלב בחובת יידוע הציבור והמועצה לצד היותו כלי ניהולי המשקף את הביצוע בפועל, אל מול התקציב, נספחיו ותכנית העבודה. הדוח השנתי מהווה דוח משלים לדוחות הכספיים. לפיכך יוגש למועצה במועד הגשת הדוחות הכספיים והם ידונו במשותף. כמו כן, מוצע לקבוע כי דוח הפעילות השנתי יפורסם באתר האינטרנט של העירייה או בעיתון מקומי בעל תפוצה רחבה.

לוועדת הכספים וליחידת הבקרה בתוך 60 יום מתוך התקופה אליה מתייחס הדוח. על הגזר, במקביל, להגיש את התייחסותו לדוחות הכספיים לוועדת הכספים האמורה לדון בהם תוך זמן קצר הנקוב בהצעה. לאחר מכן תערוך גם המועצה דיון בדוחות הכספיים.

הנוהל המוצע אמור להבטיח הגשת דוחות כספיים במועד קרוב ככל שניתן לתקופה הנבחנת באותם דוחות, כמו גם לוודא כי הדיון באותם דוחות ייעשה בקרבה מספקת להיותם רלבנטיים. כאמור, הדוחות הכספיים על פי ההצעה מהווים מרכיב מרכזי ביצירת בקרה מובנית, פנימית וחיצונית, על מצבה הכספי של העירייה ומכאן חשיבותם ומרכזיותם.

(ג) ראש העירייה יגיש למועצה את דוח הפעילות השנתי במועד הגשת הדוחות הכספיים השנתיים. תמצית הדוח תפורסם באתר האינטרנט של העירייה או בעיתון מקומי בעל תפוצה רחבה בתחום העירייה במועד הגשת למועצה; דוח הפעילות השנתי יהיה פתוח לעיון הציבור.

(ד) המועצה תקיים דיון בדוח הפעילות השנתי ביחד עם הדיון על הדוח הכספי השנתי.

פרק חמישה עשר – תפקידי העירייה וסמכויותיה

סימן א': תפקידי העירייה וסמכויותיה

207. (א) עירייה תפעל בתוך תחום שיפוטתה לביצוע תפקידים אלה, בכפוף להוראות צו תפקידי העירייה הכינון, בהתאם לתקציבה המאושר ובכפוף להוראות כל דין:

(1) לתכנן ולפתח את תחום העירייה;

(2) לפתח, להחזיק, ולהסדיר את תשתיות התיעול, הניקוז, איסוף הפסולת וסילוקה ואת שירותי המים והביוב, אם לא הוקם בתחומה תאגיד מים כמשמעותו בחוק תאגידי מים וביוב, והתאגיד קיבל רישיון על פי החוק;

(3) לפתח, להחזיק ולהסדיר דרכים ציבוריות וחניה ציבורית;

(4) לפתח, להחזיק ולהסדיר מבני ציבור ושטחים לצורכי ציבור;

ד ב ר י ה ס ב ר

המוצע. רשימת תפקידים זו מותאמת למציאות המודרנית ורחבה דיה לכלול את כל הפעולות המבוצעות כיום ובעתיד הנראה לעין בידי העיריות.

סעיף 207 מוצע לקבוע, בהמשך לאמור, כי תפקידי העירייה שהיקפם מפורט בסעיף 207, כפופים להוראות צו הכינון של העירייה. קביעה זו מבקשת ליצור אפשרות ליצירת שונות בצווי הכינון, בין התפקידים שניתן יהא להטיל על עיריות שונות לפי פרמטרים של יכולת כלכלית, ניהולית, גודל וכיוצא בזה.

עוד קובע הסעיף המוצע כי ככלל, תפקידי העירייה וסמכויותיה מתייחסים לתחום שיפוטתה של העירייה. החריג לכך קבוע בסעיף 208 להלן.

תפקידי העירייה כפופים לא רק לצו הכינון אלא גם לתקציבה המאושר. הוספת סייג זה באה כדי למנוע תביעות נזיקין או הוצאת צווי עשה כנגד עיריה בשל אי-עמידה בחובות כמו פיתוח והחזקת תשתיות לדוגמה, או הסדרת והחזקת דרכים וחניה. היקף התפקידים המוטלים על העירייה על פי ההסדר המוצע אינו מוחלט. הוא כפוף לתקציב העירייה. החלטתה שלא לתקן בור בכביש או בגן משחקים לא אמורה להקים כנגדה עילת רשלנות במילוי חובה או עילת הפרת חובה חקוקה רק עבור קביעת פעילות זו כתפקיד המוטל על העירייה. מטרת ההסדר המוצע לסייג את החובה שיוצר התפקיד כחובה המותנית בקיומו של תקציב לפי סדר העדיפויות שתקבע העירייה באמצעות מוסדותיה המוסמכים.

פרק חמישה עשר: תפקידי העירייה וסמכויותיה

סימן א'

אחד המאפיינים המרכזיים של רובדי החקיקה ההיסטוריים החלים בדיני רשויות כיום היא רשימת סמכויותיה וחובותיה של עיריה כפי שהיא מופיעה בפקודת העיריות. האבחנה בין סמכויות וחובות כפי שהיא מופיעה כיום יוצרת אי-בהירות משפטית רבה וככל הנראה אינה משקפת עוד את הדין הקיים. רמת הפרוט ברשימת הסמכויות והחובות אינה משקפת את צורכי העולם המודרני ואף לא את תחומי פעולותיהן הקיימים והרצויים של העיריות. המצב המשפטי בכל הנוגע למועצות מקומיות ואזוריות אינו טוב יותר. פקודת המועצות אינה מסדירה כשלעצמה את תפקידי המועצה המקומית. היא מסדירה חלק מסמכויותיה, אך תפקידיה נותרו להסדרה בחקיקת המשנה וליתר דיוק, בצו הכינון.

במסגרת הצעה זו מוצע להקנות לרשויות המקומיות בצו הכינון סמכויות התואמות את גודלן, יכולתן הניהולית והכלכלית תוך בחינת האפשרות ליצור שיתופי פעולה או להיעזר בעיריות סמוכות. סמכויות העיריות ייקבעו כל אחת בהתאם למאפייניה המיוחדים, בצו הכינון של כל עיריה ועיריה, כאשר בשלב זה הכוונה לשמר את צווי הכינון ואת סמכויות הרשויות המקומיות כפי שהן כיום, זאת בכפוף לבדיקה בעתיד של ועדות הגבולות ויחידת הבקרה.

מכל מקום, סמכויות העיריות השונות וסמכויותיהן ייגזרו מתוך רשימת התפקידים המצויה בסעיף 207

- (5) לתת שמות לרחובות, כיכרות, מבני ציבור ושטחים לצורכי ציבור;
- (6) לספק ולהסדיר שירותי ניקיון ותברואה;
- (7) להסדיר את חזות העיר ובכלל זה את חזות הרחובות והבנינים;
- (8) להסדיר את הצגת המודעות והשלטים;
- (9) לעשות את הדרוש להכנת המשק לשעת חירום ולהפעלתו באותו זמן, הכל בכפוף להוראות שר הביטחון ובהתאם לתכנית שאישרה הממשלה או מי שהסמיכה לכך;
- (10) להסדיר ולטפל במבנים מסוכנים;
- (11) להסדיר, להגביל או לאסור את פעילותם של עסקים, מלאכות ותעשיות;
- (12) להסדיר את רישומם והחזקתם של בעלי חיים, ומניעת מטרדים כתוצאה מהחזקתם;
- (13) לספק ולהסדיר שירותי איכות הסביבה.
- (ב) בלי לגרוע מהאמור בסעיף קטן (א) רשאית העירייה לפעול בתוך תחומה לאספקת שירותי רווחה, בריאות הציבור, חינוך, תרבות, ספורט ודת ולהסדרתם, ולפעול לקידום רווחת תושביה.
- (ג) עירייה רשאית לפעול ולהסדיר נושאים של ביטחון הציבור והסדר הציבורי בתחומה, וזאת בתחומים בתנאים ובסייגים שקבעו השר והשר לביטחון הפנים כאחד, ובהסכמת שר המשפטים.
- (ד) אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מכל חובה, תפקיד או סמכות המוטלים על העירייה או המוקנים לה לפי כל דין.

ד ב ר י ה ס ב ר

מוצע גם לקבוע את תפקיד העירייה לפעול בתחומה בתחום הרווחה, החינוך, בריאות הציבור, התרבות והספורט והדת ולקידום רווחת תושביה. סעיף זה כולל בתוכו את מכלול הפעילויות המתבצעות כיום בידי רשויות מקומיות, הן באמצעות המנגנון העירוני והן באמצעות מנגנוני תמיכות של העירייה.

כמו כן, בין התפקידים שרשאית העירייה לפעול בהם בתוך תחומה, מצוי התפקיד "לפעול ולהסדיר את הביטחון הציבורי והסדר הציבורי". קביעת תפקיד זה כחלק מתפקידי העירייה נועד ליתן גושפנקא חוקית להסדרי שמירה שונים הנעשים בידי רשויות מקומיות שונות ולאפשר לעיריות לשמור על הסדר הציבורי במקומות ציבוריים. למותר לציין, שסמכויות אלו אינן באות להחליף את סמכות המשטרה, אלא להתקיים לצדה במסגרת הדין ויהיו כפופים לכללים שייקבעו בידי שר הפנים יחד עם השר לביטחון פנים ובהסכמת שר המשפטים.

תפקידי העירייה כוללים תכנון ופיתוח תחום העירייה. הכוונה הן לתכנון סטטוטורי והן תכנון במובנו הניהולי והמינהלי. פיתוחו של תחום העירייה הוא תפקיד שיש לפרשו באופן רחב כך שיכלול פיתוח עסקי וקידום יזמות עסקית, יצירת מקורות הכנסה נוספים לעירייה וכיוצא בזה. תפקידי הפיתוח, ההחזקה וההסדרה של תשתיות שונות, דרכים, חניות, מבני ציבור ושטחים לצורכי ציבור, מקפלים בתוכם את האחריות הכוללת לתשתיות פיזיות במובן הרחב. מתפקידי הפיתוח, ההחזקה וההסדרה נובעת סמכות העירייה ליצור היטלים שיעודם לממן פיתוח זה, לקבוע חוקי עזר להסדרת הפעילות במתחמים אלו וכיוצא בזה.

כמו כן, ההצעה שבה ומעגנת את חובתה של הרשות המקומית לעשות את כל הדרוש להכנת המשק לשעת חירום ולהפעלתו באותו זמן.

208. על אף האמור בסעיף 207 רשאת העיריה, באישור השר ובתנאים שקבע, לפעול מחוץ פעילות מחוץ לתחומה.

209. עיריה שלא הוקם בתחומה תאגיד מים כמשמעותו בחוק תאגידי מים וביו – סמכויות מיוחדות בענין מים

(1) תפעל למניעת בזבוז, שימוש לרעה, צריכה יתרה או זיהום מים המסופקים לשימוש ציבורי או פרטי;

(2) תסדיר את אופן מדידת צריכת המים המסופקים על ידה.

210. (א) בעל בנין חייב להחזיק את בניינו במצב המבטיח את שלום המשתמשים בו ואת שלום הציבור.

(ב) ראה המנהל הכללי לעיריה, על פי חוות דעת שהוגשה לו על ידי מהנדס העיריה שבנין מהווה סכנה למשתמשים בו או לציבור, רשאי הוא לדרוש בכתב מבעל הבנין לבצע את העבודות המפורטות בדרישה והנחוצות למניעת הסכנה כאמור בתוך תקופה שיקבע.

(ג) לא מילא בעל הבנין אחר דרישת המנהל הכללי או ביצע את העבודות באופן שאין בו כדי להסיר את הסכנה, רשאת העיריה לבצע את העבודות ולגבות מבעל הבנין את הוצאות הביצוע.

(ד) ראה המנהל הכללי לעיריה, על פי חוות דעתו של מהנדס העיריה שבנין נתון במצב שיש בו משום סכנה מיידית למשתמשים בו או לציבור רשאת העיריה לבצע את העבודות הדרושות לשם הסרת הסכנה ובכלל זה סגירתו או הריסתו, ולגבות מבעל הבנין את הוצאות הביצוע.

(ה) לבקשת עיריה רשאי בית משפט השלום להורות למחזיק בבנין או למשתמש בו לפנותו אם ראה שהדבר דרוש לשם ביצוע העבודות כאמור בסעיפים קטנים (ג) ו-(ד), ולהורות למשטרה להיכנס לחצרים ולבנין שעליהם ניתן הצו ולהרחיק מהם כל אדם וחפץ.

(ו) בסעיף זה –

”בעל” – לרבות חוכר לדורות כמשמעותו בחוק המקרקעין, התשכ”ט–1969²¹, ולענין מקרקעין המנוהלים לפי חוק מינהל מקרקעי ישראל, התש”ך–1960²², ”חכירה לדורות”, לרבות עסקת חכירה לדורות שלא נגמרה ברישום.

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 210 על פי ההסדר המוצע תוטל חובה על בעל בנין להחזיק במצב המבטיח את שלום של המשתמשים בו ושלום הציבור. אי-עמידה בחובה זו תקנה לעיריה את הסמכות לדרוש מבעל הבנין לבצע את העבודות הדרושות למניעת סכנה ולבצע בעצמה על חשבון בעל הבנין את העבודה הנדרשת. מוצע להסמיך את העיריה במקרה של סכנה מיידית לבצע בעצמה לא רק עבודות לשיקום הבנין אלא אף פעולות הנדרשות לסגירתו או הריסתו. כמו כן, מוצע להסמיך את העיריה לבקש צו מבית המשפט להורות למחזיק בבנין או למשתמש בו לפנותו אם ראה שהדבר נחוץ לצורך העבודות הדרושות לשם הסרת הסכנה.

סעיף 208 מוצע לאפשר לעיריה לפעול אף מחוץ לתחומה באישור השר ובתנאים שקבע וזאת כחריג לכלל לפיו, עיריה אינה אמורה לפעול מחוץ לתחומה.

סעיף 209 מוצע להטיל על עיריה שמשק המים והביוב שלה אינם מתפקדים במסגרת תאגידי מים וביו – על פי חוק תאגידי מים וביו, התשס”א–2001, לפעול למניעת בזבוז, שימוש לרעה, צריכת יתר או זיהום המים. כמו כן מוצע להטיל על עיריה את החובה להסדיר את אופן מדידת צריכת המים.

²¹ ס”ח התשכ”ט, עמ’ 259; התשס”ו, עמ’ 247.

²² ס”ח התש”ך, עמ’ 57; התשס”ו, עמ’ 312.

פתיחתם וסגירתם 211. (א) עירייה רשאית לקבוע בחוק עזר הוראות בדבר פתיחתם וסגירתם של עסקים, לרבות של בתי עסק שעזרתה פתיחה והסגירה בימי מנוחה.

(ב) הוראות כאמור בסעיף קטן (א) יכול שייקבעו לכל תחום שיפוט של העירייה או לחלק ממנו ביחס לימי מנוחה וליום תשעה באב, בין השאר בהתחשב בטעמים שבמסורת דתית.

(ג) "ימי מנוחה" – כמפורט בסעיף 18 א לפקודת סדרי שלטון משפט, התש"ח-1948²³, לענין זה, שבת ומועדי ישראל, מכניסת השבת או המועד ועד צאתם. "יום תשעה באב" – כמשמעותו בחוק איסור פתיחת בתי עינוגים בתשעה באב (הסמכה מיוחדת), התשנ"ז-1997²⁴.

שיתוף פעולה בין עיריות 212. (א) על אף האמור בסעיפים 207 ו-208 רשאיות שתי עיריות או יותר לפעול במשותף בתוך תחומה של כל אחת מהן למילוי תפקידיהן, בין בעצמן ובין באמצעות תאגיד משותף.

(ב) אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מהוראות חוק איגודי ערים.

סימן ב': חוקי עזר

הכנת חוקי עזר 213. (א) לצורך ביצוע תפקידיה מוסמכת עירייה להתקין חוקי עזר, ובין השאר להטיל בהם אגרות, היטלים ותשלומי חובה.

(ב) הצעה לחוק עזר תוגש למועצה 30 ימים לפחות לפני הדיון בה.

(ג) הוגשה הצעה לחוק עזר למועצה –

(1) יועבר העתק ממנה לוועדי הרובע ותינתן להם ההזדמנות להעיר את הערותיהם בתוך תקופה שתקבע העירייה, שלא תעלה על 21 ימים;

ד ב ר י ה ס ב ר

סימן ב': חוקי עזר

חוקי עזר הם המכשיר המרכזי העומד לרשות העירייה ומועצתה לקבוע נורמות ולמסות את המצויים בתחום שיפוט של העירייה. חוקי עזר הם מעשי חקיקה של העירייה. ככאלה הם מופקדים בידי הזרוע המחוקקת של העירייה – מועצת העירייה.

הנוסח הקיים בפקודת העיריות בנוגע לחוקי עזר מציב שורה של ספקות בדבר היקף הנושאים שניתן להסדיר בחוקי העזר – בדבר היחס בין הסדרה בחוקי עזר לבין הסדרה באופן אחר. ומגוון שאלות נוספות. החוק הקיים גם אינו מסדיר די הצורך את אופן הדיון במועצה בחוק העזר ולא מצוי בו מנגנון המבטיח את תקינותם. כפועל יוצא מכך חוקי עזר רבים המגיעים לאישורו של שר הפנים או משרד המשפטים מעוכבים בגלל חוסר תקינותם והתאמתם לנורמות הנדרשות. ההסדר המוצע, החוזר על עקרונות ההסדר הקיים, מבקש להכניס יתר סדר ומשטר מובנים לסוגיה זו של חוקי עזר.

סעיף 213 מוצע לקבוע סמכות כללית לעירייה להתקין חוק עזר לצורך ביצוע תפקידיה.

סעיף 211 מוצע לשמר את סמכותה של עירייה על פי הדין התקף, לקבוע הוראות בדבר פתיחתם וסגירתם של עסקים, לרבות הסדרה כאמור בימי המנוחה.

סעיף 212 מוצע לאפשר לשתי עיריות או יותר לפעול במשותף בתוך תחומה של כל אחת מהן למילוי תפקידיהן, בין בעצמן ובין באמצעות תאגיד משותף.

הסמכה לפעולה כאמור, מהווה חריג לכלל הקבוע בסעיף 209 ולפיו כל עירייה מוסמכת לפעול רק בתחומה היא. שיתוף פעולה על פי סעיף זה יאפשר לכל העיריות החברות באותו שיתוף פעולה לחרוג מתחומי השיפוט של כל אחת מהן ולפעול כל אחת גם בתחומה של שותפתה להסכם שיתוף הפעולה. מטרת הסעיף להגביר את יכולת שיתוף הפעולה בין העיריות באופן שיביא לידי ביטוי את היתרונות לגורל וגמישות התפעול והארגון העשויים להתלוות לשיתוף מעין זה.

²³ ע"ר, סעיף 2, תוס' א, עמ' 1; ס"ח התשס"א, עמ' 53.

²⁴ ס"ח התשנ"ח, עמ' 8; התשס"ב, עמ' 426.

(2) ההצעה תפורסם באתר האינטרנט של העיריה או בעתון מקומי בעל תפוצה רחבה בתחום העיריה ותינתן לכל המעוניין אפשרות להעיר את הערותיו בכתב בתוך תקופה שתקבע העיריה, שלא תעלה על 21 ימים.

214. (א) לא תדון המועצה בהצעת חוק העזר אלא אם כן הוגשה לה חוות דעת היועץ דיון במועצה המשפטי לעיריה בדבר חוקיותה.

(ב) לדיון במועצה בהצעת חוק העזר יוזמנו יושבי ראש ועדי הרובע שהעירו את הערותיהם להצעה ונתן להם הזדמנות להציג את הערותיהם.

(ג) התקבלו הערות לחוקי העזר כאמור בסעיף 213 (ג) יונח העתק מהם על שולחן המועצה לפני הדיון בחוק העזר.

(ד) מועצה רשאית לאשר את הצעת חוק העזר כפי שהוגשה או בשינויים או לסרב לאשרה.

215. (א) הגיש ועד רובע למועצה הצעה לחוק עזר בתחום אותו רובע עירוני, תובא ההצעה לדיון במועצה בתוך 60 ימים מיום שהוגשה. חוק עזר לפי הצעת ועד רובע

(ב) המנהל הכללי, היועץ המשפטי לעיריה והגזבר יחוו את דעתם על הצעת חוק העזר.

(ג) המועצה רשאית לאשר את הצעת חוק העזר כפי שהוגשה או לשנותה או לסרב לאשרה.

216. (א) אישרה המועצה חוק עזר, יפורסם חוק העזר, בכפוף להוראות סעיף זה, פרסום חוק עזר ברשומות.

(ב) לא תפרסם עיריה חוק עזר אלא אם כן אישר היועץ המשפטי לעיריה בכתב את חוקיותו ואת חוקיות ההליכים שבהם אושר.

ד ב ר י ה ס ב ר

מוצע גם לזמן את יושבי ראש ועדי הרובע ששלחו את הערותיהם כחלק מהגברת הדמוקרטיה המקומית ושיתוף הציבור. כחלק ממגמה זו מוצע לקבוע חובה על הנחת הערות הציבורי ביחס להצעה חוק העזר, על שולחן המועצה וחברי המועצה לעת הדיון.

המועצה תהיה רשאית לאשר את ההצעה כפי שהיא, לסרב לאשרה או לאשרה בשינויים.

סעיף 215 בין סמכויות ועדי הרובע, נקבעה סמכותם ליזום במישרין חוקי עזר הנוגעים לרובעים שלהם. במקרים אלו נדרשת עמדה מגובשת על חוק העזר המוצע לא רק של היועץ המשפטי בדבר חוקיות ההצעה אלא גם של המנכ"ל והגזבר בדבר השלכותיה הנוספות של הצעה זו. חוות דעת אלו הן תנאי מוקדם לדיון בהצעת חוק עזר שיוזם ועד רובע. כמו כן, מוצע לקבוע כי המועצה תדון בהצעת חוק העזר שהוגש בידי ועדת הרובע, בתוך 60 יום מיום שהוגשה.

סעיף 216 מוצע להשאיר על כנו, בכל הנוגע לעיריות שאינן עצמאיות, את ההסדר ולפיו ניתנת לשם סמכות להחליט בתוך 60 יום אם ברצונו למנוע את

כמו כן מוצע כי הצעה לחוק עזר תוגש למועצה 30 יום לפחות לפני הדיון בה וכי ההצעה תפורסם לציבור הרחב ותינתן לכל המעוניין להעיר את הערותיו בכתב. כמו כן, תינתן ההזדמנות להעיר גם לוועדי הרובע.

סעיף 214 מוצע לקבוע את מסגרת הדיון בחוק עזר באופן הבא.

תנאי מוקדם לדיון בחקיקת עזר תהיה הגשת חוות דעת היועץ המשפטי בדבר חוקיותו של החוק המוצע. חשיבותו של הסדר זה נעוצה בעובדה כי חקיקת עזר יכולה להיות יוזמה גם בידי חברי מועצה שאינם נעזרים במנגנון העירוני ואינם בעלי כישורים מתאימים לבדיקת חוקיות חקיקה מקומית. מעמדה של זה הוא כשל תקנות וככזו מוטלות עליה מגבלות שונות. הן אלה המוטלות מכוח החקיקה הראשית העוסקת בדיני עיריות ורשויות מקומיות והן אלו החלים מכוח דיני המשפט המינהלי והחקיקתי. כדי למנוע דיון סרק בהצעה שחוקיותה מוטלת בספק מוצע ההסדר ולפיו תנאי מוקדם לדיון יהא הנחת חוות דעת היועץ המשפטי לעיריה המהווה את הסמכות המשפטית של העיריה, בדבר חוקיות ההצעה.

(ג) חוק עזר יפורסם כעבור 60 ימים מהיום שהביאה העירייה את חוק העזר לידיעת השר; הודיע השר כי אין לו התנגדות לחוק העזר, יפורסם חוק העזר אף לפני תום מועד זה.

(ד) השר רשאי בתוך התקופה האמורה בסעיף קטן (ג) לקבוע שלא ניתן לפרסם את חוק העזר מנימוקים שיפורטו.

(ה) הוראות סעיפים קטנים (ג) ו-(ד) לא יחולו על עירייה עצמאית למעט לענין חוקי עזר, שיש בהם הטלת אגרה, היטל או תשלום חובה.

(ו) על אף האמור בסעיף קטן (ה) רשאי השר לקבוע שחוקי עזר של עירייה עצמאית המתייחסים לסוגי אגרות, היטלים ותשלומי חובה מסוימים לא יהיו טעונים את אישורו, בתנאים שקבע.

הוראות בחוק העזר 217. בחוק עזר רשאית עירייה לקבוע הוראות בדבר:

(1) חובה לקבל רשיון לפעולה שמבקש אדם לבצע בתחום העירייה בענין המצוי בתחום תפקידיה;

(2) הטלת חובה על בעל נכס או מחזיק בו לבצע באותו נכס פעולה או עבודה בענין המצוי בתחום תפקידיה של העירייה;

(3) הטלת חובה על עסקים הגובלים במדרכה לדאוג לנקיון המדרכה שבה הם גובלים;

(4) הטלת חובה להימנע מביצוע פעולה או עבודה שיש בהם כדי לפגוע בביטחון הציבור, בסדר הציבורי, ברווחת הציבור, בבריאותו, בתנאי התברואה הנאותים, בחזות פני העיר או שיש בה כדי ליצור מטרד;

(5) בסעיף זה, "בעל" – כהגדרתו בסעיף 210.

218. (א) נוכח המנהל הכללי של העירייה או מי שהוא הסמיך לענין זה שאדם שהוטלה עליו על פי חוק עזר חובה כאמור בסעיף 217 (ב) עד (ד) לא ביצע אותה חובה, כולה או חלקה, רשאי הוא להורות לו בצו לבצע את אותה החובה.

ד ב ר י ה ס ב ר

מוצע להסמיך עירייה להטיל חובה על עסקים הגובלים במדרכה לדאוג לנקיון המדרכה שבה הם גובלים.

מוצע להסמיך עירייה להטיל חובה להימנע מביצוע פעולה או עבודה שיש בהם כדי לפגוע בביטחון הציבור, בסדר הציבורי, ברווחת הציבור, בבריאותו, בתנאי התברואה הנאותים, בחזות פני העיר או שיש בה כדי ליצור מטרד.

סעיף 218 מוצע להסמיך את המנכ"ל של העירייה להוציא צו למילוי חובה, לאדם שהוטלה עליו על פי חוק עזר חובה והוא לא ביצע אותה חובה. לא מילא אותו אדם אחר הצו, רשאית העירייה, לבצע את הנדרש על פי הצו ולחייב אותו בתשלום כפל ההוצאות שהוצאו.

אישור חוק העזר. עיריות עצמאיות לא יזדקקו לקבלת אישור השר, למעט בחוקי עזר, שיש בהם הטלת אגרה, היטל או תשלום חובה. על אף האמור, השר יהיה רשאי לקבוע שחוקי עזר של עירייה עצמאית המתייחסים לסוגי אגרות, היטלים או תשלומי חובה, לא יהיו טעונים את אישורו ובתנאים שיקבע.

סעיף 217 מוצע לקבוע בצדו של סעיף ההסמכה הכללי של עירייה לחוקק חוקי עזר לצורך ביצוע תפקידיה, מספר סעיפי הסמכה מפורשים לנושאים שונים, שבהעדרם עשוי לעלות ספק בדבר סמכות העירייה כאמור.

מוצע להסמיך עירייה להטיל חובת רישוי לפעילות שהסדרתה מצויה בתחום תפקידיה.

מוצע להסמיך עירייה להטיל חובת על בעל נכס או מחזיק בו לבצע באותו נכס פעולה או עבודה בענין המצוי בתחום תפקידיה של העירייה.

(ב) לא קיים אדם הוראות צו שניתן לפי סעיף זה, רשאי המנהל הכללי של העיריה, או מי שהוא הסמיך לענין זה, לבצע את הנדרש על פי הצו; עשה כן, יהיה מי שנצטווה אך לא מילא אחר הוראות הצו חייב בתשלום כפל ההוצאות שהוצאו.

(ג) ניתן צו כאמור ביחס לחובה שיש לבצע ברכוש משותף בבית משותף, ולא מולאו הוראותיו, יהיו חייבים כל אחד מבעלי הדירות או המחזיקים בהן, לפי הענין, בחלק יחסי מהתשלום כאמור בסעיף קטן (ב), כפי חלקיהם ברכוש המשותף.

(ד) על מסירת צו לפי סעיף זה יחולו הוראות סעיף 237 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982²⁵, בדבר המצאת מסמכים בשינויים המחייבים.

219. (א) הוגש כתב אישום בשל עבירה לפי חוק עזר המטיל חובה כאמור בסעיף 217(ב) סמכות בית משפט
עד (ד) רשאי בית המשפט ליתן צו עשה, צו אל תעשה וכל סעד אחר, ככל שיראה לנכון בנסיבות הענין, לרבות לביצוע צו לפי סעיף 218 והכל כדי להביא לביצוע החובה כאמור.

(ב) על צו שהוציא בית המשפט לפי סעיף קטן (א) יחולו הוראות סעיף 20כג (ב) עד (ד) ו-(ח) לחוק המים, התשי"ט-1959²⁶, בשינויים המחויבים.

(ג) בית משפט שהרשיע אדם בעבירה לפי חוק עזר כאמור בסעיף קטן (א) רשאי, בגזר הדין, בנוסף על כל עונש שיטיל, לצוות על האדם לבצע את החובה שהוטלה עליו על פי חוק העזר או הצו כאמור בסעיף 218 או לחייבו בתשלום כפל ההוצאות שהוצאו בידי העיריה על פי סעיף 218(ב).

220. (א) העובר על הוראות חוק עזר, דינו – קנס של 3,300 שקלים חדשים ובעבירה נמשכת קנס נוסף של 150 שקלים חדשים בעד כל יום שבו נמשכת העבירה לאחר שנמסרה לו הודעה עליה בכתב מטעם המנהל הכללי של העיריה או לאחר הרשעה.

(ב) חוק עזר כאמור לא יהיה טעון אישור ועדה של הכנסת.

221. (א) השר בהסכמת שר המשפטים, רשאי, בצו ברשומות, להודיע כי עבירה עלעבירת קנס הוראה מסוימת בחוק עזר של עיריה היא עבירת קנס.

(ב) השר יקבע בצו ברשומות את שיעור הקנס לכל עבירת קנס, ובלבד שלא יעלה על 660 שקלים חדשים.

222. (א) עיריה רשאית להטיל בחוק עזר היטלים המיועדים לממן הקמה או רכישה שלהיטלים, אגרות תשתיות, מבני ציבור או שטחים לצורכי ציבור (בחוק זה – היטל); היטל ישולם בידיהיטלומי חובה בעל הנכס.

ד ב ר י ה ס ב ר

נוסף לעבירה נמשכת של 150 שקלים חדשים בעד כל יום שבו נמשכת העבירה. כמו כן, מוצע למען הסר ספק, לקבוע כי אישור חוקי עזר אלו, לא יהיו טעונים אישור ועדה של הכנסת בהתאם לסעיף 2(ב) לחוק העונשין, התשל"ז-1977.

סעיף 221 מוצע כי השר בהסכמת שר המשפטים יהא רשאי לקבוע כי הוראות מסוימות בחוק עזר מהוות עברות קנס. השר יקבע את שיעורן של עברות הקנס.

סעיף 222 מוצע להסמיך עיריה להטיל בחוק עזר היטלים המיועדים לממן הקמה או רכישה של

סעיף 219 מוצע לקבוע כי בית המשפט יהיה מוסמך ליתן צו עשה, צו אל תעשה וכל סעד אחר שיראה לנכון בנסיבות הענין כדי להבטיח ביצוע חובה כאמור בסעיף 217. כמו כן, יהיה רשאי נוסף על כל עונש שיטיל לצוות על האדם לבצע את החובה שהוטלה עליו או לחייבו בתשלום כפל ההוצאות שהוצאו בידי העיריה על פי סעיף 218.

סעיף 220 מוצע לקבוע בחוק כי הקנס לעובר על חוק עזר יהא בסך 3,300 שקלים חדשים וכי יקבע קנס

²⁵ ס"ח התשמ"ה, עמ' 43; התשס"ז, עמ' 30.

²⁶ ס"ח התשי"ט, עמ' 169; התשס"ז, עמ' 68.

(ב) עירייה רשאית להטיל בחוק עזר אגרה בעד שרותי אספקת מים ושרותי ביוב או בעד רשיון הניתן בידי העירייה (בחוק זה: אגרה) או תשלום חובה למטרה אחרת שאישר השר ובתנאים שקבע (בחוק זה – תשלום חובה).

(ג) אגרות ותשלומי חובה יכול שיוטלו בשיעור אחיד או בשיעורים שונים..

(ד) היטלים יכול שיוטלו בשיעורים שונים בהתאם לסוג הנכס, השימוש בו ומיקומו.

(ה) בסעיף זה, "בעל" – כהגדרתו בסעיף 210.

(ו) הוראות סעיף זה לא יחולו על תשתיות מים וביוב בעירייה שהוקם בה תאגיד מים כמשמעותו בחוק תאגידי מים וביוב.

תוקפם של חוקי עזר 223. חוק עזר יהיה תקף למשך התקופה שנקבעה בו ואשר לא תעלה על 15 שנה (בחוק זה – תקופת תוקף); לא נקבעה תקופת תוקף, יעמוד החוק בתוקפו במשך תקופה של 15 שנה.

סימן ג' – תאגידים עירוניים

הקמת חברה עירונית 224. (א) מועצה רשאית, על פי הצעת ראש העירייה, להחליט ברוב חבריה על הקמת חברה עירונית או על רכישת חברה או חלק ממנה; החליטה המועצה על הקמת חברה עירונית, תאשר את מסמכי היסוד שלה.

ד ב ר י ה ס ב ר

הצביעה על בעיות מובנות רבות הקשורות באותם תאגידים עירוניים. בין בעיות אלו הקמתם של תאגידים עירוניים בלא הצדקה של ממש, שליטה רופפת של העירייה על הנעשה בתאגיד העירוני, עקיפת כללי מינהל תקין באמצעות התאגידים העירוניים, ביצוע תפקידים ומטלות החורגים מתפקידי העירייה, שימוש בתאגידים עירוניים כמסלול לתגמול מקורבים, ייעוד רווחי תאגידים עירוניים בלא מעורבות כל שהיא של מועצת העירייה ועוד.

אכן מטרתו של התאגיד העירוני לשמש זרוע ביצועית ארוכה של העירייה בהתבסס על גמישות רבה יותר שיש לתאגיד עסקי. הנחת מוצא נוספת העומדת בבסיס הקמתם של תאגידים עירוניים היא כי רשות מקומית אינה צריכה ואינה יכולה לספק את כל צרכיה בעצמה והיא יכולה להסתמך על מקורות חיצוניים. נקודת מוצא זו נכונה. עם זאת, החלופה לתאגיד עירוני היא מיקור חוץ המאפשר לעירייה לשמור את השליטה בידיה כמו גם יכולת לבטא את שביעות רצונה מהשירות או מהמוצר שאותו היא מקבלת באמצעות שינוי בתנאי החוזה או החלפת הספק. צעדים שכאלו שמדובר בתאגיד עירוני קשים יותר לביצוע.

ניתן להצביע על נסיבות המצדיקות הקמת תאגיד עירוני. אלו יכולות להיות תחום רב היקף המבוצע בידי העירייה הרוצה לשמור את הפיקוח על ביצועו בידיה שלה תוך יצירת התמחות מיוחדת. או פיתוח רב היקף של קרקעות הרשות המקומית המלווה ברצון לצמצם

תשתיות, מבני ציבור או שטחים לצורכי ציבור. העדרה של הסמכה מפורשת בענין זה יצר אי-ודאות משפטית שמנעה והקשתה בעבר על הטלת היטלים מסוג זה, למרות נחיצותם הגדלה והולכת עם הירידה בהשתתפות השלטון המרכזי, בביצוע עבודות פיתוח ברשויות המקומיות.

כמו כן, מוצע להסמיך עירייה להטיל אגרות בעד שירותי מים וביוב או בעד רשיון הניתן בידי העירייה. כמו כן, תהיה עירייה רשאית להטיל בחוק עזר תשלום חובה למטרה אחרת שאישר השר ובתנאים שקבע.

מוצע להסמיך את העיריות להטיל היטלים או אגרות גם בשיעורים שונים בהתאם לסוג הנכס, שימוש ומיקומו. לעומת זאת, עירייה אינה מוסמכת להטיל שיעור שונה של אגרות והיטלים בהתחשב במצבו הכלכלי או האישי של החייב, נושא זה יוסדר באמצעות הסמכות ליתן הנחות או לוותר על חוב לפי הכללים שנקבעו לכך.

סעיף 223 מוצע לקבוע מועד תפוגה לחוקי עזר. הבסיס להסמכת עירייה לחוקק חקיקה מקומית נעוץ בשונות המאפיינת קבוצות שונות ומקומות שונים. מטעם זה יש לבחון לפחות אחת ל-15 שנה את תקפותם של הסדרים מקומיים אלו. זמן התפוגה הקבוע בחוק נועד להבטיח בחינה מחודשת זו.

סימן ג': תאגידים עירוניים

תאגידים עירוניים מהווים חלק מנוף השלטון המקומי בישראל. בדיקה שנערכה בעבור משרד הפנים,

(ב) לא תקים עירייה חברה עירונית, לא תרכוש חברה או חלק ממנה לא תהיה בעלת מניות בו אלא לצורך ביצוע תפקידיה, ובלבד שפעולות החברה יהיו במסגרת אותם תפקידים.

(ג) החלטת המועצה כאמור בסעיף קטן (א) תתקבל לאחר שהוגשו לה חוות דעתם של המנהל הכללי ושל הגזבר לענין הצורך בהקמת החברה העירונית או ברכישתה, מקורות המימון להשקעה בחברה ולפעולתה, והתפקידים שהיא מיועדת למלא.

(ד) הקמת חברה עירונית או רכישת חברה או חלק ממנה טעונים אישור השר, וזאת לאחר שקיבל את חוות דעתה של יחידת הבקרה.

(ה) מכירת אחזקות העירייה בחברה עירונית טעונה אישור מועצה.

225. (א) חברה שמסמכי היסוד שלה מראים שהיא חברה עירונית מיוחדת לא תירשם רישום חברה אלא אם כן הוגשה לרשם חוות דעתו של היועץ המשפטי לעירייה המאשרת שמועצת העירייה והשר אישרו את הקמת החברה ואת מסמכי היסוד שלה; הוגשה חוות דעת כאמור יסווג הרשם את החברה כחברה עירונית.

(ב) בסעיף זה, "הרשם" – רשם החברות;

226. (א) החלטות של חברה עירונית בענינים אלה טעונות אישור המועצה והשר – החלטות הטעונות אישור המועצה והשר

(1) שינוי במטרות החברה;

(2) הגדלת הון המניות הרשום;

ד ב ר י ה ס ב ר

הוראות החוק נקבעו לגבי חברות עירוניות, כאשר נקבעה הוראת תחולה אשר החילה את מכלול הוראות שנקבעו בחוק לגבי חברות עירוניות לגבי כלל התאגידים שאינם חברות, בשינויים המחויבים.

סעיף 224 מוצע כי הקמת חברה תחייב החלטת רוב חברי המועצה על פי הצעת ראש העירייה וכי הקמת חברה או רכישתה תיעשה רק לצורך ביצוע תפקידי העירייה.

החלטת המועצה בדבר הקמת חברה עירונית או רכישת חברה תחייב חוות דעת מקצועית מוקדמת שתבחן את הנחיצות והכדאיות שבהקמתה לעומת חלופות אחרות כמו גם את המקורות הצפויים למימונה ואת היקף התפקידים שמוצע להטיל עליה.

הקמת חברה עירונית או רכישת חברה כאמור תחייב בכל מקרה אישור שר הפנים.

סעיף 225 מוצע כי חברה עירונית מיוחדת תירשם ככזו, ברישומי הרשם הנוגע לענין. רישום כאמור ייעשה לאחר קבלת חוות דעת היועץ המשפטי לעירייה המאשרת את תקינות הליך יסודה של החברה ומסמכי היסוד שלה.

סעיף 226 מוצע שאישור המועצה והשר יידרש לא רק לייסוד החברה אלא גם לאותן החלטות שברגיל יש לקבל את אישור בעלי המניות להן. העירייה היא בעלת המניות בחברה העירונית והחלטת בעל המניות

בעלויות תקורה וכדומה. עם זאת, נסיבות אלו הן החרג וכלל. לעומת זאת, כאמור החסרונות הנלווים לאופן שבו מתנהלים כיום חלק ניכר מהתאגידים העירוניים מחייבים הסדרה שתביא להשאת התועלת שניתן להפיק מקיומם של תאגידים אלו, מקום שבו קיימת אכן הצדקה לקיומם ולשימוש בהם וזאת לצד החזרת השליטה הנדרשת בהם לאורגנים המוסמכים של העירייה.

עיקרי ההסדר המוצע הם כדלהלן: יצירת אבחנה בין תאגיד עירוני רגיל בין תאגיד עירוני מיוחד. האחרון הוא תאגיד בו לעירייה בעלות על הונו או על רוב בזכויות ההצבעה בו. הכללים החלים על תאגיד עירוני מיוחד יהיו כאלו שיהדקו את שליטת העירייה בתאגיד, זאת בין השאר בכך שתקציב התאגיד יהיה טעון אותם אישורים הדרושים לתקציב העירייה. נושאי משרה בעירייה דוגמת מבקר, גזבר ויועץ משפטי יכול וימלאו תפקידים אלו גם בתאגיד המיוחד. בכל מקרה, כללי המינוי למשרות אלו יהיו כמו אלו החלים בעירייה.

מרכיב מרכזי חשוב נוסף הוא יצירת תהליך מושכל כתנאי מוקדם לייסוד תאגיד עירוני באמצעות קבלת חוות דעת מוקדמת ממנכ"ל העירייה והגזבר בדבר הצורך בהקמת התאגיד לעומת השימוש בחלופות פעולה אחרות, מקורות מימון לפעילותו והתפקידים שאותם הוא אמור למלא. ההסדר המוצע נועד להשיג את המרב מהקמת תאגיד עירוני במישור הניהולי והביצועי ולהגביר את הזיקה בין התאגיד לבין העירייה.

- (3) שינוי בזכויות הצמודות למניות;
- (4) הקמת חברת בת לחברה העירונית או רכישת מניות בחברה;
- (5) הקצאה, הנפקה או מכירה של מניות או אגרות חוב של החברה העירונית;
- (6) מכירת החברה, כולו או חלקו או העברת זכויות הצבעה בו;
- (7) פירוק מרצון של החברה או שינוי המבנה הארגוני של החברה;
- (8) התחייבות של החברה לאחת מהפעולות המפורטות בפסקאות (1) עד (7);
- (9) פעולה כבעלת מניות בחברת בת-עירונית באחד מהענינים המפורטים בפסקאות (1) עד (8).
- (ב) החלטות המועצה על פי סעיף זה תתקבלנה לאחר שהוגשו לה חוות דעת של המנהל הכללי של החברה העירונית המיוחדת, של המנהל הכללי של העיריה ושל גזבר העיריה, בענין.
- (ג) החלטות השר על פי סעיף זה תתקבלנה לאחר שהוגשה לו חוות דעתה של יחידת הבקרה.
227. (א) עסקה במקרקעין של חברה עירונית מיוחדת טעונה אישור המועצה.
של חברה עירונית מיוחדת
- (ב) עסקה במקרקעין של חברה עירונית מיוחדת טעונה אישור השר, למעט בעיריה עצמאית.
228. (א) המועצה תמנה את בא כוח העיריה להשתתפות ולהצבעה באסיפה הכללית של חברה עירונית.
בא כוח העיריה באסיפה כללית
- (ב) לפני כינוס אסיפה כללית יביא בא כוח העיריה את הנושאים שידונו באסיפה הכללית בפני המועצה והיא תהיה רשאית לתת לו הוראות בדבר אופן הצבעתו באסיפה הכללית.
229. (א) המועצה תמנה את נציגי העיריה בדירקטוריון החברה העירונית.
דירקטוריון חברה עירונית
- (ב) מספר חברי הדירקטוריון בחברה עירונית מיוחדת לא יעלה על חמישה עשר.
- (ג) דירקטורים מטעם העיריה בחברה עירונית יכול שימונו מקרב עובדי העיריה ומקרב הציבור, ובלבד ששיעור הנציגים מקרב הציבור לא יעלה על שליש ממספר הדירקטורים מטעם העיריה בחברה. דירקטורים מטעם העיריה שהם עובדי עיריה ימונו על פי הצעת ראש העיריה;

ד ב ר י ה ס ב ר

- כמו כן מוצע לקבוע כי עסקה זו תהיה טעונה אישור השר, למעט בעיריה עצמאית.
- סעיף 228** מוצע כי עמדת העיריה כבעלת מניות באסיפה תיוצג באמצעות מי שהמועצה תמנה וכי היא תוסמך ליתן לו הוראות בדבר אופן הצבעתו. גם כאן אומץ ההסדר הקבוע בחוק החברות הממשלתיות (סעיף 50 ו-558).
- סעיף 229** מוצע כי מספר נציגי העיריה בחברה עירונית מיוחדת שימונו בידי מועצת העיריה לא יעלה על חמישה עשר. חברי הדירקטוריון מטעם העיריה
- ראוי שתתקבל בפורום המועצה. הסדר דומה קיים בחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975 (להלן - חוק החברות הממשלתיות). ולפיו הקמת חברה ממשלתית טעונה החלטת ממשלה (סעיף 5). החלטת ממשלה דרושה גם לשורה של החלטות דוגמת אלו המצויות בסעיף לפנינו (סעיף 11 לחוק החברות הממשלתיות).
- סעיף 227** מוצע לקבוע כי עסקה במקרקעין של חברה מיוחדת תהא טעונה אישור מועצת העיריה וזאת כדי למנוע עקיפת הצורך באישור כאמור באמצעות העברת הנכס לחברה, כפי שנעשה לעתים קרובות בעבר.

(ד) מינוי דירקטורים המתמנים מכוח אחזקות העיריה בחברת בת עירונית טעון אישור המועצה, ויחולו עליהם ההוראות החלות על מינוי דירקטורים מטעם העיריה בחברה עירונית;

(ה) לא יתמנה דירקטור מטעם העיריה, אלא לאחר שמועמדותו אושרה בידי הוועדה לבדיקת מינויים הפועלת לפי סעיף 231.

230. (א) כשיר לכהן כדירקטור מטעם העיריה בחברה עירונית מי שנתקיימו בו כל אלה: כשירות לכהונה

(1) הוא בעל תואר אקדמי באחד מן המקצועות הבאים: כלכלה, מינהל עסקים, משפטים, חשבונאות, מינהל ציבורי או הנדסה או שהוא בעל תואר אקדמי אחר בתחום עיסוקה של החברה העירונית

(2) הוא בעל ניסיון מצטבר של חמש שנים לפחות באחד או יותר מאלה:

(א) תפקיד בכיר בתחום הניהול העסקי של תאגיד בעל היקף עסקים משמעותי;

(ב) תפקיד בכיר בתחום השלטון המקומי או תפקיד בכיר בשירות הציבורי בנושאים כלכליים, ניהוליים או משפטיים או בתחומים הקשורים במישרין לשלטון המקומי;

(ג) תפקיד בכיר בתחום עיסוקיו העיקריים של החברה.

(ב) במקרים חריגים ניתן למנות דירקטור מטעם העיריה בחברה עירונית כאמור בסעיף קטן (א) אף אם לא מתקיים בו התנאי האמור בפסקה (א)(1) אם הוא בעל ניסיון מצטבר של עשר שנים לפחות בתפקיד כאמור בפסקה (א)(2), שמתוכן חמש שנים לפחות בגופים בעלי היקף פעילות שאינו נופל מזה של התאגיד שבו הוא מועמד לכהן, ו הוועדה לבדיקת מינויים אישרה שקיימים נימוקים מיוחדים לבחירה כאמור.

(ג) על אף האמור בסעיפים קטנים (א) ו-(ב), כשיר לכהונה כדירקטור מטעם העיריה גם עובד העיריה שלא נתקיימו בו התנאים המפורטים בסעיפים האמורים אם הוא ממלא בעירייה תפקיד בכיר בתחום עיסוקיו של החברה העירונית ומינויו נעשה עקב התפקיד האמור.

231. (א) אלה אינם כשירים להיות נציגי העירייה בחברה עירונית: סייגים למינוי

(1) אדם שהורשע או שבית המשפט קבע שעבר עבירה שיש עמה קלון;

ד ב ר י ה ס ב ר

אם ניסיונו הרלבנטי הוא ניכר. זאת מתוך ההכרה בכך שקיימים לא מעט נושאי תפקיד לשעבר, בעיריות שונות, בעלי כישורים וניסיון רלבנטיים אך בלא ההשכלה הפורמלית הנדרשת. זהו אכן משאב אנושי שחבל שלא לעשות בו שימוש מושכל וההצעה מאפשרת לפיכך לעשות כן וזאת במקרים חריגים. מאותו טעם ניתן לאשר מינוי של דירקטור שהוא עובד עיריה ושמינויו נעשה עקב תפקידו זה אך הוא אינו עומד בתנאי הכשירות הקבועים בהצעה.

סעיף 231 מוצע גם כאן לקבוע עילות פסלות לכהונה כדירקטור, תוך אימוץ עקרונות ההסדר המצוי בסעיף 17 לחוק החברות הממשלתיות.

יהיו עובדי העיריה או מקרב הציבור ובלבד ששיעורם של אלו לא יעלה על שליש. חברי הדירקטוריון שהם עובדי העיריה ימונו לפי הצעת ראש העיריה. נציגים מקרב הציבור ימונו על פי החלטת המועצה. כדי ליצור דירקטוריון מקצועי.

תנאי למינוי דירקטוריון עירוני הוא אישור מוקדם של ועדת לבדיקת מינויים.

סעיף 230 מוצע לקבוע תנאי כשירות לנציגים בחברה עירונית כדוגמת תנאי הכשירות הקבועים בחברות ממשלתיות (סעיף 16א לחוק החברות הממשלתיות). עם זאת, מוצע לאפשר גם למי שאינו עומד בדרישות ההשכלה הקבועות בסעיף לכהן כדירקטור

(2) אדם שהוגש נגדו טרם מינויו כתב אישום בעבירה שיש עמה קלון;

(3) אדם שיש לו זיקה כלכלית לחברה העירונית או לתאגיד קשור לחברה העירונית, או שיש לו קשר אישי להנהלת החברה העירונית או להנהלת תאגיד קשור או אדם אשר עלול להמצא במצב של ניגוד ענינים עם תפקידו בחברה העירונית;

בפסקה זו –

“זיקה כלכלית” – החזקה במישרין, למעט מתוקף תפקידו בעיריה, בניירות ערך של החברה העירונית או של תאגיד קשור לחברה העירונית או בזכות למנות דירקטור בחברה העירונית או בתאגיד הקשור לחברה העירונית;

“תאגיד קשור לחברה עירונית” – תאגיד המחזיק חמישים אחוזים או יותר מן הערך הנקוב של הון המניות של החברה העירונית או מכוח ההצבעה בו, או הרשאי למנות מחצית או יותר מהדירקטורים או את המנהל הכללי שלו, וכן תאגיד אשר החברה העירונית מחזיקה בו זכויות כאמור;

“קשר אישי” – בין השאר, באדם שהוא קרוב של דירקטור או של מנהל כללי או של עובד בכיר בתאגיד או בתאגיד הקשור לחברה העירונית;

לענין זה “קרוב” – כהגדרתו בסעיף 57;

(4) עובד החברה העירונית ומי שמועסק בשירותו.

(ב) חוות דעת על הרשעה או על כתב אישום כאמור בסעיף זה תנתן על ידי היועץ המשפטי לעיריה.

(ג) לא יכהן אדם כדירקטור מטעם העיריה ביותר משתי חברות עירוניות; הוראה זו לא תחול על עובד עירייה המכהן כדירקטור מטעם העיריה בחברה עקב תפקידו.

232. (א) תוקם ועדה לבדיקת כשירותם והתאמתם של מועמדים לכהונה מטעם עיריה בגוף המנהל של חברה עירונית (בחוק זה – “ועדת המינויים”) – וזה הרכבה: הוועדה לבדיקת מינויים

(1) נציג שימנה שר הפנים בהתייעצות עם היועץ המשפטי לממשלה, הכשיר לכהן כשופט של בית משפט מחוזי, והוא ימונה מקרב עובדי המדינה או מקרב עובדי השירות הציבורי, ויכול שימונה מי שכהן כשופט, או מי שפרש מתפקידו בשירות המדינה או בשירות הציבורי והוא יהיה יושב ראש הוועדה;

(2) נציג ציבור שימנה יושב ראש הוועדה לפי הענין, מתוך רשימה של אנשי ציבור שקבע שר הפנים לענין זה שמתקיימים בהם תנאי הכשירות הקבועים בסעיף 230, למינוי כדירקטור מטעם העיריה בחברה עירונית, ושאין להם זיקה אישית, כלכלית או פוליטית לראש העיריה או למי מחברי מועצת העיריה, שמטעמם מבוקש המינוי;

ד ב ר י ה ס ב ר

תפקדיה. מוצע לכלול בין עילות הפסלות לכהונת נציג של חברה עירונית קיומה של זיקה אישית, כלכלית ופוליטית.

סעיפים מוצע להקים ועדה לבדיקת כשירותם והתאמתם של מועמדים לכהונה מטעם עיריה 232–234 בגוף המנהל של חברה עירונית, לקבוע את

(3) המנהל הכללי של העירייה שמטעמה מבוקש המינוי.

(ב) הוועדה תקבע את סדרי עבודתה, ככל שלא נקבעו בחוק או בתקנות.

(ג) על אף האמור בסעיף קטן (א) רשאי השר לבקשת עירייה אחת או יותר אם ראה שמספר החברות העירוניות באותה עירייה או באותן עיריות מצדיק זאת, להקים ועדת מינויים מיוחדת שתכהן כועדת מינויים לענין עירייה אחת או לענין מספר עיריות; על ועדת מינויים מיוחדת יחולו הוראות חוק זה החלות על ועדת מינויים.

תפקיד ועדת
המינויים

233. (א) תפקידה של ועדת המינויים –

(1) לבדוק ולקבוע אם מתקיימים במועמדים לכהן כדירקטורים מטעם העירייה בחברה עירונית, תנאי הכשירות על פי סעיף 230 והאם קיים סייג למינויים לפי סעיף 231;

(2) לקבוע אם מן הראוי למנות מועמד בהתאם להוראות סעיף 233;

(3) לייעץ למועצת העירייה בדבר מידת התאמתו של מועמד בשים לב בין היתר לצורכיו המיוחדים של החברה העירונית ולהרכב הדירקטוריון שלו בעת המינוי ובהתחשב ביכולתו של המועמד להקדיש את הזמן הראוי לתפקיד שהוא מיועד לו.

(ב) מועמד לכהונה יגיש לוועדה פרטים בכתב אודות קורות חייו, השכלתו, וכל פרט הדרוש כדי לקבוע אם מתקיימים בו תנאי הכשירות על פי סעיף 230, תנאי אי הכשירות לכהונה לפי סעיף 231 או אם קיימת זיקה אישית, כלכלית או פוליטית על פי סעיף 234, נסיונו וכל פרט אחר הדרוש לפי כללים שקבע השר כדי לקבוע את כשירותו למינוי.

(ג) הוועדה רשאית לבקש מהמועמד כל מידע נוסף הדרוש לה לדעתה לצורך ביצוע תפקידה לפי חוק זה.

(ד) חבר דירקטוריון מטעם העירייה בחברה עירונית יודיע לוועדת המינויים על כל עבירה שהורשע בה לאחר מינויו, למעט עבירות לפי פקודת התעבורה, על כל ענין העלול ליצור ניגוד ענינים עם תפקידו כדירקטור ועל כל פרט שיש בו כדי ליצור עילה לסייג למינוי לפי סעיף 231.

234. מצאה ועדת המינויים כי למועמד מקרב הציבור יש זיקה אישית, כלכלית או פוליטית כשירות מיוחדת לראש העירייה או למי מחברי מועצת העירייה, לא תאשר את מועמדותו אלא אם כן מצאה כי יש לו כישורים מיוחדים בתחומי פעולתה של החברה או שקיימים לגביו שיקולים של כשירות מיוחדת אחרת בנוסף לתנאי הכשירות הנדרשים לפי חוק זה לאותה כהונה.

235. דירקטור מטעם העירייה בחברה עירונית, יתמנה לתקופה של ארבע שנים והוא יכול תקופת כהונה לשוב ולהתמנות, ובלבד שאם הוא נציג מקרב הציבור לא יתמנה ליותר מתקופת כהונה אחת נוספת; מינוי לתקופה נוספת יעשה בדרך שבה נעשה מינוי לפי חוק זה.

ד ב ר י ה ס ב ר

דירקטור בחברה ממשלתית. עם זאת, מוצע לאפשר חידוש המינוי לתקופה אחת נוספת.

סעיף 235 מוצע לקבוע כי תקופת כהונת דירקטור מטעם הציבור בחברה עירונית תוגבל לתקופת כהונה בת ארבע שנים וזאת בהתאמה להסדר החל על כהונת

(1) אם הוא עובד העירייה – עם סיום עבודתו בעירייה או עם סיום התפקיד שבשלו מונה לנציג העירייה בחברה, לפי המוקדם, או אם החליטה מועצת העירייה, על פי הצעת ראש העירייה, למנות עובד אחר תחתיו לאחר ששוכנעה שלא יהיה בכך כדי לפגוע בתיפקודו של החברה העירונית;

(2) אם הוא נציג מקרב הציבור – בתום תקופת מינויו;

(3) התפטר במסירת כתב התפטרות לראש העירייה;

(4) נעדר משלוש ישיבות רצופות של דירקטוריון החברה העירונית כאשר חלפו חודשיים לפחות ממועד קיום הישיבה הראשונה ועד מועד קיום הישיבה השלישית או משלוש מהישיבות שנערכו במשך שנה קלנדרית, מלבד אם נעדר מחמת מחלה או מחמת שרות בצבא הגנה לישראל.

(5) הורשע בעבירה שיש עימה קלון; חוות דעת על הרשעה כאמור תנתן על ידי היועץ המשפטי לעירייה.

(6) נתקיימה בו אחת הסיבות הפוסלות אדם מלכהן כנציג עירייה בחברה עירונית;

(7) מועצת העירייה ראתה שנבצר ממנו למלא תפקידו או שאינו ממלא תפקידו כראוי והחליטה על הפסקת כהונתו, לאחר שנתנה לו הזדמנות להעלות את טענותיו בפניה.

(8) הוגש נגדו כתב אישום בעבירה שיש עימה קלון, ו הוועדה לבדיקת מינויים קבעה שעליו לחדול מכהונתו.

237. (א) חובת האמון של דירקטורים מטעם העירייה בחברה עירונית מיוחדת לעירייה תהיה עדיפה על חובתו כלפי החברה, אלא אם כן קבע השר אחרת לסוגי חברות או לחברה מסוימת; קבע השר כאמור יקבע את הכללים לפעולתה של החברה בהתייחס בין השאר לחובות הדיווח של החברה ודרכי הפיקוח והבקרה עליה.

(ב) לא יקבע השר כאמור בסעיף קטן (א) לגבי חברה לצורך הנפקת אגרות חוב, אלא בהסכמת שר האוצר.

(ג) הוראת סעיף קטן (א) לא תחול בחברה עירונית מיוחדת שהיא חברה ממשלתית או חברת בת ממשלתית, כהגדרתם בחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975.²⁷

חובת אמון

ד ב ר י ה ס ב ר

ולחסמין את השר לסייג כלל זה בנסיבות מיוחדות. ההצדקה לקביעת חובת האמון העדיפה לעירייה נעוצה בכך שחברה עירונית היא זרועה הארוכה של העירייה. אין לפיכך מקום לחובת אמון, שלא כלפיה כאשר החברה פועלת מטעם העירייה. כמו כן, מוצע לסייג הוראה ולומר כי לא תחול בחברה עירונית מיוחדת שהיא חברה ממשלתית או חברת בת ממשלתית כהגדרתם בחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975.

עם זאת, במציאות המודרנית עשויים להתעורר מקרים שבהם נכון לסייג כלל זה. לפיכך, מוצע ליתן לשר

סעיף 236 מוצע לקבוע עילות לפקיעת כהונה וזאת תוך אימוץ עקרונות ההסדר הקבוע בחוק החברות הממשלתיות, בשינויים מסוימים.

סעיף 237 מוצע, בהמשך לדין הקיים, לקבוע כי חובת האמון של נציגי העירייה בדירקטוריון לעירייה עדיפה על חובת האמון שהם חבים לחברה. עם זאת מוצע להגביל הסדר זה לחברה עירונית מיוחדת בלבד

²⁷ ס"ח התשל"ה, עמ' 132; התשס"ז, עמ' 82.

238. (א) חברה עירונית מיוחדת לא תעסוק אלא בתפקידים שהוטלו עליה לפי החלטת מועצת העיריה.
- (ב) לא תחליט המועצה להטיל על חברה עירונית מיוחדת לבצע תפקיד או פעולה, אלא אם כן נוכחה שבנסיבות הענין ביצוע התפקיד או הפעולה בידי החברה הינה הדרך המתאימה, הזולה והיעילה ביותר לביצועם, לאחר ששקלה חלופות אחרות לביצוע אותו תפקיד או פעולה, לרבות ביצועה במישרין בידי העיריה.
- (ג) לא יוטל תפקיד על חברה עירונית מיוחדת שאינה בבעלות מלאה של העיריה, אלא בהסכמת החברה.
239. (א) דירקטוריון החברה העירונית המיוחדת ימנה לחברה מנהל כללי, גזבר, יועץ משפטי ומבקר (בחוק זה – בעלי תפקיד בחברה); המנהל הכללי והגזבר יהיו עובדי החברה העירונית המיוחדת, היועץ המשפטי והמבקר יכול שלא יהיו עובדי.
- (ב) על אף האמור בסעיף קטן (א) רשאית המועצה לקבוע שגזבר העיריה, היועץ המשפטי לעיריה ומבקר העיריה יהיו גם בעלי אותו תפקיד בחברה עירונית בבעלות מלאה ובלבד שאינם מכהנים כדירקטורים מטעם העיריה בחברה העירונית.
- (ג) על תנאי הכשירות לבעלי תפקיד בחברה עירונית מיוחדת ועל פסלות לכהונה יחולו הוראות סעיפים 94, 104, 110 ו-114, לפי הענין.
- (ד) היועץ המשפטי, הגזבר והמבקר של חברה עירונית מיוחדת בבעלות מלאה יהיו כפופים ליועץ המשפטי לעיריה, לגזבר העיריה ולמבקר העיריה לפי הענין.
- (ה) לא ימונה אדם שאינו נושא משרה בעיריה לבעל תפקיד בחברה עירונית מיוחדת שהוא עובדה אלא אם כן נבחר בדרך של מכרז בידי ועדת מכרזים לנושאי משרה בעיריה; מינוי נושא משרה שאינו עובד יעשה על פי כללים שקבע השר.
240. דירקטוריון החברה העירונית המיוחדת רשאי להחליט, ברוב חבריו, על העברת בעל תפקיד בחברה, שהוא אינו נושא משרה בעיריה, מתפקידו, לאחר שנתנה לו הזדמנות להעלות את טענותיו.
241. (א) דירקטוריון החברה העירונית המיוחדת יאשר לחברה תקציב שנתי; התקציב העירונית המיוחדת יתייחס בין השאר ליעוד הרווחים.

ד ב ר י ה ס ב ר

- סמכות לסייג במקרים המצדיקים זאת את הכלל האמור.
- סעיף 238** מוצע כי חברה עירונית מיוחדת לא תעסוק אלא בתפקידים שהוטלו עליה בידי מועצת העיריה וכי אלו יוטלו על החברה רק לאחר בחינת חלופות הפעולה האחרות בידי המועצה וזאת בשים לב להיותם של חברות אלו, מהוות את זרועה הארוכה של העיריה.
- סעיף 239** מוצע להסמיך את דירקטוריון החברה העירונית למנות לה נושאי משרה. מנכ"ל, גזבר, יועץ משפטי ומבקר. המינוי ייעשה בדרך של מכרז בידי ועדת המכרזים לנושאי משרה בעיריה. על תפקידים אלו יחולו תנאי הכשירות החלים על נושאי המשרה המקבילים בעיריה. עם זאת, מוסמכת העיריה לקבוע כי
- בחברה עירונית בבעלות מלאה של העיריה ימלאו נושאי המשרה בעיריה במקביל גם את תפקידי נושאי המשרה בחברה, בעצמם או באמצעות עובדיהם.
- סעיף 240** דירקטוריון החברה העירונית יוסמך לצד סמכותו למנות נושא משרה, גם לסיים, בהחלטה של רוב חבריו, על סיום תפקידו של זה בתאגיד.
- סעיף 241** כאמור לעיל, בחלק הכללי לסימן זה מוצע כי תקציב החברה העירונית המיוחדת, יהא טעון גם את אישור המועצה ובעיריות שתקציבם טעון אישור שר, גם אישור השר. מטרת הכפפת תקציב החברה לאישור המועצה מהווה הידוק פיקוח המועצה על פעילות החברה בתחומים השונים וייעוד הכנסותיה.

(ב) תקציב החברה העירונית המיוחדת יועבר ליחידת הבקרה ביחד עם התקציב השנתי.

(ג) תקציב החברה העירונית המיוחדת טעון אישור המועצה במועד אישור התקציב השנתי של העיריה.

(ד) לא תפעל החברה העירונית המיוחדת אלא על פי תקציבה המאושר.

נטילת הלוואות 242. (א) על הלוואה שנוטלת חברה עירונית מיוחדת יחולו הוראות סעיפים 192 עד 194 בשינויים המחויבים.

(ב) על שעבוד הכנסות חברה עירונית מיוחדת, זכויותיה ומשכונם יחולו הוראות סעיף 195 ו-196 בשינויים המחויבים.

עובדי חברה עירונית מיוחדת 243. (א) חברה עירונית מיוחדת רשאית להעסיק עובדים הדרושים לה לביצוע תפקידיה, בהתאם לתקן כוח אדם שיאושר ביחד עם התקציב השנתי של החברה ובדרך שבה מאושר אותו תקציב.

(ב) לא יועסק אדם כעובד חברה עירונית מיוחדת, אלא אם כן נתמנה לתפקיד בדרך של מכרז.

(ג) השר יקבע כללים בדבר דרכי מכרז ופרטיו, אם דרך כלל ואם לסוגי משרות, ורשאי הוא לקבוע משרות וסוגי משרות שעליהן לא תחול, בתנאים שקבע, חובת מכרז.

(ד) חברי ועדת המכרזים לקבלת עובדים בחברה עירונית מיוחדת יהיו:

(1) המנהל הכללי של החברה העירונית;

(2) היועץ המשפטי של החברה העירונית;

(3) חבר דירקטוריון מקרב הציבור שימנה הדירקטוריון.

(ה) שכרם של עובדי חברה עירונית מיוחדת ייקבע בידי המנהל הכללי של החברה בכפוף להוראות כל דין.

(ו) על אף האמור בסעיף קטן (ה) רשאי דירקטוריון החברה העירונית המיוחדת לקבוע ששכרם של העובדים בארבע הדרגות הבכירות בחברה יהיה טעון אישורו.

דוח על פעילות החברה 244. (א) יושב ראש הדירקטוריון והמנהל הכללי של חברה עירונית מיוחדת ימסרו לראש העיריה ולמועצה אחת לשישה חדשים, ובכל עת לפי דרישת ראש העיריה או המועצה, דין וחשבון בכתב, ומידע וידיעות על פעולות החברה.

(ב) דוח על פעילות החברה כאמור יצורף להצעת תקציב החברה העירונית המובאת לאישור המועצה כאמור בסעיף 241(ג).

ד ב ר י ה ס ב ר

כמו כן, מוצע שוועדת המכרזים תורכב מהמנכ"ל, היועץ המשפטי ודירקטור מטעם הציבור. תקן כוח האדם לחברה עירונית ייקבע ויאושר יחד עם תקציב התאגיד ובאותו אופן שבו יאושר התקציב.

סעיף 244 מוצע להחיל חובה על מנכ"ל חברה עירונית מיוחדת, למסור דיווח תקופתי או לפי דרישת ראש העיריה או מועצת העיריה. הסדר מעין

סעיף 242 מוצע בהמשך לדין הקיים, לקבוע כי על הלוואה או שעבוד הכנסות החברה העירונית המיוחדת, יחולו ההוראות החלות על הלוואה שנוטלת עיריה או על שעבוד הכנסות העיריה, בשינויים המחויבים.

סעיף 243 מוצע להחיל על חברות עירוניות את חובת המכרזים הכללית בכל הנוגע לקבלת עובדים.

245. (א) חברה עירונית מיוחדת תערוך מידי שנה, דוחות אלה (בחוק זה – דוחות כספיים של חברה עירונית מיוחדת) של חברה עירונית מיוחדת; דוחות כספיים של חברה עירונית מיוחדת

(1) מאזן;

(2) דוח רווח והפסד כולל יעוד רווחים;

(3) דוח המשאבים ואופן השימוש בהם;

(4) בחברה עירונית מיוחדת שיש לה חברת בת עירונית מיוחדת, דוחות כספיים מאוחדים, זולת אם לדעת גזבר העיריה אין אופי הפעילות של החברות או מועד עריכת דוחותיהם הכספיים מאפשרים זאת.

(ב) הממונה על הבקרה רשאי להורות דרך כלל לעיריה מסוימת על עריכת דוחות כספיים מאוחדים לכל החברות העירוניות המיוחדות של העיריה או לחלקם.

(ג) חברה עירונית מיוחדת תערוך דוח רבעוני על פי כללים שקבע השר ויחולו לענין זה הוראות סעיף 202, בשינויים המחויבים.

(ד) הדוחות הכספיים של חברה עירונית מיוחדת יבוקרו בידי רואה החשבון לעיריה, ויוגשו למועצה וליחידת הבקרה, לא יאוחר מ־60 ימים לאחר תום שנת הכספים.

246. (א) הוראות חוק זה הנוגעות לחברה עירונית, יחולו גם על חברת בת עירונית, בשינויים המחויבים.

(ב) כל הוראות חוק זה הנוגעות לחברה עירונית, חברת בת עירונית, חברה עירונית מיוחדת וחברה עירונית בבעלות מלאה, יחולו על כל תאגיד שאינו חברה ולרבות חברה שאין לה מניות, אשר מתקיימים בהם התנאים שבהגדרות האמורות, לפי הענין ובשינויים המחויבים, וכל סמכות או חובה שהוטלה על עיריה או חברה עירונית בחוק זה שענינה נוגע לחברות עירונית או לעובדי חברות עירוניות, יחולו גם על תאגידים כאמור, בשינויים מחויבים.

(ג) לא ימלא ראש עיריה, סגן ראש עיריה חבר מועצה או עובד עיריה בחברה או בתאגיד שאינו חברה, תפקיד שמונה אליו מכוח תפקידו בעיריה אלא אם כן החברה היא חברה עירונית או התאגיד הוא תאגיד עירוני.

פרק שבעה עשר – ארנונה כללית סימן א': הטלת ארנונה

247. (א) בפרק זה, "נכס" – למעט רחוב.

(ב) מועצת עיריה תטיל בכל שנת כספים ארנונה כללית על הנכסים שבתחומה שאינם אדמת בניין.

ד ב ר י ה ס ב ר

זה מצוי בחברות ממשלתיות (סעיף 25 לחוק החברות הממשלתיות).

סעיף 245 מוצע לעגן את חובת הגשת הדוחות הכספיים ואת תוכנם. ההסדר המוצע דומה בעיקרו של דבר להסדר הקיים בחוק החברות הממשלתיות.

פרק שבעה עשר: ארנונה כללית

סעיף 246 מוצע להחיל את ההוראות בחוק הנוגעות לחברה עירונית, חברת בת עירונית, חברה עירונית

סעיפים הארנונה היא המיסוי הכללי המוטל על ידי עיריות למימון מכלול פעולותיהן. בניגוד 247 עד 261

(ג) הארנונה תחושב לפי יחידת שטח בהתאם לסוג הנכס, לשימושו ולמקומו, ותשולם בידי המחזיק בנכס.

(ד) השרים יקבעו את סוגי הנכסים והשימושים בהם וכן כללים בדבר אופן חישוב שטחו של נכס, קביעת שימושו, מקומו וסיווגו לענין הטלת ארנונה כללית.

(א) השרים יקבעו סכומים מזעריים וסכומים מרביים לארנונה כללית שניתן להטיל על כל אחד מסוגי הנכסים לכלל העיריות או לחלקן, ורשאים הם לקבוע יחס בין הסכומים אשר יוטלו על כל אחד מסוגי הנכסים.

(ב) הסכומים המזעריים והמרביים יעודכנו בכל שנת כספים, בהתאם לכללים שייקבעו בתקנות. קבעו השרים שיעור עדכון בשנת כספים מסוימת כאמור בסעיף קטן (ה) יחול האמור בשיעור העדכון בשנת הכספים המסוימת על הסכומים המרביים והמזעריים.

(ג) סכום הארנונה הכללית בשל מטר רבוע שתטיל עיריה על כל אחד מסוגי הנכסים, בכל שנת כספים, יהיה הסכום שהגיע כדין בשל מטר ריבוע של אותו נכס בשנת הכספים הקודמת, בלא הנחה כלשהי אם ניתנה, בתוספת שיעור העדכון, ובלבד שהסכום שיוטל כאמור לא יפחת מהסכום המזערי ולא יעלה על הסכום המרבי שקבעו השרים בתקנות לפי סעיף קטן (א), ויהיה כפוף לכל הוראה אחרת שנקבעה בתקנות כאמור.

(ד) בתקנות כאמור יכול שיקבע כי עיריה רשאית להעלות את סכומי הארנונה הכללית, דרך כלל או לסוגי נכסים, בשיעור גבוה משיעור העדכון, ובלבד שהעלאת ארנונה בשל נכס שאינו מבנה מגורים תותנה בהעלאת ארנונה בשל נכס מסוג מבנה מגורים, בהתאם לכללים שיקבעו בתקנות.

(ה) השרים רשאים לקבוע, לגבי שנת כספים מסוימת, כללים מיוחדים לעדכון סכומי שיעור העדכון, כפי שנקבע בחוק זה.

(ו) קבעו השרים כללי עדכון מיוחדים לגבי שנת כספים מסוימת, תקבע העיריה את סכומי הארנונה הכללית לאותה שנה בהתאם לכללים אלה ולתקנות ולכללים שנקבעו לפי סעיף 248(ב), ורשאית היא לפעול בהתאם להוראות שנקבעו לפי סעיף קטן (ד), ככל שנקבעו, אלא אם כן נקבע אחרת בכללי העדכון המיוחדים.

(ז) השרים, יקבעו בתקנות כללים לפיהם תוטל ארנונה כללית על נכסים שהמחזיק בהם הוא המדינה או תאגיד שהוקם בחוק ויכול שעל פי כללים כאמור תוטל על סוגי נכסים מסוימים ארנונה כללית בסכום אפס.

ד ב ר י ה ס ב ר

מובלעת בהכנסות שמניב הנכס, האפשריות להתחשב בעלויות שמטיל נכס מסוים לעומת משנהו, כל אלו הן שאלות בעלות משקל רב המחייבות טיפול. עם זאת, ההצעה הנוכחית אינה מציעה לשנות בשל זה, מסיבות שונות, את ההסדרים הנוהגים בנושא זה. יצוין בהקשר זה, כי בהתאם להחלטת הממשלה מיום 12 בספטמבר 2006, הוקמה ועדה לרפורמה בנושא הארנונה, כאשר לאחר הגשת המלצותיה, תגובש ותוכן הצעת חוק לתיקון הדין הנוהג בנושא זה. אשר על כן, ההסדרים המוצעים, בהצעה זו הם על דרך כלל, בהתאמה לדין הנוהג.

להיטלים ולאגרות שיעודן מוגדר ובהתאם מוצע להטיל מגבלות על השימוש בכספים המתקבלים מהן, הארנונה היא מס לא מיועד. מתקבוליו אמורה ויכולה העיריה לממן את מכלול פעילותה.

שאלת ייעוד כספי הארנונה והיחס בינם לבין ההיטלים השונים היא בעלת חשיבות מרכזית. שאלה נוספת בעלת חשיבות מרכזית היא ההצדקות לשונות הרבה הקיימת בין רשויות מקומיות שונות בכל הנוגע לשיעור הארנונה המוטל על נכסים שונים. כמו כן, שאלת המיסוי הדיפרנציאלי, לפי סוג הנכס ומיקומו, התחשבות

(ח) על אף האמור בסעיפים 4 ו-5 לפקודת מסי העירייה ומסי הממשלה (פטורין), 1938²⁸, רשאים השרים, לקבוע כללים שלפיהם תוטל ארנונה כללית בשל הנכסים המפורטים בסעיפים האמורים; בכללים כאמור ייקבע שיעור הארנונה שיוטל על סוגי הנכסים, כולם או חלקם, דרך כלל או לסוגי עירויות ויכול שעל פי אותם כללים תוטל ארנונה בסכום אפס.

249. (א) על אף האמור בסעיף 247 רשאית עירייה להטיל ארנונה שלא בהתאם להוראות אישור חריג סעיפים קטנים (ג) ו-(ד) של הסעיף האמור, אם קיבלה לכך את אישור השרים; ניתן אישור, תהא תחילתו בראשית שנת הכספים שבשלה ניתן.

(ב) לא תגיש עירייה בקשה לאישור חריג, אלא אם כן, בטרם פנייתה לקבלת אישור השרים, מסרה, לכל מחזיק בנכס, שעליו בכוונתה להטיל ארנונה שלא בהתאם לכללים, הודעה על כוונתה לעשות כן.

(ג) בהודעה יצוין כי מועצת העירייה החליטה על שינוי סיווג או תת סיווג על העלאה או הפחתה של סכום הארנונה הכללית, לפי הענין, וכי בכוונתה לפנות לשרים בבקשה לאישור כאמור.

250. (א) לא תשנה מועצה סיווג משנה של נכס שנעשה בו שיפוץ, באופן שיש בו העלאה סייג להעלאת ארנונה של סכום הארנונה שהיה מוטל על אותו נכס לפי חוק זה אילולי השיפוץ.

(ב) נוסף לנכס שטח עקב שיפוץ שנעשה בו, רשאית המועצה, על אף האמור בסעיף קטן (א) ובכפוף להוראות חוק זה, להטיל ארנונה על השטח הנוסף לפי סיווג המשנה המתאים לאחר השיפוץ.

251. לא הטילה מועצת עירייה ארנונה כללית בשנת כספים מסוימת, תהא הארנונה לאותה שנה בתחום העירייה בסכומים ובמועדים אשר נקבעו בשנה הקודמת, בתוספת שיעור העדכון, ואם נקבעו כללי עדכון מיוחדים לפי סעיף 247(ד) בתוספת השיעור שנקבע באותם כללים.

252. (א) בלי לגרוע מהוראות סעיף 248, ועד מקומי, לא יטיל לראשונה ארנונה כללית הטלת ארנונה על סוג נכס המצוי בתחומו, אלא לאחר שקיבל את אישור השרים לכך; הוראות סעיף ראשונה בתחום ועד מקומי 248(ב) יחולו לענין אישור השרים לפי סעיף זה.

253. (א) החלטת מועצת עירייה בדבר הטלת ארנונה כללית, תתקבל לא יאוחר מ-1 מועד ההחלטה על הטלת ארנונה בדצמבר שלפני תחילת שנת הכספים שלגביה מוטלת הארנונה.

(ב) לא קיבלה המועצה החלטה במועד הנקוב בסעיף קטן (א) יחולו הוראות סעיף 251.

254. (א) החליטה מועצת עירייה להטיל ארנונה רשאית היא לקבוע הסדר לתשלום הארנונה באופן שתשלום הארנונה יחול ב-1 לכל חודש אי זוגי של השנה בשל שני החודשים שמתחילים ב-1 לכל חודש כאמור.

(ב) כל תשלום לפי הסדר כאמור ישולם בתוספת הפרשי הצמדה.

(ג) בסעיף זה, "הפרשי הצמדה" – עדכון הארנונה לפי שיעור השינוי של המדד מן המדד שפורסם בחודש ינואר של שנת החיוב עד המדד שפורסם סמוך לפני יום התשלום.

(ד) חייב ארנונה רשאי לשלם את הארנונה הכללית בתשלום אחד בתחילת שנת הכספים, גם אם העירייה קבעה הסדר לתשלום הארנונה כאמור בסעיף קטן (א).

²⁸ ע"ר 792, תוס' א', עמ' 27; ס"ח התשס"ז, עמ' 52.

255. מועצת העיריה תפרסם בתחום העיריה, לא יאוחר מיום 15 בדצמבר שלפני כל שנת כספים, הודעה בדבר שיעורי הארנונה שהחליטה עליהם ומועדי תשלומה; הודעה כאמור תפורסם גם באתר האינטרנט של העיריה וכן יהיה פרסום בעיתון.

256. (א) עיריה בהתייעלות או עיריה בהבראה שאושרה לה תכנית הבראה רשאית בנסיבות מיוחדות ובאישור השר, בהסכמת שר האוצר, להטיל, בתוך שנת הכספים שלגביה אושרה תכנית הבראה לאותה עיריה, תוספת לארנונה בעד התקופה שמיום האישור ועד סוף שנת הכספים ולקבוע מועדים לתשלום התוספת; העיריה תודיע לכל מחזיק החייב בתשלום התוספת את סכומה ומועדי תשלומה.

(ב) הודעה בדבר תוספת הארנונה, סכומיה ומועדי תשלומה תפורסם ברשומות.

(ג) החליטה מועצה על תוספת ארנונה, תחליט האם התוספת תיוסף לשיעור הארנונה הבסיסי כפי שהוטלה בתחילת השנה ותהווה חלק ממנו, או שתהיה תקפה רק לאותה שנת כספים; החלטה כאמור טעונה אישור השר; לענין זה, "שיעור ארנונה בסיסי" – שיעור הארנונה לפני שיעור העדכון.

257. (א) השרים יקבעו את שיעור ההנחה המרבי שיינתן למי שישלם ארנונה כללית בתשלום אחד בתחילת שנת הכספים.

(ב) שר הפנים יקבע תנאים וכללים למתן הנחות אחרות בתשלומי הארנונה הכללית, ואת שיעורי ההנחה המרביים; וכן רשאי הוא לקבוע את שיעורי ההנחה המזעריים.

(ג) מועצה לא תפחית תשלומי ארנונה כללית אלא אם כן נתיימו במחזיק בנכס התנאים שנקבעו בתקנות לפי סעיף זה, ובהתאם לכללים ולשיעורים שנקבעו.

(ד) עיריה רשאית, על פי החלטת הוועדה לטיפול בחובות ובהתאם לאמות מידה שתקבע המועצה לתת הנחה בתשלומי ארנונה; לא תיתן עיריה הנחה, אלא בהתאם לתקנות כאמור בסעיפים קטנים (א) ו-(ב).

258. לא תחול חובת תשלום ארנונה יותר מפעם אחת על נכס אחד לאותה שנת כספים.

259. (א) הארנונה על קווי תשתית ומתקני חיבור, על קרקע המוחזקת בידי חברת תשתית כמרווח בטחון ועל מפעל נשק, תוטל על פי הכללים שבתוספת הראשונה.

(ב) בפרק זה –

"חברת תשתית" – חברה שעיסוקה הולכה או העברה בקווי תשתית;

"מיתקני חיבור" – עמודים, תיבות, ארגזים, גוברים תת-קרקעיים, מאגדים, מסגרות סעף, תיבות הסתעפות, עוגנים ואבזורים אחרים שאליהם מחוברים קווי תשתית או שבהם הם מושחלים, והקרקע שמתחת למיתקנים אלה, ובלבד ששטח הקרקע שמתחת לבסיסו של מיתקן יחיד כאמור אינו עולה על 32 מטרים רבועים;

"קווי תשתית" – קווים עיליים, תעלות וקווים המונחים על קרקע או קווים תת-קרקעיים להולכה או להעברה של חשמל, בזק כהגדרתו בחוק התקשורת (בזק ושידורים), התשמ"ב-1982²⁹ (בחוק זה – חוק התקשורת (בזק ושידורים)), מים, ביוב, נפט גלמי, מוצרי נפט או גז, והקרקע שבה או שמעליה הם עוברים, בתוספת קרקע ברוחב 6 מטרים מכל צד של קו או תעלה כאמור, ולענין קווי חשמל – בתוספת קרקע ברוחב של 21 מטרים מכל צד של קו חשמל במתח על-עליון או 15 מטרים מכל צד של קו חשמל במתח עליון;

²⁹ ס"ח התשמ"ב, עמ' 218, התשס"ז, עמ' 52.

260. (א) המחזיק בנכס יהיה חייב בתשלום הארנונה המוטלת על הנכס מיום שנעשה ארנונה ברכישת בעלות או חזקה מחזיק בו.

(ב) נעשה אדם בעליו או מחזיקו של נכס שמשלמת עליו ארנונה, יהא חייב בכל שיעורי הארנונה המגיעים ממנו לאחר שנעשה בעל או מחזיק של הנכס, אלא שאם היתה כאן מכירה או העברה חייבים המוכר או המעביר או נציגיהם – ואם היתה כאן השכרה לתקופה של שנה או יותר חייבים המשכיר או נציגו – למסור לעיריה הודעה על העסקה כאמור, ובה יפרשו שמו של הקונה, הנעבר או השוכר; כל עוד לא ניתנה הודעה כאמור יהיו המוכר, המעביר או המשכיר חייבים בארנונה שהקונה, הנעבר או השוכר היו חייבים לשלם ולא שילמו; בהשכרה לתקופה הקצרה משנה אחת, יהיה המשכיר חייב בארנונה.

261. נהרס בנין שמשלמת עליו ארנונה לפי הוראות חוק זה, או שניזק במידה שאי אפשר לשבת בו, ואין יושבים בו, ימסור מחזיק הבנין לעיריה הודעה על כך בכתב, ועם מסירת ההודעה לא יהיה חייב בשיעורי ארנונה נוספים; אין האמור גורע מחבותו של מחזיק בשיעורי הארנונה שהגיע זמן פרעונם לפני מסירת ההודעה.

262. (א) עסקה במקרקעין הטעונה רישום בפנקסי המקרקעין לא תרשם, אלא אם הוצג לפני רשם המקרקעין אישור החתום בידי גזבר העיריה או מי שהסמיך לכך המעיד שכל החובות המגיעים לעיריה ממעביר הזכות בשל אותו נכס עד ליום הגשת הבקשה לאישור כאמור שולמו; מתן אישור כאמור לא יהיה כרוך בתשלום אם ניתן לבקשת בעל הזכות בנכס המבקש להעבירה.

(ב) בסעיף זה, "עסקה במקרקעין" – העברת בעלות במקרקעין או העברת זכות שכירות לרבות עסקה כאמור אגב מימוש שיעבוד, אלא אם כן הוגשה בקשה לפירוק או לפשיטת רגל וכל עוד הליכי הפירוק או פשיטת הרגל תלויים ועומדים.

263. (א) עיריה תמנה אחד מעובדיה להיות מנהל ארנונה ואחד מעובדיה להיות מנהל מנהל ארנונה ומיסי עירוני ויכול שעובד אחד ישמש בשני תפקידים אלו.

(ב) מנהל הארנונה ומנהל המיסוי העירוני, רשאי, באישור המנהל הכללי לעיריה וגזבר והעיריה, לאצול מסמכויותיו לעובד עיריה הכפוף לו.

ד ב ר י ה ס ב ר

תמורה כספית בשל העסקה ויכולתו לשלם את חובותיו גוברת. עקב העובדה כי ההצדקה להטלת חובה כאמור נעוצה בתועלת שמפיקה העיריה מכך, מוצע שלא להטיל לעיריה לגבות תשלום בעד תעודה הנכפית על התושב.

סעיף 263 מוצע לקבוע את חובת מינויו של אחד מעובדי העיריה להיות מנהל ארנונה ואחד מעובדיה להיות מנהל מיסוי עירוני ויכול שעובד אחד ישמש בשני תפקידים אלו.

סעיף 262 מוצע לחזור על ההסדר הקיים בסעיף 324 לפקודת העיריות המחייב קבלת אישור מהעיריה על העדר חובות המגיעים מבעל הנכס בעד אותו נכס. כתנאי לרישום עסקה באותו נכס בפנקסי המקרקעין, ההצדקה לתנאי זה מצויה בהיותו מכשיר יעיל לגביית חובות המגיעים לעיריה שלא קיימת דרך אחרת לגבותם. יתר על כן, מועד עשיית עסקה באותם מקרקעין הוא פעמים רבות מועד שבו מקבל בעל הנכס

סימן ב': ערר על ארנונה, היטל, אגרה או תשלום חובה

השגה

264. (א) מי שחויב בתשלום ארנונה כללית, בהיטל, באגרה או בתשלום חובה (בסימן זה

– מס עירוני) רשאי, בתוך 60 ימים – מתחילת שנת הכספים לגבי תשלום ארנונה, או ממועד משלוח הודעת התשלום אליו בדואר רשום לגבי היטל, אגרה או תשלום חובה – להגיש השגה על הודעת התשלום שנשלחה לו וזאת למנהל הארנונה או מנהל המיסוי העירוני, לפי הענין, והעתק ממנה לוועדת הערר.

(ב) החלטת מנהל הארנונה או מנהל המיסוי העירוני בהשגה תישלח למגיש ההשגה והעתק ממנה ישלח לוועדת הערר.

(ג) לא נתן מנהל הארנונה או מנהל המיסוי העירוני החלטה בתוך 60 יום תדון ועדת הערר בהשגה כאילו הוגש עליה ערר.

(ד) חויב אדם בתשלום ארנונה כללית, לאחר תחילתה של שנת הכספים התקופה להגשת השגה כאמור בסעיף קטן (א) תחל ביום משלוח הודעת התשלום אליו בדואר רשום.

(ה) לא יגיש אדם יותר מהשגה אחת לגבי כל נכס שבשלו חויב בתשלום מס עירוני. הוגשו יותר מהשגה אחת כאמור, לא ידון מנהל הארנונה או מנהל המיסוי העירוני, לפי הענין, אלא בהשגה הראשונה, והתקופה הקבועה בסעיף 265(א) תימנה מיום הגשת השגה זו.

(ו) על אף האמור בסעיף קטן (ג) חויב אדם בתשלום ארנונה, לאחר תחילתה של שנת הכספים, רשאי הוא להגיש השגה אף אם הגיש קודם לכן השגה על אותו נכס (בחוק זה – השגה נוספת); הוגשה השגה נוספת לא ידון מנהל הארנונה אלא בהשגה הנוספת, והתקופה הקבועה בסעיף 265(א) תימנה מיום הגשתה.

(ז) מגיש השגה רשאי, בתוך התקופה הקבועה בסעיף קטן (א) וכל עוד לא התקבלה תשובתו של מנהל הארנונה או מנהל המיסוי העירוני, להגיש בקשה לתיקונה; הוגשה בקשה לתיקון השגה תימנה התקופה הקבועה בסעיף 265(א) מיום הגשתה אף ביחס לטענות שנכללו בהשגה המקורית.

תשובת מנהל ארנונה

265. (א) מנהל הארנונה או מנהל המיסוי העירוני, לפי הענין, ישיב למשיג בתוך 60 ימים מיום קבלת ההשגה.

(ב) לא השיב מנהל הארנונה או מנהל המיסוי העירוני, בתוך התקופה הנקובה בסעיף קטן (א) ייחשב הדבר כאילו החליט לדחות את ההשגה.

ועדת ערר

266. (א) המועצה תמנה ועדת ערר אחת או יותר, ואת יושב הראש שלה.

ד ב ר י ה ס ב ר

בתוך המועד האמור, יראו את אי־מתן התשובה כדחיית ההשגה והנושא יעבור לדיון לפני ועדת הערר. קביעת ברירת מחדל שתוצאתה קבלה אוטומטית של השגה מעלה חשש למתן הטבות נסתרות בלא פיקוח ממשי עליהן. לעומת זאת, קביעת אי־מתן תשובה, כדחיית ההשגה, מעבירה את הענין כולו לדיון בוועדת הערר.

סעיף 266 מוצע לקבוע את הרכבה של ועדת הערר. על פי המוצע, בראשות הוועדה יעמוד עורך דין בעל כשירות להיות שופט מחוזי הבקיא בדיני השלטון

סימן ב': ערר על ארנונה, היטל, אגרה או תשלום חובה

סעיף 264 מוצע לקבוע כי מי שחויב בתשלום ארנונה כללית, בהיטל, באגרה או בתשלום חובה (להלן – מס עירוני), רשאי להשיג על החיוב לפני מנהל הארנונה או מנהל המיסוי העירוני, לפי הענין תוך מסירת העתק מההשגה לוועדת הערר.

סעיף 265 מוצע לקבוע, כי על מנהל הארנונה או מנהל המיסוי העירוני יהיה להשיב למשיג בתוך 60 ימים. עם זאת, מוצע לקבוע כי במידה ולא תינתן תשובה

(ב) ועדת ערר תהיה בת שלושה חברים וזה הרכבה:

(1) עורך דין הכשיר להיות שופט מחוזי, הבקיא בדיני השלטון המקומי והמיסוי העירוני והוא יהיה היושב ראש;

(2) שני חברים שמתקיימים בהם כל אלה: בעלי תואר אקדמי באחד מן המקצועות האלה: כלכלה, משפטים, חשבונאות או הנדסה, או רואה חשבון בעל ניסיון מוכח של חמש שנים לפחות באותו תחום.

(ג) לא תמנה המועצה חברים לוועדת ערר אלא אם כן מועמדותם נבחנה בידי הוועדה לבדיקת מינויים כמשמעותה בסעיף 232.

סייגים למינוי

267. (א) אלה אינם כשירים להיות חברים בוועדת ערר:

(1) אדם העלול להימצא, במישרין או בעקיפין, בניגוד ענינים עם תפקידו כחבר בוועדת ערר;

(2) ראש עירייה, חבר מועצה, מנהל כללי לעירייה, נושא משרה או עובד עירייה.

סייגים נוספים למינוי

268. הוראות סעיפים 231 ו-234 יחולו על מינוי חברים בוועדת ערר, בשנויים המחוייבים לפי הענין.

תקופת כהונה וגמול

269. (א) חבר ועדת הערר יתמנה לתקופה של ארבע שנים והוא יכול לשוב ולהתמנות לתקופת כהונה אחת נוספת.

(ב) חברי ועדת ערר זכאים לקבל גמול על השתתפותם בישיבות הוועדה, באישור המועצה ובהתאם לכללים שקבע השר.

ועדת ערר משותפת

270. (א) עירייה שמספר תושביה אינו עולה על 10,000 לא תמנה ועדת ערר; ערים על מיסוי עירוני, ידונו בוועדת ערר שימנה השר לשתי עיריות או יותר (בחוק זה – ועדת ערר משותפת).

(ב) השר רשאי להורות לעירייה שמספר תושביה עולה על 10,000 שלא למנות ועדת ערר; הורה השר כאמור, ידונו עררים לגבי עירייה כאמור בוועדת ערר משותפת שמינה השר.

ד ב ר י ה ס ב ר

עם אפשרות לקדנציה אחת נוספת. כמו כן, מוצע לקבוע גמול השתתפות בישיבות לחברי ועדת הערר בהתאם לכללים שיקבע השר.

סעיף 270 הצורך להקים ועדת ערר בכל עירייה, עשוי לעתים להטיל על עיריות נטל כספי שאין לו הצדקה. מוצע לפיכך להסמיך את השר להקים ועדת ערר ליותר מעירייה אחת. סמכות זו תחול כחובה לגבי עירייה שמספר תושביה אינו עולה על 10,000 ותהיה סמכות שברשות בכל הנוגע לעירייה שמספר תושביה עולה על 10,000 תושבים. במקרה זה הסמכות למינוי ועדת הערר תעבור מהעירייה לשר, לאחר התייעצות עם ראשי העיריות שלתחומן מונתה הוועדה. השר יהיה רשאי לקבוע את שיעור חלוקת העיריות בנטל תשלום הגמול לחברי ועדת הערר.

המקומי. שני החברים הנוספים נדרשים אף הם להיות בעלי השכלה רלבנטית וניסיון של חמש שנים לפחות בתחומי הכשרתם. מינויים של חברי ועדת הערר בידי המועצה מותנה בבדיקתם המוקדמת בידי ועדת לבדיקת מינויים שהוקמה על פי סעיף 231.

סעיפים מוצע לקבוע סייגים למינוי חבר בוועדת 267 ו-268 הערר. במסגרת זאת, נקבע כי לא יכול לכהן כחבר בוועדת הערר מי שעלול להימצא, במישרין או בעקיפין, בניגוד ענינים עם תפקידו כחבר בעדת ערר וכן ראש עירייה, חבר מועצה, מנכ"ל, נושא משרה או כל עובד עירייה. כמו כן, הוחלו סייגים נוספים הקבועים לגבי נציגי עירייה בתאגיד עירוני על חברים בוועדת הערר.

סעיף 269 מוצע לקצוב זמן לכהונתם של חברי ועדת הערר. אלו יתמנו לקדנציה בת ארבע שנים

(ג) השר ימנה יושב ראש וחברים לוועדת הערר המשותפת, לאחר התייעצות עם ראשי העיריות שלתחומן מונתה הוועדה.

(ד) הוראות סעיפים 266 עד 269 יחולו על חברי ועדת ערר משותפת, בשינויים המחויבים.

(ה) השר רשאי לקבוע שישולם לחברי ועדת הערר המשותפת גמול מקופת העיריות שלתחומן מונתה הוועדה, על פי כללים שיקבע.

הגשת ערר וסדרי דין 271. (א) הרואה עצמו נפגע מדחיית השגתו, כולה או חלקו, על ידי מנהל הארנונה רשאי, תוך 30 ימים מיום שהשגתו נדחתה לערור בפני ועדת הערר.

(ב) על החלטת ועדת ערר ניתן להגיש ערעור מינהלי כמשמעותו בסעיף 5 (2) לחוק בתי משפט לענינים מנהליים, התש"ס-2000.³⁰

(ג) השר, בהסכמת שר המשפטים, יקבע את סדרי הדיון בפני ועדת ערר.

סייג לסמכות 272. מנהל הארנונה, מנהל המיסוי העירוני וועדת הערר לא יהיו מוסמכים לדון או להחליט בטענה לפיה החלטת המועצה על הטלת ארנונה או קביעת שיעורם היא שלא כדין, או בטענה לפיה נפל פגם בחוק העזר על פיו הוטלו ההיטל, האגרה או תשלום החובה.

הטלת הוצאות 273. ועדת הערר רשאית להטיל על העורר או על העיריה הוצאות אם מצאה שיש הצדקה לכך.

סימן ג': ריבית והפרשי הצמדה על תשלומי חובה המגיעים לעיריה

תשלומי פיגורים 274. (א) תשלום המגיע לעיריה שלא שולם בתוך 30 ימים מהמועד שנקבע לשילומו ישולם בתוספת תשלומי פיגורים.

(ב) נקבע בחיקוק שתשלום ישולם בתוך תקופה קצובה והוא לא שולם בתוך 30 ימים מהיום שבו נסתיימה אותה תקופה, ייחשב היום הראשון של התקופה כמועד החיוב בתשלום האמור לצורך הוספת תשלומי פיגורים עליו.

ד ב ר י ה ס ב ר

הצדקה לכך. מכשיר הטלת ההוצאות הוא מכשיר אפקטיבי בהתדיינויות משפטיות ומעין משפטיים שתפקידו למנוע טענות סרק מטעם מי מהצדדים.

סימן ג': ריבית והפרשי הצמדה על תשלומים המגיעים לעיריה

מוצע לחזור על עיקרי ההסדר הקבועים כיום בחוק הרשויות המקומיות (ריבית והפרשי הצמדה על תשלומי חובה) התש"ס-1980, תוך התאמתם למציאות הכלכלית המשתנה. החוק הקיים נועד להתמודד עם שיעורי האינפלציה הגבוהים ששררו בשנות השמונים. אלו הפכו כל דחיית תשלום ולו אפילו בת כמה חודשים לבעלת כדאיות כלכלית רבה. החוק נועד לבטל כדאיות זו.

סעיף 274 מוצע כי איחור בן 30 ימים בביצוע תשלום חובה יגרור חובת תשלום הצמדה וריבית פיגורים בשיעור ריבית החשב הכללי.

סעיף 271 מוצע לקבוע את המועד להגשת השגה לוועדת הערר בידי מי שרואה עצמו נפגע מדחיית השגתו, בתוך 30 יום מיום שהשגתו נדחתה. על החלטת ועדת הערר יהיה ניתן להגיש ערעור מינהלי.

סעיף 272 מוצע לקבוע שלא ניתן להשיג ולערור על הטלת מס עירוני או על שיעורו, על בסיס הטענה שהחלטת המועצה על הטלת ארנונה או קביעת שיעורם היא שלא כדין, או בטענה שלפיה נפל פגם בחוק העזר שעל פיו הוטלו ההיטל, האגרה או תשלום החובה. תקיפת החלטה מעין זו אמורה להיעשות במסגרת עתירה מינהלית המתייחסת לצו הארנונה או לחוק העזר ולא במסגרת השגה פרטנית המתייחסת להפעלת הכלל הקבוע בצו או בחוק העזר.

סעיף 273 מוצע להסמיך את ועדת הערר להטיל הוצאות על העורר או על העיריה אם מצאה שיש

(ג) בסעיף זה, "תשלומי פיגורים" – ריבית בשיעור ריבית החשב הכללי, כפי שפורסמה לאחרונה לפני תשלומם בפועל של כל חיוב.

275. (א) סכום ששולם לסילוק תשלומים שונים שאדם חייב לעיריה, יזקף תחילה כנגד זקיפת תשלומים תשלום החובה שמועד החיוב שלו הוא המוקדם ביותר מבין חובותיו, בתוספת תשלומי הפיגורים החלים עליו.

(ב) לא היה בסכום ששולם כאמור בסעיף קטן (א) כדי סילוקו של תשלום החובה ותשלומי הפיגורים החלים עליו, ינוכה מהמסכום ששולם חלק השווה ליחס שבין הסכום ששולם לבין סכום תשלום החובה ותשלומי הפיגורים החלים עליו.

(ג) על סכום ששולם לסילוק יתרת התשלום ייוספו תשלומי פיגורים ממועד החיוב המקורי, אלא אם כן ביקש החייב שהסכום יזקף כנגד תשלום חובה מסוים ותשלומי הפיגורים החלים עליו.

276. (א) שילם אדם תשלום ביתר על הסכום שהוא חב בו (בחוק זה – תשלום יתר) ולא הוחזר תשלום היתר בתוך 30 הימים מיום שילומו, תחזירו העיריה בתוספת הפרש לפי שיעור העליה של המדד מן המדד שפורסם סמוך לפני יום שילומו של תשלום היתר, עד המדד שפורסם סמוך לפני היום הקובע שלפני יום החזרתו.

(ב) לא הוחזר תשלום היתר בתוך 30 ימים מיום שהאדם ששילמו הודיע בכתב לעיריה שהתשלום שנגבה ממנו הוא תשלום יתר, תחזירו העיריה בתוספת הפרשים לפי שיעור העליה של המדד כאמור ובתוספת ריבית בשיעור ריבית החשב הכללי, לפני תשלומם בפועל של כל תשלום יתר.

277. בסימן זה, "תשלום" – כל סכום ששולם לעיריה על פי דרישתה לרבות ארנונה, היטל, הוראות תחולה אגרה או תשלום חובה.

פרק שמונה עשר – פיקוח ובקרה על עיריות

סימן א': יחידת הבקרה על עיריות

יחידת הבקרה

278. (א) השר יקים במשרד הפנים יחידת בקרה על עיריות.

ד ב ר י ה ס ב ר

העירוני, דהיינו על ארנונה, היטל, אגרה או תשלום חובה.

פרק שמונה עשר סימן א': יחידת הבקרה

אחת ממטרותיה המרכזיות של הצעת חוק זה היא כפי שהובהר לעיל, להתוות מסגרת חדשה למערך היחסים שבין משרד הפנים ובין השלטון המקומי. במסגרת זו מוצע להקנות למשרד הפנים סמכויות שונות ביחס לרשויות מקומיות, מהן סמכויות אישור, בעיקר כלפי עיריות שאינן עיריות עצמאיות ומהן סמכויות פיקוח ובקרה.

כשם שניהולה של עיריה בעידן המודרני מחייב מקצועיות, תהליכי עבודה מוסדיים ומאורגנים ובחינה ענינית ומקצועית בטרם קבלת החלטה כך גם הפעלת מנגנוני הבקרה, הפיקוח, האישור וההתערבות המוקנים למשרד הפנים. משכך, וכנאמנים לעיקרון העובר כחוט השני בהצעה זו להסדיר תהליכי עבודה מובנים

סעיף 275 מוצע לחזור על הקבוע בסעיף 3 לחוק הרשויות המקומיות (ריבית והפרשי הצמדה) התש"ס-1980, לפיו ייחוס תשלום שהחייב לא הגדיר את ייעודו, ייעשה כברירת מחדל למועד החיוב המוקדם ביותר. עם זאת, מוצע לאפשר לחייב, אם רצה בכך, לייחס את התשלום לפי סדר קדימויות אחר כפי שקובע ההסדר הכללי בסעיף 50 לחוק החוזים (חלק כללי), התשל"ג-1973.

סעיף 276 מוצע כי חובת תשלום הפרשי הצמדה תחול גם על החזרת תשלומי יתר שנגבו בידי העיריה. לעומת זאת, חובה על תשלום ריבית פיגורים, תחול רק אם העיריה קיבלה הודעה מאת משלם תשלום החובה על כי הגביה ביתר ולא החזירה את התשלום בתוך 30 ימים מיום שנמסרה ההודעה.

סעיף 277 ההוראות בפרק זה בכל הנוגע לתשלום ריבית והפרשי הצמדה, יחלו על כל תשלומי המס

(ב) ימונה ממונה על הבקרה, והוא יהיה מנהל יחידת הבקרה על העיריות (בחוק זה – הממונה על הבקרה).

תפקידי היחידה 279. תפקידי יחידת הבקרה יהיו כמפורט בחוק זה, ובין השאר:

- (1) לבדוק את תקציבי העיריות הטעונים אישור השר ולהמליץ לשר בדבר אישורם, סירוב לאשרם או בדבר השינויים שיש להכניס בהם; לבדוק את תקציבי העיריות העצמאיות, לחוות את דעתה האם הם מאוזנים וברי ביצוע ולקבוע האם הם טעונים אישור השר;
- (2) לבדוק את הבקשות של עיריה לנטילת הלוואה ולחוות את דעתה בדבר אישורן, סרוב לאשרן או אישורן בתנאים;
- (3) לבדוק את הדוחות הרבעוניים ואת הדוחות הכספיים של העיריות בהתייחס לתקציבן המאושר, ולהמליץ לפני השר על הצעדים שיש לנקוט ביחס לעיריות במקרים המתאימים;
- (4) לבדוק את תכניות ההבראה של עיריות ולחוות את דעתה בדבר יכולתן להבריא את העיריה, ובדבר היותן ברות ביצוע וכן בדבר השינויים שיש להכניס בהן;
- (5) לעקוב אחר ביצוע תכניות הבראה, להמליץ על הצעדים שיש לנקוט לגביהם לרבות העברת עניינן של העיריות לבדיקת ועדת החקירה או ועדת הבדיקה לפי הענין;
- (6) לקבוע שעיריה היא עיריה בהתייעלות או עיריה בהבראה;
- (7) לבדוק את הדוחות המוגשים בידי חשבים מלווים ולהמליץ בפני השר על הצעדים שיש לנקוט, במקרים המתאימים, נגד העיריה ונגד החשב המלווה;
- (8) לבדוק את הדוחות המוגשים בידי מנהל ממונה ולהמליץ בפני השר על הצעדים שיש לנקוט, במקרים המתאימים נגד העיריה ונגד המנהל הממונה;

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 278 מוצע לקבוע את החובה להקים במשרד הפנים יחידת בקרה על העיריות, ומוצע כי ימונה לעמוד בראשה הממונה על הבקרה.

סעיף 279 מוצע לקבוע במפורט את תפקידיה של היחידה. העיקרים שבהם הם: בדיקת תקציבי רשויות מקומיות ומסגרות האשראי שלהן ומתן המלצה לשר ביחס אליהן. בדיקת הדוחות הרבעוניים והכספיים של העיריות והמלצה לפני השר על הצעדים שיש לנקוט ביחס לעיריות במקרים המתאימים. בדיקת תכניות הבראה ומעקב אחר מצבן של עיריות שאושרו להן תוכניות הבראה, בדיקת הדוחות המוגשים בידי חשבים מלווים ומנהל ממונה. בדיקת דרך תפקודם של מי שמונו מטעם המשרד ללוות רשויות במשבר והמלצה לפני השר על האמצעים שיש להפעיל בנוגע לעיריות המצויות במשבר. לחוות את דעתה בשאלת היותה של עיריה עומדת בתנאים להכרזתה כעיריה עצמאית או שאינה עומדת יותר בתנאים אלו. היחידה גם הוסמכה להעביר ענין, מקום שראתה הצדקה לכך, לבדיקת הוועדה לחיוב אישי.

ומקצועיים שיקדמו לקבלת החלטות מוצע להקים במשרד הפנים יחידת בקרה על עיריות. היחידה תהווה גוף מקצועי אשר תפקידיו יוגדרו בחוק, ותשמש, בין השאר, כבתפקידי בדיקה והמלצה לפני השר, בטרם קבלת החלטות המצויות בתחום סמכותו.

מתן יתר עצמאות לשלטון המקומי בכלל ולעיריות עצמאיות בפרט מחייב מיסוד והסדרה של דרכי הפעלת הפיקוח והבקרה של המשרד על הרשויות המקומיות כדי למנוע את הכשלים בטרם יתרחשו. בדרך זו יוכל המשרד לסייע לחיזוק חוסנן של הרשויות המקומיות ולהותרתן כישויות נבחרות ועצמאיות, תוך צמצום הצורך להיזקק למכשירי התערבות קיצוניים כדוגמת פיזור מועצת הרשת והחלפתה בוועדה קרואה.

פרק זה מעגן את הקמת היחידה, תפקידיה העיקריים ותהליכי העבודה של המשרד בליווי רשויות מקומיות במשבר.

- (9) לבדוק את תכניות האחד ולחוות את דעתה בדבר אישורן, סירוב לאשרן או השינויים שיש להכניס בהן;
- (10) לחוות את דעתה האם עיריה עומדת בתנאים להכרזתה כעיריה עצמאית או שאינה עומדת יותר בתנאים הנדרשים להכרזה כאמור;
- (11) להעביר ענין, מקום שראתה הצדקה לכך, לבדיקתה של הוועדה לחיוב אישי.

280. (א) יחידת הבקרה רשאית לדרוש מהעיריה ובכלל זה, מראש העיריה, מהמנהל דרישת מסמכים הכללי לעיריה, מנושא משרה וכן מרואה חשבון לעיריה כל מסמך או מידע הדרוש לה לצורך מילוי תפקידיה.

(ב) לא מילאה העיריה או אחד המנויים בסעיף קטן (א) אחר דרישת היחידה רשאי הממונה על הבקרה למנות אדם מתאים למילוי הדרישה.

281. (א) יחידת הבקרה תבדוק את הדוחות הרבעוניים והכספיים של העיריות, ותגיש בדיקת דוחות לשר אחת לרבעון דוח המתייחס למצבה הכספי של כל אחת מן העיריות, לגירעון השוטף והמצטבר של כל אחת מהן, לסיבות ליצירת הגירעון ולצפי העמידה של כל עיריה במסגרת התקציב שאושר לה באותה שנת כספים (בחוק זה – דוח בקרה).

(ב) יחידת הבקרה תפרט בדוח הבקרה לגבי כל עיריה האם על פי מידע שיש בפניה מתקיימים בה התנאים להיותה עיריה בהתייעלות או עיריה בהבראה והאם יש צורך להפעיל לגביה סמכות מסמכויות השר כאמור בחוק זה כדי להבטיח את תפקודה התקין ואת עמידתה בתקציב שאושר לה.

(ג) (1) יחידת הבקרה תפרט בדוח הבקרה לגבי כל עיריה עצמאית האם, על פי המידע שיש לפניה, יש לבטל את הכרזתה כעיריה עצמאית והאם יש חשש שיהיה צורך לבטל את ההכרזה בעתיד.

(2) נוכח השר על פי דוח שהגישה יחידה הבקרה, שיש לבטל את הכרזתה של עיריה כעצמאית, יבטל את ההכרזה כאמור.

(ד) השר יחליט בתוך 14 ימים מיום שהוגש לו דוח הבקרה בדבר הסמכויות שיופעלו על ידו כלפי כל אחת מהעיריות שלגביהן המליצה יחידת הבקרה לפעול כאמור.

282. (א) יחידת הבקרה תעקוב אחר מצבן הכספי והתפקודי של עיריות בהתייעלות, של דוחות חשב מלווה עיריות בהבראה ושל עיריות שמונה להן חשב מלווה ובכלל זה:

ד ב ר י ה ס ב ר

הסמכויות הנתונות לו במועד הראשון שבו מתברר קיומו של קושי בתפקודה הכספי של עיריה ולמנוע התדרדרותה הכספית והתפקודית.

מוצע לקבוע כי השר יחליט בתוך 14 ימים מיום שהוגש לו דוח היחידה, על הסמכויות שיופעלו על ידו וזאת כדי להבטיח השגת המטרות שפורטו לעיל.

סעיף 282 מוצע כי יחידת הבקרה, תעקוב אחר מצבן הכספי והתפקודי של עיריות בהתייעלות, של עיריות בהבראה ושל עיריות שמונה להן חשב מלווה. במסגרת זאת, יחידת הבקרה תבדוק את הדוחות המוגשים בידי העיריות ובידי החשבים המלווים והמנהלים הממונים. תבדוק את ביצוע תכניות ההתייעלות או

סעיף 280 מוצע לקבוע כי יחידת הבקרה תוסמך לדרוש מהעיריה ומהארגונים שלה ומרואה החשבון לצורך ביצוע תפקידיה, מידע ומסמכים בכפוף לכל דין.

סעיף 281 מוצע להטיל על יחידת הבקרה לבדוק את הדוחות הכספיים של העיריות. מוצע כי היחידה תגיש לשר אחת לרבעון דוח המתייחס למצבה הכספי של כל עיריה. כן תידרש היחידה לגבש חוות דעת ביחס לכל עיריה בהתייחס לצורך לנקוט כלפיה בפעולות כלשהן כדי להבטיח את עמידתה במסגרת התקציב.

מעקב תכופ ותקופתי זה, שיערך בידי היחידה בכלים מקצועיים בין באמצעות עובדיה ובין בסיוע יועצים חיצוניים, יאפשר למשרד הפנים להפעיל את

- (1) תבדוק את הדוחות המוגשים בידי העיריות ובידי החשבים המלווים והמנהלים הממונים;
- (2) תבדוק את ביצוע תכניות ההתייעלות או ההבראה ואת ביצוע היעדים הקבועים בהן;
- (3) תבדוק את תפקודם של החשבים המלווים והמנהלים הממונים.

(ב) יחידת הבקרה תתייחס בדוח הבקרה למצבן של העיריות כאמור בסעיף קטן (א) ולביצוע היעדים שנקבעו להתייעלותן או להבראתן ולצורך בביצוע פעולות נוספות כדי להביא להתייעלותן או להבראת אותן עיריות.

(ג) ראתה יחידת הבקרה, שהחשב המלווה או המנהל הממונה אינם ממלאים את תפקידם כראוי, או שאינם עשויים להתאים עוד לביצוע אותו תפקיד, תמליץ לפני השר על סיום כהונתם ועל מינוי אחר תחתם.

283. המלצה לחיוב אישי נוכחה יחידת הבקרה, בהסתמך על הדוחות הרבעוניים והכספיים או בהסתמך על מידע אחר שהגיע אליה, שעיריה הוציאה לכאורה הוצאה שלא כדין, תעביר את הענין לבדיקתה של הוועדה לחיוב אישי.

284. (א) לא יחליט השר בענין המצוי בתחום תפקידיה של יחידת בקרה או בענין שלגביו נדרשת המלצתה או חוות דעתה, אלא לאחר שקיבל את חוות דעתה בכתב.

(ב) החליט השר שלא לאמץ המלצה של יחידת הבקרה ינמק את החלטתו בכתב.

סימן ב' – עיריה עצמאית

285. (א) השר יקבע כללים להכרזתה של עיריה כעיריה עצמאית, כללים כאמור יתייחסו, בין השאר לנושאים הבאים:

- (1) אופן ניהול עניניה של העיריה, הן הכספיים והן האחרים, לרבות לענין העסקת עובדים בידי העיריה והשכר המשולם להם;

ד ב ר י ה ס ב ר

ההבראה ואת ביצוע היעדים שנקבעו בהן ותבדוק את תפקודם של החשבים המלווים ושל המנהלים הממונים.

לצד בחינת מצבה של העיריה, ביחס לתקופה קודמת והצעדים הנוספים שיש לנקוט בהם כדי לאפשר את שיקומה, תבדוק היחידה גם את תפקודם של החשב והמנהל הממונה שמונו בידי המשרד וכלל הנדרש תמליץ לפני השר על סיום כהונתם ועל מינוי אחרים תחתם.

283. מוצע להסמיך את יחידת הבקרה, במידה וראתה על סמך החומר שבידה כי עיריה הוציאה לכאורה הוצאה של כדין, להעביר את הענין לבדיקתה של הוועדה לחיוב אישי. הסדר זה מחליף את ההסדר הקיים המטיל חובה מעין זו על רואה החשבון לעיריות, מוסד המתבטל בהצעה זו ומוחלף ביחידת הבקרה.

284. מוצע לייחד את פעולותיה של יחידת הבקרה כך שבנושאים שבהם החוק מחייב את קבלת התייחסותה של היחידה לא יוכל השר להחליט בלא קבלת התייחסות או חוות דעת כאמור. השר מוסמך

סימן ב': עיריה עצמאית

סעיף 285 אחד החידושים הכלולים בהצעה זו היא יצירת דיפרנציאציה בין העיריות השונות גם בכל הנוגע לצורך באישור השלטון המרכזי לפעילותיהן השונות. מוצע לקבוע כי הכרזת עיריה כעצמאית תהיה בהתאם לכללים שיקבע השר. הכללים יתייחסו, בין השאר לנושאים שונים הנוגעים למצבה הכספי והתפקודי של העיריה כדוגמת, אופן ניהול עניניה של העיריה, הן הכספיים והן האחרים, שיעור גירעונה השוטף והמצטבר, שיעור גביית הארנונה והתשלומים בעד אספקת מים ושירותי ביוב ועומס המלוות של העיריה. מנגד מוצע לקבוע כי נקבעו תנאים שליליים שבהתקיימם לא ניתן להכריז על העיריה כעיריה עצמאית, וזאת במידה ויחידת הבקרה חיוותה את דעתה כי העיריה, מנהלת את תקציביה או עניניה הכספיים, באורח לא תקין או שלא בהתאם להוראות כל דין וכן אם העיריה חרגה מתקן כוח האדם שאושר לה.

- (2) שיעור גרעונה השוטף, בכל אחת משלוש שנות הכספים שקדמו למועד הכרזתה כעיריה עצמאית;
- (3) שיעור גרעונה המצטבר;

- (4) שיעור גביית הארנונה והתשלומים בעד אספקת מים ושרותי ביוב בכל אחת משלוש שנות הכספים שקדמו למועד הכרזתה כעיריה עצמאית;
- (5) שיעור עומס המלוות של העיריה.

(ב) לא יכריזו השר על עיריה כעיריה עצמאית, אלא לאחר שהונחה בפניו חוות דעת של יחידת הבקרה, כי מתקיימים בה כל התנאים שנקבעו בכללים על פי סעיף קטן (א).

(ג) לא יכריזו השר על עיריה כעיריה עצמאית על אף שהתקיימו בה כל התנאים שנקבעו בכללים לפי סעיף קטן (א) אם יחידת הבקרה חוותה את דעתה שמתקיים בה אחד מאלה לפחות:

- (1) תקציבה או עניניה הכספיים מנוהלים באורח לא תקין או שלא בהתאם להוראות כל דין;

- (2) העיריה חרגה מתקן כוח האדם שאושר לה.

(ד) הודעה על הכרזה כעיריה עצמאית תפורסם בעיתון ובאתר האינטרנט של משרד הפנים.

(ה) עיריה עצמאית תהיה טעונה הכרזה מחדש מדי שנה, בשלוש השנים הראשונות להכרזה עליה כעיריה עצמאית; הוכרזה עיריה כעיריה עצמאית בשנה הרביעית להכרזה, תעמוד ההכרזה בתוקפה עד לביטולה בידי השר.

(ו) רשימת העיריות העצמאיות ורשימת העיריות שהכרזתן כעיריה עצמאית בוטלה תהיה פתוחה לעיון הציבור ותפורסם באתר האינטרנט של משרד הפנים.

286. (א) יחידת הבקרה תבדוק את הדוחות הרבעוניים והכספיים של העיריות העצמאיות ביטול הכרזה ותגיש לשר, אחת לרבעון, דוח המתייחס למצבן הכספי, לצפי העמידה במסגרת התקציב המאושר ולגירעון המצטבר.

(ב) נוכח הממונה על הבקרה, על פי המידע שבפניו שניהול עניניה הכספיים ואופן תפקודה של עיריה עצמאית עלולים להביא ליצירת גירעון שוטף בתקציבה או שהם מנוהלים באורח בלתי תקין ושלא בהתאם להוראות כל דין, יודיע על כך לשר, וישלח התראה לעיריה, לאחר שיאפשר לראש העיריה, למנהל הכללי לעיריה ולגזבר העיריה להשמיע את טענותיהם לפניו בענין זה.

ד ב ר י ה ס ב ר

עניניה באופן המבטיח את יציבותה הכספית ותפקודה התקין לא תמשיך להיות במעמד של עיריה עצמאית.

מוצע כי יחידת הבקרה תבדוק, בהסתמך על הדוחות המוגשים לה בידי העיריות את התקיימותם המתמשכת של התנאים ולהמליץ לפני השר, בהתאם להליכים המוצעים בסעיף, על ביטול הכרזתה של העיריה כעיריה עצמאית. מוצע כי רק עיריות שדרך התנהלותן מוכה אותן בעצמאות, ייכללו בקטגוריה זו. מוצע כי אם בוטלה הכרזה על עיריה כעיריה עצמאית, יחולו עליה הוראות החוק החלות על עיריה שאינה עיריה עצמאית.

לא יכריזו השר על עיריה כעיריה עצמאית, אלא לאחר שהונחה בפניו חוות דעתה של יחידת הבקרה כי התמלאו כל התנאים שנקבעו בחוק ובכללים, להכרזתה.

מוצע כי בשלוש השנים הראשונות להכרזה תיבחן ההחלטה כל שנה מחדש, אך לאחר מכן מוצע כי ההכרזה תעמוד בתוקפה כל עוד לא בוטלה.

סעיף 286 התנאים להכרזת עיריה כעיריה עצמאית הם מעצם טיבם תנאים מתמשכים שנועדו להבטיח שרשות שלא השכילה להמשיך ולנהל את

(ג) נוכח השר, על פי חוות דעת הממונה על הבקרה, בין על פי הדוחות הכספיים של העיריה ובין על פי מידע אחר שהיה בפניו, שמתקיימים אחד מאלה, יבטל את ההכרזה על העיריה כעיריה עצמאית:

(1) העיריה סיימה את שנת הכספים בגירעון שוטף;

(2) העיריה ממשיכה לנהל את עניניה הכספיים ולפעול באופן העלול להביא ליצירת גירעון שוטף בתקציבה, או שהיא ממשיכה לנהל את עניניה באורח לא תקין ושלא בהתאם להוראות כל דין, אף שהתרה בפניה, כאמור בסעיף קטן (ב);

(3) לא מתקיים עוד בעיריה תנאי מהתנאים הקבועים בכללים שקבע השר על פי סעיף 285 (א).

(ד) הודעה על ביטול ההכרזה תימסר לראש העיריה וליושב ראש המועצה ותפורסם בעיתון; ביטול ההכרזה ייכנס לתוקפו 7 ימים מיום מסירת ההודעה, אלא אם כן קבע השר, מטעמים מיוחדים, מועד מוקדם יותר.

(ה) בוטלה הכרזה על עיריה כעיריה עצמאית יחולו עליה, מיום הביטול, הוראות חוק זה החלות על עיריה שאינה עיריה עצמאית.

סימן ג' – עיריה בהתייעלות

287. עיריה שמתקיים בה אחד מאלה היא עיריה בהתייעלות:

עיריה
בהתייעלות

(1) שיעור הגירעון השוטף שלה הוא 5 אחוזים או יותר;

(2) שיעור הגירעון השוטף שלה הוא 3 אחוזים או יותר ושיעור הגירעון המצטבר שלה עולה על 15 אחוזים;

(3) שיעור גבית הארנונה והתשלומים בעד אספקת מים ושרותי ביוב הינם 50 אחוזים או פחות;

(4) בסעיף זה, "שיעור הגירעון השוטף" – לענין פסקאות (1) ו-(2) יראו גם דוח רבעוני כדוח כספי.

288. (א) ראו המנהל הכללי לעיריה וגזבר העיריה, על פי הדוחות הרבעוניים או הדוחות הכספיים של העיריה או על פי כל מידע אחר שלפניהם שעיריה היא עיריה בהתייעלות, יודיעו על כך לממונה על הבקרה, ויכינו על פי הנחיות ראש העיריה ככל שניתנו כאלה, תכנית המיועדת להביא לאיזון תקציבה השוטף של העיריה, להקטנת גירעונה המצטבר ולהעלאת שיעורי הגביה שלה, ככל שהדבר נדרש (בחוק זה – תכנית התייעלות).

הכנת תכנית
התייעלות

ד ב ר י ה ס ב

הוא שיעור גביה נמוך באופן משמעותי מהנורמה המקובלת של מיסי ארנונה ותשלומי מים וביוב. תשלומים אלו הם מקורות הכנסתה השוטפים העיקריים של עיריה וירידה בשיעור גבייתם מתחת לסף מסוים פוגעת ביכולתה של העיריה לבצע כיאות את מכלול תפקידיה.

סעיף 288 מוצע לקבוע כי האחריות ליציאה ממצב המשבר שאליו נקלעה העיריה המחייב טיפול הוא באחריותה הראשונית של העיריה. וכי על מנכ"ל וגזבר העיריה לזהות את מאפייניה אלו של העיריה ולהפנות את תשומת לבו של ראש העיריה והממונה על הבקרה במשרד הפנים לכך. על המנכ"ל והגזבר להכין לעיריה תכנית התייעלות על פי הנחיות ראש העיריה.

סימן ג': עיריה בהתייעלות

אחת ממטרות הצעת חוק זו היא לייצר מדרג של אמצעי פיקוח והתערבות שיהא בהם כדי להבטיח החזרתה של עיריה שחלה הרעה בתפקודה לתפקוד תקין. עוד בטרם יוחמר מצבה. משטר הפיקוח והבקרה שיקיים משרד הפנים על עיריה ייגזר מסיווגה על ציר התקינות התקציבית וניהולית. סימן זה ענינו בעיריה בהתייעלות.

סעיף 287 מוצע לקבוע בחוק את התנאים להגדרתה של עיריה כעיריה בהתייעלות תנאי אחד הוא כי שיעור גירעון שוטף או נצבר גבוה מדי, מסכן את איתנותה הכלכלית ומחייב נקיטת צעדים לשיפור מצב זה. תנאי נוסף

(ב) בתכנית התייעלות יפורטו האמצעים להשגת יעדיה כמפורט בסעיף קטן (א) ובכלל זה –

- (1) האמצעים שתנקוט העיריה לצורך צמצום בהוצאותיה;
- (2) האמצעים שתנקוט העיריה לצורך העלאת שיעור הגביה של הארנונה ושיעור הגביה של אספקת מים ושרותי ביוב, וככל שיהיה צורך בכך, גם של היטלים, אגרות ותשלומי חובה;
- (3) מקורות המימון לצמצום גרעונה המצטבר של העיריה מתוך הכנסותיה והאמצעים להשגתם;
- (4) העלאת שערי הארנונה, האגרות, ההיטלים ותשלומי החובה ככל שיש צורך בכך;
- (5) תכנית לפיתוח הכלכלי של העיריה;
- (6) תקופת התכנית, שלא תעלה על שנתיים ולוח זמנים לביצוע כל אחת מהוראותיה;
- (7) הצעת תקציב שנתי מתוקן לעיריה ונספחיו בהתאם לתכנית התייעלות.

289. (א) ראש העיריה יגיש את הצעת תכנית התייעלות למועצת העיריה, בצירוף חוות אישור תכנית דעתם בכתב של המנהל הכללי לעיריה וגזבר העיריה בדבר התאמת התכנית ליעדים המפורטים בסעיף קטן (א) ובדבר היותה בת־ביצוע.

(ב) מועצת העיריה תדון בתכנית לא יאוחר מתום 14 ימים מיום שהוגשה לה.

(ג) הועלתה בישיבת המועצה הצעה לאישור תכנית התייעלות בשינויים, יחוו המנהל הכללי והגזבר את דעתם האם התכנית, לאחר השינויים, תשיג את היעדים המפורטים בסעיף קטן (א) והאם היא בת־ביצוע.

(ד) אישרה המועצה תכנית התייעלות שהגזבר והמנהל הכללי לא חיוו את דעתם לגביה שיש בה כדי להשיג את היעדים המפורטים בסעיף 288(א) או שהיא בת־ביצוע, יראו את המועצה כאילו לא אישרה את תכנית התייעלות.

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 289 מוצע כי תכנית התייעלות טעונה אישור המועצה וזאת גם במקרים שבהם תכנית התייעלות אינה כוללת שינוי תקציבי. מוצע כי המועצה תהיה מוסמכת לאשר תכנית התייעלות שהוגשה לה תוך הכנסת שינויים בכפוף לאישור המנכ"ל והגזבר כי יש בתכנית המתוקנת המוצעת כדי להשיג את מטרות תכנית התייעלות כנגזרת מהקשיים לפניהם ניצבת העיריה וכי היא בת מימוש.

מוצע לקבוע כי סרוב המועצה לאשר תכנית התייעלות או החלטתה לאשר תכנית התייעלות שונה מזו שהוגשה לה ובלא שהגזבר והמנכ"ל חוו דעתם כי יש בה להשיג את מטרות תכנית התייעלות, יראו את המועצה כאילו לא אישרה את תכנית התייעלות.

מטרתה של תכנית זו להוציא את העיריה מהמצב שאליו היא נקלעה, אם דרך צמצום בשיעורי הגירעון ואם בדרך טיפול בשיעורי גבייה נמוכים.

מוצע כי המינון המדויק של הצעדים שיש לנקוט מסור כסמכות ראשונית לעיריה עצמה, כמי שמודעת היטב לצרכיה וליכולותיה. תכנית התייעלות נדרשת לפרט את האמצעים להשגת יעדיה ובכלל זאת עליה להתייחס למכלול רחב של נושאים המפורטים בסעיף. לעתים תכנית התייעלות תחייב תיקון התקציב השנתי, אם לצורך ביטול סעיפי הוצאה מסוימים והעברתם לאפיקים אחרים ואם מסיבה אחרת, במקרים אלו חייבת תכנית התייעלות לכלול גם הצעת תקציב שנתי מתוקן על נספחיו.

(ב) לא יאשר השר תכנית התייעלות, אלא אם כן יחידת הבקרה חיוותה את דעתה שיש בה כדי להשיג את היעדים המפורטים בסעיף 288(א) ושהיא בתיביצוע.

(ג) נוכח השר, על פי המלצת יחידת הבקרה שלא מתקיימים בתכנית ההתייעלות שאושרה בידי המועצה התנאים המפורטים בסעיף קטן (ב) והמליצה יחידת הבקרה על שינויים שיש להכניס בה, רשאי הוא להורות לעירייה להכניס בה שינויים על פי המלצת היחידה; החליט השר שלא לקבל את המלצת יחידת הבקרה, ינמק את החלטתו.

(ד) לא מילאה העירייה אחר הוראות השר במועד שקבע, רשאי השר למנות אדם שיתקן את התכנית על פי הוראותיו של השר; הוכנה תכנית התייעלות מתוקנת כאמור, ואושרה בידי השר, לא תהיה עוד טעונה אישור המועצה.

291. (א) חיוותה יחידת הבקרה את דעתה שעירייה היא עירייה בהתייעלות ונוכח השר שהעירייה לא הכינה תכנית התייעלות כנדרש בסימן זה, יורה לה להכין תכנית כאמור בתוך 45 ימים.

(ב) הורה השר לעירייה להכין תכנית התייעלות כאמור בסעיף קטן (א) ולא הכינה העירייה את התכנית, ימנה לעירייה אדם מתאים שיכין לה תכנית התייעלות.

(ג) הוכנה תכנית על פי סעיף קטן (ב), לא תהיה טעונה עוד אישור המועצה.

292. (א) אושרה תכנית התייעלות בידי המועצה ובידי השר, או אם לא נדרש אישור המועצה, אושרה בידי השר, יראו את הצעת התקציב השנתי המתוקן כתקציב שנתי מתוקן, ואת נספחי התקציב שנכללו בה כנספחים לתקציב שאושרו על פי הוראות חוק זה.

(ב) בכפוף להוראות הקבועות לענין הטלת ארנונה בחוק זה, כללה התכנית העלאת שעורי ארנונה, היטלים, אגרות ותשלומי חובה יראו את אישורה בידי המועצה והשר כאישור להעלאתם על פי כל דין, ובלבד שהתקבלה הסכמת שר האוצר לשינוי שיעורי הארנונה, ככל שהיא נדרשת על פי כל דין.

293. (א) אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מכל הוראה אחרת של חוק זה, או מכל סמכות אחרת הנתונה לשר או ליחידת הבקרה על פי חוק זה או על פי כל דין.

ד ב ר י ה ס ב ר

להכין תכנית התייעלות ובמידה וזו לא הוכנה, למנות אדם מתאים להכנתה. במקרה זה לא תהא תכנית ההתייעלות טעונה עוד אישור המועצה.

סעיף 292 אושרה תכנית ההתייעלות בידי העירייה ובידי השר, יראו את הצעת תקציבה השנתי שנכללה בתכנית ההתייעלות כתקציב שנתי מתוקן. כללה התכנית העלאת שעורי ארנונה, היטלים, אגרות ותשלומי חובה, יראו את אישור המועצה ואישור השר לתכנית ההתייעלות כאישור להעלאתם ובלבד שהתקבלה הסכמת שר האוצר לשינוי שיעורי הארנונה ככל שהיא נדרשת. המטרה בקביעת הוראות אלו, היא ליצור הליך מובנה ומאוחד של קבלת כל האישורים הנדרשים לכניסתה לתוקף של תכנית ההתייעלות כדי לאפשר את השפעותיה המיידיות.

סעיף 293 מוצע כי יחידת הבקרה תעקוב אחר ביצוע תכנית ההתייעלות ואחר שיפור מצבה של

סעיף 290 מוצע לקבוע כי תכנית ההתייעלות טעונה אישור שר הפנים.

מוצע לקבוע כי השר, לא יאשר תכנית התייעלות אלא לאחר שהונחה בפניו חוות דעתה של יחידת הבקרה כי יש בה כדי להשיג את המטרות הנדרשות בפרק זמן סביר וכי היא ברת ביצוע. יחידת הבקרה תוכל אף להציע הכנסת שינויים בהצעה והשר יחליט רשאי להורות לעירייה להכניס שינויים בתכנית. במידה והעירייה נמנעה מלמלא אחר הוראות השר, יהי רשאי השר למנות אדם מתאים להכנת התכנית על פי הוראותיו וזו לא תהיה טעונה עוד אישור המועצה.

סעיף 291 לעתים למרות שמצב עניניה הכספיים של העירייה מחייב אכן הכנת תכנית התייעלות, עשויה העירייה על גורמיה השונים להימנע מלעשות כן. מוצע לפיכך להסמיך את השר, להורות לרשות המקומית

- (ב) יחידת הבקרה תעקוב אחר ביצועה של תכנית ההתייעלות ואחר מצבה הכספית והתפקודי של העירייה בתקופת התכנית ותגיש לשר דוח רבעוני בענין זה.
- (ג) קבעה יחידת הבקרה בתום שנה ממועד אישורה של התכנית או במועד מוקדם יותר שהעירייה לא מבצעת את התכנית, תגיש לשר המלצות בדבר האמצעים שיש לנקוט לדעתה ביחס לעירייה.
- (ד) נוכחה יחידת הבקרה בתום תקופת תכנית ההתייעלות שהעירייה לא ביצעה את התכנית, או חלק ניכר ממנה, ושמשכיכים להתקיים בעירייה התנאים המפורטים בסעיף 287, תוכרז העירייה כעירייה בהבראה, בהתאם לסעיף 294.

סימן ד' – עירייה בהבראה

294. (א) עירייה שמתקיים בה אחד מאלה היא עירייה בהבראה:
- (1) שיעור הגירעון השוטף שלה הוא 8 אחוזים או יותר ושיעור הגירעון המצטבר שלה עולה על 17.5 אחוז או יותר;
- (2) שיעור הגירעון השוטף שלה הוא 10 אחוזים או יותר;
- (3) העירייה לא שילמה במשך חודשיים רצופים שכר לרבע או יותר מעובדיה; לענין זה יראו עירייה כעירייה שלא שילמה שכר גם אם לא שילמה חלק מהשכר המגיע לעובדיה, לרבות סכומים שהעירייה חייבת לשלם לעובד או לאחר בשל השכר, על פי כל דין;
- (4) שיעורי גבית הארנונה או התשלום בעד אספקת מים אינם עולים על 30 אחוזים;
- (5) יחידת הבקרה קבעה שהיא לא ביצעה את תכנית ההתייעלות כאמור בסעיף 289(ג);
- (6) יחידת הבקרה קבעה שמתקיים בה אחד התנאים המפורטים בסעיף 287 ולא חלפו שלוש שנים מיום שסיימה את ביצועה של תכנית ההבראה.
- (ב) השר ימנה לעירייה בהבראה חשב מלווה.

ד ב ר י ה ס ב ר

לעירייה בהבראה ימונה מיידית חשב מלווה שילווה את תהליכי הבראתה.

סעיף 294 עירייה בהבראה היא עירייה שמצבה הכספית והתפקודי קשה. דבר זה משתקף במכלול נושאים המפורטים בסעיף ובכלל זאת, שיעור הגירעון השוטף או המצטבר הגבוה שלה. אי תשלום שכר במשך חודשיים רצופים לרבע או יותר מעובדיה, שיעור גביית של חיובי ארנונה ואספקת מים נמוכים. אי ביצועה של תכנית ההתייעלות שאושרה לה ועוד. השר ימנה לעירייה בהבראה חשב מלווה, אשר יכהן, ככלל, עד תום 12 חודשים מסיום תכנית ההבראה.

העירייה בעקבותיה וכי תגיש דוח רבעוני בענין, במידה ונוכחה יחידת הבקרה שהעירייה אינה מבצעת את התכנית, עליה להמליץ על האמצעים שיש לנקוט כלפי העירייה. וזאת מתוך הכרה כי לא די בהכנת תכנית התייעלות אלא יש צורך בביצוע והשגת התייעלות.

סימן ד' – עירייה בהבראה

“עירייה בהבראה” היא עירייה שאיתנותה הכספית והניהולית גרועה מזו של עיריות בהתייעלות. כפועל יוצא מכך, מתחייבים צעדי הבראה ופיקוח חמורים והדוקים יותר על תפקודה. מטעם זה מוצע לקבוע כי

(ג) החשב המלווה יכהן עד תום 12 חודשים מסיום תכנית ההבראה; השר רשאי, לאחר שהונחה בפניו חוות דעתה של יחידת הבקרה, להאריך או לקצר את תקופת כהונתו של החשב המלווה בכל הנוגע לתקופה שלאחר סיום תכנית ההבראה.

295. (א) נוכחו מנהל כללי לעיריה וגזבר העיריה שמתקיימים בה אחד התנאים המפורטים בסעיף 294 (א) יודיעו על כך ליחידת הבקרה.

(ב) מנהל כללי וגזבר של עיריה בהבראה יכינו על פי הנחיות ראש העיריה, ככל שניתנו כאלה ועל פי הנחית החשב המלווה תכנית להבראת העיריה (בחוק זה – תכנית הבראה).

(ג) תכנית ההבראה תפרט את יעדיה ובהם הבאת העיריה למצב של העדר גירעון שוטף והקטנת הגירעון המצטבר לשיעור שייקבע בה.

(ד) תכנית הבראה תפרט את האמצעים שבהם תנקוט העיריה לצורך הבראתה ובכלל זה:

(1) מקורות המימון לתכנית לרבות מקורות המימון לצמצום גרעונה המצטבר והשתתפות המדינה ככל שהוחלט על הענקתה;

(2) האמצעים שתנקוט העיריה לצורך צמצום בהוצאותיה ובכלל זה פיטורי עובדים;

(3) האמצעים שתנקוט העיריה לצורך העלאת שיעורי הגביה של הארנונה, התשלומים בעד אספקת מים ושירותי ביוב, ההיטלים, האגרות ותשלומי חובה, לצורך גביית חובות אחרים המגיעים לה;

(4) האמצעים שתנקוט העיריה לצורך יצירת מקורות מימון כאמור בפסקה (1);

(5) העלאת שיעורי הארנונה, וככל שיש צורך בכך גם שיעורי ההיטלים, האגרות ותשלומי חובה, או הטלתם ככל שלא הוטלו קודם לכן;

(6) תקופת התכנית, שלא תעלה על שלוש שנים, ולוח זמנים לביצוע כל אחת מהוראותיה;

(7) הצעת תקציב שנתי מתוקן ונספחיו לעיריה.

296. (א) תכנית הבראה טעונה אישור המועצה.

(ב) ראש העיריה יגיש את הצעת תכנית ההבראה למועצת העיריה.

(ג) מועצת העיריה תדון בתכנית לא יאוחר מתום 14 ימים מיום שהוגשה לה.

(ד) על הדיון בתכנית הבראה ואישורה בידי המועצה, יחולו הוראות סעיף 289(ג) ו-(ד) בשינויים המחויבים.

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 296 מוצע לקבוע כי תכנית הבראה, כמו תכנית התייעלות, טעונה אישור מועצת העיריה. על אישור המועצה יחולו אותן הוראות החלות על אישור המועצה את תכנית ההתייעלות.

סעיף 297 מוצע כי תכנית הבראה, אף היא כתכנית התייעלות, תהא טעונה אישור שר הפנים לאחר בדיקתה של יחידת הבקרה ויוקנו לשר הסמכויות

סעיף 295 מוצע כי תוטל על מנכ"ל העיריה והגזבר החובה להכין תכנית הבראה על פי הנחיית ראש העיריה ועל פי הנחיית החשב המלווה. תכנית ההבראה נדרשת להיות רחבה בהיקפה מתכנית ההתייעלות. יהא עליה להצביע על צמצום ההוצאות והגדלת מקורות ההכנסה והצעדים הנדרשים לשם כך. תכנית ההבראה אמורה לכלול יעדים ואמצעים להשגתם בתקופת זמן שלא תעלה על שלוש שנים.

(ב) לא יאשר השר תכנית הבראה אלא אם כן יחידת הבקרה חוותה את דעתה שיש בה כדי להביא להבראת העיריה ושהיא בת־ביצוע.

(ג) על אישור תכנית הבראה בידי השר יחולו הוראות סעיף 290(ג) עד (ד), בשינויים המחויבים.

(ד) יחידת הבקרה תבדוק את תכנית ההבראה בהתייחס בין השאר לכל אלה:

(1) היותה של התכנית בת־ביצוע בהתחשב בין השאר בהיקף הכנסות העיריה בשנתיים שקדמו לתכנית ההבראה, בהיקף ההכנסות הצפויות על פי התכנית, מקורותיהם והסיכויים לקבלתן;

(2) סבירות היקף ההוצאות הצפויות על פי התכנית בהתחשב בין השאר, בהוצאות העיריה בשנתיים שקדמו לתכנית ובאפשרות הקטנתן כמוצע בתכנית;

(3) סיכויי מימושם של אמצעי ההבראה המוצעים בתכנית;

(4) הסיכויים להשגת יעדי תכנית ההבראה להבראת העיריה אם תכנית ההבראה תבוצע.

298. (א) נוכח השר שעיריה בהבראה לא הכינה תכנית הבראה כנדרש בסימן זה, יורה לה תכנית הבראה על פי הוראות השר להכין תכנית כאמור בתוך 45 ימים.

(ב) הורה השר כאמור בסעיף קטן (א) יחולו הוראות סעיף 291(ב) ו־ (ג), בשינויים המחויבים.

(ג) לא אישרה המועצה תכנית הבראה יחולו הוראות סעיפים 291(ב) ו־ (ג) בשינויים המחויבים.

299. אושרה תכנית הבראה בידי המועצה ובידי השר או אם לא נדרש אישור המועצה, בידי תכנית הבראה מאושרת השר, יחולו עליה הוראות סעיף 292 בשינויים המחויבים.

300. סגן ראש עיריה של עיריה בהבראה לא יהיה זכאי לשכר.

ד ב ר י ה ס ב ר

ההבראה, כאישור השינוי בתקציב העיריה וכאישור העלאת שיעורי המיסוי העירוני, ככל שהוצע במסגרתה.

סעיף 300 מוצע לקבוע כי בעיריה בהבראה לא יהיו עוד סגני ראש העיריה זכאים לשכר. בעיריה זו על רקע מצבה, מוטל נטל קשייה של העיריה על כתפי עובדי העיריה, ספקיה, תושבי העיריה וקופת המדינה, במציאות מעין זו, אין הצדקה לשכר סגנים לראש העיריה.

סעיף 301 מוצע כי יחידת הבקרה תקיים מעקב ופיקוח הדוקים אחר יישומה של תכנית ההבראה ועל יכולתה להשיג את יעדיה ותמליץ לפני השר בנקודות הזמן שהוגדרו, על הצעדים שיש לנקוט בכל הנוגע לענינה של העיריה, לרבות העברת ענינה של העיריה לבדיקת ועדת חקירה, ככל שעולה כי תכנית ההבראה אינה מתבצעת כנדרש.

שהוקנו לו לענין אישור תכנית התייעלות. יחידת הבקרה נדרשת לבדוק את תכנית ההבראה מתוך התייחסות בין היתר, לסבירותם של היקף ההוצאות וההכנסות הצפויות בהתבסס על השנים הקודמות, סיכויי מימוש אמצעי ההבראה המוצעים בתכנית וסיכויי תכנית ההבראה להשגת יעדיה.

סעיפים מוצע להחיל על עיריה בהבראה את 299 ו־298 ההוראות החלות על העיריה בהתייעלות ככל הנוגע להימנעות מהכנת תכנית הבראה ובכלל זאת סמכות השר להורות על הכנת תכנית הבראה ובמידה והעיריה לא פעלה כנדרש, למנות אדם מתאים להכנת תכנית הבראה לעיריה. כמו כן, מוצע לקבוע כי בדומה לתכנית התייעלות, יראו באישור תכנית

מעקב אחר ביצוע 301. (א) יחידת הבקרה תעקוב אחר השגת יעדי תכנית ההבראה ואחר ביצועה, אחר מצבה הכספית והתפקודי של העירייה ואחר הפעולות שנוקטים ראש העירייה, מועצת העירייה, המנהל הכללי לעירייה ונושאי המשרה בה לביצועה, ותגיש לשר דוח רבעוני בענין זה.

(ב) נוכחה יחידת הבקרה, בתום שלושה חודשים לפחות ממועד אישורה של התכנית, שהעירייה אינה מבצעת את התכנית, או שיעדי התכנית אינם צפויים להיות מושגים, תגיש לשר המלצות בדבר האמצעים שיש לנקוט לדעתה ביחס לעירייה, ורשאית היא להמליץ על העברת ענינה של העירייה לבדיקת ועדת החקירה.

(ג) קבעה יחידת הבקרה בתום ששה חודשים לפחות ממועד אישורה של התכנית, שהעירייה אינה עושה את הנדרש לביצוע התכנית ושהיא צפויה שלא לבצע את התכנית, או חלק ניכר ממנה, או שיעדי התכנית אינם צפויים להיות מושגים, או קבעה יחידת הבקרה, בתום תקופת תכנית ההבראה שהעירייה לא ביצעה את התכנית או חלק ניכר ממנה, או שיעדי התכנית או חלק ניכר מהם לא הושגו, תמליץ בפני השר על העברת ענינה של העירייה לבדיקת ועדת החקירה.

בדיקת ועדת החקירה 302. (א) הועבר ענינה של עירייה בהבראה על ידי השר לבדיקתה של ועדת החקירה, תבדוק הוועדה את מצבה הכספית והתפקודי של העירייה ואת הסיבות שבגללם לא בוצעה תכנית ההבראה או שהיא צפויה שלא להתבצע או את הסיבות שבגללם לא הושגו יעדי התכנית.

(ב) ועדת חקירה תמליץ על מינוי ועדה קרואה אם מצאה שהתקיים אחד מאלה:

(1) תכנית ההבראה לא בוצעה מחמת אופן ניהולה של העירייה;

(2) העירייה אינה צפויה לבצע את תכנית ההבראה או להשיג את יעדי התכנית אם לא תמונה לה ועדה קרואה.

(ג) מצאה ועדת החקירה שלא מתקיימים בעירייה התנאים המפורטים בסעיף קטן (ב) ושיש ביכולתה של העירייה להשלים את ביצועה של התכנית ולהשיג את יעדיה בתוך תקופה שתקבע, תמליץ בפני השר על מינוי מנהל ממונה לעירייה.

(ד) מונה לעירייה מנהל ממונה כאמור, תיפסק כהונתו של החשב הנלווה, אלא אם כן קבע השר אחרת.

(ה) ראתה ועדת החקירה שלצורך הבראת העירייה יש צורך לנקוט באמצעים נוספים ובהם מתן הוראה לעירייה לחדול דרך קבע או לתקופה למלא תפקיד מתפקידיה על פי סעיף 314 או הסדר נושים, תמליץ על כך בפני השר.

ד ב ר י ה ס ב ר

במידה ומצאה ועדת החקירה, כי לא התקיימו התנאים האמורים ויש ביכולתה של העירייה להשלים את ביצועה של התכנית, תמליץ לפני השר על מינוי מנהל ממונה לעירייה.

לעתים גם ועדה קרואה לא תוכל להביא להבראת העירייה משום קשיים מובנים במאפייניה של העירייה, כדוגמת העדר בסיס הכנסות, חסרונות לענין מיעוט תושביה וכדומה. במקרים אלו תבחן ועדת החקירה את אפשרויות איחודה של העירייה עם אחרת. הבדיקה תיעשה בתיאום עם ועדת הבדיקה לפי סעיף 8.

סעיף 302 מוצע כי במידה והועבר ענינה של עירייה בהבראה לבדיקתה של ועדת חקירה, תבדוק הוועדה את מצבה הכספית והתפקודי של העירייה, את הסיבות שבגללן לא בוצעה תכנית ההבראה או שהיא צפויה שלא להתבצע או את הסיבות שלמרות ביצועה לא הושגו יעדיה.

הוועדה תמליץ על מינוי ועדה קרואה במידה ומצאה שהתקיים אחד מאלה: הראשון, אי-ביצוע של תכנית ההבראה נעוץ באופן ניהולה של העירייה. השני, לא ניתן לבצע את תכנית ההבראה או להשיג את יעדיה בלא מינויה של ועדה קרואה.

- (ו) ראתה ועדת החקירה שנוכח מאפייניה של העיריה לא ניתן יהיה להביא להבראתה או שהעיריה לא תוכל לאורך זמן למלא את תפקידיה בהתבסס על הכנסותיה על פי כל דין, תבחן את אפשרות איחודה עם עיריה אחרת, ותגיש המלצותיה לשר. לדיוני ועדת החקירה בענין זה יוזמנו חברי ועדת הבדיקה, ותינתן להם האפשרות לחוות את דעתם.
- (ז) המליצה ועדת החקירה על איחודה של עיריה בהבראה עם עיריה אחרת יחולו הוראות סעיף 23.

303. לא ימונה אדם למנהל ממונה אלא אם כן מתקיימים בו תנאי הכשירות המפורטים מנהל ממונה – מינוי ותנאי כשירות בסעיף 15(ד).

304. (א) מונה לעיריה מנהל ממונה יחדלו המנהל הכללי לעיריה וגזבר העיריה סמכויות מנהל ממונה מכהונתם.

(ב) למנהל הממונה יוקנו כל הסמכויות הניתנות על פי חוק זה ועל פי כל דין למנהל כללי של עיריה.

(ג) מנהל ממונה יכהן בתפקידו כל משך תקופת ההבראה ושנה לאחר סיומה.

305. (א) המנהל הממונה יפרסם, בתוך שבעה ימים מיום מינויו, מכרז פומבי למינוי מינוי גזבר גזבר.

(ב) מכרז פומבי כאמור בסעיף קטן (א) יתנהל על פי כללים שיקבע השר.

(ג) עד למינוי גזבר ימנה המנהל הממונה ממלא מקום לגזבר מבין עובדי העיריה או שלא מבין עובדיה.

306. (א) סבר המנהל הממונה שנושא משרה בעיריה אינו ממלא את תפקידו כראוי או נושאי משרה שאינו מתאים למלא את המשרה נוכח מצבה של העיריה, רשאי הוא, באישורה של הוועדה לבחינת פיטורי נושא משרה, להפסיק את כהונתו של נושא משרה.

(ב) החלטת הוועדה לבחינת פיטורי נושאי משרה תינתן בתום 14 ימים מיום שפנה אליה המנהל הממונה וזאת לאחר שניתנה לנושא המשרה הזדמנות להשמיע את טענותיו לפניה.

ד ב ר י ה ס ב ר

המוקנות מכוח החוק למנכ"ל העיריה. משכך הוא יהיה אחראי לניהולה הכולל של העיריה ולבקרת הוצאותיה והכנסותיה.

סעיף 306 הכשל הניהולי שהביא את העיריה לכדי היותה עיריה בהבראה ואשר לא הצליחה לבצע את תכנית הבראתה, עשוי לעתים לחייב החלפת נושאי משרה נוספים ולא רק את המנכ"ל והגזבר. מוצע לפיכך להסמיך את המנהל הממונה לפנות לוועדה לפטורי נושאי משרה, בלא צורך באישור ראש העיריה או רוב חברי מועצה, ולבקש לסיים את כהונתו של נושא המשרה. לבדיקת הוועדה נקבע לוח זמנים קצר יחסית במסגרתו עליה ליתן את ההחלטה וזאת בשל הדחיפות בביצוע הליכים מעין אלו, במצבה הקשה של עיריה בהבראה אשר לא הצליחה ליישם את תכנית ההבראה.

סעיף 303 מוצע כי המנהל הממונה האמור להביא את העיריה להיות בעל כשירות המתאימה לכך. מוצע לפיכך לקבוע כישורי סף שעליו לעמוד בהם. על אלו להיות זהים לאלו של ראש מועצה ראשונה המתמנה בידי השר.

סעיפים היותה של עיריה בהבראה ואי-הצלחתה **304 ו-305** ליישם את תכנית ההבראה או להשיג את יעדיה הן במקרים רבים, בשל כשל ניהולי בהנהלותה של העיריה. משום כך נקבע כי ככלל, עם מינויו של מנהל ממונה יסיימו המנכ"ל והגזבר את כהונתם בעיריה. את המנכ"ל יחליף המנהל הממונה והגזבר יוחלף בגזבר שייבחר על פי מכרז פומבי שייערך בדרך שיקבע השר כדי לאפשר בחירה מהירה ומיטבית. המנהל הממונה יחליף את המנכ"ל ויוקנו לו כל הסמכויות

(ג) הופסקה כהונתו של נושא משרה יחולו על מינוי נושא משרה חדש הוראות סעיף 305 בשינויים המחייבים.

307. (א) המנהל הממונה יכין בתוך 60 ימים מיום שמונה הצעה לתכנית הבראה מתוקנת לעיריה, אם סבר שיש צורך בכך.

(ב) ראה המנהל הממונה שאין צורך בתיקונה של תכנית ההבראה שאושרה לעיריה יודיע על כך ליחידת הבקרה; חוותה יחידת הבקרה דעתה שתכנית ההבראה שאושרה לעיריה קודם מינויו של המנהל הממונה היא בתיביוצו ואין צורך בתיקונה, לא יהיה עוד צורך בהכנת תכנית הבראה מתוקנת.

(ג) תכנית הבראה מתוקנת תאושר בדרך שבה מתאשרת תכנית הבראה יחולו עליה הוראות חוק זה החלות על אישור תכנית הבראה ואולם, לא אישרה המועצה את תכנית ההבראה המתוקנת במועד שנקבע לה או שאישרה תכנית בשינויים והמנהל הממונה חיווה את דעתו שאין בה כדי להביא להבראת העיריה או שאינה בתיביוצו, תיפסק כהונתם של ראש העיריה ומועצת העיריה והשר ימנה לעיריה ועדה קרואה בתוך 14 ימים.

308. המנהל הממונה יגיש לשר וליחידת הבקרה אחת לשלושה חודשים דוח שבו יפרט את הפעולות שבהן נקטה העיריה בהתאם לתוכנית ההבראה ויעדיה, ואת הערכתו בדבר סיכויי העיריה לבצע את תוכנית ההבראה בשלמותה להשיג את יעדיה, ולהביא להבראת העיריה בתוך התקופה שנקבעה לביצועה.

309. (א) יחידת הבקרה תעקוב אחר ביצועה של תוכנית הבראה, של עיריה שמונה לה מנהל ממונה, ויחולו לענין זה הוראות סעיף 301 (א) ו-(ב).

(ב) קבעה יחידת הבקרה, בתום שנה ממועד מינויו של מנהל ממונה, או קודם לכן, אם סברה שיש הצדקה לכך, שעיריה לא מבצעת את תכנית ההבראה, תמליץ בפני השר על מינוי ועדה קרואה; השר יקבל את החלטתו בהמלצת יחידת הבקרה בתוך תקופה שלא תעלה על 14 ימים.

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 308 מוצע להטיל חובה על המנהל הממונה להגיש דוחות מפורטים, אחת לשלושה חודשים, לשר וליחידת הבקרה.

סעיף 309 מוצע להטיל על יחידת הבקרה לבחון באופן הדוק את ביצועה של תכנית ההבראה ואת סיכוייה להשיג את יעדיה. בתום שנה מיום מינויו של המנהל הממונה, על יחידת הבקרה לקבוע אם העיריה לא מבצעת את תכנית ההבראה ובהתאם לכך האם יש צורך במינוי ועדה קרואה. קבעה יחידת הבקרה כי יש אכן צורך בוועדה קרואה, תמליץ לפני השר על מינוי ועדה קרואה. השר יקבל את החלטתו בהמלצת יחידת הבקרה, בתוך תקופה שלא תעלה על 14 יום.

סעיף 310 מוצע לאסור על עיריה לקבל עובדים בתקופת תכנית ההבראה. הנחת העבודה שבתקופה זו אין כל הצדקה לקליטת עובדים חדשים. יתרה מזו, ניסיון העבר מלמד כי לעתים מפורטים עובדים רבים כחלק

סעיף 307 אחריותו הכוללת של המנהל הממונה היא לפיכך לוודא כי תכנית ההבראה תבוצע ותשיג את יעדיה.

לשם כך עליו לבחון אם תכנית ההבראה שאושרה כבר מספקת או שמא יש לשנותה ולהודיע על כך ליחידת הבקרה. יחידת הבקרה, תוכל לקבוע כי אכן אין צורך בהכנת תכנית הבראה מתוקנת.

מוצע לקבוע כי אם אכן קיים צורך בתיקון תכנית ההבראה, יובא התיקון לאישור מועצת העיריה. הימנעות המועצה מאישור תכנית ההבראה המתוקנת או אישורה של תכנית שונה מזו שהוגשה בידי המנהל הממונה ושאין בה כדי להשיג את יעדי ההבראה תביא למינוי ועדה קרואה. גם בהקשר זה, מטרת ההצעה ליתן לעיריה עצמה ולאורגנים הנבחרים לקבוע בעצמם את דרכי הטיפול במשבר שנוצר ולפגוע בהליך הדמוקרטי, רק כמוצא אחרון.

310. (א) במהלך תקופת תכנית ההבראה וב־12 החודשים שלאחריה לא תקבל העיריה קבלת עובדים בתקופת הבראה עובדים.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א) רשאית עיריה לקבל עובד אם העסקתו חיונית לצורך ביצוע תפקידי העיריה ואם לא ניתן לבצעם אלא באמצעות העסקת עובד כאמור; העסקת עובד על פי סעיף קטן זה טעונה אישור מראש בכתב של החשב המלווה לאחר שהוגשה לו חוות דעתו בכתב של המנהל הכללי; מונה לעיריה מנהל ממונה, תהיה העסקת עובד טעונה אישור.

(ג) בסעיף זה, "עובד" – לרבות עובד קבלן.

311. (א) לבקשת השר, בהסכמת שר המשפטים, רשאי בית המשפט לקבוע כי הוראות הסדר נושים סעיף 350 לחוק החברות, התשנ"ט–1999³¹, יחולו בשינויים המחויבים על עיריה (בחוק זה – בקשה להסדר נושים).

(ב) לבקשה להסדר נושים תצורף, בנוסף לאמור בכל דין, המלצת יחידת הבקרה שתתייחס בין השאר, למצבה הכספי של העיריה, למקורות הכספיים העומדים לרשותה ולסיכויי הבראת העיריה בלא הסדר כאמור.

(ג) לא תוגש לבית המשפט בקשה להסדר נושים, אלא אם כן מונתה לעיריה ועדה קרואה על פי סעיף 331.

(ד) אושר לעיריה הסדר נושים, לא יתקיימו הבחירות למועצת העיריה ולראש העיריה, אלא אם כן חלפו ארבע שנים לפחות ממועד אישורו של ההסדר כאמור.

פרק תשעה עשר – סמכויות השר

סימן א': סמכויות כלליות

312. (א) ראה השר, על פי המלצת יחידת הבקרה, שעיריה אינה עושה אחד מאלה:
הוראה למילוי חובה
(1) אינה ממלאת חובה שהוטלה עליה לפי דין;

ד ב ר י ה ס ב ר

סרק, מוצע שלא לאפשר לנושה פניה לבית המשפט, כפי הדין כיום. ניסיון העבר מראה שפניות של נושים בענין זה אינן רבות, והסיכוי שיאושרו בידי שר המשפטים ובתי המשפט, אינו גבוה.

עוד מוצע לקבוע כי לבקשת שר הפנים תצורף המלצת יחידת הבקרה שתתבסס על מצבה הכספי של העיריה, המקורות הכספיים העומדים לרשותה וסיכוי הבראת העיריה בלא הסדר כאמור. כמו כן, מוצע לקבוע כי כתנאי להגשת בקשה להסדר נושים תמונה לעיריה ועדה קרואה. אושר לעיריה הסדר נושים, לא יתקיימו הבחירות למועצת העיריה ולראש העיריה, אלא אם כן חלפו ארבע שנים לפחות ממועד אישורו של ההסדר האמור.

פרק תשעה עשר: סמכויות השר

סימן א': סמכויות כלליות

כאמור, החקיקה כיום מקנה לשר הפנים סמכויות פיקוח בקרה והתערבות שונות ביחס לעיריות. מוצע לעגן מגוון רחב יותר ומדויק יותר של אמצעי התערבות במקרי כשל, הנועד לתת מענה למצבים השונים שעיריות נקלעו

מתכנית ההבראה ולאחר מכן מתקבלים עובדים חדשים המקורבים לגורמים פוליטיים בעיריה, בלא שיהא צורך בהם ותוך פגיעה של ממש בעובדים שפוטרו קודם לכן. תחולת ההגבלה היא במהלך תקופת ההבראה וב־12 החודשים שלאחר מכן.

במקרים חריגים, כאשר קיים צורך אמיתי בעובד מסוים, בלעדיו לא יכולה העיריה למלא תפקידיה, יוסמן החשב המלווה להחיר העסקה כאמור לאחר בחינתה של חוות דעת שתוגש בידי מנכ"ל העיריה. במקרה של מנהל ממונה, האישור יינתן בידי המנהל הממונה.

סעיף 311 מוצע להשאיר על כנה את האפשרויות לנקוט ביחס לעיריה בהליכי הסדר נושים על פי סעיף 350 לחוק החברות. הליכים אלה ננקטו ביחס למספר קטן של רשויות מקומיות בעבר והוכחו כיעילים. עם זאת, מוצע להכניס כמה שינויים בענין זה.

כמו כן, נוכח האפשרויות להטלת נטל על המדינה להשתתף במימון הסדר כזה וכדי למנוע פתיחת הליכי

³¹ ס"ח התשנ"ט, עמ' 189; התשס"ז, עמ' 67.

(2) אינה מבצעת את הדרוש לצורך מלוי תפקיד מתפקידיה בהתאם להוראות כל דין;

(3) אינה מבצעת את הדרוש למניעת גירעון שוטף בתקציבה או להקטנת גרעונה המצטבר.

רשאי הוא, לאחר שנתן לראש עיריה הזדמנות להעיר את הערותיו בתוך תקופה שיקבע ואשר לא תעלה על 14 ימים, להורות לעיריה לבצע את החובה או לבצע את הדרוש לצורך מלוי תפקידיה או לצורך מניעת גירעון שוטף בתקציבה, או לצורך הקטנת גרעונה המצטבר בתוך תקופה שיקבע.

(ב) לא פעלה העיריה על פי הוראת השר במועד שקבע, ימנה השר אדם שיפעל על פי הוראתו.

(ג) לא יתן השר הוראה כאמור בסעיף קטן (א) בענין שהוא בסמכות המועצה אלא לאחר שפנה ליושב ראש המועצה והורה לו לכנס את המועצה בתוך שבעה ימים או בתוך תקופה קצרה יותר אם הדבר נדרש מפאת דחיפות הענין, כדי שתקיים דיון בפנייתו; לא כינס יושב ראש המועצה את המועצה כאמור יכנסה ראש העיריה; לא כונסה המועצה במועד שנקבע לכך בידי השר, רשאי הוא להפעיל את סמכויותיו גם ללא הכינוס כאמור.

(ד) בסעיף זה, "העיריה" – לרבות ראש העיריה, המועצה, המנהל הכללי לעיריה וכל נושא משרה בעיריה.

(ה) הוצאות הדרושות לקיום הוראת השר על פי סעיף קטן (ב) יוטלו על העיריה.

313. (א) הסמכויות הנתונות לשר על פי סעיף 312 ביחס לעיריה והסמכות למינוי חשב מלווה על פי סעיף 318 יהיו נתונות לו גם ביחס לחברה עירונית מיוחדת בבעלות מלאה, בשינויים המחויבים.

סמכויות השר לגבי חברה עירונית מיוחדת בבעלות מלאה

ד ב ר י ה ס ב ר

בדומה למצב הקיים כיום מוסמך השר למנות אדם להפעיל את הסמכות אם זו לא הופעלה בידי העיריה למרות הוראתו.

סעיף 313 מוצע כי הסמכויות הנתונות לשר על פי סעיף 308 יהיו נתונות לו גם ביחס לתאגיד עירוני מיוחד, בבעלות מלאה, בשינויים המחויבים וזאת בשים לב לזיקה הישירה שבין התאגיד לבין העיריה. והיותה חלק מובנה בעיריה ובפעולותיה.

כמו כן, מוצע להקנות לשר, את הסמכות להורות לעיריה לפעול לפירוק התאגיד המיוחד במידה וראה כי ענינו הכספיים או האחרים של התאגיד מנוהלים באורח לא תקין או שלא בהתאם להוראות כל דין, התאגיד מנוהל באופן היוצר גירעון שוטף בתקציבו או כי, התאגיד אינו פעיל או שאיננו דרוש עוד למילוי תפקידי העיריה. לא פעלה העיריה על פי הוראות השר, מוצע כי השר יוסמך למנות אדם מתאים למילוי הוראותיו ויוקנו לו כל הסמכויות המוקנות לעיריה לענין זה.

אליהם כמו גם לכשלים התפקודיים והניהוליים השונים שבהם הן לוקות. מטרתם של האמצעים השונים לאפשר למשרד להפעיל בכל מקרה את האמצעי המתאים מתוך מטרה לטפל בקשייה הניהוליים והכספיים של העיריה בשלב מוקדם ככל האפשר ולהימנע בדרך זו מהצורך לנקוט בצעד הקיצוני של פיצור מועצת העיריה והעומד בראשה והחלפתם בוועדה קרואה.

סעיף 312 מוצע להרחיב את הסמכות מעבר למקרים שבהם העיריה אינה ממלאת חובה שהוטלה עליה בדיון לשני מקרים נוספים. האחד, כאשר עיריה אינה מבצעת את הדרוש לצורך מלוי תפקיד מתפקידיה והשני, כאשר אינה מבצעת את הדרוש למניעת גירעון שוטף. כמו כן מוצע לקבוע מפורשות כי במסגרת זאת, יכול השר להתערב גם בסמכויות המוקנות למועצה כדוגמת הצורך באישור חוקי עזר להטלת היטל הנדרש לצורך מניעת גירעון שוטף. במסגרת זאת, מוצע לקבוע מנגנון המאפשר לשר להורות למועצה להתכנס כדי שתקיים דיון בפנייתו, טרם קבלת החלטתו.

(ב) ראה השר שמתקיימת בחברה עירונית מיוחדת אחד מאלה, רשאי הוא, לאחר שנתן הזדמנות לראש העיריה ולמנהל הכללי של החברה האמורה להשמיע את טענותיהם, להורות לעיריה לפעול לפירוקה של החברה העירונית המיוחדת:

(1) עניניו הכספיים או האחרים מנוהלים באורח לא תקין או שלא בהתאם להוראת כל דין;

(2) הוא מנוהל באופן היוצר גירעון שוטף בתקציבו;

(3) הוא אינו פעיל או שאינו דרוש עוד למילוי תפקידי העיריה.

(ג) לא פעלה העיריה על פי הוראות השר כאמור בסעיף קטן (ב) במועד שנקבע לכך ימנה השר, אדם מתאים למילוי הוראותיו ויהיו לו כל הסמכויות המוקנות לעיריה לפי כל דין לענין זה.

(ד) בסעיף זה, "עיריה" – לרבות נציגי העיריה באסיפה כללית ובדירקטוריון החברה.

314. (א) ראה השר, על פי המלצת יחידת הבקרה, שעיריה אינה ממלאת תפקיד מתפקידיה הטלת תפקידים כראוי או שעלות מילוי התפקיד בידי אותה עיריה, היא בלתי סבירה, רשאי הוא, לאחר בידיעיריה אחרת שניתן לראש העיריה הזדמנות להשמיע את טענותיו, להורות לעיריה לחדול דרך קבע או לתקופה ממילוי אותו תפקיד (בחוק זה – העיריה החדלה) ולהטיל את ביצועו על עיריה אחרת (בחוק זה – העיריה ממלאת התפקיד); קבע השר שעיריה תחדול דרך קבע למלא תפקיד מתפקידיה יתקן צו הכינון של אותה עיריה בהתאם.

(ב) לא יקבע השר שעיריה היא עיריה ממלאת תפקיד, אלא לאחר שנתן לראש אותה עיריה הזדמנות להעיר את הערותיו.

(ג) קבע השר שעיריה היא עיריה ממלאת תפקיד יקבע את התפקידים שהיא תמלא בתחומה של העיריה החדלה, ואם קבע שעיריה תמלא את התפקיד לתקופה, יקבע את התקופה בה ימולאו אותם תפקידים.

315. (א) קבע השר שעיריה היא עיריה ממלאת תפקיד לתקופה יחולו הוראות אלה: הוראות בדבר מילוי התפקיד בידיעיריה

(1) השר, לאחר שתונח לפניו חוות דעתה של יחידת הבקרה, יקבע אתאחרת עלות מילוי התפקיד לאותה תקופה ואת מקורות המימון לביצועו;

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 315 מוצע לקבוע כי במידה וקבע השר כי עיריה תהיה עיריה ממלאת תפקיד, יקבע השר הוראות בכל הנוגע לכיסוי עלות מילוי התפקיד על ידה. במסגרת זאת, הקצבות המועברות לעיריה מהמדינה, יועברו במישרין לעיריה ממלאת התפקיד עד גובה עלות מילוי התפקיד. במידה ובכספים אלו לא יהיה די, יורה השר על העברת כספי המיסוי העירוני הנגבים בעיריה שחדלה, לעיריה ממלאת התפקיד. כספים אלו, ינוהלו בנפרד בידי גזבר העיריה ממלאת התפקיד וישמשו אך ורק לביצוע תפקידי העיריה כעיריה ממלאת תפקיד. כספים אלו, לא יהיו ניתנים לשעבוד, אלא באישור השר ולמטרת מילוי תפקידי העיריה ממלאת התפקיד בתחומה של העיריה החדלה. כמו כן, מוצע לקבוע כי כספי מילוי

סעיף 314 מוצע כי במידה וראה השר שעיריה אינה ממלאת תפקיד מתפקידיה כראוי או שעלות מילוי התפקיד בידי אותה עיריה, היא בלתי סבירה, רשאי יהיה להורות לעיריה לחדול ממילוי תפקידיה (להלן – עיריה חדלה) ולהטיל את ביצועו על עיריה אחרת (להלן – עיריה ממלאת תפקיד). בין דרך קבע ובין לתקופה. צמצום התפקידים שעליהם מופקדת עיריה עשוי להיות מכשיר יעיל לאפשר את הבראתה ושיקומה מקום שעלות אספקת שירותים מסוימים על ידה היא גבוהה במידה בלתי סבירה מהמקובל בעירויות אחרות. כמו כן יכול צמצום כזה לתת מענה למקרים שבהם עיריה כושלת באספקת שירות מסוים או במילוי תפקיד מתפקידיה.

(2) הקצבות המועברות לעיריה החדלה מהמדינה בעד התפקיד שביצעו הוטל על עיריה ממלאת תפקיד וכן סכום המענק הכללי לאיזון שהוקצב לעיריה החדלה, ככל שהוקצב כזה, יועברו במישרין לעיריה ממלאת התפקיד, ובלבד שלא יועבר סכום העולה על עלות מילוי התפקיד כפי שנקבעה בידי השר כאמור בפסקה (1);

(3) לא היה בכספים המועברים לעיריה ממלאת התפקיד על פי פסקה (2) די לכיסוי עלות מילוי התפקיד, יורה השר על העברת כספי הארנונה, ההיטלים, האגרות או תשלומי החובה, לפי הענין, כולם או חלקם, הנגבים בעיריה החדלה, לעיריה ממלאת התפקיד, ורשאי הוא להסמיך את העיריה ממלאת התפקיד לגבות בעצמה את הכספים כאמור, כולם או חלקם;

(4) כספים שמתקבלים בידי עיריה ממלאת תפקיד על פי הוראות סעיף זה (בחוק זה – כספי מילוי תפקיד) ינוהלו בידי גזבר העיריה ממלאת התפקיד ויוחזקו בחשבון בנק אחד או יותר, שיוחזקו בו אך ורק כספי מילוי תפקיד; כספי מילוי התפקיד ינוהלו באופן שיאפשר מעקב אחר התקבולים מכל מקור וההוצאות שהוצאו למטרות השונות;

(5) כספי מילוי התפקיד ישמשו אך ורק לביצוע תפקידי העיריה כעיריה ממלאת תפקיד;

(6) כספי מילוי התפקיד וזכותה של העיריה ממלאת התפקיד לקבלתם לא יהיו ניתנים לשעבוד, אלא אם כן השר נתן לכך אישור, על פי המלצת יחידת הבקרה; לא יינתן אישור כאמור, אלא אם כן נוכחו יחידת הבקרה והשר ששעבוד הכספים חיוני למילוי תפקידי העיריה ממלאת התפקיד בתחומה של העיריה החדלה, ולמטרה זו בלבד; לענין סעיף זה, "שעבוד" – לרבות המחאה על דרך השעבוד וקיוויו.

(7) כספי מילוי התפקיד שמקורם בהקצבות המוקצבות לעיריה החדלה מהמדינה כאמור בפסקה (2) לא יהיו ניתנים לעיקול, אלא אם כן העיקול הוטל בידי מי שהעיריה ממלאת התפקיד התקשרה עימו בהסכם לצורך ביצוע פעולה הדרושה למילוי תפקיד מתפקידיה בעיריה החדלה, בשל אי תשלום כספים בעבור אותה פעולה;

(8) אין בהוראות סעיף זה כדי לפגוע בשעבוד שניתן כדין על ידי העיריה החדלה, בטרם החליט השר כי העיריה היא עיריה חדלה והטיל את ביצוע התפקיד על העיריה ממלאת התפקיד, ואין בו כדי לפגוע בכל סמכות וכוך הנתון למי שקיבל את השעבוד כאמור לממש את זכותו.

(9) אין בהוראות סעיף זה, כדי לגרוע מסמכות קיוויו הנתונה למדינה על פי כל דין אחר.

ד ב ר י ה ס ב ר

בנוסף מוצע לקבוע כי עיריה ממלאת מקום תוכל להסתייע בביצוע תפקיד בתחום העיריה החדלה בעובדי העיריה החדלה, באישור יחידת הבקרה. עובד ממלא תפקיד כאמור, יפעל על פי הוראות מי שמונה בידי העיריה ממלאת התפקיד ויקבל את שכרו מהעיריה ממלאת התפקיד.

התפקיד שמקורם בהקצבות המדינה, לא יהיו ניתנים לעיקול, אלא אם כן העיקול הוטל בידי מי שהעיריה ממלאת התפקיד התקשרה עמו לצורך ביצוע פעולה הדרושה למילוי תפקיד מתפקידיה בעיריה החדלה.

(ב) (1) עירייה ממלאת תפקיד לתקופה רשאית, באישור יחידת הבקרה, להסתייע בביצוע תפקיד בתחום העירייה החדלה בעובדי העירייה החדלה; באישור כאמור יפורטו העובדים שבהם תסתייע העירייה ממלאת התפקיד (בחוק זה – עובד ממלא תפקיד).

(2) עובד ממלא תפקיד יפעל, החל ממועד מתן האישור על פי פסקה (1), על פי הוראות מי שמונה לכך בידי העירייה ממלאת התפקיד.

(3) עובד ממלא תפקיד ימשיך להיות עובד העירייה החדלה ולא יהיה, בשל כך בלבד, לעובד העירייה ממלאת התפקיד.

(4) שכרו של עובד ממלא תפקיד למשך התקופה שבה הוא ממלא תפקיד כאמור, ישולם בידי העירייה ממלאת התפקיד.

(ג) במילוי התפקיד בתחומה של עירייה חדלה יראו כל סמכות המוקנות על פי דין לעירייה כאילו הוקנתה לעירייה ממלאת התפקיד לתקופה או דרך קבע, לפי הענין, ככל שהדבר דרוש למילוי התפקיד.

316. במילוי התפקיד תפעל עירייה ממלאת תפקיד על פי כללים שקבע השר; כללים כאמור יכול שיתייחסו להתחייבויות והתקשרויות של העירייה החדלה ושל העירייה ממלאת התפקיד, לביצוע התפקידים שהוטלו על העירייה ממלאת התפקיד, ולאופן הפעלת כל סמכות המוקנית לעירייה ממלאת התפקיד בתחום העירייה החדלה.

317. השר רשאי לקבוע הוראות וכללים לענין אופן פעולתה של עירייה והפעלת סמכויותיה הנחיות לפי כל דין.

סימן ב': חשב מלווה

318. (א) השר רשאי, לאחר שנתן לראש העירייה הזדמנות להשמיע את טענותיו, למנות מיניחשבמלווה לעירייה חשב מלווה לתקופה שיקבע, בהתקיים אחד מאלה:

(1) תקציב העירייה או עניינה הכספיים האחרים מנוהלים באורח לא תקין או שלא בהתאם להוראות כל דין;

(2) קיימות נסיבות מיוחדות המצדיקות מינוי חשב מלווה לשם הבטחת ניהול תקין של העירייה ובכלל זה איחודה של העירייה עם עירייה אחרת.

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 316 מוצע לקבוע כי במילוי התפקיד תפעל העירייה חיוני הנדרש לאישור כל הוצאה כספית. מוצע לעגן כלי חשבוש זה.

סעיף 318 מוצע כי השר יהיה מוסמך למנות חשב מלווה, במידה ותקציב העירייה או עניינה הכספיים האחרים מנוהלים באורח לא תקין או שקיימות נסיבות מיוחדות המצדיקות מינוי כאמור, לרבות איחוד של העירייה עם עירייה אחרת.

מוצע כי שכן החשב המלווה משולם מקופת משרד הפנים. כמו כן, מוצע להטיל מגבלה על התקופה שבה יכול אדם לכהן כחשב מלווה באותה עירייה.

סעיף 319 מוצע לקבוע בחקיקה תנאי כשירות לחשב מלווה הוזהים לאלה של יושב ראש מועצה ממונה ראשונה. חשב מלווה אמור לסייע לעירייה לצלוח

סעיף 316 מוצע לקבוע כי במילוי התפקיד תפעל העירייה ממלאת תפקיד על פי כללים שיקבע השר לענין זה.

סעיף 317 מוצע לעגן מפורשות את סמכותו הכללית של השר ליתן הנחיות ולקבוע כללים לפעולתן של עיריות. סמכות הנגזרת כיום מסעיף 233 לפקודת העיריות.

סימן ב': חשב מלווה

מינוי חשב מלווה היווה, בעשור האחרון כלי חשוב בידי משרד הפנים, כלי זה נדרש במצבים בהן רשויות נקלעו לקשיים הנובעים מליקויים בניהול ומאישור הוצאות בלא כיסוי תקציבי. החשב המלווה הוא גורם

(ב) השר רשאי להאריך את תקופת מינויו של החשב המלווה בתקופות נוספות כפי שיקבע ובלבד שלא יכהן אדם כחשב מלווה של אותה עירייה תקופה העולה על חמש שנים.

תנאי כשירות

319. לא ימונה חשב מלווה, אלא אם כן מתקיימים בו תנאי הכשירות המפורטים בסעיף 15.

סמכויות החשב המלווה

320. (א) מונה לעירייה חשב מלווה, יחולו הוראות אלה:

(1) החלטות העירייה לתת הנחה לפי סעיף 183 או לתת הנחה מארנונה טעונות אישורו בכתב של החשב המלווה; החלטה כאמור שלא אושרה בידי החשב המלווה בטלה;

(2) לא יתחייבו המנהל הכללי לעירייה וגזבר העירייה או מי שהוסמכו על-ידם בהתחייבות כספית ולא יאשרו שינוי תנאי העסקה כאמור בסעיף 138 (ב) אלא אם כן ניתנה לאותה התחייבות אישור מראש ובכתב של החשב הנלווה;

(3) התחייבות כספית מטעם העירייה לא תחייב את העירייה, אלא אם כן חתם עליה, בנוסף על החתימות הנדרשות לפי חוק זה, גם החשב המלווה; התחייבות שלא נחתמה כאמור בידי החשב המלווה בטלה;

(4) מינוי עובד לעירייה, קביעת תנאי העסקתו ושכרו טעונים אישורו של החשב המלווה מראש ובכתב; כתב מינוי לעובד עירייה טעון חתימתו של החשב המלווה, בנוסף על החתימות הנדרשות לפי חוק זה; מונה אדם בלא אישור חשב מלווה כאמור או שכתב המינוי לא נחתם על ידו יחולו הוראות סעיף 147(ג) והמינוי יהיה בטל;

(5) הסמכות להעביר כספים מסעיף אחד שבתקציב למשנהו תהיה נתונה לחשב המלווה ולו בלבד;

(6) העתק מכל כתב בית דין שעירייה צד לו יועבר בידי בעל הדין לחשב המלווה.

ד ב ר י ה ס ב ר

מוצע לקבוע שפעולות הטעונות אישור החשב המלווה לא יהיו תקפות ולא יחייבו את העירייה אם לא אושרו כדין בידי החשב.

סעיף 321 למינוי חשב מלווה השפעה על ציבורים מגוונים הבאים בקשרים עסקיים ואחרים עם העירייה. כך למשל על פי סעיף 315, התחייבות כספית של העירייה שלא אושרה בידי החשב המלווה תהא נטולת תוקף. יש איפוא צורך להביא לידיעת הציבור את עובדת מינויו של חשב מלווה לעירייה. מוצע לפיכך להטיל חובת פרסום על מינוי כאמור וחובת ציון עובדת מינויו של החשב המלווה, על מסמכי העירייה.

בהצלחה תקופות משבר. הניסיון מוכיח כי לאיכותו של החשב המלווה ולהכשרתו וכישוריו השפעה מכרעת על הצלחת תפקידו. קביעת כישורי סף נועדה להבטיח מינוי מיטבי.

סעיף 320 מוצע לעגן את סמכויות החשב המלווה בחוק. בדומה לקיים כיום. אלו כוללות בין השאר, את הצורך באישורו לכל התחייבות כספית, למינוי עובד ולהחלטה לתת הנחה וכן הסמכה לשמש כגובה ממונה לגביית מסים ותשלומי חובה המגיעים לעירייה. כן מוצע להקנות לחשב המלווה את הסמכות להעביר תקציב מסעיף לסעיף.

(ב) בנוסף לסמכויות הקבועות בסעיף קטן (א) לחשב המלווה, רשאי השר להסמיך את החשב המלווה לשמש כגובה ממונה לגביית ארנונה, דמי מים, מסים אגרות, היטלים וכל תשלומי חובה המגיעים לעיריה; הוסמך החשב המלווה כאמור מוקנות לו הסמכויות לצורך גבייתם הנתונות לפי כל דין, לעיריה, לראש העיריה ולעובד העיריה.

321. הודעה על מינוי חשב מלווה תפורסם ברשומות, באתרי האינטרנט של העיריה ושל משרד הפנים ובעיתון, ודבר מינויו יצוין בכל מסמך של העיריה שהוא בעל משמעות כספית או תקציבית בנוסח שיקבע הממונה על הבקרה.

322. (א) ראש העיריה, סגניו, המנהל הכללי לעיריה, נושא משרה וכל עובד של העיריה חייבים למלא אחר הוראות החשב המלווה שניתנו במסגרת סמכויותיו ומכוחן.

(ב) החשב המלווה יהיה רשאי לדרוש ולקבל כל מסמך ומידע שברשות העיריה, ברשות המנהל הכללי, נושא משרה או אחד מעובדיה או ברשות ראש העיריה או חבר מועצה או ברשות חברה עירונית מיוחדת, דירקטור מטעם העיריה בחברה עירונית מיוחדת או בעל תפקיד בו הדרוש לו לצרכי מילוי תפקידיו, וכן כל מידע ומסמך הנמצאים ברשות גורם אחר ושברשות העיריה לפי דין או הסכם לדרוש ולקבל אותם.

(ג) לחשב המלווה תהיה גישה לצורך ביצוע תפקידיו לכל מאגר מידע של העיריה ולכל מאגר מידע המנוהל עבורה או למאגר שלעיריה גישה אליו לפי כל דין או הסכם.

323. (א) ראה חשב מלווה שלצורך ביצוע תפקידיו על העיריה להתקשר עם אדם שאינו עובד העיריה בחוזה לביצוע עבודה או לרכישת שירות רשאי הוא להורות למנהל הכללי לעיריה ולגזבר העיריה להתקשר בחוזה כאמור, בתוך תקופה שיקבע; לא קיימו המנהל הכללי והגזבר אחר הוראות החשב המלווה בתקופה שיקבע, רשאי החשב המלווה להתקשר בחוזה בשם העיריה.

(ב) התקשרות כאמור תיערך על פי כללים שיקבע השר.

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיפים מוצע ליצור מנגנון מעקב ובקרה שוטף על 325 ו-324 מצבן של עיריות שמונה להן חשב מלווה. כמו גם, על תפקודו של החשב המלווה. לפיכך מוצע כי החשב המלווה יכין ויגיש ליחידת הבקרה ולשר דוחות רבעוניים על מצב העיריה והפעולות שבהן נקטה.

בהתבסס על דוחות אלה ועל מידע אחר שיש ברשותה תגבש יחידת הבקרה את חוות דעתה בדבר מצבה של העיריה ובשאלה האם יש צורך בנקיטה באמצעים נוספים כדי לאפשר את שיקומה. מוצע כי יחידת הבקרה תחווה דעתה על תפקודו של החשב המלווה ותמליץ לפני השר על החלפתו.

בתום תקופה הקבועה בתכנית ההתייעלות או ההבראה יגיש החשב המלווה דוח סופי, אשר ייבחן בידי יחידת הבקרה. היחידה תירש לגבש חוות דעת בדבר מצבה של העיריה והצורך להפעיל כלפיה סמכויות נוספות.

סעיף 322 מוצע לשמר את הוראות הדין הקיים כיום, לענין סמכות הגישה שהוקנתה לחשב המלווה למסמכי העיריה ולמאגרי המידע שלה ולענין חובת העיריה והאורגנים שלה למלא אחר הוראותיו במסגרת סמכויותיו ותפקידיו.

סעיף 323 מוצע להסמיך את החשב המלווה להורות לעיריה להעסיק ספק חיצוני לביצוע עבודה או לרכישת שירות, אם הדבר דרוש לצורך ביצוע תפקידיו. התקשירות כזו תהיה הכרחית לעתים כדי לאפשר לחשב המלווה למלא את תפקידיו. דוגמה לכך תהיה התקשירות עם חברת גביה הנדרשת לצורך העלאת שיעורי הגביה של העיריה והגדלת הכנסותיה העצמיות. סרוב העיריה להתקשר עם ספק כאמור יאפשר לחשב הנלווה להתקשר בשמה, על פי נהלים שיקבע השר.

דוח חשב מלווה 324. (א) חשב מלווה יגיש לשר וליחידת הבקרה אחת לרבעון דוח על מצבה הכספית והתפקודי של העירייה; היתה העירייה עירייה בהתייעלות או עירייה בהבראה, יפרט החשב המלווה את הפעולות שבהן נקטה העירייה בהתאם לתכנית והערכתו בדבר סיכויי העירייה לבצע את התכנית בשלמותה ולהשיג את מטרותיה; לדוח החשב המלווה יצורף הדוח הרבעוני כאמור בסעיף 202.

(ב) יחידת הבקרה תקיים דיון בכל דוח שהוגש על ידי החשב המלווה ותמליץ לשר בדבר המשך הטיפול בעירייה; היחידה תחווה את דעתה על תפקוד העירייה ועל תפקודו של החשב המלווה.

(ג) קבעה יחידת הבקרה שהחשב המלווה אינו ממלא את תפקידו, יפסיק השר את כהונתו וימנה חשב מלווה אחר תחתיו.

דוח סופי 325. בתום התקופה הקבועה בתכנית ההתייעלות או בתכנית ההבראה לביצועה, יגיש החשב המלווה לשר וליחידת הבקרה דין וחשבון על ביצוע התכנית ועל מצבה הכספית והתפקודי של העירייה; החשב המלווה יחווה את דעתו בשאלה האם יש צורך לבצע פעולות נוספות על מנת להבטיח את תפקודה התקין של העירייה.

סימן ג': הקדמת בחירות וועדה קרואה

ועדת חקירה 326. השר ימנה ועדת חקירה קבועה לבדיקת הצורך בהקדמת בחירות לעירייה או למינני ועדה למילוי תפקידי המועצה וראש העירייה (בחוק זה – ועדה קרואה). וזה הרכבה:

(1) הממונה על הבקרה או מי שמונה על ידו מקרב עובדי היחידה והוא יהיה היושב ראש;

(2) היועץ המשפטי של משרד הפנים או מי מטעמו;

(3) מנהל כללי של עירייה או גזבר של עירייה שימנה השר.

ד ב ר י ה ס ב ר

בהתמקצעותה, בהיכרותה עם מגוון מקרים שנבחנו על ידה וביכולתה להפעיל מדיניות שיויונית ואחידה כלפי כל העיריות הנבדקות על ידה. כמ כן, ועדה קבועה תאפשר ביצוע מהיר ויעיל של החקירה וגיבוש המלצות מקצועיות בפרק זמן קצר כמתחייב ממצבה הקשה של העירייה.

סעיפים מוצע לקבוע חובה על מינוי ועדת חקירה 326 ו-327 קבועה לבדיקת הצורך בהקדמת בחירות לעירייה או למינני ועדה קרואה. הרכב הוועדה קבוע בחוק והוא כולל את הממונה על יחידת הבקרה, היועץ המשפטי של משרד הפנים ומנכ"ל או גזבר של עירייה שימונה בידי השר. הרכב זה מבטיח את מקצועיות עבודת הוועדה וייצוג נקודות המבט השונות שאותן יש לשקול בענין מעין זה.

מוצע שהוועדה תערוך חקירה על פי פניית השר. ועדת החקירה תוסמך לדרוש מאורגני ועובדי העירייה מסמכים ומידע. יחידת הבקרה, תעביר אף היא את כל החומר והמידע המצוי בידיה ביחס לאותה עירייה הנוגע לתפקודה ולמצבה הכספית.

סימן ג': הקדמת בחירות וועדה קרואה

בעיקרון, השלטון המקומי בישראל הוא שלטון מקומי נבחר. העיקרון מבוסס על ערכים דמוקרטיים המצדיקים ככלל את הפקדת ניהולן של העיריות בידי נבחרים הציבור שלהן. לצד עיקרון זה, הכיר בית המשפט העליון לא אחת בעיקרון נוסף – מהותה של הרשות המקומית כארגון שעליו לספק שירותים לתושביו.

איזון ראוי בין שני העקרונות מביא ליצירת מצבים שבהם יש לוותר לתקופה קצרה על הניהול של נבחרים הציבור, כדי לאפשר לעירייה למלא את התפקיד למענו היא נוצרה – מתן שירותים מוניציפליים לתושבים. מוצע לפיכך להותיר על כנה, את סמכות השר להורות על פיזור מועצה נבחרת והעומד בראשה ולהורות על עריכת בחירות חדשות לעירייה או למנות לה ועדה קרואה. זאת כאשר להחלטת השר תקדם בדיקה מקצועית אשר תוטל על ועדת חקירה קבועה שתוקם לענין זה.

יתרונה של ועדה קבועה על פני המצב הקיים כיום, של ועדה אד הוק המוקמת בכל פעם בהרכב אחר לצורך ביצוע בדיקה ספציפית, הוא בראש ובראשונה

327. (א) ועדת החקירה תערוך, לבקשת השר, חקירה בדבר הצורך בהקדמת בחירות עריכת חקירה לעיריה או במינוי ועדה קרואה.

(ב) ועדת החקירה רשאית לדרוש מהעיריה, מראש העיריה, מחברי המועצה, מהמנהל הכללי לעיריה, מנושא משרה ומכל עובד עיריה וכן מרואה החשבון של העיריה ומהמנהל הכללי של כל חברה עירונית מיוחדת, כל חומר הדרוש לה לצורך ביצוע החקירה; יחידת הבקרה תעביר לוועדה את הדוחות הרבעוניים והדוחות הכספיים של אותה העיריה שהוגשו לה בשנתיים שקדמו לביצוע החקירה, וכל מידע אחר המצוי בידיה ביחס לאותה עיריה הנוגע לתפקודה ולמצבה הכספי.

(ג) ועדת החקירה תקבע את סדרי עבודתה ובכלל זה את דרכי האיסוף של מידע נוסף הדרוש לה לצורך ביצוע החקירה.

(ד) ועדת החקירה תאפשר לראש העיריה, לחברי המועצה ולנושאי המשרה בעיריה להעלות את טענותיהם לפנייה.

328. (א) ועדת החקירה תגיש דוח בתוך 30 ימים מיום שהתבקשה לערוך חקירה; השר רשאי להאריך את המועד להגשת הדוח אם ראה שיש צורך בכך על מנת לאפשר לוועדה לסיים את עבודתה.

(ב) דוח הוועדה יתייחס בין השאר לענינים אלה:

(1) מצבה הכספי והתפקודי של העיריה והגורמים שהביאו לדעת הוועדה למצב זה;

(2) אופן ניהולה של העיריה בידי ראש העיריה, המועצה ונושאי המשרה בה בשנתיים שקדמו למינויה;

(3) האמצעים שלדעת הוועדה ראוי לנקוט כדי שהעיריה תוכל למלא את תפקידיה כנדרש, ולפעול על פי הוראות הדין וסדרי מינהל תקינים.

(ג) ראתה הוועדה שאין בסמכויות אחרות שיכול השר להפעיל על פי חוק זה ובהן עריכת בחירות לעיריה, כדי לאפשר לעיריה למלא את תפקידיה או לפעול על פי הוראות הדין וסדרי מינהל תקינים תמליץ לשר על מינוי ועדה קרואה.

ד ב ר י ה ס ב ר

אחרות, בטרם המלצתה על נקיטה בצעד של מינוי ועדה קרואה.

כן מוצע לעגן את זכותו של ראש העיריה בטרם קבלת החלטת השר, להעיר הערותיו בכתב לדוח הוועדה.

כמו כן, מוצע כי אם ראתה הוועדה כי נוכח מאפייניה לא תוכל העיריה למלא את תפקידיה לאורך זמן, תמליץ הוועדה לפני השר להעביר את ענינה לבדיקת ועדת הבדיקה כדי לבחון את אפשרות איחודה עם עיריה אחרת וזאת בלי לגרוע מחובתה של ועדת החקירה להגיש את דוח החקירה לשר.

סעיף 329 מוצע לקבוע כי השר יהיה מוסמך להורות על עריכת בחירות למועצה ולראש העיריה או למנות לעיריה ועדה קרואה, על פי המלצת ועדת החקירה

ועדת החקירה תוסמך לקבוע את סדרי עבודתה, כאשר מוצע לעגן בחוק את זכות השימוע של ראש העיריה, חברי המועצה ונושאי המשרה בעיריה, לפני ועדת החקירה.

סעיף 328 מוצע לקבוע כי דוח הוועדה יוגש בתוך 30 ימים והשר יהיה רשאי להאריך את תקופת עבודתה. הוראות אלו, נקבעו תוך מתן משקל ראוי לחשיבות סיום ההליך בזמן קצר. כמו כן, מוצע לקבוע את הענינים שאליהם תידרש ועדת החקירה להתייחס בדוח שיוגש לשר.

מוצע לעגן בסעיף זה מפורשות את העיקרון ולפיו פיזור המועצה ומינוי ועדה קרואה הוא "אמצעי אחרון", שיינקט רק במקרים שבהם שוכנעה הוועדה שאמצעים אחרים, אינם יכולים לאפשר לעיריה למלא את תפקידיה וזאת בידי חיוב הוועדה לשקול את השימוש בסמכויות

(ד) ראתה הוועדה שנוכח מאפייניה לא תוכל העיריה למלא את תפקידיה לאורך זמן, תמליץ בפני השר על העברת ענינה של העיריה לבדיקת ועדת הבדיקה כדי שתבחן את אפשרות איחודה עם עיריה אחרת; אין בהעברת ענינה של העיריה לבחינת ועדת הבדיקה כדי לגרוע מהוראות סעיף קטן (א).

(ה) העתק מהדוח יועבר לעיריה, ותינתן לראש העיריה הזדמנות להעיר את הערותיו בכתב בתוך 14 ימים.

329. (א) ראה השר, על פי המלצת ועדת החקירה, שהתקיים בעיריה אחד מאלה, רשאי הוא להורות על עריכת בחירות למועצה ולראש העיריה או למנות לעיריה ועדה קרואה:

(1) העיריה אינה ממלאת דרך קבע את תפקידיה, כולם או חלק ניכר מהם;

(2) העיריה מנהלת את עניניה שלא על פי הוראות הדין ותוך חריגה מסדרי מינהל תקינים.

330. החלטת השר תינתן בתוך 14 ימים מיום שהוגש דוח ועדת החקירה; החליט השר שלא לאמץ את המלצות הוועדה, כולן או חלקן, ינמק את החלטתו בכתב.

331. (א) החליט השר על מינוי ועדה קרואה, יקבע השר את חבריה ואת היושב ראש שלה.

(ב) מונתה לעיריה ועדה קרואה כאמור:

(1) תיפסק כהונתם של ראש העיריה, וחברי המועצה;

(2) תיפסק כהונתם של המנהל הכללי של העיריה וגזבר העיריה בתום 21 ימים ממינוי הוועדה הקרואה, אלא אם כן החליטה הוועדה הקרואה אחרת בתוך תקופה זו.

(ג) הרכב הוועדה הקרואה יהיה כאמור בסעיף 15.

332. (א) לוועדה הקרואה וליושב ראש הוועדה הקרואה יהיו כל הסמכויות והתפקידים הנתונים למועצה ולראש עיריה על פי כל דין ועל ניהול עניני העיריה בתקופת כהונתה יחולו הוראות חוק זה לרבות סימן ד' לפרק זה.

ד ב ר י ה ס ב ר

כמו כן, מוצע כי תיפסק כהונתם של המנכ"ל והגזבר וזאת בהיותם אחראים על חלק מהכשל הניהולי ברשות, וזאת אם החליטה הוועדה הקרואה אחרת.

סעיף 332 מוצע כי לוועדה הקרואה ולעומד בראשה יוקנו, על פי הדין הקיים כיום, סמכויות כשל מועצה וראש עיריה. על ניהול יחולו הוראות הדין החלות על כלל העיריות. ליושב ראש הוועדה לא יהיו סגנים, אלא ממלא מקום בלבד שאף הוא לא יהיה זכאי לשכר. חברי הוועדה הקרואה שאינם עובדי מדינה, יהיו זכאים לגמול השתתפות בשיבות כפי שיקבע השר.

סעיף 333 נוכח סיום כהונתם של מנכ"ל וגזבר העיריה, על הוועדה הקרואה למנות בתוך 30 יום מנכ"ל וגזבר חדשים. כמו כן, הוועדה תידרש להחליט בדבר המשך העסקתם של נושאי המשרה הנוספים.

ולפיה העיריה אינה ממלאת דרך קבע את תפקידיה או כי העיריה מנהלת את עניניה שלא על פי הוראות הדין ותוך חריגה מסדרי מינהל תקינים.

סעיף 330 בהתאם להוראות אחרות בהצעה, גם כאן מוצא לקצוב מועד קצר לשר הפנים לצורך קבלת החלטתו. במידה וראה השר שלא לאמץ את המלצות הוועדה, כולן או חלקן, יידרש השר לנמק את החלטתו בכתב.

סעיף 331 מוצע לשמר את ההסדר הקיים כיום של מינוי ועדה קרואה, תוך קביעת כשירות חבריה, בדומה למועצה ממונה ראשונה. פיזור המועצה הנבחרת והעומד בראשה על רקע כישלונם לנהל את העיריה, כמו גם מצבה הקשה של העיריה, מחייבים ניהול מקצועי שיובטח רק אם לוועדה ימונו אנשים בעלי כשירות מיוחדת.

(ב) יושב ראש הוועדה הקרואה רשאי למנות לו ממלא מקום מקרב חברי הוועדה הקרואה; ממלא מקום כאמור לא יהיה זכאי לשכר בשל תפקידו.

(ג) יושב ראש הוועדה הקרואה יהיה זכאי לשכר מקופת העיריה כפי שיקבע השר, חברי הוועדה הקרואה שאינם עובדי מדינה יהיו זכאים לגמול השתתפות בישיבות כפי שקבע השר.

(ד) לא ימונו סגנים ליושב ראש הוועדה הקרואה.

333. (א) הוועדה הקרואה תמנה בתוך 30 ימים מיום שמונתה מנהל כללי לעיריה וגזבר לעיריה, אלא אם כן החליטה להשאיר את המנהל הכללי והגזבר בכהונתם בהתאם לסעיף 331(ב).

(ב) הוועדה הקרואה תחליט בדבר המשך כהונתם של נושאי משרה אחרים בעיריה; החליטה הוועדה על הפסקת כהונתו של נושא משרה תמנה נושא משרה אחר תחתיו בתוך 30 ימים.

334. (א) בתוך 60 ימים מיום שמונתה תגיש הוועדה הקרואה לשר וליחידת הבקרה דוח ככניית הבראה בוועדה קרואה בדבר מצבה של העיריה ובדבר הצעדים שיש לנקוט כדי לאפשר לעיריה למלא את תפקידיה כנדרש ולפעול על פי כל דין ובהתאם לסדרי מינהל תקינים.

(ב) ראתה הוועדה הקרואה שיש צורך בתכנית הבראה לעיריה, תאשר תכנית כאמור בתוך 60 ימים ותעבירה לאישור השר.

(ג) על תכנית הבראה שהכינה ועדה קרואה יחולו הוראות חוק זה ביחס לתכנית הבראה.

ד ב ר י ה ס ב ר

הנוגע להטלת חיוב אישי. כלי זה מהווה אחד המכשירים המרכזיים המאפשרים שמירה על טוהר המידות ועל המינהל התקין.

ניסוחן המיושן של ההוראות בחוק הקיים יוצר חוסר בהירות הן ביחס להיקפה של הסמכות והן ביחס לדרכי הפעלתה. מוצע לפיכך ליצור הסדר חדש המגדיר במדויק את העילות שבשלן ניתן להטיל על אדם חיוב אישי, כמו גם את ההליכים לגיבושה של החלטה זו, שאינם הליכים מינהליים רגילים.

סעיף 336 מוצע לעגן את העיקרון שעל פיו נבחר ציבור ונושא משרה, בעיריה וכן נציג עיריה בתאגיד עירוני מיוחד, מנכ"ל של חברה עירונית מיוחדת וממלא תפקיד בה, אשר החליט במסגרת סמכויותיו על הוצאה שלא כדין או אישר את הוצאתה, יהיה חייב להשיב לקופת העיריה את סכום ההוצאה. הטלת האחריות מתוחמת לאלו שהלכה למעשה קיבלו את ההחלטה על ההוצאה או למי שאישרו אותה, כאשר אישור זה נדרש במסגרת סמכויותיו של אותו אדם. מוצע להבהיר

סעיף 334 כדי להבטיח תהליך מובנה של שיפור מצבה של העיריה באמצעות הוועדה הקרואה מוצע לחייב את הוועדה להגיש בתוך 60 יום ממועד מינויה, דוח על מצב העיריה ועל הצעדים שיש לנקוט כדי לשפרו. אם יהא צורך בכך, על הוועדה הקרואה להכין תכנית הבראה לעיריה ולאשרה בתוך 60 יום.

סעיף 335 מוצע לקבוע כי ועדה קרואה תכהן עד למועד שבו יתקיימו בחירות בכלל העיריות או עד למועד שבו מתקיימות בחירות בעיריות אזוריות, לפי הענין ובלבד שתקופת הכהונה לא תפחת מארבע שנים וזאת כדי לאפשר את פרק הזמן הנדרש להבראת הרשות ולבנייתה.

סימן ד': חיוב אישי

סעיף 221 לפקודת העיריות הקיימת מסמיך את משרד הפנים להטיל על נבחר ציבור או נושא משרה בעיריה חיוב אישי בעד הוצאה שלא כדין שהוצאה בידי העיריה. בשנים האחרונות גיבש המשרד, על דעת היועץ המשפטי לממשלה, נוהל להפעלת הסמכות. במשרד הוקמה ועדה פנימית אשר מגבשת המלצות לשר בכל

תקופת כהונה של 335. ועדה קרואה תכנן עד למועד הקרוב שבו יתקיימו בחירות בכלל העיריות לפי סעיף 4 לחוק הרשויות המקומיות (הבחירות), או עד למועד שבו מתקיימות בחירות בעיריות אזוריות, לפי הענין, ובלבד שתקופת הכהונה לא תפחת מארבע שנים, אלא אם כן השר החליט, מנימוקים מיוחדים ולאחר קבלת חוות דעת יחידת הבקרה, לקצר או להאריך תקופה זו.

סימן ד': חיוב אישי

חיוב אישי 336. (א) ראש עיריה, חבר מועצה, מנהל כללי לעיריה, נושא משרה או עובד עיריה וכן נציג עיריה בחברה עירונית מיוחדת, מנהל כללי של חברה עירונית מיוחדת ובעל תפקיד בחברה עירונית מיוחדת, אשר החליט במסגרת סמכויותיו על הוצאה שלא כדין או אישר במסגרת סמכויותיו הוצאה שלא כדין, וכן מי מאלה אשר בשל אי הפעלת סמכויותיו חויבה העיריה או החברה העירונית המיוחדת בתשלום שנקבע בפסק דין שניתן בהעדר הגנה, יהיה חייב להשיב לקופת העיריה את סכום ההוצאה (בחוק זה – חיוב אישי).

(ב) בסעיף זה, "החלטה או אישור" – בין שהתקבלו או ניתנו בידי בעל הסמכות לבדו ובין ביחד עם אחרים.

"הוצאה שלא כדין" – הוצאה בין בכסף ובין בשווה כסף, שהוצאה שלא בהתאם לתקציבה המאושר של העיריה, הוצאה שהוצאה שלא על פי הכללים הקבועים לכך בכל דין, לרבות כללים לענין אופן יצירת ההתחייבות ביחס לאותה הוצאה או להתקשרות שעל פיה שולמה ההוצאה או הוצאה שעיריה אינה רשאית להוציאה לפי כל דין.

הוועדה לחיוב אישי 337. (א) תוקם במשרד הפנים ועדה לחיוב אישי וזה הרכבה:

(1) עורך דין הכשיר להיות שופט מחוזי, הבקיא בדיני השלטון המקומי שימנה השר, על דעת היועץ המשפטי לממשלה, והוא יהיה היושב ראש;

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 338. הוועדה לחיוב אישי תהיה רשאית לבחון נושא על פי פניה מיחידת הבקרה או על בסיס מידע ממקור אחר, בין מגורמי המשרד האחרים ובין מקרב הציבור. הוועדה תפתח לעצמה כלי עבודה מתאימים שיאפשרו לה למיין את הפניות המגיעות אליה ולפתוח בהליך רק במקרים המתאימים.

הוועדה תהיה מוסמכת להמליץ לפני השר, להטיל חיוב אישי במקום שראתה לנכון לעשות כן וכן בדבר שיעור החיוב האישי, על פי נסיבות הענין ובהתייחס לפרמטרים שפורטו בסעיף.

במקרים שבהם תמצא הוועדה שיש להטיל חיוב על יותר מחייב אחד, מוצע לקבוע שהוועדה תמליץ לפני השר על החלוקה ביניהם, כדי שלא להפוך את חבותם לחבות יחד ולחוד.

הדין הקיים אינו מגדיר שיקולים כלשהם שאותם יש לשקול טרם קבלת החלטה על הטלת חיוב אישי. בנוהל שגובש בידי משרד הפנים, על דעת היועץ המשפטי לממשלה, פורטו חלק מהשיקולים הרלבנטיים. מוצע

שהאחריות תוטל על אדם, הן במצב שבו הוא לבדו בעל הסמכות ועל כן קיבל ההחלטה והן במצב שבו הוא חבר בגוף שהוא בעל הסמכות, אם היה שותף להחלטה שהתקבלה בו.

מוצע להבהיר את המונח "הוצאה שלא כדין" על דרך הבהרת סוגי הפגמים ההופכים הוצאה להוצאה שלא כדין המצדיקה הטלת חיוב אישי – ביניהם הוצאה שלא בהתאם לתקציב העיריה; הוצאה שהוצאה שלא על פי הנהלים הנדרשים על פי דין כגון הוצאה בעקבות התקשירות שנעשתה בלא מכרז אף שהדין מחייב עריכת מכרז כאמור; והוצאה שעיריה אינה רשאית להוציאה.

סעיף 337. מוצע לעגן בחוק את הקמתה של ועדה לחיוב אישי. הרכב הוועדה: משפטן הכשיר להיות שופט מחוזי הבקי בדיני השלטון המקומי שימונה בידי השר, על דעת היועץ המשפטי לממשלה, הממונה על הבקרה או נציגו ונציג היועץ המשפטי לממשלה.

(2) הממונה על הבקרה או נציגו;

(3) נציג היועץ המשפטי לממשלה.

(ב) לוועדה ימונה מרכז ועדה.

338. (א) ראתה הוועדה לחיוב אישי, בין על פי פניית יחידת הבקרה ובין בדרך אחרת, הטלת חיוב אישי שעיריה הוציאה הוצאה שלא כדין, תמליץ בפני השר להטיל על מי שהחליט על ההוצאה או אישר אותה כאמור בסעיף 336 חיוב אישי, בשיעור ההוצאה שלא כדין שהוציאה העיריה, כולו או חלקו.

(ב) ראתה הוועדה שיש יותר מחייב אחד בחיוב אישי בשל אותה הוצאה, תמליץ בדבר סכום החיוב שיוטל על כל אחד מהם.

(ג) המלצת הוועדה לחיוב אישי בדבר הטלת חיוב אישי ושיעורו תתקבל בהתייחס בין השאר לכל אלה:

(1) טיב ההוצאה והיקפה;

(2) חומרת החריגה מהוראת הדין;

(3) תפקידו של החייב בחיוב אישי;

(4) מודעותו של האחראי להוצאה להיותה הוצאה שלא כדין;

(5) שיקולי צדק.

339. (א) סברה הוועדה לחיוב אישי שיש מקום לכאורה להטלת חיוב אישי כאמור בסעיף שמיעת החייב 338 תאפשר למי שעלול להיפגע מקבלת ההחלטה להשמיע את טענותיו בפניה בתוך התקופה שתקבע, אשר לא תעלה על 45 ימים.

(ב) הוועדה תקבל החלטה בתוך 14 ימים מתום התקופה האמורה בסעיף קטן (א) ותעביר את המלצתה לשר.

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 341 מוצע כי החלטת השר תפורסם, כולה או חלקה, בציון תפקידו של החייב בחיוב אישי, כפי שיורה השר וזאת כחלק ממטרת ההרתעה שביסוד כלי פיקוח ובקרה זה.

סעיף 342 הטלת חיוב בלי להוציאו אל הפועל מחטיא כמובן את המטרה ויש בו כדי לגרום לזילות ההליך והתכליות העומדות ביסודו. מוצע לפיכך לקבוע שסכום שהוטל כחיוב אישי ניתן לגבותו בדרך שנגבית ארנונה.

נוכח ניגוד הענינים המובנה בו מצויה לעתים העיריה, הנדרשת לגבות מנבחרי הציבור שלה או מנושאי המשרה המכהנים בה, מוצע להסמיך את השר, במידה והעיריה לא פעלה לגביית החוב, למנות אדם שיבצע את פעולות הגביה.

לקבוע ולעגן בחוק את רשימת השיקולים שבין השאר, נדרשת הוועדה לשיקול שיקולים אלו, מעצם טיבם, אינם יכולים להיות רשימה סגורה ועליהם להיות גמישים וכלליים מספיק כדי לאפשר לוועדה לגבש את המלצתה, בהתאם לנסיבות. ואולם נראה שיש מקום להכוונה, ולו כללית, של שיקול הדעת.

סעיף 339 טיבה של החלטה להטיל חיוב אישי מחייבת מתן הזדמנות למי שעלול להיפגע ממנה להעלות את טענותיו. אף ששימוע נדרש גם על פי הדין הכללי, מוצע לעגן אותו במפורש בחוק על דרך הטלתו על הוועדה לחיוב אישי, תוך תחימת פרק הזמן שיוקצב למי שעלול להיפגע.

סעיף 340 שר הפנים, לאחר שקיבל את המלצת הוועדה, יחליט בדבר הטלת החיוב האישי. הוטל חיוב אישי, ישולם החיוב האישי לקופת העיריה.

³² ס"ח התשכ"ז, עמ' 116; התשס"ו, עמ' 260.

- החלטת השר 340. (א) שר הפנים לאחר שקבל את המלצת הוועדה, יחליט בדבר הטלת חיוב אישי, בתוך 14 ימים מיום שקיבל את החלטת הוועדה.
- (ב) הוטל חיוב אישי, ישולם החיוב האישי לקופת העיריה.
- פרסום החלטת השר 341. החלטת השר תפורסם, כולה או חלקה, בציון תפקידו של החייב בחיוב אישי, והכל כפי שיקבע השר.
- גבייה 342. (א) חיוב אישי שהוטל לפי פרק זה, אשר לא הוגשה לגביו עתירה, או שניתן לגביו פסק דין חלוט, יהפוך לחוב חלוט (בפרק זה – חוב חלוט).
- (ב) חוב חלוט ניתן להוצאה לפועל, כאילו היה פסק דין בענין אזרחי; לענין זה יראו את העיריה כזוכה לפי חוק ההוצאה לפועל, התשכ"ז-1967³² (בחוק זה – חוק ההוצאה לפועל).
- (ג) לא פעלה העיריה לגביית הסכום שהוטל כחיוב האישי בתוך 45 ימים מיום שהחוב נהיה חלוט או שלא עשתה את כל הדרוש לגבייתו, ימנה השר אדם מתאים לגביית החוב; הוצאות שהוצאו בשל גביה כאמור ישולמו מקופת העיריה.
- העברת החלטת הוועדה לוועדה לבחינת פיטורי נושא משרה 343. הוטל חיוב אישי על נושא משרה בעיריה, תעביר הוועדה העתק מהחלטתה לוועדה לבחינת פיטורי נושאי משרה על פי סעיף 105, אשר תחליט האם להמליץ לפני מועצת העיריה לפטרו.

פרק עשרים – הוראות כלליות

- החלת פקודת המסים (גביה) 344. (א) פקודת המסים (גביה)³³, תחול על גביית ארנונה כללית ותשלומי חובה אחרים המגיעים לעיריה על פי דין (בסעיף זה – החוב) בשינויים המחויבים, כאילו היו מס, כמשמעותו באותה פקודה, ובשינויים אלה:
- (1) בסעיף 2(1) – חוב.
- (א) ההגדרה "גובה מסים" תיקרא כך "גובה מסים" – מי שהממונה על הגביה מינהו לשמש בתפקיד גובה מסים;
- (ב) בהגדרות "ממונה על הגביה" ו"פקיד גבייה" במקום "ששר האוצר" יקראו "שראש העיריה באשור המועצה", ובמקום "עובד ציבורי" יקראו "עובד העיריה";
- (2) בסעיף 4(1) –

ד ב ר י ה ס ב ר

- סעיף 343** מוצע לקבוע כי במידה והוחלט להטיל חיוב אישי על נושא משרה בעיריה, יועבר העתק ההחלטה לוועדה לבחינת פיטורי נושאי משרה, אשר תחליט האם להמליץ לפני מועצת העיריה לפטרו.
- פרק עשרים: הוראות כלליות**
- סעיף 344** מוצע לעגן בחקיקה את תחולת פקודת המסים גביה על גביית ארנונה כללית ותשלומי חובה אחרים המגיעים לעיריה על פי דין, כדי ליתן בידי
- הרשויות המקומיות כלי מינהלי נדרש וחיוני לצורך גביית תשלומים אלו. בשום לב, למאפיינים הייחודיים של הרשויות המקומיות ולמערך המיסוי המוניציפלי, מוצע לעגן את תחולת פקודת המסים (גביה), בכפוף למכלול שינויים המפורטים בסעיף זה.
- יצוין כי כיום פקודת המסים (גביה) הוחלה על מסי הרשויות המקומיות בדרך של חקיקת משנה מתוקף סמכות שר האוצר וכעת מוצע לעגנה כהסדר של קבע בחקיקה ראשית.

³³ חוקי א"י, פרק ב', עמ' 1374.

- (א) אחרי "שנשלחה אליו דרישה בכתב" יקראו "בדואר רשום";
- (ב) אחרי "הסכום שהוא חייב לפרעו" יקראו "בתוך שלושים ימים מיום משלוח הדרישה".
- (ג) אחרי "ושלא פרעו" יקראו "בתוך שלושים ימים כאמור".
- (ד) אחרי "יתן פקיד גבייה" יקראו "בכפוף לאמור בסעיף קטן (2)";
- (3) אחרי סעיף 4(1) יקראו:
- "(2). למרות האמור בסעיף קטן (1), לא תישלח דרישה ולא יינקטו פעולות לפי פקודה זו כל עוד לא חלף המועד להגשת השגה לפי סעיף 264 לחוק העיריות, התשס"ז-2007, על הסכום האמור בפיסקה (1), ואם הוגשה – כל עוד לא ניתנה החלטה שאינה ניתנת לערעור.
- (4) בסעיף 5(1) אחרי "לא מילא אחר הדרישה" יקראו "בתוך חמישה ימים מיום המצאתה".
- (5) בסעיף 7, אחרי סעיף קטן (1) יקראו:
- "(א) ניתן צו עיקול, כאמור בסעיף קטן (1), ימציא פקיד הגביה הודעה על כך לסרבן במסירה אישית או בדואר רשום עם אישור מסירה; בהודעה יצויין, כי אם לא ישלם את הסכום בתוך מועד שייקבע בהודעה, ניתן יהיה למכור את הנכסים";
- (6) בסעיף 7(א) (2) במקום "לפקיד הגביה" יקראו "לכית המשפט";
- (7) בסעיף 7(ב) (4), בסופו יקראו "ובלבד שחלף המועד שנקבע בהודעה כאמור בסעיף 7(א)".
- (8) בסעיף 8 (1) –
- (1) במקום "נכסי מקרקעין" יקראו "זכויות במקרקעין";
- (2) במקום "למכרם" יקראו "לעקל";
- (3) המלים "בין שהם רשומים על שמו ובין שאינם רשומים" לא ייקראו;
- (4) במקום "למכירת אותם נכסי מקרקעין" יקראו "לעיקול הזכויות במקרקעין; הודעה על העיקול תומצא לסרבן במסירה אישית או בדואר רשום עם אישור מסירה, ובהודעה יצויין, כי אם לא ישולם הסכום בתוך מועד שיקבע בהודעה, אשר לא יפחת מ-30 ימים ממועד המצאתה, ניתן יהיה למכור את הנכסים; חלף המועד האמור רשאי הממונה על הגביה להוציא כתב הרשאה למכירת הזכויות האמורות";
- (9) סעיפים 9, 10 – לא יחולו.
- (10) סעיף 11 ייקרא כך:

נכסים שאינם ניתנים לעיקול
11. על עיקול לפי פקודה זו יחולו הוראות לפי סעיפים 22 ו-50 לחוק ההוצאה לפועל, בשינויים המחויבים.

(11) בסעיף 11א(1) המילה "ראשון" לא תיקרא, ובסופו יקראו "שעבוד שהוטל על פי סעיף זה יראו אותו כנוצר ב־1 בינואר של השנה שבשלה הוטל בנוגע לארנונה, ובמועד הטלתה לגבי תשלומי חובה משמעותם בסעיף 339 לחוק העיריות, התשס"ז-2007";

(12) סעיף 12 לא יחול;

(13) בסעיף 12ב אחרי "בדואר" יקראו "רשום", והסיפה שמתחילה במלה "ובלבד" לא תיקרא.

(14) סעיף 12ד לא יחול;

(15) בסעיף 12ה בכותרת לסעיף, המילים "ששר האוצר ממונה על ביצועם" וסעיפים קטנים (א) ו-(ב) – לא יקראו.

(16) סעיף 112 לא יחול;

(17) בסעיף 112 –

(1) במקום המילים "הנציב או המנהל" – יקראו "ראש העירייה";

(2) אחרי "רשאי" יקראו "להגיש לבית משפט השלום בקשה";

(3) הסיפה המתחילה במילים "ולענין זה יראו את הנציב" – לא תיקרא;

(18) בסעיף 13 אחרי סעיף קטן (ג) יבוא:

"(1ג) למרות האמור ברישא לסעיף זה, רשאי שר הפנים להתקין תקנות לקביעת הוצאות סבירות שבהן ניתן לחייב סרבן בשל אמצעי אכיפה שנקטה עיריה לפי פקודה זו, וכן לקבוע סכומים מרביים להוצאות כאמור; תקנות לפי סעיף קטן זה טעונות אישור ועדה משותפת של ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת ושל ועדת הכספים של הכנסת."

(ב) אין בהוראות סעיף קטן (א) כדי לפגוע בדרכי גביה אחרות הקבועות בחיקוק.

(ג) (1) תקנות שהותקנו לפי פקודת המסים (גביה), יחולו על הליכי גביה שיינקטו לפי סעיף זה, בשינויים המחויבים, ובלבד שאת ההגדרות "גובה מס", "פקיד גביה" ו"ממונה על הגביה" יקראו כאמור בסעיף 2 לפקודת המסים (גביה). כנוסחה בחוק זה;

(2) למרות האמור בסעיף קטן (1) הותקנו תקנות על ידי השר, לפי סעיף 13(1ג) לפקודת המסים (גביה). יחולו התקנות שהתקין;

(ד) בסעיף זה –

ד ב ר י ה ס ב ר

וכו'. על אף האמור, לא ייכנס עובד עיריה למיתקן המחוזק בידי מערכת הביטחון, המשטרה או שירות בתי הסוהר, אלא באישור הגורם המוסמך לכך, מטעם שר הבטחון או השר לבטחון פנים, לפי הענין.

סעיף 346 מוצע להקנות זכות כניסה למקרקעין לעובד עיריה לצורך ביצוע תפקידיו. כניסה זו היא סמכות נדרשת לצורך ביצוע תפקידי העיריה במגוון תחומים כדוגמת הנחת תשתיות, מדידה לצורכי ארנונה

“פקודת המסים כנוסחה בחוק זה” – פקודת המסים (גביה) בשינויים
המפורטים בסעיף קטן (א);
”תשלומי חובה” –

- (1) אגרה, היטל או כל תשלום אחר שהטילה עיריה על חייב לפי
חוק עזר שעניינו אגרת שמירה, סלילת רחובות ומדרכות, התקנה או
אחזקת ביוב, הנחת צינורות מים, תיעול וניקוז או דמי מים;
(2) שר הפנים, רשאי בצו להוסיף אגרות והיטלים נוספים לרשימה
המפורטת בפסקת משנה (1), ובלבד שיש לגביהם הליכי השגה וערר
לפי כל דין.”

דין המדינה

345. לענין חוק זה, למעט סעיף 344, דין המדינה כדין כל אדם.

346. עובד העיריה שהוסמך לכך, רשאי להיכנס למקרקעין, בין מקרקעין ציבוריים בין זכות כניסה
מקרקעין פרטיים, לצורך מילוי תפקידו, ובלבד שלא יכנס עובד עיריה למקרקעין למקרקעין
שבהחזקת צבא ההגנה לישראל, או שלוחה של מערכת הביטחון שאושרה בידי שר
הביטחון או למקרקעין שבהחזקת משטרת ישראל או שירות בתי הסוהר אלא באישור
אדם שהוסמך לכך על ידי שר הביטחון או השר לביטחון הפנים.

347. המנהל הכללי של העיריה, רשאי להסמיך מבין עובדי העיריה, פקחים לצורך פיקוח הסמכת פקחים
ואכיפה של הוראות חוק זה וחוקי עזר שהותקנו לפיו.

348. (א) פקח שהוסמך לפי סעיף 347 ואשר עמד במכלול התנאים הבאים, יוקנו לו סמכויות פקח
הסמכויות הקבועות בסעיף זה (בחוק זה – פקח מוסמך). כולן או חלקן, כפי שייקבע
בתעודת הסמכתו:

(1) עמד בתנאי כשירות וכן עבר הכשרה מתאימה בתחום חוק זה וחוקי עזר
לפיו, שהוא יופקד על אכיפתם ובתחום הסמכויות המסורות לו לפי חוק זה, הכל
כפי שייקבע השר, בהסכמה עם השר לבטחון פנים;

(2) משטרת ישראל הודיעה, בתוך חודשיים מפנייתו של המנהל הכללי של
העיריה אליה, כי אינה מתנגדת להסמכתו כפקח, מטעמים של בטחון הציבור,
לרבות בשל עברו הפלילי.

(ב) היה לפקח מוסמך חשד כי נעברה עבירה על חוק עזר, רשאי הוא –

(1) לחקור כל אדם הקשור לעבירה על החוק, או שעשויות להיות לו ידיעות
הנוגעות לעבירה;

(2) לתפוס כל חפץ, הקשור לעבירה על החוק;

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 348 מוצע לקבוע כי לפקח שהוסמך לפי סעיף
347 ואשר עמד בתנאים ועבר הכשרה
מתאימה, כפי שיקבע שר הפנים בהסכמה עם השר לבטחון
פנים ואשר המשטרה הודיעה כי אינה מתנגדת למינויו
מטעמים של בטחון הציבור, יוקנו סמכויות במגוון תחומים
הנדרשים לצורך פיקוח ואכיפה. במסגרת זאת, יוקנו לפקח
הסמכות לחקור כל אדם, סמכות לתפוס חפצים וסמכות
לבקש מבית המשפט צו חיפוש. כמו כן, מוצע להקנות
לפקח במקרים מסוימים, את הסמכות לעכב אדם עד

סעיף 347 מוצע לקבוע כי מנכ"ל העיריה יהיה רשאי
להסמיך מבין עובדי הרשות המקומית, פקחים
לצורך פיקוח ואכיפה על הוראות חוק זה וחוקי עזר
שהותקנו לפיו.

³⁴ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 12, עמ' 284; ס"ח התשס"ה, עמ' 526.

³⁵ חוקי א"י, פרק ל"ד, כרך א', עמ' 439 (א) 467.

³⁶ ס"ח התשנ"ו, עמ' 338; התשס"ז, עמ' 93.

(3) לבקש מבית משפט צו חיפוש של פי סעיף 23 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט-1969³⁴ (בחוק זה – פקודת החיפוש).

(ג) על חקירה לפי סעיף קטן (ב)1(1) יחולו הוראות סעיף 2 ו-3 לפקודת הפרוצדורה הפלילית (עדות), 1927³⁵; על תפיסת חפץ לפי סעיף קטן (ב) (2) יחולו הוראות סעיף 32 לפקודת החיפוש, על חיפוש לפי צו שניתן כאמור בסעיף קטן (ב)3(3) יחולו סעיפים 24(א)1, סעיפים 26 עד 28 וסעיף 45 לפקודת החיפוש; על חפץ שנתפס לפי סעיף קטן (ב)2(2) יחולו הוראות סעיפים 34 עד 42 לפקודת החיפוש, בשינויים המחוייבים, כאילו נעשו בידי שוטר או קצין משטרה לפי הענין;

(ד) סירב אדם להיענות לדרישת פקח מוסמך, על פי סמכותו בהתאם להוראות סעיף זה, והיה חשש שהחשוד יימלט או שזהותו אינו ידועה, רשאי הפקח המוסמך לעכבו עד לבואו של שוטר, ויחולו על עיכוב כאמור הוראות סעיף 75(ב) עד (ג) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), תשנ"ו-1996³⁶, המעצרים, בשינויים המחוייבים;

(ה) פקח מוסמך לא יעשה שימוש בסמכויות הנתונות לו לפי סעיף זה, אלא בעת מילוי תפקידו, כשהוא לובש מדי פקח בצבע ובצורה שנקבעו לענין זה על ידי המנהל הכללי של העירייה ובלבד שלא יהיה בהם כדי להטעות כנחזים להיות מדי משטרה והוא עונד באופן גלוי תג המזהה אותו ואת תפקידו ויש בידו תעודה חתומה על ידי המנהל הכללי של העירייה, המעידה על תפקידו ועל סמכויותיו, אותה יראה על פי דרישה.

(ו) תוקף ההסמכה, יהיה למשך 3 שנים כל עוד הפקח משמש בתפקידו וניתן יהיה לשוב ולחדשה לתקופות נוספות.

349. (א) העושה אחת מאלה, דינו – מאסר שנה:

עונשין

(1) מפרסם דוח ביקורת או חלק ממנו או את תכנו או ממצאי ביקורת לפני המועד שבו יש להגיש את הדוח, ללא נטילת רשות;

(2) עובר ביודעין על הוראות סעיפים 55 או 56.

(ב) אין בהוראות סעיף זה כדי לפטור אדם מאחריות פלילית על פי כל דין אחר.

350. (א) השר ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות לביצועו. ביצוע ותקנות

ד ב ר י ה ס ב ר

בתאגיד עירוני ושל חברי מועצה או מועמדים להתמנות לתפקיד כאמור וזאת כדי לאפשר בחינת קיומם של הוראות פסלות בנוגע למינויים.

סעיף 351 מוצע לקבוע כי תחילתו של חוק זה תהיה 90 ימים מיום פרסומו. עם תחילתו של החוק תהפוך כל מועצה מקומית להיות עירייה וכל מועצה אזורית להיות עירייה אזורית. מוצע לקבוע כי מי שמונה כדין לפני כניסתו של חוק זה, לסגן ראש עירייה ולנציג עירייה בתאגיד עירוני ימשיך לכהן עד למועד הבחירות הראשונות לאותה עירייה.

סעיף 352 הצעת החוק נועדה להחליף את מערך החקיקה הקיים ולפיכך, יש לקבוע הוראות מעבר כנדרש. הוראות אלו מתייחסות למכלול דברים, כדוגמת שמירת תוקף מינוי לנושא משרה בעירייה שמונה

לבואו של שוטר. תוקף ההסמכה יהיה למשך 3 שנים ויהיה ניתן לשוב ולחדשה לתקופות נוספות.

סעיף 349 מוצע בהמשך לדין הקיים, לקבוע הוראות עונשין על פרסום דוח ביקורת או חלק ממנו או את תכנו או ממצאי ביקורת לפני המועד בו יש להגיש את הדוח וכן על מי שפעל ביודעין על ההוראות הקבועות בסעיפים 55-56 לחוק.

סעיף 350 שר הפנים ממונה על ביצוע החוק ומוצע להקנות לו סמכות כללית להתקנת תקנות הנדרשות לביצועו.

כמו כן, מוצע כי השר לביטחון פנים בהתייעצות עם שר המשפטים יקבע דרכי מסירת מידע בדבר עבירות של עובדי עירייה, נושאי משרה, דריקטורים מטעם העירייה

(ב) השר לביטחון פנים, בהתייעצות עם שר המשפטים, יקבע דרכים למסירת מידע בדבר עבירות של עובד עירייה, נושאי משרה ודירקטורים מטעם העירייה בחברה עירונית ושל חברי מועצה, או מועמדים להתמנות לתפקיד כאמור, כל אימת שעבירה כאמור מונעת את מינויו של אדם לתפקיד על פי חוק זה או תביא להפסקת כהונתו.

351. (א) תחילתו של חוק זה 90 ימים מיום פרסומו. תחילה

(ב) עם תחילתו של חוק זה תהפוך כל מועצה מקומית להיות עיריה וכל מועצה אזורית להיות עירייה אזורית.

(ג) על אף האמור בסעיף קטן (א) מי שמונה כדין לפני כניסתו של חוק זה לסגן ראש עיריה ולנציג עיריה בחברה עירונית ימשיך לכהן עד למועד הבחירות הראשונות לאותה עיריה שלאחר תחילתו של חוק זה ויחולו על מינויים, הפסקת כהונתם ותשלום שכרם הוראות פקודת העיריות, כפי נוסחה לפני תחילתו של חוק זה.

(ד) לענין סעיף 223 יראו חוקי עזר שאושרו לפני תחילתו של חוק זה כאילו אושרו במועד תחילתו.

352. (א) מי שמונה כדין לפי כניסתו לתוקף של חוק זה לנושא משרה בעיריה, במועצה אזורית או במועצה אזורית ומכהן בתפקיד יראו אותו כאילו מונה לפי חוק זה, אף אם אין הוא ממלא אחר תנאי הכשירות המופיעים בו, ובלבד שהוא משמש בתפקיד כאמור משך שלושה חדשים לפחות לפני פרסומו של חוק זה.

(ב) כהונתן של הוועדות החקלאיות בעיריות שאינן עיריות אזוריות תפסק ביום תחילתו של חוק זה.

(ג) אין בהוראות חוק זה כדי לגרוע מתוקפו של חוק עזר או צו שניתנו או הותקנו טרם תחילתו.

(ד) אכרזת המסים (גביה) (ארנונה כללית ותשלומי חובה לרשויות המקומיות) (הוראת שעה) התש"ס-2000³⁷, בטלה ואולם הליכים שננקטו לפי האכרזה בטרם תחילתו של חוק זה יהיו תקפים.

(ה) ערר שהוגש לפי סעיף 30 לחוק הרשויות המקומיות (ביוב), או לפי חוק הרשויות המקומיות (ערר על קביעת ארנונה כללית), התשל"ו-1976³⁸ ימשיכו וידונו בו לפי הדין הקודם, וזולת אם החליטה ועדת הערר שהיתה קיימת לפי חוקים אלו, כי נכון יהיה להעבירם לדיון לפני ועדת הערר למיסוי עירוני לפי חוק זה.

ד ב ר י ה ס ב ר

מעוגנים עד כה בחיקוקים שונים. לפיכך, מוצע לבטל חיקוקים אלו, בין על דרך ביטול החיקוק ובין על דרך ביטול סעיפים בו.

כדין לפני כניסתו לתוקף של חוק זה, שמירת תוקפם של הליכי גביה מינהלית ושל הליכי ערר שנעשו על פי הדין הקודם ועוד.

סעיף 353 הצעת החוק מסדירה באופן כולל את דרכי התנהלותה של רשות מקומית ובמסגרת זאת, הוטמעו בתוכה שורה ארוכה של הסדרים אשר היו

³⁷ ק"ת התש"ס, עמ' 406; התשס"ז, עמ' 411.
³⁸ ס"ח התשל"ו, עמ' 252; התשס"ד, עמ' 750.
³⁹ דמ"י מס' 8, עמ' 197; ס"ח התשס"ז, עמ' 124.
⁴⁰ דמ"י מס' 9, עמ' 256; ס"ח התשס"ז, עמ' 124.
⁴¹ ס"ח התש"מ, עמ' 46; התש"ס, עמ' 72.
⁴² ס"ח התשל"ו, עמ' 156; התשס"ד, עמ' 128.
⁴³ ס"ח התש"ס, עמ' 278.
⁴⁴ ס"ח התשס"א, עמ' 203; התשס"א, עמ' 735.
⁴⁵ ס"ח התשל"ב, עמ' 155.
⁴⁶ ס"ח התשכ"ב, עמ' 70.
⁴⁷ ס"ח התשנ"ב, עמ' 6.

- (ו) תקנות שהיו תקפות ערב תחילתו של חוק זה ושעניינן ארנונה כללית המגיעים לעירייה ימשיכו ויעמדו בתוקפן עד שיבוטלו או יוחלפו על ידי השר.
353. (א) החוקים המפורטים להלן בטלים, מיום תחילתו של חוק זה:

- (1) פקודת העיריות [נוסח חדש]³⁹;
  - (2) פקודת המועצות המקומיות [נוסח חדש]⁴⁰;
  - (3) חוק הרשויות המקומיות (ערר על קביעת ארנונה כללית), התשל"ו-1976.
  - (4) חוק הרשויות המקומיות (ריבית והפרשי הצמדה על תשלומי חובה), התש"ם-1980⁴¹.
  - (5) חוק הרשויות המקומיות (יעוץ משפטי), התשל"ו-1975⁴².
  - (6) חוק הרשויות המקומיות (יועצת לענייני מעמד האשה), התשס"א-2000⁴³.
  - (7) חוק הרשויות המקומיות (מנהל מחלקת חינוך), התשס"א-2001⁴⁴.
  - (8) חוק הרשויות המקומיות (מכרזים משותפים), התשל"ב-1972⁴⁵.
  - (9) חוק לתקון דיני הרשויות המקומיות (חיוב המדינה בסלילת רחובות), התשכ"ב-1962⁴⁶.
  - (10) חוק הרשויות המקומיות (מהנדס רשות מקומית), התשנ"ב-1991⁴⁷.
  - (11) חוק הרשויות המקומיות (העברת תשלומים מהמדינה), התשנ"ה-1995⁴⁸.
- (ב) בחוק הרשויות המקומיות (ביוב), סעיפים 29-32 – בטלים.
- (ג) בחוק הרשויות המקומיות (בחירת ראש רשות וסגניו וכהונתם), התשל"ה-1975, סעיפים 14 עד 20 – בטלים.
- (ד) בחוק ההסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב), התשנ"ג-1992⁴⁹, פרק ד' – בטל.

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 356 מוצע לתקן בתיקון עקיף את חוק התכנון והבניה, כדי לאפשר לשר הפנים לתקן את גבולותיו של מרחב תכנון מקומי בנוסף למנגנון הקיים כיום בסעיף 16 לחוק התכנון והבניה גם על פי המלצת ועדת בדיקה לפי הצעת חוק זו ולאחר שהתייעץ עם המועצה הארצית.

סעיף 354 מוצע לתקן את ההוראות בסעיף 7(ב) לחוק הרשויות המקומיות (בחירות), התשכ"ה-1965 וזאת בהתאמה להוראות המוצעות בנוגע לפסילת חבר מועצה בשל הרשעתו בעבירה.

סעיף 355 ההצעה אינה מאפשרת עוד הקמת מועצות תעשייתיות, ואולם מוצע שלא לבטל את הקיימות, אלא לאפשר להן להמשיך ולהתקיים כל עוד השר לא יורה על ביטולן. על מועצה תעשייתית יחולו הוראות חוק זה וכן סעיף 2 לפקודת המועצות המקומיות שיישאר על כנו, בעיקר לענין הרכב המועצה.

⁴⁸ ס"ח התשנ"ה, עמ' 199; התשנ"ז, עמ' 82.

⁴⁹ ס"ח התשנ"ג, עמ' 10; התשנ"ז, עמ' 67.

354. בחוק הרשויות המקומיות (בחירות), בסעיף 7, במקום סעיף קטן (ב) יבוא:

תיקון עקיף –
חוק הרשויות
מקומיות
(בחירות)

"(ב) מי שהורשע בעבירה וביום הגשת רשימת המועמדים לא חלפו חמש שנים מיום מתן גזר הדין לגביו, או אם נדון לעונש מאסר בפועל לתקופה העולה על שישה חודשים, לא חלפו חמש שנים מיום שגמר לשאת את עונש המאסר בפועל, לפי המאוחר, לא יהיה זכאי להיכלל ברשימת מועמדים להיבחר כחבר מועצה אלא אם כן יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית קבע שאין בעבירה מחמת חומרתה, אופייה או נסיבותיה כדי לפסול אותו לכהונה כחבר מועצה."

מועצות
תעשייתיות

355. מועצה תעשייתית שכווננה לפני תחילתו של חוק זה תמשיך לכהן כל עוד לא בוטלה בידי השר, ויחולו עליה הוראות סעיף 2(א) לפקודת המועצות המקומיות והוראות חוק זה, בשינויים המחייבים.

תיקון עקיף לחוק
התכנון והבניה

356. בחוק התכנון והבניה במקום סעיף 16 יבוא:

"(16) שר הפנים רשאי לשנות את תחומו או את גבולותיו של מרחב תכנון מקומי, בהתאם לאחת הדרכים האלה:

(1) באותם התנאים ובאותה דרך שבהם הוא רשאי להכריז עליו;

(2) על פי המלצת ועדת בדיקה כמשמעותה בסעיף 8 לחוק העיריות ולאחר שהתייעץ עם המועצה הארצית. המועצה הארצית תיתן את חוות דעתה לשר בתוך פרק זמן שלא יעלה על 30 יום"

תוספת

(סעיף 259)

1. לענין סעיפים 1 ו-2 לתוספת זו, "קווי תשתית", "חברת תשתית", "מיתקני חיבור" –הגדרות כהגדרתם בסעיף 259.

2. עיריה לא תטיל ארנונה על קווי תשתית ומיתקני חיבור; אין בהוראה זו כדי למנוע הטלת ארנונה על קווי תשתית ומיתקני חיבור, השנאה (טרנספורמציה) או אחסון הצמודים לקרקע או על קווי תשתית ומיתקני חיבור על נכס שעליו מוטלת ארנונה ושאינו קווי תשתית, המצוי באותה קרקע.

ד ב ר י ה ס ב ר

השפעת החוק המוצע על זכויות הילד

בסעיף 83 מוצע להקים ועדת חינוך כוועדת חובה הצעה זו באה לשמור ולקדם את זכויות הילד. ועדה זו תבחן את חלוקת התקציבים בעיריה בנושאי החינוך.

מוצע כי הוועדה תזמין את נציג ועד ההורים לישיבות המועצה. תקבע גם חובתו של מנהל אגף החינוך להציג את תכנית העבודה השנתית של הגוף בראשותו לצד דוח שנת על פעילות האגף.

תוספת

בתוספת מפורטים הכללים הנוגעים להטלת ארנונה על קווי תשתית ומיתקני חיבור, על קרקע המוחזקת בידי חברת תשתית כמרווח בטחון ועל מפעל נשק וזאת בהתאם לדין הקיים.

⁵⁰ ק"ת התשס"ג, עמ' 300; התשס"ז, עמ' 166.

נספח לדברי הסבר

מיוחדות שיפורטו רשאי השר להכריז כי תושבי אזור שמספרם אינו עולה על עשרת אלפים יהיו עיריה, ובלבד שמספרם עולה על חמשת אלפים.

הסדרת הבחירות וענינים אחרים של עיריה מוקדמת

4. הכריז השר מכוח סעיף 3, כי תושבי אזור פלוני יהיו עיריה – יקבע תאריכים, זמנים ומקומות וימנה פקידים ואנשים אחרים, לענין בחירות או למטרה אחרת, ויפעל יורה –

- (1) בדבר אופן עריכת הבחירות הראשונות וכל הבאות אחריהן לפי הפקודה, והאנשים שיהיו כשרים לבחור ולהיבחר בבחירות אלה, או כל ענין אחר;
- (2) בדבר מילוי תפקידיהם של ראש העיריה ושל חברי מועצתה עד לבחירת המועצה הראשונה;
- (3) בדבר הקנייתם של נכסים לעיריה;
- (4) בכל דבר אחר;

הכל כפי שייראה לו נחוץ לשם החלת הפקודה על אותה עיריה עם כינונה.

הקמת עיריה במקום מועצה מקומית

5. הכריז השר מכוח סעיף 3, כי תושבי אזור פלוני יהיו עיריה, וערב תחילת האכרזה היתה קיימת באותו אזור, כולו או מקצתו, מועצה מקומית אחת, יחולו הוראות אלה:

- (1) העיריה תהא חליפתה של המועצה המקומית, הן לזכויותיה והן לחובותיה ולהתחייבויותיה והן למעמדה בכל ענין אחר ובין השאר – לענין ארגונות, אגרות, היטלים, דמי השתתפות ותשלומי חובה אחרים שהוטלו כדין על ידי המועצה המקומית וטרם נגבו;

- (2) מועצת העיריה הראשונה תהיה מורכבת ממי שהיו ערב ההכרזה חברי המועצה המקומית;

- (3) חוקי העזר, התקנות האחרות, לוח השומה, התקציב, הרשינות, ההיתרים והמסמכים האחרים שהותקנו או ניתנו כדין על ידי המועצה המקומית או רשות מרשויותיה, יעמדו בתקפם, בשינויים המחוייבים לפי הענין, עד שיפקעו או ישונו על פי האמור בהם או על פי כל חיקוק או עד שהעיריה או רשות מרשויותיה יבטלו או ישנו מכוח כל חיקוק;

- (4) כל הליך שהיה ערב תחילת האכרזה תלוי ועומד לפני המועצה המקומית או רשות מרשויותיה, או לפני בית דין שהוקם על ידי המועצה המקומית או שאזור שיפוטו נקבע באופן הכולל את תחום המועצה המקומית, יוסיפו לדון בו ויכריעו בו כאילו המשיכה המועצה המקומית בקיומה;

- (5) מי שערב תחילת האכרזה היה רשאי להגיש, תוך זמן קצוב, ערר או ערעור לפני המועצה המקומית

וזוה נוסחה של פקודת העיריות [נוסח חדש], שמוצע לבטלה:

"פקודת העיריות [נוסח חדש]"

פרק ראשון: פרשנות

הגדרות

1. בפקודה זו (להלן – הפקודה) –
"מועצה" – מועצה של עיריה שנתכוננה לפי הוראות הפקודה;

"חבר מועצה" – חבר מועצה שנבחר כהלכה;

"בעל" – לרבות אדם המקבל, או הזכאי לקבל, הכנסה מנכס, או שהיה מקבלה אילו היה הנכס נותן הכנסה, בין בזכותו הוא ובין כבא כוח או כנאמן, בין שהוא הבעל הרשום של הנכס ובין שאיננו הבעל הרשום, וכולל שוכר או שוכר משנה ששכר נכס לתקופה שלמעלה משלוש שנים;

"מחזיק" – אדם המחזיק למעשה בנכס כבעל או כשוכר או בכל אופן אחר, למעט אדם הגר בבית מלון או בפנסיון;

"היום הקובע" – כמשמעותו בחוק הרשויות המקומיות (בחירות) תשכ"ה-1965;

"השר" – שר הפנים;

"הממונה" – הממונה על המחוז;

"ועדת המכרזים לבחירת עובדים בכירים" – ועדת המכרזים שהוקמה לפי הוראות סעיף 169ב;

"מדרכה" – חלק מרחוב המיועד למעבר הולכי רגל, לרבות אבני שפה, קיר משען, מדרגות וקירות תומכים;

"רבעון" – תקופה של שלושה חודשים שתחילתה ב-1 בינואר, ב-1 באפריל, ב-1 ביולי, וב-1 באוקטובר, של כל שנה.

פרק שני: כינון עיריה

עיריות קיימות

2. תושביו של כל אזור שתחומיו מתוארים כאמור בתוספת הראשונה הם עיריה.

הקמת עיריות

3. (א) ראה השר כי רצוי הוא שתושבי אזור פלוני – בין שהוא כולו או מקצתו בתחומה של עיריה ובין אם לאו – יהיו עיריה, אם משום שזו משאלתם של רוב תושבי אותו אזור ואם מסיבה אחרת, רשאי הוא לצוות על עריכת חקירה בדבר אותו אזור ובמשאלותיהם של תושביו, על ידי ועדה שלפחות אחד מחבריה איננו עובד המדינה (להלן בפרק זה – ועדת חקירה) ולאחר עיון בתסקיר של ועדת החקירה רשאי הוא, לפי שיקול דעתו, להכריז שתושבי אותו אזור יהיו עיריה.

- (ב) השר לא יכריז כי תושבי אזור שמספרם אינו עולה על עשרת אלפים יהיו עיריה ואולם בנסיבות

עיריה היא תאגיד

7. עיריה של תושבי אזור פלוני תיקרא על שם אותו אזור ויהיו לה קיום-תמיד וזכות לתבוע ולהיתבע בשמה המוגדר.

שינוי תחום עיריה

8. ראה השר, כי רצוי הוא לשנות תחומה של עיריה פלונית, כפי שהוא מתואר בתוספת הראשונה או כפי שהוכרז על ידי השר מכוח סעיף 3, להרחיבו או לצמצמו – אם משום שזו משאלתם של רוב בני העיר ואם מסיבה אחרת – רשאי הוא לצוות על עריכת חקירה בדבר תחום העיריה על ידי ועדת חקירה, בהתחשב עם כל מפעל או פיתוח המבוצעים על ידי העיריה, ולאחר עיון בתסקיר של הוועדה רשאי הוא, לפי שיקול דעתו, לשנות דרך אכרזה את התחום, להרחיבו או לצמצמו.

הרחבת תחום השיפוט במקרים מסוימים

א8. (א) רשאי השר, לפי שיקול דעתו וללא עריכת חקירה לפי סעיף 8, להרחיב באכרזה את תחומה של עיריה פלונית על-ידי הכללת שטח שנקבע בצו לפי סעיף 11 לפקודת סדרי השלטון והמשפט, תש"ח-1948.

(ב) הרחיב השר תחום עיריה כאמור, רשאי הוא, בצו, למנות מבין יושבי השטח חברים נוספים למועצה; חבר המועצה שנתמנה כאמור יכהן כל עוד מכהנת המועצה, אולם רשאי השר, בצו, למנות אחר במקומו.

הרחבת תחום עיריה על ידי צירוף

9. הוראות סעיף 6 יחולו, בשינויים המחוייבים לפי הענין, על הרחבת תחום עיריה (להלן בפרק זה – עיריה קולטת), על ידי צירוף אזור שהיה כולו או מקצתו, ערב האכרזה, כלול בתחום עיריה או מועצה מקומית (להלן בפרק זה – רשות מקומית מעבירה).

חלוקת הכנסות בין רשויות מקומיות

א9. השר רשאי לאשר הסדרים בין רשות מקומית מעבירה לבין עיריה קולטת לענין העברת חלק מהכנסות העיריה הקולטת מארנונה כללית ומהיטלי השבחה, לרשות המקומית המעבירה, והכל לתקופה, בתנאים ובשיעורים כפי שיקבע, ובלבד שהסדרים כאמור לא יכללו העברה של הכנסות מארנונה כללית בשל נכסים מסוג מבנה מגורים או הנמצאים באזורי מגורים; בסעיף זה, "הכנסות מהיטלי השבחה" – הכנסות שמקבלת העיריה הקולטת באמצעות הוועדה המקומית לפי סעיף 24 וסעיף 12 לתוספת השלישית לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965.

אזור חלוקת הכנסות

ב9. (א) בסעיף זה –

"הכנסות מהיטלי השבחה" – הכנסות שמקבלת רשות מקומית, באמצעות הוועדה המקומית, לפי סעיף 24 וסעיף 12 לתוספת השלישית לחוק התכנון והבניה;

"חוק התכנון והבניה" – חוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965;

או רשות מרשויותיה, או לפני בית דין כאמור בפסקה (4), או לבקש מהם סעד כיוצא באלה, רשאי לעשות כן לפני אותם המוסדות והם ידונו ויכריעו בהם כאילו המשיכה המועצה המקומית בקיומה;

(6) רשאי השר לתת הוראות בכל ענין אחר הנוגע לשינויים הנובעים מהקמת העיריה ורשויותיה במקום המועצה המקומית ורשויותיה, וכן הוראות משלימות כדי להבטיח את ביצוען של הוראות סעיף זה, והוראות אלה יעמדו בתקפן עד שיבוטלו או ישונו על ידי העיריה מכוח סמכותה באותו ענין לפי כל חקיקה.

הקמת עיריה במקום מספר רשויות מקומיות

6. הכריז השר מכוח סעיף 3 כי תושבי אזור פלוני יהיו עיריה, ועבר תחילת האכרזה היו קיימות באותו אזור, כולו או מקצתו, יותר מרשות מקומית אחת, אם עיריה ואם מועצה מקומית (להלן – רשויות קודמות), יחולו הוראות אלה:

(1) לוח השומה של כל אחת מהרשויות הקודמות שנערך כדן, וכן הרשימות, ההיתרים ומסמכים אחרים כיוצא באלה שניתנו כדן על ידי רשות קודמת או רשות מרשויותיה, יעמדו בתקפם עד שיפקעו או ישונו על פי האמור בהם או על פי כל חקיקה, או עד שהעיריה או רשות מרשויותיה יבטלו או ישונו מכוח כל חקיקה;

(2) השר רשאי ליתן ההוראות הדרושות, לדעתו, כדי להבטיח את רציפותו של השלטון המקומי באותו אזור, ובין השאר –

(א) להכריז על העיריה כחליפתה של רשות קודמת, הן לזכויותיה והן לחובותיה ולהתחייבויותיה והן למעמדה בכל ענין אחר, ובין השאר – לענין ארנונות, אגרות, היטלים, דמי השתתפות ותשלומי חובה אחרים שהוטלו כדן על ידי רשות קודמת וטרם נגבו, הכל במידה שיקבע השר בהוראה;

(ב) לקיים ולתאם, במידה שיקבע בהוראות, את תקפם של חוקי העזר, התקנות והתקציב של כל אחת מהרשויות הקודמות שהותקנו או אושרו כדן;

(ג) לקבוע את הרשות אשר תדון בהמשך ההליכים שהיו תלויים ועומדים, ערב האכרזה, לפני רשות קודמת או רשות מרשויותיה, או לפני בית דין שהוקם על ידי רשות קודמת או שאיזור שיפוטו נקבע באופן הכולל את תחום הרשות הקודמת, וכן לקבוע דרך הגשתם וקבלתם של עררים, ערעורים וכיוצא באלה שאדם היה רשאי להגישם ערב תחילת האכרזה לרשות של רשות קודמת ולהאריך את המועדים להגשתם;

הוראות אלה יעמדו בתקפן עד שיבוטלו או ישונו על ידי העיריה מכוח סמכותה באותו ענין לפי כל חקיקה.

"רשות מקומית" – עיריה או מועצה מקומית;

"תכנית" – תכנית לפי חוק התכנון והבניה;

"תשלומי חובה" – מסים, אגרות, היטלים, דמי השתתפות ושאר תשלומי חובה המגיעים לרשות מקומית על פי כל דין.

(ב) השר רשאי, בהסכמת שר האוצר ולאחר עיון בתסקיר של ועדת חקירה שמינה השר לענין זה (בסעיף זה – ועדת החקירה לחלוקת הכנסות), להכריז בצו, כי אזור המצוי בתחום רשות מקומית, אחת או יותר, שלא נכלל בו שטח המיועד בתכנית למגורים בלבד ואשר תחומו יוגדר בצו, יהיה אזור שבו ההכנסות מארנונה כללית, או ההכנסות מארנונה כללית יחד עם ההכנסות מהיטלי השבחה או מאחד או יותר מתשלומי החובה, יחולקו בין הרשות המקומית שבתחומה מצוי אזור לבין רשות מקומית, אחת או יותר, הסמוכה לרשות המקומית האמורה או הגובלת בה (בסעיף זה – אזור חלוקת הכנסות). הכל כפי שנקבע בצו.

(ג) צו לפי סעיף קטן (ב) יכלול, נוסף על האמור באותו סעיף קטן, פירוט בענינים אלה:

(1) גבולות אזור חלוקת ההכנסות;

(2) שיעור ההכנסות שלו זכאית כל אחת מהרשויות המקומיות המנויות בצו, שייקבע בהתחשב, בין השאר, בהוצאות הרשות המקומית שבתחומה נמצא אזור חלוקת ההכנסות, בשל אותו אזור;

(3) ענינים נוספים הנדרשים לביצועו.

(ד) הוצא צו כאמור בסעיף קטן (ב), יועברו ההכנסות שנקבעו בצו, ישירות, מהרשות המקומית שבתחומה נמצא אזור חלוקת ההכנסות לרשויות המקומיות המנויות בצו.

(ה) לצורך הכנת תסקיר לענין הכרזה לפי סעיף קטן (ב), תבחן ועדת החקירה לחלוקת הכנסות את ההצדקה להכרזה כאמור, לאחר שנתנה לראשי הרשויות המקומיות הנוגעות בדבר, או למי מטעמם, הזדמנות להביע את עמדתם; סברה ועדת החקירה לחלוקת הכנסות כי קיימת הצדקה להכרזה כאמור, תתייחס הוועדה בתסקיר, בין השאר, לכל אחד מהענינים האמורים בסעיף קטן (ג).

(ו) תסקיר כאמור בסעיף קטן (ה), יוגש לשר בתוך תקופה שלא תעלה על שלושה חודשים מיום מינוי ועדת החקירה לחלוקת הכנסות ויפורסם, בעת הגשתו, באתר האינטרנט של משרד הפנים; השר ייתן, בתוך 30 ימים ממועד הגשת התסקיר כאמור, את החלטתו המנומקת לענין קבלת מסקנות התסקיר או דחייתן; החלטת השר המנומקת תפורסם באתר האינטרנט של משרד הפנים.

(ז) אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מהוראות סעיף 9א ומהוראות סעיף 7 לפקודת המועצות המקומיות.

שינוי תיאורו של תחום עיריה

10. השר רשאי דרך אכרזה לשנות תיאורו של תחום עיריה בלא לערוך חקירה כאמור בסעיף 8, ובלבד

ששינוי התיאור אינו משנה את התחום ואינו מרחיבו או מצמצמו.

ביטול עיריה

11. ראה השר, כי רצוי הוא שתושבי אזור פלוני יחדלו מהיות עיריה – אם משום שזו משאלתם של רוב בני העיר שבאותו אזור ואם מסיבה אחרת – רשאי הוא לצוות על עריכת חקירה בדבר אותו אזור ובמשאלתם של בני העיר שבו על ידי ועדת חקירה, ולאחר עיון בתסקיר הוועדה רשאי הוא, לפי שיקול דעתו, לבטל דרך אכרזה את העיריה ולהורות לפי הצורך בדבר הקניית כל נכס מנכסיה, והנכס יוקנה לפי ההוראות.

פרק שלישי: רובע עירוני

הסמכות להכריז על רובע עירוני

12. רשאי השר להכריז שאזור פלוני הכלול בתחום העיריה יהיה רובע עירוני, אם נוכח שתושבי אותו אזור רוצים בכך.

ועד רובע עירוני

13. הוכרז רובע עירוני לפי הוראות הפקודה, יהיה לו ועד שייקרא ועד רובע פלוני.

תקנות רובע עירוני

14. הוכרז רובע עירוני, יקבע השר בתקנות הוראות בדבר –

(1) השיטה לבחירת ועד הרובע;

(2) כשירותם של הבוחרים;

(3) כשירותם של חברי הוועד;

(4) ישיבותיו של הוועד וסדרי עבודתו;

(5) פיקוח על העבודות המבוצעות על ידי הוועד;

(6) פיקוח על הוצאת כל סכום כסף על ידי הוועד.

אישור הוצאות לצרכי רובע עירוני

15. נראה לוועד רובע פלוני, כי רצוי הוא שתוצא הוצאה נוספת לצרכי עבודות ציבוריות של הרובע, נוחיותיו והנאותיו, ימציא פרטים עליה, בצירוף אומדן העלות שלה, למועצת העיריה שבתחומה נמצא הרובע ולממונה, והוא רשאי, לאחר עיון בחוות דעת המועצה לענין זה, לאשר ההוצאה.

כיסוי הוצאות רובע עירוני

16. (א) אושרה הוצאה כאמור בסעיף 15, מותר לגבותה מתושבי הרובע בדרך של תוספת אחוים על הארנונה הכללית המשתלמת על ידי תושבי אותו רובע.

(ב) התוספת תישום ותיגבה על ידי המועצה שבתחומה נמצא הרובע וכל הוראות פקודה זו בדבר גביית ארנונות יחולו על האחוזים כאמור.

(ג) הסכום שנגבה כאמור ישולם לוועד הרובע ויוצא על ידי לצורך העבודות, הנוחיות וההנאות שאושרו.

(ג) חבר המועצה שלא נכח בישיבת המועצה הראשונה, או שהיה לחבר המועצה לאחר מכן, יצהיר את הצהרת האמונים בישיבה הראשונה שבה הוא נוכח.

רציפות הכהונה

25. מועצה קיימת תמשיך בתפקידה עד שתיכנס לתפקידה מועצה חדשה.

סמכות המועצה

26. למועצה יהיו כל הסמכויות הניתנות לה על פי דין.

פרק חמישי: הכנת הבחירות

35. (א) (בוטל).

(ב) (בוטל).

(ג) כדי להסיר ספק נאמר בזה כי לענין הפקודה –

(1) אין לאדם בכל יום מן הימים אלא מקום מגוריו קבוע אחד;

(2) מקום מגוריו הקבוע של חייל בצבא-הגנה לישראל הוא המקום שהיה מקום מגוריו הקבוע ביום התגייסותו.

פרק ששי: (בוטל)

פרק שביעי: ארגון מועצה ודרך פעולתה

סימן א': חברי המועצה

פסולים לכהונה

120. ואלה פסולים לכהן כחברי מועצה:

(1) מי שמקום מגוריו הקבוע שוב אינו בתחום העיריה;

(2) מי שהוכרז פסול דין לפי סעיף 8 לחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות, תשנ"ב-1992;

(3) שוטר;

(4) עובד המדינה בשכר, שעבודתו קשורה בעניני המינהל המחוזי או השלטון המקומי, או שעבודתו עלולה להביא לידי סתירה או אי התאמה בין תפקידו בשירות המדינה ובין תפקידיו כחבר המועצה;

(5) עובד בשכר באותה עיריה;

(6) עובד בשכר בכל רשות מקומית אחרת, שעבודתו עלולה להביא לידי סתירה או אי התאמה בין תפקידיו בשירות הרשות המקומית ובין תפקידיו כחבר המועצה;

(7) מי שהוכרז פושט רגל לפי פקודת פשיטת הרגל, 1936, ואם ניתן לו צו שחרור החלטי לפי הפקודה האמורה או צו המבטל את ההכרזה משום שחובותיו של פושט הרגל שולמו במלואן – טרם עברו שנתיים ממועד תחילתו;

(8) מי שהורשע בפסק דין שנהיה סופי לאחר שהחל לכהן כחבר המועצה, בין אם העבירה נעברה או ההרשעה היתה בזמן שכיהן כחבר המועצה ובין אם

17. לכל עיריה תהיה מועצה.

18. (בוטל ע"י חוק הרשויות המקומיות (בחירות) תשכ"ה-1965).

מספר חברי המועצה

19. (א) מספר החברים של מועצה העומדת לבחירה ייקבע על ידי השר לפי הטבלה הנתונה להלן בהתאם למספר התושבים שהיו רשומים ביום הקובע בספר התושבים המתנהל לפי פקודת מרשם התושבים, תש"ט-1949, והנוגע לתחום העיריה; תעודה מאת השר המעידה על מספר זה תשמש ראיה חותכת לתכנה; וזו הטבלה:

הסוג	מספר התושבים	מספר חברי המועצה
א' עד 5,000	9	
ב' מ-5,001 עד 25,000	9 עד 15	
ג' מ-25,001 עד 100,000	15 עד 21	
ד' למעלה מ-100,000	21 עד 31	

(ב) השר רשאי להגדיל את מספר חברי המועצה של עיריה הנמנית עם סוג משלושת הסוגים הראשונים, כדי המספר המקסימלי הקבוע בטבלה לסוג הבא אחריו.

20. עד 23. (בוטלו ע"י חוק הרשויות המקומיות (בחירות) תשכ"ה-1965).

התחלת כהונה

24. (א) מועמדים בבחירות למועצה שפקיד הבחירות הכריז עליהם כמי שנבחרו חברי מועצה לפי סעיף 46 לחוק הרשויות המקומיות (בחירות), תשכ"ה-1965 (להלן – חוק הבחירות), או שנבקעו כחברי המועצה בפרוטוקול שנוהל לפי סעיף 66 לחוק הבחירות, יתחילו לכהן 21 ימים לאחר יום הבחירות; התקיימו בחירות חוזרות לראשות העיריה לפי סעיף 9(ב) לחוק הרשויות המקומיות (בחירת ראש הרשות וסגניו וכהונתם), תשל"ה-1975, יתחילו המועמדים האמורים לכהן 21 ימים לאחר יום הבחירות החוזרות.

(ב) המועצה תקיים את ישיבתה הראשונה תוך 14 ימים מיום התחלת כהונתם של חברי המועצה כאמור בסעיף קטן (א).

הצהרת אמונים של חברי המועצה

24א. (א) עם כינוסה של ישיבת המועצה הראשונה לאחר הבחירות יצהיר חבר המועצה אמונים; ואלה דברי ההצהרה:

"אני מתחייב לשמור אמונים למדינת ישראל ולמלא באמונה את שליחותי במועצה".

(ב) חבר המועצה שלא הצהיר את הצהרת האמונים, לא ייהנה מזכויותיו של חבר המועצה, לרבות זכות ההצבעה במועצה ובועדותיה, כל עוד לא הצהיר.

(ד) לענין סעיף זה, "קרוב" – כמשמעותו בחוק מס שבח מקרקעין, תשכ"ג-1963 (להלן – חוק מס שבח מקרקעין).

איסור התקשרות בחוזים

122א. (א) חבר מועצה, קרובו, סוכנו או שותפו, או תאגיד שיש לאחד מהאמורים חלק העולה על עשרה אחוזים בהון או ברווחיו או שאחד מהם מנהל או עובד אחראי בו, לא יהיה צד לחוזה או לעסקה עם העיריה; לענין זה, "קרוב" – בן זוג, הורה, בן או בת, אח או אחות.

(ב) הוראת סעיף קטן (א) לא תחול –

(1) לגבי חוזה בדבר מתן שירות מהשירותים שהעיריה מספקת לתושביה, לאחד מהמנויים בסעיף קטן (א);

(2) לגבי הסכם בהליכי רכישה לפי פקודת הקרקעות (רכישה לצרכי ציבור), 1943, או בהליכי העברת מקרקעין במקום רכישה כאמור;

(3) לגבי חוזה או עסקה שהמועצה ברוב של שני שלישים מחבריה ובאישור השר התירה ובתנאים שהתירה; הודעה על מתן היתר כאמור תפורסם ברשומות.

(ג) חוזה שנערך בניגוד להוראות סעיף זה ניתן לביטול על פי החלטת המועצה ברוב חבריה או על פי החלטת השר, ומשבוטל כך לא תהא העיריה חייבת להחזיר את מה שקיבלה על פי החוזה או לשלם את שווי של מה שקיבלה, ובלבד שלא יהיה לביטול החוזה כדי לגרוע מזכויות צד שלישי שנרכשו בתום לב.

(ד) לענין סעיף זה, דין התקשרות עם תאגיד שלעיריה שליטה בו כדין התקשרות עם העיריה; לענין זה, "שליטה" – כמשמעותה לפי סעיף 2 לחוק מס שבח מקרקעין.

(ה) הוראות סעיף זה לא יחולו על התקשרויות שנעשו לפני תחילת כהונתו של חבר המועצה שבשלו חל האיסור; אולם עם תחילת הכהונה יודיע בכתב חבר המועצה למועצה על כל התקשרות האסורה לפי הוראת סעיף קטן (א) שנעשתה לפני תחילת כהונתו, וכל עוד לא נסתיימה התקשרות זו לא יעסוק אותו חבר המועצה בתוקף כהונתו במועצה בכל ענין הנוגע להתקשרות האמורה.

(ו) העובר ביודעין על הוראות סעיף זה, דינו – מאסר שנה אחת או קנס חמישים אלף לירות או פי שלושה משווייה של טובת ההנאה שהושגה על ידי העבירה או שלושת הענשים כאחד.

(ז) הרשעה בעבירה לפי סעיף זה תיחשב כהרשעה בעבירה שיש עמה קלון.

(ח) אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מההוראות סעיף 122.

(ט) הוראות סעיף זה יחולו, בשינויים המחויבים, על מי שכיהן כחבר מועצה, במשך שמונה עשר חודשים מיום שתמה כהונתו בשל אחד מאלה:

לפני שהחל לכהן כחבר המועצה, וקבע בית המשפט כי יש עם העבירה שבה הורשע משום קלון;

(9) מי שנודון למאסר כאמור בסעיף 7 לחוק הבחירות ולא הצהיר אמת, או לא הגיש הודעה או בקשה לפי הוראות סעיף 7א לחוק האמור.

קביעת קלון על ידי בית המשפט

120א. (א) גזר בית המשפט את דינו של חבר מועצה בשל עבירה פלילית, בין אם העבירה נעברה או ההרשעה היתה בזמן שכיהן כחבר המועצה ובין אם לפני שהחל לכהן כחבר המועצה, יקבע בית המשפט בגזר הדין אם יש בעבירה שעבר משום קלון; החלטת בית המשפט לענין הקלון ניתנת לערעור כאילו היתה חלק מגזר הדין.

(ב) לא קבע בית המשפט כאמור בסעיף קטן (א), או שחבר המועצה החל לכהן בין מועד מתן גזר הדין לבין המועד שבו פסק הדין נהיה סופי, רשאי היועץ המשפטי לממשלה או נציגו, כל עוד פסק הדין לא נהיה סופי, לפנות לבית המשפט ולבקשו לקבוע אם יש בעבירה משום קלון; הבקשה תוגש לבית המשפט שנתן את גזר הדין ואם הוגש ערעור, לבית המשפט שלערעור.

(ג) מזכירות בית המשפט תמציא עותק מפסק הדין או מהחלטת בית המשפט, לפי הענין, למזכיר הרשות המקומית ולשר הפנים.

כיהון בפסלות

121. המכהן כחבר מועצה והוא פסול לכך, דינו – קנס אלפיים וחמש-מאות לירות.

חבר מועצה המעוניין בחוזה

122. (א) חבר מועצה שיש לו, במישרין או בעקיפין, בעצמו או על ידי קרובו, סוכנו או שותפו, כל חלק או טובת הנאה בכל חוזה או עסק שנעשה עם העיריה, למענה או בשמה, פרט לחוזה בדבר קבלת שירות מהשירותים שהעיריה מספקת לתושבים –

(1) יודיע על כך בכתב למועצה או לוועדה הדנה בחוזה או בעסק, לפני הישיבה הראשונה בה תדון בו;

(2) לא ישתתף בדיונים על החוזה או העסק במועצה או בוועדה ולא יצביע בהצבעה על כל שאלה בקשר להם.

(ב) הוראות סעיף קטן (א) אינן חלות על חבר מועצה מחמת זה בלבד שהוא בעל מניות או חבר בגוף משפטי שיש לו, באופן המפורש באותו סעיף קטן, חלק או טובת הנאה בחוזה או בעסק כאמור באותו סעיף קטן, אם אינו משמש מנהל או פקיד אחראי בגוף המשפטי, ואם חלקו בהון או ברווחיו של הגוף אינו עולה על חלק אחד מתוך עשרים חלקים.

(ג) העובר על הוראות סעיף קטן (א), דינו – מאסר שנה או קנס אלפיים וחמש מאות לירות או שני הענשים כאחד.

- (1) הוא חדל לכהן כחבר המועצה לפי סעיף 123;
- (2) הוא התפטר מכהונתו כחבר מועצה לפי סעיף 124;
- (3) הוא אינו מכהן עוד במועצה לאחר קיומן של בחירות למועצה.

העדר משיבות המועצה

123. (א) חבר מועצה שנעדר משיבות המועצה שלושה חודשים רצופים, או שנעדר משלוש ישיבות רצופות – אם היו בשלושה חודשים פחות משלוש ישיבות – יחדל להיות חבר המועצה, מלבד אם נעדר בגלל מחלה או בגלל שירות בצבא –הגנה לישראל או ברשות המועצה שניתנה מראש, ובתנאי שראש העיריה או הממונה של לו הודעה לפי סעיף קטן (ב).

(ב) בתום החודש השני להעדרו של חבר המועצה משיבות המועצה או מיד אחרי הישיבה השניה שממנה נעדר, הכל לפי המאוחר, ישלח לו ראש העיריה הודעה בכתב שתציין את ישיבות המועצה שמהן נעדר ואת נוסחו המלא של סעיף זה; ההודעה תישלח לחבר המועצה במכתב רשום לפי מענו הידוע לאחרונה והעתק ממנה יישלח במכתב רשום לממונה.

(ג) לא שלח ראש העיריה לחבר המועצה הודעה כאמור בסעיף קטן (ב) תוך שבעה ימים מיום שדרש ממנו הממונה לעשות כן, ישלח הממונה לחבר המועצה את ההודעה האמורה והעתק ממנה ישלח במכתב רשום לראש העיריה.

הודעה על התפנות מקומו של חבר המועצה

123. (א) נראה לראש העיריה כי חבר המועצה פסול לכהן או שחדל לכהן מחמת שנעדר משיבות המועצה כאמור בסעיף 123, ישלח לו ראש העיריה הודעה בדבר התפנות מקומו במועצה ויפרט בה את הסיבות לכך; ההודעה תישלח לחבר המועצה במכתב רשום לפי מענו הידוע לאחרונה והעתק ממנה יישלח במכתב רשום לממונה.

(ב) נראה לממונה שחבר המועצה פסול לכהן או שחדל לכהן מחמת שנעדר משיבות המועצה כאמור בסעיף 123, ולא שלח ראש העיריה לחבר המועצה הודעה כאמור בסעיף קטן (א) תוך ארבעה-עשר יום מיום שדרש ממנו הממונה לעשות כן, ישלח הממונה לחבר המועצה את ההודעה האמורה והעתק ממנה ישלח במכתב רשום לראש העיריה.

(ג) כתום שלושים יום מיום שנשלחה אליו ההודעה לפי סעיף קטן (א) או (ב) תיפסק כהונתו של חבר המועצה וזולת אם תוך הזמן האמור –

(1) הגיש בקשה לבית משפט מוסמך לביטול ההודעה; במקרה זה לא יחדל לכהן אלא אם בית המשפט החליט על כך;

(2) התברר לשולח ההודעה שלא נתקיימו הנסיבות המחייבות את שליחתה, והוא ביטל

אותה בהודעה מנומקת בכתב על כך לחבר המועצה; העתק מהודעת הביטול יימסר לידי הממונה או לידי ראש העיריה, הכל לפי הענין.

(ד) על אף האמור בסעיפים קטנים (א) עד (ג), מי שפסול לכהן לפי סעיף 120(8), תיפסק חברותו במועצה מיום שפסק הדין נהיה סופי.

(ה) על מי שפסול לכהן לפי סעיף 120(9) יחולו הוראות סעיפים קטנים (א) עד (ג), ואולם אם הגיש בקשה לביטול ההודעה לפי סעיף קטן 120(ג1) יושעה מחברותו במועצה עד להחלטה לבית המשפט בבקשה.

הוראות לענין השעיה

123. (א) קבע בית המשפט לפי סעיף 120א כי יש עם העבירה שבה הורשע חבר המועצה משום קלון, יושעה חבר המועצה מכהונתו עד למתן פסק דין סופי בענינו.

(ב) הושעה חבר המועצה לפי סעיף קטן (א) או לפי סעיף 123א(ה), יחולו הוראות סעיף 125; חזר חבר המועצה לכהן לאחר שזוכה בערעור או לאחר שקבע בית המשפט כי אין עם העבירה שבה הורשע משום קלון, או לאחר שהחליט בית המשפט שלא נתקיימה העילה לפסלות כהונה לפי סעיף 120(9), יחדל לכהן האחרון שנהיה לחבר המועצה מתוך רשימת המועמדים, ולא תיפגע בשל כך בלבד זכותו של האחרון לשוב ולכהן כחבר מועצה מכוח הוראות סעיף 125(א) או (ב).

התפטרות חבר מועצה

124. חבר מועצה רשאי, בהודעה לראש העיריה, להתפטר מתפקידו; חברותו במועצה נפסקת כעבור 48 שעות לאחר שכתב התפטרותו הגיע לידי ראש העיריה וזולת אם חזר בו מהתפטרותו לפני כן.

סיוג למועמדות חבר מועצה שפרש מסיעתו

125. (א) חבר מועצה שחדל מכהונתו, או שפקעה כהונתו, יבוא במקומו המועמד ששמו בא ברשימת המועמדים של אותו חבר אחרי שמות המועמדים שנבחרו מתוכה בבחירות הקודמות למועצה; ואם המועמד הזה כבר נכנס למועצה בדרך זו קודם לכן, או שהוא פסול או שאינו יכול להיות חבר מועצה מכל סיבה אחרת, או שהודיע בכתב לראש העיריה שאין ברצונו להיות חבר מועצה, יבוא במקומו המועמד ששמו בא אחריו ברשימת המועמדים האמורה; וכן הלאה.

(ב) אם אין ברשימה מי שימלא את המקום הפנוי, כאמור בסעיף קטן (א), ימונה ללא דיחוי חבר חדש, מבין האנשים הזכאים להיבחר חברי המועצה, על ידי השר, על פי הצעת ארגון הציבור שמטעמו נבחר החבר שמקומו נתפנה, ואם לדעת השר אין ארגון כזה – בהתחשב עם רצונם של אותם האנשים שהשר רואה אותם כנציגיו של אותו ציבור.

סיוג למועמדות חבר מועצה שפרש מסיעתו

125. (א) חבר המועצה שפרש מסיעתו ולא התפטר מכהונתו תוך שלושים ימים מיום פרישתו, לא ייכלל בבחירות למועצה שלאחריה ברשימת מועמדים שהגיש סיעה של המועצה היוצאת, או סיעה של הכנסת.

(ב) חבר המועצה שפרש מסיעתו לא יהיה במהלך כהונת אותה המועצה, לראש העיריה או לסגן ראש העיריה.

(ג) הוראות סעיף זה לא יחולו על התפלגות סיעה.

(ד) לענין סעיף זה –

“סיעה” – רשימת המועמדים שבמסגרתה נבחר חבר המועצה לתפקידו לפי חוק הרשויות המקומיות (בחירות), תשכ”ה–1965 (להלן – חוק הבחירות);

“התפלגות סיעה” – כל אחד מאלה:

(1) פרישת קבוצה של שניים מחברי מועצה מתוך סיעה שנבחרו בה שלושה חברי מועצה, או פרישת קבוצה של שלושה מחברי המועצה מסיעתם, יהא מספר חבריה אשר יהא, ובלבד שכל חברי הקבוצה מסרו הודעה משותפת בכתב על פרישתם, לראש העיריה, ושהפרישה נעשתה שנתיים לפחות אחרי מועד התחלת כהונתם של חברי המועצה כאמור בסעיף 24;

(2) התפלגות של סיעה שהיא צירוף של סיעות של המועצה היוצאת שנקבעו כאמור בסעיף 25(א) לחוק הבחירות או צירוף של ארגונים שלא היו סיעה במועצה היוצאת או צירוף של סיעה של המועצה היוצאת וארגון כאמור וההתפלגות היא על פי ההשתייכות לאותן סיעות או ארגונים; ובלבד שהסיעה המתפלגת כאמור הגישה לפקיד הבחירות בעת הגשת רשימת המועמדים שלה הודעה בכתב בדבר צירוף של סיעות או ארגונים כאמור בציון ההשתייכות של המועמדים.

“פרישה מסיעה” –

(1) הודעה על פרישה מסיעה;

(2) הצבעה בניגוד לעמדת הסיעה, שלא בהסכמת רוב חבריה, באחד מאלה:

(א) אישור או אי אישור תקציב העיריה כאמור בסעיף 206;

(ב) בחירת ראש העיריה לפי סעיף 24(א) לחוק הרשויות המקומיות (בחירת ראש הרשות וסגניו וכהונתם), תשל”ה–1975 (להלן – חוק הבחירה הישירה);

(ג) בחירת סגן ראש העיריה לפי סעיף 14 או סעיף 15 לחוק הבחירה הישירה;

ואולם, לא ייחשבו כפרישה מסיעה, הודעה או הצבעה כאמור שנעשו החל ביום קביעת סיעות המועצה לפי סעיף 25 לחוק הבחירות ועד תום כהונתה של המועצה;

“עמדת הסיעה” – עמדתם של רוב חברי הסיעה במועצה בהצבעה שקיימה המועצה בענין מהענינים המנויים בהגדרת “פרישה מסיעה”.

קביעת פרישתו של חבר המועצה

125. (א) דבר פרישתו של חבר המועצה, כאמור בסעיף 125 ייקבע בידי ראש העיריה על יסוד בקשה בכתב שהוגשה על ידי רוב חברי הסיעה שעליה נמנה חבר המועצה שאת פרישתו מבקשים לקבוע, ובלבד שהבקשה הוגשה תוך שבעה ימים ממועד הפרישה ולאחר שניתנה לנציג המבקשים ולחבר המועצה שאת דבר פרישתו מבקשים לקבוע, הזדמנות לטעון טענותיהם בפני ראש העיריה.

(ב) חבר המועצה שדבר פרישתו נקבע על-ידי ראש העיריה או סיעה שבקשתה לפי סעיף קטן (א) נדחתה, או לא נענתה תוך 30 ימים, רשאים לערער על הקביעה בפני בית המשפט המחוזי שהעיריה נמצאת באזור שיפוטו.

(ג) ערעור כאמור יוגש תוך 30 ימים מהחלטת ראש העיריה או מתום 30 הימים האמורים בסעיף קטן (ב), הכל לפי המוקדם, והוא יידון בפני שופט יחיד; החלטת השופט תהיה סופית.

(ד) החליטו ראש העיריה או בית המשפט כי חבר המועצה פרש מסיעתו, יודיע על כך ראש העיריה לפקיד הבחירות שנתמנה לפי סעיף 29 לחוק הבחירות, לא יאוחר מיום קביעת הסיעות לפי סעיף 25 לחוק האמור.

העמדת אמצעים לרשות סיעות המועצה

125.ג. העיריה תעמיד לרשות כלל הסיעות במועצה ולשימושם של כל חברי המועצה, משרד אחד לפחות, מכשיר טלפון, מכשיר פקסימיליה ומחשב.

סימן ב': ראש העיריה וסגניו

ראש העיריה

126. (א) עיריה תפעל באמצעות ראש העיריה; אין בהוראה זו כדי לפגוע בסמכויות המועצה לפי פקודה זו, לפי חוק התכנון והבניה, תשכ”ה–1965, או לפי כל דין אחר.

(ב) ראש העיריה יהיה אחראי לכך שהתפקידים שהוטלו על העיריה בפקודה זו או בכל דין אחר יבוצעו כראוי.

127. ר”ל. (בוטלו).

משכורת ראש העיריה וסגניו

129. (א) ראש העיריה וסגן ראש העיריה שנבחרו לפי חוק הרשויות המקומיות (בחירת ראש רשות וסגניו וכהונתם), תשל”ה–1975 (להלן – חוק הבחירה הישירה), רשאים לקבל שכר ותנאי שירות מקופת העיריה, בכפוף לאישור השר ובהתאם לתנאים ולשיעורים שקבע. ואולם לא יקבלו שכר ותנאי שירות מקופת העיריה כל אחד מאלה:

(1) סגן ראש עיריה – בעיריה שבה לא יותר מ-10,000 תושבים;

(2) יותר מסגן ראש עיריה אחד – בעיריה שבה לא יותר מ-20,000 תושבים;

(3) יותר משני סגני ראש עיריה – בעיריה שבה לא יותר מ-100,000 תושבים;

(4) יותר משלושה סגני ראש עיריה – בעיריה שבה לא יותר מ-200,000 תושבים;

(5) יותר מארבעה סגני ראש עיריה – בעיריה שבה לא יותר מ-400,000 תושבים;

(6) יותר מחמישה סגני ראש עיריה – בעיריה שבה לא יותר מ-500,000 תושבים;

(7) יותר משישה סגני ראש עיריה – בעיריה שבה יותר מ-500,000 תושבים.

(ב) תנאים כאמור בסעיף קטן (א) יכול שיכללו הוראות בדבר מספר הסגנים הרשאים לקבל שכר ותנאי שירות, וכן בדבר אי-תשלום שכר ותנאי שירות מקופת העיריה לראש העיריה או לסגן ראש העיריה, שנבחר במהלך תקופת כהונתה של המועצה במקום מי שחדל לכהן.

(ג) על אף הוראות סעיף קטן (ב), לא יקבע השר תנאים לאי-תשלום שכר ותנאי שירות לראש העיריה או לסגן ראש עיריה, שנבחר במהלך כהונתה של המועצה במקום מי שחדל לכהן, בהתקיים כל אלה:

(1) הסכם בדבר חילופי ראש העיריה או הסגן הונח על שולחן המועצה, תוך 45 ימים מהיום שראש העיריה הראשון בכל תקופת כהונת מועצה, התחיל לכהן;

(2) ראש העיריה, ובחילופי סגן, כל אחד מהסגנים, הן מי שחדל מכהונתו והן מי שנבחר במקומו, כיהן בתפקידו לפחות 28 חודשים;

(3) מספר הסגנים המתחלפים במהלך תקופת כהונתה של המועצה אינו עולה על –

(א) בעיריה שמספר תושביה אינו עולה על 250,000 – שני סגנים וביניהם מי שנבחר לסגן ממלא מקום ראש העיריה, לפי חוק הבחירה הישירה (להלן בסעיף זה – סגן ממלא מקום);

(ב) בעיריה שמספר תושביה עולה על 250,000 – שלושה סגנים וביניהם מי שנבחר לסגן ממלא מקום.

(ד) (1) התחלף ראש עיריה או סגן ראש עיריה והתקיימו התנאים האמורים בפסקאות (1) עד (3) של סעיף קטן (ג), יהיה זכאי לתנאי פרישה וגמלאות עבור תקופת כהונתו רק מי שביהן ראשון במהלך תקופת כהונתה של המועצה כראש עיריה או כסגן ראש עיריה, אלא אם כן בהסכם האמור בסעיף קטן (ג)(1) נקבע כי ראש עיריה או סגן ראש עיריה, שנבחר במקום מי שחדל מכהונתו, יהיה זכאי לתנאי פרישה וגמלאות עבור תקופת כהונתו במקום מי שביהן ראשון כאמור;

(2) ראש עיריה או סגן ראש עיריה, שאינו זכאי לתנאי פרישה וגמלאות לפי פסקה (1), יהיה זכאי למענק עבור תקופת כהונתו בהתאם לחוק הרשויות המקומיות (גמלאות לראש רשות וסגניו), תשל"ז-1977, והחלטות שהתקבלו לפיו.

(ה) בסעיף זה, "שכר ותנאי שירות" – שכר, תנאי פרישה וגמלאות, וכן כל הטבות כספיות אחרות הקשורות למילוי תפקידו של ראש העיריה או סגנו.

יושב ראש המועצה

130. (א) מועצת עיריה שמספר חבריה עשרים ואחד או יותר, רשאית לבחור מבין חבריה יושב ראש בהסכמת ראש העיריה, ובלבד שלא יקבל שכר.

(ב) על בחירתו של יושב ראש המועצה יחולו הוראות סעיף 26 לחוק הרשויות המקומיות (בחירת ראש הרשות וסגניו וכהונתם), תשל"ה-1975, בשינויים המחויבים.

(ג) החלטה על בחירת יושב ראש מועצה תתקבל בישיבה מיוחדת וברוב חברי המועצה, ויכול שהבחירה תתקיים באותה ישיבה.

(ד) ראש העיריה, סגן ראש העיריה או חבר ועדת ההנהלה לא ייבחר ליושב ראש המועצה.

(ה) יושב ראש המועצה לא יהיה רשאי לקבל משכורת מקופת העיריה.

דרכי סיום כהונה

131. יושב ראש המועצה יחדל מכהונתו אם נתקיים בו אחד מאלה:

(1) חדל להיות חבר המועצה;

(2) התפטר במתן הודעה בכתב למועצה;

(3) הועבר מכהונתו בהחלטת המועצה שנתקבלה ברוב קולות חבריה בישיבה מיוחדת.

ישיבה מיוחדת

132. לענין סעיפים 130 ו-131, "ישיבה מיוחדת" – ישיבה של ישיבה המועצה שלא מן המניין שזומנה כדי לדון בבחירת יושב ראש המועצה או העברתו מכהונה ושלא נדון בה כל נושא אחר.

133. עד 135.(בוטלו).

סימן ג': הנוהל

ישיבות המועצה והנוהל בהן

136. (א) ישיבות מועצה, זימונן והנוהל בהן יהיו לפי התקנון שבתוספת השניה.

(ב) שר הפנים, באישור ועדת הפנים ואיכות הסביבה של הכנסת, רשאי לשנות את הוראות התקנון.

חישוב המניין החוקי ופחיתתו

137. (א) לשם קביעת מספר חברי המועצה הדרוש למנין חוקי של המועצה יראו את המספר הכולל של חברי המועצה שצריך היה לבחרם כאילו נבחרו.

(ב) פחת מספר חברי המועצה, מאיזו סיבה שהיא, עד למטה מהמניין החוקי שנקבע בתקנות הנוהל, רשאי השר לעשות אחת מאלה:

- (1) להורות שהמועצה תיחשב כמועצה שחוללה;
- (2) להורות שיערכו בחירות למילוי המקומות שנתפנו במועצה;
- (3) למנות אנשים כשירים להיבחר חברי מועצה שיכנהו כחברי מועצה במקומות שנתפנו.

תוצאות פניו מקום במועצה

138. בכפוף לאמור בסעיף 137(ב), שום פעולה או הליך של מועצה או של ועדה מועדונית לא יהיו נטולי תוקף משום כך בלבד שנתפנה מקום במועצה.

חזקת כשרות

139. (א) כל עוד לא הוכח היפוכו של דבר יראו –

- (1) כל ישיבה של מועצה או של ועדה מועדונית שנתקבלה בה החלטה – כישיבה שנתכנסה ונתקיימה כהלכה;
- (2) כל האנשים שנכחו בישיבה – כבעלי סגולות הכשרה כדין;
- (3) כל ועדה שדנה בענין פלוני – כועדה שהוקמה כהלכה ומוסמכת לדון בענין שפורש בפרוטוקול של ההחלטה שנתקבלה.

(ב) פרוטוקול של החלטות מישיבות המועצה, המוחזק בהתאם לתקנות הנוהל, יתקבל כראיה בלי צורך בהוכחה נוספת.

האחריות לביצוע החלטות המועצה

140. ראש העיריה יהיה אחראי לכך שהחלטות המועצה יבוצעו כהלכה; הצריכה ההחלטה הוצאה מכספי העיריה – יהיה ראש העיריה אחראי לכך שההחלטה תבוצע בהתאם לתקציב המאושר ובהתאם להוראות אחרות של פקודה זו או של דין אחר; בהעדר ראש העיריה יהיו החובות האמורות על ממלא מקומו לפי סעיפים 14 או 16 לחוק הרשויות המקומיות (בחירת ראש הרשות וסגניו וכהונתם), תשל"ה-1975.

זכות עיון לחברי מועצה וועדות

140א. (א) פנקסי העיריה ומסמכיה יהיו פתוחים לעיון ולבדיקה לפני כל חבר המועצה; הם יועמדו לרשותו לפי בקשתו לא יאוחר משלושה ימים מיום פנייתו אל ראש העיריה או מי שהוא הסמיכו לכך, והוא רשאי להכין לעצמו העתק לרבות העתק צילומי, או תקציר מהם; אך לא יוצא פנקס או מסמך למטרה כאמור ממשמורת העיריה אלא בהסכמתו בכתב של ראש העיריה או מי שהוא הסמיכו לכך.

(א1) לא הועמדו פנקסי העיריה או מסמכיה לרשות חבר המועצה בתוך הזמן כאמור בסעיף קטן (א), ידרוש הממונה, לפי בקשת חבר המועצה, מראש העיריה

לעשות כן; לא נעתר ראש העיריה לדרישת הממונה בתוך שבעה ימים מיום דרישתו, ידרוש ממנו הממונה בצו לעשות כן בתוך תקופת הזמן שיציין בצו.

(ב) זכות העיון בפנקסים ובמסמכים לפי סעיף קטן (א) אינה חלה על פנקס או מסמך שגילוי או פרסומו אסור על פי כל דין ועל רישום או מסמך הנוגעים במישרין בזכויותיו של פרט או בחובותיו כלפי העיריה, זולת אם הם משמשים נושא לדיון במועצה או בועדה מועדונית שמבקש העיון חבר בה.

(ג) פנקסי העיריה ומסמכיה יועמדו על פי דרישה של יושב ראש ועדה לרשותה של הועדה בזמן ישיבתה, במידה שהם נוגעים לנושא שעל סדר יומה.

(ד) האמור בסעיף זה בא להוסיף על זכויות אחרות לגילוי פנקסים ומסמכים ולא לגרוע מהן.

דוח תלת חרשי

140ב. (א) ראש העיריה ימסור למועצה אחת לשלושה חדשים דין וחשבון על מצבה הכספי של העיריה ויפרט בו את הוצאותיה והכנסותיה.

(ב) ראש העיריה יגיש למועצה אחת לשלושה חדשים דין וחשבון בכתב על פעולות העיריה.

(ג) המועצה תקיים דיון, במועד שתקבע לכך, בדיון וחשבון שנמסר לה לפי סעיפים קטנים (א) או (ב).

סימן ד': סמכויות השר והממונה במקרים מיוחדים

הגדרות

140ג. בסימן זה –

"גירעון מצטבר" – עודף התחייבויות על נכסים, כפי שהופיע בדוח המבוקר;

"גירעון שוטף" – עודף הוצאות על הכנסות בתקציב השוטף, כפי שהופיע בדוח המבוקר;

"הדוח המבוקר" – הדוח המבוקר שהוגש לממונה על החשבונות לפי הוראות סעיף 216(א);

"עובד העיריה" – לרבות עובד ארעי, עובד זמני, עובד על פי חוזה מיוחד ועובד המועסק באמצעות קבלן כוח אדם כהגדרתו בחוק העסקת עובדים על ידי קבלני כוח אדם, התשנ"ו-1996;

"שיעור גביה", לענין ארנונה או אספקת מים – היחס שבין סך כל התקבולים מארנונה או מאספקת מים שגבתה העיריה בשנת כספים, לבין הסכומים המגיעים לעיריה בעד ארנונה או בעד אספקת מים, לפי הענין, באותה שנת כספים, על סמך הודעות תשלום שהמציאה העיריה לחייבים;

"שיעור גירעון מצטבר" – היחס שבין הגירעון המצטבר לבין הכנסות העיריה בתקציב השוטף המפורטות בדוח המבוקר שבו הופיע הגירעון המצטבר, למעט הכנסות כאמור לכיסוי הגירעון המצטבר;

"שיעור גירעון שוטף" – היחס שבין הגירעון השוטף לבין הכנסות העיריה בתקציב השוטף המפורטות בדוח

המבוקר שבו הופיע הגירעון השוטף, למעט הכנסות כאמור לכיסוי הגירעון המצטבר;

"תכנית הבראה" – תכנית להבראת העיריה שנועדה להביא לכך שהוצאותיה של העיריה בתקציבה הרגיל, בכל שנה, לא יעלו על הכנסותיה, וכן להסדיר את חובות העבר שלה, כולם או חלקם, לרבות בדרך של פשרה בין העיריה לבין נושיה בנוגע לחוב, פריסתו או אופן תשלומי;

"תקציב רגיל" – לרבות החזרי קרן וריבית על הלוואות.

תכנית הבראה

1140.ד. (א) עיריה רשאית להכין תכנית הבראה.

(ב) תכנית הבראה שהוכנה לעיריה טעונה את אישור השר; השר לא יאשר תכנית הבראה לעיריה, אלא אם כן שוכנע כי יש בתכנית כדי להביא להבראתה וכי השתתפות המדינה, ככל שהיא ניתנת, במימון התכנית, אינה חורגת ממסגרת הסכומים המיועדים בחוק התקציב השנתי לתכניות הבראה ברשויות המקומיות.

(ג) השר רשאי להורות לעיריה שיש לה גירעון מצטבר להכין תכנית הבראה, אם ראה שתכנית כאמור דרושה לצורך הבראתה.

(ד) נוכח השר שאין בתכנית ההבראה, שהוכנה על ידי העיריה כדי להביא להבראתה, רשאי הוא להורות לעיריה להכניס בה שינויים, כפי שיקבע; לא מילאה העיריה אחר הוראות השר כאמור, במועד שקבע, רשאי השר למנות אדם, שיתקן את התכנית על פי הוראותיו; הוכנה תכנית הבראה מתוקנת כאמור ואושרה על ידי השר, תפעל העיריה לפיה.

(ה) אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מהוראות סימן ד' של הפרק השביעי.

מועצה המסרבת למלא חובה מסוימת

141. (א) נראה לממונה שמועצה או שראש העיריה נמנעים ממילוי חובה או מביצוע עבודה שהוטלו עליהם בפקודה זו או בכל דין אחר, רשאי הוא לדרוש מהם בצו למלא את החובה או לבצע את העבודה תוך הזמן הנקוב בצו.

(ב) (1) לא מילאו המועצה או ראש העיריה אחרי הצו בתוך הזמן המצוין בו, רשאי הממונה למנות אדם מתאים, למילוי החובה או לביצוע העבודה;

(2) מינה הממונה אדם מתאים, רשאי הוא לקבוע את השכר שישולם לו ולהורות שהשכר והוצאות העבודה ייפרעו מקופת העיריה; הוראות פסקה זו לא יחולו מקום שאדם מקבל שכר או הוצאות מהעיריה;

(3) לענין זה, "אדם מתאים" – לענין צו שהופנה כלפי המועצה, ראש העיריה או אדם מתאים אחר, שמינה הממונה; לענין צו שהופנה כלפי ראש העיריה, אדם מתאים שמינה הממונה.

כשאין אפשרות לכנס את המועצה

142. בשעת חירום, כשאין אפשרות לכנס ישיבה של המועצה, רשאי הממונה להורות לראש העיריה למלא חובה או לבצע עבודה המוטלות על המועצה בפקודה זו או בכל דין אחר, והן לדעת הממונה, הכרחיות לבטיחות ולבריאות של תחום העיריה או לבטיחותם ובריאותם של תושביו.

מינוי גובה ממונה

142א. (א) סבר השר שעיריה אינה פועלת במידה מספקת לגביית ארנונה ואספקת מים ושיעורי גביית אספקת המים והארנונה של העיריה בשנת הכספים האחרונה שלגביה הוגש דוח מבוקר, הם כמפורט בסעיף קטן (ב), רשאי הוא, לאחר שנתן הזדמנות לראש העיריה להשמיע את טענותיו ומטעמים שירשמו, למנות אדם מתאים (בסימן זה – גובה ממונה). לגביית ארנונה, אספקת מים, מסי, אגרות, היטלים, דמי השתתפות, קנסות ושאר תשלומי חובה, המגיעים לה לפי כל דין (בסימן זה – מסי העיריה); מינוי גובה ממונה יהיה לתקופה של שנתיים, ורשאי השר להאריך או לקצר את תקופת המינוי כפי שיקבע.

(ב) (1) בעיריה המשויכת לאשכולות 1 עד 4 בהתאם לפרסום האחרון לאפיון רשויות מקומיות וסיווגן לפי הרמה החברתית-כלכלית של האוכלוסייה, שפרסמה הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה* (בסעיף זה – המדרג החברתי-כלכלי) – חמישים אחוזים או פחות;

(2) בעיריה המשויכת לאשכולות 5 עד 7 בהתאם למדרג החברתי-כלכלי – חמישים וחמישה אחוזים או פחות;

(3) בעיריה המשויכת לאשכולות 8 עד 10 בהתאם למדרג החברתי-כלכלי – שישים אחוזים או פחות.

(ג) לענין מינוי של גובה ממונה לפי הוראות סעיף קטן (א) יחולו הוראות סעיפים 17 עד 18, 24 ו-24(ג) לחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975 (בחוק זה – חוק החברות הממשלתיות), בשינויים המחויבים; ואולם לענין תנאי הכשירות הנדרשים לפי סעיף 24(ג) לחוק האמור, יקראו את סעיף 16 לאותו חוק כך שבכל מקום, במקום "החברה" ובמקום "תאגיד" יבוא "רשות מקומית".

(ד) השר רשאי לקבוע את השכר שישולם לגובה הממונה, ורשאי הוא להורות כי שכרו ישולם מקופת העיריה.

(ה) לגובה ממונה יהיו כל הסמכויות הנתונות על פי כל דין, לעיריה, לראש עיריה או לעובד עיריה לצורך גביית מסי העיריה; מונה גובה ממונה לפי הוראות סעיף זה וכל עוד המינוי בתוקף, לא יהיו נתונות לעיריה, לראש העיריה או לעובד העיריה הסמכויות האמורות.

(ו) (1) גובה ממונה רשאי לדרוש ולקבל כל מידע ומסמך הדרושים לו לשם ביצוע תפקידו והנמצאים ברשות העיריה, לרבות ראש העיריה

אחרת לפי כל דין, או עריכת הסדר נושים לעיריה לפי הוראות סעיף 146א.

(ב) השר רשאי להאריך את תקופת מינויו של החשב המלווה בתקופות נוספות כפי שיקבע.

(ג) שכרו של החשב המלווה ישולם מתקציב משרד הפנים.

(ד) הודעה על מינוי חשב מלווה תפורסם ברשומות ובאתר האינטרנט של משרד הפנים.

(ה) השר, בהסכמת שר המשפטים, יקבע תנאי כשירות ופסלות לכהונה לחשב מלווה.

סמכויות החשב המלווה ופעולות הטענות אישורו

142ג. (א) מונה לעיריה חשב מלווה, יחולו הוראות אלה, כולן או חלקן, כפי שיקבע השר:

(1) החשב המלווה, והוא בלבד, יהיה ממונה על גביית מסי העיריה; לחשב המלווה מוקנות כל הסמכויות הנתונות, על פי כל דין, לעיריה, לראש העיריה או לעובד העיריה לצורך גביית מסי העיריה, ולא יהיו לעיריה, לראש העיריה, או לעובד העיריה הסמכויות האמורות, כל עוד מינוי החשב המלווה עומד בתוקפו; מונה לעיריה חשב מלווה וטרם מינויו מונה לה גובה ממונה לפי הוראות סעיף 142א(א), יפסיק השר את כהונתו של הגובה הממונה;

(2) על אף הוראות כל דין, לא תינתן הנחה ממסי העיריה, אלא אם כן אישר החשב המלווה, בכתב, את החלטת המועצה או ועדת ההנחות בדבר מתן הנחה כאמור; החלטת מועצה או ועדת הנחות של אושרה כאמור – בטלה;

(3) דבר מינויו של החשב המלווה יצוין בכל מסמך של העיריה שהוא בעל משמעות כספית או תקציבית, בנוסח שיקבע השר;

(4) עיריה, ראש עיריה, מי שסמכויות ראש העיריה נאצלו לו לפי סעיף 17 לחוק הבחירה הישירה, ועובד העיריה, לא יתחייבו בהתחייבות כספית כלשהי מטעם העיריה, לרבות לענין תנאי העסקה כהגדרתם בסעיף 33א(ד) לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985, אלא אם כן ניתן לאותה התחייבות אישור מראש ובכתב של החשב המלווה; בסעיף זה, "התחייבות כספית" – לרבות בחוזה, בכתב התחייבות, במסמכי תשלום, בהסדר פשרה המוגש לבית משפט או לבית דין על מנת לקבל תוקף של פסק דין, או בתעודה אחרת;

(5) התחייבות כספית מטעם העיריה לא תחייב את העיריה אלא אם כן חתם עליה, נוסף על החתימות הנדרשות לפי פקודה זו, גם החשב המלווה; על כל התחייבות כספית יצוין בכתב כי מונה לעיריה חשב מלווה וכי זו תחייב את העיריה רק אם נחתמה על ידו כאמור; התחייבות כספית שלא נחתמה כאמור – בטלה;

וסגנו, חברי המועצה, היועץ המשפטי לעיריה ועובדי העיריה, וכן לדרוש ולקבל כל מידע ומסמך כאמור הנמצאים ברשות גורם אחר ושלבסמכות העיריה לפי דין או הסכם, לדרוש ולקבל אותם; מי שנדרש למסוב מידע או מסמך כאמור ימלא אחר הדרישה בתוך התקופה הקבועה בדרישה ובאופן הקבוע בה.

(2) לצורך ביצוע תפקידו תהיה לגובה הממונה גישה לכל מאגר מידע רגיל או ממוחשב, לכל בסיס נתונים ולכל תוכנת עיבוד נתונים אוטומטי (בסעיף זה – מאגר מידע) של העיריה, וכן לכל מאגר מידע שמחזיק בו גורם אחר ושלעיריה קיימת נגישות אליו, לפי דין או הסכם.

(3) הוראות סעיף 170ב(ג) יחולו לגבי גובה ממונה, בשינויים המחויבים.

(ז) לצורך ביצוע תפקידו יסתייע גובה ממונה, ככל הנדרש, בעובדי העיריה אשר יפעלו בהתאם להוראותיו.

(ח) ראה גובה ממונה שלצורך ביצוע תפקידו על העיריה להתקשר בחוזה עם אדם שאינו עובד העיריה, רשאי הוא, באישור הממונה, להורות לראש העיריה להתקשר בחוזה עם אותו אדם לפי הוראות סעיף 195, בתוך תקופה שיוזם ושלא תפחת מ-30 ימים; לא קיים ראש העיריה אחר הוראת הגובה הממונה בתקופה שהורה, רשאי הגובה הממונה להתקשר בחוזה עם אותו אדם, בשם העיריה.

(ט) היתה התקשרות כאמור בסעיף קטן (ח) טעונה מכרו לפי פקודה זו, ייערך המכרז לפי הוראות הפקודה, השינויים שיקבע השר ובשינוי זה: הוראות סעיף 148 לא יחולו וחברי ועדת המכרזים יהיו לענין זה הגובה הממונה והוא יהיה היושב ראש, גזבר העיריה, היועץ המשפטי לעיריה ושני נציגים מקרב עובדי משרד הפנים שימנה הממונה.

מינוי חשב מלווה

142ב. (א) השר רשאי, לאחר שנתן לראש העיריה הזדמנות להשמיע את טענותיו ומנימוקים שיירשמו, למנות לעיריה חשב מלווה לתקופה שיקבע, בהתקיים אחד מאלה:

(1) שיעור הגירעון השוטף של העיריה, כפי שהופיע בדוח המבוקר האחרון, הוא עשרה אחוזים או יותר, ושיעור הגירעון המצטבר של העיריה הוא חמישה עשר אחוזים או יותר;

(2) תקציב העיריה או עניניה הכספיים האחרים מנוהלים, לדעת השר, באורח לא תקין או שלא בהתאם להוראות כל דין;

(3) קיימות נסיבות מיוחדות שבשלן דרוש, לדעת השר, מנימוקים שיירשמו, למנות חשב מלווה לשם הבטחת ניהול כספי תקין של העיריה, כגון איחוד העיריה עם רשות מקומית

מלווה, ימציא אותו אדם וכן כל אדם אחר שהוא צד להליך, לחשב המלווה, העתק מכתב בי-הדין שהוא מגיש באותו הליך; בסעיף זה, "הליך משפטי" – לרבות תובענה, עתירה, בקשה או ערעור.

תוכנה של תכנית הבראה

142ד. (א) בתכנית ההבראה יפורטו, בין השאר, יעדי התכנית והדרכים להשגתם, ובכלל זה –

(1) מקורות המימון לתכנית, לרבות מקורות המימון להסדר חובות העבר;

(2) אמצעי התייעלות שתנקוט העיריה, לרבות צמצום הוצאותיה, העלאת שיעורי הגביה של מסים, אגרות ותשלומי חובה המשתלמים לה, ופיטורי עובדים, וכן אמצעי התייעלות נוספים, ככל שגדרש, וביניהם: הגדלת מקורות ההכנסה האחרים של העיריה, מכירת נכסים ועריכת שינויים מבניים וארגוניים;

(3) לוח הזמנים לביצוע הוראות התכנית, התקופה להשלמת ביצועה, והתנאות העברה של הקצבות שכן כספי הבראה מתקציב המדינה, ככל שניתנו כאלה, בעמידה בלוח הזמנים האמור.

(ב) (בוטל).

סמכות השר לגבי מועצה מתמעת או נחשלת

143. (א) בכל אחד מהמקרים המנויים להלן רשאי השר להורות על בחירת ראש עיריה חדש או מועצה חדשה או שניהם כאחד, ולקבוע את תאריך הבחירות, למנות ראש עיריה ומועצה או למנות מועצה בלבד, מתוך אנשים הכשירים להיות חברי מועצה, או למנות ועדה למילוי תפקידי ראש העיריה והמועצה או למילוי תפקידי המועצה בלבד, ואלה המקרים:

(1) המועצה נחשבת כמועצה שחדלה לפי סעיף 137(ב);

(2) המועצה או ראש העיריה אינם ממלאים עוד, לדעת השר, את התפקידים שהוטלו עליהם לפי הפקודה או בכל דין אחר או שאינם מנהלים כשורה את תחום שיפוטם לרבות התפקידים שהוטלו עליהם כועדה מקומית לפי חוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965, וכל זאת לאחר שהזהיר אותם;

(3) ועדת חקירה מצאה כי המועצה או ראש העיריה אינם עשויים למלא את תפקידיהם כראוי לרבות התפקידים שהוטלו עליהם כועדה מקומית לפי חוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965 והמליצה לפני השר על סיום כהונת ראש העיריה או על פיזור המועצה.

(ב) התקיים אחד המקרים המנויים בסעיף קטן (א)1 עד (3). בתוך שנה לפני המועד הקבוע לקיום בחירות לפי סעיף 4 לחוק הרשויות המקומיות (בחירות), תשכ"ה-1965 (להלן – חוק הבחירות), לא ימנה השר ראש עיריה, מועצה או ועדה לפי סעיף קטן (א).

(6) לא יתמנה אדם לעובד העיריה אלא אם כן אישר החשב המלווה, מראש ובכתב, את העסקתו ואת תנאי העסקתו; לא יסרב החשב המלווה לאשר העסקה ותנאי העסקה כאמור אלא משיקולים תקציביים או אם נוכח שהעסקת העובד אינה כדי; מונה אדם בלא אישור החשב כאמור – בטל המינוי, ואולם אותו אדם יהא זכאי לגמול ראוי בשל תקופת העסקתו, אלא אם כן הוכח כי ידע שהעסקתו טעונה אישור החשב המלווה כאמור בפסקה זו, וכי לא ניתן אישור כאמור;

(7) ראש העיריה או מי שסמכויות ראש העיריה נאצלו לו לפי סעיף 17 לחוק הבחירה הישירה, ועובד העיריה, חייבים למלא אחר הוראות החשב המלווה שניתנו במסגרת סמכויותיו ומכוחן;

(8) לחשב המלווה יהיו הסמכויות האמורות בסעיף 142(ה) הדרושות לו לשם מילוי תפקידו ויחולו לענין זה הוראות הסעיף האמור;

(9) הסמכות להעביר כספים מסעיף אחד שבצקתיה למשנהו, לפי הוראות סעיף 211, תהיה נתונה לחשב המלווה ולענין זה ייקרא הסעיף האמור כך שבמקום "ראש העיריה רשאי, באישור המועצה ובאישור השר" יבוא "חשב מלווה רשאי, באישור השר".

(ב) אישר השר, לגבי עיריה, תכנית הבראה, ונוכח השר שהעיריה אינה פועלת לביצועה של תכנית ההבראה וכי אין בסמכויות הנתונות לחשב מלווה לפי הוראות סעיף קטן (א) כדי להבטיח את ביצועה, רשאי הוא, בהתייעצות עם שר האוצר, להקנות לחשב המלווה, לתקופה שלא תעלה על שישה חודשים, את הסמכויות הנתונות לפי פקודה זו ולפי כל דין אחר לראש העיריה, למועצה, לוועדה מועדותיה, או לעובד העיריה, כולן או חלקן, ככל הנדרש לצורך ביצוע תכנית ההבראה, ובכלל זה:

(1) פיטורי עובדים;

(2) התקשרות בהתחייבות כספית בשם העיריה;

(3) קבלת אשראי;

(4) הכנת תקציב ותקציב מילואים לעיריה והגשתו לאישור השר;

(5) הטלת ארנונה כללית על הנכסים שבתחומי העיריה, וכן הטלת שאר מסי העיריה שהעיריה מוסמכת להטילם על פי כל דין.

(ג) הוקנו לחשב המלווה הסמכויות כאמור בסעיף קטן (ב), לא יהיו נתונות לעיריה, לראש העיריה, למועצה, לוועדה מועדותיה או לעובד העיריה, לפי הענין, הסמכויות שהוקנו כאמור.

המצאת העתק כתבי בי-דין לחשב מלווה

142ג. פתח אדם הליך משפטי כנגד עיריה, ומונה לעיריה לפני פתיחת ההליך או במהלך ניהולו חשב

143א. (א) השר ושר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, יקבעו בתקנות כללים המתייחסים לעיריה שבה, בין השאר, יש שיעור גירעון שוטף, שיעור גירעון מצטבר, שיעור גביית ארנונה ושיעור גביית תשלומי אספקת מים (בסעיף זה – שיעורים).

(ב) בתקנות לפי סעיף קטן (א) יקבעו השרים את השיעורים בשלושה מדרגים, שבמסגרתם יפעל שר הפנים כמפורט בפסקאות (1) עד (3), ורשאים הם לקבוע את השיעורים כולם או חלקם:

(1) שיעורים שבהגיע העיריה אליהם יהיה חייב השר להורות על מינוי ועדה למילוי תפקידי ראש העיריה והמועצה (בסעיף זה – ועדה);

(2) שיעורים שבהגיע העיריה אליהם רשאי השר להורות על מינוי ועדה;

(3) שיעורים שבהגיע העיריה אליהם לא יורה השר, על מינוי ועדה.

(ג) (1) תקנות לפי סעיף זה יחולו לענין פעולות השר לפי סעיף זה בלבד והם לא יחולו לענין פעולות השר לפי סעיף 143א.

(2) שיעורים שנקבעו לפי סעיף זה יחולו על מינוי ועדה לפי סעיף זה בלבד ולא יחולו על מינוי ועדה למילוי תפקידי ראש העיריה והמועצה או למילוי תפקידי המועצה לפי סעיף 143א.

(ד) (1) השר ושר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, יקבעו בתקנות הוראות המתייחסות לעיריה שחלות עליה הוראות פרק ד' לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985 (בפקודה זו – חוק יסודות התקציב), שלא עמדה באחד או יותר מיעדי תכנית הבראה, שהוכנה לגביה, או שלא הגישה הצעה לתכנית הבראה בתוך שלושים ימים שתחילתם מיום שהודיעה לשר הפנים על החלת הוראות סעיף 131 בפרק האמור עליה.

(2) בתקנות לפי סעיף קטן (ד) (1) יקבעו השרים תנאים שבהתקיימם יהיה חייב השר להורות על מינוי ועדה למילוי תפקידי ראש העיריה והמועצה, ולגבי עיריה שלא הגישה הצעה לתכנית הבראה כאמור בסעיף 131, תנאים שבהתקיימם יהיה חייב השר להורות על מינוי ועדה למילוי תפקידי המועצה או על מינוי ועדה למילוי תפקידי המועצה וראש העיריה.

(3) השרים רשאים לקבוע בתקנות, באישור ועדת הכספים של הכנסת, לגבי עיריה שלא הגישה תכנית הבראה על אף הוראת השר לעשות כן כאמור בסעיף 140 לפקודת העיריות, תנאים שבהתקיימם השר יהיה רשאי להורות על מינוי ועדה למילוי תפקידי המועצה או על מינוי ועדה למילוי תפקידי המועצה וראש העיריה.

144. ועדת חקירה לענין סעיף 143 תמונה על ידי השר, בהתייעצות עם שר המשפטים, ולא יהיה בה חבר המועצה ולא רוב חברים שהם עובדי המדינה.

יושב ראש ועדה ממונה, סגנו וסמכויותהם

145. (א) לוועדה שמונתה לפי סעיף 143 למילוי תפקידי ראש העיריה והמועצה ימנה השר מתוך חבריה יושב ראש, ואם נראה לו – גם סגן או סגנים ליושב ראש.

(ב) ליושב ראש יהיו כל הסמכויות והחובות שיש לראש העיריה, ולסגן יושב ראש יהיו כל הסמכויות והחובות שיש לסגן ראש העיריה.

(ג) הוראות סעיף 134 יחולו לגבי יושב ראש וסגן או סגנים ליושב ראש, בשינויים המתאימים.

(ד) יושב ראש או סגן יושב ראש, רשאים לקבל מתוך קופת העיריה שכר שיקבע השר מזמן לזמן. זכויותיהם לגמלאות יבוסחו בקופת גמל כהגדרתה בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005, וקופת העיריה לא תישא בכל עלות בשל זכויותיהם לגמלאות בעבור תקופת כהונתם בתפקידים האמורים, למעט בתשלומים השוטפים לקופת הגמל.

סמכויותיהן ותקופת כהונתן של מועצה או ועדה ממונות

146. (א) מועצה או ועדה ממונות לפי סעיף 143 יכהנו עד המועד הקרוב שבו יתקיימו בחירות לרשויות המקומיות לפי סעיף 4 לחוק הבחירות, ובלבד שתקופת הכהונה לא תפחת משנתיים ויהיו להן כל הסמכויות והחובות המוקנות למועצה או למועצה ולראש העיריה, לפי הענין לפי פקודה זו או לפי כל דין אחר.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א) רשאי השר, בהתייעצות עם ועדת הפנים ואיכות הסביבה של הכנסת, לקבוע מועד אחר לסיום כהונתה של מועצה או ועדה ממונה.

הסדר נושים

146א. לבקשת נושה של עיריה או לבקשת שר הפנים, באישור שר המשפטים, רשאי בית המשפט לקבוע כי הוראות סעיף 233 לפקודת החברות [נוסח חדש], תשמ"ג-1983, יחולו, בשינויים המחויבים, על עיריה.

פרק שמיני: ועדות המועצה

סימן א': ועדות כלליות

ועדת ההנהלה

147. (א) המועצה רשאית לבחור מבין חבריה ועדת הנהלה קבועה שתפקידה לייעץ לראש העיריה בכל הנוגע לביצוע תפקידיו, ושתשמש ועדה לכל ענין שאינו בתחום סמכותה של ועדה אחרת, קבועה או ארעית.

(ב) חברי ועדת ההנהלה יהיו ראש העיריה, סגניו וחברי מועצה אחרים שהמועצה תקבע את מספרם ותבחר אותם.

ועדת מכרזים

148. (א) המועצה תבחר מבין חבריה ועדת מכרזים קבועה שתפקידה לבדוק הצעות מחירים המוגשות לעיריה בעקבות פרסום מכרז ולהמליץ לפני ראש העיריה על ההצעה שלדעת הועדה ראוי לאישור; ראש העיריה לא יהיה חבר בוועדת המכרזים.

(ב) החליט ראש העיריה לאחר עיון בהמלצות ועדת המכרזים שלא לאשר את ההצעה שעליה המליצה הועדה, ירשום את הנימוקים להחלטתו ויביאם לידיעת המועצה בישיבתה הקרובה.

(ג) ראש העיריה רשאי, באישור המועצה, לאשר הצעה מבין ההצעות שהיו לפני ועדת המכרזים, אף שהועדה לא המליצה עליה.

ועדת כספים

149. המועצה תבחר מבין חבריה ועדת כספים קבועה שתפקידה לייעץ למועצה בכל עניני כספים של העיריה.

ועדות מל"ח

149א. (א) המועצה תבחר ועדה להכנת המשק לשעת חירום ולהפעלתו בשעת חירום.

(ב) (1) (נמחקה);

(2) הועדה תקים ישיבותיה בדלתיים סגורות;

(3) היו הדעות בישיבה שקולות – תהא ליושב ראש הישיבה קול נוסף או מכריע;

(4) החלטות הועדה – למעט החלטות בענין הנוגע לתקציב העיריה – אינן טעונות אישור המועצה, ואולם המועצה רשאית להסמיך את הועדה להחליט גם בענין הנוגע לתקציב העיריה.

ועדת בטחון

149ב. (א) בעיריה שבה נתכונן משמר אזרחי, כמשמעותו בפקודת המשטרה, תוקם ועדת בטחון אשר תייעץ ותסייע למשטרה בענין המשמר האזרחי.

(ב) חברי ועדת הבטחון יהיו –

(1) נציגי העיריה שתמנה המועצה;

(2) נציגי שרים אלה, אם ראו לשלוח נציג:

נציג שר הבטחון, שימנה מפקד הג"א מחוזי, כמשמעותו בחוק ההתגוננות האזרחית, תשי"א – 1951;

נציג שר החינוך והתרבות, שימנה מנהל הלשכה המחוזית של המשרד;

נציג שר המשטרה, שימנה מפקד משטרת המחוז;

(3) חברים אחרים כפי שתחליט הועדה.

(ג) (בוטל).

ועדה לעניני ביקורת

149ג. (א) המועצה תבחר מבין חבריה ועדה לעניני ביקורת שתפקידה לדון בכל דיו"ח של מבקר המדינה ושל

נציב תלונות הציבור על הביקורת בעיריה, בכל דיו"ח של משרד הפנים על העיריה ובכל דיו"ח של מבקר העיריה, ולעקוב אחרי תיקון הליקויים שהעלתה הביקורת, והיא רשאית לדון בכל דיו"ח ביקורת אחר על העיריה שהוגש לפי דין; הועדה תגיש למועצה את סיכומיה והצעותיה.

(ב) מספר חברי הועדה לא יעלה על שבעה; הרכב הועדה יהיה תואם, ככל שניתן, את ההרכב הסיעתי של המועצה; ראש העיריה, סגניו וחברי ועדת ההנהלה לא יהיו חברים בוועדה לעניני ביקורת.

(ג) (1) יושב ראש הועדה לעניני ביקורת יהיה, בכפוף להוראות פסקה (2) מהאופוזיציה ולא יכהן כדירקטור בהנהלת גוף עירוני מבוקר; לענין סעיף זה יראו את יושב ראש הועדה לעניני ביקורת כשייך לאופוזיציה אם התקיימו בסיעתו, בין היתר, לפחות כל אלה:

(א) סיעתו שונה מסיעתו של ראש העיריה;

(ב) לסיעתו אין ייצוג בוועדת ההנהלה;

(ג) מסיעתו לא מונו סגנים לראש העיריה;

(ד) סיעתו אינה קשורה בהסכם המתייחס לכהונת ראש העיריה או לניהול העיריה.

(2) היו הסיעות כולן מיוצגות בוועדת ההנהלה או ישנה במועצה סיעה אחת בלבד, יהיה יושב ראש הועדה לעניני ביקורת מי שהתקיימו בו לפחות כל אלה:

(א) הוא אינו חבר בוועדת ההנהלה;

(ב) הוא אינו מכהן כיושב ראש ועדת הכספים או המכרזים;

(ג) הוא אינו מכהן כדירקטור בגוף עירוני מבוקר;

(ד) סיעתו שונה מסיעתו של ראש העיריה, אם יש במועצה יותר מסיעה אחת.

ועדת הנחות

149ד. (א) המועצה תבחר מבין חבריה ועדת הנחות (להלן – הועדה) שסמכויותיה יהיו –

(1) לתת הנחה מסכים הארנונה הכללית המוטלת על הנכס באותה שנת כספים, אלמלא ההנחה, בשיעורים המפורטים להלן;

(א) לנזק המחזיק בנכס המשמש למגוריו – עד 70%; לענין זה, "נזק" – מחזיק שנגרמו לו הוצאות חריגות, גבוהות במיוחד, בשל טיפול רפואי חד – פעמי או מתמשך שלו או של בן משפחתו או בשל אירוע אשר הביא להרעה משמעותית, בלתי צפויה, במצבו החומרי;

(ב) למחזיק בנכס, שהוא הבעלים הראשון של בנין חדש ריק, שמיום שהסתיימה בנייתו והוא ראוי לשימוש, אין משתמשים בו במשך תקופה רצופה שיקבע השר – עד 100%.

(2) לדון בבקשות למחיקת סכום המגיע לעירייה לפי סעיף 339, שאינו ארנונה, ולהגיש המלצותיה לשר.

(ב) חברי הועדה יהיו –

(1) שלושה חברי המועצה, אשר שניים מהם חברים בסייעות המיוצגות בועדת ההנהלה ואחד חבר בסייעה הגדולה ביותר, שאינה מיוצגת בועדת ההנהלה, שקיבלה את מרב קולות הבוחרים; היו הסייעות כולן מיוצגות בועדת ההנהלה – יהיה חבר ועדה אחד לפחות מי שאינו חבר המועצה;

(2) הגזבר, מנהל מחלקת הרווחה, ומנהל מחלקת הגביה או מי שכל אחד מהם הסמיכו לענין סעיף זה מבין עובדי העירייה;

(3) היועץ המשפטי שמינתה העירייה לפי חוק הרשויות המקומיות (יועץ משפטי), תשל"ו-1975, או עורך דין ממשרדו או מלשכתו ובעירייה שלא מינתה יועץ משפטי כאמור, עורך דין שמינתה המועצה לענין זה.

(ג) המועצה תמנה מבין חבריה שמונו לוועדה, את יושב ראש הועדה ואת ממלא מקומו.

(ד) מנין חוקי בישיבות הועדה יהיה נוכחות של יושב ראש הועדה או ממלא מקומו, היועץ המשפטי והגזבר.

(ה) החלטות הועדה אינן טעונות אישור המועצה אך יונחו על שולחנה.

ועדה לקליטת עליה

1149. בעירייה שלפחות 10% מתושביה עלו לישראל אחרי יום ד' בשבט תש"ן (1 בינואר 1990), תבחר המועצה ועדה לקליטת עליה שתטפל בכל ענין הנוגע לקליטתם של התושבים האמורים.

ועדת בטיחות בדרכים

1149. (א) המועצה תבחר ועדה לבטיחות בדרכים, שתפקידה ליזום ולתכנן פעילות בתחומים הנוגעים לבטיחות בדרכים; הועדה תגיש לאישור המועצה את תכניתה ותפקח על ביצוע התכנית המאושרת.

(ב) חברי הועדה יהיו –

(1) ראש העירייה או סגנו שהוא ממלא מקומו הקבוע, והוא יהיה היושב ראש;

(2) מהנדס העיר ומנהל אגף החינוך, או מי שכל אחד מהם הסמיכו, מבין עובדי העירייה, לענין זה;

(3) חברי המועצה או בעלי תפקידים אחרים בעירייה, כפי שיקבע ראש העירייה בכפוף להוראות סעיף קטן (א);

(4) נציג שר התחבורה, שימנה שר התחבורה;

(5) נציגי גופים העוסקים בבטיחות בדרכים, ונציגי השכונות המצויות בתחום העירייה, כפי שיקבע ראש העירייה בכפוף להוראות סעיף קטן (א);

(6) נציג השר לבטחון הפנים שימנה מפקד המרחב שבתחום סמכותו נמצאת העיר.

(ג) מספר חברי הועדה יהיה כלהלן:

(1) בעירייה שמספר תושביה אינו עולה על 30,000 – 9;

(2) בעירייה שמספר תושביה עולה על 30,000 אך אינו עולה על 100,000 – 12;

(3) בעירייה שמספר תושביה עולה על 100,000 – 15.

ועדה לקידום מעמד הילד

1149. (א) המועצה תבחר ועדה שתפקידה ליזום ולתכנן פעילות לקידום מעמד הילד ובני הנוער, להגן עליהם ולהבטיח את זכויותיהם, לרבות מימוש עקרונות של טובת הילד, אי אפליה, הזכות להתפתחות בתנאים נאותים וזכותם של ילדים ובני נוער להשמיע את דעתם ולהשתתף בצורה נאותה בקבלת החלטות הנוגעות לעניניהם.

(ב) חברי הועדה יהיו –

(1) שלושה עד חמישה חברי מועצה;

(2) מנהל אגף החינוך;

(3) מנהל אגף הרווחה או מנהל המחלקה לשירותים ציבוריים;

(4) אחד ממנהלי בתי הספר בעיר;

(5) נציג ארגון המורים העל-יסודיים;

(6) נציג ארגון מורי אגודת ישראל – בעיר שבה פועל מוסד חינוך שמוריו חברים בארגון; בפסקה זו, "מוסד חינוך" – מוסד חינוך חובה כמשמעותו בחוק לימוד חובה, תשי"ט-1949;

(7) נציג הסתדרות המורים;

(8) יושב ראש מועצת התלמידים העירונית;

(9) יושב ראש ועד ההורים העירוני;

(10) מפקד תחנת המשטרה שבתחום סמכותו נמצאת העיר;

(11) נציג תנועות הנוער בעיר;

(12) נציג ארגון התנדבותי שענינו קידום עניני ילדים ונוער;

(13) חברים נוספים, כפי שתקבע המועצה.

ועדה להנצחת זכרם של נרצחי טרור

1149. (א) המועצה תבחר ועדה להנצחת זכרם של נרצחי פעילות טרור, שתפקידה ליזום ולתכנן דרכי הנצחה ופעולות הנצחה לתושבי העיר שנרצחו בעקבות פעילות טרור.

(ב) מספר חברי הועדה לא יפחת משלושה ולא יעלה על תשעה; שליש מהם יהיו חברי המועצה, שליש נציגי ציבור ושליש בני משפחות של נרצחי פעילות טרור שהיו תושבי העיר, שהמועצה קבעה את דרך בחירתם.

(ג) לענין סעיף זה, "נרצח פעילות טרור" – נפגע שמת עקב פגיעת איבה, הכל כאמור בחוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה, התש"ל-1970.

ועדת חינוך

149ט. (א) המועצה תבחר ועדת חינוך שתפקידה ליוזם ולתכנן פעילות בתחומים הנוגעים לחינוך; הוועדה תגיש לאישור המועצה את תכניתיה ותעקוב אחר ביצוע התכנית המאושרת; כן תיעץ הוועדה למועצה בתחומים כאמור.

(ב) חברי הוועדה יהיו –

(1) ראש העיריה או ממלא מקומו לפי הוראות סעיף 14(ג) בחוק הרשויות המקומיות (בחירת ראש הרשות וסגניו וכהונתם), התשל"ה-1975, והוא יהיה היושב ראש;

(2) שלושה עד שישה חברי מועצה, בכפוף להוראות סעיף קטן (ג);

(3) שני נציגים של בתי ספר שבתחום שיפוטת של העיריה, שהם מנהלי בית ספר או סגניהם, האחד מבית ספר שניתן בו חינוך יסודי שייבחר על ידי הסתדרות המורים, והאחר מבית ספר שניתן בו חינוך על-יסודי שייבחר על ידי ארגון המורים העל-יסודיים;

(4) נציג ועד ההורים העירוני;

(5) יושב ראש מועצת התלמידים העירונית, ואולם אם אין הוא זכאי להצביע בבחירות לעיריה לפי חוק הרשויות המקומיות (בחירות), התשכ"ה-1965, תבחר מועצת התלמידים העירונית נציג אחר במקומו הזכאי להצביע בבחירות כאמור.

(ג) מספר חברי המועצה שיהיו בוועדת החינוך מכוח סעיף קטן (ב)(2) ייקבע על ידי המועצה, כך שכלל מספר החברים בוועדה יהיה בלתי זוגי.

ועדה לאיכות הסביבה

149ט. (א) המועצה תבחר ועדה לאיכות הסביבה שתפקידה ליוזם ולתכנן פעילות בתחומים הנוגעים לשמירה על איכות הסביבה ולהבטחת פיתוח ושמור בני קיימא של הסביבה; הוועדה תגיש לאישור המועצה את תכניתיה ותעקוב אחר ביצוע התכנית המאושרת.

(ב) חברי הוועדה יהיו –

(1) ארבעה חברי מועצה;

(2) עובד בכיר שהוא האחראי לתחום איכות הסביבה בעיריה;

(3) שני נציגי ציבור שהם תושבי העיר; את האחד תבחר המועצה בהתייעצות עם ארגונים מקומיים שענינם בשמירת איכות הסביבה ואת האחר יבחרו ארגונים מקומיים כאמור, ובאין ארגון מקומי, תבחר המועצה את האחד בהתייעצות עם ארגון ארצי ואת האחר יבחר ארגון ארצי;

(4) נציג השר לאיכות הסביבה.

(ג) לדיוני הוועדה יוזמן דרך קבע נציג ארגון ארצי.

(ד) בסעיף זה, "ארגון ארצי" – גוף ציבורי המנוי בחלק א' של התוספת בחוק ייצוג גופים ציבוריים שענינם בשמירת איכות הסביבה (תיקוני חקיקה), התשס"ג-2002.

ועדה למאבק בנגע הסמים המסוכנים

149ט. (א) המועצה תבחר ועדה שתפקידה ליוזם ולתכנן פעילות לקידום טיפול מקיף במאבק בנגע הסמים המסוכנים, לגבי מניעה, שיקום וטיפול, לרבות טיפול בהשלכות הנובעות מהתמכרות לסמים וכן חינוך והסברה, בין השאר, לענין הדין בשימוש בסמים; הוועדה תגיש לאישור המועצה את תכניתיה ותעקוב אחר ביצוע התכנית המאושרת.

(ב) חברי הוועדה יהיו –

(1) שלושה חברי מועצה לכל היותר, בכפוף להוראות סעיף קטן (ג), שאחד מהם יהיה היושב ראש, כפי שתבחר המועצה;

(2) מנהל אגף הרווחה או מנהל המחלקה לשירותים חברתיים;

(3) מנהל מחלקת חינוך;

(4) שני נציגי ציבור, שייבחר ראש העיריה באישור המועצה;

(5) מנהל בית ספר בתחום שיפוטת של העיריה, שניתן בו חינוך על-יסודי, שינה מנהל מחלקת חינוך;

(6) נציג הרשות הלאומית למלחמה בסמים שימנה המנהל הכללי של הרשות.

(ג) מספר חברי המועצה שיהיו בוועדה למאבק בנגע הסמים המסוכנים מכוח סעיף קטן (ב)(1) ייקבע על ידי המועצה, כך שכלל מספר החברים בוועדה יהיה בלתי זוגי.

ועדות שונות

150. נוסף על הועדות הנקובות בשמותיהן בפקודה זו, או בחוק אחר, רשאית המועצה לבחור ועדות קבועות או ועדות ארעיות שתפקידן ליעץ למועצה בענינים או במקרים מסויימים.

ההרכב הסייעתי של ועדות חובה

150א. (א) ההרכב הסייעתי של חברי מועצה, בכל אחת מועדות החובה לפי פקודה זו, יהיה תואם ככל שניתן

מספר חברי הועדה והרכבה

153. (א) מספר חברי הועדה יהיה מספר הניתן לחלק לשלושה, אך לא יעלה על שנים-עשר, הכל כפי שתחליט המועצה או, באין החלטת המועצה, כפי שיקבע השר, בהתאם להוראות שבתוספת השלישית.

(ב) הרכב הועדה יהיה: שני שלישים שייבחרו לפי ההוראות שבתוספת השניה (להלן – נציגי החקלאים) ושליש אחד שייבחר על ידי המועצה וש אחד מהם, לפחות, יהיה חבר המועצה; כל חברי הועדה יהיו חקלאים, פרט לאחד שיכול להיות לא-חקלאי אם הוא חבר המועצה שנבחר על-ידיה לועדה.

הנציגים החקלאיים שבועדה

154. (א) הבחירות של נציגי החקלאים יהיו שוות, ישירות וחשאיות, אולם לפי דרישת שלוש וחמישה אחוז של החקלאים יהיו הבחירות גם יחסיות; דרישה כאמור תוגש בדרך ובמועד שנקבעו בתוספת השלישית.

(ב) נציגי החקלאים שנעדר משיבות הועדה שלושה חודשים רצופים, או משלוש ישיבות רצופות – אם היו בשלושה חודשים פחות משלוש ישיבות – יחול להיות חבר הועדה, אלא אם כן נעדר מחמת מחלה או שירות בצבא-הגנה לישראל, או ברשות הועדה.

פסילת חברות בועדה

155. על פסילת חברותו של חבר ועדה יחול, בשינויים המחויבים לפי הענין, ההוראות הסעיפים 120, למעט פסקה (1), 121.

יושב ראש הועדה וסגנו

156. לועדה יהיה יושב ראש וסגן יושב ראש שיתמנו על ידי המועצה מתוך רשימת המועמדים שהועדה תציע והמועצה רשאית לדרוש שיוצע לה לכל תפקיד כאמור שני מועמדים לפחות; בהעדר היושב ראש ימלא סגן היושב ראש את מקומו; עד שיתמנה יושב ראש הועדה, יהיה פקיד הבחירות יושב ראש הועדה.

רציפות הכהונה

157. ועדה שנסייתה תקופת כהונתה תמשיך בתפקידה עד שתורכב כדין ועדה חדשה.

תפקידים וסמכויות

158. ואלה תפקידיה וסמכויותיה של הועדה:

(1) לייעץ למועצה בכל ענין חקלאי, הן ביזמת עצמה והן לפי בקשת המועצה;

(2) להציע למועצה הצעות להחלטה בכל ענין חקלאי;

(3) להוציא לפועל החלטות המועצה בענין חקלאי, אם נדרשה לכך על ידי המועצה או על ידי ראש העיריה, או על ידי השר אם היה הענין בערר על פי סעיף 160.

סמכויות הועדה כלפי המועצה

159. ענין חקלאי לא יבוא לדיון סופי במועצה, אלא אם דנה בו תחילה הועדה וחיוותה דעתה, או שעברו ארבעה-

את ההרכב הסיעתי של המועצה ובלבד שבכל ועדת חובה יהיה נציג אחד לפחות מהאופוזיציה; לענין סעיף זה, "נציג אחד לפחות מהאופוזיציה" – מי שתקיימים בסיעתו הוראות פסקה 149ג(1).

(ב) (1) סיעה הזכאית למנות חבר מטעמה בועדת חובה לפי פקודה זו או לפי כל דין (להלן – סיעה זכאית). רשאית למנות לועדה חבר מועצה מכל סיעה אחרת, וזאת אף אם עקב מינויו לא תתקיים הוראה מהוראות סעיף קטן (א);

(2) מינוי חבר מועצה מסיעה אחרת בועדת חובה לפי סעיף קטן (ב), אינו מקנה לסיעה האחרת סמכות למנות ממלא מקום קבוע, כאמור בסעיף קטן (ג).

(ג) סיעה זכאית רשאית למנות ממלא מקום קבוע, מטעמה בלבד, לכל אחד מנציגיה בועדת החובה כאמור.

סימן ב': ועדה חקלאית

הגדרות

151. בסימן זה –

"אדמה חקלאית" – קרקע המשמשת למטע, למשתלה, למשק בעלי חיים, לגידול תוצרת חקלאית או פרחים או ליעור;

"חקלאי" –

(1) מי שהוא בעל אדמה חקלאית שהיא בתחום העיריה ושטחה שני דונם לפחות ואינה מוחזקת על ידי אחר, להוציא שטחו של בנין כמשמעותו בסעיף 269 שאינו משמש למטרות חקלאיות;

(2) מי שהחזיק ועיבד עיבוד סדיר אדמה חקלאית כמתואר בפסקה (1) שנה אחת בסמוך לפני היום הקובע;

"ענין חקלאי" – ענין בעל ערך חקלאי, שהסדרתו היא לטובת החקלאות או לטובת ענף שבה, או לטובת עוסקים בחקלאות בתחום העיריה או בשטח בנין עיר הכולל את תחום העיריה, לרבות הטלת ארנונות על אדמה חקלאית שבתחומה, והיטלים ואגרות בקשר לאדמה חקלאית על העוסקים בחקלאות כאמור ודרך הוצאתן של ההכנסות ממקורות אלה;

"היום הקובע" – היום ה-60 שלפני יום הבחירות האחרונות למועצה, או מועד מאוחר יותר שקבע השר לענין בחירות ראשונות לועדה חקלאית.

איפה תוקם ועדה חקלאית

152. (א) ועדה חקלאית (להלן בסימן זה – הועדה) תוקם בכל עיריה שיש בתחומה לפחות חמישים חקלאים או אדמה חקלאית בשטח של אף דונם לפחות המוחזקים על ידי עשרים וחמישה אנשים לפחות, למעט עיריה שמספר תושביה, ביום היבחרה של מועצתה, עלה על מאה אלף.

(ב) עיריה שהחובה לפי סעיף קטן (א) לא חלה עליה, תוקם בה ועדה אם מועצתה החליטה על כך או השר קבע כך ביחס אליה.

(ב) חבר ועדה של המועצה שאיבד את זכותו להיבחר כחבר המועצה, יחדל מהיות חבר בועדה.

(ג) חבר ועדה של המועצה רשאי להתפטר מתפקידו בהודעה בכתב לראש העיריה.

יושבי ראש הועדות

165. ראש העיריה יהיה בתוקף משרתו יושב ראש ועדת ההנהלה והועדה להכנת המשק לשעת חירום ולהפעלתו בשעת חירום; יושבי ראש לשאר הועדות ייבחרו על ידי המועצה מבין חבריה, אם לא נקבעה הוראה אחרת בפקודה זו או בחוק אחר.

הנוהל בעבודת הועדות

166. (א) יושב ראש ועדה של המועצה רשאי בכל עת לקרוא לישיבת הועדה, והוא חייב לקרוא לישיבה על פי החלטת הועדה, או על פי בקשת שליש חבריה, או על פי בקשה של המועצה, או של ראש העיריה.

(אא) ועדה שחובה להקימה לפי כל דין תכנס לפחות אחת לשלושה חדשים; לא כונסה ועדה כאמור, יורה ראש העיריה לכנסה, והוא יקבע את סדר היום של ישיבת הועדה; לא נכח יושב ראש הועדה בישיבה, או סרב לנהלה, ינהלה זקן חברי הועדה.

(ב) כל ועדה של המועצה רשאית, בשים לב להחלטות המועצה, ובמידה שלא נקבעה הוראה אחרת בענין זה, להסדיר בעצמה את עבודתה ואת דיוניה.

(ג) ועדה של המועצה רשאית למסור לוועדת משנה, שתיבחר מבין חבריה, את בירורו של ענין מסויים שבתחום סמכותה; ועדת המשנה תביא את מסקנותיה בענין האמור לפני הועדה.

(ד) היו הקולות שקולים בועדה, יבואו ההצעות השקולות להכרעת המועצה.

(ה) החלטות של ועדות המועצה טעונות אישור המועצה, אם אין בפקודה כוונה אחרת משתמעת.

פרק תשיעי: עובדי העיריה

סימן א': מינוי עובדים ופיטוריהם

מינוי פקידים

167. (א) מועצה רשאית, ולפי דרישת הממונה חייבת, למנות לעיריה מזכיר אם לא מונה מנהל כללי, ורופא וטרינר; כן חייבת המועצה למנות מהנדס; מינוי לפי סעיף קטן זה יהיה של אנשים ראויים, בדרך של מכרז פומבי בכפוף להוראות סעיף קטן (2א). ואפשר למנות אדם ליותר ממשרה אחת מהמשרות האמורות.

(1א) ראש העיריה רשאי, ולפי דרישת הממונה חייב, למנות לעיריה מנהל כללי ובלבד שהמועצה לא מינתה מזכיר.

(2א) לא תמנה המועצה ולא ימנה ראש העיריה אדם, שעליהם למנותו, למשרה מהמשרות הנקובות בתוספת החמישית אלא את מי שועדת המכרזים לבחירת עובדים בכירים בחרה בו, ולענין מנהל כללי, לא ימנה

עשר יום מיום שהגישה המועצה את הענין בכתב לפני הועדה; הציעה הועדה למועצה הצעת החלטה בענין חקלאי, חייבת המועצה להעמיד את ההצעה על סדר יומה ולדון בה בהקדם האפשרי, ואם לא נדחתה ההצעה על ידי המועצה בתום שלושים יום מיום שהוגשה בכתב, יראו את הצעת ההחלטה כהחלטת המועצה.

זכות ערר על החלטת המועצה

160. נתקבלה במועצה החלטה בענין חקלאי שלא בהתאם להצעת הועדה או לחוות דעתה, רשאית הועדה לערוך על ההחלטה לפני השר, תוך ארבעה עשר יום מיום שנמסרה בכתב לוועדה; המועצה לא תבצע החלטה כאמור לפני תום תקופת הערר וכל עוד הערר תלוי ועומד.

כספים

161. בעיריה שבה הוקמה ועדה חקלאית, כל ההכנסות מהיטלים, מאגרות ומתשלומים אחרים שהוטלו על אדמה חקלאית, או על העוסקים בחקלאות בקשר לאדמה חקלאית, וכן שני שלישים לפחות של ההכנסות מארנונות שהוטלו על אדמה חקלאית, יוצאו לענינים חקלאיים, יירשמו בפנקסי המועצה בנפרד, ובגמר כל שנת כספים יועברו היתרה או הגרעין לשנת הכספים הבאה.

סימן ג': הוראות שונות בענין הועדות

הרכב ועדות רשות

162. ועדה של המועצה, כאמור בסעיף 150, שלא נקבע לה הרכב מיוחד לפי פקודה זו או לפי כל דין, יהיה הרכבה כלהלן:

(א) 10% לפחות מחבריה יהיו חברי המועצה ובלבד שמספר חברי המועצה בועדה לא יפחת מ-2 ואחד מהם יהיה היושב ראש;

(ב) שאר חברי הועדה יהיו בעלי זכות להיבחר לחברי מועצה שאינם פסולים לפי סעיף 120, ושעל כל אחד מהם המליצה סיעה המרכיבה את המועצה, ובלבד שההרכב הסיעתי של כל ועדה שהוקמה לפי סעיף 150, כולל את מומלצי הסיעות לפי סעיף זה, יהיה תואם ככל שניתן, את ההרכב הסיעתי של המועצה.

תקופת הכהונה של הועדות

163. ועדה של המועצה תכהן בתפקידה כל תקופת כהונתה של המועצה, מלבד אם נקבעה הוראה אחרת בפקודה זו או בחוק אחר, אלא שועדה ארעית תתפרק מאליה עם גמר תפקידה; אולם לא תיפגע סמכותה של המועצה לבטל בכל עת ועדה שנבחרה כולה על ידיה, או לשנות את הרכבה, בכפוף להוראות הפקודה וכן להחליף את נציגיה בועדה של המועצה שהורכבה בשותפות עם גורמים אחרים.

חדילת חברות בועדות

164. (א) חבר מועצה שנבחר על ידיה לוועדה של המועצה, חברותו באותה ועדה נפסקת משנפסקה חברותו במועצה.

ראש העיריה אלא את מי שועדת המכרזים לבחירת עובדים בכירים אישרה את כשירותו והתאמתו לתפקיד.

(ב) המועצה, בהחלטה ברוב חבריה, תמנה לעיריה מבקר במשרה מלאה.

(ג) לא ימונה ולא יכהן אדם כמבקר עיריה אלא אם כן נתקיימו בו אלה:

(1) הוא יחיד;

(2) הוא תושב ישראל;

(3) הוא לא הורשע בעבירה שיש עמה קלון;

(4) הוא בעל תואר אקדמי מאת מוסד להשכלה גבוהה בישראל או מוסד להשכלה גבוהה בחוץ-לארץ שהכיר בו, לענין זה, מוסד להשכלה גבוהה בישראל, או שהוא עורך דין או רואה חשבון;

(5) הוא רכש נסיון במשך שנתיים בעבודת ביקורת;

(6) הוא אינו חבר בהנהלה פעילה של מפלגה או בהנהלה פעילה או בגוף דומה אחר של רשימת מועמדים שהתמודדה בבחירות לרשות המקומית.

(1ג) לא ימונה ולא יכהן כמבקר עיריה מי שכהן כחבר מועצה, אלא אם כן עברו עשר שנים מתום כהונתו כחבר מועצה באותה עיריה, או שנתיים מתום כהונתו כחבר מועצה בעיריה גובלת.

(2ג) מי שהיה מועמד בבחירות למועצת העיריה, לא יכהן כמבקר אותה עיריה, למשך כל תקופת כהונתה של אותה מועצה שאליה היה מועמד.

(ד) על אף הוראות סעיף קטן (ג), רשאי הממונה על המחוז לאשר מינויו של אדם אשר לא נתמלא בו אחד מן התנאים המנויים בפסקאות (4) ו-(5) לסעיף קטן (ג), כמבקר העיריה, אם הוא רכש נסיון במשך עשר שנים בעבודת ביקורת בגוף ציבורי כמשמעו בחוק הביקורת הפנימית, תשנ"ב-1992.

(ה) (1) המועצה, בהחלטה ברוב חבריה, תמנה גזבר לעיריה; השר, בהתייעצות עם שר המשפטים ועם שר האוצר, יקבע תנאים לענין כשירות ופסלות לכהונה לגזבר.

(2) נבצר מהגזבר זמנית למלא את תפקידו, תמנה המועצה ממלא מקום לגזבר לתקופה שלא תעלה על שלושה חודשים; חדל הגזבר למלא את תפקידו וטרם מינתה המועצה גזבר אחר במקומו, תמנה המועצה ממלא מקום לגזבר לתקופה כאמור; ואולם רשאי השר להאריך תקופה זו בתקופה נוספת שלא תעלה על שלושה חודשים, ובלבד שנוכח כי המועצה נוקטת את כל הפעולות הדרושות למינוי גזבר וכי הארכה כאמור דרושה לשם השלמת הליך המינוי; ההוראות לפי פקודה זו החלות לגבי גזבר יחולו גם לגבי ממלא מקומו, למעט ההוראות לענין דרכי המינוי, תנאי הכשירות למינוי ופיטורים.

מועצה שלא מינתה מבקר

167א. (א) ראה הממונה כי המועצה אינה ממנה מבקר, רשאי הוא לדרוש ממנה בצו כי תמנה מבקר, כאמור בסעיף 167, תוך הזמן הנקוב בצו.

(ב) לא מילאה המועצה אחרי הצו תוך הזמן האמור, רשאי הממונה למנות מבקר לעיריה ולקבוע את שכרו.

מועצה שלא מינתה גזבר

167ב. חדל גזבר למלא את תפקידו ולא מינתה המועצה גזבר אחר במקומו בתוך שלושה חודשים או עד תום תקופת מינויו של ממלא המקום לגזבר שמונה לפי הוראות סעיף 167(ה)2, לפי המאוחר, ידרוש השר מהמועצה, בצו, כי תמנה גזבר לפי הוראות סעיף 167(ה)2, בתוך התקופה שיקבע ושלא תעלה על 21 ימים; לא מילאה המועצה אחרי הצו בתוך התקופה שנקבעה בו, ימנה השר אדם מתאים למילוי חובת המועצה למנות גזבר, ויחולו על המינוי כאמור כל ההוראות לפי פקודה זו החלטת לענין מינוי הגזבר על ידי המועצה, בשינויים המזוינים.

משכורת

168. אנשים שנתמנו כאמור בסעיף 167 יקבלו את המשכורת שתקבע המועצה.

169. (בוטל).

החלת תפקידי המזכיר על המנהל הכללי

169א. (א) מינה ראש העיריה, לפי הוראות סעיף 167(א)1, מנהל כללי, ימלא הוא את תפקידי המזכיר ויהיו נתונות לו לצורך זה הסמכויות הנתונות למזכיר לפי הוראות פקודה זו; הוראה זו לא תחול מקום שמינה השר מזכיר לפי הוראות סעיף 169.

(ב) לא מונה מזכיר או מנהל כללי לפי הוראות סעיף 167 ולא מונה מזכיר לפי הוראות סעיף 169, תמנה המועצה, לתקופה שלא תעלה על שלושה חודשים, אדם ראוי מבין עובדי העיריה שימלא את תפקידי המזכיר; במילוי תפקידיו כמזכיר, יהיו נתונות לו הסמכויות הנתונות למזכיר לפי הוראות פקודה זו.

ועדת המכרזים לבחירת עובדים בכירים

169ב. (א) בכל עיריה תוקם ועדת מכרזים לבחירת עובדים למשרות המנויות בתוספת החמישית; החלטתה של הועדה תובא לאישור המועצה או ראש העיריה, לפי הענין.

(ב) ואלה חברי ועדת המכרזים לבחירת עובדים בכירים –

(1) ראש העיריה או נציגו מקרב סגניו, אשר ישמש כיושב ראש ועדת המכרזים לבחירת עובדים בכירים;

(2) שני חברי המועצה שייבחרו על ידה, אשר לפחות אחד מהם נציג סיעה שאינה מיוצגת בוועדת ההנהלה, ואם כל הסיעות מיוצגות בוועדת ההנהלה, חבר המועצה שאינו חבר בוועדת ההנהלה;

(3) המנהל הכללי של העירייה;

(4) נציג שימנה השר, שהוא בעל תפקיד מקביל בעירייה אחרת לתפקיד הנדון במכרז.

(ג) על אף האמור בסעיף קטן (ב)3, בתהליך בדיקת כשירותו והתאמתו של מועמד למשרת המנהל הכללי, יהיה היועץ המשפטי של העירייה חבר ועדת המכרזים לבחירת עובדים בחירים במקום המנהל הכללי.

(ד) היועץ המשפטי של העירייה יהיה משקיף בישיבות ועדת המכרזים לבחירת עובדים בכירים, למעט בישיבות שענינן מינוי היועץ המשפטי של העירייה.

(ה) נקבע בד"כ כי לא ימונה אדם למשרה מסוימת אלא אם כן הוא בעל כשירות והתאמה לתפקיד, תהיה ועדת המכרזים הועדה המוסמכת לבדיקה ולאישור כשירותו והתאמתו כאמור.

דרכי מינוי עובדים וכשירות עובד ביקורת

170. (א) ראש העירייה ראוי למנות לעירייה עובדים שלא הוזכרו בסעיף 167 למשרות שיש עליהן הקצבה בתקציב המאושר.

(ב) לא יתמנה אדם לעובד עירייה, לרבות למשרות המנויות בתוספת החמישית, למעט המנהל הכללי, אלא לאחר שראש העירייה או מי שהוא הסמיך לכך הכריז על המשרה בפומבי על פי כללים לפי סעיף קטן (ג).

(ב1) (1) במהלך מינוי למשרה המנויה בתוספת החמישית או למשרת פקח תונח לפני ועדת המכרזים הדנה בענין, חוות דעתו של היועץ המשפטי של העירייה בדבר קיום הרשעה של המועמד בעבירה שבשל אופייה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי לשמש בתפקיד; במהלך מינוי למשרת יועץ משפטי תונח לפני ועדת המכרזים לבחירת עובדים בכירים חוות דעת כאמור, על ידי היועץ המשפטי של משרד הפנים; החליטה ועדת המכרזים בניגוד לחוות דעתו של היועץ המשפטי, תחליט המועצה בענין מינוי אדם למשרה כאמור; בפסקה זו, "פקח" – לרבות נושא משרה בעירייה הממלא תפקיד פיקוח;

(2) שר הפנים, בהתייעצות עם השר לביטחון הפנים ושר המשפטים, ובאישור ועדת הפנים ואיכות הסביבה של הכנסת ראוי לקבוע בעלי תפקידים נוספים שלגביהם תידרש חוות דעת היועץ המשפטי של העירייה כאמור בפסקה (1);

(3) השר לביטחון הפנים בהתייעצות עם שר המשפטים ובאישור ועדת הפנים ואיכות הסביבה של הכנסת יקבע דרכי מסירת מידע בדבר קיום הרשעה של מועמד כאמור בסעיף זה.

(ג) השר, באישור ועדת הפנים ואיכות הסביבה של הכנסת, יקבע בתקנות כללים בדבר דרכי מכרז ופרטיו, אם בדרך כלל ואם לסוגי משרות, ורשאי הוא בתקנות כאמור לקבוע משרות וסוגי משרות שעליהן לא תחול, בתנאים שיקבע, חובת מכרז.

(ד) לא תחול חובת מכרז לפי סעיף קטן (ב) על משרות שלהן מתקבל אדם באמצעות לשכת תעסוקה לפי חוק שירות התעסוקה, תשי"ט – 1959.

(ה) ראש העירייה בהסכמת מבקר העירייה ימנה עובדים ללשכת מבקר העירייה בהתאם לתקנים שיקבע שר הפנים בתקנות ועל-פי האמור בהוראות סעיפים קטנים (א) עד (ד). תקנים לפי סעיף קטן זה ייקבעו בידי השר בהתחשב במספר התושבים, בתחומה של העירייה ובגודל תקציבה השנתי.

(ה1) לא ימונה עובד ולא יכהן אדם כעובד ביקורת בלשכת מבקר העירייה אלא אם כן התקיימו בו הוראות סעיף 167(ג) עד (4).

(ה2) על אף הוראות סעיף קטן (ה1), רשאי ראש העירייה, בהסכמת מבקר העירייה, לאשר מינויו של אדם אשר לא נתמלא בו התנאי האמור בסעיף 167(ג)4 אם רכש ניסיון במשך שבע שנים בעבודת ביקורת בגוף ציבורי כמשמעו בחוק הביקורת הפנימית, תשנ"ב – 1992.

(ו) עובדי לשכת מבקר העירייה דינם כשאר עובדי העירייה, ואולם הם יקבלו הוראות מקצועיות ממבקר העירייה בלבד.

(ז) לא יופסק שירותו של עובד אצל מבקר העירייה, שלא בהסכמתו של מבקר העירייה, אלא בכפוף להוראות סעיף 171(1).

(ח) בסעיף זה, "עובד ביקורת" – עובד המבצע פעולות ביקורת.

תפקידי המבקר

170א. (א) ואלה תפקידי המבקר:

(1) לבדוק אם פעולות העירייה, לרבות פעולות לפי חוק התכנון והבניה, תשכ"ה – 1965, נעשו כדין, בידי המוסמך לעשותם, תוך שמירת טוהר המידות ועקרונות היעילות והחסכון;

(2) לבדוק את פעולות עובדי העירייה;

(3) לבדוק אם סדרי הבוחן והוראות הנוהל הנהוגים בעירייה מבטיחים קיום הוראות כל דין, טוהר המידות ועקרונות היעילות והחסכון;

(4) לבקר את הנהלת חשבונות העירייה ולבדוק אם דרכי החזקת כספי העירייה ושמירת רכושם והחזקתו מניחות את הדעת.

(ב) הבקורת לפי סעיף קטן (א) תיעשה גם לגבי המועצה הדתית שבתחום העירייה וכן לגבי כל תאגיד, מפעל, מוסד, קרן או גוף אשר העירייה משתתפת בתקציבם השנתי כדי יותר מעשירית לגבי אותה שנת תקציב או משתתפת במינוי הנהלתם. למי שמועד לבקורת לפי סעיף קטן זה ייקרא להלן "גוף עירוני מבוקר".

(ג) בכפוף לאמור בסעיף קטן (א), יקבע המבקר את תכנית עבודתו השנתית, את נושאי הביקורת בתקופה פלונית ואת היקף הביקורת –

(1) על פי שיקול דעתו של המבקר;

(2) על פי דרישת ראש העיריה לבקר ענין פלוני;

(3) על פי דרישת הוועדה לעניני ביקורת, ובלבד שמספר הנושאים לביקורת לא יעלה על שני נושאים לשנת עבודה.

(ד) המבקר יקבע על פי שיקול דעתו את הדרכים לביצוע ביקורתו.

(ה) מבקר העיריה יכין ויגיש לראש העיריה מדי שנה הצעת תקציב שנתית ללשכתו, לרבות הצעת תקן, במסגרת הכנת התקציב לפי הפקודה. היקף הצעת התקציב לא יפחת משיעור קבוע באחוזים מהתקציב השנתי של העיריה, כפי שיקבע השר בהתחשב במספר התושבים בתחומה של העיריה ובגודל תקציבה השנתי.

(ו) ועדת הכספים והמועצה ידונו בהצעות התקציב והתקן של לשכת מבקר העיריה, כפי שהגיש אותן מבקר העיריה, במסגרת דיוניהן בהצעת התקציב השנתי.

המצאת מסמכים ומסירת מידע

170ב. (א) ראש העיריה וסגניו, חברי המועצה, עובדי העיריה, ראש המועצה הדתית וסגניו, חברי המועצה הדתית, עובדי המועצה הדתית, וחברים ועובדים של כל גוף עירוני מבוקר, ימציאו למבקר העיריה, על פי דרישתו, כל מסמך שברשותם אשר לדעת מבקר העיריה דרוש לצרכי הביקורת ויתנו למבקר העיריה כל מידע או הסבר שיבקש בתוך התקופה הקבועה בדרישה ובאופן הקבוע בה.

(ב) למבקר העיריה או עובד שהוא הסמיך לכך תהיה גישה, לצורך ביצוע תפקידו, לכל מאגר מידע רגיל או ממוחשב, לכל בסיס נתונים ולכל תוכנת עיבוד נתונים אוטומטי של העיריה או של המשרתים את העיריה או של גוף עירוני מבוקר.

(ג) לגבי מידע חסוי על-פי דין, יחולו על מבקר העיריה ועל עובדים מטעמו המגבלות הקבועות בחוק או לפיו לגבי המורשים לטפל באותו מידע.

(ד) עובדו של מבקר העיריה שאינו עובד העיריה, יחולו עליו, לענין עבודתו האמורה, כל איסור והגבלה החלים על עובד הציבור שהוא עובד מבקר העיריה.

(ה) לצורך ביצוע תפקידו יוזמן מבקר העיריה ויהיה ראשי להיות נוכח בכל ישיבה של מועצת העיריה או כל ועדה מועדותיה או כל ועדה מועדותיו של גוף עירוני מבוקר; בישיבה שאינה סגורה ראשי הוא להיות נוכח אף על ידי עובד מעובדיו.

דו"ח המבקר

170ג. (א) המבקר יגיש לראש העיריה דוח על ממצאי הביקורת שערך; הדוח יוגש אחת לשנה, לא יאוחר מ- 1 באפריל של השנה שלאחר השנה שלגביה הוגש הדוח; בדוח יסכם המבקר את פעולותיו, יפרט את הליקויים שמצא וימליץ על תיקון הליקויים ומנעת הישנותם בעתיד; בעת הגשת הדוח לפי סעיף קטן זה, ימציא

המבקר העתק ממנו לוועדה לעניני ביקורת; אין בהוראות סעיף קטן זה כדי לפגוע בהוראות סעיפים 21א ו-21ב לחוק מבקר המדינה, תשי"ח-1958 [נוסח משולב].

(ב) בנוסף לאמור בסעיף קטן (א) ראשי המבקר להגיש לראש העיריה ולועדה לעניני ביקורת דו"ח על ממצאי ביקורת שערך בכל עת שייראה לו או כאשר ראש העיריה או הוועדה לעניני ביקורת דרשו ממנו לעשות כן.

(ג) תוך שלושה חדשים מיום קבלת דו"ח המבקר יגיש ראש העיריה לוועדה לעניני ביקורת את הערותיו על הדו"ח וימציא לכל חברי המועצה העתק מהדו"ח בצירוף הערותיו.

(ד) הוועדה לעניני ביקורת תדון בדו"ח המבקר ובהערות ראש העיריה עליו ותגיש למועצה לאישור את סיכומיה והצעותיה תוך חדשים מיום שנמסרו לה הערות ראש העיריה כאמור בסעיף קטן (ג). לא הגיש ראש העיריה את הערותיו על הדוח עד תום התקופה האמורה, תדון הוועדה בדוח המבקר ותגיש למועצה לאישור את סיכומיה והצעותיה עד תום חמישה חודשים ממועד המצאתו על ידי מבקר העיריה לוועדה; בטרם תשלם הוועדה את סיכומיה והצעותיה ראשית היא, אם ראתה צורך בכך, לזמן לדיוניה נושאי משרה של העיריה או של גוף עירוני מבוקר כדי לאפשר להם להגיב על הדו"ח.

(ה) תוך חדשים מן היום שהגישה הוועדה את סיכומיה והצעותיה תקים המועצה דיון מיוחד בהם ובדוח המבקר ותחליט בדבר אישור הסיכומים או ההצעות כאמור;

(2) לא הגישה הוועדה את סיכומיה והצעותיה לחברי המועצה עד תום התקופה כאמור בסעיף קטן (ד), או לא המציא ראש העיריה לכל חברי המועצה העתק מהדוח בצירוף הערותיו, ימציא המבקר עותק הדוח לכל חברי המועצה והמועצה תדון בדוח ובהמלצותיו לא יאוחר משבעה חודשים ממועד הגשתו לראש העיריה.

(1) לא יפרסם אדם דו"ח מן האמורים בסעיף זה או חלק ממנו או תכנו, לפני שחלף המועד שנקבע להגשתו למועצה, ולא יפרסם ממצא בקורת של מבקר העיריה, ואולם מבקר העיריה או ראש העיריה ראשי, באישור הוועדה, להתייר פרסום כאמור.

(2) היה למבקר העיריה יסוד להניח שראש העיריה או היועץ המשפטי של העיריה, הוא צד לעשיית עבירה לפי הוראות פרק ה' סימן ב' לחוק העונשין, תשל"ז-1977, יעביר המבקר את הענין במישרין לידיעת מבקר המדינה.

חומר שאינו ראיה

170ג. דוחות המבקר, חוות דעת או כל מסמך אחר שהוציא או שהכין מבקר העיריה במילוי תפקידו, לא יישמשו ראיה בכל הליך משפטי, אך לא יהיו פסולים בשל כך לשמש ראיה בהליך משמעתי.

צוות לתיקון ליקויים

170ג. (א) בסעיף זה, "הצוות" – עובדי העיריה החברים בצוות לתיקון ליקויים, שמונה לפי הוראת

סעיף 21א(ב) לחוק מבקר המדינה, התשי"ח-1958 [נוסח משולב] (בסעיף זה – חוק מבקר המדינה).

(ב) הצוות ידון בדרכים ובמועדים לתיקון ליקויים שנמצאו בדוח שהגיש מבקר העיריה ושנדרן על ידי המועצה לפי סעיף 170ג(ה)1 או 2. לפי הענין, ובדרכים למניעת הישנותם של ליקויים בעתיד.

(ג) הצוות יגיש את המלצותיו לראש העיריה בתוך שלושה חודשים מיום שדוח מבקר העיריה נדון על ידי המועצה, וידווח לוועדה לעניני ביקורת על יישום המלצותיו אחת לשלושה חודשים.

(ד) ראש העיריה רשאי לדחות את תיקונו של ליקוי מסוים, ובלבד שינמק דחיה זו לפני מבקר העיריה והוועדה לעניני ביקורת, בכתב, לא יאוחר משלושה חודשים לאחר שהוגשו לו המלצות הצוות.

(ה) אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מהוראות סעיפים 21 ו-21ב לחוק מבקר המדינה.

תפקידי הגזבר

2170ג. (א) הגזבר יהיה אחראי על ניהול עניניה הכספיים של העיריה, ובין השאר על הכנת הצעת התקציב ותקציב המילואים של העיריה, על ניהול מערכת החשבונות של העיריה ועל הכנת הדוחות הכספיים לפי פקודה זו, וכן יפקח על שמירת מסגרת התקציב באופן שלא ייווצר גירעון שוטף, כהגדרתו בסעיף 140ג, בתקציב העיריה.

(ב) אין במינוי חשב מלווה לפי סעיף 142ב כדי לגרוע מאחריות המוטלת על הגזבר לפי פקודה זו.

הזמנת חובה

2170ג. (א) הגזבר יוזמן לשיבות המועצה ולישיבות של כל ועדה מועדונית, ותינתן לו הזדמנות להשמיע את דעתו, בעל פה או בכתב, לפני קבלת כל החלטה של המועצה או ועדה מועדונית, שיש לה השלכה על תקציב העיריה, הכנסותיה או הוצאותיה.

(ב) הגזבר יהיה נוכח בישיבות המועצה, ועדת הכספים ועדת המכרזים ותינתן לו הזדמנות להשמיע את דעתו, בעל פה או בכתב, לפני קבלת כל החלטה של המועצה או ועדה כאמור, שיש לה השלכה על תקציב העיריה, הכנסותיה או הוצאותיה.

(ג) הגזבר רשאי להיות מיוצג בישיבות כאמור בסעיף זה על ידי עובד העיריה הכפוף לו שהוסמך על ידו לענין זה, ואולם בישיבות ועדת המכרזים רשאי הגזבר להיות מיוצג בהתאם להוראות שיקבע השר.

(ד) השר רשאי לקבוע ועדות נוספות על הועדות המנויות בסעיף קטן (ב) שעל הגזבר להיות נוכח בישיבותיהן.

170ד. (בוטל).

פיטורי עובדים בכירים

171. (א) בכפוף להוראות סעיף זה, עובד העיריה שנתמנה לפי סעיף 167א(א) לא יפוטר, אלא אם כן, לפי המלצת ראש העיריה, הוחלט על כך בישיבת המועצה,

לאחר שניתנה הודעה כדין לכל חברי המועצה שדבר הפיטורים יידון באותה ישיבה.

(1א) מנהל כללי שנתמנה לפי סעיף 167א(2), רשאי ראש העיריה לפטר.

(ב) (1) לא יפוטר היועץ המשפטי לעיריה שהוא עובדה או הגזבר, אלא לפי המלצת ראש העיריה ובאישור המועצה ברוב של שני שלישים מחבריה, לאחר שניתנה הודעה כדין לכל חברי המועצה שדבר הפיטורים יידון באותה ישיבה;

(2) לא יפוטר מבקר העיריה שהוא עובדה, אלא באישור המועצה ברוב של שלושה רבעים מחבריה, לאחר שניתנה הודעה כדין לכל חברי המועצה שדבר הפיטורים יידון באותה ישיבה.

(ג) לא תתקבל במועצה החלטה לפיטוריו של מבקר העיריה, הגזבר או היועץ המשפטי לעיריה אלא לאחר שניתנה להם זכות לשאת לפני המועצה את דברם בענין הפיטורים.

(12) (1) החליטה המועצה לפטר גזבר כאמור בסעיף קטן (ב)1 וסבר הגזבר כי ההחלטה לפטרו התבססה על טעמים שאינם עניינים, רשאי הוא לפנות לוועדה שימנה השר לענין סעיף קטן זה בבקשה לבחון את החלטת המועצה; בוועדה יהיו חברים נציגי השר ונציגי שר האוצר שימנו השרים מבין עובדי משרדיהם, ושמספרם ייקבע בידי השר; נוכחה הוועדה לאחר שנתנה הזדמנות לראש העיריה להשמיע את טענותיו, שהחלטת המועצה אינה נובעת משיקולים עניינים, רשאית היא לבטל את החלטת המועצה.

(2) הועדה האמורה בפסקה (1) רשאית, מיזמתה או לבקשת ראש העיריה, לבדוק האם פעל גזבר שלא בהתאם להוראות פקודה זו או להוראות כל דין; מצאה הוועדה כי גזבר פעל כאמור, רשאית היא, לאחר שנתנה לגזבר הזדמנות להשמיע את טענותיו, להמליץ לפני מועצת העיריה לפטר את הגזבר; ראש העיריה יכנס, בתוך 14 ימים מיום קבלת המלצת הוועדה כאמור, ישיבת מועצה לענין פיטוריו של הגזבר, שבה תינתן לגזבר הזדמנות להשמיע את טענותיו; החלטת המועצה לפיטוריו של הגזבר לפי פסקה זו תתקבל, על אף הוראות סעיף קטן (ב)1, ברוב של חברי המועצה הנוכחים באותה ישיבה; לא החליטה המועצה על פיטוריו של הגזבר, רשאי השר להורות על פיטוריו לאחר ששקל את החלטת המועצה.

(ד) הוראות סעיפים קטנים (ב), (ג) ו-(ג)1, יחולו, בשינויים המחויבים, גם על השעיית מבקר העיריה, הגזבר או היועץ המשפטי לעיריה.

(ה) האמור בסעיף זה אינו בא לגרוע מסמכותו של בית דין למשמעת לפי חוק הרשויות המקומיות (משמעת), תשל"ח-1978, לפסוק בדבר פיטוריו של עובד עיריה שסעיף זה דן בו, בשל עבירת משמעת כמשמעותה בחוק האמור.

171. עובד העיריה שאינו מהעובדים המנויים בסעיף 171 –

(1) יפטרו ראש העיריה על פי החלטת בית דין למשמעת לפי חוק המשמעת;

(2) רשאית לפטרו ועדת פיטורים שחבריה הם: גזבר העיריה, המנהל הכללי של העיריה ובאין מנהל כללי – מנהל כוח האדם בעיריה, וכן היועץ המשפטי של העיריה – אם הפיטורים היו שלא מחמת עבירת משמעת כמשמעותה בחוק המשמעת.

ערובה של פקיד למילוי תפקידו

172. המועצה תדרוש מכל פקיד, שנתמנה על ידיה למשרה שכרוכה בה אחריות כספית, ליתן ערובה מתאימה בעיניה למילוי תפקידו כראוי, וראש העיריה ייווכח מומן לזמן בדבר קיום הערובה ודיוותה.

פועלים ועובדים ארעיים

173. ראש העיריה רשאי להעביד עובדים ופועלים בשירות העיריה לפי שכר יומי הנוהג לגביהם, ככל הדרוש לביצוע עבודות שיש עליהן הרשאה בתקציב השוטף שאושר בהתאם להוראות הפקודה.

תקנות לענין תנאי כשירות ופסלות לכהונה

173. השר רשאי לקבוע תנאי כשירות ופסלות לכהונה לעובדי עיריה ולנושאי משרה בה, וכן לעובדים בתאגיד עירוני כהגדרתו בסעיף 249 ובחברה עירונית מיוחדת כהגדרתה בסעיף 249, ורשאי הוא לקבוע תנאים כאמור לפי סוגי משרות ותפקידים; לענין זה, "עובד" – לרבות עובד ארעי, עובד זמני ועובד על פי חוזה מיוחד.

סימן ב': סייגים לשירות בעיריה

עובדי העיריה לא יהיו נוגעים בדבר

174. (א) פקיד או עובד של עיריה לא יהיה נוגע או מעונין, במישרין או בעקיפין, על ידי עצמו או על ידי בן-זוגו או שותפו או סוכנו, בשום חוזה שנעשה עם העיריה ובשום עבודה המבוצעת למענה.

(ב) פקיד או עובד הנוגע בדבר כאמור בסעיף קטן (א) יהיה פסול לקיים בידו כל משרה או עבודה בעיריה, ואם הורשע, דינו – קנס 150 לירות.

סייגים להעסקת קרוב משפחה

174. (א) אדם שהוא קרוב משפחה של ראש העיריה או של אחד מסגניו לא יתקבל לעבודה בעיריה ולא יתמנה למשרה בה.

(ב) אדם, שקרוב משפחתו ממונה על יחידה מיחידות העיריה, לא יתקבל לעבודה באותה יחידה ולא יתמנה למשרה בה.

(ג) אדם, שקרוב משפחתו עובד ביחידה מיחידות העיריה, לא יתמנה לתפקיד הממונה על אותה יחידה, אלא אם כן המינוי אינו יוצר ביניהם יחסי כפיפות.

(ד) הוראות סעיפים קטנים (א) עד (ג) יחולו גם על קבלה לעבודה או על מינוי של עובד ארעי, של עובד

המועסק בעיריה על פי חוזה מיוחד ושל אדם המועסק על ידי קבלן כוח אדם כהגדרתו בחוק העסקת עובדים על ידי קבלני כוח אדם, תשנ"ו-1996.

(ה) על אף הוראות סעיפים קטנים (א) עד (ד), רשאים שר הפנים וועדת השירות להתיר העסקת אדם כעובד העיריה בנסיבות מיוחדות שיפורטו בכתב.

(ו) השר יקבע את דרכי מינויים של חברי ועדת השירות וסדרי עבודתה.

(ז) בסעיף זה –

"ועדת שירות" – ועדה של תשעה חברים, שבין חבריה גם נציגי עיריות, נציגי עיריות שמינה השר לענין סעיף זה;

"קרוב משפחה" – בן זוג, הורה, בן, בת ובני זוגם, אח או אחות וילדיהם, גיס, גיסה, דוד, דודה, חותן, חותנת, חם, חמות, חתן, כלה, נכד או נכדה, לרבות חורג או מאומץ.

נגיעה בדבר שאינה פוסלת

175. על אף האמור בסעיף 174 לא ייפסל אדם ולא יהיה צפוי לקנס משום כך בלבד שהוא אחד מאלה:

(1) בעל מניות בחברה, או חבר באגודה שיתופית, שהיא צד לחוזה עם העיריה או מבצעת עבודות למענה, ואיננו מנהל, מנהל עסקים, פקיד או סוכן של אותה חברה או אגודה שיתופית;

(2) מתקשר בחוזה של כחירה או שכירות עם העיריה לגבי בנין או חלק מבנין או לגבי מבנה אחר, שהם בבעלות העיריה, לשם החזקה בהם בעצמו או על ידי בן-זוגו או בן משפחה אחר התלוי בו.

הגדרות

176. בסעיפים 181–177 –

"עבודת-חוץ" – כל עסק או עבודה מחוץ לשירות העיריה, למעט –

(1) עבודה ציבורית – שלא על מנת לקבל פרס;

(2) עבודה מדעית, אמנותית או ספרותית ללא התקשרות קבועה;

(3) השקעת הון וקבלת רווחים ממנה שאין אתן עבודה או עיסוק;

"עובד עיריה" – עובד עיריה המשמש בקביעות במשרה מלאה.

איסור עבודת-חוץ

177. עובד עיריה לא יעסוק ולא ישתתף, במישרין או בעקיפין, בעבודת-חוץ.

עיסוק בעבודה מדעית וכו' באישור ראש העיריה

178. רשאי עובד עיריה, באישור ראש העיריה, לעסוק בעבודה מדעית, אמנותית או ספרותית מחוץ לשירות העיריה גם אם העבודה היא בהתקשרות קבועה.

עבודת-חוץ שלא על מנת לקבל פרס

179. רשאי ראש עיריה, באישור המועצה, להתיר לעובד העיריה לעסוק בעבודת-חוץ שלא על מנת לקבל פרס.

היתר עבודת-חוץ על-מנת לקבל פרס במקרים מיוחדים

180. (א) רשאית מועצה, במקרים מיוחדים, להתיר לעובד העיריה לעסוק בעבודת-חוץ גם על מנת לקבל פרס, אלא שבנוגע לפקיד העיריה שנתמנו לפי הסעיפים 167 ו-169 תהא החלטתה טעונה אישורו של השר.

(ב) אין מועצה רשאית להתיר לעובד העיריה לעסוק בעבודת-חוץ על מנת לקבל פרס לפי סעיף זה, אלא אם –

(1) היא לטובת הכלל;

(2) אינה עשויה לפגום לרעה בתפקידו של עובד העיריה;

(3) אין בה כדי ליצור התקשרות בין העובד לבין אדם, תאגיד או מוסד העומדים במגע כספי, מסחרי או ענייני עם העיריה;

(4) העובד הצהיר על הפרס שיקבל בעדה.

עונשין

181. עובד עיריה, העובד בעבודת-חוץ על מנת לקבל פרס בניגוד להוראות סעיפים 180–177, דינו – קנס פי שלושה משווי הפרס שניתן בעד אותה עבודה.

שמירת הוראות אחרות

182. הוראות סעיפים 181–176 אינן גורעות מהוראות סעיפים 174 ו-175.

סימן ג': תנאי השירות וגמולות

הגדרות

183. בסימן זה –

"פקיד שאיננו בריקצבה" – אדם בשירות עיריה הנושא בה משרה שאין עמה זכות לקיצבה, למעט פועל או עובד שכיר יום;

"קופת תגמולים" – קופה שהוקפה על ידי מועצה לטובת פקידים שאינם בני-קצבה, בהתאם לתקנות לפי פסקה (5) לסעיף 184;

"מפקיד" – אדם המפקיד סכומים בקופת תגמולים;

"פקדון חובה" – סכום שמפקיד נדרש להפקיד בקופת תגמולים בהתאם לתקנות המקימות את הקופה.

תקנות בדבר תנאי שירות

184. המועצה רשאית, באישור השר, להתקין, בכפוף להוראות הפקודה, תקנות בעניינים אלה:

(1) תנאי השירות של פקידיה;

(2) (בוטל ע"י חוק הרשויות המקומיות (משמעת) תשל"ח–1978);

(3) מתן חופשה לפקידיה;

(4) מתן קיצבאות או מענקים המשתלמים מקופת העיריה לפקידיה או לעובדיה או לתלויים בהם או לנציגיהם האישיים החוקיים של פקידיה או עובדיה;

(5) הקמת קופת תגמולים בשביל פקידים שאינם בני-קצבה.

כספי גמולות אינם ניתנים להעברה לעיקול וכו'

185. כספי קיצבה או מענק שיינתנו בהתאם לתקנות לפי פסקה (4) לסעיף 184 ופקדון חובה שבקופת תגמולים מכוח הוראות תקנות לפי פסקה (5) לסעיף 184, או כל סכום שישולם מקופת העיריה לקופת התגמולים לזכותו של המפקיד, או ריבית שעל הפקדון או על הסכום כאמור – לא יהיו ניתנים להמחאה, להעברה, לעיקול, לתפיסה, או לפרעון, זולת סילוק חוב המגיע לעיריה הנותנת את הקיצבה או המענק או המקימה את קופת התגמולים, או סילוק תביעה שלה.

דרך פרסומן של תקנות

186. תקנות שהותקנו לפי סעיף 184 אין חובה לפרסמן ברשומות, אבל יש להודיע ברשומות על התקנתן, ועותקים שלהן יהיו מצויים במשרדי העיריה, וכל פקיד או עובד או משלם ארנונה יהיה רשאי, בשעות שהמשרדים פתוחים לקהל, לעיין בהם חינם.

פרק עשירי: נכסי העיריה ועסקיה

סימן א': נכסי העיריה

רישום מקרקעין

187. כל מקרקעין שהם קנינה של עיריה יירשמו בספרי האחזקה על שם העיריה.

עשיה במקרקעין

188. (א) עיריה לא תהיה רשאית למכור מקרקעין, להחליפם או למשכנם אלא על פי החלטת המועצה ברוב חבריה ובאישור השר או מי שהוא הסמיך לכך.

(ב) עיריה רשאית להשכיר מקרקעין או להרשות שימוש במקרקעין שאין בו משום שכירות, אולם השכרת מקרקעין לתקופה העולה על חמש שנים והשכרת נכס שחוק הגנת הדייר [נוסח משולב], תשל"ב–1972, חל על שכירותו, טעונות החלטה ואישור כאמור בסעיף קטן (א).

(ג) התמורה שנתקבלה ממכירת מקרקעין של העיריה תשמש אך ורק לקניית מקרקעין; ואולם רשאי שר הפנים אם ראה שטובת הציבור דורשת זאת, להתיר עשיית שימוש אחר בתמורה.

(ד) אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מהוראת סעיף 197.

קופת העיריה

189. כל הכספים המתקבלים על ידי העיריה או בשבילה מכוח הוראותיהם של הפקודה או של כל דין אחר, או בכל דרך שהיא, יהיו קופה שתיקרא קופת העיריה.

תשלומים מקופת העיריה

190. כל ההוצאות שהעיריה מתחייבת בהן כדין לפי הוראות הפקודה או כל דין אחר, וכן כל סכום אחר המגיע ממנה כדין, ייזקפו לחובת קופת העיריה וישולמו מתוכה, ובלבד שלא ישולם מקופת העיריה שום תשלום אלא אם הורשה על ידי התקציב השוטף או הורשה במיוחד על ידי המועצה באישורו של הממונה.

חתימה על מסמכי תשלום

191. (א) כל פקודת תשלום או שובר תשלום או שיק לחובת קופת העיריה יחתמו על ידי ראש העיריה, או פקיד אחר שהורשה לכך על ידי המועצה, ויחתמו חתימה שנגד על ידי הגזבר, ואם נחתמו כך ראשי הבנק לפרוע על פיהם.

(ב) הגזבר ראשי, באישור המועצה, להסמיך עובד מעובדי העיריה הכפוף לו, לחתום בשמו על פקודת תשלום, שובר תשלום או שיק כאמור בסעיף קטן (א), ובלבד שסכומם אינו עולה על הסכום שקבע השר בתקנות; אין בהסמכה כאמור כדי לשחרר את הגזבר מחובותיו ומאחריותו לפי כל דין.

האחראי לקופת העיריה

192. הגזבר יהיה אחראי לבטחונה של קופת העיריה.

בטחונה של קופת העיריה

193. כל הכספים השייכים לקופת העיריה, או המתקבלים בשבילה ועל חשבונה ישולמו מיד לחשבון העיריה בבנק שהמועצה תקבע באישורו של הממונה, אלא שיכולה היא להרשות לגזבר לעכב תחת ידו סכום כדי הוצאותיה היומיות של העיריה; באין בנק בתחום העיריה תובטח שמירת הכספים לפי כללים שתקבע לענין זה המועצה באישורו של הממונה.

השקעות מקופת העיריה

194. כספים שבקופת העיריה מותר להשקיעם בדרך שתחליט עליה המועצה באישורו של השר.

סימן ב': חוזים ומכרזים

חתימת חוזים בשם העיריה

195. (א) ראש העיריה ראשי, על פי החלטת המועצה, להתקשר בחוזה בשם העיריה, והוא ראשי לעשות כן גם ללא החלטת המועצה אם לכל הוצאה כספית הכרוכה בחוזה ניתנה הקצבה מתאימה בתקציב המאושר.

(ב) האמור בסעיף קטן (א) אינו גורע מהוראות סעיפים 188, 190, 196, 197, 201 ו-203.

חוזים הטעונים אישור

196. חוזה של עיריה למתן זכיון או מונופולין, או חוזה שאין להוצאות הכרוכות בו הקצבה מתאימה בתקציב המאושר, טעון אישור המועצה וכן אישור השר בכתב.

חובת מכרזים

197. לא תתקשר עיריה בחוזה להעברת מקרקעין או טובין, להזמנת טובין או לביצוע עבודה אלא על פי מכרז פומבי.

תקנות למכרזים

198. השר יקבע בתקנות את צורת המכרז ואת דרכי הזמנתו וקבלתן של הצעות המכרזים, ורשאי הוא לקבוע בהן סוגים של חוזים כאמור, שבהם רשאית העיריה להתקשר ללא מכרז פומבי או ללא מכרז בכלל.

סמכות לחתום על שטרות

199. בכפוף להוראות הפקודה או התקנות על פיה רשאית עיריה להיות צד לשיק הנושא עליו את יום הוצאתו למעשה ולהתחייב בשטר חוב.

אחריות אישית שמורה

200. האמור בסעיף 199 לא יתפרש כפוטר מאחריות אישית את החותם בשם עיריה על שטר שאין העיריה מוסמכת להתחייב בו או שאין הוא מוסמך לחייב בו את העיריה.

סמכות ללוות

201. (א) בכפוף להוראות סעיף 202 רשאית עיריה – מכוח צו של השר, אך לא באופן אחר, ובהתאם לתנאים שנקבעו בצו – ללוות כספים מכל אדם לכל מטרה שתאושר על ידי השר, ולמשכן למלווה ארנונות או הכנסה אחרת של העיריה להבטחת תשלום הקרן והריבית של אותה הלוואה.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), רשאית עיריה שלא מתקיים בה אחד או יותר מהתנאים המפורטים בפסקאות (1) עד (6) בסעיף 245ב(א) בחוק יסודות התקציב, התשנ"ה-1985 (בסעיף קטן זה – חוק יסודות התקציב), וכן רשות מקומית שמתקיים בה האמור בסעיף 245ב(ג) בחוק יסודות התקציב, שלא מכוח צו של השר שניתן לפי סעיף קטן (א), ללוות כספים מכל אדם לאחת או יותר מהמטרות המפורטות בפסקאות (1) עד (3) שבסעיף 245ב(ד) בחוק יסודות התקציב, ולמשכן למלווה ארנונות או הכנסה אחרת של העיריה להבטחת תשלום הקרן והריבית של אותה הלוואה.

סמכות לקחת הלוואות זמנית

202. עיריה רשאית ללוות סכומי כסף כהלוואת שעה מאת הבנק שבו מוחזק חשבון העיריה, ובלבד שסכום ההלוואה לא יעלה בשום זמן על חמישה אחוזים מההכנסה המשוערת של העיריה לתקופה אשר לה נערך התקציב השוטף, וסך כל ההלוואות ייפרע מתוך ההכנסה של אותה תקופה כאמור ובתוך אותה תקופה.

סמכות לערוב

202א. (א) עיריה רשאית לערוב לחיובו של אחר למטרה מהמטרות שהעיריה מוסמכת להן, ובלבד ששך כל הערבויות לא יעלה בכל עת על 3% מתקציבה באותה שנת כספים.

(ב) עיריה רשאית, באישור השר, לערוב כאמור בשיעור העולה על 3% מתקציבה באותה שנת כספים, ובלבד ששך כל הערבויות, לרבות ערבויות לפי סעיף קטן (א), לא יעלה בכל עת על 10% מתקציבה האמור.

(ג) ערבות כאמור אינה טעונה כיסוי תקציבי בשעת נתינתה.

חתימה על מסמכים מסויימים

203. (א) חוזה, כתב התחייבות, הסדר פשרה המוגש לבית משפט או לבית דין על מנת לקבל תוקף של פסק דין או תעודה אחרת מסוג שקבע השר בתקנות ושיש בהם התחייבות כספית מטעם העיריה, לא יחייבו אלא אם חתמו עליהם בשם העיריה, בצד חותמת העיריה, ראש העיריה והגזבר; לא היתה בהם התחייבות כספית כאמור, לא יחייבו את העיריה אלא אם חתמו עליהם בשם העיריה, בצד חותמת העיריה, ראש העיריה והמזכיר, ובאין מזכיר – עובד אחר של העיריה הממלא את תפקיד המזכיר לפי החלטת המועצה.

(א1) הגזבר לא יחתום על התחייבות כספית כאמור בסעיף קטן (א), ובכלל זה התחייבות כאמור בשל מינוי אדם לעובד העיריה, אלא אם כן נוכח כי התקיימו כל אלה:

(1) התקיימו ההוראות וההליכים הדרושים לפי כל דין לענין מתן ההתחייבות;

(2) ההתחייבות מתוקצבת בתקציב העיריה לאותה שנת כספים;

(3) אין בהתחייבות כדי להביא ליצירת גירעון שוטף כהגדרתו בסעיף 140ג, בתקציב העיריה.

(ב) לגבי התחייבות כספית שהיא בתחומי סכום שנקבע בתקנות, רשאי הגזבר להסמיך עובד עיריה הכפוף לו להשתמש בסמכויותיו לפי סעיף זה. אין בהסמכה כאמור כדי לשחרר את הגזבר מחובותיו ומאחריותו לפי כל דין.

פנקס חוזים

203א. פרטי חוזים שנחתמו שלא על פי החלטות המועצה ופרטי הלוואות שלוותה העיריה לפי סעיפים 201 ו-202 וערבויות שנתנה לפי סעיף 202(א) יירשמו בפנקס שתנהל העיריה לענין זה וראש העיריה יביאם לידיעת ועדת הכספים.

פרק אחד עשר: תקציב העיריה וחשבוניתה

סימן א': תקציב העיריה

תקציב שנתי

204. לכל עיריה יהיה תקציב שנתי.

שנת הכספים

205. שנת הכספים לכל העיריות תתחיל באחד בינואר של כל שנה.

הכנת התקציב ואישורו

206. (א) הגזבר יכין הצעת תקציב לעיריה, על פי הנחיות ראש העיריה, וראש העיריה יגישנה לאישור המועצה לא יאוחר מחדשיים לפני תחילתה של שנת הכספים שאליה מתייחסת ההצעה; ראש העיריה יביא את הצעת התקציב לפני ועדת הכספים קודם שיוגשה למועצה.

(ב) המועצה תחל בדיון בהצעה לא יאוחר משבועיים מיום הגשתה ותאשר אותה, בשינויים או בלא שינויים, עד יום תחילתה של שנת הכספים שאליה מתייחסת ההצעה.

(ב1) (1) לא אישרה המועצה את תקציב העיריה בתוך שלושה חודשים מיום קבלת חוק התקציב השנתי בכנסת, ואם לא חלפו שישה חודשים מיום עריכת הבחירות לראש העיריה – בתוך שישה חודשים מיום קבלת חוק התקציב השנתי בכנסת, תסתיים כהונת המועצה או כהונת המועצה וראש העיריה, כפי שיוורה שר הפנים, והשר ימנה, בתוך 14 ימים מתום התקופה כאמור, ועדה למילוי תפקידי המועצה וראש העיריה או תפקידי המועצה; הוראות סעיפים 145 ו-146, יחולו על הועדה ועל יושב הראש שלה, אם מונה, בשינויים המחוייבים.

(2) השר רשאי, במהלך שלושת החודשים או ששת החודשים האמורים בפסקה (1), לפי הענין, להאריך את התקופה לאישור התקציב על ידיד המועצה לתקופה נוספת שלא תעלה על שלושה חודשים; לא יאריך השר את התקופה אלא אם כן שוכנע כי קיים סיכוי של ממש שהמועצה תאשר את התקציב בתוך התקופה שיאריך, וכי המשך פעילות העיריה בלא תקציב שנתי מאושר בתקופה שיאריך לא יביא ליצירת גירעון שוטף, כהגדרתו בסעיף 140ג, בתקציב העיריה, בשיעור של עשרה אחוזים או יותר בחישוב שנתי, או לניהול כספי העיריה באופן בלתי תקין.

(ג) תקציב העיריה טעון אישורו של השר. לא אישר השר את תקציב העיריה, יורה לראש העיריה להגיש לו הצעת תקציב מתוקנת בתוך תקופה שיקבע ושלא תעלה על 30 ימים; על הכנת הצעת התקציב המתוקנת ואישורה יחולו הוראות סעיף זה, בשינויים המחוייבים; לא הוגש התקציב המתוקן לאישור השר בהתאם להוראותיו ובמועד שקבע, יחולו הוראות סעיף קטן (ב1).

(ד) הגשת הצעת תקציב למועצה באיחור ואישור שניתן להצעת תקציב באיחור, אין בהם כדי לגרוע מתקפו של התקציב שאושר.

(ה) החלה שנת הכספים והמועצה או השר לא אישרו את הצעת התקציב, תהא העיריה רשאית להוציא בכל חודש, כל עוד לא אושרה ההצעה כאמור ובכפוף להוראות סעיפים קטנים (ב1) ו-(ג), סכום השווה לחלק השנתי-עשר מן התקציב השנתי הקודם, בתוספת סכום שאישר השר בהתחשב בהתייקרויות ובנסיבות מיוחדות אחרות, וזאת לגבי אותם סעיפים שפורטו בתקציב הקודם.

סמכויות השר לתקן התקציב

207. השר רשאי, לאחר שנתן דעתו על השקפת המועצה, לשנות או לדחות פריט בתקציב, או להוסיף פריט אם הוספתו היא, לדעתו, חיונית לטובת הציבור מחמת נסיבות חורגות מהרגיל הקשורות בעיריה.

208. התקציב יוכן בהתאם להוראות התוספת הרביעית, אלא שהשר ראשי לשנות הוראות אלה או להוסיף עליהן, בין דרך כלל ובין להכנת התקציב של עירייה פלונית.

פרוסם התקציב

209. תמצית התקציב המאושר תפורסם ברשומות.

תקציב מילואים

210. (א) ראש העירייה ראשי להורות לגובר להכין לעירייה, בשעת הצורך, הצעת תקציב מילואים; הוכנה הצעת תקציב כאמור יגישנה ראש העירייה לאישור המועצה; ראש העירייה יביא את הצעת התקציב המילואים לפני ועדת הכספים קודם שיגישנה למועצה.

(א1) (1) ראה ראש העירייה, בהסתמך על דין וחשבון שהגיש לו הגובר לפי הוראות סעיף 213(ב), כי המשך פעילות העירייה בהתאם לתקציב המאושר יש בו כדי להביא ליצירת גירעון שוטף כהגדרתו בסעיף 140ג בתקציב העירייה, יורה לגובר, בתוך שבעה ימים מיום קבלת הדין וחשבון, להכין הצעת תקציב מילואים באופן שיבטיח מניעת היווצרותו של גירעון שוטף כאמור; הגובר יכין את הצעת תקציב המילואים בתוך 30 ימים מיום קבלת ההוראה.

(2) הוראות סעיף זה יחולו על הכנת תקציב המילואים לפי סעיף קטן זה ועל אישורו, בשינויים המחויבים ושינוי זה: המועצה תאשר את ההצעה כאמור בסעיף קטן (ב) בתוך 21 ימים מיום שהוגשה לאישורה; לא אישרה המועצה את הצעת התקציב המילואים בתוך התקופה האמורה יחולו הוראות סעיף קטן (ד).

(ב) המועצה תחל בדיון בהצעה לא יאוחר משבועיים מיום הגשתה, והיא רשאית לאשר אותה בשינויים או בלא שינויים.

(ג) תקציב מילואים טעון אישורו של השר.

(ד) לא אישרה המועצה את הצעת תקציב המילואים תוך חרשים מיום שהוגשה לה, לא תהא עוד ההצעה טעונה אישור המועצה וראש העירייה יגיש את ההצעה לאישור השר בצירוף פרוטוקול ישיבות המועצה שבהן דנה המועצה בהצעה, אם דנה.

(ה) הוראות סעיף 207 יחולו על תקציב המילואים.

העברה מסעיף לסעיף באישור הממונה

211. ראש העירייה ראשי, באישור המועצה ובאישור השר להעביר בכל שנה שהיא – כספים מסעיף הוצאה אחד שבתקציב למשנהו, ובלבד שההוצאה שהורשתה על ידי העברה כאמור איננה בניגוד לפקודה או לכל דין אחר, ואין עוברים על סך כל ההוצאות שבתקציב ובתקציב המילואים שאושרו.

העברה מסעיף לסעיף ללא אישור השר

212. השר ראשי, בצו –

(1) לקבוע לכל העיריות בדרך כלל סוגים של העברות כספים מסעיף הוצאה בתקציב למשנהו באותו פרק, ללא אישור השר;

(2) להגביל לעירייה פלונית, בשים לב לגודל התקציב בלבד, את גובה הסכום שהמועצה רשאית להעביר ללא אישור השר מסעיף הוצאה שבאחד מפרקי התקציב לסעיף הוצאה אחר שבאותו פרק.

סימן ב': חשבונות ובקורת

ניהול חשבון כספי העירייה

213. (א) כל עירייה תדאג שהגובר ינהל חשבון נכון של כל הכספים שנתקבלו וששולמו על ידי העירייה או מטעמה.

(ב) הגובר יגיש, בתוך 60 ימים לאחר תום כל רבעון, דין וחשבון כספי לגבי אותו רבעון, לראש העירייה, למועצת העירייה, לוועדת הכספים ולועדת הביקורת של העירייה, למינהל לפיתוח ותקצוב במשרד הפנים, לממונה על ביקורת החשבונות במשרד הפנים ולממונה; בדין וחשבון יתייחס הגובר, בין השאר, לכיצוע התקציב ביחס לאותו רבעון ולאמדתן ביצוע התקציב ביחס לתקציב השנתי כולו.

תקציב בלתי רגיל

213א. (א) בסעיף זה, "תקציב בלתי רגיל" – תקציב של עירייה המיועד לפעולה חד-פעמית או לתחום פעילות מסוים, הכולל אומדן תקבולים ותשלומים לאותה פעולה או לאותו תחום פעילות, וכספים שיועדו על פי דין למטרות שאינן תקציב רגיל.

(ב) כספים של תקציב בלתי רגיל ינהלו בנאמנות בידי ראש העירייה והגובר, בנפרד מכספי חשבון התקציב שאינו בלתי רגיל; לא ייעשה כל שימוש בכספים של תקציב בלתי רגיל שלא למטרה שלשמה נועד, ובכלל זה לא ייעשו כל פעולות קיזוז בין כספים של תקציב בלתי רגיל לכספים של תקציב שאינו בלתי רגיל, זולת בתום כל פעולה שלה יועד התקציב הבלתי רגיל; כספים של התקציב הבלתי רגיל אינם ניתנים לשעבוד שלא לטובת הפעולה שלה מיועד התקציב הבלתי רגיל.

(ג) שימוש בכספים בניגוד להוראות סעיף קטן (ב) – בטל.

מינוי רואה חשבון

214. מועצה תמנה רואה חשבון; מינויו של רואה החשבון והפסקת העסקתו טעונים אישור השר וייעשו על פי הוראות סימן זה.

הודעה על סכום ההכנסה וההוצאה

215. ראש העירייה ידאג שתוכן רשימה המראה את סכום ההכנסה וההוצאה לרבע-השנה שעבר בכל סעיף של התקציב ובציון היתרה שלא הוצאה בכל סעיף, והוא יגישנה לממונה תוך השבוע הראשון של כל רבע שנה.

216. (א) עירייה תערוך דוחות כספיים שנתיים וחצי שנתיים (להלן – דוחות כספיים); ראש העירייה והגזבר יחתמו על הדוחות הכספיים; רואה החשבון יבקר את הדוחות הכספיים השנתיים ויסקור את הדוחות הכספיים החצי שנתיים (להלן – דוחות מבוקרים) והם יידונו בוועדת הכספים ובמועצה ויוגשו לממונה על ביקורת החשבונות במשרד הפנים (להלן – הממונה על החשבונות).

(ב) תמצית הדוחות הכספיים השנתיים הכוללת פרטים כפי שיקבעו שר הפנים ושר האוצר (בסעיף זה – תמצית הדוחות הכספיים). תפורסם בעירייה שבה קיים עיתון מקומי – בעיתון מקומי, לא יאוחר מיום 1 באוקטובר של כל שנה לענין דוח המתייחס לשנה הקודמת, וכן תפורסם בכל עירייה בדרך ובמועד שיקבע שר הפנים, דרך כלל או לסוגי עירויות; בסעיף זה, "עיתון מקומי" – שבועון היוצא לאור בעירייה או באזור שבו נמצאת העירייה, המיועד לרוב תושבי העירייה.

(ג) לא פרסמה העירייה בעיתון מקומי את תמצית הדוחות הכספיים כאמור בסעיף קטן (ב) עד יום 1 באוגוסט, יפרסם הממונה על החשבונות את תמצית הדוחות, על חשבון העירייה.

(ד) בלי לגרוע מהאמור בסעיף קטן (ב), העירייה תשלח או תפרסם את תמצית הדוחות הכספיים, לא יאוחר מיום 1 באוקטובר של כל שנה לענין דוח המתייחס לשנה הקודמת באחד מאלה:

- (1) בדואר לכל מחזיק כהגדרתו בסעיף 269;
- (2) בעיתון יומי אשר רווח במדינה ושהוא מיועד לאופי מרבית האוכלוסיה באותה עיר.

(ה) לא שלחה העירייה או לא פרסמה את תמצית הדוחות הכספיים כאמור בסעיף קטן (ד), רשאי הממונה על החשבונות לשלוח או לפרסם את תמצית הדוחות, על חשבון העירייה.

דוחות כספיים

217. השר ושר האוצר יקבעו את מתכונת הדוחות הכספיים, היקפם, הפרטים הכלולים בהם ומועדי הגשתם לממונה על החשבונות, וכן את המועד להגשת הדוחות המבוקרים.

תנאי העסקה ואי-תלות

218. (א) רואה החשבון לא יהיה עובד העירייה; תנאי העסקתו ייקבעו בידי המועצה, בהתאם לסימן זה.

(ב) רואה החשבון יהיה בלתי תלוי בעירייה, בין במישרין ובין בעקיפין, וישמור על אי תלות בעבודתו המקצועית.

(ג) תשלום שכר טרחתו של רואה החשבון לא יותנה בתנאי כלשהו הקשור לאחריותו המקצועית, ולא ייקבע כל הסדר לשיפוי רואה החשבון בידי העירייה או מי מטעמה בשל חוב שמקורו בהפרת אחריותו המקצועית של רואה החשבון או באי קיום חובה המוטלת עליו לפי כל דין.

סמכויותיו, חובותיו ואחריותו של רואה החשבון

219. (א) לצורך מילוי תפקידיו רשאי רואה החשבון, בכל עת, לעיין במסמכי העירייה ולדרוש מאת ראש העירייה, מחבר המועצה, מעובד העירייה או מכל בעל תפקיד בה, כל מידע והסבר הדרושים לו וכן רשאי הוא לדרוש כל מסמך של העירייה מאת המחזיק בו.

(ב) רואה החשבון יוזמן להשתתף בכל ישיבה של המועצה ושל ועדת הביקורת, אשר בה יידונו חשבונות שביקר או שמסר עליהם דין וחשבון, ויהיה רשאי למסור כל הודעה או הסבר שנראה לו בנוגע לאותם חשבונות.

(ג) היה סבור רואה החשבון, אגב עריכת הביקורת, כי יש בפעולות העירייה משום סטייה מהוראות חוק יסודות התקציב, תשמ"ה-1985, ידווח על כך לממונה על החשבונות; התפטרות או פרישה של רואה החשבון מתפקידו או הפסקת העסקתו אין בהם כדי לפטור אותו מקיום חובותיו לפי סעיף קטן זה.

(ד) מי שנדרש כאמור בסעיף זה, חייב למלא אחר הדרישה.

כללים למינוי רואה חשבון

219א. השר ושר המשפטים, בהתייעצות עם שר האוצר, יקבעו כללים בדבר מינוי רואה חשבון לפי סימן זה, תנאי כשירותו, אי-תלות, העדר ניהודי ענינים, שכר ודרכי פעולתו, וכן נוהל להפסקת העסקתו של רואה החשבון והגבלות על פיטוריו בידי המועצה.

סמכויות השר

219ב. (א) ראה השר כי עירייה אינה ממנה רואה חשבון או אינה מגישה דוחות כספיים במועדים או במתכונת הקבועים לפי סימן זה, רשאי הוא לעשות אחד או יותר מאלה:

- (1) למנות רואה חשבון לעירייה ולקבוע הוראות לפעולתו, לרבות השכר שתשלם לו העירייה;
- (2) לקבוע כי לא יועבר לעירייה תשלום חובה כמשמעותו בחוק הרשויות המקומיות (העברת תשלומים מהמדינה), תשנ"ה-1995, וכי סעיף 2 לחוק האמור לא יחול, לתקופה כפי שיקבע;
- (3) לשלם, על חשבון העירייה, את שכרו של רואה החשבון.

(ב) השר רשאי למנות לעירייה גם רואה חשבון מטעמו שיבקר את הדוחות הכספיים, כולם או חלקם, כפי שיקבע, והוראות סעיף 219א(2) ו(ד) יחולו.

פעולות לפי דרישת הממונה על החשבונות

220. הממונה על החשבונות רשאי לדרוש מרואה החשבון כל מידע, מסמך והסבר על פעולתו ועל פעולות העירייה שבידיעת רואה החשבון, וכן רשאי הוא לדרוש השלמות ותיקון ליקויים בדוחות הכספיים.

אישור תשלום וחוב על תשלום אי-חוקי

221. על פי עצתו של רואה החשבון בפעולתו לפי סימן זה, יפסול הממונה כל פריט בחשבון שהוא בניגוד לדין,

תקנות ביצוע

228. השר רשאי להתקין תקנות בכל ענין הנדרש לצורך ביצועו של סימן זה.

סימן ג': ד"ח שנתי וסטטיסטיקה

229. בסמוך ככל האפשר לאחר האחד בינואר של כל שנה יכין ראש העיריה ד"ח מפורט על ניהול העיריה במשך שנים עשר החדשים שקדמו.

הגשת הדוח

230. הד"ח יוגש למועצה לא יאוחר משלושים ואחד במרס של השנה שלאחר השנה שלגביה הוגש הדוח וישלח לממונה יחד עם התיקונים וההחלטות של המועצה הנוגעות לו.

פרסום הדוח

231. העתקים של הד"ח יוחזקו לעיון הציבור במשרדי העיריה וראש העיריה רשאי לפרסם את תמצית הדוח, שלא תעלה על 3,000 מילים בעתון או באופן אחר.

הממונה רשאי לדרוש פרטים בכל עת

232. הממונה רשאי בכל עת לדרוש סטטיסטיקה או כל ידיעה אחרת בקשר לפעולותיה, הכנסותיה או הוצאותיה של עיריה, ככל שיראה לנכון, וראש העיריה ימלא אחרי דרישה זו תוך זמן סביר.

פרק שנים עשר: חובותיה וסמכויותיה של מועצה

סימן א': סייגים לחובות ולסמכויות

באין מניעה מאת השר ובכפוף להוראות כל דין

233. עיריה תעשה בתוך תחומה בענינים המפורשים בסימן ב', וכל פעולה אחרת שעיריה מצווה לעשות לפי הפקודה או לפי כל דין אחר, והיא מוסמכת, בתחום העיריה או בשטח בנין עיר הכולל את תחום העיריה, לעשות בענינים המפורשים בסימן ג' – והכל כשאינן הוראה אחרת מאת השר בענינים אלה, כולם או מקצתם, ובכפוף להוראות הפקודה או כל דין אחר.

סמכות הממונה

234. בכל הענינים הנזכרים בסעיף 233 תמלא העיריה אחר דרישותיו והוראותיו של הממונה, ובלבד שיהיו בהתחשבות עם חוקי העזר שאושרו ועם התקציב השוטף.

סימן ב': חובותיה של עיריה

רחובות

235. בענין רחובות תעשה העיריה פעולות אלה:

- (1) תפקח על השיזור, הרום, הרחב והבניה של כל רחוב;
- (2) תדאג לתיקונו, ניקיו, הזלפתו, תאורתו וניקויו של רחוב שאינו רכוש הפרט;
- (3) תמנע ותיסיר מכשולים והסגת גבול ברחוב;

ויחייב בו את האדם ששילם או שהרשה את התשלום הבלתי חוקי, וכן יחייב הממונה כל אדם האחראי לחשבון בכל סכום של חסר או הפסד שנגרמו בשל התרשלותו או התנהגותו הרעה או בכל סכום שהיה צריך להביא בחשבון ולא הביא, ובכל מקרה כזה יאשר בכתב את הסכום המגיע מאותו אדם; הממונה יפרש בכתב את טעמי החלטתו בדבר הפסילה או החיוב וכן בדבר כל סכום שהכשיר, אם נתבקש לכך על ידי מי שנפגע בהחלטתו זו.

סמכות השר לבטל פסילה או חיוב

222. השר רשאי, לפי שיקול דעתו, אם נתבקש לכך על ידי האדם שחוייב, ועל אף היות הפסילה או החיוב נכונים וחוקיים, לבטל או להקטין את הפסילה ואת החיוב, אם ראה שלפי כל נסיבות המקרה ראוי לעשות כן, ובלבד שהבקשה הוגשה תוך 14 יום מהיום שהודיעו למבקש על החיוב או תוך תקופה נוספת שהתיר לו השר.

חוקה לענין אחריות להוצאה

223. אם אין לראות מתוך החלטות המועצה מי הוא חבר המועצה שהסכים להוצאה מסויימת, יראו כל חבר שנכח בישיבה שבה הורשה ההוצאה כאילו הוא הסכים לכך, כל עוד לא הוכיח את ההיפך.

העיריה תתבע את סכום החיוב

224. לא בוטל החיוב על פי בקשה כאמור בסעיף 222, וסכום החיוב, או הסכום כפי שהוקטן על ידי השר על פי הבקשה, לא נפרע לעיריה להנחת דעתו של רואה החשבון תוך חודש לאחר שהודיעו לעיריה על החיוב, ואם הוגשה בקשה – תוך חודש לאחר שהודיעו למבקש את החלטת השר, תתבע העיריה בדיון את הסכום כאמור.

פסק הדין בתביעת העיריה

225. (א) נראה לבית המשפט שהוצאת הסכום שחייבו בו את הסכום שהוקטן כאמור, נעשתה בלי הרשאה או בעבירה על הוראת הפקודה, וזכאית העיריה לפסק דין על אותו סכום נגד האדם שהסכים או נראה כמי שהסכים להוצאה האמורה.

(ב) הסכום שנגבה בדרך זו על ידי העיריה ישולם מיד לקופת העיריה.

סעד במקרה שהעיריה לא תבעה

226. סירבה העיריה לתבוע פרעון הסכום שחייבו בו כאמור בסעיף 224 או שהתרשלה בהגשת התביעה, רשאי הממונה למנות אדם מתאים לתבוע בשם העיריה ומטעמה פרעון הסכום, והוצאות ההליכים ישולמו מתוך קופת העיריה.

הפסקת העסקה על ידי השר

227. השר רשאי להפסיק העסקתו של רואה חשבון אם מצא שרואה החשבון אינו ממלא את תפקידיו כראוי, או אם מצא שלא מתקיימים בו תנאי הכשירות הנדרשים לפי סימן זה.

(4) (א) תקרא שמות לכל הדרכים, הרחובות, הסמטאות והכוכים, או תשנה שמותיהם כשיש צורך בכך, בכפוף לאמור בסעיף 235א, ותדאג לקביעתם במקומות בולטים ולסימון הבנינים במקומות אלה במספרים;

(5) תנקוט אמצעי זהירות נאותים נגד תאונות בשעת בנייתם או תיקונם של רחובות, ביבים או תעלות.

קריאת שמות של מקומות ציבוריים ושינויים

235א. (א) בסעיף זה –

”בן משפחה” – בן זוג, ילד, הורה, אח או אחות, נכד או נכדה, ניין או נינה;

”מקום ציבורי” – דרך, רחוב, סמטה, כיכר, שכונה, גן ציבורי, או חלק מהם.

(ב) העיריה לא תקרא מקום ציבורי על שם של אישיות, אלא אם כן זימנה מועצת העיריה את בני משפחתו של האישיות, שניתן היה לאתרם במאמץ סביר, להופיע לפניו או לפני ועדה שקבעה, ולהשמיע את טענותיהם.

(ג) העיריה לא תשנה שם של מקום ציבורי, אלא אם כן התקיימו כל אלה:

(1) הודעה על הכוונה לשנות את שם המקום הציבורי התפרסמה בעיתון, במשרדי העיריה ובמקום ציבורי הנוגע בדבר, חודש לפחות לפני הדיון במועצת העיריה על שינוי השם; הפרסום בעיתון יהיה כאמור בסעיף 1א לחוק התכנון והבניה, תשכ”ה – 1965, בשינויים המחויבים;

(2) מועצת העיריה אפשרה לנציגות המקום הציבורי או לנציגות הדיירים המתגוררים סמוך למקום הציבורי, לפי הענין, להופיע לפניו או לפני ועדה שקבעה, ולהשמיע את טענותיה;

(3) היה שם המקום הציבורי, שאותו מתכוונים לשנות, שם של אישיות, או היה השם המוצע למקום הציבורי שם כאמור – זימנה מועצת העיריה את בני משפחתו של האישיות, שניתן היה לאתרם במאמץ סביר, להופיע לפניו או לפני ועדה שקבעה, ולהשמיע את טענותיהם;

(4) בכפוף להוראות פסקה (3), היה שם המקום הציבורי, שאותו מתכוונים לשנות, שם של אחד מגדולי האומה או שם שהוא בעל משמעות דתית, לאומית או ממלכתית ובני משפחתו של האישיות התנגדו או לא אותרו – אישרה הממשלה או ועדת שרים שהממשלה הסמיכה לכך, את שינוי השם בתוך 60 ימים מיום קבלת ההחלטה המועצה על כוונתה לשנות את השם; לא החליטה הממשלה או ועדת שרים שהממשלה הסמיכה לכך בתוך 60 הימים, רואים אותה כאילו נתנה את הסכמתה לשינוי;

(5) ההחלטה לשינוי השם התקבלה ברוב של שני שלישים מחברי המועצה.

(ד) הושמעו טענות, לפי סעיף זה, לפני ועדה שקבעה מועצת העיריה, תביאן הועדה לפני המועצה, יחד עם המלצותיה.

בנינים

236. (א) בענין בנינים תעשה העיריה פעולות אלה:

(1) תפקח על הקמתם, הריסתם, שינוים ותיקונם של בנינים;

(2) תפקח על ריצופם של חצרות ושטחים פתוחים הקשורים לבנינים;

(3) תפקח על התקנת בורות לבנינים ובנייתם, כדי להבטיח מניעת רבייתם של יתושים;

(4) תפקח על קו החזית של בנינים סמוכים ועל המירווחים בצדדים ומאחור, על מידתם של מגרשי בנין ועל שיעורם של שטחי המגרשים שמותר להקים עליהם בנינים;

(5) תפקח על הגבהת החזית של בנינים במקום שהם בתוך שורה של בנינים רצופים הגובלים עם רחוב;

(6) תפקח, אם על ידי הטלת איסור או בדרך אחרת, על הקמת בנינים מסוג, מדגם או ממראה מיוחדים, באזורים או ברחובות מיוחדים, או בחלק מהם;

(7) תקבע אמצעי זהירות שיש לנקוט נגד תאונות בשעת הקמת בנינים, הריסתם, שינוים ותיקונם;

(8) תפקח על בנייתם ופעולתם של מעליות, פירי מעליות, מנופים ומסוקים בבנינים, תסדירם ותדאג לבדיקתם ככל שתראה צורך בה כדי להבטיח מפני תאונות בקשר אתם, ותדאג לביטוח מפני סכנת מוות או חבלה לאדם העלולה לבוא מהם.

(ב) לענין סעיף זה –

”בנין” – כל מבנה, בין של אבן ובין של בטון, חמר, ברזל, עץ או חומר אחר, ולרבות כל יסוד, קיר, גג, ארובה, מרפסת, גזוזטרה, כרכוב או בליטה, או חלק מבנין או כל המחובר בהם, או כל קיר, סוללת עפר, גדר, גדר כלונסאות או מבנה אחר המקיף או תוחם, או מיועד להקיף או לתחום, קרקע או שטח.

ביוב

237. בענין ביוב תפקח העיריה על תכניתם, בנייתם, שינוים של ביבים, נקזים, אסלות, משתנות, בתי כסא, בורות שופכין, מישטפים, אמבטיות ואבזורים סניטריים, והשימוש בהם, שטיפת אסלות וריצופם של רצפות, חצרות ושטחים פתוחים.

מפעלי מים

238. (א) בענין מפעלי מים שהוקמו על ידי עיריה או כל גוף ציבורי אחר או אדם פרטי לשם הספקת מים בתוך תחום העיריה, תעשה העיריה פעולות אלה:

בתי מטבחים

240. בענין שחיטת בהמות לצריכת אדם תקים העיריה בתי מטבחים ותסדירם, ובלי לפגוע בכללותה של סמכות זו, תבטיח –

- (1) בדיקה סניטרית של בעלי חיים לפני שחיטתם ובדיקת גופותיהם;
- (2) עצירתם של בעלי חיים המובלים לשחיטה, לשם בדיקתם, וסילוק בעלי חיים שנמצאו חולים;
- (3) סילוק גופותיהם של בעלי חיים חולים שנשחטו או שמתו;
- (4) סימון גופותיהם של בעלי חיים שנשחטו בבתי מטבחים עירוניים לשם ציון שחיטתם כאמור.

מלאכות מסוכנות

241. בענין מלאכות מסוכנות תסוג ותסדיר העיריה כל מלאכה או עסק העלולים להזיק לבריאות הציבור או להיות מקור סכנה לציבור, או שמבחינה אחרת של טובת הציבור ראוי הוא להסדירם.

תברואה, בריאות הציבור ונוחותו

242. בענין תברואה, בריאות הציבור ונוחותו, תעשה העיריה פעולות אלה:

- (1) תנקוט אמצעים להסרת כל מטרד או למניעתו ותדאג לבדיקות שמטרתן לברר מה הם המטרדים הקיימים;
- (2) תורה בדבר פינוי סחי ואשפה מכל בית ותקבע את האגרות בעד פינוי כאמור;
- (3) תורה בדבר בדיקתם, הסדרתם, החזקתם, ניקויים והרקתם של ביבים, נקיים, בתי כסא, אסלות, בורות שופכים, מיפלים, מזחילות, מירוצי מים, בורות אפר ואבזורים סניטריים;
- (4) תתקין ותקיים במצב טוב ומותקן פחי אשפה ציבוריים ושאר כלי קיבול שמניחים ומאספים בהם אשפה ותדאג שיוחזקו באופן שלא יהוו מטרד או מפגע לבריאות;
- (5) תתקין ותקיים במצב טוב, מחראות, משתנות ובורות שופכים ציבוריים ותדאג שיהיו בנויים ומוחזקים באופן שלא יהוו מטרד או מפגע לבריאות;
- (6) תדאג לטאטואם וניקויים של רחובות שאינם רכוש הפרט;
- (7) תמנע הצטברות של סחי ואשפה במקום ציבורי או פרטי במידה המהווה סכנה לבריאות הציבור ותנקוט אמצעים להסרת כל מטרד ציבורי הנובע מבור שופכן או נקז, בין פרטיים ובין ציבוריים, או מכל מקור אחר;
- (8) תמנע הזדהמותם של זרמים, תעלות, מירוצי מים או בארות והנחת אשפה על גדות זרם, תעלה או מירון מים או על פי באר, העלולה לגרום להזדהמותם;

(1) תמנע בזבוז, שימוש לרעה, צריכה יתירה או הזדהמות המים המסופקים לשימוש ציבורי או פרטי;

(2) תקבע את המידה, הטיב, העצמה והחומר של צינורות, שסתומים, ברוזים, בורות, סוליות קרקע, אסלות ומכשירים ובתי קיבול אחרים אשר ישמשו להובלת מים, הספקתם, הסדרתם ואצירתם, וכן אופן סידורם, מיקומם, שינויים, סילוקם, חידושם ותיקונם, ותורה בדבר השימוש בהם;

(3) תסדיר את הספקת המים הציבורית על ידי צינורות זקפים והשימוש בהם;

(4) תסדיר את הספקת המים על ידי מדידה ואת החמרים, המונים, האבזורים והמיתאמים המשמשים למטרה זו או בקשר אתה;

(5) תסדיר את התנאים שלפיהם יסופקו מים לצרכי בית ולצרכים אחרים, וכן את המחיר שישולם בעד מים שיוספקו כאמור וההיטלים בקשר עם התקנת ההספקה.

(ב) עיריה תפרסם, מדי רבעון, על לוחות המודעות, בעיתונות המקומית או בדרך אחרת, כפי שיקבע השר, מידע על איכותם התברואתית של מי השתיה המסופקים בתחומה בהשוואה לאיכותם התברואתית של מים שאינם ראויים לשמש כמי שתיה לפי פקודת בריאות העם, 1940; כן תשלח העיריה לתושביה, אחת לשישה חודשים, דוח חצי שנתי ובו מידע כאמור;

(2) השר, בהתייעצות עם שר הבריאות, יקבע את הפרטים שייכללו במידע כאמור בפסקה (1);

(3) בסעיף קטן זה, "איכות תברואתית" ו"מי שתיה" – כמשמעותם בפקודת בריאות העם, 1940.

שווקים, מכירות פומביות ומצרכי מזון

239. בענין שווקים והכנת מאכלות ומשקאות לצריכת אדם, החסנתם לשם מכירה ומכירתם – תעשה העיריה פעולות אלה:

(1) תסדיר שווקים ציבוריים למכירת מצרכים ומקומות למכירה פומבית של מיטלטלין ומקרקעין ותקבע אגרות, דמי שכירות ותשלומים אחרים שישולמו בעד השימוש בשווקים או במקומות למכירה פומבית, וכן תקים שווקים או מקומות כאמור;

(2) תורה בדבר בדיקתם, תפיסתם, חילוטם, סילוקם וביעורם של משקאות שאינם ראויים לצריכת אדם, וכן של בשר, דגים, פירות, ירקות או שאר צרכי מזון פסידים, מניעת מכירתם או הצגתם למכירה ונטילת דוגמאות מהם לשם בדיקה.

(ג) שר האוצר יעביר לשר הפנים, בכל שנת כספים. סכום מאוצר המדינה, שהוא מחצית סך כל אומודי ההוצאות המאושרות בתכנית כאמור בסעיף קטן (ב); שר הפנים יחליט על חלוקתו של הסכום האמור בין הרשויות המקומיות הנוגעות בדבר.

סימן ג': סמכויותיה של עיריה

הסמכויות

249. סמכויותיה של עיריה הן:

(1) לבנות ולקיים בנייני ציבור, לעשות עבודות ציבוריות אחרות ולבנות ולקיים חנויות ובתים;

(2) להקים, לקיים ולנהל שירותים, מפעלים ומוסדות שהם לדעת המועצה לתועלת הציבור, או להשתתף בהקמתם, בהחזקתם ובניהולם;

(3) לבצע מפעלים, שעליהם העיד השר בכתב כי הם מפעלים לתועלת הציבור;

(4) לפעול, בהסכמת השר, כנאמנים של כל נאמנות שנוצרה לצרכי ציבור;

(5) לספק שיכון למעוטי אמצעים, ולתכלית זו –

(א) לרכוש או לחכור כל קרקע, לרבות בתים או בניינים אחרים שעליה;

(ב) להקים שיכונים על כל קרקע;

(ג) לרכוש או לחכור כל קרקע, כדי למכרה או להחכירה חכירה ראשית או משנית, להקמת שיכונים למעוטי אמצעים על ידי אדם זולת העיריה;

(ד) לשנות, להרחיב, לתקן ולשפר בתים, בניינים או שיכונים אחרים שנרכשו או הוקמו כאמור לעיל;

(ה) לצייד קרקע, בתים, בניינים או שיכונים אחרים, כאמור, בכל הציוד והריהוט והנוחות הדרושים, ובלבד שלא תרכוש דרך כפיה קרקע כמשמעותה בסעיף 2 לפקודת הקרקעות (רכישה לצרכי ציבור), 1943, אלא בהתאם להוראותיה של אותה פקודה;

(6) להקים בתי-מחסה מספיקים כדי לאכסן בהם נכים ובעלי-ימם עניים, ומקומות עבודה שבהם יועסקו עניים המסוגלים לעבודה ולמנוע פשיטת-יד;

(7) להקים, לקיים ולהסדיר מרחצאות, בריכות שחיה ובתי-רחצה ציבוריים;

(8) לספק, להתקין, להתוות, לתכנן, לשפר, לקיים, להסדיר גנים וגינות ומקומות מרגוע או נופש אחרים לשימוש הציבור, ולפקח עליהם, ולהשתתף בהוצאות קיומם של מקומות כאמור שהתקנים אדם לשימוש הציבור, ובלבד שלא ייגבו דמי כניסה לאותם מקומות, בחוק עזר או בכל דרך אחרת, לרבות באמצעות הטלת אגרה, מס, היטל או תשלום כלשהו

(9) תמנע שצינורות המיועדים לסילוק מי גשמים ישמשו לסילוק שפכין או סחי מבית כסא או מאסלה ותאסור התקנתם של נקזים אל ביה ציבורי שלא ברשות;

(10) תורה בדבר בדיקת בתים ובניינים כדי לברר את מצב הנקיון שלהם או לענין אחר ובדבר אמצעים להשמדת עכברים, עכברים ושאר שרצים.

תיאטרונים

243. העיריה תסדיר ותבדוק תיאטרונים ובתי עינוג ציבוריים אחרים ותורה בדבר הגנת הציבור מפני סכנת דליקה בהם.

מלונות

244. העיריה תסדיר בתי מלון, פנסיונים, אכסניות, בתי אירוח, בתי לינה, ומוסדים אחרים כיוצא בהם.

245. (בוטל).

מודעות

246. העיריה תפקח על הצגת מודעות, שלטים וטבלות במקומות עסק או על גבי לוחות או במקומות אחרים, או תאסור הצגתם.

כלבים ובעלי חיים אחרים

247. (א) העיריה תורה בדבר רישומם והחזקתם של כלבים והשמדתם של כלבי הפקר או כלבים שהם מוחזקים, או מניחים להם לשוטט, במקומות ציבוריים, שלא לפי התנאים שנקבעו.

(ב) העיריה תסדיר או תמנע החזקת חזירים, תסדיר החזקת בעלי חיים אחרים באופן שהחזקתם לא תהווה מטרד ציבורי או מפגע לבריאות ותסדיר או תמנע מרעה או מעבר של בעלי חיים.

דליקות

248. העיריה תתקין ותקיים מכשירים לכיבוי דליקות, דליי מים, צינורות, מימלטים וכלים אחרים לשם בטיחות או שימוש במקרה של דליקה, וכן תסדיר את השימוש במים במקרה של דליקה.

הכנת המשק לשעת חירום והפעלתו

248א. (א) העיריה תעשה את כל הדרוש להכנתו של המשק לשעת חירום ולהפעלתו אותו זמן, למעט גיוסם של כוח אדם וציוד אשר חל עליהם חוק אחר, הכל בכפוף להוראות השר הממונה על הפעולות בתתומו הנוגע בדבר ובהתאם לתכנית שאישרה הממשלה או מי שהסמיכה לכך; החלטותיהם של הממשלה, של מי שהסמיכה, של שר ושל המועצה לפי סעיף זה אינן טעונות פרסום ברשומות.

(ב) לפני שנת כספים יכין שר הפנים, בהתייעצות עם הרשויות המקומיות הנוגעות בדבר, תכנית לשנת הכספים הבאה לרכישת ציוד ולהקמת מבנים לצרכי המשק לשעת חירום.

(17) להסדיר בשעת-חירום את מכירתם ומכירתם של מצרכי מזון, ולפקח עליהם;

(18) להסדיר הכנסתו של בשר קפוא לתחום העירייה ומכירתו ולפקח עליה;

(19) להיכנס לכל בית או בנין, שיש עליהם חשד סביר שהם בלתי סניטריים, כדי לברר את מצב הנקיון בהם או לצורך אחר, ולהוציא צו למחזיק בהם, שבו יידרש לנקות את האמצעים המפורשים בצו;

(20) להסדיר פתיחתם וסגירתם של חנויות ובתי מלאכה, מסעדות, בתי קפה, בתי תה, בתי משקה, מוזונים, קנטינות ומוסדות אחרים כיוצא באלה, ושל בתי קולנוע, תיאטרונים ומקומות אחרים של עינוג ציבורי או של סוג פלוני מהם, ולפקח על פתיחתם וסגירתם, ולקבוע – בלי לפגוע בכללותה של הסמכות – שעות פתיחתם וסגירתם ביום פלוני; אלא שתקפה של פסקה זו יהא בכפוף לכל פטור שהשר יורה עליו בצו;

(21) עירייה רשאית להפעיל את סמכותה על פי פסקה (20) בתחום שיפוטתה או בחלק ממנו לגבי ימי המנוחה, בהתחשב בטעמים שבמסורת דתית ולגבי יום תשעה באב; "ימי המנוחה" – כמפורט בסעיף 18 לפקודת סדרי השלטון והמשפט, תש"ח-1948, לענין זה, שבת ומועדי ישראל – מכניסת השבת או המועד ועד צאתה; "יום תשעה באב" – כמשמעותו בחוק איסור פתיחת בתי עינוגים בתשעה באב (הסמכה מיוחדת), תשנ"ח-1997;

(22) להסדיר כל ענין חקלאי כמשמעותו בסעיף 151;

(23) להסדיר את השיט בנהרות בתוך תחום העירייה ולפקח עליו ולהורות בדבר רישוי ורישום של סירות השטות באותם נהרות בלבד ושל מלחים ומובילי סירות העושים בכל משלח יד או עבודה בקשר לסירות אלה על החוק או במים;

(24) להסדיר בתי עלמין ולקבוע את עמקם וארמם של קברים;

(25) להטיל היטל על כרטיסים הנמכרים לענוגים ציבוריים, אולם –

(א) לא יוטל ההיטל אלא לפי חוקי עזר שהותקנו בהתאם להוראותיה של הפקודה;

(ב) תקפה של פסקה זו יהא בכפוף לכל פטור שהשר יורה עליו בצו;

(26) לפקח על איסוף כספים במקומות ציבוריים על ידי מכירת סמלים וסרטים או באמצעים דומים אלה או לאסור אותם;

(27) להתקין ולבצע כל תכנית לטובת עובדי העירייה שאושרה על ידי השר;

(28) להוציא תעודות אישור בדבר כל ענין מן הענינים שהיא נדרשת או מוסמכת לעשותם לפי הפקודה או לפי כל דין אחר;

(בפסקה זו – דמי כניסה), ואולם רשאי השר להתיר לעירייה לגבות דמי כניסה למקומות כאמור במקרים חריגים, ולפי כללים שקבע באישור ועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת;

(9) לנטוע עצים בכל רחוב או בכל מקום ציבורי, ולהקים סוככי עצים, ובבלבד שהרחוב או המקום לא ייפגעו על ידי כך יותר מן הראוי;

(10) למכור, להחכיר או להחליף בקרקע אחרת כל רחוב שהוא נכס העירייה, או חלק ממנו, שאינו דרוש עוד לצרכי פקודה זו;

(11) לסלול כל רחוב שאיננו רכוש הפרט ולדאוג למצבו התקין של כל רחוב כאמור;

(12) לסלול מדרכות או לדרוש מבעלי מקרקעין הגובלים רחוב לסלול, סלילה ראשונה, מדרכה לאורך הרחוב הגובל את מקרקעיהם;

(12א) לענין סוגי עסקים הגובלים רחוב – לדרוש מבעליהם או מכל המנהלים אותם למעשה או האחראים להם, לנקות את המדרכה לאורך הרחוב הגובל אותם;

(13) לצוות כי ייהרסו בנינים, המעכבים או מפריעים אוורור, או שהם בלתי סניטריים או מזיקים מבחינה אחרת לכריאות הציבור, או שהם מסוכנים;

(13א) להורות בדבר שמירת המראה של חזיתות הבתים, לרבות סידון ושיפוצן;

(13ב) להורות לבעלים או למחזיקים של עסקים או בתי מגורים בדבר נקיטת אמצעים למיגון עסקיהם או מגוריהם, לרבות פיקוח על מערכות אוזקה, דרך התקנתן, הפעלתן, וניתוקן אם הן מהוות מפגע; הוראות כאמור יכול שיחולו על סוגי עסקים או בנינים או על אזורים מסוימים שהגדירה העירייה לענין זה; הוראה כאמור המלווה במפרט המתאר את אמצעי המיגון, יראו אותה כהיתר בניה לפי סעיף 145 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965; הוראות כאמור לא יינתנו לגבי בית מגורים שבנייתו הושלמה לפני תחילתו של חוק זה.

(14) להסדיר או לאסור את הנחתן של מכוניות שנתבלו, גרוטאות ברזל וחפצים אחרים ברשות הרבים, ולהורות על סילוקם של אותם חפצים ומה ייעשה בהם, כשהונחו ברשות הרבים או ברשות היחיד בנסיבות שיש בהן משום פגיעה בנוחותם של תושבי הסביבה;

(15) לדרוש מבעלי מקרקעין כי יכנו ביבים, נקזים, בתי כסא, בורות שופכין, מחראות או משתנות, ולדרוש מבעליהם או מן המחזיקים בהם לקיים ולשמור במצב נקי את המיתקנים כאמור לאחר שנבנו, בלי לפגוע בכל תרופה שבידי המחזיקים נגד הבעלים;

(16) להסדיר מכירת תוצרת ובעלי חיים ולפקח עליה, על ידי איסור מכירתם במקום שאיננו שוק ציבורי או בדרך אחרת;

חברות עירוניות מיוחדות

249ב. (א) השר רשאי לאשר הקמת חברה לפי הוראות סעיף 249(30), למטרות שייקבעו לפי סעיף קטן (ג), ובלבד שמטרות החברה יהיו במסגרת סמכויות העיריה ותפקידיה, ויש בידי העיריה לפחות מחצית מכוח ההצבעה או הזכות למנות לפחות מחצית מספר הדירקטורים שלה (בסעיף זה – חברה עירונית מיוחדת).

(ב) הוקמה חברה עירונית מיוחדת, לא יחולו עליה הוראות סעיף 249א ויחולו עליה הוראות אלה:

(1) מועצת העיריה תקבע את הדירקטורים מטעמה בדיקטוריון החברה העירונית המיוחדת; דירקטורים כאמור יכול שיהיו עובדי העיריה או נציגים מקרב הציבור שאינם חברי מועצת העיריה;

(א1) בקרב הדירקטורים יינתן ביטוי הולם לייצוגם של בני שני המינים, ככל שניתן בנסיבות הענין; בסמוך לפני קביעת הדירקטורים, כאמור בפסקה (1), תונח לפני מועצת העיריה חוות דעתו של היועץ המשפטי של העיריה בדבר קיום ייצוג הולם בקרב הדירקטורים;

(2) חברה עירונית מיוחדת לא תהיה רשאית לייסד תאגיד אחר או להחזיק שיעור כלשהו מההון, מכוח ההצבעה או מהזכויות למנות דירקטורים, בתאגיד אחר.

(ג) השר ושר האוצר, בהתייעצות עם שר המשפטים, יקבעו את המטרות שלשמן ניתן להקים חברה עירונית מיוחדת, וכן הוראות לענין מבנה חברה כאמור, חובות דיווח, דרכי פיקוח ובקרה שיחולו עליה והוראות ביחס לעשייה במקרקעין שלה; כן רשאים השר ושר האוצר בהתייעצות עם שר המשפטים, לקבוע הוראות נוספות שיחולו על חברה עירונית מיוחדת שתוקם לפי סעיף זה.

(ד) השר יקבע תנאי כשירות ופסלות לכהונה לדירקטור, ליושב ראש דירקטוריון ולמנהל כללי בחברה עירונית מיוחדת, ודרכי מינוי של דירקטורים מטעם העיריה בחברה כאמור.

(ה) השר רשאי לקבוע, לפי בקשת עיריה, כי הוראות סעיף זה יחולו, בשינויים המחויבים, על תאגיד עירוני כמשמעותו בסעיף 249א שהוקם לפני תחילתו של סעיף זה ובלבד שמטרותיו ותואמות את המטרות שנקבעו בתקנות לפי סעיף קטן (ג) ומתקיימות בו הוראות התקנות שהותקנו, לפי אותו סעיף קטן, המהוות תנאי להקמת חברה עירונית מיוחדת.

(ו) בקשה לאישור בהתאם לסעיף קטן (ה) תוגש בידי העיריה בצירוף כל אלה –

- (1) מסמכי ההתאגדות של החברה;
- (2) כל ההסכמים שבין העיריה לבין החברה;
- (3) דוחות כספיים מבוקרים בידי רואה חשבון לשנה שהסתיימה לפני הגשת הבקשה;

(29) לעשות בדרך כלל, כל מעשה הדרוש לשם שמירה על תחום העיריה, בריאות הציבור והבטחון בו, וכן, ברשותו של הממונה, להקים ולקיים מוסדות לבריאות הציבור ולחינוך, ולסייע בהם;

(30) לייסד חברה, אגודה שיתופית או כל אגודה אחרת לכל מטרות שהיא בגדר סמכויות העיריה ותפקידיה, לרכוש מניות או ניירות ערך או זכות הנאה אחרת של כל חברה, אגודה שיתופית או אגודה אחרת, שמטרותיה מסייעות, לדעת המועצה, להשגת כל מטרות כאמור, ולנהוג בהם דרך בעלים; לענין זה, "חברה", "אגודה שיתופית" או "כל אגודה אחרת" – חברה, אגודה שיתופית או אגודה אחרת, שהתאגדה בישראל על פי דין;

(31) לבצע כל סמכות מסמכויותיה ולמלא כל תפקיד מתפקידיה יחד או בשותפות עם מוסדות המדינה, רשויות מקומיות אחרות, חברות, אגודות שיתופיות וגופים או אנשים אחרים;

(32) לבצע פעולות חינוך ומניעה בנושא הסמים המסוכנים ולפעול למען הקמת מוסדות לטיפול בנפגעי סמים ושיקומם, לאחר התייעצות עם המשרדים הנוגעים בדבר ועם הרשות הלאומית למלחמה בסמים.

תאגידים עירוניים

249א. פעלה העיריה על פי סמכויותיה לפי סעיף 249(30) והוקמה חברה, עמותה, אגודה שיתופית או אגודה אחרת שמטרותיה במסגרת סמכויות העיריה ותפקידיה, ויש בידי העיריה לפחות מחצית ההון או מחצית כוח ההצבעה בתאגיד כאמור (להלן – תאגיד עירוני), יחולו הוראות אלה:

(1) מועצת העיריה תקבע את נציגיה בגוף המנהל של התאגיד העירוני; נציגים אלה יכול שיהיו גם חברי המועצה או עובדי העיריה;

(2) חובת נציגי העיריה להקפיד על כך שפעולות התאגיד העירוני יהיו במסגרת סמכויות העיריה ותפקידיה; חובת האמון שהם חבים לעיריה לעולם תהיה עדיפה על חובתם כלפי התאגיד;

(3) נציגי העיריה כאמור, שהינם חברי המועצה, ייבחרו כך שיישמרו, ככל האפשר, יחסי הכוחות של הסיעות במועצה;

(א3) בקרב נציגי העיריה שאינם חברי המועצה, יינתן ביטוי הולם לייצוגם של בני שני המינים, ככל שניתן בנסיבות הענין; בסמוך לפני קביעת נציגי העיריה על ידי המועצה כאמור בפסקה (1) תונח לפני מועצת העיריה חוות דעתו של היועץ המשפטי של העיריה בדבר קיום ייצוג הולם בקרב נציגי העיריה שאינם חברי המועצה;

(4) (נמחק);

(5) הוראות סעיף 122א(א) לא יחולו על תאגיד עירוני בשל כך בלבד שחבר המועצה או עובד העיריה הוא נציג העיריה בגוף המנהל שלו.

(4) כל מסמך ומידע נוסף, שידרוש השר, הקשר לחברה ולפעולותיה, וכן לנכסיה ולהתחייבויותיה.

(ז) השר רשאי להתנות את אישורו בהתאם לסעיף קטן (ה) בשינוי המסמכים האמורים בסעיף קטן (ו)(1) או (2) ובכל תנאי אחר שייראה לו דרוש להשגת מטרותיו של סעיף זה.

(ח) אישר השר את החלטת העיריה ומולאו התנאים שקבע לפי סעיף קטן (ז), יחולו על החברה הוראות סעיף זה החל ביום מתן האישור.

פרק שלושה עשר: חוקי עזר

הסמכות להתקין חוקי עזר

250. מועצה רשאית להתקין חוקי עזר כדי לאפשר לעיריה ביצוע הדברים שהיא נדרשת או מוסמכת לעשותם על פי הפקודה או כל דין אחר או לעזור לה בביצועם, או כדי לדרוש מבעל נכס או מחזיקו לבצע באותו נכס עבודה הנחוצה למטרה האמורה.

אגרות, היטלים ופיצויים

251. בחוקי עזר רשאית המועצה לקבוע הוראות בדבר –

(1) תשלום אגרות, היטלים או דמי השתתפות על ידי כל אדם, זולת העיריה גופה, בקשר לדברים האמורים בסעיף 250;

(2) מתן רשיון או היתר בקשר לאותם דברים ותשלום אגרות בעד הרשיון או ההיתר, ובלבד שעל הצבת שלט המבהיר כי המקום הציבורי או השירות הציבורי הניתן במקום הציבורי הוא נגיש לאנשים עם מוגבלות לא ייגבו אגרה או תשלום כלשהו; בפסקה זו –

”מקום ציבורי”, ”שירות ציבורי” – כהגדרתם בסימנים ג’ וד’ בפרק ה’ בחוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, התשנ”ח-1998 (להלן – חוק השוויון);

”נגישות” – כמשמעותה לפי פרק ה’ בחוק השוויון; ”אדם עם מוגבלות” – כמשמעותו בפרק ב’ לחוק השוויון.

(3) תשלום פיצויים למי שנפגע על ידי אותם דברים ובלבד שבעד מתן תעודת חיים לניצול שואה לא ייגבה תשלום כלשהו; בפסקה זו, ”תעודת חיים” – תעודת אישור שאדם פלוני נמצא בחיים.

תקנות בדבר הוצאות לשיפוץ

251א. (א) התקינה מועצה חוק עזר לפי פסקה (א13) לסעיף 249, יחולו ההוצאות לביצוע העבודות לפי חוק העזר בבתים שחל עליהם חוק הגנת הדייר, תשי”ד-1954, או חוק הגנת הדייר, תשט”ו-1955, על אותם אנשים ולפי אותם שיעורים שיקבעו בתקנות לאחר התייעצות עם ועדת הפנים של הכנסת; הוראה זו אינה גורעת מן האמור בסעיף 255.

(ב) תקנות כאמור בסעיף קטן (א) יכול –

(1) שיהיו בהן הוראות שונות לגבי סוגים שונים של בתים;

(2) שיקבעו הוראות בדבר דרכי התשלום של ההוצאות לביצוע העבודות לפי חוק העזר ומועדי התשלום, וכן בדבר שיפוי של מי שנשא בהן מכוח חוק העזר.

הוראות בדבר ניקוי מדרכות

251ב. (א) בחוק עזר לפי סעיף 249(א12) רשאית מועצה לקבוע –

(1) שההוראות יחולו על רחוב מסויים או על חלק מתחום העיריה;

(2) הוראות שונות לרחובות או לתחומים שונים של העיריה או לסוגי עסקים שונים.

(ב) חוק עזר כאמור יפרט את הזמנים והאופנים שבהם ייעשה הניקוי וכן את אופן איסוף האשפה וסילוקה, ובלבד שהניקוי ייעשה בימים שבהם העסק פתוח.

(ג) הוראות סעיף זה וסעיף 249(א12) אינן באות לגרוע מחובתה של המועצה לנקות את הרחובות ואת המדרכות, כי אם להוסיף עליה.

הוראות בדבר סלילת מדרכות

251ג. (א) בחוק עזר לפי סעיף 249(12) רשאית המועצה לקבוע הוראות בדבר –

(1) סלילת מדרכה בדרך של דרישה מבעלי המקרקעין הגובלים רחוב (להלן – הבעלים) לסלול, על חשבונם, סלילה ראשונה, מדרכה לאורך הרחוב הגובל את מקרקעיהם; או

(2) חיוב הבעלים במלוא הוצאות הסלילה שתבוצע בידי העיריה, ובלבד שהבעלים לא יחויבו לשלם לפני תחילת הסלילה יותר ממחצית ההוצאות המשוערות של הסלילה (להלן – מקדמת סלילה) והיתרה תשולם עם השלמת הסלילה, לאחר שערון מקדמת הסלילה והוצאות הסלילה לפי חשבון שיגיש מהנדס העיריה; או

(3) חיוב הבעלים בהיטל סלילת מדרכה שיגבה עם תחילת הסלילה או עם מתן היתר בניה במקרקעין הגובלים רחוב.

(ב) לא סללה העיריה את המדרכה עברה נגבתה מקדמת סלילה תוך שנה מיום גביית המקדמה – יראו את המקדמה כאילו היתה תשלום יתר כאמור בסעיף 6 לחוק הרשויות המקומיות (ריבית והפרשי הצמדה על תשלומי חובה), תש”ס-1980.

(ג) החליטה עיריה לבצע סלילת מדרכה ולחייב את הבעלים בתשלום הוצאות הסלילה, תודיע על כך לבעלים ותתן להם את הברירה לשלם מקדמת סלילה או לשלם מראש את מלוא ההוצאות המשוערות של הסלילה; שילמו הבעלים מראש את מלוא ההוצאות

כאמור, לא יחוייבו בהוצאות נוספות כלשהן שיהיו לעירייה בגין סלילת המדרכה.

סמכות לחייב למפרע בתוך שנת הכספים

252. הטילה המועצה בחוק עזר חובת השתתפות בהוצאות עבודה שהיא רשאית או חייבת לבצע מכוח הפקודה או מכוח כל חיקוק אחר, רשאית היא לקבוע באותו חוק עזר שחובת ההשתתפות תחול גם לגבי עבודות כאמור שבוצעו על ידי העירייה מכוח הרשאה או חובה כאמור בתוך שנת הכספים שבה התחיל תקפו של חוק העזר.

253. (בוטל ע"י סעיף 9 לחוק הרשויות המקומיות (ריבית והפרשי הצמדה על תשלומי חובה), תש"ם-1980).

עונשין

254. העובר על הוראת חוק עזר, דינו – קנס של 3,300 שקלים חדשים, ובעבירה נמשכת קנס נוסף של 150 שקלים חדשים בעד כל יום שבו נמשכת העבירה לאחר שנמסרה הודעה עליה בכתב מטעם ראש העירייה או לאחר הרשעה.

ביצוע עבודות על ידי העירייה על חשבון החייב בה לפי חוקי עזר

255. נדרש אדם על ידי חוק עזר או על פי הוראותיו לבצע עבודה תוך זמן מסויים ולא ביצע או לא השלים את העבודה תוך אותו זמן להנחת דעתם של העירייה או של מי שהורשה על ידיה לאותו ענין, רשאית היא – בלי לפגוע בעונש האמור בסעיף 254 או בכל תרופה אחרת – לעשות זאת בעצמה או על ידי אחר ולגבות מאותו אדם את כל ההוצאות שהוציאה בשל כך.

חובת הודעה מוקדמת לחייב בביצוע

256. העירייה לא תפעל כאמור בסעיף 255, אלא אם מטרה תחילה למי שחייב לבצע את העבודה לפי חוק עזר, הודעה על פי אותו חוק עזר, ואם אין בו הוראה בדבר הודעה כזאת – על פי סעיף זה, ובהודעה הוא נדרש לבצע אותה תוך הזמן המפורש בה ואזהרה שאם לא ימלא אחר הדרישה להנחת דעתם של העירייה או של מי שהורשה על ידיה לאותו ענין, תהא העירייה רשאית לעשות זאת על חשבונו, בלי לפגוע בכל עונש או תרופה אחרת.

הוצאה שנגרמה לעירייה על ידי הפרת חוק עזר

257. הוציאה העירייה הוצאה כלשהי בשל הפרת חוק עזר על ידי אדם פלוני, ואין היא הוצאה שחלה בנסבות האמורות בסעיפים 255 ו-256, תהא העירייה זכאית לגבות אותה הוצאה מן האדם שהפר את חוק העזר.

אישור חוקי עזר ופרסומם

258. (א) אישרה המועצה חוק עזר, יחתום עליו ראש העירייה וחוק העזר יפורסם ברשומות.

(ב) לא יפורסם חוק עזר כאמור בסעיף קטן (א), אלא כעבור ששים ימים מהיום שהביא ראש העירייה את חוק העזר לידיעת השר; הודיע השר או מי שהסמיכו לכך כי אין לו התנגדות לחוק העזר, יפורסם חוק העזר אף לפני תום מועד זה.

(ג) השר רשאי תוך התקופה האמורה בסעיף קטן (ב), להורות על עיכוב פרסום חוק העזר ובלבד שלא יחליט כאמור אלא לאחר שהשר או מי שהוא הסמיכו לענין זה פירט את הסתייגותיו ונתן לראש העירייה או למי שהוא הסמיכו לכך הזדמנות לטעון את טענותיו נגד עיכוב פרסום חוק העזר.

(ד) עיכב השר פרסום חוק עזר כאמור בסעיף קטן (ג), רשאי הוא לעשות אחת מאלה:

(1) להורות על ביטול העיכוב;

(2) לפסול את חוק העזר מנימוקים שיפרט;

(3) להחזיר את חוק העזר עם הערותיו למועצה לדיון מחדש.

(ה) ביטל השר את הוראתו לעכב את פרסום חוק העזר, יפורסם חוק העזר ברשומות.

הוראות הניתנות להיכלל בחוקי עזר

259. חוק עזר יכול לכלול הוראות שהעירייה תראה צורך בהן בכל הענינים האלה:

(1) מתן הודעות;

(2) הפקדת תכניות ושרטוטים על ידי אנשים הרוצים להתוות, לבנות או לשנות רחוב, בנין, נקז או עבודה אחרת;

(3) דרכי הפיקוח של עובדי העירייה;

(4) סמכויות עובדי העירייה, בכפוף להוראות הפקודה או כל דין אחר, לסלק, לשנות או להרוס עבודה שהוחל בה או שנעשתה בהפרת חוק העזר;

(5) הרשיונות שיש לקבל והתנאים לניתנם, לחילוטם ולביטולם;

(6) האגרות שיש לשלם בעד רשיונות ובעד שירותים.

תוקף למפרע

260. שום דרישה של חוק עזר בנוגע לבניה או לשינוי של רחובות, בנינים, נקזים או עבודות אחרות, לא תחול על עבודות כאמור שנעשו לפני שחוק העזר נכנס לתקפו, אלא אם יש בחוק העזר הוראה אחרת מפורשת.

חוקי עזר לשטחים שמחוץ לתחום העירייה

261. רשאית עירייה להתקין חוקי עזר שיחולו בשטח בנין עיר הכולל את תחום העירייה או במקום מיוחד שמחוץ לתחום העירייה, המתנהל על ידי העירייה או המוקנה לה.

חוקי עזר לדוגמה

262. (א) השר רשאי לפרסם ברשומות חוק עזר לדוגמה, ורשאית מועצה, בהחלטה, לאמץ חוק עזר כזה בלי שינויים.

(ב) החליטה מועצה לאמץ חוק עזר לעצמה, תודיע על כך לשר וההודעה על האימוץ תפורסם ברשומות.

לפני בית המשפט המחוזי בשופט אחד, תוך 30 ימים מיום מתן ההחלטה; הערעור יישמע כערעור אזרחי.

(ה) שר המשפטים באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת רשאי להתקין תקנות סדר-דין לענין סעיף זה.

עבירת קנס

265. (א) השר, בהסכמת שר המשפטים, רשאי, בצו ברשומות, להודיע כי עבירה על הוראה פלוגית בחוק עזר של עיריה היא עבירת קנס.

(ב) השר יקבע בצו ברשומות –

(1) את שיעור הקנס לכל עבירת קנס, ובלבד שלא יעלה על 660 שקלים חדשים;

(2) (בוטל);

(3) (בוטל).

266. עד 267א. (בוטל).

הגשת רשומות בהוכחה לחוק עזר

268. הגשת עותק של רשומות המכיל חוק עזר או הודעה של השר לפי סעיף 262(ב) תהיה הוכחה לחוק העזר ולהיותו מותקן ומאושר כהלכה.

פרק ארבעה עשר: ארנונה

סימן א': פרשנות

הגדרות

269. בפרק זה ובפרק שלאחריו –

“נכסים” – בנינים וקרקעות שבתחום העיריה, תפוסים או פנויים, ציבוריים או פרטיים, למעט רחוב;

“רחוב” – לרבות כביש שהנסיעה בו כרוכה בתשלום אגרה, היטל או תשלום אחר כיוצא באלה, וכן דרך כהגדרתה בחוק התכנון והבניה, התשכ”ה-1965, שבה עובר הכביש, שטחי השיקום הנופי בכביש ובדרך שבה הוא עובר, וכל מיתקן בתחום הכביש והדרך, למעט בנין, הדרוש במישרין לגביית האגרה, ההיטל או תשלום אחר כיוצא באלה, וכן מסילת ברזל כמשמעותה בסעיף 2 רישא ופסקאות (1) ו- (2) לפקודת מסילות הברזל [נוסח חדש], תשל”ב-1972, וכן מיתקנים לצורך מסילת הברזל או בקשר אליה, המהווים חלק בלתי נפרד ממנה;

“בנין” – כל מבנה שבתחום העיריה, או חלק ממנו, לרבות שטח הקרקע שעיקר שימושו עם המבנה כחצר או כגינה או לכל צורך אחר של אותו מבנה, אך לא יותר מהשטח שקבעה לכך המועצה למעט קרקע שהמבנה שעליה לא היה תפוס מעולם, כולו או בחלקו;

“אדמה חקלאית” – כל קרקע שבתחום העיריה שאינה בנין, המשמשת מטע או משתלה או משק בעלי חיים או לגידול תוצרת חקלאית או לגידול יער או פרחים; אלא שקרקע כזאת, אם היא נמצאת באזור מגורים או באזור מסחרי ואינה עולה בשטחה על חמישה דונם, רשאית המועצה לראותה שלא כאדמה חקלאית, בשים לב לדרגת התפתחותו של אותו אזור;

(ג) ביטל או שינה השר חוק עזר לדוגמה שפורסם כאמור, לא יפגע הביטול או השינוי בחוק העזר שאימצה לה מועצה והדבר ייאמר בהודעת הביטול או השינוי.

(ד) סעיף זה אינו חל על חוק עזר לפי סעיף 77 לפקודת התעבורה.

חוקי עזר למכירה במשרדי העיריה

263. עותקים של חוקי עזר יוחזקו במשרדי העיריה ויהיו מצויים למכירה לציבור.

מתן סמכות תביעה לפקיד העיריה

264. פקיד העיריה שנתמנה לפי הסעיפים 167–170 רשאי, אם הוסמך לכך על ידי החלטה של המועצה, ועל אף האמור בכל דין אחר, לעשות דברים אלה:

(1) להשתמש בסמכויות הנתונות לשוטר בחוק סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], תשכ”ט-1969, בנוגע לעבירה המפורשת בהחלטת המועצה שבסמכות בית משפט לעניינים מקומיים, כאמור בסעיף 55 לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], תשמ”ד-1984;

(2) להתייצב ולתבוע, דרך כלל או בתביעה מסויימת, לפני כל בית משפט, בשל עבירה או בקשה לפי חיקוק מן החיקוקים שבסמכות בית משפט לעניינים מקומיים, כאמור בפסקה (1), ואולם בהליכים לפי פרק י’ לחוק התכנון והבניה, תשכ”ה-1965, ייצג את העיריה מי שהיועץ המשפטי לממשלה הסמיכו לכך.

צו איסור פתיחת עסק בימי מנוחה

264א. (א) התקינה העיריה חוק עזר לפי סעיף 249(21) ונפתח עסק בניגוד להוראות חוק העזר, רשאי בית-המשפט המוסמך לדון בעבירה על אותו חוק עזר לצוות על הבעלים, המנהלים או המפעילים של העסק האמור, להימנע מפתיחת העסק בימי המנוחה בניגוד להוראות חוק העזר (להלן – צו איסור פתיחה) אם שוכנע כי העסק נפתח בניגוד להוראות חוק העזר; בקשה למתן צו כאמור תוגש בידי מי שמוסמך להגיש תביעות בשל עבירה על חוק העזר האמור, בצירוף תצהיר לאימות העובדות שעליהן מתבססת הבקשה, ובית המשפט רשאי להוציא את הצו במעמד המבקש בלבד, אם מצא כי יש הצדקה לעשות כן בנסיבות הענין.

(ב) ניתן צו איסור פתיחה במעמד המבקש בלבד, יימסר העתק ממנו לבעלים, למנהלים או למפעילים של העסק.

(ג) מי שניתן עליו צו לפי סעיף זה שלא בנוכחותו רשאי, בתוך 30 ימים מיום שנמסר לו הצו, לבקש מבית המשפט שנתן את הצו לבטלו או לשנותו, אולם אין בהגשת בקשה כאמור כדי לפגוע בתוקפו של הצו; בית המשפט יחליט בבקשה כאמור תוך שבועיים מיום הגשתה.

(ד) על החלטת בית המשפט שלא ליתן צו איסור פתיחה, או על החלטה בענין צו איסור פתיחה ניתן לערער

"קרקע תפוסה" – כל קרקע שבתחום העיריה שאינה אדמה חקלאית, שמשמשים בה ומחזיקים אותה לא יחד עם בנין;

"אדמת בנין" – כל קרקע שבתחום העיריה שאינה לא בנין ולא אדמה חקלאית ולא קרקע תפוסה;

"מחזיק" – למעט דייר משנה;

"דייר משנה" – אדם הגר בחדר, או בחלק מחדר, של בנין שאחר מחזיק בו, והמשלם למחזיק דמי שכירות בעדו.

270. עד 272. (בוטלו).

273. (בוטל).

סימן ב': הטלת הארנונה

274. ו-274א. (בוטלו).

ארנונה כללית

274ב. (א) ו-(ב) – (בוטלו).

(ג) (1) המועצה לא תטיל ארנונה על קווי תשתית ומיתקני חיבור; אין בהוראה זו כדי למנוע הטלת ארנונה על מיתקני ייצור, השנאה (טרנספורמציה) או איחסון הצמודים לקרקע או על נכס שעליו מוטלת ארנונה ושאנו קווי תשתית, המצוי באותה קרקע;

(2) על קרקע המוחזקת בידי חברת תשתית כמרווח ביטחון, סמוך לקווי תשתית, תשולם ארנונה לפי תעריף מרבי שאינו עולה על התעריף המשולם בעיריה בשל נכס מסוג אדמה חקלאית, ולא יותר מ-0.5 שקל חדש למ"ר (להלן – התעריף המרבי); החל בשנת 2004, יהיה התעריף המרבי צמוד למדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, הידוע בתחילת כל שנה.

(3) לענין זה –

"קווי תשתית" – קווים עיליים, תעלות וקווים המונחים על הקרקע או קווים תת קרקעיים להולכה או להעברה של חשמל, בזק כהגדרתו בחוק התקשורת (בזק ושידורים), התשמ"ב-1982, מים, ביוב, נפט גלמי, מוצרי נפט או גז, והקרקע שבה או שמעליה הם עוברים, בתוספת קרקע ברוחב 6 מטרים מכל צד של קו או תעלה כאמור, ולענין קווי חשמל – בתוספת קרקע ברוחב של 21 מטרים מכל צד של קו חשמל במתח על-עליון או 15 מטרים מכל צד של קו חשמל במתח עליון;

"חברת תשתית" – חברה שעיסוקה הולכה או העברה בקווי תשתית;

"מיתקני חיבור" – עמודים, תיבות, ארגזים, גוברים תת-קרקעיים, מאגדים, מסגרות סף, תיבות הסתעפות, עוגנים ואבזורים אחרים

שאליהם מחוברים קווי תשתית או שבהם הם מושחלים, והקרקע שמתחת למיתקנים אלה, ובלבד ששטח הקרקע שמתחת לבסיסו של מיתקן יחיד כאמור אינו עולה על 32 מטרים רבועים.

הטלת ארנונה על מפעל לייצור נשק

274ב. (א) הסכום המרבי לארנונה הכללית שתטיל מועצה, החל בשנת הכספים 2005, על הקרקע התפוסה במפעל שעיקר פעילותו היא תכנון או ייצור מערכות נשק או תחמושת (בסעיף זה – מפעל לייצור נשק), יהיה כמפורט להלן:

(1) לגבי מפעל לייצור נשק ששטח הקרקע המוחזק בידו הוא 3,500 דונם לפחות ולא יותר מ-6,499 דונם – 1 שקל חדש למטר רבוע, וגלבי מפעל כאמור הממוקם בתחומי אזור פיתוח א' או אזור פיתוח ב' כמשמעותם בצו לעידוד השקעות הון (קביעת התחומים של אזורי הפיתוח), התשס"ג-2002 – 0.1 שקל חדש למטר רבוע;

(2) לגבי מפעל לייצור נשק ששטח הקרקע המוחזק בידו הוא 6,500 דונם ומעלה – 0.1 שקל חדש למטר רבוע או הסכום הקבוע באותה רשות מקומית לגבי קרקע תפוסה במפעל עתיר שטח כהגדרתה לפי הוראות סעיף 9 לחוק ההסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב), התשנ"ג-1992 (בסעיף זה – חוק ההסדרים), לפי הנמוך מביניהם.

(ב) על ערכון הסכומים המרביים הקבועים בסעיף זה יחולו הכללים שנקבעו לפי הוראות סעיף 9 לחוק ההסדרים.

מועדים לתשלום

274ג. המועצה רשאית לקבוע מועדים לתשלום הארנונה.

חובת ארנונה - אחת לשנה

274ד. לא תחול חובת תשלום ארנונה יותר מפעם אחת על נכס אחד לאותה שנת כספים.

275. (בוטל)

מועד החלטה על ארנונה

276. החלטת מועצה בדבר הטלת ארנונה כללית תתקבל לא יאוחר מיום 1 בדצמבר שלפני שנת הכספים שלגביה מוטלת הארנונה.

פרסום

277. המועצה תפרסם בתחום העיריה, לא יאוחר מיום 15 בדצמבר שלפני כל שנת כספים הודעה בדבר שיעורי הארנונה שהחליטה עליהם מועדי תשלומה; ובלבד שאם נתן השר לגבי עיריה פלוגית צו לפי סעיף 286, תפרסם העיריה את ההודעה לאחר הכנת לוח השומה ובמועד שיקבע השר בצו ברשומות.

278. עד 280. – (בוטלו)

השגת ידיעות

287. לענין ארנונה רשאי מי שהוסמך לכך על ידי ראש העיריה –

(1) לערוך, בעצמו או על ידי שליחיו, כל מפקד וחקירה שימצא לנחוץ;

(2) לדרוש מכל בעל או מחזיק למסור לו או לשליחיו כל ידיעה שבידו ולהראות לו או לשליחיו כל מסמך שברשותו, הדרוש לו בקשר לתפקידיו;

(3) להיכנס בכל עת סבירה לנכסים, בעצמו או על ידי שליחיו, ולערוך בהם בדיקות ומדידות;

(4) להשתמש בכל הידיעות שהושגו כאמור ובכל ידיעה וחומר אחרים.

עונשין על מניעת ידיעות וסילוף

288. (א) מי שסירב, ללא צידוק חוקי, למסור ידיעה שבידו או להראות מסמך שברשותו, משנדרש לכך לפי סעיף 287, או נמנע מעשות זאת במשך שבעה ימים מיום שנדרש כאמור, דינו – קנס חמש מאות לירות.

(ב) מי שעשה אחת מאלה, דינו – מאסר שלושה חדשים או קנס אלף וחמש מאות לירות או שני הענשים כאחד:

(1) מסר ביודעין הודעה בלתי נכונה בקשר לכל ידיעה או מסמך שנדרשו ממנו לפי סעיף 287;

(2) עיכב או מנע את מי שהוסמך על ידי ראש העיריה, או כל שליח משליחיה המורשים לכך, מהיכנס לנכס כדי להשיג שם ידיעות הדרושות להם לצורך תפקידיהם או כדי לערוך שם בדיקות ומדידות לפי סעיף 287.

סימנים ד' ו-ה': (בוטל)

288א. עד 299ח. (בוטל).

סימן ו': תשלום ארנונה וקנסות בשל אי תשלום

תשלום במועד

300. כל החייב בתשלום ארנונה ישלם אותה במועדה.

301. עד 304. (בוטל).

פרק חמישה עשר: גביית ארנונות

סימן א': תפיסה ועיקול

הגדרות

305. בסימן זה –

"גובה ארנונה" – מי שנתמנה או שהורשה על ידי ראש העיריה, ובאין ראש עיריה – על ידי המועצה, למלא תפקידיו של גובה ארנונה כפי שנקבעו בסימן זה, כולם או מקצתם;

המצאת הודעה על חיוב בארנונה

306. אם סכים המגיע לחשבון ארנונה שהוטלה לפי הוראות הפקודה לא שולם, תוך חמישה עשר יום מיום שחל פרעונו, תומצא לחייב בתשלום הודעה בכתב, בה יידרש לשלם את המגיע תוך חמישה עשר יום לאחר שהומצאה ההודעה.

המצאת הודעה לנעלם או למסרב

307. אם אין למצוא את החייב, או שהוא מסרב לקבל את ההודעה שהומצאה לו, יראו את ההודעה כאילו הומצאה כהלכה, אם הוצגה במשרדי העיריה והעתק ממנה הורבק על פני חלק בולט של הנכס שעליו משתלמת הארנונה, או אם נמסרה, או הועברה על ידי הדואר, לפי מענו הידוע לאחרונה.

המצאת הודעה לבעלים משותפים

308. היה הנכס בבעלות משותפת, יראו את ההודעה כאילו הומצאה לבעל הנכס, אם נמסרה, או הועברה על ידי הדואר, לפי המען הידוע לאחרונה של אחד השותפים בבעלות.

ארנונה בפיגור

309. לא שולם החוב כתום חמישה עשר יום לאחר המצאת ההודעה כאמור, יהיה לארנונה, בפיגור, וראש העיריה רשאי ליתן צו הרשאה בחתימת ידו ובחותמת העיריה המופנה לגובה הארנונה ומורה לו לדרוש תשלום אלאחר, ואם לא ישולם – לגבותו על ידי תפיסת מיטלטליו של החייב ומכירתם, באופן שנקבע להלן.

הפיכת טובין של החייב בארנונה

310. גובה הארנונה ידרוש מן החייב תשלום אלאחר של הסכום המפורש בצו ההרשאה ואם סירב לשלם או לא שילם, ייכנס לביתו, לחצריו או לקרקעו, ויתפוס מטובין שלו ככל שייראה לו מספיק, ובכפוף להוראות סימן זה יחזיק על חשבון החייב את הטובין שנתפסו ארבעה עשר יום, ואם הוגשה תובענה לפי סעיף 314 – עד שיוצא פסק דין או צו באותה תובענה.

מכירת התפוס במכירה פומבית

311. (א) אם תוך ארבעה עשר יום לא שילם החייב את הסכום המגיע יחד עם עלות התפיסה, ובכפוף לפסק דין או צו של בית המשפט בתובענה לפי סעיף 314, יימכרו הטובין במכירה פומבית בהתאם לצו של ראש העיריה, אלא שאם היו הטובין פסידים מותר למכרם על פי צו ראש העיריה מיד.

(ב) דמי החכירה ישמשו לתשלום הסכום המגיע ועלות ההוצאה לפועל, והעודף, אם ישנו, יוחזר לבעל הטובין.

צו הרשאה לפריצה

312. רשאי ראש העיריה להוציא צו הרשאה נוסף המסמך ומחייב את גובה הארנונה, למקרה שלא יוכל

ברירה לגבות ארנונה בגביית חוב

317. על אף האמור בסעיפים 315–309, כל מקום שהארנונה בפיגור, רשאי ראש העיריה במקום לנקוט הליכים לפי הסעיפים האמורים, או במקום להמשיך בהם, לפתוח בהליכים לגביית הארנונה כחוב אזרחי.

פנקסים ראיה

318. פנקסים הנחזים ככוללים ארנונה שנקבעה או שומה שנעשתה. לפי הפקודה יתקבלו בלי כל ראיה אחרת – כראיה לכאורה על קביעת הארנונה או על עשיית השומה ועל תקפן.

עיקול דמי שכירות וחובות

319. בלי לפגוע בזכויותיו של ראש העיריה לפי סעיף 309 לצוות על תפיסת מיטלטליו של אדם שלא שילם ארנונה ועל מכירתם, רשאי הוא, במקרה שהחייב סירב לשלם או לא שילם את הסכום המפורש בהודעה כאמור בסעיף 306, וכתום חמישה עשר יום לאחר המצאת ההודעה לעקל דמי שכירות או חובות המגיעים לחייב.

עיקול שכר עבודה

320. היה החייב עובד בשירות המדינה או מקבל משכורת או שכר מאדם אחר, רשאי ראש העיריה לעקל חלק מהם, שיחד עם כל חלק אחר מהם הנתון לעיקול שהוטל לפני כן בין לפי סעיף 319 ובין לפי סעיף 7 לפקודת מסים (גביה), לא יעלה על רבע כלל משכורתו או שכרו.

צורתו של צו העיקול

321. צו לעיקול דמי שכירות או חובות המגיעים למי שאינו משלם יהיה בטופס ז' שבתוספת לתקנות מסים (גביה), וצו לעיקול משכורת או שכר המגיע למי שאינו משלם יהיה בטופס ח' שבאותה תוספת, בשינויים המחוייבים לפי העניין ולפי הוראות סימן זה.

תובענה להחזרת כספים שעוקלו או לשחרורם

322. מי שנפגע על ידי עיקול שנעשה לפי הסעיפים 319–321 על כספים המגיעים לו, רשאי להגיש תובענה נגד העיריה בתביעה להחזיר או לשחרר את הכספים שעוקלו, עם או בלי פיצויים, והעיריה תהיה אחראית, ויכול שיינתן נגדה פסק דין, על כל דבר שנעשה לפי הסעיפים 322–320, או כביכול לפיהם.

הגשת תובענה להחזרה או לשחרור

323. (א) לא תוגש תובענה לפי סעיף 314 או לפי סעיף 322 אם עברו ארבעה עשר ימים מיום תפיסת הטובין או מיום העיקול, הכל לפי הענין.

(ב) היתה התובענה מוגשת על ידי אדם שהארנונה שלו אמורה להיות ארנונה בפיגור, לא תישמע התובענה, אלא אם הפקיד בבית המשפט את סכום הארנונה האמורה, או נתן ערובה לסכום זה להנחת דעתו של בית המשפט, או אם היה מטעמי עניות טעור מתשלום אגרות בית המשפט, כולן או מקצתן, על פי חוק או תקנות בית המשפט.

להשיג רשות כניסה לביתו או לחצריו של החייב לשם ביצוע צו ההרשאה, לפרוץ בשעות היום את הבית או את החצרים, או בפני שוט, ולהיכנס אליהם ולבצע את צו ההרשאה המקורי בדרך האמורה בסימן זה.

טובין האסורים בתפיסה

313. אין לתפוס או למכור מכוח צו הרשאה לפי סימן זה, טובין האסורים בתפיסה לפי הוראות סעיף 3 של פקודת הפרוצידורה האזרחית, 1938.

תובענה להחזרת טובין או לפיצויים

314. מי שנפגע על ידי תפיסת טובין לפי הוראות סימן זה, רשאי להגיש תובענה נגד העיריה להחזרת הטובין או שוויים, עם או בלי פיצויים, או לתשלום פיצויים, בגלל אחת מאלה:

(1) עיכוב הטובין;

(2) נזק לטובין;

(3) טרפה בלתי חוקית או בלתי צודקת או מופרזת;

(4) הסגת גבול או היזק למיטלטלין אחרים או למקרקעין;

והעיריה תהא אחראית, ואפשר שיינתן נגדה פסק דין, על כל דבר שנעשה לפי סימן זה, או כביכול לפיו.

תחולת הוראות לפי פקודת המסים (גביה)

315. (א) הוראות תקנות 4 ו-6 של תקנות מסים (גביה), יחולו על הליכים שיינקטו לפי הסעיפים 314–309 לגביית כל ארנונה, כאילו היתה מס הנגבה לפי פקודת המסים (גביה), ובשינויים אלה:

(1) במקום "פקיד מחוז" ו"ממונה על מחוז" קרי "ראש העיריה";

(2) במקום "גובה מסים" קרי "גובה ארנונה";

(3) במקום "אוצר המדינה" קרי "קופת העיריה";

(4) כל אימת שישתמשו באחד הטפסים שבתוספת לתקנות מסים (גביה), בהליכים לגביית ארנונות כאמור לעיל, ישונה הטופס ככל שהיה דרוש כדי להחילו.

(ב) הוראות סעיף 102 לפקודת המסים (גביה), והוראות התקנות לפי סעיף 103(ג) לפקודת המסים (גביה) בענין הוצאות כאמור באותו סעיף קטן, יחולו על הליכים שיינקטו לפי פרק זה, בשינויים המחוייבים.

גביית ארנונה בנין או בקרקע שבבעלות משותפת

316. מקום שהוטלה ארנונה לפי הוראות הפקודה על בעל של בנין או קרקע, שהם בבעלות משותפת, מותר לגבותה מאחד או מאחדים מתוך הבעלים המשותפים, ומי שנגבתה ממנו הארנונה יהיה זכאי להשתתפות של שאר הבעלים, באופן יחסי לחלקו של כל אחד בבנין או בקרקע, והוא רשאי לעקל את ההכנסה מן הבנין או הקרקע עד שיגבה את הסכום המגיע משאר הבעלים המשותפים.

3323. הוראות סימן זה פרט לסעיפים 308 ו-316 יחולו בשינויים המחוייבים על חובות המגיעים לעיריה בעד אספקת מים מכוח חוק עזר, ובכלל זה החובות המגיעים בעד ארנונה ובעד אספקת מים יצוינו בנפרד על כל הודעה של העיריה.

3323. עד 3323. (בוטלו).

סימן ב': חילופי בעלים ומחזיקים ואבדן הנכס

העברת מקרקעין טעונה תעודה על תשלום חובות לעיריה

3324. (א) לא תירשם בפנקסי המקרקעין כל העברה של נכס, אלא אם הוצגה לפני הרשם, או לפני עוזר הרשם, תעודה חתומה בידי ראש העיריה, המעידה שכל החובות המגיעים לעיריה מאת בעל הנכס ביחס לאותו נכס עד ליום מתן התעודה והנובעים מהוראות הפקודה או מדין אחר – סולקו במלואם או שאין חובות כאלה.

(ב) תעודה כאמור הנחזית כחתומה על ידי ראש העיריה יקבלוה הרשם או עוזר הרשם כחתומה על ידיו, וזולת אם נראה להם שאין היא חתומה כך.

(ג) אין להשיג על העברת מקרקעין רק משום שלא נתקיימו בה הוראות סעיף קטן (א) או משום שהתעודה נמצאה פגומה.

הארנונה בחידול בעלות או החזקה

3325. חדל אדם ביום מן הימים להיות בעלם או מחזיקם של קרקע או של בנין שהוא חב עליהם בארנונה לפי הוראות הפקודה, ימסור הוא או נציגו הודעה על כך בכתב לעיריה ולאחר מכן לא יהיה חייב בשיעורי ארנונה נוספים; אין האמור גורע מחבותו בשיעורי הארנונה המגיעים מלפני מסירת ההודעה.

הארנונה ברכישת בעלות או החזקה

3326. נעשה אדם בעל או מחזיקו של נכס שמשלמת עליו ארנונה, יהא חייב בכל שיעורי הארנונה המגיעים ממנו לאחר שנעשה בעל או מחזיק של הנכס, אלא שאם היתה כאן מכירה או העברה חייבים המוכר או המעביר או נציגיהם – ואם היתה כאן השכרה לתקופה של שנה או יותר חייבים המשכיר או נציגו – למסור לעיריה הודעה על העסקה כאמור, ובה יפרשו שמו של הקונה, הנעבר או השוכר; כל עוד לא ניתנה הודעה כאמור, יהיו המוכר, המעביר או המשכיר חייבים בארנונה שהקונה, הנעבר או השוכר היו חייבים לשלם ולא שילמו. בהשכרה לתקופה הקצרה משנה אחת, יהיה המשכיר חייב בארנונה.

הארנונה בשכירות משנה

3327. (א) הושכרו חדר או חדרים בבנין לדייר משנה, יגבה מחזיק הבנין מדייר המשנה חלק יחסי מסכום הארנונה ששילם, או שיש לשלם, בעד הבנין, ושיעורו של החלק היחסי יהיה כיחס שבין שווי לצורך ארנונה של המושכר, לפי הסעיפים 272 ו-273, לבין שווי כאמור של כל הבנין.

(ב) דייר משנה ששילם למחזיק כאמור, יתן לו המחזיק קבלה על התשלום ובה יצוינו תאריך התשלום וסכומו, וכן החצרים והתקופה שבעד שולם.

דין חלקו של דייר משנה כדין דמי השכירות

3328. המחזיק רשאי לגבות מדייר המשנה את חלקו היחסי בתשלום הארנונה, כאמור בסעיף 327, באותה דרך שבה נגבים דמי השכירות המשתלמים על ידי דייר משנה.

תשלום למחזיק כתשלום לעיריה

3329. לענין הפקודה יראו תשלומי של דייר משנה לפי הוראות הסעיפים 327 ו-328 כאילו שולם לעיריה.

בנין שנהרס או שניזוק

3330. נהרס בנין שמשלמת עליו ארנונה לפי הוראות הפקודה, או שניזוק במידה שאי אפשר לשבת בו, ואין יושבים בו, ימסור מחזיק הבנין לעיריה הודעה על כך בכתב, ועם מסירת ההודעה לא יהיה חייב בשיעורי ארנונה נוספים; אין האמור גורע מחבותו של מחזיק בשיעורי הארנונה שהגיע זמן פרעונו לפני מסירת ההודעה.

פרק ששה עשר: שונות

סימן א': עבירות ועונשין

הודעות כוזבות בטפסים

3331. המוסר ביודעין הודעה כוזבת בטופס שמילואו חובה, או בכל מסמך אחר שהגשתו רשות או חובה, לפי הוראות הפקודה, דינו – קנס 300 לירות או מאסר שלושה חדשים, או שני הענשים כאחד, וזולת אם נקבע בפקודה זו עונש אחר.

הפרעה לעובדי העיריה בביצוע תפקידיהם

3332. (א) המפריע לפקיד או לעובד עיריה בביצוע הוראות הפקודה או כל דין אחר, דינו – קנס 300 לירות או מאסר שני חדשים, או שני הענשים כאחד.

(ב) בית המשפט שבפניו נידון העבריין, רשאי לצוות עליו לשלם לעיריה סכום כסף שייראה לו מוצדק כדמי נזק שנגרם על ידי ההפרעה.

סירוב לתת קבלה לדייר משנה

3333. מחזיקו של בנין, בהתאם להוראות סעיף 269, המסרב לתת לדייר משנה קבלה לפי הוראות הפקודה על תשלום ששילם בשל ארנונה, דינו – קנס 300 לירות או מאסר שלושה חדשים, או שני הענשים כאחד.

מתן קבלה כוזבת

3334. הנותן לאדם קבלה, או תעודה הנחזית כקבלה, על תשלום חלק יחסי של ארנונה והיא כוזבת בפרט כלשהו, דינו – כאמור בסעיף 333.

פרסום דוח ביקורת או ממצא ביקורת

3334א. המפרסם דו"ח או חלקו או תכנו או ממצא ביקורת, ומפר בכך את סעיף 170ג(ו) או תנאי בהיתר שניתן לו לפי הסעיף האמור, דינו – מאסר שנה.

עבירות שלא נקבע להן עונש

335. העובר על הוראה מהוראות הפקודה, ולא נקבע בפקודה עונש על אותה עבירה, דינו קנס 75 לירות.

חוב באגרות ותשלומים אחרים

336. הרשיע בית משפט אדם על עבירה לפי הפקודה, או לפי חוק עזר של עיריה שהותקן מכוח הפקודה, יצווה עליו לשלם – בנוסף על כל עונש שיראה להטיל עליו ובנוסף על הוצאות המשפט – כל האגרות ותשלומי החובה הכרוכים באישום, שהיה עליו לשלם ולא שילם או סירב לשלם; אגרות ותשלומי חובה כאלה ייגבו בדרך שקנסות ודמי ענושים נגבים על פי כל דין.

כספי הענושים ישולמו לקופת העיריה

337. כל הקנסות, האגרות, תשלומי החובה ודמי הענושים הנגבים מכוח הפקודה או מכוח חוק עזר שהותקן לפיה, ישולמו לקופת העיריה בשבילה. והוא הדין בקנסות המשולמים עקב הפעלת סמכותו של עובד של העיריה בשל עבירה על סעיף 196 לחוק העונשין, תשל"ז-1977, שנעברה בתחומה.

סימן ב': הוראות כלליות

מחיקת סכומים באישור הממונה

338. כל סכום המגיע לעיריה בשל ארנונות או מסיבה אחרת, והוא בפיגור לא פחות משלוש שנים, ונראה שאינו ניתן לגביה, מותר, באישורו של הממונה, למחוק אותו מפנקסי העיריה.

מחיקת סכומים באישור השר

339. כל סכום המגיע לעיריה בשל ארנונות או מסיבה אחרת, מותר למחוק אותו מפנקסי העיריה באישורו של השר, אם ראה לעשות כן לטובת הציבור. בסכום המגיע לעיריה שאינו ארנונה, יחליט השר לאחר שעיין בהמלצות ועדת ההנחות, לפי סעיף 149(א2).

ייצוג העיריה במשפט

340. על אף האמור בכל דין, רשאית עיריה לפתוח בהליכים ולהתייצב לפני כל בית משפט או בכל הליך משפטי על ידי המזכיר, או על ידי פקיד העיריה או חבר המועצה שהורשו לכך בהחלטת המועצה אם באופן כללי ואם לענין מיוחד או להליך מיוחד, והמצאת הזמנה או צו או כל מסמך אחר לראש העיריה או למזכיר יראו כהמצאה בת-פעל לעיריה.

חברי מועצה ועובדי העיריה, עובדי הציבור

341. כל העובד בשירות עיריה, וכן כל ראש עיריה, סגן ראש עיריה או חבר מועצה אחר, איש בתחום חובותיו, יראוהו לענין כל דין פלילי, כאדם העובד בשירות הציבור.

דין עובדי העיריה כדין עובדי המדינה לענינים מסוימים

342. סעיף 18 לפקודת שיפוט בתי משפט השלום, 1947, יחול על פקדי עיריה ועובדיה כאילו הם עובדי המדינה.

חובת הפרסום

343. על אף האמור בפקודת הפרשנות אין חובה לפרסם ברשומות שום צו שניתן לפי הוראות הפקודה, אלא אם הפרסום נדרש בהוראות הפקודה.

מסירת הודעות

344. בלי לפגוע בהוראות הפקודה או של כל חוק עזר שהותקן לפיה, כל אימת שלפי הפקודה יש רשות או חובה ליתן לאדם הודעה או כל ידיעה אחרת, יראו אותה כנתונה לו כראוי, אם ניתנה באחת הדרכים האלה:

(1) נמסרה לאותו אדם, או במקום מגוריו הרגיל או הידוע לאחרונה לאחד מבני משפחתו המבוגרים, או למי שעובד עם משפחתו או מועסק על ידיה;

(2) הונחה במקום מגוריו של אותו אדם או במקום עסקו, הרגילים או הידועים לאחרונה;

(3) נשלחה בדואר במכתב רשום ומשולם מראש לפי מען אותו אדם במקום מגוריו או במקום עסקו, הרגילים או הידועים לאחרונה;

(4) הודבקה במקום בולט בחצרים שאליהם מתייחסת ההודעה.

מענינת הודעות

345. מקום שבפקודה או לפיה יש רשות או חובה ליתן הודעה או ידיעה אחרת לבעל או למחזיק של חצרים פלונים, יראו את המען כערוך כראוי אם יש בו התואר "הבעל" או "המחזיק" של אותם חצרים, ואין צורך בשם או תיאור נוסף.

אופן פרסומם של מסמכים

346. מקום שהפקודה מחייבת פרסום של הודעה או של מסמך אחר בתחום העיריה, ולא נקבעה הוראה בדבר אופן הפרסום, יפורסמו ההודעה או המסמך בהנחת העתק מהם במשרדי העיריה, על מנת שיהיה נתון לבדיקה לכל דורש, ובהדבקת העתק על הבנין הראשי של משרדי העיריה או בקרבתו וכן במקומות ציבוריים אחרים בתחום העיריה שייקבעו על ידי החייב בפרסום.

תקנות

347. השר רשאי להתקין תקנות בכל ענין הנוגע לביצועה של הפקודה. תקנות כאמור לענין פעולתו של מבקר העיריה או לענין הטיפול בדו"ח שהוא מגיש טענות אישור הועדה לעניני ביקורת המדינה של הכנסת.

תוספת ראשונה

(סעיף 2)

עיריות

תקנון בדבר ישיבות מועצה והנהלה בהן

פרק ראשון: כללי

ישיבות המועצה

1. המועצה תקיים ישיבות מן המניין וישיבות שלא מן המניין, הכל כמפורט בתקנון זה; לכל אחת משתי אלה ייקרא להלן "ישיבה".

זימון

2. המועצה לא תתכנס לישיבה אלא על-פי הזמנה.

פרק שני: מועדי ישיבות מן המניין

מספר הישיבות

3. המועצה תקיים ישיבה מן המניין אחת לחודש לפחות, אך רשאית היא להחליט שלא לקיימה בשני חדשים של השנה.

מועדי הישיבות מן המניין

4. (א) תוך חדשים מיום היבחרה תחליט המועצה על המועד הקבוע לישיבותיה; המועד יהיה תוך חמישה-עשר הימים הראשונים לכל חודש קלנדרי, ובלבד שלא יהיה ביום המנוחה השבועי של חבר מחברי המועצה; הישיבה תתחיל בשעה שלא לפני 18.00, וזולת אם הסכימו כל חברי המועצה לשעה אחרת.

(ב) עד שתחליט המועצה על מועד קבוע לישיבותיה יתקיימו הישיבות ביום חמישי הראשון לכל חודש בשעה 18.00.

(ג) חל מועד הישיבה בערב יום מנוחה, ביום מנוחה או במוצאי יום מנוחה של חבר מחברי המועצה, תידחה הישיבה ליום ולשעה הקבועים בשבוע שלאחר מכן.

(ד) בסעיף זה, "יום מנוחה" – כמשמעותו בסעיף 10א לפקודת סדרי השלטון והמשפט, תש"ח-1948.

(ה) במועד הקבוע לישיבות המועצה יתקיימו דיונים מיוחדים כאמור בסעיף 59 לתוספת זו, רק אם יקדימו את ישיבת המועצה מן המניין.

(ו) במועד הקבוע לישיבות המועצה יתקיימו ישיבותיה של המועצה היושבת כועדה מקומית לתכנון ולבניה לפי חוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965, לפני ישיבות המועצה מן המניין, אלא אם כן הסכימו אחרת מראש שלושה רבעים של כל חברי המועצה.

דחיית ישיבה מן המניין

5. (א) ראש העיריה חייב לדחות ישיבה למועד אחר, לא יותר מפעם אחת ולא יותר משבוע ימים, אם דרשו זאת בכתב שליש לפחות מחברי המועצה חמישה ימים לפחות לפני מועד הישיבה, ורשאי הוא, בהסכמת רוב חברי המועצה, לדחות את הישיבה למועד אחר, והכל בתנאי שבאותו חודש קלנדרי תקיים לפחות ישיבה אחת

ושלא יחלוף מועד שנקבע על פי דין לענין שעל סדר יומה של הישיבה.

(ב) הוראות סעיף 4(א) ו-4(ג) לענין ימי השבוע ושעות הישיבה יחולו גם על המועד הנדחה.

אי זימון למועד

6. (א) לא זומנה המועצה לישיבה במועד שנקבע בפרק זה, יכנס מזכיר העיריה את המועצה לישיבה על פי דרישה בכתב של שליש לפחות מחברי המועצה המפורטת את סדר יומה והצעת החלטה לגביה, וישיבה זו תהיה תוך שבעה ימים מהיום שקיבל מזכיר העיריה את הדרישה לכך.

(ב) הוראות סעיף 4(א) ו-4(ג) לענין ימי השבוע ושעות הישיבה יחולו גם על ישיבה שזומנה לפי סעיף זה.

פרק שלישי: מועדי ישיבות שלא מן המניין

סמכות ראש העיריה

7. ראש העיריה רשאי לכנס ישיבה שלא מן המניין.

כינוס על פי דרישה

8. (א) ראש העיריה יכנס ישיבה שלא מן המניין למועד שלא יהא מאוחר משבעה ימים מהיום שבו הוגשה לו דרישה לכך בכתב, חתומה בידי שליש לפחות מחברי המועצה ומפורטת את סדר יומה והצעת החלטה לגביה; היתה בהצעת סדר היום העברה מכהונה של סגן ראש העיריה כאמור בסעיף 15 לחוק הרשויות המקומיות (בחירת ראש הרשות וסגניו וכהונתם), תשל"ה-1975 (להלן – חוק הבחירה), תהיה הדרישה חתומה בידי רוב חברי המועצה.

(ב) הוראות סעיף זה לא יחולו על העברה מכהונה של ראש העיריה או של הסגן האמור בסעיף 14 לחוק הבחירה.

העברה מכהונה של ראש העיריה שלא נבחר לפי חוק הבחירה

8א. (א) ראש עיריה שלא נבחר על פי הוראות חוק הבחירה יכנס ישיבה שלא מן המניין שלא תהא מאוחר משבעה ימים מהיום שבו הוגשה לו דרישה חתומה בידי רוב חברי המועצה הכוללת הצעה להעברה מכהונתו.

(ב) נדרש כינוס של ישיבה וראש העיריה לא כינס את המועצה כאמור בסעיף קטן (א), ימנה שר הפנים אדם שיכנס את המועצה לישיבה במועד שקבע שר הפנים.

ישיבה מן המניין במקום ישיבה שלא מן המניין

9. החליטה המועצה לקיים לפחות ישיבה אחת בשבועיים, רשאי ראש העיריה, במקום לכנס ישיבה שלא מן המניין כאמור בסעיף 8, לכלול את ההצעות הנכללות בדרישה לכינוס כסעיפים ראשונים בסדר היום של הישיבה הקרובה שמן המניין, וזולת אם היתה בהצעה לסדר היום העברה מכהונה של ראש העיריה או של סגן מסגניו.

ישיבה שלא מן המניין על-פי הוראות השר

10. נדרש כינוסה של ישיבה שלא מן המניין, וראש העיריה לא כינס את המועצה לישיבה תוך שבעה ימים כאמור בסעיף 8 ולא נהג לפי סעיף 9, או שחדל מכהונתו ואין לו סגן או ממלא מקום, ימנה שר הפנים אדם שיכנס את המועצה לישיבה במועד שקבע שר הפנים. כונסה הישיבה, היא תיפתח על ידי זקן חברי המועצה הנוכחית, כאמור בסעיף 34(ב).

ימים ושעות של ישיבה שלא מן המניין

11. הוראות סעיף 4(א) ו-4(ג) לענין ימי השבוע ושעות הישיבה יחולו גם על ישיבה שזומנה לפי פרק זה.

פרק רביעי: זימון ישיבות

משלוח הזמנות

12. מזכיר העיריה יחתום על הזמנות לישיבות המועצה ויהיה אחראי למסירתן, אולם הזמנות לישיבות מועצה ממונה ולישיבות שכינס מי ששר הפנים מינה לכך כאמור בסעיף 10, יחתום מי ששר הפנים מינה לכך והוא יהיה אחראי למסירתן.

תוכן ההזמנה

13. ההזמנה תפרט –

- (1) אם הישיבה היא מן המניין או שלא מן המניין;
- (2) את היום, השעה והמקום של הישיבה;
- (3) את סדר היום על סעיפיו, לפי סדר הדיון בהם;
- (4) בישיבה שבה ידונו בתקציב, בתשלומי חובה או בחוק עזר – טיוטה של ההצעות עם דברי הסבר;
- (5) בישיבה שכונסה על פי דרישת שליש לפחות מחברי המועצה – הצעת החלטה לגבי סדר היום.

מסירת ההזמנות

14. (א) הזמנה לישיבה תימסר לכל אחד מחברי המועצה 36 שעות לפחות לפני תחילת הישיבה, אולם בהסכמת כל חברי המועצה ניתן יהיה לקיים ישיבה גם בהודעה תוך מועד קצר יותר.

(ב) הזמנה לישיבה שבה ידונו בתקציב בתשלומי חובה או בחוק עזר תימסר לחברי המועצה עשרה ימים לפחות לפני יום הישיבה, זולת אם הסכימו כל חברי המועצה למועד קצר יותר.

(ג) המסירה תהא כדין אם ההזמנה נמסרה לחבר המועצה אישית או אם נמסרה בביתו לאחד מבני משפחתו המבוגרים הגרים אתו או אם נמסרה כפי שביקש חבר המועצה בכתב ממזכיר העיריה; לא ניתן למסור את ההזמנה כאמור, בשקידה סבירה, תהא המסירה כדין אם הושמה בתוך תיבת הדואר במענו של חבר המועצה.

מען למסירת הזמנה

15. הזמנות לישיבות יימסרו לפי מעניהם של חברי המועצה שפורסמו ברשימת המועמדים, ובמועצה ממונה – לפי המען האחרון הרשום במרשם האוכלוסין, ואם מסר

חבר המועצה בכתב מען אחר בתחום הרשות המקומית למזכיר העיריה – לפי אותו מען.

פגם במסירת הזמנה

16. (א) נכח חבר המועצה בישיבה או הסכים לקבל את ההזמנה אליה שלא במען כאמור בסעיף 15, לא תישמע הטענה שלא הוזמן כדין.

(ב) הטענה שהחלטה נתקבלה שלא כדין מפני שחבר המועצה לא הוזמן כדין לישיבה לא תישמע אלא מאותו חבר בלבד.

זימון בעלי תפקידים

16א. מזכיר המועצה יזמן לישיבות המועצה, מן המניין ושלא מן המניין, את עובדי העיריה כאמור להלן:

- (1) עובד עיריה המתמנה על פי חיקוק או על פי סעיף 167;
- (2) עובד שהמועצה קבעה כי הנושא הנדון בישיבה נוגע לתפקידו;
- (3) עובד, הכפוף באופן ישיר לראש העיריה או למנהל הכללי של העיריה, שהוזמן, על פי דרישה בכתב של חבר המועצה למזכיר, 24 שעות לפני מועד הישיבה.

פרק חמישי: פומביות הדיונים

פומביות הדיון

17. ישיבות המועצה יהיו פומביות; אולם ישיבה תתקיים כולה או מקצתה בדלתיים סגורות באחת מאלה:

- (1) הורה על כך ראש העיריה לאחר שראה טעמים שבבטחון המדינה המחייבים לעשות כן;
- (2) הורה על כך ראש העיריה בהסכמה מראש של שלוש רבעים מחברי המועצה;
- (3) החליטו על כך שלושה רבעים מחברי המועצה הנוכחים בישיבה.

איסור הגילוי

18. לא יגלה איש דבר מדיוני ישיבה שהתנהלה בדלתיים סגורות למי שאיננו חבר המועצה, אלא אם הדבר דרוש לצורך ביצוע החלטת המועצה.

מקום הישיבות

19. הישיבות יתקיימו במשרדי המועצה, זולת אם החליטה המועצה אחרת ברוב של שני שלישים מחבריה, לישיבה פלזנית.

פרק ששי: מנין המשתתפים

מנין חוקי

20. מנין חוקי בישיבה הוא רוב חברי המועצה.

באין מנין חוקי

21. (א) לא היה מנין חוקי בישיבת המועצה, תידחה הישיבה לשלושה ימים; לא היה גם במועד זה מנין חוקי

– תידחה הישיבה שוב ליומיים; במועד זה יהווה שליש מחברי המועצה מניין חוקי לכל ענין שנכלל בסדר היום של הישיבה.

(ב) הוראות סעיף 4(א) ו-1(ג) לענין ימי השבוע ושעות הישיבה יחולו גם על ישיבה נדחית לפי סעיף זה.

התמעטות המשתתפים

22. משנפתחה הישיבה כדן לפי סעיפים 20 או 21, יהא המשך הישיבה כדן כל עוד משתתפים בה שליש מחברי המועצה.

פרק שביעי: סדר היום

קביעת סדר יום

23. (א) ראש העיריה יקבע את סדר היום של הישיבה.

(ב) קבעה המועצה סדר יום של ישיבה בהחלטה מראש – יהא זה סדר היום.

(ג) בישיבה שכונסה על פי דרישת שליש לפחות מחברי המועצה יהא סדר היום כפי שפורט בדרישה.

(ד) עם פתיחת ישיבה מן המניין ידונו תחילה בבקשות לתיקון הפרוטוקול כאמור בסעיף 54, בתשובות לשאלות לפי הפרק התשיעי, ובהצעות לפי סעיף 29.

עדיפות

24. בכפוף לאמור בסעיף 23(ד) ולהלן, יהיה הדיון בסעיפים שבסדר היום לפי סדר הופעתם בו.

סעיפים על סדר היום

25. סעיף בענין שאינו בתחום סמכויות עיריה או שלא הוגדר במפורט לא ייכלל בסדר היום.

הצעות נוספות של חברי המועצה

26. (א) חבר המועצה רשאי להגיש הצעות לסדר היום של ישיבה מן המניין לא יאוחר מ-48 שעות לפני מועדה.

(ב) בכל ישיבה מן המניין יידונו ארבע הצעות לסדר היום, אם הוגשו.

(ג) הצעות שהוגשו ייקבעו לדיון, ויידונו, בהתחשב בגדלן של הסיעות במועצה, ובלבד שזכות קדימה תינתן להצעה שהוגשה מטעם חבר המועצה שהסיעה שאליה הוא משתייך אינה מיוצגת בועדת ההנהלה; בכפוף לאמור ייקבעו ההצעות לדיון ויידונו, לפי סדר הגשתן.

פירוט הצעות לסדר היום

27. הצעה לסדר היום של הישיבה כאמור בסעיף 26, תפורט בהזמנה לאותה ישיבה לפי סעיף 13 או בתוספת להזמנה.

סדר העדיפות בדיון

28. הצעה לשינוי סדר העדיפות בדיון בסעיפים שעל סדר היום לא תישמע אלא אם הוגשה בכתב למזכיר העיריה לא יאוחר משש שעות לפני פתיחת הישיבה.

דיון בהצעות ובשינוי סדר הדיון

29. (א) הצעה לסדר היום יביא אותה בפני המועצה מגיש ההצעה או מי שהמגיש ביקש ממנו להביאה; היתה התנגדות לדיון בהצעה, יישמעו דברי המציע ודברי מתנגד אחד להצעה במשך זמן שאינו עולה על עשר דקות לכל אחד, ולא תתקבל ההצעה לסדר היום אלא אם הצביעו בעדה רוב חברי המועצה הנוכחים בישיבה.

(ב) על הצעה לשינוי סדר הדיון בסעיפים שעל סדר היום יחולו ההוראות שבסעיף קטן (א), ובלבד שהזמן שיוקדש לכל דובר לא יעלה על חמש דקות.

מחלוקת על סדר היום

30. חבר המועצה הנוכח בישיבה הטוען שסעיף פלוני נכלל בסדר היום, או לא נכלל בו, שלא כדן, רשאי לדרוש שהמועצה תכריע בדבר.

באין נוכחות מציע

31. חבר המועצה שהגיש הצעה לסדר היום ולא יהיה נוכח בישיבה, רשאי לבקש לדחות את הדיון לישיבה הבאה או לבקש חבר אחר שינמק את ההצעה במקומו.

הסרת הצעה מסדר

32. המגיש הצעה לסדר היום יכול להסירה בכל עת על-ידי הודעה בכתב למזכיר העיריה לפני ישיבת המועצה או בהודעה בעל-פה בישיבת המועצה; דרש חבר אחר שההצעה תיכלל בסדר היום, תובא ההצעה לדיון כאילו אותו חבר הגיש אותה.

דחיית הדיון בסעיפים

33. בכפוף להוראות סעיף 51, סעיפים שהועמדו על סדר היום בישיבה מן המניין ולא נסתיים הדיון בה יועברו לסדר היום של הישיבה מן המניין שלאחריה.

פרק שמיני: ניהול הישיבה

קביעת יושב ראש

34. (א) ראש העיריה יהיה יושב ראש בישיבות המועצה.

(ב) בהעדרו של ראש העיריה ימלא את מקומו סגנו; נעדרו ראש העיריה וכל סגניו או סירבו לנהל את הישיבה, יפתח זקן חברי המועצה הנוכחים את הישיבה וחברי המועצה יבחרו מביניהם ביושב ראש לישיבה.

תפקיד היושב ראש

35. יושב ראש הישיבה יפתח את ישיבות המועצה, ינהל את הדיונים, יסכם את תוצאות הדיונים וההצבעה בכל ענין וינעל את הישיבה.

נעילת ישיבה שלא כדן

36. ישיבה שהיושב ראש בה ביקש לנעלה בניגוד לתקנון זה, דינה כאילו סרב לנהל את הישיבה.

רשות הדיבור

37. לאחר דברי הפתיחה לסעיף, יתן יושב ראש הישיבה את רשות הדיבור למשתתפים בדיון לפי סדר הפונים

הודעה אישית

42. (א) חבר המועצה המבקש רשות להודיע הודעה אישית ימסור תחילה בכתב ליושב ראש את תוכן הודעתו.

(ב) רשות להודעה אישית תינתן רק לשם תיקון אי הבנה שחלה בדברי המבקש או בקשר לדבריו, או לשם הסרת אשמה שהושמעה כלפיו בישיבת המועצה.

(ג) הודעה אישית לא תאריך יותר מחמש דקות, והיא תישמע רק בסוף הישיבה, אולם רשאי יושב ראש הישיבה לתת לחבר המועצה להבהיר את דבריו או להסיר אשמה גם תוך כדי הישיבה.

הודעה על פי דין

43. חבר המועצה רשאי, בכל עת שקיימת עליו חובה, למסור הודעה שהוא חייב למסרה לפי כל דין.

פרק עשירי: הצעות, הצבעות והחלטות

הגשת הצעה והנמקה

44. המגיש הצעה להצבעה רשאי לנמקה לפני ההצבעה, אך לא יאריך בדבריו למעלה מחמש דקות.

45. (א) לא היתה יותר מהצעה אחת בענין הנדון – יצביעו בעד ההצעה ונגד.

(ב) עמדו להצבעה יותר מהצעה אחת בענין אחד – יצביעו עליהן אחת אחת בעד ונגד, כשהמרחיקה לכת שבהן, בכל הצבעה, קודמת לאחרות, ובכפוף לזה לפי סדר הגשתן.

(ג) עמדו להצבעה שתי הצעות בלבד – רשאי היושב ראש להעמידן להצבעה זו מול זו.

שיטת ההצבעה

46. ההצבעה תהיה בהרמת ידיים.

החלטות על פי רוב קולות

47. החלטות המועצה שלא נדרש להן רוב מיוחד לפי כל דין יתקבלו ברוב קולות המצביעים; היה מספר הקולות שקול – תידחה ההצעה.

מניית הקולות

48. (א) בשעת ההצבעה ימנו את קולות המצביעים בעד ונגד, ואם היו נמנעים בהצבעה – גם את קולות הנמנעים אם דרש זאת אחד מהם.

(ב) אם תוצאות ההצבעה אינן ברורות ליושב ראש, או שערער אחד מחברי המועצה עליהן, ימנה היושב ראש מבין חברי המועצה מוני קולות ויטיל עליהם את מנין הקולות בהצבעה חוזרת.

דיון חוזר בהחלטה

49. בכפוף לסעיף 13 לחוק הבחירה, לא תועמד לדיון ולהצבעה הצעה לביטול החלטה, או הצעה לדיון מחודש בהצעה שנדחתה, אלא לאחר שעברו שלושה חדשים ממועד ההחלטה או ממועד דחיית ההצעה, לפי הענין, אלא לפי דרישת ראש העיריה או 40% לפחות מחברי המועצה, חתומה בידיהם.

אליו, ובלבד שאם לא כל סיעות המועצה מיוצגות בוועדת ההנהלה, יתן יושב ראש הישיבה את רשות הדיבור תחילה לנציג הסיעה הגדולה שאינה מיוצגת כאמור.

זמן לדיבור

38. חבר המועצה – פרט ליושב ראש הישיבה וליושב ראש ועדה המדווח בשם הועדה – לא יאריך בדיבור בסעיף אחד יותר מעשר דקות; אולם הדובר רשאי לקבל מחבר אחד אחר זמן שאינו עולה על עשר דקות, והמועצה רשאית להחליט על הקצבת זמן יותר ארוך לכל המשתתפים בדיון בסעיף פלוני.

סמכויות היושב ראש

39. יושב ראש הישיבה רשאי –

(1) להפסיק חבר המועצה הנואם למעלה מהזמן שהותר לו על-פי תקנון זה, או שאינו מדבר לענין;

(2) להתרות בחבר המועצה המפריע לדעתו למהלך התקין של הישיבה; לא שמע החבר לשלוש התראות בישיבה אחת, רשאי היושב ראש, בהסכמת שלושה רבעים לפחות מחברי המועצה הנוכחים, לדרוש ממנו לעזוב את הישיבה, ואם לא עזב כאמור לא יימנה קולו במנין הקולות בהצבעה;

(3) להורות על הוצאת הקהל כאשר ניתנה הוראה להמשיך בדיוני המועצה בדלתים סגורות;

(4) להורות על הוצאת אדם מהקהל אם הוא מפריע למהלך הישיבה, לאחר שהוזהר על כך.

פרק תשיעי: שאילתות והודעות אישיות

הגשת שאילתה

40. (א) לא יאוחר מ-48 שעות לפני תחילת הישיבה מן המנין הקרובה רשאי חבר המועצה להגיש לראש העיריה שאילתה בכתב על ענין עובדתי שבתחום תפקידי העיריה, והיא תנוסח בקיצור נמרץ ובצורת שאלה בלבד; ראש העיריה ישיב בכתב ובקצרה לשאילתה ויקרא את התשובות באותה ישיבה, אולם הוא רשאי לדחות את תשובתו עד לישיבה מן המנין שלאחר הישיבה הבאה; השאילתה והתשובה בכתב יחולקו לחברי המועצה.

(ב) לא מסר ראש העיריה את תשובתו לשאילתה בשתי ישיבות מן המנין שהתקיימו לאחר הגשתה, יועמד נושא השאילתה, לפי דרישת השואל, כסעיף ראשון על סדר היום בישיבה מן המנין הקרובה.

(ג) לא יוגשו יותר משתי שאילתות מאת חבר המועצה לפני כל ישיבה מן המנין.

שאלה נוספת

41. השואל רשאי, אחר שמיעת התשובה, לשאול בעל-פה שאלה קצרה נוספת, ובלבד שתהא נובעת מתוכן התשובה, וראש העיריה או אדם אחר מטעמו יענה תשובה קצרה בעל-פה; על שאילתה או על תשובה נוספת לא יתנהל ויכוח במועצה.

משך זמן ישיבה

(ב) לא הוגשה שום בקשה כאמור עד לפתיחת הישיבה מן המניין שלאחר מסירת העתקי הפרוטוקול, רואים אותו כמאושר.

דיון בהצעה לתיקון הפרוטוקול

55. הגיש חבר המועצה הצעה לתיקון הפרוטוקול, יקרא אותה מזכיר העיריה בישיבה מיד עם פתיחתה, ובאין הסכמה לתיקון המוצע יוכרע הדבר בהצבעה.

תיקון הפרוטוקול של ישיבה סגורה

56. תיקון פרוטוקול של ישיבה סגורה יידון בישיבה סגורה.

שמירת הפרוטוקול

57. פרוטוקול של ישיבות המועצה יהיה שמור במשרדה בידו מזכיר העיריה.

עיון בפרוטוקול

58. (א) פרוטוקול של ישיבה בדלתיים פתוחות יהיה פתוח לעיון בשעות העבודה הרגילות של העיריה לכל בעל נכס או מחזיק בתחום העיריה, לכל אדם שמקום מגוריו הקבוע, לפי הרשום במרשם האוכלוסין, הוא בתחום העיריה, ולכל אדם אחר שיש לו ענין בכך.

(ב) פרוטוקול של ישיבה סגורה לא יהיה פתוח לעיון, אך רשאית המועצה להתיר את העיון בו, את הפצתו או העתקתו, בסייגים או בלעדיהם.

(ג) שר הפנים או מי שהוא מקנה לכך רשאי לעיין בכל פרוטוקול של ישיבות המועצה.

פרק שנים-עשר: דיונים מיוחדים

דינים וחשבונות, הצעות תקציב והיטל ארנונות

59. (א) ראש העיריה יקבע מועד לדיון מיוחד בדו"ח השנתי שהגיש הגזבר שיהיה לכל המאוחר חודש לאחר הגשתו; הדיון בדו"ח מבקר העיריה ובדו"ח מבקר המדינה יהיה באופן ובמועדים הקבועים בסעיף 170ג לפקודה.

(ב) ראש העיריה יקבע מועד לדיון מיוחד בהצעת התקציב ובהיטל הארנונות, שיתקיים בישיבה שלא מן המניין.

(ג) ראש העיריה יגיש למועצה לפחות פעם בשנה דין וחשבון על המצב בכל תאגיד שהעיריה משתתפת בו, ולפי דרישה של חבר המועצה יקויים דיון בדו"ח זה.

(ד) הוראות סעיף 4(ו) ו-4(ג) לענין ימי השבוע יחולו גם על דיונים לפי סעיף זה.

ישיבות בעניינים מיוחדים

60. (א) בישיבות בעניינים המיוחדים המפורטים בסעיף 59 יפתח היושב ראש, או מי שהוא יורה, בדברי ההסבר, ובכפוף לאמור בסעיף 50 תקבע המועצה בעצמה את משך הזמן שיוקדש לוויכוח; אולם שליש מחברי המועצה רשאי לדרוש שהזמן שיוקדש לדיון בהצעת התקציב לא יפחת משש שעות.

50. ישיבת המועצה לא תינעל לפני תום שלוש שעות משעת הפתיחה אלא אם נסתיימו הדיונים וההצבעות בכל הסעיפים שעל סדר היום או שהסכימו לנעילה כל חברי המועצה הנוכחים בישיבה אותה שעה; ישיבת המועצה לא תימשך יותר מארבע שעות, אלא בהסכמת שלושה רבעים מחברי המועצה הנוכחים.

המשך ישיבה במועד אחר

51. לא נסתיימו דיוני הישיבה בכל הענינים שהיו על סדר היום, רשאי יושב ראש הישיבה, בהסכמת רוב חברי המועצה הנוכחים בישיבה, להזמין את חברי המועצה להמשך הישיבה ביום חול הבא לאחר הישיבה, שאינו ערב יום מנוחה; חברי המועצה שלא היו נוכחים בעת ההחלטה יוזמנו להמשך הדיונים על-ידי הודעות בכתב שיימסרו להם כאמור בסעיף 15.

פרק אחד עשר: פרוטוקול

פרוטוקול וניהולו

52. (א) בכל ישיבה יירשם פרוטוקול; מזכיר העיריה יהיה אחראי לניהולו התקין.

(ב) בפרוטוקול יצויינו –

- (1) מועד הישיבה ומקום קיומה;
- (2) שמות חברי המועצה הנוכחים בישיבה, בציון אלה שנכחו בפתיחה;
- (3) שאילתות ותשובות עליהן;
- (4) סדר היום וכל שינוי בו;
- (5) שמות המשתתפים בוויכוח בכל סעיף;
- (6) ההצעות והנמקות;
- (7) ההחלטות ותוצאות ההצבעה, ולפי דרישת חבר המועצה – ציון שמות המצביעים ואופן הצבעתם;
- (8) הודעות.

(ג) המועצה רשאית לקבוע שנוסף על הדברים האמורים בסעיף קטן (ב) יירשם פרוטוקול מלא מכל הדברים שייאמרו בישיבות המועצה, אם דרך כלל ואם לישיבה מסויימת.

אישור פרוטוקול

53. יושב ראש הישיבה, ומזכיר העיריה או מי שהוא הסמיך, יאשרו את הפרוטוקול בחתימת ידם; העתק ממנו יימסר לכל אחד מחברי המועצה לא יאוחר מ-48 שעות לפני מועד הישיבה מן המניין הקרובה, וזולת אם נמנע הדבר בגלל סיבות שליושב ראש הישיבה או למזכיר העיריה לא היתה שליטה עליהן, ובמקרה כזה יימסר הפרוטוקול במועד המוקדם האפשרי.

בקשה לתיקון

54. (א) חבר המועצה רשאי להגיש בכתב למזכיר העיריה בקשה לתיקון הפרוטוקול.

בראש ישיבת הועדה ויראו אותה, לכל דבר וענין, כיושב ראש הועדה המקומית.

תוספת שלישית

(סעיף 153)

הוראות בדבר בחירת נציגי החקלאים

פקיד הבחירות

1. משנוכח השר שנתמלאו התנאים המחייבים הקמת ועדה חקלאית (להלן בתוספת זו – ועדה) בתחום עירייה פלונית, ימנה פקיד בחירות לנהל את בחירות נציגי החקלאים; אולם אם היו בחירות למועצת העירייה, וערב בחירות אלה היתה בתחום העירייה ועדה שנסתיימה כהונתה עקב הבחירות, פקיד הבחירות שנתמנה לענין הבחירות למועצה ישמש פקיד בחירות לבחירות נציגי החקלאים (להלן – בחירות).

רשימת החקלאים

2. לא יאוחר מהיום ה-15 מיום מינויו של פקיד הבחירות או מיום היבחרה של המועצה, הכל לפי הענין, יפרסם פקיד הבחירות בתחום העירייה רשימת החקלאים לענין הבחירות. ברשימת החקלאים יירשם מי שהיה חקלאי ביום היבחרה של המועצה או ביום המינוי של פקיד הבחירות, הכל לפי הענין.

דין תאגיד

3. תאגיד שהוא חקלאי, יבוא במקומו, לענין הבחירות, בן אדם המייצג את התאגיד לענין זה, על פי הודעה בכתב שנמסרה לפקיד הבחירות לא יאוחר מיומיים לפני מועד הבחירות.

דין שותפות

4. היתה אדמה חקלאית בבעלות משותפת או בהחזקה משותפת או בעיבוד משותף בנסיבות שאליו היה יחיד במקום השותפים, היה נחשב כחקלאי, יראו לענין הבחירות כחקלאי כל שותף שהיה זכאי לשני דונם לפחות באדמה החקלאית אילו חולקה הבעלות או ההנאה בה בין השותפים; לא היה בנסיבות אלה אף שותף אחד זכאי לשני דונם לפחות, יראו כחקלאים לענין הבחירות את אותם השותפים, במספר היוצא מחילוק מספר הדונמים של האדמה החקלאית בשותפים, שעל שמותיהם הודיעו כל יתר השותפים בכתב לפקיד הבחירות לפני פרסום רשימת החקלאים, ובאין הודעה כאמור, את השותפים שפקיד הבחירות בחר בהם, במספר כאמור.

ערר

5. כל הרשום ברשימת החקלאים או הטוען שהוא זכאי להירשם בה, רשאי, תוך שבעה ימים מיום פרסום רשימת החקלאים, להגיש לפקיד הבחירות ערר מנומק בכתב על יסוד הטענה שהוא או זולתו נרשם או לא נרשם, שלא כדין, או נרשם באופן לא נכון; הגיש אדם ערר ביחס לאדם אחר, ימצא לפקיד הבחירות העתק נוסף מכתב הערר, ופקיד הבחירות ימסור את ההעתק לאותו אדם.

(ב) בישיבה הראשונה בענין המיוחד כאמור לא יידון כל דבר אחר.

הגדרת מזכיר

61. בתקנון זה, "מזכיר" – לרבות מי שממלא תפקיד זה בפועל.

פרק שלוש עשר: מועצה שבחרה לעצמה יושב ראש

סמכויות יושב ראש המועצה

62. בחרה המועצה לעצמה יושב ראש, לפי סעיף 130 לפקודה, יהיו בידי יושב ראש המועצה, בכפוף לאמור בסעיף 64 לתוספת זו, הסמכויות של ראש העירייה בענין זימון ישיבות המועצה, קביעת סדר היום שלה וניהול ישיבותיה.

מילוי מקום יושב ראש המועצה

63. נעדר יושב ראש המועצה מישיבת המועצה, יפתח זקן חברי המועצה הנוכחים את הישיבה וחברי המועצה יבחרו מביניהם יושב ראש לישיבה.

זימון וסדר יום

64. במועצה שבחרה לעצמה יושב ראש, לפי סעיף 130 לפקודה, יחולו, על אף האמור בתוספת זו, הוראות אלה:

(1) יושב ראש המועצה יקבע, בכפוף לכל דין, את סדר היום של ישיבת המועצה ואת מועדי הישיבות, בהתייעצות עם ראש העירייה;

(2) יושב ראש המועצה יכלול בסדר היום, בישיבה מן המניין של המועצה, את כל הנושאים שראש העירייה ביקש להעלותם לדיון במועצה, או יקבע ישיבה שלא מן המניין של המועצה כדי לדון בנושא שראש העירייה ביקש להעלותו כאמור; לפי דרישת ראש העירייה ובכפוף לכל דין, תזמן ישיבה שלא מן המניין לדיון בנושא כאמור, במועד שאינו מאוחר משבעה ימים מיום הדרישה, אלא אם כן הסכים ראש העירייה לדחות את הישיבה למועד מאוחר יותר;

(3) לא זימן יושב ראש המועצה ישיבה שלא מן המניין כאמור בפסקה (2), רשאי ראש העירייה לזמנה ובהעדרו של יושב ראש המועצה – אף לנהלה;

(4) נבצר מיושב ראש המועצה למלא את תפקידיו בדבר זימון המועצה וקביעת סדר יומה, ימלא תפקידים אלה מזכיר המועצה;

(5) יושב ראש המועצה יתן זכות דיבור לראש העירייה או לחבר המועצה שמכויות ראש העירייה נאצלו לו לפי סעיף 17 לחוק הרשויות המקומיות (בחירת ראש הרשות וסגניו וכהונתם), תשל"ה-1975, לגבי כל סעיף שבסדר היום של המועצה, בכל שלב של הדיון, הכל כפי שיבקש ראש העירייה.

המועצה כועדה מקומית לתכנון ולבניה

65. הוראות פרק זה לא יחולו כאשר מועצת העירייה יושבת כועדה מקומית לתכנון ולבניה לפי חוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965; במקרה כאמור ישב ראש העירייה

החלטה בערר

6. פקיד הבחירות יחליט בערר לא יאחר מהיום החמישי מיום הגשתו, ויודיע על החלטתו למעוניינים בה; החליט לקבל את הערר, כולו או מקצתו, יתקן את רשימת החקלאים בהתאם להחלטתו; החלטתו של פקיד הבחירות בערר תהיה סופית.

דרישת יחסיות של הבחירות

7. דרישה לקיים בחירות יחסיות כאמור בסעיף 154(א) לפקודה תיערך בכתב תיחתם על ידי כל המבקשים ותוגש לפקיד הבחירות לא יאחר מהיום ה-15 מיום פרסום רשימת החקלאים.

החלטה בדבר יחסיות של הבחירות

8. פקיד הבחירות יחליט אם נתקיימו או לא נתקיימו התנאים לקיים בחירות יחסיות ויפרסם הודעה על החלטתו בתחום העירייה, לא יאחר מהיום ה-7 מיום הגשת הדרישה לקיים בחירות יחסיות.

קביעת מספר חברי הועדה

9. המועצה תקבע את מספר חברי הועדה לא יאחר מהיום ה-10 מתום המועד להגשת דרישה לקיים בחירות יחסיות; לא עשתה כן, יקבע השר את מספר חברי הועדה תוך עשרים יום מתום המועד להגשת דרישה כאמור.

מועד הבחירות

10. הבחירות יתקיימו לא יאחר מהיום ה-70 מיום היבחרה של המועצה או מיום מינוי פקיד הבחירות, הכל לפי הענין; פקיד הבחירות יקבע את יום הבחירות בתום המועד להגשת דרישה לקיים בחירות יחסיות ולאחר שנקבע מספר חברי הועדה.

אסיפה כללית

11. הבחירות יתקיימו באסיפה כללית של החקלאים.

הודעה על מועד ומקום האסיפה

12. פקיד הבחירות יפרסם הודעה על המועד ועל המקום של האסיפה הכללית בתחום העירייה, לא יאחר מהיום ה-7 לפני יום הבחירות.

יושב ראש האסיפה

13. פקיד הבחירות ישב ראש באסיפה הכללית.

מנין חוקי

14. לא היה נוכח בשעה שנקבעה לאסיפה הכללית רוב מספר החקלאים, תידחה האסיפה שעה אחת, ואז תהיה חוקית, יהא מספר המשתתפים אשר יהא.

הבחירות ותוצאותיהן

15. לא היו הבחירות יחסיות, ייבחרו נציגים באסיפה על ידי הצבעה בהרמת ידיים, או בקלפי אם לפחות שנים מהנוכחים דרשו זאת והמועמדים שקיבלו את מספרי הקולות הגדולים ביותר יהיו נציגי החקלאים; נמצאו שני מועמדים או יותר שזכו במספר קולות שווה, יוכרע ביניהם בהגרלה שיערוך פקיד הבחירות בו במקום; דרך בחירתם של נציגי החקלאים באסיפה הכללית, כשהבחירות הן יחסיות, תיקבע על ידי השר בתקנות.

בחירת סגנים

16. לא היו הבחירות יחסיות, ייבחר לכל נציג החקלאים סגן שיבוא במקומו במקרים האמורים בסעיף 18; בחירת הסגנים תהיה באותו מעמד ובאותה דרך שבהם בוחרים את נציגי החקלאים.

תוצאות הבחירות

17. פקיד הבחירות יודיע למועצה את תוצאות הבחירות ויקרא לשיבה הראשונה של הועדה שתהיה תוך ארבעה עשר יום מיום היבחרה.

מילוי המקום של נציג חקלאי

18. חדל נציג החקלאים מכהונתו או שנפסל מהיות חבר בועדה, יחולו הוראות אלה:

(1) נבחר נציג החקלאים האמור שלא בבחירות יחסיות יבוא במקומו סגנו, שנבחר לפי סעיף 16; לא היה, במקרה כאמור, לנציג סגן, או חדל גם הסגן מכהונתו או נפסל מהיות חבר בועדה, רשאי השר למנות חבר חדש על פי הצעת ארגון הציבור שמטעמו נבחר החבר שמקומו נתפנה, ואם לדעת השר אין ארגון כזה – בהתחשב עם רצונם של אותם האנשים שהשר רואה אותם כנציגיו של אותו ציבור;

(2) נבחר נציג החקלאים האמור בבחירות יחסיות, ימלאו את מקומו בדרך שיקבע השר בתקנות.

תקנות

19. השר רשאי, בתקנות, לשנות את המועדים לעשיית דבר על פי תוספת זו.

תוספת רביעית

(סעיף 208)

הוראות להכנת התקציב

1. מול כל פריט של הכנסה והוצאה שבתקציב יירשמו הסכום שבתקציב המוצע לשנה הבאה והסכום שבתקציב המאושר לשנה השוטפת.

2. תקציב ההכנסה יכלול כל האגרות, הקנסות, תשלומי החובה, דמי השכירות, הארנונות וכל הכספים האחרים המשתלמים לקופת העירייה ויסודר לפי סעיפי הכנסה כוללים.

3. תקבולים בקשר לפעולות שאושרו בכתב על ידי השר כפעולות, לתועלת הציבור יצויינו בנפרד.

4. לפני גוף התקציב יבואו תמציות המראות את הסך-כל של כל סעיף וסעיף בתקציב, ויהיו של ארבעה טורים: אחד להכנסה או להוצאה הממשיות של השנה האחרונה במלואה, אחד לתקציב המאושר של השנה השוטפת, אחד לתקציב המתוקן לשנה השוטפת ואחד לתקציב ההכנסה או ההוצעה של השנה הבאה.

5. תקציב ההוצאה יהא בנוי באופן שיראה במדויק ככל האפשר את הסכום הצפוי להיות מוצא למעשה במשך השנה.

וזה נוסחו של פקודת המועצות המקומיות [נוסח חדש],
שמוצע לבטלה:

"פקודת המועצות המקומיות [נוסח חדש]"

פרק א': כינון מועצה מקומית

צו כינון

1. (א) שר הפנים (להלן – השר), רשאי על פי המלצת הממונה על המחוז (להלן – הממונה), להכריז בצו שכפר פלוני או קבוצת כפרים פלונית או אזור פלוני יתנהלו על ידי מועצה מקומית (להלן – צו כינון).

(ב) השר לא יכריז בצו כי כפר פלוני או קבוצת כפרים פלונית או אזור פלוני יתנהלו על ידי מועצה מקומית, אלא אם כן מספר התושבים באותו כפר, קבוצת כפרים או אזור, לפי הענין, עולה על עשרת אלפים, ואולם בנסיבות מיוחדות שיפורטו רשאי השר להכריז כאמור גם אם מספר התושבים אינו עולה על עשרת אלפים, ובלבד שהוא עולה על חמשת אלפים.

חוק הסדרים

2. (א) בצו הכינון יפורשו או יוסדרו הרכב המועצה המקומית, תפקידיה, סמכויותיה, חובותיה ואזור שיפוט.

(ב) בלי לפגוע בכלליותה של הוראת סעיף קטן (א) יכול שיהיו בצו גם הוראות בדבר –

(1) מינויה או בחירתה של המועצה המקומית וכל הענינים הכרוכים בכך, לרבות שמיעת עררים, ערעורים ובקשות לענין זה לפני בתי משפט שפורשו או בדרך אחרת;

(2) הקמת ועדות של המועצה;

(3) מינויים או בחירתם של פקידי המועצה, השעייתם או פיטורם, סמכויותיהם וחובותיהם, ומתן קצבאות ומענקים להם;

(4) השר רשאי לקבוע תנאי כשירות ופסלות לכהונה לעובדי המועצה המקומית ונושאי משרה בה, וכן תנאים כאמור לעובדים בתאגיד שייסדה המועצה המקומית, ורשאי הוא לקבוע תנאים כאמור לפי סוגי משרות ותפקידים; לענין זה, "עובד" – לרבות עובד ארעי, עובד זמני ועובד על פי חוזה מיוחד;

(5) תחולתן של הוראות חוק לתיקון דיני הרשויות המקומיות (מס' 5), תשל"ג–1973, על המועצה המקומית;

(6) כל שאר ענינים הכרוכים בכל האמור לעיל, או הנראים דרושים כדי להטיל הוראותיה של פקודה זו (להלן – הפקודה) על אותה מועצה מקומית לכשתורכב.

(ג) מינה השר לפי הוראות צו הכינון מועצה ראשונה, יכהן כראש המועצה אזרח ישראלי.

6. בסעיף "שונות" לא ייכלל שום פריט של תקבול או של הוצאה שמתאים לקבוע היטב בסעיף אחר.

7. הפרט "תלויות" או "שונות" יהיה מוגבל לחיובים פעוטים ומקריים שהם צפויים אבל אינם חשובים כדי להורות עליהם בנפרד.

8. לפריטים של תקבול או הוצאה, שאין לכלול אותם כראוי בתוך אחד הסעיפים המופיעים כבר בתקציב, יש לפתוח סעיפים או סעיפי משנה חדשים.

9. בתנאים כתיקונם אסור שסך כל ההוצאה האמורה של השנה יעלה על סך כל ההכנסה האמורה.

10. יהיו שני סעיפים בשביל עבודות ציבוריות, שבראשון יירשמו כל השירותים החוזרים כל שנה, ובשניה – עבודות אחרות.

10א. בתקציב יהיה סעיף בשביל מאבק בנגע הסמים שיכלול פריטי הכנסה והוצאה, אם החליטה המועצה לעשות כן.

11. התקציבים המוגשים לשר יהיו מלווים בדברי הסבר לכל פריט שבו היוצא מגדר הרגיל ולהפך שבכל פריט בין ההוצאה המוצעת או ההכנסה הצפויה לבין התקציב המאושר של השנה הקודמת, כפי שהוא נראה בטורים המקבילים.

תוספת חמישית

(סעיף 167(2א))

ועדת המכרזים לבחירת עובדים בכירים – רשימת המשרות:

(1) מנהל כללי;

(2) מזכיר;

(3) מהנדס;

(4) רופא וטרינר;

(5) היועץ המשפטי;

(6) מנהל מחלקת חינוך;

(7) מבקר;

(8) גזבר.

(ד) שר הפנים, בהתייעצות עם שר האוצר, רשאי לקבוע את מספר המשרות שהמועצה רשאית למלא.

כינון ועדים מקומיים

3. (א) נתכוננה מועצה מקומית באזור הכולל שני כפרים או יותר או חלקים מהם, יכול, בלי לפגוע בהוראות הפקודה, שצו הכינון של המועצה יורה הוראות בענינים אלה:

(1) הקמת ועדים מקומיים בכפרים או בחלקים מהם, בכולם או במקצתם, הרכב הוועדים, איזור שיפוטם, סמכויותיהם וחובותיהם, לרבות הסמכות להטיל על נכסים או אנשים שבאזור שיפוטם ארנונות, היטלים, אגרות ודמי השתתפות;

(2) אצילת תפקידים של המועצה המקומית לוועדים מקומיים בהגבלות או בתנאים או בלעדיהם;

(3) הטלת סכומים על הוועדים המקומיים שישולמו למועצה המקומית במקום ארנונות, היטלים, אגרות ודמי השתתפות שהיא רשאית להטיל על נכסים או על אנשים שבאזורי שיפוטם של הוועדים המקומיים;

(4) חלוקת הוצאות של המועצה המקומית בין הכפרים או חלקיהם אשר לטובתם הוצאו הוצאות אלה;

(5) גבייתם של סכומים והוצאות כאמור על ידי המועצה המקומית מאת הוועדים המקומיים;

(6) תיאום השימוש בסמכויות ועד מקומי עם השימוש בסמכויות המועצה, הן בענינים כספיים והן בענינים אחרים.

(ב) ועד מקומי במילוי תפקידו כרשות מקומית יעמוד לביקורת מבקר המדינה; אולם הביקורת לא תופעל אלא אם הועדה לעניני בקורת המדינה של הכנסת או מבקר המדינה החליטו על כך ובמידה שהחליטו.

כינון מועצה מקומית בחלק מתחום העיריה

4. (א) השר רשאי, על פי המלצת הממונה, להכריז בצו הכינון שתיכון מועצה מקומית ברובע פלוני של תחום עיריה השונה לפי אופיו וצרכיו משאר חלקי תחום העיריה.

(ב) הצו לא יינתן אלא אם נתקבלה על כך הסכמת מועצת העיריה ויפורשו בו – בנוסף לפרטים הנדרשים בסעיף 2 – היחסים שבין המועצה המקומית לבין מועצת העיריה.

(ג) בכפוף להוראות הצו, לא ייגרע מסמכויות מועצת העיריה לגבי אותו רובע.

כינון מועצה מקומית במקום שהיתה עיריה

5. הכריז השר לפי סעיף 1 כי כפר פלוני או קבוצת כפרים פלונית או אזור פלוני יתנהלו על ידי מועצה

2א. (א) שר הפנים, בהסכמת שר התעשייה והמסחר ושר האוצר, רשאי להכריז בצו, שאזור תעשייה בין עירוני הכולל או המתוכנן לכלול מספר מפעלים בעלי תשתית ומערכות ציבוריות משותפות (להלן – אתר תעשייתי), ואשר תחומו יוגדר בצו (להלן – צו כינון), יתנהל על ידי מועצה מקומית תעשייתית (להלן המועצה).

(ב) בצו כינון יפורשו או יוסדרו הדברים האמורים בסעיף 2 לפקודה, ועל המועצה יחולו הוראות הפקודה ואולם –

(1) סעיף 4 לפקודה לא יחול;

(2) צו הכינון לא יכלול הוראות בדבר בחירות;

(3) המועצה תהיה בת תשעה חברים, ואלה הם:

(א) נציג שר הפנים, שאינו מקרב עובדי המדינה, והוא יהיה היושב ראש;

(1א) נציג שר התעשייה המסחר והתעסוקה ונציג שר הבריאות, מקרב עובדי משרדם;

(ב) שלושה נציגים של הרשויות המקומיות הגובלות באתר התעשייתי;

(ג) שלושה נציגים של המפעלים באתר התעשייתי.

(4) למועצה יהיו תפקידים וסמכויות אלה:

(א) שמירה על כל המערכות הציבוריות הקיימות באתר התעשייתי לרבות מערכות התשתית, הכשרת הקרקע, כבישים, מערכות ביוב, ניקוז ושפכים, מים, גינון, חשמל, מקלטים ושטחים ציבוריים אחרים;

(ב) שמירה ואחזקה של השטחים והמתקנים הציבוריים באתר התעשייתי;

(ג) פיקוח על קיום חוקים, תקנות וצווים בקשר עם בנייה, הפעלה והחזקת מפעלים באתר התעשייתי;

(ד) פיקוח על מיחזור האנרגיה ועל איכות הסביבה באתר התעשייתי;

(ה) ארגון וניהול שירותים משותפים באתר התעשייתי: בטיחות, שירותי כבאות, עזרה ראשונה ותחבורה;

(5) (א) המועצה תכין בכל שנה הצעת תקציב לשנת הכספים הקרובה; התקציב טעון אישור שר הפנים ושר האוצר;

(ב) המועצה לא תתחייב בהתחייבות כספית אלא במסגרת התקציב המאושר;

(ג) נוצר גרעון בביצוע התקציב, בסכום העולה על מה שנבקע בו לענין זה, תביא המועצה את הדבר לידיעת שר הפנים ושר האוצר לא יאחר מתום מחצית שנת הכספים שבה נוצר הגרעון;

מקומית, וערב תחילת האכרזה היתה קיימת באותו אזור, כולו או מקצתו, עיריה אחת, יחולו הוראות אלה:

(1) המועצה המקומית תהא חליפתה של העיריה, הן לזכויותיה והן לחובותיה ולהתחייבויותיה והן למעמדה בכל ענין אחר, ובין השאר – לענין ארנונות, אגרות, היטלים, דמי השתפות ותשלומי חובה אחרים (להלן – תשלומי חובה) שהוטלו כדין על ידי העיריה וטרם נגבו;

(2) המועצה הראשונה תהיה מורכבת ממי שהיו ערב האכרזה חברי מועצת העיריה;

(3) חוקי העזר והתקנות האחרות, לוח השומה, התקציב, הרשימות, ההיתרים והמסמכים האחרים שהותקנו או ינתנו כדין על ידי העיריה או רשות מרשויותיה, יעמדו בתקפם, בשינויים המחוייבים לפי הענין, עד שיפקעו או ישונו על פי האמור בהם או על פי כל חיקוק או עד שהמועצה המקומית או רשות מרשויותיה יבטלו או ישנום מכוח כל חיקוק;

(4) כל הליך שהיה תלוי ועומד ערב תחילת האכרזה לפני העיריה או רשות מרשויותיה, או לפני בית דין שהוקם על ידי העיריה, או שאזור שיפוטו נקבע באופן הכולל את תחום העיריה, יוסיפו לדון בו ויכריעו בו כאילו המשיכה העיריה בקיומה;

(5) מי שערב תחילת האכרזה היה רשאי להגיש תוך זמן קצוב ערר או ערעור לפני העיריה או רשות מרשויותיה, או לפני בית דין כאמור בפסקה (4), או לבקש מהם סעד כיוצא באלה, רשאי לעשות כן לפני אותם המוסדות והם ידונו ויכריעו בהם כאילו המשיכה העיריה בקיומה;

(6) רשאי השר לתת הוראות בכל ענין אחר הנוגע לשינויים הנובעים מכינון המועצה המקומית ורשויותיה במקום העיריה ורשויותיה וכן הוראות משלימות כדי להבטיח את ביצוען של הוראות סעיף זה, והוראות אלה יעמדו בתקפן עד שיבטלו או ישונו על ידי המועצה המקומית מכוח סמכות באותו ענין לפי כל חיקוק.

כינון מועצה מקומית במקום שהיו מספר רשויות מקומיות

6. הכריז השר לפי סעיף 1 כי כבר פלוני או קבוצת כפרים פלונית או אזור פלוני יתנהלו על ידי מועצה מקומית, וערב תחילת האכרזה היו קיימות באותו אזור, כולו או מקצתו, יותר מרשות מקומית אחת, בין עיריה ובין מועצה מקומית (להלן – רשויות קודמות) – יחולו הוראות אלה:

(1) לוח השומה של כל אחת מהרשויות הקודמות שנערך כדין, וכן הרשימות, ההיתרים ומסמכים אחרים כיוצא באלה, שניתנו כדין על ידי רשות קודמת או רשות מרשויותיה, יעמדו בתקפם עד שיפקעו או ישונו על פי האמור בהם או על פי כל חיקוק, או עד שהמועצה המקומית או רשות מרשויותיה יבטלו או ישנום מכוח כל חיקוק;

(2) השר רשאי ליתן ההוראות הדרושות, לדעתו, כדי להבטיח את רציפותו של השלטון המקומי באותו אזור, ובין השאר –

(א) לקיים ולתאם, במידה שיקבע בהוראות, את תקפם של חוקי העזר, התקנות והתקציב של כל אחת מהרשויות הקודמות שהותקנו או אושרו כדין;

(ב) לקבוע את הרשות אשר תדון בהמשך ההליכים שהיו תלויים ועומדים, ערב תחילת האכרזה, לפני רשות קודמת או רשות מרשויותיה או לפני בית דין שהוקם על ידי רשות קודמת או שאזור שיפוטו נקבע באופן הכולל את תחום הרשות הקודמת, וכן לקבוע דרך הגשתם וקבלתם של עררים, ערעורים או כיוצא באלה שאדם היה רשאי להגישם ערב תחילת האכרזה לרשות של רשות קודמת ולהאריך את המעדים להגשתם;

(ג) להכריז על המועצה המקומית כחליפתה של רשות קודמת, הן לזכויותיה והן לחובותיה ולהתחייבויותיה וכן למעמדה לכל ענין אחר, ובין השאר לענין תשלומי חובה שהוטלו כדין על ידי רשות קודמת וטרם נגבו, הכל במידה שיקבע השר בהוראה;

והוראות אלה יעמדו בתקפן עד שיבטלו או ישונו על ידי המועצה המקומית מכוח סמכותה באותו ענין לפי כל חיקוק.

הרחבת תחומה של מועצה מקומית

7. הוראות סעיף 6 והוראות סעיף 9 לפקודת העיריות יחולו, בשינויים המחוייבים לפי הענין, על הרחבת תחומה של מועצה מקומית על ידי צירוף אזור שהיה, כולו או מקצתו, כלול ערב האכרזה בתחום עיריה או מועצה מקומית.

בחירות לפי פנקס בוחרים

8. (א) נקבע בצו לפי סעיף 1 או על פיו, כי הבחירות למועצה המקומית, לועדים המקומיים כאמור בסעיף 3(א) (להלן – ועדים מקומיים), או לועדה של מועצה מקומית, יתנהלו לפי פנקס בוחרים, וכי תהיה זכות ערר, בדבר רישום או אי-רישום בפנקס הבוחרים לפני ועדת בחירות, בין שועדת הבחירות חייבת לדון בעצמה בערר ובין שהיא רשאית להעבירו לדיון לועדת משנה, יהיה ערעור על החלטת ועדת הבחירות או ועדת המשנה לפני בית המשפט המחוזי והוא ידון בו בהרכב של שופט אחד או יותר כפי שיקבע נשיא בית המשפט, הכל בתנאים ובדרך שנקבעו בתוספת הראשונה לפקודה.

(ב) פסק-דין של בית המשפט המחוזי בערעור לפי סעיף זה – אין אחריו ולא כלום.

ערעור על תוצאות הבחירות

9. החלטתו של בית המשפט המחוזי בדבר תקפן או ביטולן של תוצאות הבחירות לועד מקומי או הועדה של מועצה מקומית, כולן או מקצתן – אין אחריה ולא כלום.

מועצה מקומית היא תאגיד

10. מועצה מקומית תהא אישיות משפטית, ובכפוף להוראות צו הכינון, תהא רשאית לעשות חוזים, לרכוש ולהחזיק מקרקעין או כל זכות בהם, לתבוע ולהיתבע בשמה היא.

סמכות לחתום על שטרות

10א. מועצה מקומית רשאית, בכפוף להוראות הפקודה, צו הכינון ותקנות שהתקין השר לענין זה, להיות צד לשיק הנושא עליו את יום הוצאתו למעשה ולהתחייב בשטר חוב.

אחריות אישית שמורה

10ב. האמור בסעיף 10א לא יתפרש כפוטור מאחריות אישית את החותם בשם מועצה מקומית על שטר שאין המועצה מוסמכת להתחייב בו או שאין הוא מוסמך לחייב בו את המועצה המקומית.

סייג להעברת מקרקעין

11. מועצה מקומית לא תהא רשאית למכור מקרקעין הרשומים על שמה או כל זכות בהם, למשכנם, להשכירם, להחליפם או להוציאם מרשותה בדרך אחרת או לעסוק בהם באופן אחר, אלא באישורו של הממונה.

דין ועד מקומי

12. לענין סעיפים 10 עד 11, 13א דין ועד מקומי כדין מועצה מקומית; אולם העסקאות של ועד מקומי הנמנות עם המפורטות בסעיף 11, טעונות אישור המועצה המקומית, והחלטת המועצה המקומית בדבר מתן האישור תהא טעונה אישור כאילו היתה העסקה בנכסיה של המועצה המקומית.

סמכות ללוות

13. (א) מועצה מקומית לא תהא רשאית, אלא באישורו של הממונה ובכפוף להוראות ולתנאים שבצו הכינון או שהוטלו על ידי הממונה –

(1) ללוות כסף מכל אדם למטרה שאישר אותה הממונה, ולמשכן או לשעבד למלווה ארנונות או הכנסה אחרת של המועצה להבטחת תשלום הקרן והריבית של ההלוואה;

(2) ללוות זמנית כל סכום שהוא מהבנק שבו מקיימת המועצה המקומית את החשבון שלה.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א) רשאית מועצה מקומית שלא מתקיים בה אחד או יותר מהתנאים המפורטים בפסקאות (1) עד (6) בסעיף קטן 13א(א) בחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985 (בסעיף קטן זה – חוק יסודות התקציב), וכן רשות מקומית שמתקיים בה האמור בסעיף 13א(ג) בחוק יסודות התקציב, בלא צורך באישור של הממונה, ללוות כספים מכל אדם לאחת או יותר מהמטרות המפורטות בפסקאות (1) עד (3) שבסעיף

13א(ד) בחוק יסודות התקציב, ולמשכן למלווה ארנונות או הכנסה אחרת של המועצה להבטחת תשלום הקרן והריבית של אותה ההלוואה.

סמכות לערוב

13א. (א) מועצה רשאית לערוב באישור השר לחיובו של אחר, למטרה מהמטרות שהמועצה מוסמכת להן, ובלבד שסך כל הערבויות לא יעלה בכל עת על 10% מתקציבה באותה שנת כספים.

(ב) ערבות כאמור אינה טעונה כיסוי תקציבי בשעת נתינתה.

תחולת הוראות

13ב. הוראות סעיפים 149, 149ח, 149י, 149יא לפקודת העיריות יחולו, בשינויים המחויבים, על מועצה מקומית.

תחולת הוראות - ייצוג הולם

13ג. הוראות סעיף 249א(3א) לפקודת העיריות יחולו, בשינויים המחויבים, על מועצה מקומית, למעט מועצה אזורית.

תחולת הוראות - צוות לתיקון ליקויים

13ד. הוראות סעיף 170גא לפקודת העיריות יחולו, בשינויים המחויבים, על מועצה מקומית שיסדה תאגיד.

הסמכות להטיל תשלומי חובה

14. בכפוף להוראות צו הכינון, תהא למועצה מקומית סמכות להטיל באישור הממונה תשלומי חובה אלה:

(1) ארנונות, לרבות ארנונות חינוך, על נכסים הנמצאים בכפר או בקבוצת הכפרים או באזור או ברובע, שישלמו על ידי בעליהם או מחזיקיהם; ארנונות חינוך לפי פסקה זו מותר להטילה בנוסף על כל ארנונות חינוך המוטלת לפי סעיף 12, של פקודת החינוך;

(2) אגרות בעד רשיונות או כל דבר אחר, וכן היטלים שעיריות מורשות אותה שעה להטילם או שמועצה מקומית רשאית להטילם לפי כל חיקוק, ובלבד שעל הצבת שלט המבדיל כי המקום הציבורי או השירות הציבורי הניתן במקום הציבורי הוא נגיש לאנשים עם מוגבלות לא ייגבו אגרה או תשלום כלשהו; בפסקה זו, "מקום ציבורי", "שירות ציבורי" – כהגדרתם בסימנים ג' וד' בפרק ה' בחוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, התשנ"ח-1998 (להלן – חוק השוויון); "נגישות" – כמשמעותה לפי פרק ה' בחוק השוויון; "אדם עם מוגבלות" – כמשמעותו בפרק ב' לחוק השוויון;

(3) אגרות בעד הספקת שירותים על ידי המועצה המקומית, שישלמו הנהנים מאותם שירותים;

(4) דמי השתתפות מצד תושבי הכפר או קבוצת הכפרים או האזור או הרובע למטרות חינוך או למטרות אחרות, אלא שהממונה רשאי לפטור

המקומית, המעידה שכל החובות המגיעים למועצה מאת בעל הנכס ביחס לאותו נכס והנובעים מהוראות הפקודה או כל חיקוק אחר, סולקו במלואם או שאין חובות כאלה. "העברה", לענין סעיף זה – כמשמעותה בפקודת העברת קרקעות.

סימן ג': חוקי עזר

אישור חוקי עזר ופרסומם

22. (א) אישרה המועצה חוק עזר, יחתום עליו ראש המועצה וחוק העזר יפורסם ברשומות.

(ב) לא יפורסם חוק עזר כאמור בסעיף קטן (א), אלא כעבור ששים ימים מהיום שהביא ראש המועצה את חוק העזר לידיעת השר; הודיע השר או מי שהוא הסמיכו לכך כי אין לו התנגדות לחוק העזר, יפורסם חוק העזר אף לפני תום מועד זה.

(ג) השר רשאי תוך התקופה האמורה בסעיף קטן (ב) להורות על עיכוב פרסום חוק העזר, ובלבד שלא יחליט כאמור אלא לאחר שהשר או מי שהוא הסמיכו לענין זה פירט את הסתייגותיו ונתן לראש המועצה או למי שהוא הסמיכו לכך הזדמנות לטעון את טענותיו נגד עיכוב פרסום חוק העזר.

(ד) עיכב השר פרסום חוק עזר כאמור בסעיף קטן (ג), רשאי הוא לעשות אחת מאלה:

(1) להורות על ביטול העיכוב;

(2) לפסול את חוק העזר מנימוקים שיפרט;

(3) להחזיר את חוק העזר עם הערותיו למועצה לדיון מחדש.

(ה) ביטל השר את הוראתו לעכב את פרסום חוק העזר, יפורסם חוק העזר ברשומות.

עונשין

23. העובר על הוראה שבחוק עזר, דינו – קנס של 3,300 שקלים חדשים, ובעבירה נמשכת – קנס נוסף של 150 שקלים חדשים לכל יום שבו נמשכת העבירה לאחר שנמסרה הודעה עליה בכתב מטעם ראש המועצה, או לאחר הרשעה.

תשלום הוצאות עקב הפרה

24. חוק עזר כאמור יכול שיכלול הוראה שבנוסף לעונש האמור בסעיף 23 יהא האדם שהפר את חוק העזר או לא ביצע עבודה שהוטלה עליו בחוק העזר, חייב לשלם את ההוצאות שהוצאו על ידי המועצה עקב ההפרה או בביצוע העבודה.

תחולת הוראות

24א. הוראות סעיפים 249(8) לענין גביית דמי כניסה למקומות כאמור באותו סעיף, 249(א12), 251, 274ב ו- 274ב לפקודת העיריות יחולו, בשינויים המחוייבים, על מועצה מקומית.

מתשלום דמי השתתפות כאמור בני אדם או סוגים של בני אדם שלפי דעתו אין השתתפות מיועדת להנאתם או להנאת ילדיהם;

(5) ארנונת גולגולת שתוטל על תושבי הכפר או קבוצת הכפרים או האזור או הרובע.

הוראות בדבר תשלומי חובה בצו הכינון

15. בלי לפגוע בהוראות סעיף 2 יכול שצו הכינון יכלול הוראות בדבר –

(1) שומת תשלומי החובה וכל הענינים הכרוכים בשומה;

(2) הטלת תשלומי החובה לפי אחוזים שונים או לפי דרגות שונות על נכסים או בני-אדם מסוגים שונים או על חלקים מיוחדים של תחום המועצה המקומית;

(3) אופן גביית תשלומי החובה ומתן פטור מהם, וכן ויתורים, הנחות ומחיקות;

(4) שמיעת ערעורים בענין תשלומי חובה בבתי משפט שפורשו או באופן אחר.

ערעור על שומה

16. (א) נקבע בצו הכינון או על פיו, כי השומה של תשלומי חובה תיעשה בעריכת לוח שומה על ידי ועדת שומה, וכי תהיה זכות ערר לפני ועדת עררים על החלטות ועדת שומה – יהיה ערעור על החלטת ועדת העררים לפני בית המשפט המחוזי והוא ידון בו כשופט יחיד, הכל בתנאים ובדרך שנקבעו בתוספת השניה.

(ב) פסק-דין של בית המשפט המחוזי בערעור לפי סעיף זה – אין אחריו ולא כלום.

17. ו-18. (בוטלו).

גביית תשלומי חובה

19. (א) ארנונה המגיעה למועצה מקומית ניתנת לגביה לפי הדין בדבר גביית ארנונה המגיעה לעיריה, בשינויים המחוייבים לפי הענין, וארנונת גולגולת, אגרות וסכומים אחרים המגיעים למועצה מקומית ניתנת לגביה לפי הדין בדבר גביית אגרות המגיעות לעיריה, בשינויים המחוייבים לפי הענין, ולראש המועצה המקומית יהיו לענין זה הסמכויות של ראש עיריה לפי אותו דין.

(ב) לענין סעיף זה דין ועד מקומי כדין מועצה מקומית אלא שסמכותו של ראש עיריה ניתנת לענין זה לראש הוועד המקומי, ושר הפנים רשאי, בצו הכינון, להגביל את סמכויותיו של ועד מקומי לענין זה או להעבירן, כולן או מקצתן, למועצה המקומית.

20. (בוטל ע"י סעיף 10 לחוק הרשויות המקומיות (ריבית והפרשי הצמדה על תשלומי חובה), תש"ם-1980).

תנאי לרישום העברת מקרקעין

21. אין לרשום בפנקס מקרקעין כל העברת נכס המצוי בתחומה של מועצה מקומית, אלא לאחר שהוצגה לפני רשם מקרקעין תעודה חתומה בידי ראש המועצה

"בן משפחה" – בן זוג, ילד, הורה, אח או אחות, נכד או נכדה, ניין או נינה;

"מקום ציבורי" – דרך, רחוב, סמטה, כיכר, שכונה, גן ציבורי, או חלק מהם.

(ב) המועצה לא תקרא מקום ציבורי על שם של אישיות, אלא אם כן זימנה את בני משפחתו של האישיות, שניתן היה לאתרם במאמץ סביר, להופיע לפניו או לפני ועדה שקבעה, ולהשמיע את טענותיהם.

(ג) המועצה לא תשנה שם של מקום ציבורי, אלא אם כן התקיימו כל אלה:

(1) הודעה על הכוונה לשנות את שם המקום הציבורי התפרסמה בעיתון, במשרדי המועצה ובמקום ציבורי הנוגע בדבר, חודש לפחות לפני הדיון במועצה על שינוי השם; הפרסום בעיתון יהיה כאמור בסעיף וא לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965, בשינויים המחויבים;

(2) המועצה אפשרה לנציגות המקום הציבורי או לנציגות הדיירים המתגוררים סמוך למקום הציבורי, לפי הענין, להופיע לפניו או לפני ועדה שקבעה, ולהשמיע את טענותיהם;

(3) היה שם המקום הציבורי, שאותו מתכוונים לשנות, שם של אישיות, או היה השם המוצע למקום הציבורי שם כאמור – זימנה המועצה את בני משפחתו של האישיות, שניתן היה לאתרם במאמץ סביר, להופיע לפניו או לפני ועדה שקבעה, ולהשמיע את טענותיהם;

(4) בכפוף להוראות פסקה (3), היה שם המקום הציבורי, שאותו מתכוונים לשנות, שם של אחד מגדולי האומה או שם שהוא בעל משמעות דתית, לאומית או ממלכתית ובני משפחתו של האישיות התנגדו או לא אותו – אישרה הממשלה או ועדת שרים שהממשלה הסמיכה לכך, את שינוי השם בתוך 60 ימים מיום קבלת הודעת המועצה על כוונתה לשנות את השם; לא החליטה הממשלה או ועדת שרים שהממשלה הסמיכה לכך, בתוך 60 הימים, רואים אותה כאילו נתנה את הסכמתה לשינוי;

(5) החלטה לשינוי השם, התקבלה ברוב של שני שלישים מחברי המועצה.

(ד) הושמעו טענות, לפי סעיף זה, לפני ועדה שקבעה המועצה, תביאן הועדה לפני המועצה, יחד עם המלצותיה.

הוראות בדבר השתתפות בהוצאות עבודה

25. הטילה מועצה מקומית בחוק עזר חובת השתתפות בהוצאות עבודה שהיא רשאית או חייבת לבצע מכוח הפקודה או מכוח חיקוק אחר, רשאית היא לקבוע באותו חוק עזר שחובת ההשתתפות תחול גם לגבי עבודות

שבוצעו על ידי המועצה מכוח הרשאה או חובה כאמור בתוך שנת הכספים שבה התחיל תקפו של חוק העזר.

חוקי עזר לדוגמה

25א. (א) השר רשאי לפרסם ברשומות חוק עזר לדוגמה, ורשאית מועצה מקומית, בהחלטה, לאמץ חוק עזר כזה בלי שינויים.

(ב) קיבל השר הודעה על החלטת מועצה כאמור, יפרסם על כך הודעה ברשומות, ומשפורסמה יראו את חוק העזר לדוגמה, לכל דבר, כחוק עזר של המועצה המקומית שאושר על ידי השר ופורסם ברשומות.

(ג) ביטל או שינה השר חוק עזר לדוגמה שפורסם כאמור, לא יפגע הביטול או השינוי בחוק העזר שאימצה לה מועצה מקומית והדבר ייאמר בהודעת הביטול או השינוי.

(ד) סעיף זה אינו חל על חוק עזר לפי סעיף 77 לפקודת התעבורה.

סמכות לעובד מועצה מקומית לטיפול בעבריינים

26. עבר אדם עבירה על חוק עזר של המועצה לענין עובד מעובדי המועצה המקומית, שהוסמך לענין סעיף זה על פי החלטת המועצה, או שהיה לעובד כאמור יסוד סביר להניח שהאדם עבר זה לא כבר עבירה כאמור, רשאי הוא לדרוש מאותו אדם לזהות את עצמו לשביעת רצונו של אותו עובד; לא זיהה את עצמו אותו אדם כאמור, רשאי העובד לדרוש ממנו שילך אתו לתחנת המשטרה הקרובה ביותר לשם זיהויו, ואם סירב לעשות כן, רשאי העובד להשתמש במידה סבירה של כוח כדי להביאו לתחנת המשטרה כאמור; במילוי תפקידו לפי סעיף זה ישא העובד סימן היכר כפי שתקבע המועצה.

עבירות קנס

26א. (א) השר, בהסכמת שר המשפטים, רשאי, בצו ברשומות, להודיע כי עבירה על הוראה פלוגית בחוק עזר של מועצה מקומית היא עבירת קנס.

(ב) השר יקבע בצו ברשומות –

(1) את שיעור הקנס לכל עבירת קנס, ובלבד שלא יעלה על 660 שקלים חדשים;

(2) (בוטל);

(3) (בוטל).

ב26. (בוטל).

ג26. (בוטל).

ד26. (בוטל).

פרק ג': תקציב וחשבונות

עריכת תקציב ואישורו

27. מועצה מקומית תערוך בכל שנה תקציב בצורה שנקבעה, המראה את אומדן ההכנסה וההוצאה שלה; התקציב יוגש לאישור הממונה, במישרין, ואם היתה המועצה המקומית רובע של עיריה – על ידי העיריה.

אינן לסטות מן התקציב

28. התקציב שאושר על ידי הממונה הוא התקציב השנתי למועצה המקומית, ולא תשלום שום תשלום מכספיה ולא תקבל עליה שום התחייבות, אלא בהתאם לתקציב המאושר.

תיקון התקציב על ידי הממונה

29. הממונה רשאי, לאחר ששקל את דעת המועצה המקומית, לשנות או לדחות פריט בתקציב וכן רשאי הוא להוסיף פריט לתקציב, אם ראה שעל פי נסיבות חורגות מן הרגיל הקשורות במועצה המקומית חיוני הוא, מטעמים של טובת הציבור, לעשות כן.

שינוי בתקציב על ידי המועצה

30. המועצה המקומית יכולה לשנות את התקציב בדרך שנקבעה כאמור לאישור התקציב המקורי.

חילוקי דעות בנוגע לתקציב השנתי

31. על חילוקי דעות בין המועצה המקומית ובין עיריה בענין התקציב השנתי יופנו לממונה והחלטתו תהא סופית.

32. צו הכינון יכול שתהא בו הוראה בדבר ייסוד קופת המועצה המקומית, השמירה על בטחונה ושאר ענינים הכרוכים בכך, וכל הקנסות, האגרות, דמי העונשין והתשלומים האחרים הנגבים לפי הפקודה, או לפי חוקי עזר שהותקנו על פיה, ישולמו לקופה ויהיו חלק ממנה והוא הדין בקנסות המשולמים עקב הפעלת סמכותו של עובד של המועצה המקומית בשל עבירה על סעיף 196 לחוק העונשין, תשל"ז-1977, שנעברה בתחומה.

אחריות לתשלומים שלא כדין

33. צו הכינון יכול שיהיו בו הוראות בדבר החיוב להחזיר סכומים ששולמו ותשלומם לא הותר לפי הצו או בתקציב שאושר לפי פרק זה.

בקורת חשבונות ותקציב

34. הוראות סימן ב' בפרק 11 וסעיף 10א בתוספת הרביעית לפקודת העיריות יחולו על מועצה מקומית, בשינויים המחויבים; בכפוף להוראה זו יכול שצו הכינון יכלול הוראות בדבר ביקורת חשבונות.

תחולת הוראות מפקודת העיריות על מועצות מקומיות

34א. (א) הוראות סעיפים 9ב, 142א עד 142ג, 167(ה), 167ב, 170(ב), 170ג, 171, 171א, 191, 192, 203, 206, 210, 213 ו-249ב, לפקודת העיריות, והוראות התקנות לפי סעיפים 167(ה), 170ג, 171א, 191 ו-249, לפקודה האמורה יחולו, בשינויים המחויבים, גם על מועצות מקומיות.

(ב) צו המועצות המקומיות (א), התשי"א-1950, צו המועצות המקומיות (ב), התשי"ג-1953, וצו המועצות המקומיות (מועצות אזוריות), התשי"ח-1958, יתוקנו לפי סעיף קטן (א).

תקנות כלליות

35. בלי לפגוע בהוראות פרק זה רשאי השר להתקין תקנות הקובעות פנקסים שבהם ינוהלו חשבונות של

מועצות מקומיות וצורת ניהולם, וכן אופן הכנת תקציביהן השנתיים, וכל הענינים הכרוכים בכך, ורשאי הוא באותן תקנות לקבוע הוראות בדבר תחולת התקנות, או מקצתן, על המועצות המקומיות הנקובות בהן.

מבקר פנימי

35א. על אף האמור בפקודה זו רשאי שר הפנים, באישור הועדה לעניני ביקורת המדינה של הכנסת, לכלול בצו כינון של מועצה מקומית הוראות כהוראות שחוק לתיקון פקודת העיריות (מס' 39), תש"ן-1990, הוסיף לפקודת העיריות, או את הוראות סעיפים 3, 4, 7 עד 10, 12, 14(ב) ו-19(ג) לחוק הביקורת הפנימית, תשנ"ב-1992, כולן או מקצתן, בתיאומים המחויבים לפי הענין.

35ב. (א) ראש מועצה מקומית וסגן ראש מועצה מקומית שנבחרו לפי חוק הרשויות המקומיות (בחירת ראש רשות וסגניו וכהונתם), תשל"ה-1975, או ראש מועצה אזורית שנבחר לפי חוק המועצות האזוריות (בחירת ראש המועצה), תשמ"ח-1988 (להלן בסעיף זה – ראש מועצה אזורית), וכן סגן ראש מועצה אזורית נבחרת, רשאים לקבל שכר ותנאי שירות מקופת המועצה בכפוף לאישור השר ובהתאם לתנאים ולשיעורים שקבע ואולם לא יקבלו שכר ותנאי שירות מקופת המועצה המקומית או המועצה האזורית כל אחד מאלה:

(1) סגן ראש מועצה – ברשות מקומית שבה לא יותר מ-10,000 תושבים;

(2) יותר מסגן ראש מועצה אחד – ברשות מקומית שבה לא יותר מ-20,000 תושבים;

(3) יותר משני סגני ראש מועצה – ברשות מקומית שבה לא יותר מ-100,000 תושבים;

(4) יותר משלושה סגני ראש מועצה – ברשות מקומית שבה לא יותר מ-200,000 תושבים;

(5) יותר מארבעה סגני ראש מועצה – ברשות מקומית שבה לא יותר מ-400,000 תושבים;

(6) יותר מחמישה סגני ראש מועצה – ברשות מקומית שבה לא יותר מ-500,000 תושבים;

(7) יותר משישה סגני ראש מועצה – ברשות מקומית שבה יותר מ-500,000 תושבים.

(ב) תנאים כאמור בסעיף קטן (א) יכול שייכללו הוראות בדבר מספר הסגנים הרשאים לקבל שכר ותנאי שירות וכן בדבר אי-תשלום שכר ותנאי שירות מקופת המועצה לראש מועצה מקומית או לראש מועצה אזורית (להלן בסעיף זה – ראש מועצה) או לכל סגן מסגניהם, שנבחרו במהלך תקופת כהונתה של המועצה במקום מי שחדלו לכהן.

(ג) על אף הוראות סעיף קטן (ב), לא יקבע השר תנאים לאי-תשלום שכר ותנאי שירות לראש מועצה או לסגן ממלא מקום ראש מועצה (להלן בסעיף זה – סגן), שנבחרו במהלך כהונתה של המועצה במקום מי שחדלו לכהן, בהתקיים כל אלה:

(1) הסכם בדבר חילופי ראש מועצה או סגן הונח על שולחן המועצה, תוך 45 ימים מהיום

שראש המועצה הראשון בכל תקופת כהונת מועצה, התחיל לכהן;

(2) ראש המועצה, ובחילופי סגן, כל אחד מהסגנים, הן מי שחלל מכהונתו והן מי שנבחר במקומו, כיהן בתפקידו לפחות 28 חודשים.

(ד) (1) התחלף ראש מועצה או סגן והתקיימו התנאים האמורים בפסקאות (1) ו-(2) של סעיף קטן (ג), יהיה זכאי לתנאי פרישה וגמלאות עבור תקופת כהונתו רק מי שביהן ראשון במהלך תקופת כהונתה של המועצה כראש מועצה או כסגן אלא אם כן בהסכם האמור בסעיף קטן (ב)(1) נקבע כי ראש המועצה או סגן שנבחר במקום מי שחלל מכהונתו, יהיה זכאי לתנאי פרישה וגמלאות עבור תקופת כהונתו, במקום מי שביהן ראשון כאמור;

(2) ראש מועצה או סגן שאינו זכאי לתנאי פרישה וגמלאות לפי פסקה (1) יהיה זכאי למענק עבור תקופת כהונתו בהתאם לחוק הרשויות המקומיות (גמלאות לראש רשות וסגניו), תשל"ז-1977, והחלטות שהתקבלו לפיו.

(ה) בסעיף זה, "שכר ותנאי שירות" – שכר, תנאי פרישה וגמלאות, וכן כל הטבות כספיות אחרות הקשורות למילוי תפקידו של ראש המועצה או סגנו.

הצהרת אמונים של חברי המועצה

33. (א) עם כינוסה של ישיבת המועצה הראשונה לאחר הבחירות יצהיר חבר המועצה אמונים; ואלה דברי ההצהרה:

"אני מתחייב לשמור אמונים למדינת ישראל ולמלא באמונה את שליחותי במועצה".

(ב) חבר המועצה שלא הצהיר את הצהרת האמונים, לא ייהנה מזכויותיו של חבר המועצה, לרבות זכות ההצבעה במועצה ובוועדותיה, כל עוד לא הצהיר.

(ג) חבר המועצה שלא נכח בישיבת המועצה הראשונה, או שהיה לחבר המועצה לאחר מכן, יצהיר את הצהרת האמונים בישיבה הראשונה שבה הוא נוכח.

פרק ד': סמכויות השר והמונה

הגדרות

33. בפרק זה – (הכפילות של מספר הסעיף במקור)

"גירעון מצטבר" – עודף התחייבויות על נכסים בתקציב השוטף כפי שהופיע בדוח המבוקר;

"גירעון שוטף" – עודף הוצאות על הכנסות בתקציב השוטף, כפי שהופיע בדוח המבוקר;

"הדוח המבוקר" – הדוח המבוקר שהוגש לממונה על החשבונות לפי הוראות סעיף 34;

"שיעור גביה", לענין ארנונה או אספקת מים – היחס שבין סך כל התקבולים מארנונה או מאספקת מים שגבתה

המועצה המקומית בשנת כספים, לבין הסכומים המגיעים למועצה המקומית בעד ארנונה או בעד אספקת מים, לפי הענין, באותה שנת כספים, על סמך הודעות תשלום שמוציאה המועצה המקומית לחיוביים;

"שיעור גירעון מצטבר" – היחס שבין הגירעון המצטבר לבין הכנסות המועצה המקומית בתקציב השוטף המפורטות בדוח המבוקר שבו הופיע הגירעון המצטבר, למעט הכנסות כאמור לכיסוי הגירעון המצטבר;

"שיעור גירעון שוטף" – היחס שבין הגירעון השוטף לבין הכנסות המועצה המפורטות בדוח המבוקר שבו הופיע הגירעון השוטף;

"תכנית הבראה" – תכנית להבראת המועצה המקומית שנועדה להביא לכך שהוצאותיה של המועצה המקומית בתקציבה הרגיל, בכל שנה, לא יעלו על הכנסותיה, וכן להסדיר את חובות העבר שלה, כולם או חלקם, לרבות בדרך של פשרה בין המועצה המקומית לבין נושיה בנוגע לחוב, פריסתו או אופן תשלומה.

תכנית הבראה

33. (א) מועצה מקומית רשאית להכין תכנית הבראה.

(ב) תכנית הבראה שהוכנה למועצה מקומית את טעונה את אישור השר; השר לא יאשר תכנית הבראה למועצה מקומית, אלא אם כן שוכנע כי יש בתכנית כדי להביא להבראתה וכי השתתפות המדינה, ככל שהיא ניתנת, במימון התכנית, אינה חורגת ממסגרת הסכומים המיועדים בחוק התקציב השנתי לתכניות הבראה ברשויות מקומיות.

(ג) השר רשאי להורות למועצה מקומית שיש לה גירעון מצטבר להכין תכנית הבראה, אם ראה שתכנית כאמור דרושה לצורך הבראתה.

(ד) נוכח השר שאין בתכנית ההבראה, שהוכנה על ידי המועצה המקומית כדי להביא להבראתה, רשאי הוא להורות למועצה המקומית להכניס בה שינויים, כפי שיקבע; לא מילאה המועצה המקומית אחר הוראות השר כאמור, רשאי השר למנות אדם, שיתקן את התכנית על פי הוראותיו; הוכנה תכנית הבראה מתוקנת כאמור ואושרה על ידי השר, תפעל המועצה המקומית לפיה.

(ה) אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מיתר הוראות פרק זה.

מועצה המסרבת למלא חובה מסוימת

36. (א) כל אימת שנראה לממונה שמועצה מקומית לא מילאה חובה או לא ביצעה עבודה שהיא נדרשת או מוסמכת לעשות, לפי הפקודה או לפי צו הכינון או לפי כל דין אחר, רשאי הוא לדרוש ממנה בצו למלא החובה או לבצע העבודה תוך זמן הנקוב בצו.

כמפורט בפסקאות (1) עד (3), ורשאים הם לקבוע את השיעורים כולם או חלקם:

(1) שיעורים שבהגיע המועצה המקומית אליהם יהיה חייב השר להורות על מינוי ועדה למילוי תפקידי ראש המועצה והמועצה (בסעיף זה – ועדה);

(2) שיעורים שבהגיע המועצה המקומית אליהם רשאי השר להורות על מינוי ועדה;

(3) שיעורים שבהגיע המועצה המקומית אליהם לא יורה השר, על מינוי ועדה.

(ג) (1) תקנות לפי סעיף זה יחולו לענין פעולות השר לפי סעיף זה בלבד והם לא יחולו לענין פעולות השר לפי סעיף 38(א).

(2) שיעורים שנקבעו לפי סעיף זה יחולו על מינוי ועדה לפי סעיף זה בלבד ולא יחולו על מינוי ועדה למילוי תפקידי ראש המועצה והמועצה או למילוי תפקידי המועצה לפי סעיף 38(א).

(ד) (1) השר ושר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, יקבעו בתקנות הוראות המתייחסות למועצה מקומית שחלות עליה הוראות פרק ד' לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985, שלא עמדה באחד או יותר מיעדי תכנית ההבראה, שהוכנה לגביה, או שלא הגישה הצעה לתכנית הבראה בתוך שלושים ימים שתחילתם מיום שהודיעה לשר הפנים, על החלת הוראות סעיף 31 לפירוק האמור עליה.

(2) בתקנות לפי סעיף קטן (ד) יקבעו השרים תנאים שבהתקיימם יהיה חייב השר להורות על מינוי ועדה למילוי תפקידי ראש המועצה והמועצה, ולגבי מועצה שלא הגישה הצעה לתכנית הבראה כאמור בסעיף 31ד, תנאים שבהתקיימם יהיה חייב השר להורות על מינוי ועדה למילוי תפקידי המועצה או על מינוי ועדה למילוי תפקידי המועצה וראש המועצה.

(3) השרים רשאים לקבוע בתקנות, באישור ועדת הכספים של הכנסת, לגבי מועצה שלא הגישה תכנית הבראה על אף הוראת השר לעשות כן כאמור בסעיף 35 לפקודת המועצות המקומיות, תנאים שבהתקיימם השר יהיה רשאי להורות על מינוי ועדה למילוי תפקידי המועצה או על מינוי ועדה למילוי תפקידי המועצה וראש המועצה המקומית.

תקופת כהונתן של מועצות או ועדות חדשות

39. (א) תקופת כהונתה של מועצה שנבחרה לפי הוראות סעיף 38 תהיה בהתאם להוראות צו הכינון ותקופת כהונתה של מועצה או של ועדה שנתמנו לפי הוראות סעיף 38 תהיה עד המועד הקרוב שבו יתקיימו בחירות לרשויות המקומיות לפי סעיף 4 לחוק הבחירות, ובלבד שתקופת הכהונה לא תפחת משנתיים.

(ב) לא מילאה המועצה אחרי הצו תוך הזמן האמור, רשאי הממונה למנות אדם הנראה לו מתאים, שימלא את החובה או יבצע את העבודה, ורשאי הוא לקבוע את שכרו ולהורות שהשכר וההוצאות למילוי החובה או לביצוע העבודה יהיו על קופת המועצה.

כשאין אפשרות לכנס את המועצה

37. בשעת חירום, כשאין אפשרות לכנס ישיבה של המועצה המקומית, רשאי הממונה להורות לראש המועצה או לסגנו או לחבר אחר של המועצה למלא חובה או לבצע עבודה שהמועצה נדרשת או מוסמכת לעשות לפי הפקודה או לפי צו הכינון או לפי כל דין אחר והן, לדעת הממונה, הכרחיות לבטחון או לבריאות של תחום שיפוט המועצה או של תושביו.

מועצה נחשלת

38. (א) בכל אחד מהמקרים המנויים להלן רשאי השר להורות על בחירת ראש מועצה חדש או מועצה חדשה או שניהם כאחד ולקבוע את תאריך הבחירות, למנות ראש מועצה שהוא אזרחי ישראלי ומועצה או למנות מועצה בלבד, מתוך אנשים כשירים להיות חברי מועצה, או למנות ועדה למילוי תפקידי ראש המועצה והמועצה או למילוי תפקידי המועצה בלבד, ואלה המקרים:

(1) המועצה נחשבת כמועצה שחדלה לפי הוראות צו הכינון;

(2) המועצה או ראש המועצה אינם ממלאים עוד, לדעת השר, את התפקידים שהוטלו עליהם לפי הפקודה או צו הכינון או בכל דין אחר או שאינם מנהלים כשורה את תחום שיפוטם לרבות התפקידים שהוטלו עליהם כועדה מקומית לפי חוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965, וכל זאת לאחר שהזהיר אותם;

(3) ועדת חקירה מצאה כי המועצה או ראש המועצה אינם עשויים למלא את תפקידיהם כראוי לרבות התפקידים שהוטלו עליהם כועדה מקומית לפי חוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965 והמליצה לפני השר על סיום כהונת ראש המועצה או על פיזור המועצה.

(ב) התיקים אחד המקרים המנויים בסעיף קטן (א) עד (3), בתוך שנה לפני המועד הקבוע לקיום בחירות לפי סעיף 4 לחוק הרשויות המקומיות (בחירות), תשכ"ה-1965 (להלן – חוק הבחירות), לא ימנה השר ראש מועצה, מועצה או ועדה לפי סעיף קטן (א).

מינוי ועדה למילוי תפקידי ראש המועצה והמועצה

38א. (א) השר ושר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, יקבעו בתקנות כללים המתייחסים למועצה מקומית שבה, בין השאר, יש שיעור גירעון שוטף, שיעור גירעון מצטבר, שיעור גביית ארנונה ושיעור גביית תשלומי אספקת מים (בסעיף זה – שיעורים).

(ב) בתקנות לפי סעיף קטן (א) יקבעו השרים את השיעורים בשלושה מדרגים, שבמסגרתם יפעל השר

(1) מקורות המימון לתכנית, לרבות מקורות המימון להסדר חובות העבר;

(2) אמצעי התייעלות שתנקוט המועצה המקומית, לרבות צמצום הוצאותיה, העלאת שיעורי הגביה של מסים, אגרות ותשלומי חובה המשתלמים לה, ופיטורי עובדים, וכן אמצעי התייעלות נוספים, ככל שנדרש, וביניהם: הגדלת מקורות ההכנסה האחרים של המועצה המקומית, מכירת נכסים ועריכת שינויים מבניים וארגוניים;

(3) לוח הזמנים לביצוע הוראות התכנית, התקופה להשלמת ביצועה, והתנאות העברה של הקצבות שהן כספי הבראה מתקציב המדינה, ככל שניתנו כאלה, בעמידה בלוח הזמנים האמור.

(ב) (בוטל).

תוספת ראשונה

(סעיף 8)

מי רשאי לערער

1. בעל דין בערר לפני ועדת הבחירות או ועדת משנה שלה הוראה עצמו מקופח על ידי החלטה סופית שלהן, רשאי לערער עליה לפני בית המשפט המחוזי שבאזור שיפוטו נמצא תחום המועצה.

מועד להגשת הערעור

2. הערעור יוגש תוך עשרה ימים מיום החלטת ועדת הבחירות או ועדת המשנה, אם ניתנה בפני המערער, או תוך עשרה ימים מהיום שנמסרה לו הודעה של ועדת הבחירות או של ועדת המשנה על החלטתה בדרך שנקבעה בצו הכינון – אם ניתנה שלא בפניו, אלא שמועד להגיש ערעור גם לפני מסירת ההודעה.

המשיבים

3. ועדת הבחירות תהא משיבה בערעור מלבד כל בעל דין אחר של המערער.

דרכי הדיון

4. הערעור יוגש ויתברר על ידי בקשה בדרך המרצה כאמור בתקנות סדר הדין האזרחי, תשכ"ג-1963.

מסירת חומר הדיון

5. משיודיעו לוועדת הבחירות על הערעור, יעביר יושב ראש הוועדה לבית המשפט כל חומר שהשתמש בו בקשר לענין המשמש נושא לערעור.

פסק-הדין

6. בית המשפט יפסוק בערעור תוך עשרה ימים מיום הגשתו; לא הספיק לפסוק תוך הזמן האמור, לא יעכב הערעור את הבחירות.

הודעת פסק-הדין

7. רשם בית המשפט המחוזי ישלח בלי דיחוי לוועדת הבחירות הודעה על פסק-דינו של בית המשפט.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א) רשאי השר, בהתייעצות עם ועדת הפנים ואיכות הסביבה של הכנסת, לקבוע מועד אחר לסיום כהונתה של מועצה או ועדה ממנה.

הסדר נושים

39א. לבקשת נושה של מועצה מקומית או לבקשת שר הפנים, באישור שר המשפטים, רשאי בית המשפט לקבוע כי הוראות סעיף 233 לפקודת החברות [נוסח חדש], תשמ"ג-1983, יחולו בשינויים המחויבים, על המועצה המקומית.

סמכויות ועדה ממונה

40. ועדה ממונה לפי הוראות סעיף 38 יהיו לה הסמכויות והחובות אשר למועצה המקומית לפי הפקודה או צו הכינון או כל דין אחר.

יושב ראש ועדה ממונה וסגנו

41. (א) לוועדה שמונתה לפי הוראות סעיף 38 למילוי תפקידי ראש המועצה המקומית והמועצה, ימנה הממונה אחד מחבריה להיות יושב ראש, וימנה, אם ראה לעשות כן, חבר אחר להיות סגן יושב ראש.

(ב) ליושב ראש ולסגנו יושב ראש יהיו כל הסמכויות והחובות שהוקנו או יוחדו לראש המועצה המקומית או לסגנו לפי הפקודה או צו הכינון או כל דין אחר, והם יקבלו מקופת המועצה את השכר שיקבע הממונה.

(ג) הזכויות לגמלאות של יושב ראש וסגן יושב ראש, יבוטחו בקופת גמל כמשמעותה בסעיף 47 לפקודת מס הכנסה, וקופת המועצה המקומית לא תישא בכל עלות בשל זכויותיהם לגמלאות בעבור תקופת כהונתם בתפקידים האמורים, למעט בתשלומים השוטפים לקופת הגמל.

ביטול מועצה מקומית

42. רשאי השר לבטל צו כינון, ואם ביטלו – יתן ההוראות הדרושות להקניית נכסי המועצה המקומית; הנכסים יוקנו בהתאם להוראות אלה והעסקה תהיה פטורה מאגרות המשתלמות לפי תקנות העברת מקרקעין (אגרות), תשט"ז-1956.

החלת פקודת העיריות

43. הממונה רשאי להחיל על מועצה מקומית את פקודת העיריות (אספקת מים), 1936, או כל חלק ממנה, כדרך שהשר רשאי על פי סעיף 29 שבה להחילה על עיריה, והפקודה או החלק ממנה יחולו על המועצה המקומית כדרך שהם חלים על עיריה בשינויים אלה: במקום "עיריה" ו"מועצה" קרי "מועצה מקומית" ובמקום "פקודת העיריות" קרי "פקודת המועצות המקומיות או צו הכינון שניתן על פיה", ובמקום "השר" קרי "הממונה".

תוכנה של תכנית הבראה

44א. (א) בתכנית ההבראה יפורטו, בין השאר, יעדי התכנית והדרכים להשגתם, ובכלל זה –

תיקון פנקס הבוחרים עקב פסק־דין

8. החליט בית המשפט על תיקון בפנקס הבוחרים, יתקן אותו וישוב ראש ועדת הבחירות לפי ההחלטה, בלי דיחוי.

פטור מאגרת בית משפט

9. לא ישולמו בקשר לערעור אגרות בית משפט ומס בולים על יפוי־כוח.

תוספת שניה

(סעיף 16)

מי רשאי לערער

1. בעל דין לפני ועדת עררים הרואה עצמו מקופח על ידי החלטה סופית של ועדת עררים, רשאי לערער על ההחלטה לפני בית המשפט המחוזי, אשר באזור שיפוטו נמצא תחום המועצה.

מועד להגשת הערעור

2. הערעור יוגש תוך ארבעה עשר יום מיום החלטת ועדת העררים אם ניתנה בפני המערער, או תוך ארבעה עשר יום מהיום שנמסרה לו הודעה על ההחלטה בדרך שנקבעה בצו הכינון – אם ניתנה שלא בפניו, או תוך ארבעה עשר יום מיום פרסום הודעת ועדת העררים על החלטתה בדרך שנקבעה כאמור, אם ההחלטה היא בדבר ערר כללי של המועצה, אלא שמותר להגיש ערעור גם לפני מסירת ההודעה או פרסומה; לענין סעיף זה, "ערר כללי של המועצה" – ערר של המועצה על לוח שומה על יסוד הטענה ששומת כלל הנכסים או סוג נכסים פלוני היא גבוהה מדי או נמוכה מדי ומבוקשת הורדה כללית או העלאה כללית מתאימה.

המשיבים

3. בכל ערעור שאינו של המועצה – המשיבים הם המועצה ובעל דינו של המערער וועדת העררים.

דרכי הדיון

4. הערעור יוגש ויתברר על ידי בקשה בדרך המרצה כאמור בתקנות סדר הדין האזרחי, תשכ"ג-1963.

מסירת חומר הדיון

5. רשם בית המשפט המחוזי יודיע לוועדת השומה על הערעור, ויושב ראש הוועדה יעביר לבית המשפט כל חומר שועדת השומה וועדת העררים השתמשו בו בקשר לענין המשמש נושא הערעור.

הודעת פסק־דין

6. רשם בית המשפט המחוזי ישלח בלי דיחוי לוועדת השומה הודעה על פסק־הדין של בית המשפט.

תיקון לוח השומה

7. החליט בית המשפט המחוזי על תיקון לוח השומה, יתקן וישוב ראש ועדת השומה את הלוח בלי דיחוי.

דרכי הדיון בשינוי לוח השומה

8. הוראות תוספת זו יחולו, בשינויים המחוייבים לפי הענין, על ערעור על החלטת ועדת עררים בדבר הוספות ללוח השומה ובדבר ביקורת לוח השומה, בהתאם לצו הכינון.

חובת תשלום על אף הערעור

9. החייב בתשלום ארנונה או בתשלום חובה אחר מכוח צו הכינון, ישלם אותם במועד, אף אם הוגש ערעור לפי תוספת זו ועדיין לא הוכרע בו; חל שינוי בשומה עקב הערעור, הוא או המועצה ישלם או יקבל את ההפרש, הכל לפי הענין.

וזה נוסחם של הסעיפים בחוק הרשויות המקומיות (בחירת ראש הרשות וסגניו וכהונתם), התשל"ה-1975, שמוצע לבטלם:

"14. (א) (1) לראש רשות יהיה סגן אחד, וברשות מקומית שמספר תושביה עולה על 150,000, או ברשות מקומית הנמצאת בנגב או בגליל, שמספר תושביה עולה על 45,000 ושהוכרה על ידי השר כרשות מקומית קולטת עליה יכול שיהיו, על פי הצעת ראש הרשות, שני סגנים; כל סגן ייבחר מבין חברי המועצה על פי הצעת ראש הרשות שאושרה בידי המועצה, ברוב חבריה;

(2) בסעיף קטן זה –

"הנגב" – כהגדרתו בחוק הרשות לפיתוח הנגב, תשנ"ב-1991;

"הגליל" – כהגדרתו בחוק הרשות לפיתוח הגליל, תשנ"ג-1993.

(ב) בחירת הסגן או הסגנים כאמור תהיה תוך חודשיים מהיום שראש הרשות התחיל לכהן או מהיום שנתפנתה משרתו של הסגן או של אחד הסגנים.

(ג) נעדר ראש הרשות מן הארץ או נבצר ממנו למלא תפקידו או חדל לכהן וטרם התחיל לכהן ראש רשות חדש, ימלא סגנו שנבחר לפי סעיף קטן (א) את מקומו; היו שני סגנים – ימלא את מקום ראש הרשות אותו סגן שראש הרשות קבעו, אך אם נבצר ממנו למלא תפקידו – הסגן השני; לא נקבע ממלא המקום, יכהן כממלא מקומו של ראש הרשות נציג הסיעה הגדולה מבין הסגנים; היו הסגנים נציגי אותה סיעה או היה גודל

סיעותיהם שווה, יכהן הקשיש שבין הסגנים כממלא מקומו של ראש הרשות.

15. (א) נוסף לסגן או לסגנים כאמור בסעיף 14 רשאית המועצה לבחור, בדרך האמורה בסעיף 26 –

(1) ברשות מקומית שמספר תושביה אינו עולה על 150,000 – סגן אחד או שני סגנים, אולם השר רשאי בתקנות, באישור ועדת הפנים של הכנסת, לקבוע שברשויות מקומיות שמספר תושביהן אינו עולה על המספר שנקבע לכך לא ייבחר סגן נוסף או שייבחר סגן אחד בלבד;

(א1) ברשות מקומית שמספר תושביה עולה על 150,000 אך אינו עולה על 250,000 – שני סגנים;

(2) ברשות מקומית שמספר תושביה עולה על 250,000 – שלושה סגנים.

(ב) לענין סעיף 14 ולענין סעיף זה יהיה מספר התושבים המספר שנקבע לענין מספר חברי המועצה.

15א. (בוטל).

עיסוק נוסף - איסור והסדרה

15ב. (א) ראש רשות או סגן ראש רשות הזכאי לקבל שכר ותנאי שירות לפי הוראות סעיף 129 לפקודת העיריות, או סעיף 35 לפקודת המועצות המקומיות, לא יעסוק בכל עסק או בכל עיסוק נוסף, למעט עיסוק כאמור בהתנדבות ובלא תמורה.

(ב) על אף הוראות סעיף קטן (א), סגן ראש רשות הזכאי לקבל שכר ותנאי שירות שאינם מגיעים כדי מלוא השכר ותנאי השירות המשולמים לסגן ראש רשות באותה רשות מקומית, רשאי לעסוק בעסק או בעיסוק נוסף, אחד בלבד, אם מתקיימים כל אלה:

(1) שכרו מהעסק או מהעיסוק הנוסף ושכרו ותנאי השירות מהרשות המקומית לא יעלו יחד על מלוא השכר ותנאי השירות המשולמים לסגן ראש רשות באותה רשות מקומית;

(2) סגן ראש הרשות הודיע למועצה ולשר הפנים על רצונו לעסוק בעסק או בעיסוק הנוסף, על מהותו ועל משך הזמן שיוקדש על ידו לצורך כך ועל הכנסתו הצפויה מהעסק או מהעיסוק הנוסף;

(3) שר הפנים אישר לסגן ראש הרשות לעסוק בעסק או בעיסוק הנוסף.

(ג) (1) ראש רשות או סגן ראש רשות לא יעסוק בכל עסק או בכל עיסוק נוסף אם יש בעיסוק כאמור אחד מאלה:

(א) פגיעה בכבוד הרשות המקומית, או במעמדו או בקיום חובותיו כראש רשות או כסגן ראש רשות;

(ב) חשש של ניצול לרעה או השגת כל יתרון או העדפה אישיים בשל היותו ראש רשות או סגן ראש רשות;

(ג) אפשרות של ניגוד ענינים בין העיסוק בעסק או בעיסוק הנוסף לבין תפקידו כראש רשות או כסגן ראש רשות;

(ד) ייצוג משפטי של בעל דין בהליך משפטי שבו אחד מבעלי הדין הוא הרשות המקומית או אחד הגופים המנויים בסעיף קטן (ה1); הוראת פסקת משנה זו לא תחול על ראש רשות או סגן ראש רשות המייצג את עצמו.

(2) הוראת סעיף קטן זה תחול גם על עיסוק בכל עסק או עיסוק נוסף בהתנדבות ובלא תמורה או על עיסוק כאמור המותר לפי סעיפים קטנים (ב) ו-(ה).

(ד) ראש רשות או סגן ראש רשות, העוסק בעסק או בעיסוק נוסף בהתנדבות ובלא תמורה, ימסור על כך הודעה בכתב לשר הפנים ולמועצה ביום תחילת כהונתו; החל לעסוק בעסק או בעיסוק הנוסף לאחר תחילת כהונתו – במועד שבו החל לעסוק בו; ההודעה תכלול את הפרטים האמורים בסעיף קטן (ב2).

(ה) לענין סעיף זה לא יראו כעיסוק בעסק או בעיסוק נוסף –

(1) כהונה כיושב ראש, כחבר, כדירקטור או כבעל תפקיד אחר מקביל להם לפי הענין, באחד מאלה:

(א) מוסד תכנון כהגדרתו בחוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965;

(ב) איגוד ערים כהגדרתו בחוק איגודי ערים, תשט"ו-1955;

(ג) תאגיד שהקימה רשות מקומית בהתאם לסמכויותיה לפי כל דין, ויש בידיה הון או כוח הצבעה בתאגיד;

(2) פעילות במסגרת סיעה או מפלגה, ובלבד שראש הרשות או סגן ראש הרשות אינו מקבל שכר בעבור פעילות זו; ואולם רשאי הוא לקבל מהסיעה או מהמפלגה לצורך פעילות זו משרד, שירותי משרד, רכב ונהג;

(3) החזקה בלבד של מניות בתאגיד;

(4) קבלת הכנסות מנכס של ראש רשות או סגן ראש רשות או מנכס של משפחתו;

(5) קבלת הכנסה מיצירה ספרותית, דרמטית, מוסיקלית, אמנותית או מדעית.

(ו) לענין סעיף זה –

"עיסוק" – בין בעצמו ובין בשיתוף עם אחר, לרבות כעובד או כשלוח;

"עיסוק נוסף" – עיסוק נוסף על העיסוק כראש רשות או כסגן ראש רשות, לרבות עיסוק חד פעמי, ייצוג של אדם אחר, מתן ייעוץ או קיום פעילות שתדלנית למענו;

"תמורה" – תמורה כספית או תמורה חומרית אחרת;

"תמורה חומרית" – לרבות העמדת משרד ושירותי משרד לרשות ראש רשות או סגן ראש רשות לצרכיו הפרטיים, ולרבות העמדת רכב לרשותו הן לצרכיו הפרטיים והן לצורך העיסוק בהתנדבות ובלא תמורה.

עיסוק נוסף - סייג לתחולה

15. הוראות סעיף 15 לא יחולו בתקופת ששת החודשים הראשונים לכהונתו של ראש רשות או סגן ראש רשות לגבי עסק או עיסוק שבו החל לעסוק לפני תחילת כהונתו למעט הוראות סעיף 15(ג).

מילוי מקום ראש הרשות בהעדר סגן

16. לא נבחרו סגן או סגנים כאמור בסעיף 14 או חדלו לכהן, או נעדרו מן הארץ או נבצר מהם למלא את מקומו של ראש הרשות, ימלא את מקומו של ראש הרשות – אחד מהסגנים הנוספים כאמור בסעיף 15, שהמועצה קבעה לכך, ואם אין סגן כאמור – חבר המועצה שהמועצה קבעה לכך.

אצילת תפקידים וסמכויות של ראש רשות

17. ראש רשות רשאי, באישור המועצה, לאצול מתפקידיו וסמכויותיו לסגן ראש רשות או לחבר ועדת הנהלה כמשמעה בפקודת העיריות או לעובד הרשות והכל דרך כלל או לענין מסויים או לסוג ענינים מסויים; מילוי התפקידים והשימוש בסמכויות כאמור לא יהיו כרוכים בתשלום שכר.

ראש רשות שחדל להיות חבר המועצה

18. ראש רשות שחדל להיות חבר המועצה תיפסק כהונתו כראש הרשות.

התפטרות

19. (א) ראש רשות רשאי, בהודעה בכתב לשר, להתפטר מכהונתו; כהונתו נפסקת כעבור 48 שעות לאחר שכתב ההתפטרות הגיע לידי השר, וזולת אם ראש הרשות חזר בו מהתפטרותו לפני כן.

(ב) ראש הרשות ישלח העתק ההתפטרות לחברי המועצה.

פקיעת כהונה והשעיה מחמת קלון

20. (א) גזר בית המשפט את דינו של ראש רשות בשל עבירה פלילית, בין אם העבירה נעברה או ההרשעה היתה בזמן שכהן כראש רשות ובין אם לפני שהחל לכהן כראש רשות, יקבע בית המשפט בגזר הדין אם יש בעבירה שעבר משום קלון; החלטת בית המשפט לענין הקלון ניתנת לערעור כאילו היתה חלק מגזר הדין.

(ב) לא קבע בית המשפט כאמור בסעיף קטן (א), או שראש הרשות החל לכהן בין מועד מתן גזר הדין לבין המועד שבו פסק הדין נהיה סופי, רשאי היועץ המשפטי לממשלה או נציגו, כל עוד פסק הדין לא נהיה סופי, לפנות לבית המשפט ולבקשו לקבוע אם יש בעבירה משום קלון; הבקשה תוגש לבית המשפט שנתן את גזר הדין ואם הוגש ערעור, לבית המשפט שלערעור.

(ג) מזכירות בית המשפט תמציא עותק מפסק הדין או מהחלטת בית המשפט, לפי הענין, למזכיר הרשות המקומית ולשר הפנים.

(ד) קבע בית המשפט לפי סעיף זה כי יש עם העבירה שבה הורשע ראש הרשות משום קלון, יושעה ראש הרשות מכהונתו עד למתן פסק דין סופי בענינו.

(ה) כהונתו של ראש הרשות תפקע מיום שפסק הדין, הקובע כי יש בעבירה משום קלון, נהיה סופי.

(1) ראש רשות שנידון למאסר כאמור בסעיף 7 לחוק הבחירות ולא הצהיר אמת, או לא הגיש הודעה או בקשה לפי הוראות סעיף 7א לחוק האמור, תפקע כהונתו ויחדל לכהן כראש הרשות;

(2) הודעה בדבר פקיעת כהונתו כאמור תישלח לראש הרשות על ידי השר והוראות סעיף 123א(ג) לפקודת העיריות יחולו, בשינויים המחויבים;

(3) הגיש ראש הרשות בקשה לביטול ההודעה לפי סעיף 123א(ג) לפקודת העיריות, יושעה מכהונתו עד להחלטת בית המשפט בבקשה.

(1) פקעה כהונתו של ראש רשות לפי סעיף זה, יחולו הוראות סעיף 27 לענין מילוי מקומו עד הבחירות המיוחדות;

(2) הושעה ראש רשות לפי סעיפים קטנים (ד) או (1), יחולו הוראות אלה:

(א) בששת החודשים הראשונים מיום תחילת ההשעיה ימלא את מקום ראש הרשות סגנו כאמור בסעיף 14, ובאין סגן כאמור, או שנבצר ממנו לפעול תבחר המועצה ממלא מקום לראש הרשות לפי סעיף 26;

(ב) לא ניתן פסק דין סופי בענינו או לא ניתנה החלטה לפי סעיף קטן (1) ו(3) בתוך שישה חודשים מיום תחילת ההשעיה, תבחר המועצה ממלא מקום לראש הרשות לפי סעיף 26;

(3) זוכה ראש הרשות בערעור או קבע בית המשפט שלערעור כי אין עם העבירה שבה הורשע משום קלון, יחזור לכהן כראש רשות.

(ח) הוראות סעיף זה יחולו גם על סגן ראש רשות; ואולם אם הושעה סגן ראש רשות לפי סעיף זה, תבחר המועצה ממלא מקום לסגן לפי סעיף 26.

וזה נוסחו של חוק הרשויות המקומיות (ריבית והפרשי הצמדה על תשלומי חובה), התש"ס-1980, שמוצע לבטלו:

הגדרות

1. בחוק זה –

"רשות מקומית" – עיריה, מועצה מקומית, ועד מקומי או איגוד ערים;

"תשלום חובה" – כל תשלום המגיע לרשות מקומית על פי דין, לרבות מכסות תשלום שהטיל איגוד ערים על הרשויות המקומיות שבתחומו ולרבות מסים ומכסות תשלום שהטילה מועצה אזורית על ועד מקומי;

"מדר" – מדר המחירים לצרכן המתפרסם מדי פעם מטעם הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה;

"היום הקובע" – האחד בחודש בכל אחד מחדשי השנה;

"הפרשי הצמדה" –

(1) לענין ארנונה כללית המשתלמת על פי הסדר תשלומים – עדכון הארנונה לפי שיעור השינוי של המדר, מן המדר שפורסם בחודש נובמבר שקדם ליום החיוב, עד המדר שקדם למדר שפורסם סמוך לפני יום התשלום;

(2) לענין ארנונה כללית המשתלמת בפיגור – עדכון הארנונה לפי שיעור השינוי של המדר, מן המדר שפורסם סמוך לפני מועד החיוב עד המדר שפורסם סמוך לפני יום התשלום;

(3) לענין תשלום חובה אחר – עדכון תשלום החובה לפי שיעור השינוי של המדר, מן המדר שפורסם סמוך לפני מועד החיוב עד המדר שפורסם סמוך לפני היום הקובע שלפני יום שילומו של תשלום החובה;

"תשלומי פיגורים" – ריבית צמודה בשיעור של 0.75% לחודש, או בשיעור אחר כפי שקבעו שר הפנים ושר האוצר, ממועד החיוב בתשלום החובה עד יום שילומו, בהוספה או בהפחתה של הפרשי הצמדה.

תשלומי פיגורים

2. (א) תשלום חובה שלא שולם תוך 30 ימים מהמועד שנקבע לשילומו, ישולם בתוספת תשלומי פיגורים.

(ב) נקבע בחיקוק שתשלום החובה ישולם בתוך תקופה קצובה והוא לא שולם תוך 30 ימים מהיום שבו נסתיימה אותה תקופה, ייחשב היום הראשון של התקופה כמועד החיוב בתשלום החובה האמור לצורך הוספת תשלומי פיגורים עליו.

זקיפת תשלומים

3. סכום ששולם לסילוק חובות שונים שאדם חייב לרשות מקומית, ייזקף תחילה כנגד תשלום החובה שמועד החיוב שלו הוא המוקדם ביותר מבין חובותיו בתוספת תשלומי הפיגורים החלים עליו; לא היה בסכום שניתן כדי סילוקו של תשלום החובה האמור ותשלומי הפיגורים החלים עליו, ינוכה מתשלום החובה חלק

השווה ליחס שבין הסכום המשולם לבין סכום תשלום החובה ותשלומי הפיגורים החלים עליו, וכאשר תשלום יתרת תשלום החובה יחושבו עליה תשלומי פיגורים ממועד החיוב המקורי.

הסדר תשלומים

4. (א) רשות מקומית רשאית לקבוע לארנונה כללית ולמס עסקים הסדר לפרעונם בתשלומים (להלן – הסדר תשלומים). במשך תקופה שלא תעלה על שנה ממועד החיוב בהם; כל תשלום לפי הסדר כאמור ישולם בתוספת הפרשי הצמדה.

(אא) תשלום על פי הסדר תשלומים לפי סעיף קטן (א) שלא שולם תוך 30 ימים מהמועד שנקבע לשילומו, ישולם בתוספת תשלומי פיגורים.

(ב) רשות מקומית רשאית לקבוע לתשלומי החובה המפורטים בתוספת הסדר תשלומים לתקופה שלא תעלה על שנתיים, אשר סכומו הבסיסי ייקבע כאמור בסעיף קטן (ג); כל תשלום לפי הסדר כזה ישולם בתוספת ריבית בשיעור של 18% לשנה, או בתוספת ריבית בשיעור אחר כפי שקבעו שר הפנים ושר האוצר, והכל ממועד ההסדר ועד מועד התשלום למעשה.

(ג) הסדר תשלומים לפי סעיף קטן (ב) ייעשה לגבי תשלום החובה, בתוספת תשלומי פיגורים, אשר לצורך חישובם יראו את יום ההסדר כיום התשלום.

(ד) לא ייעשה הסדר תשלומים לפי סעיף קטן (ב) לגבי תשלום חובה שנדרש אדם לשלם בשל בניה שקיבל היתר לה ושטחה עולה על 40 מ"ר.

(ה) לא פרע אדם במועד שני תשלומים על פי הסדר תשלומים שנעשה עמו, יתבטל ההסדר וסעיף 2 יחול על יתרת תשלום החובה.

(ו) שר הפנים, באישור ועדת הפנים ואיכות הסביבה של הכנסת, רשאי בצו לשנות את התוספת.

סמכות לקביעת ימים קובעים

5. שר הפנים רשאי לקבוע בצו לרשות מקומית פלונת או לסוג רשויות מקומיות ימים קובעים שלא כמוגדר בסעיף 1.

החזק תשלומי יתר

6. שילם אדם תשלום חובה שלא חב בו ביתר על הסכום שהוא חב בו (להלן – תשלום יתר) ולא הוחזר תשלום היתר תוך 30 ימים מיום שילומו, תחזירנה הרשות המקומית בתוספת הפרשים לפי שיעור העליה של המדר מן המדר שפורסם סמוך לפני יום שילומו של תשלום היתר עד המדר שפורסם סמוך לפני היום הקובע שלפני יום החזרתו; לא הוחזר תשלום היתר תוך 30 ימים מיום שהאדם ששילמו הודע בכתב לרשות המקומית שהתשלום שנגבה ממנו הינו תשלום יתר, תחזירנה הרשות המקומית בתוספת הפרשים לפי שיעור העליה של המדר כאמור ובתוספת ריבית צמודה בשיעור של 0.5% לחודש מיום שילומו של תשלום היתר עד יום החזרתו.

בשיעור של 72% לשנה ממועד ההסדר ועד מועד שילומו למעשה;

(3) לא פרע אדם במועד שני תשלומים על פי הסדר תשלומים שנעשה עמו לפי פסקה (2), יתבטל ההסדר וסעיף קטן (א) יחול על יתרת תשלום החובה.

(ד) שר הפנים רשאי לקבוע בצו לרשות מקומית פלונית על פי פנייתה או לסוג רשויות מקומיות, תקופה ארוכה מתקופת שני החדשים האמורה בסעיף 2, ובלבד שהתקופה שיקבע השר לא תעלה על ששה חודשים; תחולתו של צו כאמור תהיה עד סוף שנת הכספים 1983 או עד מועד יותר מוקדם שקבע השר.

תחילה

15. תחילתו של חוק זה ביום ט"ו בניסן תש"ם (1 באפריל 1980).

תוספת

(סעיף 4(ב))

- (1) אגרת הנחת צינורות;
- (2) היטל ביוב;
- (3) אגרת כבישים;
- (4) היטל כבישים;
- (5) השתתפות בעלים לכבישים;
- (6) השתתפות בעלים למדרכות;
- (7) אגרת תיעול וניקוז.

וזה נוסחו של חוק הרשויות המקומיות (ערר על קביעת ארנונה כללית), התשל"ו-1976, שמוצע לבטלו:

הגדרות

1. בחוק זה –

"רשות מקומית" – עיריה או מועצה מקומית;

"המועצה" – מועצה של רשות מקומית;

"בעל שליטה" – כהגדרתו בסעיף 8 לחוק הסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב), התשנ"ג-1992 (בחק זה – חוק הסדרים התשנ"ג).

מנהל הארנונה

2. המועצה תמנה אחד מעובדיה להיות מנהל הארנונה לענין חוק זה.

7. לענין הגביה, דין ריבית והפרשי הצמדה לפי חוק זה כדין תשלום החובה שעליו הם נגבים.

יעוגל סכומים

7א. כל תשלום חובה או תשלום יתר שנתווספו עליו הפרשים לפי שיעור העליה של המדרד כאמור בחוק זה יעוגל לעשרה השקלים הקרובים; סכום של חמישה שקלים יעוגל כלפי מטה.

תיקון חוק הריבית

8. בחוק הריבית (שינוי שיעורים), תשל"ג-1972 –

(1) בתוספת הראשונה, לאחר פסקה 12, יבוא:

"(13) סעיפים 1, 4, 6 ו-13 לחוק הרשויות המקומיות (ריבית והפרשי הצמדה על תשלומי חובה), תש"ם-1980";

(2) בתוספת השניה, פסקה (9) – בטלה.

תיקון פקודת העיריות

9. סעיף 253 וסעיפים 301 עד 304 לפקודת העיריות – בטלים.

תיקון פקודת המועצות המקומיות

10. סעיף 20 לפקודת המועצות המקומיות – בטל.

תיקון חוק הרשויות המקומיות (ביוב)

11. סעיף 36 לחוק הרשויות המקומיות (ביוב), תשכ"ב-1962 – בטל.

תחולה על המדינה

12. חוק זה יחול על תשלומי חובה שהמדינה חייבת לשלם לרשות מקומית כבעל של נכסים בתחומה או כמחזיק בהם.

ביצוע ותקנות

13. שר הפנים ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות בכל הנוגע לביצועו.

הוראות מעבר

14. (א) תשלום חובה שמועד החיוב לשילומו חל לפני תחילתו של חוק זה (להלן – יום התחילה), יראו את מועד החיוב לשילומו כאילו חל ביום התחילה ויחולו עליו ההוראות חוק זה.

(ב) שילם אדם תשלום יתר לפני יום התחילה, יראו את יום התחילה כיום שילומו של תשלום היתר ויחולו ההוראות סעיף 6.

(ג) (1) הסדרי תשלומים שנעשו לפני יום פרסומו של חוק זה (להלן – יום הפרסום), יעמדו בתקפם והוראות חוק זה לא יחולו עליהם;

(2) בין יום הפרסום ליום התחילה רשאית רשות מקומית לקבוע לתשלום חובה הסדר תשלומים לתקופה שאינה עולה על שנתיים; כל תשלום לפי הסדר כזה ישולם בתוספת ריבית

4א. בהודעת תשלום על ארנונה כללית תפרט הרשות המקומית את הזכויות והמועדים להשגה ולערר האמורים בחוק זה.

ביצוע

8. שר הפנים ממנה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות בכל ענין הנוגע לביצועו.

3. (א) מי שחוייב בתשלום ארנונה כללית רשאי תוך תשעים ימים מיום קבלת הודעת התשלום להשיג עליה לפני מנהל הארנונה על יסוד טענה מטענות אלה:

(1) הנכס שבשלו נדרש התשלום אינו מצוי באזור כפי שנקבע בהודעת התשלום;

(2) נפלה בהודעת התשלום שמשגיגים עליה טעות בציון סוג הנכס, גדלו או השימוש בו;

(3) הוא אינו מחזיק בנכס כמשמעותו בסעיפים 1 ו-269 לפקודת העיריות;

(4) היה הנכס עסק כמשמעותו בסעיף 8(ג) לחוק הסדרים התשנ"ג – שהוא אינו בעל שליטה או שחוב הארנונה הכללית בשל אותו הנכס נפרע בידי המחזיק בנכס.

(ב) אין באמור בחוק זה כדי להסמיך את מנהל הארנונה או את ועדת הערר לדון או להחליט בטענה שמעשה המועצה של הרשות המקומית בהטלת הארנונה או בקביעת סכומיה היה נגוע באי-חוקיות שלא כאמור בפסקאות (1) עד (3) של סעיף קטן (א).

(ג) על אף האמור בסעיפים קטנים (א) ו-(ב), מי שחוייב בתשלום ארנונה כללית ולא השיג תוך המועד הקבוע על יסוד טענה לפי סעיף קטן (א)3, רשאי בכל הליך משפטי, ברשות בית המשפט, להעלות טענה כאמור כפי שהיה רשאי להעלותה אילו לא חוק זה.

תשובת מנהל הארנונה

4. (א) מנהל הארנונה ישיב למשיג תוך ששים יום מיום קבלת ההשגה.

(ב) לא השיב מנהל הארנונה תוך ששים יום – ייחשב הדבר כאילו החליט לקבל את ההשגה, זולת אם האריכה ועדת הערר האמורה בסעיף 5, תוך תקופה זו, את מועד מתן התשובה, מטעמים מיוחדים שיירשמו, ובלבד שתקופת ההארכה לא תעלה על שלושים יום.

ועדת הערר

5. המועצה תמנה ועדת ערר אחת או יותר, בהרכב של שלושה חברים מבין בעלי הזכות להיבחר כחברי המועצה, ואת היושב ראש שלהן.

ערר וערעור

6. (א) הרואה עצמו מקופח בתשובת מנהל הארנונה על השגתו רשאי, תוך שלושים יום מיום שנמסרה לו התשובה, לערר עליה לפני ועדת ערר.

(ב) על החלטת ועדת ערר רשאים העורר ומנהל הארנונה לערער לפני בית משפט לענינים מינהליים.

(ג) (בוטל).

סדרי הדין בערר

7. שר המשפטים רשאי לקבוע בתקנות את דרכי ההגשה של ערר לפי חוק זה ואת סדרי הדין בו.

פרק ד': רשויות מקומיות

הגדרות

7. בפרק זה ובתקנות לפיו –

"נכסים", "בנין", "אדמה חקלאית", "קרקע תפוסה", "אדמת בנין", "מחזיק" ו"דייר משנה" – כמשמעותם בסעיף 269 לפקודת העיריות;

"מועצה" – כהגדרתה בסעיף 1 לפקודת העיריות וכן מועצה שנתכוננה לפי פקודת המועצות המקומיות;

"מדר" – מדר המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה;

"מדר השכר הציבורי" – מדר השכר החודשי הממוצע למשרת שכיר, לפי ענפים כלכליים ראשיים נבחרים, לענין עובדים ישראלים, בענף סך כל השירותים הציבוריים, כפי שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה בירחון הסטטיסטי לישראל;

"שיעור העדכון" – עדכון בשיעור של שמונים אחוזים מהסכום המתקבל מחיבור של מחצית שיעור עדכון המדר ומחצית שיעור עדכון מדר השכר הציבורי;

"שיעור עדכון המדר" – שיעור השינוי במדר שהיה ידוע ב-20 באוקטובר של שנת הכספים הקודמת לעומת המדר שהיה ידוע ב-20 באוקטובר של שנת הכספים שלפניה;

"שיעור עדכון מדר השכר הציבורי" – שיעור השינוי במדר השכר הציבורי שהיה ידוע ב-20 באוקטובר של שנת הכספים הקודמת לעומת מדר השכר הציבורי שהיה ידוע ב-20 באוקטובר של שנת הכספים שלפניה;

"השרים" – שר האוצר ושר הפנים.

8. (א) מועצה תטיל בכל שנת כספים ארנונה כללית, על הנכסים שבתחומה שאינם אדמת בנין; הארנונה תחושב לפי יחידת שטח בהתאם לסוג הנכס, לשימוש ולמקומו, ותשולם בידי המחזיק בנכס.

(ב) השרים יקבעו בתקנות את סוגי הנכסים וכן כללים בדבר אופן חישוב שטחו של נכס, קביעת שימוש, מקומו וסיווגו לענין הטלת ארנונה כללית.

(ג) על אף הוראות סעיף קטן (א) והוראות כל דין, היה הנכס נכס שאינו משמש למגורים, והמחזיק בו הוא חברה פרטית שאינה דייר מוגן לפי חוק הגנת הדייר [נוסח משולב], התשל"ב-1972 (בסעיף זה – עסק), ולא שילם המחזיק את הארנונה הכללית שהוטלה עליו לפי סעיף קטן (א), כולה או חלקה, רשאית הרשות המקומית לגבות את חוב הארנונה הסופי מבעל השליטה בחברה הפרטית, ובלבד שהתקיימו לגבי הנסיבות המיוחדות המנויות בסעיף 119א(א) לפקודת מס הכנסה, בשינויים המחויבים; בסעיף זה –

"חוב ארנונה סופי" – חוב לתשלום ארנונה, שחלף לגבי המועד להגשת השגה, ערר או ערעור, לפי הענין (בסעיף זה – הליכי ערעור), ואם הוגשו הליכי ערעור או תובענה אחרת – לאחר מתן פסק דין חלוט או החלטה סופית שאינה ניתנת לערעור עוד;

"חברה פרטית" – כהגדרתה בחוק החברות, התשנ"ט-1999;

"בעל שליטה" – כהגדרתו בסעיף 119א לפקודת מס הכנסה.

סכומי הארנונה הכללית

9. (א) השרים יקבעו בתקנות, סכומים מזעריים וסכומים מרביים לארנונה הכללית אשר יטילו הרשויות המקומיות על כל אחד מסוגי הנכסים, וכללים בדבר עדכון סכומי הארנונה הכללית, וכן רשאים הם לקבוע יחס בין הסכומים אשר יוטלו על כל אחד מסוגי הנכסים. הסכומים המרביים והמזעריים יעודכנו לכל שנת כספים, בהתאם לכללים שייקבעו בתקנות.

(ב) רשות מקומית תקבע את סכומי הארנונה הכללית לשנת 2000, בהתאם לכללים שייקבעו בתקנות לפי סעיפים 8(ב) ו-9(א), והיא רשאית לעשות כן או לתקן החלטה שקיבלה בענין זה ולפרסמה עד יום ט' באדר א' תש"ס (15 בפברואר 2000), על אף האמור בכל דין; בתקנות כאמור יכול שייקבע כי –

(1) רשות מקומית רשאית להעלות את סכומי הארנונה הכללית, דרך כלל או לסוג נכסים, בשיעור גבוה מן האמור, ובלבד שהעלאת ארנונה בשל נכס שאינו מבנה מגורים תותנה בהעלאת ארנונה בשל נכס מסוג מבנה מגורים, בהתאם לכללים שייקבעו בתקנות;

(2) רשות מקומית רשאית להטיל ארנונה שלא בהתאם לכללים כאמור, ובלבד שקיבלה

לכך אישור השרים; ושלחה, בטרם פנייתה לקבלת אישור השרים, לכל מחזיק בנכס שבשלו בכוונתה להטיל ארנונה שלא בהתאם לכללים, הודעה על כוונתה לעשות כן; בהודעה יצוין כי מועצת הרשות המקומית החליטה על שינוי סיווג או תת-סיווג, על העלאה או הפחתה, של סכום הארנונה הכללית, לפי הענין, וכי בכוונתה לפנות לשרים בבקשה לאישור כאמור; תחילתו של אישור השרים בראשית שנת הכספים שבשלה הוא ניתן; שר הפנים או מי שהוא הסמיך לכך יודיע לוועדת הכספים של הכנסת על מתן האישור.

(ב1) השרים רשאים לקבוע, לגבי שנת כספים מסוימת, כללים מיוחדים לעדכון סכומי הארנונה הכללית וכן לעדכון הסכומים המזעריים והסכומים המרביים לארנונה הכללית (בסעיף קטן זה – כללי עדכון מיוחדים), שיחולו על אף הכללים שנקבעו לפי סעיף קטן (א); כללים כאמור ייקבעו לא יאוחר מיום 30 באוקטובר של שנת הכספים הקודמת לשנה שלגביה הם נקבעים; קבעו השרים כללי עדכון מיוחדים לגבי שנת כספים מסוימת, תקבע הרשות המקומית את סכומי הארנונה הכללית לאותה שנה בהתאם לכללים אלה ולכללים שנקבעו לפי סעיף 8(ב), ורשאית היא לפעול בהתאם להוראות שנקבעו לפי פסקאות (1) או (2) של סעיף קטן (ב), ככל שנקבעו, אלא אם כן נקבע אחרת בכללי העדכון המיוחדים.

(ג) השרים יקבעו בתקנות כללים, שלפיהם תוטל ארנונה כללית על נכסים שהמחזיק בהם היא המדינה או תאגיד שהוקם בחוק, ויכול שעל פי כללים כאמור תוטל על סוגי נכסים מסוימים ארנונה כללית בסכום אפס.

(ג1) על אף האמור בסעיפים 4 ו-5 לפקודת מסי העירייה ומסי הממשלה (פטורין), 1938, רשאים השרים, באישור ועדת הכספים של הכנסת, לקבוע כללים שלפיהם תוטל ארנונה כללית בשל הנכסים המפורטים בסעיפים האמורים; בכללים כאמור ייקבע שיעור הארנונה שיוטל על סוגי הנכסים, כולם או חלקם, דרך כלל או לסוגי רשויות מקומיות, ויכול שעל פי אותם כללים תוטל ארנונה בסכום אפס.

(ד) תקנות לפי סעיף זה, יותקנו באישור ועדת הכספים של הכנסת.

(ה) תחילתם של הכללים לפי סעיף קטן (ג1), בראשית שנת הכספים 2000, גם אם נקבעו במהלכה.

סיווג להעלאת ארנונה

9א. (א) לא תשנה מועצה סיווג משנה של נכס שנעשה בו שיפוץ, באופן שיש בו העלאה של סכום הארנונה שהיה מוטל על אותו נכס לפי חוק זה אילולא השיפוץ.

(ב) נוסף לנכס שטח עקב שיפוץ שנעשה בו, רשאית המועצה, על אף האמור בסעיף קטן (א) ובכפוף להוראות חוק זה, להטיל ארנונה על השטח הנוסף לפי סיווג המשנה המתאים לאחר השיפוץ.

סייג להטלת ארנונה בשל נכס הנמצא בתחום ועד מקומי

9ב. בלי לגרוע מהוראות סעיף 9(ב2), ועד מקומי כמשמעותו בסעיף 3 לפקודת המועצות המקומיות, לא יטיל לראשונה ארנונה כללית על סוג נכס המצוי בתחומו, אלא לאחר שקיבל את אישור השרים לכך; הוראות סעיף 9(ב2) סיפה יחולו לענין אישור השרים לפי סעיף זה.

אי הטלת ארנונה

10. לא הטילה מועצה ארנונה כללית לשנת כספים מסוימת, תשולם הארנונה לאותה שנה בתחום הרשות המקומית בסכומים ובמועדים אשר נקבעו בשנה הקודמת, כשהיא מעודכנת על פי כללים כאמור בסעיף 9(א).

תוספת ארנונה

11. (א) שר הפנים רשאי להתיר לרשות מקומית שאושרה לה תכנית הבראה לפי סעיף 140ד(ב) לפקודת העיריות או לפי סעיף 135(ב) לפקודת המועצות המקומיות, להטיל בתוך שנת הכספים שבה אושרה תכנית ההבראה כאמור, תוספת לארנונה בעד התקופה שמיום האישור ועד סוף שנת הכספים, ולקבוע מועדים לתשלום התוספת; היתר שעל פיו מוטלים סכומי ארנונה שאינם בהתאם להוראות לפי סעיף 9(ב), טעון גם הסכמת שר האוצר.

(ב) הרשות המקומית תודיע לכל מחזיק החייב בתשלום התוספת את סכומה ומועדי תשלומה.

(ג) הודעה בדבר אישור תוספת, סכומיה ומועדי תשלומה – תפורסם ברשומות.

הנחות בארנונה

12. (א) השרים יקבעו בתקנות את שיעור ההנחה המרבי שיינתן למי שישלם ארנונה כללית בתשלום אחד בתחילת שנת הכספים.

(ב) שר הפנים יקבע בתקנות תנאים וכללים למתן הנחות אחרות בתשלומי הארנונה הכללית, ואת שיעורי ההנחה המרביים; וכן רשאי הוא לקבוע את שיעורי ההנחה המועריים.

(ג) מועצה לא תפחית תשלומי ארנונה כללית אלא אם כן נתקיימו במחזיק בנכס התנאים שנקבעו בתקנות לפי סעיף זה, ובהתאם לכללים ולשיעורים שנקבעו.

(ד) לענין כל הנחה מסכום הארנונה הכללית לפי כל דין יראו, על אף האמור בסעיף קטן (ג), ובכל דין, ועל אף האמור בתקנות שנקבעו לפי סעיף קטן (ב), שתי דירות המשמשות למגורים בלבד שאוחדו לדירה אחת, כדירה אחת המשמשת למגורים בלבד, וזאת אף אם נאמר אחרת לענין זה בכל דין.

(ה) על אף האמור בסעיף קטן (ג) ובכל דין, ועל אף האמור בתקנות שנקבעו לפי סעיף קטן (ב), לענין כל הנחה מסכום הארנונה הכללית לפי כל דין, בחישוב ההכנסה של מחזיק בנכס לא תובא בחשבון קצבה המשולמת לפי פרקים ד' ו"א לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995, ולא יראו בה הכנסה, וזאת אף אם נאמר אחרת לענין זה בכל דין.

תיקון פקודת העיריות

13. בוצעו תיקונים בפקודת העיריות.

תיקון חוק לתיקון פקודת מסי העיריה ומסי הממשלה

14. בחוק לתיקון פקודת מסי העיריה ומסי הממשלה (פיטורין) (מס' 6), תשנ"ב-1992, בסעיף 3, במקום "מראשית שנת הכספים 1993" יבוא "מראשית שנת כספים 1994".

תיקון חוק מס שבח מקרקעין

15. בחוק מס שבח מקרקעין, תשכ"ג-1963, סעיף 9א – בטל.

תיקון חוק מס קניה (טובין ושירותים)

16. בחוק מס קניה (טובין ושירותים), תשי"ב-1952, סעיף 29 – בטל.

ביטול חוק הרשויות המקומיות (תמורת ארנונת רכוש)

17. חוק הרשויות המקומיות (תמורת ארנונת רכוש), תשל"ה-1975 – בטל.

תיקון פקודת המועצות המקומיות

18. בוצעו תיקונים בפקודת המועצות המקומיות.

תחולה והוראת מעבר

19. (א) הוראות סעיף 9(ב) ו-(ג) יחולו החל בשנת הכספים 1994; יתר ההוראות הקודמות של פרק זה יחולו החל בשנת הכספים 1993.

(ב) כל מועצה תתקן את החלטתה בדבר הטלת ארנונה כללית לשנת הכספים 1993 ככל שיידרש להתאמתה לתקנות לפי פרק זה.

תיקון חוק הרשויות המקומיות

20. (א) בוצעו תיקונים בסעיף 3 לחוק הרשויות המקומיות (ערר על קביעת ארנונה כללית), תשל"ו-1976.

(ב) תחילתו של סעיף זה ביום ח' באדר תשנ"ג (1 במרס 1993).

הגדרות

1. בחוק זה,

"יועץ משפטי" – יועץ משפטי לרשות מקומית, בין שהוא עובד הרשות המקומית ובין שאינו עובד הרשות;

”רשות מקומית” – עיריה או מועצה מקומית.

חובת קבלת ייעוץ משפטי

2. רשות מקומית חייבת בקבלת ייעוץ משפטי.

מינוי יועץ משפטי

3. (א) רשות מקומית תמנה עורך דין שיהיה יועצה המשפטי.

(ב) היועץ המשפטי של עיריה, וכן היועץ המשפטי במועצה מקומית שקבע שר הפנים, יהיה עובד העיריה או עובד המועצה המקומית ויחולו על מינויו וכהונתו ההוראות החלות על עובדי אותה עיריה או אותה מועצה מקומית, אלא אם כן נקבעה בדין הוראה אחרת לענין זה.

יועץ משפטי בשתי מועצות מקומיות

4. יועץ משפטי של מועצה מקומית שאינו עובד המועצה, רשאי לשמש כיועץ משפטי של מועצה מקומית נוספת אחת, שלא כעובד המועצה, ובלבד שהמועצות המקומיות שבהן הוא מועסק הסכימו לכך, ומתקיימים התנאים האמורים בפסקאות (1) עד (4) של סעיף 5.

עבודה נוספת של יועץ משפטי של מועצה מקומית

5. מועצה מקומית רשאית להתיר ליועצה המשפטי שהוא עובד המועצה לעסוק בעבודה נוספת בתמורה, ובלבד שהתקיימו אלה:

(1) היקף משרתו במועצה המקומית אינו עולה על מחצית;

(2) אין בעבודת החוץ כדי להפריע לתפקידו כעובד המועצה המקומית;

(3) אין בה משום התחרות בלתי הוגנת עם מי שאינו עובד המועצה המקומית;

(4) אין בה כדי ליצור התקשרות בין העובד לבין אדם, תאגיד או מוסד העומדים במגע כספי, מסחרי או עניני עם המועצה המקומית.

ייעוץ משפטי

5א. יועץ משפטי יעניץ יועץ משפטי למועצת הרשות המקומית ולוועדותיה, לראש הרשות ולסגן ראש הרשות שלו הואצלו סמכויות לפי סעיף 17 לחוק הרשויות המקומיות (בחירת ראש הרשות וסגניו וכהונתם), תשל”ה-1975, ולעובדי הרשות, בכל ענין הדרוש למילוי תפקידי הרשות לפי כל דין; כן יחווה היועץ המשפטי את דעתו לפי פניית חבר מועצת הרשות, אם נוכח שהדבר דרוש למילוי תפקידי הרשות ואין במתן חוות הדעת כדי להעמידו במצב של חשש לניגוד ענינים.

הזמנת חובה

6. (א) היועץ המשפטי לרשות מקומית יוזמן לשיבות המועצה, לרבות ישיבותיה כועדה מקומית לתכנון ולבניה לפי חוק התכנון והבניה, תשכ”ה-1965, וכן לשיבות ועדת המשנה לתכנון ולבניה, רשות רישוי מקומית לפי סעיף 30 לחוק האמור, ועדת המכרזים וועדת הכספים.

(ב) שר הפנים רשאי לקבוע בתקנות, ועדות נוספות שאליהן יוזמן היועץ המשפטי בנוסף לאמור בסעיף קטן (א).

(ג) לצורך ביצוע תפקידו יוזמן היועץ המשפטי ויהיה רשאי להיות נוכח בכל ישיבה של מועצת הרשות המקומית או כל ועדה מוועדותיה, בין בעצמו ובין באמצעות עובד אחר של הלשכה המשפטית, ותינתן לו הזדמנות לתת את חוות דעתו, בעל פה או בכתב, לפני קבלת כל החלטה.

(ד) מליאת המועצה רשאית לאמץ חוות דעת משפטית אחרת שהוצגה בפניה באותה ישיבה.

עסקאות הטענות חוות דעת בכתב

7. (א) שר הפנים יקבע בתקנות, באישור ועדת הפנים של הכנסת, סוגי עסקאות שרשות מקומית לא תתקשר בהן, אלא לאחר שקיבלה על העסקה חוות דעת משפטית בכתב.

(ב) לא תתקשר רשות מקומית בחוזה בכתב, אלא לאחר שקיבלה חוות דעת משפטית בכתב על העסקה.

איסור ייצוג לקוחות

8. יועץ משפטי של רשות מקומית, אף אם איננו עובדה, הוא או עובד לשכתו או משרדו לא ייצג לקוח בכל ענין הנוגע לאותה רשות מקומית; הוראה זו באה להוסיף על חובותיו של עורך דין מכוח דין אחר ולא לגרוע מהן.

תחילה

9. תחילתם של סעיפים 3, 4, 5 ו-7 בתום ששה חדשים מיום פרסומם של חוק זה.

ביצוע ותקנות

10. (א) שר הפנים ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות בכל ענין הנוגע לביצועו.

(ב) שר הפנים, בהתייעצות עם שר המשפטים ובאישור ועדת הפנים ואיכות הסביבה של הכנסת, יקבע תנאי כשירות ופסלות לכהונה ליועץ משפטי.

וזה נוסחם של הסעיפים בחוק הרשויות המקומיות (ביוב), התשכ”ב-1962, שמוצע לבטלם:

”חוק הרשויות המקומיות (ביוב), תשכ”ב-1962

29. (א) שר המשפטים ימנה ועדות ערר לענין חוק זה ויקבע, בהתייעצות עם שר הפנים, לכל אחת מהן את מושבה ואת אזור שיפוטו.

(ב) כל ועדת ערר תהא של שלושה. יושב ראש בועדה יהיה שופט, ושני החברים האחרים יתמנו

(ג) לועדת ערר יהיו כל הסמכויות שאפשר להעניקן לועדות חקירה לפי סעיף 5 לפקודת ועדות החקירה.

(ד) ועדת ערר לא תהא קשורה בדיני הראיה אלא תפעל בדרך שתיראה לה מועילה ביותר לבירור השאלות העומדות להחלטתה.

30. בעל נכס הרואה עצמו נפגע על ידי דרישת תשלום לפי סעיף 28, רשאי, תוך שלושים יום מיום שנמסרה לו הדרישה, לערר עליה לפני ועדת הערר, והועדה רשאית לאשר את דרישת התשלום, בשינויים או בלי שינויים, או לבטלה; יושב ראש הועדה רשאי להאריך את המועד להגשת הערר עד ליום הששים מיום שנמסרה דרישת התשלום הנדונה, אם ראה טעמים סבירים לכך.

31. (א) העורר והרשות המקומית רשאים לערער על החלטת ועדת הערר לפני בית משפט לענינים מינהליים; אין לערער על החלטת בית משפט לענינים מינהליים בערעור כאמור אלא ברשות בית המשפט ובנקודה משפטית בלבד.

(ב) (בוטל).

32. (א) הגשת ערר או ערעור לפי פרק זה אינה מעכבת את הביצוע של דרישת התשלום, אלא אם החליטו על כך יושב ראש ועדת הערר או בית המשפט, הכל לפי הענין.

(ב) שר המשפטים רשאי לקבוע בתקנות את דרכי ההגשה של ערר וערעור לפי פרק זה, ואת סדרי הדין בהם, לרבות הוראות בדבר הוצאותיהם.

וזה נוסחו של חוק הרשויות המקומיות (מנהל מחלקת חינוך), תשס"א-2001, שמוצע לבטלו:

"חוק הרשויות המקומיות (מנהל מחלקת חינוך), התשס"א-2001

הגדרות

1. בחוק זה –

"מחלקת חינוך" – מינהל, אגף, מחלקה או כל גוף אחר ברשות מקומית המופקדים על עניני החינוך באותה רשות;

"מנהל מחלקת חינוך" – מי שעומד בראש מחלקת חינוך ברשות מקומית; היו כמה מחלקות חינוך ברשות המקומית – הבכיר מבין העומדים בראשן, ובלבד שבכל רשות מקומית לא יהיה יותר ממנהל מחלקת חינוך אחד;

"רשות מקומית" – עיריה, מועצה מקומית או מועצה אזורית, למעט מועצה מקומית תעשייתית שאין צורך שתוקם בה מחלקת חינוך;

מינוי מנהל מחלקת חינוך

2. בכל רשות מקומית ימונה מנהל מחלקת חינוך.

תנאי עבודה

3. מנהל מחלקת חינוך של רשות מקומית יהיה עובד הרשות המקומית ויחולו על מינויו ותנאי העסקתו ההוראות החלות על עובדי אותה רשות מקומית אלא אם כן נקבעה בדין הוראה אחרת לענין זה.

כשירות

4. (א) לא ימונה ולא יכהן אדם כמנהל מחלקת חינוך אלא אם כן הוא בעל השכלה אקדמית, או השכלה תורנית שוות ערך, תעודת הוראה וניסיון מקצועי, הכל כפי שקבע השר בתקנות, לאחר ששמע נציגים של רשויות מקומיות ובאישור ועדת החינוך והתרבות של הכנסת.

(ב) בין מועמדים לתפקיד שהם בעלי כישורים דומים, תינתן עדיפות למועמד המתגורר בתחום אותה רשות מקומית, או שהתחייב מראש לעבור לגור בתחומה, בתוך תקופת הניסיון הקבועה בתנאי ההעסקה.

פיטורין

5. לא יפוטר מנהל מחלקת חינוך במעמד קבוע ולא יועבר מתפקידו, אלא לפי המלצת ראש הרשות המקומית ולאחר שניתנה הודעה כדן לכל חברי המועצה על קיום הישיבה שבה יידון דבר הפיטורין או ההעברה מהתפקיד, והתקיים בו אחד מאלה:

(1) מועצת הרשות אישרה את הפיטורין או את ההעברה מתפקיד ברוב חבריה;

(2) שני שלישים מחברי המועצה שהשתתפו בדיון, אישרו את הפיטורין או את ההעברה מתפקיד.

ביצוע

6. השר ממונה על ביצועו של חוק זה.

הוראות מעבר

7. מי שמכהן כמנהל מחלקת חינוך ביום תחילתו של חוק זה, לא יחולו עליו הוראות סעיפים 4 ו-5; ואולם מנהל מחלקת חינוך כאמור שעומד בתנאים שקבע השר לפי סעיף 4, יחולו עליו הוראות סעיף 5.

חובת התקנת תקנות

8. השר יתקין תקנות ראשונות לפי סעיף 4, בתוך ארבעה חודשים מיום פרסומו של חוק זה.

תחילה

9. תחילתו של חוק זה ארבעה חודשים מיום פרסומו.

וזה נוסחו של חוק הרשויות המקומיות (מהנדס רשות מקומית), תשנ"ב-1991, שמוצע לבטל:

"חוק הרשויות המקומיות (מהנדס רשות מקומית), תשנ"ב-1991

הגדרות

1. בחוק זה –

"צרכי ציבור" – כהגדרתם בסעיף 188(ב) לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965 (בחוק זה – חוק התכנון והבניה);

"בניה ציבורית" – בניה לצרכי ציבור המבוצעת על ידי הרשות המקומית או מטעמה, לרבות עבודות פיתוח, תכנון, בניה ושינוי בניה, פיקוח ואחזקה;

"מהנדס" – ברשות מקומית פלונית – מי שנתמנה להיות מהנדס הרשות המקומית כאמור בסעיפים 2 ו-3;

"פיקוח ורישוי" – מילוי תפקיד שהוטל על פי חיקוק על מהנדס;

"רשות מקומית" – עיריה או מועצה מקומית;

"תכנון עיר" – הכרת תכנית מתאר, תכניות מפורטות וכל יתר התכניות והמסמכים האחרים הדרושים לרשות מקומית לצרכי תכנון תחומה או לצרכי תכנון מרחב התכנון המקומי שתחומה של הרשות המקומית נכלל בו, וכן בקרת תכניות המוגשות על ידי יזמים אחרים למוסדות תכנון לפי חוק התכנון והבניה, בין שמועצת הרשות המקומית היא ועדה מקומית לפי החוק האמור ובין שאינה ועדה מקומית.

מינוי מהנדס חובה

2. לכל רשות מקומית יהיה מהנדס.

המהנדס עובד הרשות

3. המהנדס יהיה עובד הרשות המקומית –

(1) אם מספר התושבים של הרשות המקומית הוא 10,000 לפחות – במשרה מלאה;

(2) בכל מקרה אחר – במשרה חלקית או במשרה מלאה, כפי שתחליט הרשות המקומית.

תנאי הכשירות

4. מי שנתמלא בו כל אלה כשיר להיות מהנדס:

(1) הוא מהנדס רשוי או אדריכל רשוי לפי חוק המהנדסים והאדריכלים, תשי"ח-1958;

(2) במהנדס רשות מקומית כאמור בסעיף 3(1) – הוא בעל נסיון של חמש שנים לפחות בתחום של תכנון עיר ובאחד התחומים המנויים בסעיף 3(ב)(2);

(3) ובמהנדס רשות לפי סעיף 3(2) – הוא בעל נסיון של שלוש שנים לפחות בתחומים כאמור;

(3) הוא בעל נסיון בניהול צוות עובדים טכני ומנהלי;

(4) הוא לא הורשע בעבירה שבנסיבות הענין יש עמדה קלון.

תפקידי המהנדס וסמכויותיו

5. (א) מהנדס הרשות המקומית הוא הסמכות המקצועית בתחום תפקידיו.

(ב) וזהו תחום תפקידיו וסמכויותיו של מהנדס, בכפוף להוראות כל דין:

(1) תכנון העיר;

(2) הפיקוח והרישוי;

(3) הבניה הציבורית;

(4) העבודות הציבוריות המבוצעות על ידי רשות מקומית או מטעמה.

(ג) ברשות מקומית שמועצתה היא ועדה מקומית כאמור בסעיף 18 לחוק התכנון והבניה יהיה המהנדס, מהנדס הועדה המקומית, וכל תפקיד וסמכות שיש לו בתחום הרשות המקומית, יוקנו לו גם במרחב התכנון של ועדה מקומית כאמור.

אצילת סמכויות

6. מהנדס, באישור ראש הרשות המקומית ובכפוף לכל דין, רשאי להאציל מסמכויותיו ומתפקידיו, כולן או מקצתן, או לענין מסויים, לעובד אחר של הרשות המקומית ובלבד שמי שהואצלו לו סמכויות כאמור, הוא מהנדס רשוי או אדריכל רשוי ובעל הכשירות המקצועית הנדרשת לתחום שבו הואצלה לו הסמכות.

תיקון חוק התכנון והבניה

7. (הוחלף סעיף 20 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965).

הוראות מעבר

8. מי שביום כניסת חוק זה לתוקף משמש בתפקיד מהנדס עיר, מהנדס רשות מקומית, מהנדס ועדה מקומית או מזכיר ועדה מקומית, יראו אותו כאילו מונה לפי חוק זה, אף אם אין הוא ממלא אחר תנאי הכשירות כמפורט בסעיף 4, ובלבד שהוא משמש בתפקיד כאמור משך שנה אחת לפחות.

וזה נוסחו של חוק הרשויות המקומיות (מכרזים משותפים), תשל"ב-1972, שמוצע לבטל:

"חוק הרשויות המקומיות (מכרזים משותפים),

תשל"ב-1972

הגדרה

1. בחוק זה, "רשות מקומית" – לרבות איגוד ערים.

החלטה על מכרז משותף

2. רשויות מקומיות רשאיות להחליט כי לענין פלוני או לסוג ענינים יתקשרו בחוזה להזמנת טובין, להזמנת שירותים או לביצוע עבודות לאחר פרסום מכרז פומבי משותף, ובלבד שלהוצאות המשותפות של ביצוע המכרז ניתנה הקצבה מתאימה בתקציבים המאושרים

של הרשויות המקומיות או שניתנה הרשאה לכך משר הפנים.

מכרז משותף לכיוב על פי הוראת השר

3. (א) שר הפנים רשאי להורות בצו כי לענין ביוב לא תקשר רשות מקומית בחוזה להזמנת טובין, להזמנת שירותים או לביצוע עבודות, אלא לאחר פרסום מכרז פומבי משותף.

(ב) שר הפנים רשאי להורות לענין מסויים שרשויות מקומיות פלוגיות יתקשרו בחוזה להזמנת טובין, הזמנת שירותים או לביצוע עבודות, לאחר פרסום מכרז פומבי משותף להן.

ועדת מכרזים משותפת

4. (א) קיבלו רשויות מקומיות החלטה לפי סעיף 2 או נתן השר הוראה לפי סעיף 3, תוקם ועדת מכרזים משותפת.

(ב) דרך הרכבתה של ועדת המכרזים המשותפת ודרכי פעולתה ייקבעו בתקנות באישור ועדת הפנים של הכנסת.

תוקף החלטת הועדה

5. החלטת ועדת המכרזים המשותפת תבוא במקום החלטתן של מועצות הרשויות המקומיות לכל דבר וענין.

דרכי הפיקוח על ביצוע חוזה

6. שר הפנים רשאי להורות על דרכי הפיקוח המשותף על ביצוע חוזה שנחתם על פי החלטת ועדת מכרזים משותפת.

הוצאות המכרז

7. בהוצאות הכרוכות בהכנת המכרז ובהוצאות ועדת המכרזים ישאו הרשויות המקומיות באופן יחסי לחלקן במכרז.

שינויים בתקציב

8. שר הפנים רשאי, אם ראה סיבה מיוחדת המצדיקה זאת, להורות על שינויים בתקציב רשות מקומית תוך שנת הכספים, אם הדבר דרוש לביצוע מכרז משותף שהורה על עריכתו.

התקשרות בחוזה על פי מכרז של אחר

9. רשות מקומית רשאית, באישור שר הפנים, להתקשר בחוזה להזמנת טובין, להזמנת שירותים או לביצוע עבודות עם מי שזכה במכרז שפורסם מטעם משרד ממשרדי הממשלה או מטעם ארגון או מוסד ציבור.

ביצוע

10. שר הפנים ממונה על ביצוע חוק זה.

וזה נוסחו של חוק הרשויות המקומיות (יועצת לעניני מעמד האישה), תש"ס-2000, שמוצג לבטל:

"חוק הרשויות המקומיות (יועצת לעניני מעמד האישה), תש"ס-2000"

הגדרות

1. בחוק זה –

"יועצת לעניני מעמד האישה" – מי שמונתה לפי חוק זה להיות יועצת לעניני מעמד האישה;

"מועצת נשים" – מועצה המייצגת את מי שפועלים לקידום מעמד האישה בתחום הרשות המקומית;

"רשות מקומית" – עירייה או מועצה מקומית;

"השר" – שר הפנים.

מינוי יועצת לעניני מעמד האישה

2. (א) רשות מקומית תמנה יועצת לעניני מעמד האישה אשר תהא עובדת הרשות המקומית באחת מארבע הדרגות הגבוהות בדירוג שאליו תהא שייכת והנהוג באותה רשות.

(ב) כפוף להוראות סעיפים קטנים (א) ו-(ד), מילוי תפקיד היועצת לעניני מעמד האישה יכול שיהיה נוסף על תפקיד אחר שהיא ממלאת באותה רשות, ובלבד שלא יהיה בכך כדי להפריע למילוי תפקידה כיועצת לעניני מעמד האישה; אין בהוראות סעיף קטן זה כדי למנוע מרשות מקומית להעסיק יועצת לעניני מעמד האישה בתפקיד זה בלבד, ובלבד שהעסקתה כאמור תוקצבה במסגרת התקציב המאושר של הרשות המקומית.

(ג) ראה השר כי רשות מקומית אינה ממנה יועצת לעניני מעמד האישה, רשאי הוא לדרוש ממנה בצו, כי תמנה יועצת כאמור בתוך הזמן הנקוב בצו; לא מילאה רשות מקומית אחר הצו בתוך הזמן האמור, רשאי השר למנות יועצת לעניני מעמד האישה במקומה.

(ד) על מינויה וכהונתה של היועצת לעניני מעמד האישה ברשות המקומית יחולו ההוראות החלות על עובדי אותה רשות מקומית.

תנאי כשירות

3. כשירה להיות יועצת לעניני מעמד האישה מי שהיא בעלת רקע אקדמי או ניסיון מקצועי או מעשי של שנתיים לפחות, בתחומים הנוגעים למעמד האישה.

כפיפות, סמכות

4. (א) במילוי תפקידה כיועצת לעניני מעמד האישה, תהיה היועצת כפופה במישרין לראש הרשות המקומית.

(ב) פעלה ברשות מקומית מועצת נשים, תקיים היועצת לעניני מעמד האישה את הקשר בין מועצת הנשים לבין הרשות המקומית וראש הרשות.

(ג) היועצת לעניני מעמד האישה תפעל בתיאום עם ראש הרשות המקומית, להתוויית מדיניות לקידום

וזה נוסחו של חוק הרשויות המקומיות (העברת תשלומים מהמדינה). תשנ"ה-1995, שמוצע לבטלו:

חוק הרשויות המקומיות (העברת תשלומים מהמדינה), תשנ"ה-1995

הגדרות

1. בחוק זה –

"היום הקובע" – מועד שנקבע בחוק זה לשילומו של תשלום חובה;

"הפרשי הצמדה" – תוספת לתשלום חובה לפי שיעור העליה של המדד מן המדד שפורסם סמוך לפני היום הקובע עד המדד שפורסם סמוך לפני יום שילומו של התשלום בפועל;

"מדד" – מדד המחירים לצרכן המתפרסם מטעם הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה;

"פיתוח" – עבודה, רכישה או שירות;

"תשלום חובה" – כל תשלום המשולם לרשות מקומית מאת המדינה מכוח חוק או לשם ביצועו של חוק, לרבות מענק ותשלומי העברה מכוח חוק תקציבי שנת.

מועדי תשלומים ומנותיהם

2. (א) תשלום חובה שלא נקבע בחיקוק מועד לתשלומו, ישולם במלואו או במנות חודשיות החל בחודש שבו נקבע; לא תפחת מנה חודשית מהקבוע בתוספת עד אשר ישולם תשלום החובה במלואו.

(ב) העברת תשלום חובה כאמור בסעיף קטן (א) תיעשה עד ליום השביעי מתחילת כל חודש.

(ג) תשלום חובה שהוא תקציב או מענק לפיתוח על פי חוק תקציבי, ישולם בהתאם לקצב הביצוע בפועל של הפיתוח שעבורו אושר התקציב או המענק.

(ד) העברת תשלום חובה כאמור בסעיף קטן (ג), כולו או חלקו, תיעשה תוך 60 ימים מיום הגשת בקשה המוכיחה, להנחת דעתה של המדינה, את ביצוע הפיתוח, כולו או חלקו.

הפרשי הצמדה

3. תשלום חובה – לרבות מנה כאמור בסעיף 2 – שלא שולם תוך חודשיים מהיום הקובע ישולם בתוספת הפרשי הצמדה.

ביצוע ותקנות

4. שר האוצר ושר הפנים ממונים על ביצוע חוק זה והם רשאים להתקין תקנות בכל הנוגע לביצועו.

תחילה

5. תחילתו של חוק זה החל ביום כ"ח בסיון התשס"ח (1 ביולי 2008).

מעמד האישה בתחום הרשות, לביצועה ולהקצאת משאבים לשם כך; פעלה ברשות המקומית מועצת נשים, תפעל היועצת לענייני מעמד האישה כאמור יחד עם מועצת הנשים.

(ד) היועצת לענייני מעמד האישה תדווח, מדי שנה, לוועדה לקידום מעמד האישה של הכנסת, לרשות לקידום מעמד האישה ולמועצת הרשות המקומית שבה היא עובדת, על פעולותיה, על המדיניות שהיא מיישמת ועל המשאבים העומדים לרשותה.

חובת הזמנה לישיבות

5. (א) היועצת לענייני מעמד האישה תוזמן לכל ישיבה של מועצת הרשות המקומית ושל כל ועדה מועדונית.

(ב) נכחה היועצת לענייני מעמד האישה בישיבה, תינתן לה הזדמנות להשמיע את דעתה לפני קבלת כל החלטה שיש לה נגיעה לענייני מעמד האישה.

העברת היועצת

6. לא תועבר היועצת לענייני מעמד האישה מתפקידה, אלא על פי החלטת מועצת הרשות המקומית, ולאחר שניתנה הודעה כדין לכל חברי המועצה שדבר העברתה מהתפקיד יידון באותה ישיבה.

הוראת ביצוע

7. בתוך חמישה חודשים מיום תחילתו של חוק זה תמנה הרשות המקומית יועצת לענייני מעמד האישה בהתאם להוראות חוק זה; לא מינתה הרשות המקומית יועצת לענייני מעמד האישה כאמור, יחולו הוראות סעיף 2(ג).

ביצוע ותקנות

8. שר הפנים ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות בכל הנוגע לביצועו.

וזה נוסחו של חוק לתיקון דיני הרשויות המקומיות (חיוב המדינה בסלילת רחובות), תשכ"ב-1962:

"חוק לתיקון דיני הרשויות המקומיות (חיוב המדינה בסלילת רחובות), תשכ"ב-1962

חובת המדינה בסלילת רחוב או כביש

1. (א) מועצת רשות מקומית רשאית להכריז כי רחוב פלוני או כביש פלוני הם ציבוריים; הכריזה כך, יהיה דין המדינה, לענין חובת סלילתו או סלילת המדרכה שלו, על פי חוק עזר שהותקן כדין על ידי אותה רשות, כדין בעל נכס, אלא שלא תהא חייבת לשלם קנס על פי אותו חוק עזר.

(ב) "בעל" – לרבות אדם המקבל, או הזכאי לקבל, הכנסה מנכסים או שהיה מקבלה אילו היו הנכסים נותנים הכנסה, בין זכויותו הוא ובין כבא כוח או כנאמן, בין שהוא הבעל הרשום של הנכסים ובין שאיננו הבעל הרשום, בין שהוא מחזיק למעשה בהן ובין שאינו מחזיק בהם, לרבות חובר נכסים לתקופה העולה על 10 שנים.

וזה נוסחו של סעיף 45א בחוק יסודות התקציב, שמוצע לבטלו:

חוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985

"הגבלת מיזמים

45א. רשות מקומית ותאגיד נשלט בידי רשות מקומית, לא יתקשרו עם מי שאינו גוף מתוקצב או גוף נתמך, בהתקשרות ארוכת טווח לביצוע מיזם, אלא על פי היתר של שר הפנים ושר האוצר; לענין זה –

"גוף מתוקצב" – כהגדרתו בסעיף 21;

"התקשרות" – לרבות התקשרות נוספת המהווה המשך להתקשרות ראשונה;

"התקשרות ארוכת טווח" – התקשרות אשר פרק הזמן לביצוע ההתחייבויות על פיה הוא 3 שנים או יותר.